

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 225

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

55 tomas
2012 m. liepos 27 d.

Pranešimo Nr.	Turinys	Puslapis
I	<i>Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės</i>	
	NUOMONĖS	
	Regionų komitetas	
	95-oji plenarinė sesija, 2012 m. gegužės 3–4 d.	
2012/C 225/01	Regionų komiteto nuomonė. 2011–2012 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai	1
2012/C 225/02	Regionų komiteto nuomonė. Žalioji knyga dėl Europos Sąjungoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių teisės į šeimos susijungimą	7
2012/C 225/03	Regionų komiteto nuomonė. ES oro kokybės ir taršos politikos persvarstymas	11
2012/C 225/04	Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymai dėl teisėkūros aktų dėl bendros žuvininkystės politikos reformos	20
2012/C 225/05	Regionų komiteto nuomonė. Vyresnių žmonių aktyvumas: inovacijos, pažangi sveikatos apsaugos sistema, geresnė gyvenimo kokybė	46
2012/C 225/06	Regionų komiteto nuomonė. Efektyvus energijos vartojimas miestuose ir regionuose. Skirtumai tarp kaimo vietovių ir miestų	52

LT

Kaina:
8,50 EUR

(Tęsinys antrajame viršelyje)

III Parengiamieji aktai

REGIONŲ KOMITETAS

95-oji plenarinė sesija, 2012 m. gegužės 3–4 d.

2012/C 225/07	Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl bendrojo reglamento, taikomo bendros strateginės programos fondams	58
2012/C 225/08	Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl Europos regioninės plėtros fondo reglamento	114
2012/C 225/09	Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl reglamento dėl Europos socialinio fondo	127
2012/C 225/10	Regionų komiteto nuomonė. Reglamentas dėl sanglaudos fondo	143
2012/C 225/11	Regionų komiteto nuomonė. TEN-T teisės aktų sistemos persvarstymas	150
2012/C 225/12	Regionų komiteto nuomonė. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (2014–2020 m.)	159
2012/C 225/13	Regionų komiteto nuomonė. Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programa	167
2012/C 225/14	Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų dėl bendros žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos po 2013 m. reformos	174
2012/C 225/15	Regionų komiteto nuomonė. „Erasmus visiems“	200
2012/C 225/16	Regionų komiteto nuomonė. Transeuropiniai telekomunikacijų tinklai	211
2012/C 225/17	Regionų komiteto nuomonė. Vartotojų programa 2014–2020 m.	217
2012/C 225/18	Regionų komiteto nuomonė. Trečioji daugiametė ES sveikatos srities veiksmų 2014–2020 m. programa „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“	223

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

REGIONŲ KOMITETAS

95-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2012 M. GEGUŽĖS 3–4 D.

Regionų komiteto nuomonė. 2011–2012 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai

(2012/C 225/01)

REGIONŲ KOMITETAS

- atkreipia dėmesį į tai, kad visos šalys ⁽¹⁾, kurioms taikoma plėtros strategija, yra oficialiai ratifikavusios Europos žmogaus teisių konvenciją ir Europos vietos savivaldos chartiją, ir skatina jas laikytis šių įsipareigojimų ir juos vykdyti,
- atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu kurti ir plėtoti daugiapakopį valdymą, nepriklausomą žiniasklaidą ir kurti ir ugdyti pilietinę visuomenę šalyse kandidatėse, ir primygtinai ragina jas skatinti politiniame gyvenime gerbti pilietines laisves ir demokratines procedūras,
- pabrėžia oficialaus kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų ir vietos ir regionų valdžios institucijų konsultavimosi vietos ir regionų valdžios institucijų, savivaldos organų ir asociacijų dalyvavimo kiekviename ES plėtros proceso etape vaidmenį ir svarbą. Tokiu būdu skatinami dalyvauti platesni visuomenės sluoksniai, skatinama taikyti subsidiarumo principą ir priartėjama prie paprastų piliečių. Tai taip pat palengvina teisės aktų įgyvendinimo procesą ir leidžia geriau panaudoti Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, jeigu apie integracijos procesą yra gerai informuoti vietos ir regionų atstovai,
- ragina kurti arba stiprinti organizacijas, apimančias vietos ir regionų valdžios institucijas, ir plėtoti jų bendradarbiavimą su analogiškais ES valstybių narių institucijomis, nes taip būtų galima paskatinti keitimąsi patirtimi ir prisidėti prie integracijos proceso,
- palankiai vertina šiuo metu šalyse kandidatėse vykstantį integracijos procesą, kuriuo reikėtų pasinaudoti siekiant paskatinti skaidriu įgyvendinimu pagrįstą decentralizavimo procesą,
- akcentuoja, kad labai svarbu laikytis ES valstybių narių, šalių kandidačių ir kitų šalių geros kaimynystės principo, taip pat pabrėžia tarpvalstybinio ir regioninio šių šalių bendradarbiavimo vaidmenį ir svarbą.

⁽¹⁾ Išskyrus Kosovą pagal JT rezoliuciją 1244/1999.

Pranešėjas	Stanisław SZWABSKI (EA / PL), Gdynės savivaldybės tarybos pirmininkas
Pamatinis dokumentas	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „2011–2012 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ COM(2011) 666 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios rekomendacijos

1. atkreipia dėmesį į tai, kad ES plėtros tikslas yra išplėsti taikaus vystymosi ir bendradarbiavimo ribas Europoje. Todėl Europos Sąjungos durys atviros bet kuriai Europos šaliai, kuri nori prie jos prisijungti, gerbia ir įsipareigoja ginti demokratines vertybes ir atitinka narystės kriterijus; nurodo, kad plėtra galima tik užtikrinant sėkmingą šalies kandidatės integraciją į Europos Sąjungą;

2. atkreipia dėmesį į tai, kad visos šalys ⁽²⁾, kurioms taikoma plėtros strategija, yra oficialiai ratifikavusios Europos žmogaus teisių konvenciją ir Europos vietos savivaldos chartiją, ir skatina jas laikytis šių įsipareigojimų ir juos vykdyti;

3. pritaria Komisijos pasiūlymui geriau išnaudoti Pasirengimo narystei pagalbos priemonės galimybes, siekiant skatinti ir paspartinti į konkrečius rezultatus orientuotas reformas. Tam tikrais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimas galėtų paramą gaunančioje šalyje sustiprinti pajėgumus ir lėšų panaudojimo gebėjimus, taigi padėti efektyviau naudoti PNPP lėšas;

4. pabrėžia, kad plėtros procesu siekiama užtikrinti stabilumą ir didinti ES ir šalių kandidačių piliečių gerovę, taip pat užtikrinti bendrą atsakomybę už vis didesnės taikos, laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės bei vidaus rinkos vystymą ir ekonominės, socialinės bei teritorinės sanglaudos, nediskriminavimo, tolerancijos, teisingumo, solidarumo ir moterų bei vyrų lygybės tikslų įgyvendinimą;

5. nurodo, kad reformų sėkmė ir tęstinumas priklausys nuo to, ar jose dalyvaus visi visuomenės lygmenys. Geras valdymas (įskaitant nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu koordinuojamo viešojo sektoriaus modernizavimą) sudaro geresnes sąlygas siekti platesnės ir tvirtesnės demokratijos, didesnio skaidrumo, mažiau korumpuotų sistemų, kuriose būtų mažiau naudojamos tarnybinė padėtimi. Decentralizuotoje sistemoje daugiau atskaitomybės tenka visuomenei, o piliečiams yra lengviau dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose;

6. atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu kurti ir plėtoti daugiapakopį valdymą, nepriklausomą žiniasklaidą ir kurti ir ugdyti pilietinę visuomenę šalyse kandidatėse, ir primygtinai ragina jas skatinti politiniame gyvenime gerbti pilietines laisves ir demokratines procedūras;

7. pabrėžia oficialaus kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų ir vietos ir regionų valdžios institucijų konsultavimosi procedūros kiekviename ES plėtros proceso etape svarbą. Tokiu būdu skatinami dalyvauti platesni visuomenės sluoksniai, skatinama taikyti subsidiarumo principą ir priartėjama prie paprastų piliečių. Tai taip pat palengvina teisės aktų įgyvendinimo procesą ir leidžia geriau panaudoti Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, jeigu apie integracijos procesą yra gerai informuoti vietos ir regionų atstovai;

8. ragina kurti arba stiprinti organizacijas, apimančias vietos ir regionų valdžios institucijas, ir plėtoti jų bendradarbiavimą su analogiškais ES valstybių narių institucijomis, nes taip būtų galima paskatinti keitimąsi patirtimi ir prisidėti prie integracijos proceso;

9. palankiai vertina šiuo metu šalyse kandidatėse vykstantį integracijos procesą, kuriuo reikėtų pasinaudoti siekiant paskatinti skaidrių įgyvendinimų pagrįstą decentralizavimo procesą;

10. pabrėžia, kad plėtros proceso pažanga ir sėkmė labai priklauso nuo to, ar šalis kandidatė daro realią pažangą įgyvendindama reformas tam, kad atitiktų Kopenhagos kriterijus;

11. pažymi, kad Europos Vadovų Tarybai derėtų greičiau priimti Adrijos ir Jonijos jūrų makroregioninę strategiją, kurios pridėtinė vertė yra ta, kad ji paskatina ir sutvirtina Pietryčių Europos šalių kandidačių ar galimų šalių kandidačių stojimo į Europos Sąjungą procesus ir suteikia galimybę didžiojoje Viduržemio jūros regiono dalyje skatinti įtvirtinti demokratinis procesus;

12. akcentuoja, kad labai svarbu laikytis ES valstybių narių, šalių kandidačių ir kitų šalių geros kaimynystės principo, taip pat pabrėžia tarpvalstybinio ir regioninio šių šalių bendradarbiavimo vaidmenį ir svarbą;

⁽²⁾ Išskyrus Kosovą pagal JT rezoliuciją 1244/1999.

13. prašo narystės ES siekiančių šalių valdžios institucijų bendradarbiaujant su vietos ir regionų lygmens administraciniais organais priimti nuoseklias taisykles ir nacionalines strategijas ir skirti vietas ir regionų valdžios institucijoms lėšas, būtinas strategijoms, kuriomis būtų siekiama integruoti marginalines grupes, įgyvendinti;

14. pabrėžia, jog šalyse kandidatėse reikia skleisti išsamią ir darnią informaciją apie ES, jos institucijas, integracijos procesą, tai, kokių pokyčius šis procesas reiškia konkrečioms šalims ir kokių iššūkių kelia bei galimybių teikia piliečiams. Ši informacija, kurios didelę dalį turi teikti į ES stojančių šalių valdžios institucijos, yra itin svarbi tam, kad piliečiai būtų paskatinti aktyviai dalyvauti savo šalies integracijos į ES procese ir pripažintų galimos narystės privalumus;

15. ragina visas šalis kandidates, atsižvelgiant į jų oficialias galimybes, prisidėti vystant ir stiprinant ES ir Bendrijos institucijas;

16. pabrėžia, kad ES turi aiškiai ir nedviprasmiškai patvirtinti savo išpareigojimą vykdyti plėtros procesą ir priimti šalis kandidates, kurios atitinka stojimo sąlygas, ir kad tai yra svarbu;

KROATIJĄ

Kroatijos padaryta pažanga stojant į ES

17. palankiai vertina tai, kad pasirašyta Stojimo sutartis su Kroatija, kuri yra svarbus Europos integracijos momentas. Regionų komitetas tikisi, kad sėkmingai pasibaigus ratifikavimo procedūroms 2013 m. liepos 1 d. jis galės pasveikinti Kroatiją tapus nauja nare;

18. džiaugiasi pažanga, kurią padarė Kroatija siekdama atitikti narystės ES kriterijus nuo tos dienos, kai 2003 m. pateikė savo paraišką, iki tol, kai 2011 m. birželio mėn. sėkmingai baigė derybas ir Komisija 2011 m. spalio mėn. pateikė savo palankią nuomonę dėl Kroatijos priėmimo į ES;

19. palankiai vertina tai, kad Slovėnija ir Kroatija susitarė pateikti atviros sienos klausimą arbitražo teismui, ir tikisi, kad bus įgyvendintas dvišalis arbitražo susitarimas dėl sienos;

20. pabrėžia, kad Kroatija yra labai gerai pasirengusi narystei, ir kartu ragina šią šalį toliau konsoliduoti ir visiškai įgyvendinti ES *acquis*, visų pirma teismų sistemos, kovos su korupcija, kovos su diskriminacija teisės aktų įgyvendinimo, konkurencingumo politikos, žiniasklaidos laisvės ir nuomonių pluralizmo srityse;

21. palankiai vertina teigiamus Kroatijoje 2012 m. sausio mėn. vykusio referendumo dėl stojimo į ES rezultatus;

ISLANDIJĄ

Šalies kandidatės padaryta pažanga

22. palankiai vertina derybose dėl stojimo su Islandija padarytą pažangą; pabrėžia, kad Islandija labai konstruktyviai bendradarbiauja su ES Europos ekonominės erdvės ir Šengeno erdvės srityse;

23. yra įsitikinęs, kad Islandija galėtų greitai laiku įstoti į ES atsižvelgiant į šalies nuopelnų principą, ir ragina nesustojant tęsti derinimą likusiose politikos srityse;

24. palankiai vertina tai, kad Islandija iš dalies sėkmingai įveikė savo ekonominius sunkumus ir ryžtingai tęsia būtinų reformų įgyvendinimą;

25. yra susirūpinęs tuo, kad trūksta stiprios visuomenės paramos integracijos procesui;

BUVUSIOJI JUGOSLAVIJOS RESPUBLIKA MAKEDONIJĄ

Vakarų Balkanų regiono šalies, turinčios šalies kandidatės statusą, padaryta pažanga

26. teigiamai vertina buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pastangas dalyvauti stojimo procese;

27. palankiai vertina priemones, kurių ėmėsi buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos vyriausybė, siekdama propaguoti buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos narystę ES, tačiau yra susirūpinęs tuo, kad trūksta veiksmingų žingsnių ieškant abi puses tenkinančio sprendimo dėl oficialaus šalies pavadinimo; labai svarbu palaikyti gerus kaimynystės santykius, įskaitant Jungtinių Tautų prižiūrimas derybas dėl abipusiškai priimtino šalies pavadinimo;

28. teigiamai vertina nuoseklius veiksmus priderinant nacionalinę teisės sistemą prie ES teisės aktų; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad reikia tęsti reformą teisingumo, pagrindinių moterų ir mažumų teisių, taip pat viešojo administravimo srityse;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia kovoti su išsikerojusia korupcija ir užtikrinti žiniasklaidos žodžio laisvę;

30. pripažįsta, jog padaryta pažanga valdžios institucijų, įvairių lygių vietos valdžios institucijų ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo srityje;

31. palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant Įstatymą dėl kalbų, decentralizavimo ir teisingo atstovavimo, ir ragina toliau dėti pastangas sprendžiant iškylančius uždavinius tokiose srityse kaip švietimas ir darnūs visų bendruomenių santykiai;

JUODKALNIJA**Vakarų Balkanų regiono šalies, turinčios šalies kandidatės statusą, padaryta pažanga**

32. atsižvelgdamas į Tarybos ketinimą 2012 m. birželio mėn. pradėti derybas dėl stojimo, palankiai vertina priemonės, kurių buvo imtasi siekiant pakeisti ir pritaikyti Juodkalnijos teisės aktus vykdant viešojo administravimo reformą, taip pat palankiai vertina nacionalinės statistikos tvarkymą, žiniasklaidos laisvę, kovą su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu; taip pat šiek tiek pagerėjo padėtis žmogaus teisių, lyčių lygybės ir pagarbos mažumų teisėms srityse;

33. palankiai vertina iniciatyvas sumažinti korupcijos lygį ir rekomenduoja dėti didesnes pastangas kovojant su korupcija, visų pirma privatizavimo, teritorijų planavimo, švietimo ir sveikatos paslaugų srityse, taip vietos ir regionų valdžios institucijose;

34. labai palankiai vertina pažangą, padarytą saugant gyventojų mažumų teises ir atstovaujant joms valdžios ir savivaldos organuose;

35. palankiai vertina sprendimą sudaryti Jungtinį konsultacinį komitetą, kuris suteiktų galimybę vesti ES Regionų komiteto ir Juodkalnijos vietos valdžios institucijų dialogą;

TURKIJA**Šalies kandidatės padaryta pažanga**

36. palankiai vertina politinio gyvenimo ir visuomenės demokratizacijos permainas Turkijoje; primena Turkijos įsipareigojimą palaikyti gerus ryšius su kaimynais ir ragina vengti bet kokių grasinimų ir veiksmų, nukreiptų prieš valstybes nares ar jų suverenias teises, kaip nurodyta Kopenhagos kriterijuose ir 2005 m. spalio 3 d. ES ir Turkijos derybų programoje; reiškia nepasitenkinimą Turkijos pareiškimu dėl santykių išdalydymo su ES Tarybai 2012 m. antrąjį pusmetį pirmininkausiančia valstybe ir tikisi, kad bus vystomas regioninis bendradarbiavimas;

37. yra nusivylęs, kad Turkija vis neįvykdo savo įsipareigojimų pagal EB ir Turkijos asociacijos susitarimo papildomą protokolą ir ragina Turkiją stengtis jį visapusiškai įgyvendinti;

38. su susirūpinimu pažymi žemą Turkijos teisės aktų, priimtų siekiant atitikti Kopenhagos kriterijus, vykdymo užtikrinimo lygį. Apgailestauja, kad nematyti apčiuopiamos pažangos vystant vietos valdymą ir pilietinę visuomenę; vis dėlto tikisi, kad dabartinis konstitucinės reformos procesas sudarys galimybę pasiekti didelę pažangą; nurodo, kad Regionų komiteto ir Turkijos vietos ir regionų valdžios institucijų jungtinio konsultacinio komiteto sukūrimas turėtų padėti užtikrinti, kad bus atsižvelgta į su decentralizacija susijusius Europos reikalavimus;

39. yra susirūpinęs tuo, kad pažanga, padaryta žodžio laisvės, žiniasklaidos laisvės, religijos laisvės, moterų teisių ir pagarbos mažumų teisėms srityse, taip pat ieškant patenkinamo Kipro klausimo sprendimo, yra nepakankama; ragina Turkijos vyriausybę aktyviai remti vykstančias derybas ir imtis priemonių, kad Kipro klausimas būtų iki galo išspręstas;

40. yra labai susirūpinęs tuo, kaip garantuojamos pagrindinės teisės ir laisvės teisėje ir praktikoje, ir ragina Turkiją pagerinti padėtį. Žiniasklaidos laisvės apribojimais praktikoje, rašytojams, žurnalistams, akademinės bendruomenės nariams, išrinktiesiems atstovams bei žmogaus teisių gynėjams iškeltos bylos ir dažni interneto svetainių uždraudimo atvejai kelia rimtą susirūpinimą, tad Turkijos vyriausybė turi šiuos klausimus spręsti;

41. ragina Turkiją paspartinti vietos administravimo reformą siekiant didesnio decentralizavimo ir veiksmingesnio vietos ir regionų valdžios lygmenų dalyvavimo. Be kita ko, labai svarbu skirti didesnę ir teisingesnę finansavimą vietos sektoriui, įvairių lygmenų konsultavimosi pagal daugiapakopio valdymo principą sistemoms, ir didesnę paramą vietos sektoriaus integravimui į ES;

42. yra susirūpinęs tuo, kad akivaizdžiai susilpnėjo visuomenės ir žiniasklaidos susidomėjimas ir tikėjimas Turkijos naryste ES. Todėl ragina Europos Sąjungą tęsti derybų procesą, visų pirma laikantis „pozityvios darbotvarkės“, kuri bus įgyvendinta, kai tik Turkija atitiks stojimo kriterijus;

43. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą išplėsti ES valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijų ir atitinkamų Turkijos institucijų bendradarbiavimą;

44. pabrėžia savo norą naudoti esamus ES ir Turkijos bendradarbiavimo, tarpvalstybinių programų, regionų bendradarbiavimo ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimo mechanizmus tam, kad būtų vystomas vietos valdymas ir plečiama subsidiarumo principo taikymo ir demokratizacijos sritis;

ALBANIJA**Galimos šalies kandidatės padaryta pažanga**

45. ragina Albanijos valdžios institucijas tęsti reformas, nes iki šiol vykdytos reformos tik iš dalies priartino šalį prie galimybės atitikti Kopenhagos kriterijus;

46. atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant užtikrinti integracijos procesą labai svarbu įgyvendinti geros kaimynystės ir regionų bendradarbiavimo principą ir vystyti demokratines procedūras, vietos valdymą ir pilietinę visuomenę;

47. ragina Albanijos vyriausybę ir opoziciją atnaujinti ir palaikyti konstruktyvų politinį dialogą, kad būtų stiprinamas svarbiausių demokratinų institucijų veikimas ir užtikrinama jų nepriklausomybė; skatina Albanijos valdžios institucijas dėti daugiau pastangų remti ir įgyvendinti pasirengimui stoti į ES būtinas reformas, visų pirma žmogaus teisių, lyčių lygybės, mažumų ir nuosavybės teisės apsaugos, kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu ir konstruktyvios emigracijos politikos srityse;

48. su susirūpinimu pažymi, kad trūksta ryžtingų veiksmų kovojant su korupcija, kuri išsikerojusi daugelyje visuomenės gyvenimo sričių. Tokia korupcija ateityje gali kelti rimtų sunkumų šalies vystymuisi;

49. ragina Albanijos vyriausybę aktyviai dirbti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais siekiant skatinti decentralizaciją ir ES integraciją.

BOSNIJA IR HERCEGOVINA

Galimos šalies kandidatės padaryta pažanga

50. palankiai vertina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijų vykdomas reformas; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad esama erdvės stiprinti visų lygių valdžios institucijų, įskaitant Bosnijos ir Hercegovinos Federacijos ir Serbų Respublikos valdžios institucijų, bendradarbiavimą;

51. yra įsitikinęs, kad Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos turi paspartinti šių reformų įgyvendinimą; atkreipia dėmesį į tai, kad reformas, kuriomis siekiama užtikrinti atitikimą Kopenhagos kriterijams, bus galima įgyvendinti vidutinės trukmės laikotarpiu tik tada, kai prie to svariai prisidės valdžios institucijos, o reformas aplinkos apsaugos srityje bus galima įgyvendinti tik ilgalaikėje perspektyvoje;

52. yra susirūpinęs tuo, kad šalis yra atsidūrusi politinio pato padėtyje ir neįstengia peržengti konkrečių atskirų politinių grupių interesų, o tai gerokai stabdo Bosnijos ir Hercegovinos stojimo proceso pažangą. Plačiau ir glaudžiau dalyvaujant susijusiems subjektams, visų pirma vietos valdžios institucijoms, būtų galima paskatinti efektyvesnį PNPP lėšų naudojimą, tai ir piliečiams duotų didesnės naudos. Be to, tai aiškiai parodytų, kokią naudą visuomenei teiktų artimesni ryšiai su ES;

53. sutinka su Komisijos pateikta Bosnijos ir Hercegovinos konflikto, susidariusios aklavietės ir politinio paralyžiaus analize, ir ta proga norėtų priminti savo 2010 m. išsakytas pastabas⁽³⁾. Susiskaidžiusiai Bosnijai reikia vadovų, kurie galėtų nuraminti konfliktus ir paskatinti ieškoti bendrų sprendimų. Europos Sąjunga turi aiškiai pasakyti, kad vienintelis realus kelias yra laikytis politikos, kuri šaliai atvertų keturias vidaus rinkos teikiamas laisves;

54. pabrėžia, kad įvairūs šalies administraciniai lygmenys vangiai bendradarbiauja tarpusavyje; prie šio klausimo sprendimo turi aiškiai prisidėti visos šalies politinės jėgos;

55. atkreipia dėmesį, kad norint šalyje sukurti konstruktyvaus bendradarbiavimo atmosferą, joje turi veikti administracinė struktūra, kurioje įvairūs politiniai lygmenys vienas kitą papildytų ir suvienytų šalį. Regionų komitetas pabrėžia, kad Bosnijos ir Hercegovinos nacionalinę vyriausybę reikia stiprinti kelete sričių ir kad būtina remti reformas skatinančias jėgas, siekiančias sustiprinti ir decentralizuoti valstybę, o vietos valdžios institucijoms suteikti daugiau galių;

56. yra įsitikinęs, kad reikia stiprinti praktinį tarpvalstybinį bendradarbiavimą, taip pat centrinių ir vietos ir regionų valdžios institucijų bendradarbiavimą;

KOSOVAS⁽⁴⁾

Galimos šalies kandidatės padaryta pažanga

57. džiaugiasi, kad Kosovas pasiryžęs laikytis europinės krypties dalyvaujant Europos integracijos procesuose;

58. tikisi, kad užmegzti ES ir Kosovo ryšius sudarant susitarimus netrukdyš tai, kad nėra ES valstybių narių plataus sutarimo dėl Kosovo oficialaus statuso ir mano, kad šiuo metu būtų galima ieškoti praktinių, *ad hoc* sprendimų ir juos skatinti pasirinkant neutralią poziciją Kosovo statuso atžvilgiu;

59. pabrėžia, kad ES, laikydamosi savo patvirtintų principų, nedviprasmiškai įsipareigojo remti Vakarų Balkanų, įskaitant Kosovą, siekį tapti Europos Sąjungos dalimi;

SERBIJA

Šalies kandidatės padaryta pažanga

60. palankiai vertina Komisijos rekomendaciją suteikti Serbijai ES šalies kandidatės statusą;

61. palankiai vertina Europos Tarybos sprendimą Serbijai suteikti ES šalies kandidatės statusą ir ragina Serbiją tęsti sisteminės ir struktūrinės reformas; pabrėžia, kad reikia imtis priemonių santykiams su Kosovu normalizuoti laikantis stabilizavimo ir asociacijos proceso sąlygų, taip pat nuosekliai laikantis regionų bendradarbiavimo principų, dalyvaujant visiems suinteresuotiesiems subjektams; taip pat tikisi, kad nebus imtasi veiksmų, galinčių pakenkti jų europinei perspektyvai;

62. ragina Serbijos valdžios institucijas tęsti konstruktyvius veiksmus skatinant bendradarbiavimą ir stabilumą regione;

⁽³⁾ CdR 345/2009.

⁽⁴⁾ Pagal JT Saugumo Tarybos Rezoliuciją 1244/1999.

63. palankiai vertina Serbijos padarytą pažangą pasirengimo stojimui procese, kai buvo pagerinta padėtis daugelyje sričių, įskaitant žmogaus teisių, teismų sistemos, žiniasklaidos laisvės ir atitikimo Helsinkio kriterijams srityse;

64. atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant užtikrinti integracijos procesą labai svarbu įgyvendinti geros kaimynystės ir regionų

bendradarbiavimo principą ir vystyti demokratines procedūras, stiprinti mažumų ir vietos valdymo teises, taip pat ugdyti pilietinę visuomenę;

65. teigiamai vertina tradicinių mažumų kalbinių teisių apsaugą, įstatymo dėl viešosios nuosavybės priėmimą 2011 rugsėjo mėn. ir kai kurių įgaliojimų perdavimą Voivodinos provincijai ir vietos valdžios institucijoms.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Žalioji knyga dėl Europos Sąjungoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių teisės į šeimos susijungimą

(2012/C 225/02)

REGIONŲ KOMITETAS

- pabrėžia, kad reikia tuo pačiu metu spręsti specifinę šeimos susijungimo problemą, įgyvendinti naująją Europos integracijos darbotvarkę (CdR 199/2011) ir plėtoti Europos daugiapakopio valdymo kultūrą (CdR 273/2011), kuriai ugdyti visų pirma būtini Regionų komiteto veiksmai;
- pažymi, kad Žaliojoje knygoje nurodoma, jog kai kuriais atvejais direktyva naudojama kaip atgrasymo priemonė, ir todėl pabrėžia, šeimos susijungimo reglamentavimas neturi būti laikomas priemone imigracijos srautams kontroliuoti. Konkretūs susijungimo tikslai yra siekis padėti legaliems migrantams integruotis ir gerbti jų teisę į šeimą;
- pabrėžia, kad asmens teisė gyventi kartu su šeimos nariais, taip pat teisė ir pareiga rūpintis vaikais, juos mokyti ir auklėti, taigi gyventi kartu su jais, yra pagrindinės su pilietybe nesusijusios teisės ir pareigos. Primena, kad yra daug nacionalinių ir tarptautinių deklaracijų, kuriose laikomasi vienodos pozicijos šiuo klausimu ir pripažįstamos minėtos teisės ir pareigos;
- primena, kad valstybės, imdamosi konkrečių veiksmų, turi laikytis ir proporcingumo, ir subsidarumo principų, t. y. suteikti didesnę vaidmenį regionams ir vietos valdžios institucijoms praktiškai įgyvendinant integracijos priemones ir sukurti tvirtą ir teisiškai pagrįstą pagrindą;
- RK prašo, kad vietos lygmens subjektai būtų labiau įtraukti į daugiapakopį valdymą, kuris yra nuoseklios, pagrindinių teisių pagarbą užtikrinančios ir priimančiosios bei imigrantų kilmės šalių gerovę skatinančios imigracijos politikos *sine qua non* sąlyga.

Pranešėjas	Sergio SOAVE (IT / ESP), Savilijano miesto meras (CN)
Pamatinis dokumentas	Žalioji knyga dėl Europos Sąjungoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių teisės į šeimos susijungimą (Direktyva 2003/86/EB) (Direktyva 2003/86/EB)
	COM(2011) 735 final

1. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Aplinkybės

1. teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą pradėti diskusiją šeimos susijungimo klausimu, dėl kurio parengta Direktyva 2003/86/EB. Diskusijos tikslas – įvertinti kai kurias problemas, iškilusias taikant minėtą direktyvą, ir išanalizuoti suinteresuotųjų subjektų (NVO, vietos, akademinės bendruomenės ir kt.) pateiktas kritines pastabas;

2. mano, kad priimtas teisingas sprendimas diskusijų pagrindu laikyti žaliąją knygą, kurioje ne tik nurodomi svarbiausi direktyvos aspektai, bet ir iškeliama įvairūs klausimai. Pritaria Europos Komisijos nuostatai sprendimus dėl konkrečių priemonių priimti tik pasibaigus konsultacijoms;

3. primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo valdant integracijos ir socialinės sanglaudos politiką, todėl jos turi būti pakviestos visapusiškai dalyvauti diskusijose dėl su šeimos susijungimu susijusių nuostatų įgyvendinimo siekiant sudaryti palankias sąlygas visiškai imigrantų integracijai priimančiose šalyse ir persvarstyti direktyvą;

4. pabrėžia, kad įgyvendinant šią iniciatyvą turi būti laikomasi 2009 m. gruodžio mėn. Stokholmo programos ir 2008 m. rugsėjo mėn. Europos imigracijos ir prieglobsčio pakto rekomendacijų;

5. pabrėžia, kad reikia tuo pačiu metu spręsti specifinę šeimos susijungimo problemą, įgyvendinti naująją Europos integracijos darbotvarkę (CdR 199/2011) ir plėtoti Europos daugiapakopio valdymo kultūrą (CdR 273/2011), kuriai ugdyti visų pirma būtini Regionų komiteto veiksmai;

Politinės nuomonės aplinkybės

6. ypatingą dėmesį atkreipia į tai, kad šiuo metu Europą smarkiai sukrėtusi ekonomikos krizė gali paskatinti neteisingą direktyvos vertinimą, juo labiau kad susiduriama ir su naujais imigrantų į Europą srautais, kuriuos lėmė, pavyzdžiui, politinio judėjimo (iš esmės labai svarbaus ir veikiau vertintino teigiamai), vadinamojo „Arabų šalių pavasario“, turinčio didelės reikšmės daugeliui pietinės Viduržemio jūros pakrantės šalių, padariniai;

Principai ir vertinimas

7. pažymi, kad Žaliojoje knygoje nurodoma, jog kai kuriais atvejais direktyva naudojama kaip atgrasymo priemonė, ir todėl nurodo, kad šeimos susijungimo tvarka neturi būti laikoma

priemone paveikti migracijos srautams – ši problema turi būti sprendžiama jos kilmės vietoje ir kitais būdais. Konkretūs susijungimo tikslai yra siekis padėti legaliems migrantams integruotis ir gerbti teisę į šeimą, kuri yra įtvirtinama kiekvienoje teisių chartijoje;

8. pabrėžia, kad asmens teisė gyventi kartu su šeimos nariais, taip pat teisė ir pareiga rūpintis vaikais, juos mokyti ir auklėti, taigi gyventi kartu su jais, yra pagrindinės su pilietybe nesusijusios teisės ir pareigos. Primena, kad yra daug nacionalinių ir tarptautinių deklaracijų, kuriose laikomasi vienodos pozicijos šiuo klausimu ir pripažįstamos minėtos teisės ir pareigos. Visų pirma, reikėtų paminėti 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kurioje teigiama, kad „šeima yra prigimtinis ir pagrindinis visuomenės vienetas, turintis teisę būti ginamas visuomenės ir valstybės“. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 9 straipsnyje Europos Sąjunga pripažįsta teisę į šeimą viena iš pagrindinių žmogaus teisių;

9. tikisi, kad įgyvendinant imigracijos valdymo politiką bus užtikrinama visiška pagarba šioms pagrindinėms teisėms atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) Strasbūre ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ne kartą pateiktą aiškią poziciją šiuo klausimu;

10. be to, ragina praktiškai įvertinti šeimos susijungimo pasekmes. Direktyvoje visų pirma teigiama, kad šeimų susijungimas padeda užtikrinti socialinį ir kultūrinį stabilumą, kuris sukuria palankias sąlygas integracijai ir leidžia skatinti ekonominę ir socialinę sanglaudą, naudingą priimančiųjų šalių vietos valdžios institucijoms. Reikėtų taip pat pripažinti, kad teisės į šeimos susijungimą įgyvendinimas yra kokybinis šuolis imigracijos politikoje, kurios brandumą rodo dėmesys, skiriamas imigrantų stabilumui, kuris savo ruožtu yra būtina priemonė veiksmingai socialinei ir ekonominei imigrantų integracijai priimančiojoje šalyje užtikrinti. Teisė į šeimos susijungimą – lemiamas žingsnis į priekį, konkrečiai prisidedantis prie nelegalios imigracijos ir pavojingų socialinės atskirties formų mažinimo;

11. atkreipia dėmesį, kad visų valstybių narių konstitucijose pripažįstama, kad šeiminiai ryšiai – tai konkrečių pareigų, susijusių ekonominiu ir socialiniu solidarumu, ištakos. Šeiminių ryšių skatinimas imigrantų šeimose tvirtai pripažįstant teisę į šeimos susijungimą gali tapti konkrečia priemone padėti užsieniečiams geriau suvokti, kad įvairūs išpareigojimai (administraciniai ir organizaciniai), kuriuos jie privalo vykdyti, yra ne represyvos politikos padariniai ar policijos priemonės, o platesnio

masto projekto – bendrai kurti visuomenės gerovę – dalis. Šiame projekte imigrantai aktyviai raginami dalyvauti ne tik reikalaujant teisių, bet ir prisiimant pareigas ir taip paskatinti pilietinio lojalumo ir pagarbos kitam asmeniui principų laikymąsi;

12. todėl Komitetas norėtų, kad ypatingas dėmesys būtų skiriamas šeimos branduolio apsaugai (tai yra ir pagrindinis direktyvos klausimas) ir pagrindu pasirinkus šeimos branduolį, visų pirma turėtų būti sprendžiamas nepilnamečių, kuriems reikalinga ypatinga ir didesnė apsauga, teisės į susijungimą su šeima klausimas. Kalbant apie kitas šeimos formas ir apie migranto kilmės šalies taisykles ir papročius, Komitetas mano, kad atskirus arba tipinius atvejus turėtų vertinti pačios valstybės narės, tačiau, jei po konsultacijų Europos Komisija prieitų prie išvados, kad reiktų Europos lygmeniu patvirtinti bendrai taikomą sąvokos „šeima“ apibrėžtį, ta apibrėžtis turėtų derėti su kitose ES priemonėse;

13. atsižvelgiant į šių bendrųjų principų ir vertinimų svarbą, Komitetas mano, kad nereiktų minėtoje srityje iš esmės apriboti valstybių narių veiksmų laisvės, kuri pripažįstama direktyvoje ir yra įtvirtinta Lisabonos sutartimi. Vis dėlto primena, kad valstybės, imdamosi konkrečių veiksmų, turi laikytis ir proporcingumo, ir subsidarumo principų, t. y. suteikti didesnę vaidmenį regionams ir vietos valdžios institucijoms praktiškai įgyvendinant integracijos priemones ir sukurti tvirtą ir teisiškai pagrįstą pagrindą;

II. ŽALIOJOJE KNYGOJE IŠKELTI KLAUSIMAI

REGIONŲ KOMITETAS

Šeimos samprata ir su šeimos santykiais susiję reikalavimai

14. mano, kad nepažeidžiant visų trečiųjų šalių piliečių, legaliai gyvenančių ES, teisės susijungti su kitais šeimos nariais, yra teisėta, kad šiai teisei įgyvendinti būtų taikomos tam tikros sąlygos kartu užtikrinant, kad bus laikomasi esminių nuostatų, apibrėžtų direktyvoje, kurios tikslas – palengvinti imigrantų integraciją ir užtikrinti jiems stabilumą;

15. mano, kad šiuo metu galiojančios direktyvos nuostatos galėtų tapti prielaida teisiniam netikrumui ir paskatinti įvairius aiškinimus. Prašo išnagrinėti galimybę, naudojantis apykaitinės migracijos tipo modeliais tais atvejais, kai suinteresuotieji asmenys nusprendžia dalyvauti savanoriško grįžimo programose, Europos lygmeniu nustatyti minimalų gyvenimo laikotarpį, kuris atitiktų reikalavimą užtikrinti stabilumą ir nepažeistų teisės į šeiminių gyvenimą;

16. susijungimo su sutuoktiniu minimalaus amžiaus nustatymo klausimu siūlo jį, kaip įprasta, suderinti su sutuoktinio pilnametystės amžiumi, nustatytu priimančiosios šalies teisės aktuose, išskyrus taikomą specialią išimtį, leidžiančią nustatyti

žemesnę sutuoktinio amžiaus ribą. Šie veiksmai leis užtikrinti kuo didesnę nuostatų taikymo vienodumą ir išvengti galimų diskriminacijos dėl amžiaus atvejų;

17. atkreipia dėmesį į dvi išimtis, taikomas nepilnamečių vaikų teisės į susijungimą su šeima atveju (4 straipsnio 1 dalies paskutinis punktas ir 4 straipsnis 6 dalis) galėtų būti panaikintos, kadangi praktiškai jos buvo retai taikomos. Bet kuriuo atveju rekomenduoja visus su šiuo klausimu susijusius sprendimus priimti atsižvelgiant į vaiko interesus ir siekiant užtikrinti nepilnamečio vaiko teisių apsaugą. Dėl tų pačių priežasčių rekomenduoja užtikrinti nepilnamečių vaikų teisę į šeimos susijungimą, įskaitant atvejus, kai vaiko tėvai yra nesusituokę, kad būtų išvengta bet kokios santuokinių ir nesantuokinių vaikų diskriminacijos;

18. kalbant apie su kitais (nei vaikai ar sutuoktinis arba teisėtas įregistruotas nesusituokęs partneris) šeimos nariais susijusią dispozityviąją nuostatą, mano, kad reiktų valstybės narėms palikti teisę nustatyti tinkamumo kriterijus. Be to, atkreipia dėmesį, kad galiojančioje direktyvoje nenumatytos (nors turėtų būti priešingai) pasekmės šeimos nariams globėjo mirties, santuokos anuliavimo, skyrybų, globėjo išvykimo iš valstybės narės arba tėvystės užginčijimo teisme atveju;

Integracijos priemonės

19. rekomenduoja atlikti išankstinį įvairių jau įgyvendintų priemonių (priemonių, taikomų prieš atvykimą ir priimančiojoje šalyje taikomų priemonių) veiksmingumo vertinimą. Remdamasis pirminiu vertinimu, vis dėlto rekomenduoja vengti priemonių prieš atvykimą, kurių globėjo šeimos nariams nebūtų galima taikyti dėl neraštingumo, materialinių išlaidų, atokumo nuo miestų ir t. t., ir kuriomis praktiškai būtų užkirstas kelias pasinaudoti teise į šeimos susijungimą. Be to, Komiteto nuomone, jei pareiškėjo reikalaujama atvykus į priimančiąją šalį lankyti kalbos kursus ir (arba) pilietinio ugdymo ir (arba) supažindinimo su priimančios visuomenės istorija ir kultūra kursus, jie turėtų būti organizuojami nemokamai, kad būtų išvengta diskriminacijos dėl pajamų, ir jie turi būti parengti remiantis Europos integracijos moduliais;

Laukimo laikotarpis ir pajėgumas priimti

20. vertindamas kitas materialiąsias sąlygas (turėti būstą, sveikatos draudimą, stabilias, pastovias ir pakankamas pajamas), keliamas kurioje nors valstybėje narėje gyvenančiam globėjui, Komitetas rekomenduoja užtikrinti, kad šie reikalavimai būtų proporcingi ir netaptų nepagrįstais apribojimais. Ypač tikisi, kad taikydamos direktyvą valstybės narės priims taisykles, pagal kurias remiantis objektyviais ir įvertinamais kriterijais bus galima patikrinti, ar minėtos sąlygos yra įvykdytos, o ne remsis bendro pobūdžio nepagrįstai siaurai aiškinamomis nuostatomis;

21. sprendžiant, ar galima suteikti teisę į šeimos susijungimą, siūlo atsisakyti valstybės narės pajėgumo priimti kriterijaus, kadangi šis kriterijus gali būti vertinamas kaip viena iš papildomų migracijos srautų kontrolės priemonių, o tai prieštarautų ES teisės principams;

22. mano, kad tais atvejais, kai naudojamosi savanoriško grįžimo programomis, globėjo šeimos nariams suteikto leidimo gyventi trukmė turi būti tokia pati kaip globėjo leidimo gyventi trukmė numatant galimybę priimti sprendimus, atitinkančius apykaitinės migracijos modelius;

Su prieglobsčiu susiję klausimai

23. kalbant apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems suteikiama ypatinga apsauga (prieglobstis, pabėgėlio statusas, papildoma apsauga ir kt.), susijungimą su šeima, mano, kad, atsižvelgiant į Stokholmo programoje numatytus reikalavimus, skirtingų statusų atvejai turi būti nagrinėjami nustatant konkrečias ir atskiras taisykles, kurios leistų atsižvelgti į išskirtinę asmenų, kuriems suteikiama ypatinga apsauga, padėtį (įskaitant praktinio pobūdžio sunkumus, pavyzdžiui, pateikti prašomą informaciją arba asmens dokumentus). Todėl bendros šeimų susijungimą reglamentuojančios direktyvos nuostatos neturėtų būti taikomos atvykusių asmenų, kuriems suteikiama ypatinga apsauga, šeimos nariams. Turėtų būti priimtas atskiras teisės aktas, reglamentuojantis minėtų asmenų šeimos susijungimo klausimą, kuriame būtų atsižvelgta į šeiminius ryšius, kurie nutrūko šiems asmenims atvykus į priimančios šalies teritoriją;

Apgaulė, piktnaudžiavimas ir procedūriniai klausimai

24. mano, kad kai kurių valstybių narių priimtas sprendimas atlikti DNR testus tėvystės ryšiams įrodyti gali (išskyrus jei toks tyrimas yra paskutinė priemonė) pažeisti proporcingumo principą ir pagrindines teises, įskaitant pagarbą asmeniniam ir šeiminiui gyvenimui (Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnis);

25. sprendžiant fiktyvių santuokų problemą, prašo Komisijos ir (arba) valstybių narių surinkti duomenis apie tikrąjį šio reiškinio mastą. Kadangi nėra nustatyta konkrečių faktų, mano, kad visose valstybėse narėse reikia atlikti tikslinius tyrimus siekiant

aiškiau nustatyti, kokia yra su šiuo reiškiniu susijusi padėtis, ir skatinti gerą praktiką, sukaupą sprendžiant tokio pobūdžio problemas;

26. išlaidų, kurias patiria globėjas dėl šeimos susijungimo, klausimu mano, kad yra tam tikra grėsmė, kad kai kurios valstybės narės dirbtinai padidins administracinius mokesčius ir tuo savavališkai pasinaudos atvykėlių srautams sumažinti, o tai visiškai prieštarauja proporcingumo principui, pagal kurį priemonės turi atitikti tikslą, kuris šiuo atveju yra leisti, o ne trukdyti pasinaudoti savo teise į šeimos susijungimą. Todėl reikėtų paprašyti valstybių narių nustatyti mokesčių tarifus, kad būtų galima netrukdomai įgyvendinti direktyvą;

27. mano, kad reikėtų rekomenduoti valstybėms narėms laikytis direktyvoje nurodyto termino, per kurį turi būti pateiktas sprendimas dėl prašymo dėl šeimos susijungimo. Bet kokia valstybės narės nustatyta nuo direktyvos nuostatų nukrypstanti ir nepagrįstai ilgai pratęsti terminą leidžianti procedūra yra kliūtis visiškam direktyvos įgyvendinimui;

Horizontaliųjų nuostatų laikymasis

28. tikisi, kad Komisija, atsižvelgdama į sunkumus laikytis direktyvoje nustatytų dviejų privalomų horizontaliųjų nuostatų, priims visus Sutartimis numatytus dokumentus ir priemones, kad užtikrintų visišką ES teisės laikymąsi valstybėse narėse;

III. GALUTINĖS PASTABOS

29. Komitetas prašo, kad vietos lygmens subjektai būtų labiau įtraukti į daugiapakopį valdymą, kuris yra nuoseklios, pagrindinių teisių pagarbą užtikrinančios ir priimančiosios bei imigrantų kilmės šalių gerovę skatinančios migracijos politikos *sine qua non* sąlyga. Daugelis Europos regionų ir savivaldybių turi gerų integracijos politikos pavyzdžių ir būtent vietos lygmens institucijų vietose sukaupia patirtis padėjo sėkmingai įveikti daugelį nacionaliniuose teisėkūros aktuose iškilusių neaiškumų, susijusių su praktiniu direktyvos aiškinimu. RK pabrėžia, kad būtina surinkti kuo daugiau informacijos šiuo klausimu, ir norėtų bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir kitomis ES institucijomis kaupiant ir platinant vietos ir regionų lygmeniu turimus gerosios patirties pavyzdžius.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. ES oro kokybės ir taršos politikos persvarstymas

(2012/C 225/03)

REGIONŲ KOMITETAS

- konstatuoja, kad oro kokybės gerinimo lėtėjimo tendenciją iš esmės lemia tai, kad ES politika dėl teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje yra nepakankamai plataus užmojo ir kad nepakanka priemonių nacionaliniu lygmeniu. Vietos ir regionų valdžios institucijoms sprendžiant problemas tenka didelė našta ir atsakomybė. Būtina laikytis daugiapakopio požiūrio, pagal kurį kiekvienas valdžios lygmuo (europinis, nacionalinis, regioninis ir vietos) turi priimti atsakomybę ir patvirtinti priemones, kurių galima ir turi būti imamasi jo lygmeniu;
- ES imisijų ir išmetamųjų teršalų politika turi būti susieta tarpusavyje. Todėl rengiant politiką reikia apibrėžti panašaus užmojo tikslus ir suvienodinti įgyvendinimo terminus formuojant imisijų ir priemonių, skirtų sumažinti taršą šaltinio vietoje, politiką;
- rekomenduoja sustiprinti ES emisijų politiką, pirmiausia siekiant, kad direktyvos persvarstymas būtų pakankamai plataus užmojo, kad būtų sumažintas foninės koncentracijos lygis visoje Europoje; sugriežtinti su transporto priemonėmis susijusius Euro standartus dėl NO_2/NO_x ir smulkiųjų kietųjų dalelių ir sugriežtinti kitų mobiliųjų taršos šaltinių išmetamųjų teršalų standartus; sumažinti atotrūkį tarp ES automobilių emisijų standartų ir transporto priemonių išmetamo realaus teršalų kiekio; spręsti problemas, susijusias su išmetamų teršalų iš laivų ir oro transporto bei išmetamo amoniako kiekiu žemės ūkyje;
- rekomenduoja, kad persvarstant direktyvas dėl aplinkos oro kokybės (2008/50/EB ir 2004/107/EB) pirmiausia būtų sumažintas medžiagų bei siektinų ir ribinių verčių skaičius, dėmesį skiriant taršiausioms medžiagoms ir tiems rodikliams, kurie geriausiai atspindi sveikatos aspektus; tiria, ar dalelių koncentracija ir elementinė anglis (anglies suodžiai) yra geriausi rodikliai ir kokia forma jie galėtų būti įtraukti į direktyvą; analizuoja, ar galima KD_{10} ribinę metinio vidurkio vertę įvertinti remiantis daugiametėmis vidutinėmis koncentracijomis; numatyti platesnes galimybes taikant papildomas išlygas sumažinti NO_2 kiekius esant ypatingoms aplinkybėms ir nustato labiau specialias matavimo stočių išdėstymo taisykles, kad būtų užtikrintas palyginamumas.

Pranešėjas**Cor LAMERS** (NL / ELP), Hauteno miesto meras**Pamatinis dokumentas** 2011 m. liepos 19 d. Europos Komisijos pirmininko pavaduotojo raštas**I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

REGIONŲ KOMITETAS

A. Bendrosios pastabos

1. informuotas apie Komisijos ketinimą pasiūlyti 2013 m. nuodugniai peržiūrėti ES oro kokybės ir taršos politiką papildant ją ilgalaikiais tikslais laikotarpiui po 2020 m. Šiuo atveju tai bus labai plataus masto peržiūra, apimanti tokias sritis:

— teminės oro taršos strategijos (COM(2005) 446 galutinis) peržiūrą,

— ES išmetamųjų teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje politikos stiprinimą,

— toliau nurodytų direktyvų sujungimo į vieną:

— direktyvų dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (2008/50EB ir 2004/107/EB) naujoji redakcija,

— direktyvos dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (direktyva 2001/81/EB) naujoji redakcija;

2. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija paprašė Komiteto pateikti perspektyvinę nuomonę dėl ES aplinkos oro kokybės politikos ateities;

3. patikslina, kad šioje nuomonėje⁽¹⁾, kuri yra perspektyvinė ir parengta ekspertų nuomonių rinkimo etape vykdamas Europos sprendimų priėmimo procesą, svarstomi tiek politiniai ir administraciniai, tiek techniniai aspektai (rekomendacijos dėl teisės aktų ir pasiūlymai dėl procedūrų);

4. konstatuoja, kad oro kokybė turi poveikio kasdieniniam piliečių gyvenimui ir sveikatai tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Gerinant oro kokybę prioritetiniais tikslais turi būti visuomenės sveikata ir aplinkos apsauga. Kartu būtina siekti pusiausvyros tarp ekonominio vystymosi ir kovos su oro tarša. Aplinkos ir visuomenės sveikatos apsaugos stiprinimas gali suteikti postūmį ir ekonomikai, taip pat sumažinti su sveikatai daromą poveikį ir žala susijusias išlaidas;

5. palankiai vertina tai, kad dėl šioje srityje taikytų bendrų ES politikos ir valstybių narių priemonių, (nacionalinio, regionų ir

vietos lygmens) Europoje žymiai pagerėjo oro kokybė. Du pastaruosius dešimtmečius buvo stebima oro kokybės gerėjimo tendencija. Tačiau Komitetas susirūpinęs, kad pastaruoju metu ši pažanga sulėtėjo;

6. pastebi, kad didžiausių problemų ir sunkumų dėl oro taršos kyla miestų aglomeracijose. Nors vietos ir regionų lygmenimis buvo imtasi visų priemonių, daugeliui Europos miestų nepavyks per numatytus terminus pasiekti, kad būtų laikomasi nustatytų smulkiųjų kietųjų dalelių (KD₁₀, KD_{2,5}) ir azoto dioksido (NO₂) ribinių verčių. Todėl daugelis europiečių gyvena vietovėse, kur oro teršalų koncentracija yra pavojinga sveikatai;

7. pabrėžia, kad kaimo vietovėse ir užmiesčiuose taip pat susiduriama su oro taršos problema ir jos akivaizdžiu poveikiu aplinkai, kultūroms ir natūralioms buveinėms;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina mažinti oro taršą, tačiau kartu reikia užtikrinti socialiniu ir ekonominiu požiūriu sklandų mūsų miestų veikimą. Daugumoje valstybių narių vienas svarbiausių tiesioginių oro taršos NO₂ šaltinių yra variklinis keleivinis ir krovinis kelių transportas (kur dažniausiai naudojamas dyzelinas arba benzinas), ir reikia ryžtingai imtis veiksmingesnių nei iki šiol su šiuo taršos šaltiniu susijusių taršos standartų nustatymo ir eismo valdymo priemonių;

9. laikosi nuomonės, kad persvarstant ES oro kokybės politiką pagrindinis uždavinys turi būti nustatyti, koku būdu (t. y., kokiais reglamentuojančiais teisės aktais ir kokiomis priemonėmis) ES teisės aktais galima pagerinti padėtį. Siekiant šio tikslo svarbu atsižvelgti mažiausiai į šiuos veiksnius: daugiapakopio valdymo metodiką, kompleksinį požiūrį ir ES teisės aktų veiksmingą įgyvendinimą Europos miestuose. Pirmenybė turi būti teikiama ES direktyvos taikymui ir įgyvendinimo miestuose ir regionuose problematikai;

10. tvirtina, kad valdymas turi būti svarbus veiksnys įgyvendinant naujuosius ES teisės aktus oro kokybės gerinimo srityje. Oro tarša turi tarpvalstybinį ir nacionalinį mastą, todėl priemonių reikia imtis visais valdymo lygmenimis (Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos). Komitetas rekomenduoja laikytis daugiapakopio požiūrio, pagal kurį kiekvienas valdžios lygmuo prisiima atsakomybę ir imasi veiksmų, kurie tuo lygmeniu yra tinkamiausi;

11. pabrėžia, kad rengiant naujus ES teisės aktus būtina laikytis kompleksinio požiūrio. Reikia visomis galimomis priemonėmis užtikrinti taršos prevenciją. Gyvybiškai svarbu nustatyti taršos priežastis ir mažinti teršalų kiekį jų šaltinių vietose ekonomiškai veiksmingiausiais ir aplinką labiausiai tausojančiais būdais;

⁽¹⁾ Rengiant šią nuomonę RK organizavo konsultacijas su Subsidiarumo stebėsenos tinklu. Ataskaita dėl konsultacijų buvo paskelbta 2011 m. gruodžio mėn.

12. tvirtina, kad siekiant gerinti visuomenės sveikatą reikalinga plataus užmojo Europos Sąjungos oro kokybės gerinimo politika. Tačiau Europos politika imisijų srityje, pagal kurią numatomos ribinės taršiųjų medžiagų vertės, turi būti vykdoma kartu su veiksminga politika teršalų srityje, grindžiama jų mažinimo taršos šaltinio vietoje priemonėmis ES mastu. Todėl persvarstytos direktyvos užmojis turi būti kruopščiai suderintas su nacionalinių išmetimo ribų užmoju ir su ES politika teršalų srityje (teršalų mažinimo šaltinių vietoje politika). Šiuo požiūriu Komitetas laikosi nuomonės, kad direktyvų dėl oro kokybės gerinimo (2008/50/EB ir 2004/107/EB) ir direktyvos dėl teršalų išmetimo nacionalinių ribų (2001/81/EB) susiejimas padės suderinti įvairaus lygio užmojus;

B. Teminė oro taršos strategija ir jos įgyvendinimas valstybės narėse

Teminė strategija

13. mano, kad teminė oro taršos strategija padėjo sumažinti oro teršalų poveikį gyventojams ir pagerinti aplinkos kokybę;

14. apgailestauja, kad ne visos teminėje strategijoje numatytos išmetamųjų teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje priemonės buvo veiksmingai įgyvendintos. Labiausiai pastebima, kad trūksta šių Europos lygmens teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje priemonių:

- azoto ciklo kompleksinės metodikos įgyvendinimo,
- direktyvos dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (2001/81/EB), kuri svarbi kovojant su fonine koncentracija, peržiūros; deja, ji keletą kartų buvo atidėta vėlesniam laikui;

Įgyvendinimas vietos ir regionų lygmeniu

15. pažymi, kad savivaldybės ir regionai įdėjo daug pastangų, kad pagerintų oro kokybę tokiomis priemonėmis kaip:

- tausesnių transporto formų skatinimas, pavyzdžiui, veiksmingesnis ir patrauklesnis viešasis transportas, dviračių takai, draudimas įvažiuoti taršiausiems lengviesiems automobiliams ir (arba) sunkvežimiams (aplinkos apsaugos zonų nustatymas) ir (labiau) ekologiškų transporto priemonių skatinimas suteikiant pirmenybinio įvažiavimo teisę ir (arba) vykdant atitinkamą automobilių statymo politiką,
- transporto valdymo gerinimas užtikrinant geresnius eismo srautų tokiais priemonėmis kaip greičio ribojimas ir novatoriškų logistinių sprendimų diegimas krovinių pristatymui į miestų centrus,
- kelio dulkių resuspensijos prevencija gerinant kelio dangos kokybę ir uždraudžiant miestų centruose naudoti dygliuotas padangas,
- infrastruktūra ir statyba, pavyzdžiui, savivaldybių sprendimai šildymo srityje (jei leidžiama nacionaliniais teisės aktais),

patalpų šildymo metu išskiriamų teršalų mažinimas, centralizuoto šilumos tiekimo sistemų propagavimas, šildymo įrangos modernizavimas, erdvės tarp kelių ir gyvenamųjų pastatų padidinimas ir žaliųjų plotų didinimas. Šiuo atveju reikia pabrėžti, kad želdiniai pakelėse ir greitkelių skiriamosiose juostose (augalinė izoliacija) nėra labai veiksmingi. Tik dideli žalieji plotai, pavyzdžiui, parkai ir miškai, turi akivaizdžią pridėtinę vertę;

16. konstatuoja, kad, Europos politika turėtų visais lygiais būti toliau griežtinama, ypač skatinti mažinti individualaus transporto priemonių ir krovinių vežimo keliais kiekį bei skatinti jų teritorinį bei sektoriinį veiklos perkėlimą nuo kelių transporto. Tačiau reikia atkreipti dėmesį į tai, kad vien šių priemonių nepakanka, kad būtų laikomasi KD₁₀ ir KD_{2,5} bei NO₂ nustatytų ribinių verčių. Pagrindinė šio reiškinio priežastis – trijų tipų kliūtys: ribotas poveikis, ribotos veiksmų galimybės ir ribota veikimo laisvė (žr. 17, 19 ir 22 punktus);

17. mano, kad pavienių vietos ir regionų valdžios institucijų teritorinis poveikis yra tik ribotas gerinant oro kokybę savo teritorijose (pirmoji kliūčių kategorija). Vietos ir regioninė politika yra nukreipta į išmetamųjų teršalų iš vietos šaltinių mažinimą, tuo tarpu didelę tose vietovėse užfiksuotą visų pirma smulkiųjų kietųjų dalelių KD₁₀, KD_{2,5} ir ozono koncentraciją sukelia tarpvalstybinės ar (arba) tarpreiginės teršalų emisijos;

18. pažymi, kad reikšmingas stebimos taršos foninės koncentracijos vaidmuo ir dažnai nepakankamas direktyvos dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (Direktyva 2001/81/EB) įgyvendinimas ir persvarstymas gali varžyti perspektyvas, kad vietos ir regionų valdžios institucijų taikomos priemonės būtų sėkmingai panaudotos siekiant laikytis Europos oro kokybės standartų. Vietos, regionų, nacionalinių ir tarptautinių lygmeniu susikaupę teršalai sudaro taip vadinamą foninę koncentraciją. Ši foninė koncentracija gali būti tokia didelė, kad pakanka nedidelės taršos vietos lygmeniu, kad būtų pasiektos ar net viršytos ribinės vertės. Tokiais atvejais, žinoma vietos ir regionų valdžios institucijų poveikio galimybės yra labai ribotos;

19. daro išvadą, kad vietos ir regionų valdžios institucijų galimybės imtis veiksmų yra labai ribotos (antroji kliūčių kategorija). Miestų vykdoma politika nukreipta į siekį gerinti judumą, teritorijų planavimą ir imtis ypatingų priemonių, kad išnyktų taršos židiniai. Vietos ir regionų valdžios institucijos dažniausiai negali imtis jokių veiksmingų priemonių mažinti išmetamuosius teršalus atsižvelgiant į taršos šaltinių ypatumus;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad, rengdamos savo oro kokybės gerinimo politiką, vietos ir regionų valdžios institucijos iš anksto numatė privalumus ES lygmeniu nustatytus išmetamųjų teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje priemones. Žvelgiant į praeitį, galima konstatuoti, kad nepakankamai ryžtinga išmetamųjų teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje politika, kuri vis dar neužtikrina norimų rezultatų Europos keliuose, yra viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių vietos ir regionų lygmeniu nepavyksta laikytis nustatytų ribinių verčių;

21. konstatuoja, kad siekiant sumažinti teršalų koncentraciją vietos lygmeniu vien tik vietos lygmens priemonėmis prireiktų nemažų sąnaudų ir būtų daromas didelis poveikis kasdieniam gyvenimui. Įgyvendinti šias priemones prireiktų tokių finansinių išteklių, kokių vietos ir regionų valdžios institucijos dažnai neturi ir kurių imtis jos nėra oficialiai įgaliosios tam tikrose valstybėse narėse. Be to, teršalų mažinimo jų šaltinių vietose tarptautinė ir Europos politika yra kur kas ekonomiškai efektyvesnė;

22. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijų įgaliojimai yra riboti (trečioji kliūčių kategorija) ir apgailestauja, kad daugelyje valstybių narių visiškai nėra valstybės lygmens paramos priemonių arba jų nepakanka, o tai dar labiau sumažina vietos ir regionų valdžios institucijų galimybes veikti. Pavyzdžiui, ne visose šalyse parengtas nacionalinis oro kokybės planas ir jos dažniausiai šioje srityje nesilaiko kompleksinio požiūrio, privalomo visais valdžios lygmenimis. Tam tikrais atvejais valstybės valdžios institucijos nerekomenduoja, ar netgi tiesiog draudžia vietos ir regionų valdžios institucijoms imtis papildomų ar griežtesnių priemonių. Daugelyje valstybių narių vietos valdžios institucijos nėra įgaliosios nustatyti zonų, kuriose privalomas žemas išmetamųjų teršalų lygis, ir ši teisė priklauso valstybės valdžios institucijoms. ES vidaus rinkos taisyklės taip pat siaurina veiksmų, kuriuos gali vykdyti vietos ir regionų institucijų politika, galimybes. Didelių (pavyzdžiui, regioninių) aplinkos apsaugos zonų nustatymas ir kelių bei tiltų uždarymas apribotų laisvą prekių ir asmenų judėjimą. Dėl šios priežasties nacionaliniu lygmeniu nustatyti taršių transporto priemonių draudimą yra neįmanoma;

23. pabrėžia, kad kai kurios valstybės narės šiuo metu rengia nacionalinius teisės aktus, pagal kuriuos finansinės sankcijos už ES reikalavimų pažeidimą bus skiriamos vietos ir regionų valdžios institucijoms. Vietos ir regionų valdžios institucijos savo turimomis ribotomis priemonėmis privalės pasiekti, kad būtų laikomasi nustatytų ribinių taršos verčių. Europos ir nacionalinio lygmens valdžios institucijos turi platesnio masto ir veiksmingesnes priemones. Jei nesilaikoma ribinių verčių, atsakomybė už baudų mokėjimą turi ir toliau tekti valstybės narėms. Komitetas mano, kad bet koks atsakomybės už finansines sankcijas perkėlimas vietos ir regionų valdžios institucijoms yra neteisingas, ir jam prieštarauja;

Daugiapakopio valdymo metodas

24. konstatuoja, kad oro kokybės gerinimo lėtėjimo tendenciją iš esmės lemia tai, kad ES politika dėl teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje yra nepakankamai plataus užmojo ir kad nepakanka priemonių nacionaliniu lygmeniu. Vietos ir regionų valdžios institucijoms sprendžiant problemas tenka didelė našta ir atsakomybė;

25. taip pat pabrėžia, kad valstybių narių kovos su oro tarša veiksmai nepakankamai derinami. Taigi, kaimyninėse šalyse skiriasi informavimo ir pavojaus slenksčiai, valstybės narės nesikeičia informacija apie didelį užterštumo lygį realiuoju laiku, o veiksmų planai keletą valstybių narių teritorijose, esančiose bendroje taršos zonoje, nederinami;

26. pabrėžia, kad atskirai vienas valdžios lygmuo negali nei išspręsti su oro kokybe susijusių problemų, nei įgyvendinti ES politikos. Būtina laikytis daugiapakopio požiūrio, pagal kurį kiekvienas lygmuo (europinis, nacionalinis, regioninis ir vietos) prisiima atsakomybę ir nustato priemones, kurių galima ir turi būti imamasi jo lygmeniu;

27. pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų dalinę priklausomybę nuo išmetamųjų teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonių, kurių imamasi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir taip iš esmės sumažinti foninę koncentraciją. Remdamosi šiomis nuostatomis, vietos ir regionų valdžios institucijos galės iš naujo nustatyti savo politiką šioje srityje, pavyzdžiui, griežtinamos patekimo į aplinkos apsaugos zonas sąlygas;

28. laikosi nuomonės, kad oro kokybės teisės aktų taikymas susijęs ne tik su teisiniu jų įgyvendinimu (perkėlimu į nacionalinę teisę). Jei tai neprieštarauja valstybės narės vidaus organizacijai struktūrai, Komitetas rekomenduoja parengti nacionalinius ir (arba) federalinius oro kokybės planus ir (arba) taršos mažinimo programas, kuriose būtų laikomasi kompleksinio ir koordinuoto požiūrio, kuriuo atsižvelgiama į spręstinos oro kokybės problemos tarpvalstybinius aspektus. Komitetas pasisako už daugiapakopį metodą ir pirmiausia už tai, kad valstybėse narėse būtų įsteigtos mišrios administracinės darbo grupės, kuriose įvairių lygmenų ekspertai kartu parengtų nacionalinius planus ir programas⁽²⁾. Šia priemone bus paskatinta nacionalinių, regionų ir vietos lygmens priemonių sinergija ir darna;

29. palankiai vertina Europos Komisijos pastangas, kuriomis siekiama atkreipti dėmesį į vietos ir regionų valdžios institucijų geriausios praktikos pavyzdžius, ir ragina tęsti šią politiką;

30. pripažįsta, kad svarbu užtikrinti nuoseklumą ir sinergiją su pažanga tarptautiniu lygmeniu ir pabrėžia, kad teršalų išmetimo ribos, nustatytos pervarstant Geteborgo protokolą, turi būti privalomas priedas persvarstant Europos direktyvą dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (2001/81/EB);

C. ES išmetamųjų teršalų ir imisijos politikos derinimas ir sinergija

Kompleksinis požiūris⁽³⁾

31. laikosi nuomonės, kad svarbu derinti kovos su skirtingais teršalais priemones ir užtikrinti jų sinergiją. Todėl ES oro kokybės gerinimo politikoje ypač svarbu laikytis kompleksinio požiūrio, kuriame atsižvelgiama į tokias veiklos sritis kaip klimatas, pramonė, transportas, būstas ir energetika. Sukūrus ilgalaikę transporto politiką ir įdiegus tausius energijos gamybos ir vartojimo būdus galima gerokai sumažinti oro taršą;

⁽²⁾ Sudaryti tokias darbo grupes rekomenduojama dokumente CdR 164/2010 fin.

⁽³⁾ Ji nuolat rekomenduoja Regionų komitetas (žr. CdR 164/2010 fin ir CdR 140/2011 fin).

32. apgailestauja, kad nuolat neužtikrinama įvairių priemonių sinergija. Priemonės, turinčios teigiamo poveikio tam tikrose srityse, gali turėti neigiamo poveikio kitose srityse. Pavyzdžiui, dažnesnis biomasės naudojimas nedideliuose įrengimuose gali padidinti išmetamųjų suodžių kiekį, o tai blogina oro kokybę ir gali pakenkti visuomenės sveikatai. Dyzeliną naudojančių transporto priemonių skaičiaus didėjimas gali sumažinti CO₂ kiekį, tačiau padidės išmetamųjų smulkiųjų dalelių kiekis. Savo ruožtu smulkiųjų dalelių mažinimo technologija gali turėti neigiamo poveikio NO₂ išmetimui iš dyzeliną naudojančių transporto priemonių, o tai sulėtins (ir jau sulėtino) NO₂ koncentracijos ore mažinimo procesą. Svarbu, kuo skubiau integruojant politikos kryptis, užkirsti kelią šiems neigiamiems padariniams. Šiuo atžvilgiu visose srityse, kur imamasi šių priemonių, reikia siekti abiem šalimis palankios padėties arba bent nustatyti kriterijus, kurie leistų prireikus teikti pirmenybę vienam ar kitam tikslui;

33. mano, kad oro kokybės gerinimo politiką būtų tikslinga sieti su alternatyvių energijos išteklių naudojimo skatinimo politika. Alternatyvių energijos išteklių naudojimas (pavyzdžiui, geotermio šildymo įrengimas, saulės kolektorių įrengimas ir pan.) ženkliai prisidėtų prie oro kokybės gerinimo;

34. nurodo, kad kovos su klimato kaita politika ir oro kokybės politika yra nepakankamai susietos. Oro kokybės politika dažniausiai daro teigiamą poveikį sprendžiant klimato kaitos problemas. Tačiau klimato kaitos politikos poveikis oro taršai nedidelis. Klimato kaitos politika įgyvendinama visai kitoku tempu ir laikantis visai kitų terminų. Ji yra ilgalaikė, skirtingai nei oro kokybės politika, kuri orientuota į trumpą ir vidutinės trukmės laikotarpį;

35. mano, kad oro kokybės politikai ir aplinkos triukšmo politikai galima rasti daug sinergijos galimybių, visų pirma siekiant sumažinti eismo intensyvumą, ir šiuo atveju reikia siekti, kad nė viena šių veiklos sričių nenukentės⁽⁴⁾.

36. ragina išmetamųjų teršalų ir imisijų apskaitą papildyti vadinamąja „integruota stebėseną“, kuri apimtų suderintą išmetamųjų teršalų apskaitą ir vertinimą, kenksmingų medžiagų sąrašo papildymą kiekvienu atveju, kai bus deramai įrodytas konkretus poveikis žmonių sveikatai ar aplinkai arba priešingu atveju, kalbant apie vertinimą, būtų apsiribota stebėseną vykdant modeliavimą, pasklidimo modeliavimu bei pasiskirstymo teritorijoje tam tikru laiku ir poveikio apskaita, nustatant aiškią sąlygą, kad tai nelems pernelyg didelės administracinės naštos;

ES išmetamųjų teršalų ir imisijos politikos sąsaja

37. pabrėžia, kad imisijų (ES ribinės vertės) ir išmetamųjų teršalų politikos (ES taikomos teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonės) derinimas ir sinergija yra ypatingai svarbūs. Imisijos, iš esmės, yra išmetamųjų teršalų lygio, jų lokalizacijos, sklaidos, šiuo atveju jų pasiskirstymo sąlygų padarinys. Be to,

ryžtinga išmetamųjų teršalų mažinimo politika gali būti veiksmingiausia imisijų (koncentracijos lygių) mažinimo priemonė;

38. konstatuoja, kad plataus užmojo ES imisijų politika savaime netapo plataus užmojo ES išmetamųjų teršalų mažinimo politika ir tai lėmė šių dviejų sričių politikos neatitiktis atsiradimą; todėl įgyvendinimo problemų daugelyje Europos miestų (žr. B dalį) ir lėtėjančio oro kokybės gerinimo proceso priežastis labai dažnai yra nesuderinta ES imisijų ir išmetamųjų teršalų politika; todėl ateityje formuojant politiką ir priemones reikėtų atsižvelgti į esamas šių sričių neatitiktis siekiant užtikrinti imisijų ir išmetamųjų teršalų politikos darną;

a) nei ES įgyvendinamų teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonių lygis, nei jų rezultatai kol kas neatitinka direktyvos dėl aplinkos oro gerinimo užmojo (žr. D dalį), todėl šiuos du tikslus reikėtų suderinti,

b) ES imisijų ir išmetamųjų teršalų politikos įgyvendinimo terminai nėra tarpusavyje suderinti, valstybės narės privalo laikytis oro kokybės gerinimo standartų iki nustatyto termino, pavyzdžiui, Euro standartų taikymo Europos keliuose atveju. Euro standartų įvedimo poveikį (išmetamųjų teršalų verčių) galima pastebėti ir įvertinti tik po keleto metų. Pagal apibrėžtį šie standartai taikomi tik nedidelei transporto priemonių parko daliai – naujoms transporto priemonėms. Naujieji išmetamųjų teršalų standartai darys poveikį tik jei senosios transporto priemonės bus pakeistos naujomis, o šis transporto priemonių parko atnaujinimas (tuo pačiu ir naujųjų standartų poveikis) trunka daug metų (realus padėties pagerėjimas);

c) Komitetas prašo Europos Komisijos pataisytoje teminėje strategijoje nurodyti, kokia yra būtina atnaujinimo ciklo, numatyto priemonėse, skirtose sumažinti taršą šaltinio vietoje, trukmė, t. y. nurodyti, per kiek laiko įdiegus šias taršos mažinimo priemones taršos šaltinio vietoje, būtų galima pradėti laikytis ribinių verčių realiomis sąlygomis. Be to, būtina nustatyti, kiek laiko prireiks, kol transporto priemonių parkas bus pakeistas mažiau taršiomis transporto priemonėmis. Imisijos politikos koregavimas turi būti suderintas su transporto parko atnaujinimo ciklu;

39. tvirtina, kad nauji oro kokybės tikslai (ribinių verčių griežtinimas) turi būti realistiški ir įvykdomi, todėl kartu reikia imtis priemonių (išmetamiesiems teršalams mažinti jų šaltinio vietoje), kurios veiksmingai mažintų išmetamuosius teršalus visoje Europos Sąjungoje. ES imisijų ir išmetamųjų teršalų politika turi būti susieta. Todėl rengiant šią politiką reikia apibrėžti ES imisijų ir išmetamųjų teršalų politikos panašaus užmojo tikslus ir suvienodinti įgyvendinimo terminus (žr. ankstesnį punktą). Komitetas taip pat prašo skirti deramą dėmesį įgyvendinimo etapui, kurio metu gali paaiškėti, kad liko neįgyvendintos tam tikros persvarstytoje teminėje strategijoje numatytos teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonės arba jomis iš esmės nebus įmanoma sumažinti numatyto (išmetamųjų teršalų srities politikoje) išmetamųjų teršalų kiekio. Komitetas siūlo,

⁽⁴⁾ Ši rekomendacija jau buvo pateikta RK nuomonėje „Aplinkos triukšmo direktyva. Tolesnis kelias“ (190/2011 rev.2)

kad, esant tokiai padėčiai, Europos Komisija taikytų kompensacines priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad nebeprisikartotų tokių atvejų, kai nėra darnos tarp ES išmetamųjų teršalų ir imisijų politikos, o vietos valdžios institucijoms netektų vykdyti neįgyvendinamų uždavinių;

40. Europos oro kokybės politikai parengti laikantis Komiteto pageidaujamo abiejų politikų derinimo, siūlo tokius terminus:

- a) 2013 m. pradžioje turėtų būti pristatyta persvarstyta teminė oro kokybės strategija, kuri tokiu atveju 2013 m. galėtų būti įtraukta į Europos sprendimų priėmimo procesą;
- b) 2013 m. pabaigoje turėtų būti pristatyta persvarstyta direktyva dėl aplinkos oro kokybės ir europinės teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonės;
- c) 2017 m. būtų atliktas tarpinis vertinimas ir galimas koregavimas remiantis naujais rodikliais (žr. E dalį);

D. Išmetamųjų teršalų mažinimo politika

ES teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje politika

41. konstatuoja, kad pagrindiniai oro taršos šaltiniai yra kelių ir oro transportas, laivyba, šildymas, namų ūkiai, pramonė ir pramoninė žemdirbystė. Todėl būtina platus užmojo teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje politika⁽⁵⁾. Ją rengiant reikia atsižvelgti į tai, kad motorinės kelių transporto priemonės yra viena pagrindinių ir tiesioginių didžiausios oro taršos miestų vietovėse priežasčių;

42. palankiai vertina, kad oro kokybės gerinimo požiūriu baltosios knygos „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ (COM(2011) 144 final) užmojis yra labai platus. Vis dėlto, kad būtų pasiektas reikalaujamas aplinkos oro kokybės lygis, Komitetas ragina parengti Europos veiksmų planą, kuriame būtų numatyti tarpiniai tikslai, konkrečios priemonės (pavyzdžiui, europinės teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje priemonės) ir vertinimo terminai⁽⁶⁾;

43. reikalauja, kad ES, be to, kad mažina teršalų kiekį iš kiekvieno mobilaus ar stacionaraus šaltinio, nuosekliau nei iki šiol siektų mažinti bendrą teršalų kiekį iš atskirų taršos šaltinių. Iki šiol už tokias su kiekiais susijusias priemones atsakydavo savivaldybės ir regionai. ES lygmens priemonės iš pradžių galėtų būti taikomos šioms sritims:

— planuojant ir finansuojant transeuropinių tinklų statybą, teikti pirmenybę kolektyvinėms transporto rūšims, o ne individualiam transportui,

— ES produktų kokybę, pagal kurią iki šiol daugiausia dėmesio skiriama su sveikata ir aplinka susijusiam produktų poveikiui („ekologiniam projektavimui“), papildyti komponentu, susijusiu su medžiagų ir gamybai reikalingos energijos sumažinimu.

44. laikosi nuomonės, kad ES išmetamųjų teršalų mažinimo politika turi būti grindžiama standartais (ir politika, nukreipta į tikslus, apibrėžtus teisės aktais), siekiant nestabdyti tolesnių technologinių inovacijų;

45. ragina pradėti taikyti prevencijos reikalavimą, analogišką atliekas reguliuojantiems teisės aktams, taip sudarant galimybę atitinkamai valdyti turimus išteklius;

46. nurodo, kad NO₂ ribinės vertės dažnai iš esmės viršijamos dėl to, kad ES nustatė nepakankamas taršos ribas variklinėms transporto priemonėms arba jas nustatė per vėlai, todėl rekomenduoja kuo skubiau griežtinti su transporto priemonėmis susijusius Euro standartus dėl NO₂/NO_x ir smulkiųjų kietųjų dalelių. Labai svarbu griežtai laikytis nustatytų Euro 6 standartų įsigaliojimo terminų;

47. taip pat rekomenduoja sugriežtinti kitų mobiliųjų taršos šaltinių išmetamųjų teršalų standartus, pavyzdžiui, be kita ko, ne kelių transporto priemonių, įrengti filtrus jau naudojamose transporto priemonėse (jas modifikuoti) arba atnaujinti motociklams taikomus ES standartus ir kt.;

48. atkreipia dėmesį į atotrūkį tarp ES teisės aktų ir realaus transporto priemonių išmetamo teršalų kiekio. Euro 5 standartai buvo (ir yra) platus užmojo. Tačiau šis užmojis nepadėjo gerokai sumažinti oro taršos. Pagrindinė tokios padėties priežastis – atotrūkis tarp ES teisės aktų teisinės realybės ir realaus transporto priemonių keliuose išmetamų teršalų kiekio. Nuo tada, kai sunkvežimiams buvo pradėtas taikyti Euro 3 standartas, buvo aiškiai pastebėta, kad realiomis kelių eismo sąlygomis išmetamųjų teršalų kiekis yra aukštesnis nei numatytas ir kad jis neatitinka teršalų sumažėjimo kiekio, kurio buvo tikėtasi. Tokia pati problema vėl konstatuota įvedus Euro 4 ir Euro 5 standartus atitinkamai dyzelio varomoms krovinioms transporto priemonėms ir lengviesiems automobiliams, ir kiek švelnesnius azoto oksido išmetimo standartus lengviesiems automobiliams. Norint įgyvendinti ES teisės aktuose numatytus platus užmojo tikslus, reikia siekti, kad Euro 6 standartas, taikomas transporto priemonei jos bandymų metu, labiau atitiktų realų vidutinės kelionės mieste metu išmetamųjų teršalų kiekį;

49. be to, atkreipia dėmesį į tai, kad, iš esmės, pristatomi nauji sunkvežimiai yra dažnai techniškai keičiami ir dėl to realiai jie išmeta azoto oksidų ir kietųjų dalelių daugiau nei reikėtų tikėtis. Pateikus į rinką sunkvežimius pagal Euro VI standartus, tokios praktikos turėtų būti vengiama ir už jos taikymą turėtų būti baudžiama. Kad šios problemos nekiltų, Komitetas prašo Europos Komisijos ir valstybių narių sugriežtinti teisės aktus, tokių sunkvežimių techninę apžiūrą ir patikras. Be to, ji turėtų išanalizuoti, ar būtų galima ateityje užkirsti kelią tokiems techniniams pakeitimams;

50. ragina ypatingą dėmesį skirti sunkiasvorėms transporto priemonėms (autobusai ir sunkvežimiai), kurios paprastai būna taršiausios. Tarpinės kategorijos transporto priemonės (lengvosios krovinės transporto priemonės) taip pat išmeta kur kas

⁽⁵⁾ Šį pageidavimą Komitetas jau seniai nurodo savo dokumentuose: 190/2011 rev 2, CdR 140/2011 fin, CdR 101/2011 fin, CdR 164/2010 fin, CdR 159/2008 fin.

⁽⁶⁾ Ši rekomendacija taip pat buvo pateikta nuomonėje CdR 101/2011

daugiau azoto oksidų nei statistinė vidutinė transporto priemonė. Todėl ES išmetamųjų teršalų mažinimo politikoje ypač svarbu griežtinti išmetamųjų teršalų standartus tokioms transporto priemonėms ir dyzelinėms transporto priemonėms bei šiuos standartus derinti su atitinkamomis komercinės logistikos valdymo, vietos viešojo transporto skatinimo ir gerinimo priemonėmis;

51. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl susidėvėjusių padangų ir stabdžių diskų, taip pat susidėvėjusios kelio dangos ir kelių dalelių resuspensijos, padidėja smulkiųjų dalelių koncentracijos lygis, ir rekomenduoja, įgyvendinant ES mokslinių tyrimų bendrąją programą, atlikti tyrimą dėl galimybių sumažinti šių išmetamųjų teršalų kiekį. Komitetas taip pat siūlo parengti geros praktikos vadovą, kuriame būtų pateiktos rekomendacijos dėl dulkes surišančių tirpalų naudojimo siekiant išvengti antrinės pakeltosios taršos;

52. konstatuoja, kad vienas iš oro taršos šaltinių yra žemės ūkio valdos. Išmetamas amoniakas labai didina oro rūgštingumą ir skatina eutrofikaciją. Siekiant įgyvendinti gamtosaugos tikslus, visų pirma apsaugoti „Natura 2000“ vietas, būtina dar labiau sumažinti NH_3 lygį. Šių teršalų mažinimą reglamentuoja Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva (2010/75/ES). Didelio užmojo GPGB pamatiniai dokumentai, taip pat remiantis jais padarytos išvados yra svarbiausios foninės koncentracijos mažinimo priemonės. Siekiant užtikrinti, kad geriausi prieinami gamybos būdai galėtų būti taikomi ir ateityje, būtina reguliariai persvarstyti GPGB pamatinius dokumentus ir padarytas išvadas; be to, jie turi būti pakankamai didelio užmojo, kad būtų sumažinta foninė koncentracija visoje Europoje ir taikoma kuo mažiau išimčių (7);

53. konstatuoja, kad vienas iš oro taršos šaltinių yra žemės ūkio valdos. Išmetamas amoniakas labai didina oro rūgštingumą ir skatina eutrofikaciją. Siekiant įgyvendinti gamtosaugos tikslus, visų pirma apsaugoti „Natura 2000“ vietas, būtina dar labiau sumažinti NH_3 lygį. Šių teršalų mažinimą reglamentuoja Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva (2010/75/ES). Didelėse žemės ūkio įmonėse, kuriose gamyba artima pramonei, taip pat svarbu naudoti geriausius prieinamus gamybos būdus, todėl būtina reguliariai persvarstyti GPGB pamatinius dokumentus;

54. konstatuoja, kad iš laivų išmetami teršalai gali daryti didelį poveikį miestų-uostų ir prie aktyviai naudojamų vidaus vandenų kelių, taip pat vietovių-uostų bei pakrančių miestų ir regionų orui, didindami teršalų koncentraciją. Komitetas ragina nacionalines valdžios institucijas imtis reikiamų priemonių, kad Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) direktyvos būtų taikomos visuose Europos pakrančių vandenyse. Vidaus vandenų kelių laivams turėtų būti privaloma taikyti taršą – tiek išmetamą smulkiųjų kietųjų dalelių, tiek NO_x kiekį – mažinančias priemones;

55. konstatuoja, kad teršalų foninei koncentracijai didelį poveikį turi oro transporto priemonių keliami teršalai. Komitetas

ragina ES ir nacionalines valdžios institucijas imtis reikiamų priemonių ir griežtinti reikalavimus lėktuvų išmetamiems teršalams.

Direktyvos dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (2001/81/EB) persvarstymo

56. pabrėžia, kad direktyva dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (INR) yra geriausia foninės koncentracijos mažinimo priemonė. Daugelyje valstybių narių labai didelę foninės koncentracijos dalį sudaro tarpvalstybinė oro tarša; kai kurių teršalų dalis foninėje koncentracijoje kai kuriose šalyse vidutiniškai gali viršyti 50 proc. Komiteto nuomone, labai svarbu, kad direktyvos persvarstymas būtų pakankamai plataus užmojo, kad būtų sumažintas koncentracijos lygis visoje Europoje. Tik įvykdžius šią sąlygą vietos ir regionų valdžios institucijų politika taps realistiška ir įgyvendinama;

57. konstatuoja, kad direktyva dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų yra svarbi priemonė siekiant priversti valstybes nares imtis priemonių taršos šaltinio vietoje. Šiuo tikslu vis dėlto būtina suderinti ribas, nustatytas INR direktyvoje ir teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje politikoje su ribomis, kurių siekiama direktyvose dėl aplinkos oro kokybės (2008/50/EB ir 2004/107/EB). Pastarosios ribos bus pasiektos tik tuo atveju, jeigu INR direktyvos ir teršalų mažinimo jų šaltinio vietoje politikos užmojo lygis bus aukštas. Šiuo požiūriu Komitetas mano, kad sujungus INR direktyvą ir direktyvas dėl aplinkos oro gerinimo į vieną būtų sėkmingai suderintos visos siekiamos ribos;

58. sunerimęs dėl menko valstybių narių ryžto persvarstyti Geteborgo protokolą (į kurį įtraukti tarptautiniai susitarimai dėl išmetamųjų teršalų ribų). Šis persvarstymas turi įtakos INR direktyvai, todėl savo ruožtu ir tikslams, kurie bus nustatyti teisės aktuose dėl aplinkos oro kokybės. Komitetas ragina valstybes nares persvarstant Geteborgo protokolą užsibrėžti sau aukštesnius reikalavimus;

59. vis dėlto prašo sudaryti elementinės anglies arba suodžių teršalų šaltinių sąrašą ir vykdyti stebėseną siekiant nustatyti naujus oro teršalus, kurie ateityje galėtų būti įtraukti į šį protokolą;

E. Politika imisijos srityje. Direktyvų dėl aplinkos oro kokybės persvarstymas (2008/50/EB ir 2004/107/EB)

Bendrieji direktyvų persvarstymo principai

60. pažymi, kad direktyvos dėl aplinkos oro kokybės (2008/50/EB ir 2004/107/EB) yra svarbios priemonės mažinant oro taršos poveikį gyventojams ir aplinkai. Nustačius mažiausius apsaugos lygius visose ES valstybėse narėse imtasi priemonių, kuriomis siekiama apriboti teršalus ir sumažinti jų koncentraciją šiuo požiūriu pavojingiausiose vietovėse. Sumažinus teršalų kiekį vienoje šalyje, savaime mažėja tarpvalstybinė oro tarša, taigi, kaimyninės šalys padeda viena kitai laikytis ribinių verčių;

(7) Ši rekomendacija jau buvo pateikta RK nuomonėje „Pramoniniai išmetamieji teršalai“ (CdR 159/2008 fin).

61. laikosi nuomonės, kad visuomenės sveikata ir aplinkos apsauga turi būti direktyvų dėl aplinkos oro kokybės persvarstymo išeities taškas. Siekiant pagerinti visuomenės sveikatą reiktų numatyti platesnio užmojo tikslus. Tačiau Komitetas šiuo požiūriu primygtinai reikalauja, kad persvarstymo užmojis būtų glaudžiai susietas su nacionalinėmis išmetamųjų teršalų ribomis ir ES išmetamųjų teršalų politika (teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje politika), kaip jau minėta anksčiau (žr. 57 punktą);

62. atkreipia dėmesį tai, kad šiuo metu direktyvose nustatytos 27 ribinės ir siektinos vertės. Komitetas taip pat pažymi, kad daugelis ribinių verčių sutampa (pavyzdžiui, KD_{10} dienos ir metinės ribinės vertės bei KD_{10} ir $KD_{2,5}$ metinės ribinės vertės), ir kad jau daug metų didžiojoje ES dalyje įvairios ribinės vertės nebuvo viršytos. Todėl Komitetas siūlo apsvarstyti, ar siektinų verčių sąvoka tikrai suteikia pridėtinės vertės toms medžiagoms, kurioms direktyvose jau yra nustatytos ribinės vertės;

63. konstatuoja, kad parengti direktyvose numatytas atskaitas dėl nustatyto koncentracijos lygio ir dėl oro gerinimo planų pažangos reikia labai daug laiko ir lemia pernelyg didelę administracinę naštą vietos ir regionų valdžios institucijoms;

64. mano, kad visuomenės sveikatos ir mokslinių tyrimų požiūriu, taip pat siekiant geresnės teisėkūros, mažesnės administracinės naštos ir sklandesnio piliečių informavimo, galima būtų sumažinti medžiagų bei siektinų ir ribinių verčių skaičių. Vienas iš būdų – sutelkti dėmesį tik į taršiausias medžiagas ir rodiklius, geriausiai atspindinčius su visuomenės sveikata susijusius aspektus;

Elementinė anglis/suodžiai

65. rekomenduoja su eismu susijusiai taršai pasirinkti tokius rodiklius, kurie geriausiai atspindėtų su visuomenės sveikata susijusius aspektus. Galiojančioje direktyvoje šioje srityje numatyti su KD_{10} , $KD_{2,5}$ ir NO_2 susiję standartai. Tačiau kai kurie tyrimai rodo, kad elementinė anglis (anglies suodžiai) ir dalelių koncentracija (degimo metu susiformavę aerozoliai) yra geriausi rodikliai nustatant oro taršos komponentus, susijusius su motorinių transporto priemonių eismu ir turinčius didžiausio poveikio visuomenės sveikatai. Elementinė anglis arba anglies suodžiai yra suodžių frakcija, išsiskirianti degant visiems degalams anglies pagrindu (pavyzdžiui, dyzelinui ir benzinui), skirtiems transporto priemonių ir laivų varikliams. Todėl Komitetas rekomenduoja apsvarstyti galimybę nustatyti naują dalelių koncentracijai ir elementinei angliai arba anglies suodžiams skirtą standartą;

66. pažymi, kad skiriant daugiausia dėmesio elementinei angliai arba anglies suodžiams būtų laikomasi Jungtinių Tautų aplinkos programos (JTAP) ir Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (TTOTPK) rekomendacijų;

67. siūlo direktyvoje (pagal naujos redakcijos pateikimo procedūrą) numatyti dalinio pakeitimo per vidutinės trukmės laikotarpį galimybę. Jei moksliniai tyrimai (žr. 65 punktą) ir teigiami konkrečių eksperimentų rezultatai iš tikrųjų rodo, kad elementine anglimi grindžiamas standartas yra tinkamesnis, būtų galima svarstyti, kokia forma reikėtų jį įtraukti į direktyvą;

Oro tarša kietosiomis dalelėmis

68. pažymi, kad galiojančioje direktyvoje apibrėžtos trys su smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (KD_{10} ir $KD_{2,5}$) susijusios ribinės vertės ir vienas jų mažinimo tikslas. Smulkiosioms kietosioms dalelėms joje numatytos ir kitos įvairios vertės – metinės vidutinės vertės ir 24 valandų vertės. Tokį sudėtingą reikalavimą sunku taikyti praktiškai ir jis susijęs su bereikalinga administracine našta. Komitetas žino apie vykstančią diskusiją dėl padėties supaprastinimo atsisakant vieno iš dviejų su smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (KD_{10} ar $KD_{2,5}$) susijusių standartų, jei tai bus deramai pagrįsta poveikio sveikatai ir aplinkai tyrimais. Komitetas nepateikia savo pozicijos šiuo klausimu;

69. pripažįsta, kad kai kuriose vietovėse labai sunku laikytis KD_{10} nustatytų ribinių verčių. Šie sunkumai gali būti susiję su aplinkybėmis ar vietos šaltiniais, tačiau tam tikromis ypatingomis meteorologinėmis sąlygomis juos lemia taršos suaktyvėjimo periodai. Krovinių vežimas dideliais atstumais taip pat gali padidinti bendrą taršą. Atsižvelgdamas į pageidaujamą lankstumą, Komitetas siūlo apsvarstyti, ar galima ribinę metinio vidurkio vertę įvertinti remiantis daugiametėmis vidutinėmis koncentracijomis;

70. pažymi, kad $KD_{2,5}$ standarto įvedimas buvo priimtas palankiai, nes jis greičiausiai labiau susijęs su poveikio sveikatai pasekmėmis nei KD_{10} standartas. Tačiau vis dar yra daug skirtingų $KD_{2,5}$ verčių, taip pat ir skirtingų bendro poveikio ir jo procentinio sumažinimo verčių. Todėl skirtingoms institucijoms sunku pasiekti, kad būtų laikomasi visų su šiomis vertėmis susijusių aspektų. Vis dar neaišku, ar vietos ir regionų valdžios institucijos pajėgs laikytis $KD_{2,5}$ nustatytų standartų, taip pat ir procentinio mažinimo verčių. Informacijos šiuo klausimu vis dar trūksta, o priemonių poveikio dar negalima išreikšti skaičiais. Komitetas rekomenduoja, vertinant $KD_{2,5}$ standarto laikymąsi, atsižvelgti į šių duomenų trūkumą ir apsvarstyti, ar nevėrtėtų tam tikrais atvejais skirti daugiau laiko standarto reikalavimams įvykdyti;

NO_x / NO_2

71. siūlo, kad Europos Komisija, laukdama mokslinių tyrimų dėl kitos šio standarto išraiškos rezultatų, persvarstytų NO_2 didžiausios vienos valandos koncentracijos ribinės vertės reikalingumą, nes metinė ribinė vertė, atrodo, yra griežtesnė; be to, neįtikėtina, kad vietos lygmeniu būtų galima imtis priemonių apriboti NO_2 didžiausią vienos valandos koncentraciją;

72. rekomenduoja direktyvoje nustatyti piliečių teisę reikauti sudaryti veiksmų planą, teršalų ribinių verčių viršijimo atveju;

73. laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į specifines problemas, susijusias su NO_2 lygio ore mažinimu, reikia numatyti platesnes galimybes (papildomą išlygą) pratęsti terminus. Pratęsiama su sąlyga, kad suinteresuota valstybė narė galės įrodyti jog, nors ji ėmėsi visų pagrįstai reikalingų priemonių, taip pat ir skirtų sumažinti transporto priemonių nuvažiuotą atstumą, jai

nepavyko išlaikyti žemesnės nei ES nustatyta ribinė vertė, kadangi transporto priemonių variklių išmetamų teršalų lygis neatitinka Euro standartų reikalavimų (kitais taršos šaltinio išmetamųjų teršalų mažinimo taršos šaltinio vietoje politika nėra visiškai tinkama);

Ozonas

74. nurodo, kad ozonas (O_3) susidaro, kai saulės spinduliavimui veikiant atmosferos orą įvyksta reakcija, kurioje dalyvauja taip vadinamos „pradinės dedamosios“: azoto oksidai, anglies monoksidas, metanas ir kitos organinės lakiosios dedamosios. Aukštas ozono koncentracijos lygis nustatytas daugelyje miestų, ypač esančių Europos pietuose. Vietos ir regionų valdžios institucijos neturi galimybių keisti ozono koncentraciją savo miestuose, tačiau jos gali padėti ją mažinti kitose vietovėse mažindamos transporto eismo išmetamus teršalus. Komiteto nuomone, ozono koncentracijos lygio mažinimas miesto vietovėse turi būti prioritetinga nacionalinės ir Europos oro kokybės gerinimo politikos užduotis. Veiksmingiausia priemonė – teršalų politikos taikymas lakiosioms organinėms dedamosioms;

75. nurodo Nyderlandų karališkojo visuomenės sveikatos ir aplinkos instituto tyrimą⁽⁸⁾ (*Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu*), kuris parodė, kad valstybės narės nelabai gali mažinti metinį ozono koncentracijos vidurkį ir beveik neturi galimybių savo teritorijoje mažinti jos lygį didžiausios ozono koncentracijos laikotarpiais. Kartu šiek tiek didėja plataus masto foninė koncentracija. Komiteto nuomone, reikia atsižvelgti į šiuos pokyčius apibūdinti tikslines ozono vertes (ilgalaikiai tikslai) ir jų padarinius politikos ir ataskaitų rengimui. Tikslinių verčių dėl ozono (ilgalaikiai tikslai) įgyvendinimas yra ypač sunkus uždavinys pietų šalims, kuriose saulėtų valandų skaičius yra didžiausias (taigi jos gauna daugiausiai saulės spindulių) ir jose vidutinė temperatūra yra aukščiausia, – o tai yra troposferos ozono susiformavimą skatinantys veiksniai. Regionų komitetas rekomenduoja ištirti, ar šį reiškinį galima priskirti „gamtinės“ taršos kategorijai, kad jį galima būtų traktuoti taip pat kaip jūros druską ar Saharos smėlį;

76. ozono koncentracijai mažinti rekomenduoja, persvarstant direktyvą dėl nacionalinių išmetamųjų teršalų ribų (2001/81/EB), dėmesį visų pirma sutelkti į išmetamų dujų, dėl

kurių susidaro ozonas, mažinimą ir į reglamentavimo griežtinimą sektoriuose, kuriuose yra pagrindiniai jų šaltiniai;

Lankstumas

77. pabrėžia, kad oro sąlygos gali turėti didelio neigiamo poveikio oro taršos lygiui. Pavyzdžiui, dėl 2011 m. pirmaisiais mėnesiais didžiojoje Vakarų Europos dalyje išsilaikiusios sausras atsirado didelė KD_{10} koncentracija. Užkirsti kelią šiam poveikiui galima tik vietos ir regiono lygmens priemonėmis ir Europos reglamentuojančiuose teisės aktuose būtina į tai atsižvelgti numatant nuostatas, skirtas ekstremalių meteorologinių sąlygų metams, pavyzdžiui, nustatant vidutinę daugiametę ribinę vertę;

78. šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į ekonomikos svyravimų ir oro taršos ryšį, į kurį reikėtų atsižvelgti ateityje formuojant politiką. Dėl šiuo metu besitęsiančios ekonominės krizės sumažėjo ekonominės veiklos mastai (judumas, pramonė ir laivyba), todėl sumažėjo ir išmetamųjų teršalų. Be to, turima per mažai finansinių išteklių, kad būtų galima diegti inovacijas tiek privačių asmenų lygmeniu (pavyzdžiui, šildymo sistemų arba transporto priemonių atnaujinimas), tiek pramonės lygmeniu. Kai tik ekonomika atsigauna, šios tendencijos vėl gali pasikeisti priešinga linkme.

Stebėsena (priemonės) ir modeliavimas (skaičiavimai)

79. nurodo, kad matavimo stočių išsidėstymas atskirose valstybėse narėse labai skirtingas. Kadangi skiriasi geografiniai pasirinktų vietų ypatumai, galintys turėti poveikio oro kokybei, Komitetas rekomenduoja nustatyti, kad stebėsena (matavimas) ir toliau būtų privaloma, tačiau ją reikia patobulinti nustatant specialias matavimo stočių išdėstymo taisykles, kad taip būtų užtikrintas matavimo duomenų palyginamumas;

80. siūlo sukurti mainų ir informavimo realiuoju laiku platformą, kurioje būtų keičiamasi informacija apie oro taršos lygį, ir suvienodinti informavimo ir pavojaus slenksčius, kad būtų galima geriau koordinuoti valstybių narių patvirtintas priemones labai sustiprėjus oro taršai.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ RIVM, Tyrimas „Ozonas 2011 – šiuolaikinių žinių apie troposferos ozoną Nyderlanduose apžvalga“. 2011 m. birželio mėn.

Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymai dėl teisėkūros aktų dėl bendros žuvininkystės politikos reformos

(2012/C 225/04)

REGIONŲ KOMITETAS

- pritaria Europos Komisijos priemonėms, kuriomis siekiama neleisti toliau mažėti daugelio rūšių ištekliams ir užtikrinti jūrų biologinių išteklių naudojimą tokiu lygiu, kuris sudarytų galimybę iki 2015 m. kuo labiau priartėti prie didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio tikslo,
- kai įmanoma, palaipsniui reikėtų įvesti draudimą išmesti į jūrą sugautas žuvis, visų pirma, pramoninėms reikmėms žvejojamas rūšis, tačiau leisti už borto išmesti jūrų organizmus, kurie, išmetus juos atgal į jūrą, gali išgyventi,
- atkreipia dėmesį, kad privaloma tvarka įvedus perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą galima tikėtis tam tikros rizikos ir neigiamų pasekmių, tad rekomenduoja tokias sistemas padaryti savanoriškas ir priskirti jas valstybių narių kompetencijai,
- sutinka, kad turint omenyje akvakultūros ekonominę ir strateginę svarbą tikslinga ją skatinti priimant atskirą reglamentą,
- ragina Bendrą žuvininkystės politiką kuo labiau regionalizuoti; visiškai pritaria, kad reikia proceso, kuriame būtų atsižvelgiama į regionų ypatumus bei poreikius, įskaitant bendradarbiavimą su regioninėmis patariamosiomis tarybomis, kad būtų galima priimti išsaugojimo priemonės ir techninės Bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimo priemonės, kad politika geriau atspindėtų konkretaus žuvininkystės sektoriaus realijas ir specifiką ir tarpvalstybines problemas,
- palankiai vertina tai, kad Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas bus įtrauktas į naują Bendrą strateginę programą ir susietas su kitais regioninės ir kaimo plėtros fondais; vis dėlto prašo užtikrinti finansavimą žuvininkystei ir akvakultūrai, taip pat regionų dalyvavimą strateginiame šių fondų įgyvendinime.

Pranešėjas

Mieczysław Struk (PL / ELP), Pamario vaivadijos maršalka

Pamatiniai dokumentai

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo

COM(2011) 416 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendros žuvininkystės politikos reforma“

COM(2011) 417 final

Komisijos ataskaita Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ataskaitų teikimo įpareigojimų pagal 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką

COM(2011) 418 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl bendros žuvininkystės politikos išorės aspekto

COM(2011) 424 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos

COM(2011) 425 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS****Ilgalaikis valdymas**

1. mano, kad Bendra žuvininkystės politika turėtų padėti ilgam nustatyti tvarias aplinkos, ekonomines ir socialines sąlygas. Be to, ši politika turėtų pagerinti žuvininkystėje užsiimančių asmenų gyvenimo lygį, užtikrinti rinkų stabilumą, išteklių prieinamumą ir galimybę vartotojams išteklius gauti už prieinamą kainą;

2. pritaria Europos Komisijos priemonėms, kurių ji ėmėsi atsižvelgdama į 2002 m. Johanesburge pasaulio vadovų priimtą tvaraus vystymosi deklaraciją, kuria siekiama neleisti toliau mažėti daugelio rūšių ištekliams ir visais lygmenimis užtikrinti jūrų biologinių išteklių naudojimą, ir kad iki 2015 m. būtų galima kuo labiau priartėti prie didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio tikslo;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad veiksmai su tam tikrais ištekliais susijusiam tikslui pasiekti buvo labai skuboti ir kad toks skubėjimas gali turėti neigiamų socialinių ir ekonominių pasekmių. Būtina, kad be ribojimo ir apsaugos priemonių būtų aktyviai dedamos pastangos restruktūrizuoti tokias sritis kaip verslo plėtra, mokymas ir saugios pensijų sąlygos. Lėšų šiems veiksams finansuoti reikia ieškoti tiek nacionaliniu ir regionų lygmeniu pagal jų gebėjimus ir jiems priskirtą kompetenciją, tiek ir ES lygmeniu;

4. sutinka, jog norint, kad biologiniai ištekliai būtų tausiai naudojami, būtina imtis atsargumo priemonių ir galvoti apie ekosistemą siekiant, kad žvejybos veiklos poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis ir būtų sužvejojama vis mažiau, o ilgainiui iš viso nebesužvejojama nepageidaujamų žuvų;

5. ragina tikslo tausiai naudoti biologinius išteklius siekti žvelgiant į daugiametę žuvininkystės valdymo perspektyvą: labai svarbu turėti daugiametį planus, kuriuose atspindėtų įvairių žuvininkystės tipų specifika ir būtų numatyta, kaip, iškilus nenumatytoms aplinkybėms, reikėtų priimti būtinus sprendimus;

6. mano, kad, laikantis ekosisteminio požiūrio, į daugiametį planus, jeigu įmanoma, turėtų būti įtraukti įvairūs ištekliai, jeigu tokiais ištekliais naudojamas bendrai. Išteklių, kuriems išsaugojimo planai neparengti, naudojimo rodikliai, lemiantys didžiausią tausų leidžiamą sužvejoti kiekį, turėtų būti taikomi apribojant leidžiamą sužvejoti kiekį ir (arba) žvejybos veiklą.

a) Daugiametėse planuose turi būti nustatyti aiškūs tikslai, terminai jiems pasiekti, numatytos periodinės patikros. Ir terminai, ir tempas turi atitikti rūšių dinamiką.

b) Įgyvendinant ir rengiant planus reikia siūlyti priemones, grindžiamas ekonominio protingumo principu, atsižvelgiant į būtinybę laipsniškai diegti reikiamus pokyčius ir stengiantis nenustatyti pernelyg griežtų terminų, jei tai nėra skubiai

reikalinga. Šios priemonės turi būti grindžiamos objektyviais argumentais, socialiniu-ekonominiu požiūriu jas turi būti įmanoma įgyvendinti. Kartu reikia parengti socialinio ir ekonominio poveikio tyrimą, jį rengiant turi dalyvauti suinteresuotieji subjektai arba jų teisėti atstovai.

7. pripažįsta, kad žuvininkystės valdymui, kuris pagrįstas patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į žvejų sukaupias ir iš kartos į kartą perduodamas tradicines ekologijos žinias, reikalingi suderinti, patikimi ir tiksliūs duomenys ir atkreipia dėmesį į tai, kad renkant duomenis svarbu ir rekomenduotina bendradarbiauti su žuvininkystės sektoriumi. Ragina Europos Komisiją ir valstybes nares skirti *ad hoc* lėšų moksliniams tyrimams ir ekspertizėms bei pabrėžia Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto (ŽMTEK) vaidmenį, tai svarbiausia tarptautinė mokslinė įstaiga, galinti sustiprinti Europos ekspertų indėlį į tvarų žuvininkystės valdymą;

8. manydama, kad reikėtų rinkti duomenis, kurie palengvintų žuvininkystės, akvakultūros bei žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimo sektoriuose veikiančių suinteresuotųjų subjektų ir šių sektorių užimtumo tendencijų ekonominį bei socialinį-ekonominį vertinimą, ES turėtų skirti atitinkamų išteklių nacionalinėms ir regioninėms institucijoms tokiems duomenims rinkti;

Galimybė naudotis priekrančių žvejybos vandenimis

9. pritaria Europos Komisijos nuomonei, kad galiojančios taisyklės, pagal kurias ribojamos galimybės naudotis ištekliais valstybių narių 12 jūrmylių zonose, veikia patenkinamai ir turi teigiamo poveikio išteklių išsaugojimui, nes šiomis taisyklėmis ribojama žvejybos veikla pažeidžiamiausioje Sąjungos vandenų dalyje. Todėl Regionų komitetas mano, kad šias taisykles reikėtų ir toliau taikyti;

10. ragina ir toliau labai saugoti jūrų biologinius išteklius aplink atokiausius ES regionus, nes jie padeda išsilaikyti vietos ekonomikai, turint omenyje jų struktūrinę, socialinę ir ekonominę padėtį;

11. atkreipia dėmesį į Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje įtvirtintą kilmės valstybės principą ir ragina valstybes nares jo laikytis savo išskirtinėse ekonominėse zonose, kad būtų išsaugotas nykstančių upėse neršiančių (anadrominių) laukinių žuvų populiacijos gyvybingumas;

12. mano, kad valstybėms narėms turėtų būti leidžiama priimti išsaugojimo ir valdymo priemonės, visiems Europos Sąjungos žvejybos laivams taikytinas jų 12 jūrmylių zonose ir atsižvelgiant į aplinkos, socialinius ir ekonominius geografiniams parajoniams (GSA – *Geographical Sub-Area*) arba žemesniam lygmeniui būdingus ypatumus, su sąlyga, kad tais atvejais, kai jos taikomos Sąjungos žvejybos laivams iš kitų valstybių narių, jos nėra diskriminacinės, kad prieš tai deramai pasikonsultuojama su kitomis suinteresuotomis valstybėmis narėmis, joms suteikiama išsami informacija ir kad Sąjunga dar nėra priėmusi būtent šios 12 jūrmylių zonos išsaugojimui ir valdymui skirtų priemonių;

Į jūrą išmetamų žuvų kiekio mažinimas

13. sutinka, kad norint sumažinti į jūrą išmetamų sužvejojamų nepageidaujamų žuvų kiekį (jis šiuo metu yra didžiulis) arba jų iš viso neišmesti, dėl kurio atsiranda daug atliekų ir daromas neigiamas poveikis tvariam jūrų biologinių išteklių ir jūrų ekosistemų naudojimui, o taip pat finansiniam žuvininkystės pajėgumui, reikia išteklių. Todėl galvoja, kad reikėtų skatinti žvejybos įrankių selektyvumą siekiant kiek įmanoma sumažinti išmetamų į jūrą sugautų žuvų kiekį. Kai įmanoma, palaipsniui reikėtų įvesti draudimą išmesti į jūrą sugautas žuvis (visų pirma, pramoninėms reikmėms žvejojamas rūšis), tačiau leisti už borto išmesti jūrų organizmus, kurie, išmetus juos atgal į jūrą, gali išgyventi;

14. mano, kad sužvejotų nepageidaujamų žuvų iškrovimas veiklos vykdytojiui neturėtų būti ekonominiu požiūriu visapusiškai naudingas ir kad jų perdirbimas į žuvų miltus nedera su Komisijos aplinkosaugos tikslais;

15. be to mano, kad pagrindinis reglamentas nėra tinkamas dokumentas pateikti išsamų žuvų, kurias privaloma iškrauti, rūšių sąrašą. Privalomų iškrauti rūšių sąrašą tikslingiau būtų pateikti žuvų (vienos ar keleto rūšių) išteklių valdymo planuose;

Galimybė naudotis ištekliais

16. mano, kad pagal galiojančias taisykles valstybėms narėms jau suteikiama galimybė, jeigu jos to pageidauja, savo laivynui taikyti individualių perkeliamų kvotų sistemą su žinomomis pasekmėmis tiek spekuliacijos, tiek koncentracijos prasme. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, nereikėtų įvesti reikalavimo, kad kiekviena valstybė narė nustatytų perleidžiamas ar išnuomojamas žvejybos teises;

17. taip pat mano, kad visų perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemų galiojimo laikotarpį turi nustatyti valstybės narės;

18. atkreipia dėmesį, kad privaloma tvarka įvedus perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą galima tikėtis tam tikros rizikos ir neigiamų pasekmių, tad rekomenduoja tokias sistemas padaryti savanoriškas ir priskirti jas valstybių narių kompetencijai;

19. ragina valstybes nares, kad jos, prieš įvedamos savanorišką perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą, pritaikytų savo taisykles, kad jomis būtų deramai apsaugoti pakrančių žvejybos interesai ir būtų užtikrinta apsauga nuo neigiamų, su sistemos įvedimu susijusių pasekmių, tokių kaip per didelė koncentracija ar spekuliacija;

20. perteklinių pajėgumų klausimu primena teigiamą pagalbos už laivų atidavimą į metalo laužą patirtį;

21. mano, kad dėl daugelio valstybių narių žvejybos sektoriaus specifinių charakteristikų ir socialinio bei ekonominio pažeidžiamumo bei valstybių narių skirtingų socialinės ir ekonominės politikos prioritetų žvejybos srityje privaloma perleidižiamųjų žvejybos koncesijų sistema yra netinkama ir kad žvejybos galimybių skirstymo metodas ir bet kokios jų perleidimo taisyklės ir toliau turėtų būti nustatomi valstybių narių lygmeniu;

22. taip pat ragina nustatant viršutinę mažų laivynų žvejybos pajėgumų ribą atsižvelgti į konkrečias atokiausių regionų sąlygas, kartu išlaikant dabartinius atskaitos lygius;

Išorės aspektas

23. ragina Europos Sąjungą tarptautiniu mastu populiarinti Bendros žuvininkystės politikos tikslus. Todėl Sąjunga turėtų stengtis pagerinti regioninių ir tarptautinių organizacijų veiklos rezultatus tarptautinių žuvų išteklių išsaugojimo ir valdymo srityje, remdama mokslu pagrįstą sprendimų priėmimą ir geresnį taisyklių laikymąsi, didesnę skaidrumą bei suinteresuotųjų šalių, visų pirma žvejų, dalyvavimą ir kovodama su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejybos veikla;

24. sutinka, kad susitarimuose su trečiosiomis šalimis dėl tvaraus žuvininkystės valdymo turėtų būti numatyta galimybė už Sąjungos finansinį įnašą įgyti išteklių naudojimo teises, ir tai turėtų padėti tose šalyse sukurti aukštos kokybės valdymo sistemą, garantuojančią veiksmingas tausaus žuvininkystės išteklių naudojimo stebėsenos, kontrolės ir priežiūros priemones. Taip pat mano, kad susitarimai su trečiosiomis šalimis nuo jų priklausantiems Sąjungos žvejybos laivynui turėtų suteikti stabilumą, pajėgumą ir pelningumą, t. y. užtikrinti ateitį;

25. yra įsitikinęs, kad žvejybos partnerystės susitarimuose su trečiosiomis šalimis turėtų būti nustatyti teisiniai, ekonominiai ir aplinkosauginiai reikalavimai ES laivų vykdomai žvejybai arba ES veiklos vykdytojų daromoms investicijoms žuvininkystės srityje, kurie atitiktų tam tikras tarptautinių organizacijų, taip pat regioninių žuvininkystės organizacijų (RŽO), priimtas priemones. Žvejybos susitarimais siekiama, *inter alia*, užtikrinti, kad trečiosiose šalyse žvejyba būtų vykdoma laikantis tvirtų ir abiem pusėms priimtų procedūrų;

Akvakultūra

26. sutinka, kad turint omenyje akvakultūros ekonominę ir strateginę svarbą tikslinga jai suteikti postūmį priimant atskirą reglamentą, kuriame būtų nustatytos ES gairės, kaip rengti nacionalinius strateginius planus, kad akvakultūros sektoriuje pagerėtų konkurencingumas; šiuo tikslu visoje gamybos ir pardavimo grandinėje reikia remti ekologiniu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarų vystymąsi ir inovacijas, skatinti perdirbimą vietos lygiu ir veiklos diversifikavimą ir tokiu būdu pakrančių ir kaimo vietovėse gerinti gyvenimo kokybę; taip pat reikia sugalvoti, kaip valstybės narės galėtų keisti informacija ir gerąją praktiką, taikydamos atviro nacionalinių priemonių

(susijusių su verslo sauga, galimybe naudotis Sąjungos vandenimis ir erdve, daugiausia dėmesio skiriant aplinkos apsaugos ir veiklos vykdymo į *Natura 2000* sąrašą įtrauktose teritorijose suderinimui, ir administracinių licencijų ir leidimų išdavimo procedūrų supaprastinimu) koordinavimo metodą;

27. pripažįsta, kad reikia įsteigti konsultacinį akvakultūros komitetą, kuris galėtų deramai atstovauti šiam sektoriui ir kuriame būtų pakankamas skaičius gamybos sektoriaus atstovų (profesinės ir gamintojų organizacijos arba prekybos rūmai);

Žuvininkystės produktų rinka

28. sutinka, kad žvejybos veikla nenusipėjama, todėl reikėtų sukurti žmonių maistui skirtų žuvininkystės produktų saugojimo sistemą, kuri padėtų didinti rinkos stabilumą ir gauti iš produktų pelną, pirmiausia sukurdamą pridėtinę vertę. Ši sistema turėtų būti taikoma ir akvakultūros produkcijai;

29. sutinka, kad bendrųjų prekybos standartų taikymas turėtų leisti tiekti rinkai ekologiškus produktus, išnaudoti visas žuvininkystės ir akvakultūros produktų vidaus rinkos teikiamas galimybes, sudaryti geresnes sąlygas sąžininga konkurencija pagrįstai prekybai ir taip padėti didinti produkcijos pelningumą;

30. mano, kad didėjant žuvininkystės ir akvakultūros produktų įvairovei, tampa labai svarbu pateikti vartotojams minimalios privalomos informacijos, kuri būtų aiški ir suprantama, apie pagrindines produktų savybes;

31. primygtinai siūlo, kad bendras rinkos organizavimas turėtų būti įgyvendinamas laikantis tarptautinių Europos Sąjungos išpareigojimų, ypač tų, kurie susiję su Pasaulio prekybos organizacijos nuostatomis, nesumažinant galimybių iš trečiųjų šalių įvežamiems produktams įvesti sveikatos ir higienos priemonių standartizavimą ir tvirtinimą ir parengti jūrinės žvejybos komercinę praktiką, kuri skatintų neteisėtos, nedeklaruojamos ir neregamentuojamos žvejybos išnykimą;

32. ragina sukurti, kai tai įmanoma, Europos Sąjungos žuvininkystės produktų viešo sertifikavimo sistemą, kuri būtina siekiant užtikrinti, kad šie produktai būtų tiekiami iš tinkamai valdomų žuvininkystės išteklių;

Regionalizavimas

33. ragina Bendrą žuvininkystės politiką kuo labiau regionalizuoti, kad būtų galima remtis visų suinteresuotųjų subjektų, ypač regionų valdžios institucijų, žiniomis ir patirtimi, bei pabrėžia makroekonominę strategijų svarbą;

34. pabrėžia didėjančią rekreacinės žvejybos sąveiką su žvejas ir žvejų bendruomenėmis;

35. visiškai pritaria, kad reikia proceso, kuriame būtų atsižvelgiama į regionų ypatumus bei poreikius, įskaitant bendradarbiavimą su regioninėmis patariamosiomis tarybomis, kad būtų galima priimti išsaugojimo priemonės ir technines Bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimo priemonės, kad politika geriau atspindėtų konkretaus žuvininkystės sektoriaus realijas ir specifiką ir tarpvalstybines problemas;

36. mano, kad reikėtų stiprinti regionines patariamąsias tarybas arba kitas panašias partnerystės struktūras, siekiant užtikrinti, kad su vietos bendruomenėmis būtų ne tik konsultuojamasi, bet ir jos iš tikrųjų dalyvautų savo vietos žuvų išteklių valdyme;

37. primygtinai siūlo, kad įgyvendinant Bendrą žuvininkystės politiką būtų atsižvelgiama į tai, kaip tai susiję su kitais jūrų reikalais, nes visi su Europos vandenynais ir jūromis susiję klausimai yra persipynę, įskaitant ir jūrų teritorijų planavimą, ir taip skatinama integruota jūrų politika;

38. pabrėžia, kad įgyvendinant Bendrą žuvininkystės politiką negalima neužtikrinti visapusiškos vandens ekosistemų apsaugos ir sąveikos turint omenyje tarpinių vandenų bei ekologinių upių ir ežerų koridorių ir šių vandenų žuvų populiacijų pažeidžiamumą ir būtina skirti ypatingą dėmesį galinčių išnykti vertingų žuvų rūšių, ypač anadrominių ir katadrominių rūšių, išsaugojimui ir jų išteklių didinimui;

Europos jūrinės veiklos ir žuvininkystės fondas

39. supranta, kad be reikiamos finansinės paramos valstybės narės nebus pajėgios deramai įgyvendinti Bendros žuvininkystės politikos tikslų, ypač žinant, kokias problemas kelia žvejybos sektoriaus vystymasis ir jo valdymas, ir kad valstybių narių finansiniai ištekliai yra riboti;

40. dėl šių priežasčių ragina sukurti tinkamą daugiametį ES finansinės paramos mechanizmą, kuris būtų orientuotas į Bendros žuvininkystės politikos prioritetus ir padėtų šiuos tikslus įgyvendinti, pavyzdžiui, padidintų sektoriaus, ypač žvejybos laivyno, ekonominį rentabilumą, sukurtų naujų darbo vietų, padėtų jį modernizuoti ir įdiegti inovacijų, taip pat vystytų patikimų ir tausią laivų gamybą;

41. primygtinai ragina 2014–2020 m. laikotarpiu atnaujinti finansinę paramą atokiausiems regionų žvejybos laivyno atnaujinimui ir modernizavimui;

42. mano, kad Europos Sąjungos finansinė parama turėtų būti teikiama tik tuo atveju, jeigu valstybės narės ir veiklos vykdytojai laikosi Bendros žuvininkystės politikos. Todėl ši finansinė parama turėtų būti nutraukta, laikinai sustabdyta arba koreguojama, jeigu valstybė narė nesilaiko Bendros žuvininkystės politikos taisyklių arba veiklos vykdytojai jas dar kartą šiurkščiai pažeidžia;

43. palankiai vertina tai, kad Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas bus įtrauktas į Bendrą strateginę programą ir susietas su kitais regioninės ir kaimo plėtros fondais, kad būtų galima kurti integruotos vietos plėtros sistemą ir palengvinti galimybes gauti finansavimą vietos ir regionų lygiu. Vis dėlto prašo užtikrinti finansavimą žuvininkystei ir akvakultūrai, taip regionų dalyvavimą įgyvendinant šią sistemą;

44. pripažįsta biologinę, gamybinę ir istorinę žuvų išteklių ir ežerų bei upių buveinių reikšmę, todėl mano, kad šiam sektoriui Europos Sąjunga turėtų teikti finansinę paramą, taip pat siekiant mažinti jūrose sugaunamų žuvų kiekį, importą ir skatinti regionų konkurencingumą;

Europos Komisijos galios

45. pripažįsta, kad siekiant Bendros žuvininkystės politikos tikslų Komisijai pagal Sutarties 290 straipsnį turėtų būti perduoti įgaliojimai priimti teisės aktus, kad būtų papildyti arba iš dalies pakeisti neesminiai pagrindinio teisėkūros procedūra priimto akto punktai. Vis dėlto Komitetas rekomenduoja teisiniu ir politiniu požiūriu atidžiai ir išsamiai įvertinti Komisijos labai plačiai taikomus deleguotuosius aktus ir pasirinkti, kad šių įgaliojimų delegavimo tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė būtų aiškiai apibrėžti;

46. primygtinai reikalauja, kad Komisija, rengdama deleguotuosius teisės aktus, kurie vėliau bus priimami, deramai konsultuotųsi, nepamiršdama pasikonsultuoti ir su ekspertais bei su regionų valdžios institucijomis.

47. tvirtai remia ir skatina bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių naudojimą, įvertintą Komisijos bendrame reglamente dėl Bendros strateginės programos, siekiant užtikrinti, kad vietos ir regionų lygmuo, kartu su struktūrinių ir kaimo plėtros fondų lėšomis, galėtų naudotis ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo lėšomis – lanksčiai ir koordinuotai, pagal principą „iš apačios į viršų“ ugdydamas gebėjimus;

48. mano, kad rengdama deleguotuosius teisės aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

49. pabrėžia, jog norint, kad Bendra žuvininkystės politika būtų sėkminga, būtina turėti veiksmingą kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemą, į kurią reikėtų įtraukti ir kovą su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejybos veikla. Europos Sąjungos kontrolės, tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo sistemą reikėtų įgyvendinti naudojantis šiuolaikinėmis technologijomis. Valstybėms narėms arba Komisijai turėtų būti suteikta galimybė vykdyti naujų kontrolės technologijų ir duomenų tvarkymo sistemų bandomuosius projektus.

50. mano, kad kas penkerius metus reikėtų peržiūrėti, kaip ES reglamentas yra vykdomas.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

COM(2011) 425 final

1 pakeitimas

5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2002 m. Johanesburge vykusiam pasauliniame aukščiausio lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais Europos Sąjunga ir jos valstybės narės įsipareigojo kovoti su nuolatiniu daugelio žuvų išteklių nykimu. Todėl Europos Sąjunga turėtų patobulinti savo bendrą žuvininkystės politiką, užtikrindama, jog iki 2015 m. būtų prioritetine tvarka atkurti ir išlaikyti tokie jūrų biologinių išteklių naudojimo lygiai, kad žvejojamų išteklių populiacijos dydžiai būtų tokie, kad būtų galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą. Jei mokslinės informacijos turima mažiau, gali tekti taikyti apytikres didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio vertes.	2002 m. Johanesburge vykusiam pasauliniame aukščiausio lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais Europos Sąjunga ir jos valstybės narės įsipareigojo kovoti su nuolatiniu daugelio žuvų išteklių nykimu. Todėl Europos Sąjunga turėtų patobulinti savo Bendrą žuvininkystės politiką, užtikrindama, jog iki 2015 m. būtų prioritetine tvarka atkurti ir išlaikyti tokie jūrų biologinių išteklių naudojimo lygiai, kad žvejojamų išteklių populiacijos dydžiai būtų tokie, kad, <u>kai įmanoma</u> , būtų galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą. Jei mokslinės informacijos turima mažiau, gali tekti taikyti apytikres didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio vertes.

Paaiškinimas

2002 m. Johanesburgo susitarime pripažįstama, kad gali būti neįmanoma iki 2015 m. užtikrinti kai kurių žuvų rūšių ir žuvų išteklių didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, todėl, numatant tokią galimybę, buvo įrašyti žodžiai „kai įmanoma“. ES nereikėtų mėginti viršyti savo tarptautinius įsipareigojimus.

2 pakeitimas

6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Žuvininkystės tikslai buvo išdėstyti Konvencijos dėl biologinės įvairovės šalių konferencijoje priimtame Sprendime dėl 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano; bendra žuvininkystės politika turėtų užtikrinti jų darną su Europos Tarybos patvirtintais biologinės įvairovės išsaugojimo tikslais ir Komisijos komunikate „Biologinė įvairovė – mūsų gyvybės draudimas ir gamtinis turtas. ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“ nustatytais tikslais, visų pirma iki 2015 m. pradėti taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą.	Žuvininkystės tikslai buvo išdėstyti Konvencijos dėl biologinės įvairovės šalių konferencijoje priimtame Sprendime dėl 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano; Bendra žuvininkystės politika turėtų užtikrinti jų darną su Europos Tarybos patvirtintais biologinės įvairovės išsaugojimo tikslais ir Komisijos komunikate „Biologinė įvairovė – mūsų gyvybės draudimas ir gamtinis turtas. ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“ nustatytais tikslais, visų pirma iki 2015 m. pradėti taikyti, <u>kai įmanoma</u> , didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą.

Paaiškinimas

2002 m. Johanesburgo susitarime pripažįstama, kad gali būti neįmanoma iki 2015 m. užtikrinti kai kurių žuvų rūšių ir žuvų išteklių didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, todėl, numatant tokią galimybę, buvo įrašyti žodžiai „kai įmanoma“. ES nereikėtų mėginti viršyti savo tarptautinius įsipareigojimus.

3 pakeitimas

15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Jūrų biologiniai ištekliai aplink Azorų, Madeiros ir Kanarų salas turėtų būti ir toliau itin saugomi, nes jie padeda išsilaikyti tų salų vietos ekonomikai, turint omenyje tų salų struktūrinę, socialinę ir ekonominę padėtį. Todėl Azorų, Madeiros ir Kanarų salų uostuose įregistruotiems žvejybos laivams turėtų būti tebetaikomi tam tikros žvejybos veiklos tuose vandenyse apribojimai.	Jūrų biologiniai ištekliai atokiausiuose regionuose aplink Azorų, Madeiros ir Kanarų salas turėtų būti ir toliau itin saugomi, nes jie padeda išsilaikyti tų salų vietos ekonomikai, turint omenyje tų salų struktūrinę, socialinę ir ekonominę padėtį. Todėl <u>atokiausių regionų Azorų, Madeiros ir Kanarų salų</u> uostuose įregistruotiems žvejybos laivams turėtų būti tebetaikomi tam tikros žvejybos veiklos tuose vandenyse apribojimai.

Paaiškinimas

Atokiausiuose regionuose padėtis yra sudėtinga, todėl būtina dėmesį skirti visiems atokiausiems regionams ir užtikrinti paramą jų vystymuisi, kuriam didelės įtakos turi gera jūrų išteklių būklė ir apskritai gera jūrų aplinka. Šiuo pakeitimu atkreipiamas dėmesys į visus atokiausius ES regionus.

4 pakeitimas

18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Būtina priimti priemones, skirtas sumažinti ir panaikinti šiuo metu didelį sužvejojamų nepageidaujamų žuvų kiekį ir į jūrą išmetamų žuvų kiekį. Dėl sužvejojamų nepageidaujamų žuvų ir į jūrą išmetamų žuvų veltui išiekuojama didelė išteklių dalis ir daromas neigiamas poveikis tausiam jūrų biologinių išteklių bei jūrų ekosistemų naudojimui ir finansiniam žuvininkystės perspektyvumui. Turėtų būti nustatytas ir laipsniškai įgyvendinamas įpareigojimas užtikrinti, kad visos valdomų išteklių žuvis, sužvejotos vykdančios žvejybos veiklą Europos Sąjungos vandenyse arba Europos Sąjungos žvejybos laivais, būtų iškraunamos.	Būtina priimti priemones, skirtas sumažinti ir panaikinti šiuo metu didelį sužvejojamų nepageidaujamų žuvų kiekį ir į jūrą išmetamų žuvų kiekį. Dėl sužvejojamų nepageidaujamų žuvų ir į jūrą išmetamų žuvų veltui išiekuojama didelė išteklių dalis ir <u>gali būti</u> daromas neigiamas poveikis tausiam jūrų biologinių išteklių bei jūrų ekosistemų naudojimui ir finansiniam žuvininkystės perspektyvumui. <u>Kai tinka, atsižvelgiant į žemą išgyvenimo rodiklį, turėtų būti nustatytas ir laipsniškai įgyvendinamas įpareigojimas užtikrinti, kad visos valdomų išteklių reglamentuojamų rūšių žuvis, sužvejotos vykdančios žvejybos veiklą Europos Sąjungos vandenyse arba Europos Sąjungos žvejybos laivais, būtų iškraunamos.</u>

5 pakeitimas

29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. turėtų būti įgyvendinta daugelį pagal bendrąją žuvininkystės politiką valdomų žuvų išteklių apimanti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema, taikoma visiems 12 metrų arba ilgesniems laivams ir visiems kitiems traukiamaisiais žvejybos įrankiais žvejojantiems laivams. Valstybės narės gali nuspręsti laivams, kurių ilgis iki 12 metrų ir kurie nenaudoja traukiamųjų žvejybos įrankių, netaikyti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemas. Šia sistema turėtų būti prisidedama prie sektoriaus jau sąlygojamo laivynų mažinimo ir geresnių ūkinės veiklos rezultatų, kartu sukuriant teisiniu atžvilgiu saugias ir išimtinės žvejybos koncesijas, skirtas naudotis valstybės narės metinėmis žvejybos galimybėmis. Kadangi jūrų biologiniai ištekliai yra bendras turtas, perleidžiamosiomis žvejybos koncesijomis turėtų būti suteikiama naudotojo teisė tik į dalį valstybės narės metinių žvejybos galimybių, kurios gali būti atšauktos pagal nustatytas taisykles.	Ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. turėtų <u>Galėtų būti</u> įgyvendinta daugelį pagal Bendrą žuvininkystės politiką valdomų žuvų išteklių apimanti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema, taikoma visiems 12 metrų arba ilgesniems laivams ir visiems kitiems traukiamaisiais žvejybos įrankiais žvejojantiems laivams. Valstybės narės gali nuspręsti laivams, <u>žvejojantiems reglamentuojamus išteklius kurių ilgis iki 12 metrų ir kurie nenaudoja traukiamųjų žvejybos įrankių, netaikyti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemas.</u> Šia sistema turėtų būti prisidedama prie sektoriaus jau sąlygojamo laivynų mažinimo ir geresnių ūkinės veiklos rezultatų, kartu sukuriant teisiniu atžvilgiu saugias ir išimtinės žvejybos koncesijas, skirtas naudotis valstybės narės metinėmis žvejybos galimybėmis. Kadangi jūrų biologiniai ištekliai yra bendras turtas, perleidžiamosiomis žvejybos koncesijomis turėtų būti suteikiama naudotojo teisė tik į dalį valstybės narės metinių žvejybos galimybių, kurios gali būti atšauktos pagal nustatytas taisykles.

Paiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų (PŽK) sistemos įgyvendinimas turėtų būti paliktas valstybių narių kompetencijai, o ne privalomas.

6 pakeitimas

31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Kai kurių nedidelių laivynų specifinės charakteristikos ir socialinis bei ekonominis pažeidžiamumas yra priežastys, dėl kurių privaloma perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema taikoma tik dideliems laivams. Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema turėtų apimti tuos žuvų išteklius, kurių žvejybos galimybės yra paskirtos.	Kai kurių nedidelių laivynų specifinės charakteristikos ir socialinis bei ekonominis pažeidžiamumas yra priežastys, dėl kurių privaloma perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema taikoma <u>visu pirma</u> tik dideliems laivams. Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema turėtų apimti tuos žuvų išteklius, kurių žvejybos galimybės yra paskirtos.

Paiškinimas

Siūloma keisti šią konstatuojamąją dalį norint ją suderinti su 27 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir pabrėžti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų įvedimo savanorišką pobūdį.

7 pakeitimas

2 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Bendrieji tikslai	Bendrieji tikslai
1. Bendra žuvininkystės politika turi būti užtikrinama, kad su žvejyba ir akvakultūra susijusi veikla garantuotų ilgalaikes tausias ekologines, ekonomines ir socialines sąlygas ir geresnį aprūpinimą maistu.	1. Bendra žuvininkystės politika turi būti užtikrinama, kad su žvejyba ir akvakultūra susijusi veikla garantuotų ilgalaikes tausias ekologines, ekonomines ir socialines sąlygas ir geresnį aprūpinimą maistu.
2. Pagal bendrą žuvininkystės politiką žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo metodas ir siekiama užtikrinti, jog gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad iki 2015 m. atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijų dydžiai viršėtų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą.	2. Pagal Bendrą žuvininkystės politiką žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo metodas ir siekiama užtikrinti, jog gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad, <u>kai įmanoma</u> , iki 2015 m. atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijų dydžiai <u>siektų arba</u> viršėtų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą.
3. Pagal bendrą žuvininkystės politiką žuvininkystės valdymui taikomas ekosisteminis metodas, užtikrinantis, kad būtų sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemai.	3. Pagal Bendrą žuvininkystės politiką žuvininkystės valdymui taikomas ekosisteminis metodas, užtikrinantis, kad būtų sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemai.
4. Į bendrą žuvininkystės politiką įtraukiami Sąjungos aplinkos teisės aktų reikalavimai.	4. Į Bendrą žuvininkystės politiką įtraukiami Sąjungos aplinkos teisės aktų reikalavimai

Paiškinimas

Nustačius 2015 m. terminą būtų sudėtinga nustatyti didžiausią tausų leidžiamą sužvejoti kiekį ir jį taikyti kai kurių tipų žvejybai, ypač mišriajai žvejybai. Formuluoant paimta iš 2002 m. Johanesburge vykusiame pasauliniame aukščiausiojo lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais priimtos deklaracijos (žr. 2-ą politikos rekomendaciją).

8 pakeitimas

2 straipsnis 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pagal bendrą žuvininkystės politiką žuvininkystės valdymui taikomas ekosisteminis metodas, užtikrinantis, kad būtų sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemai.	Pagal Bendrą žuvininkystės politiką <u>ir laikantis tarptautinių įsipareigojimų</u> žuvininkystės valdymui taikomas ekosisteminis metodas, užtikrinantis, kad, <u>kai įmanoma</u> , būtų sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemai.

Paiškinimas

2002 m. Johanesburgo susitarime pripažįstama, kad gali būti neįmanoma iki 2015 m. pasiekti didžiausio galimo tausios kai kurių žuvų rūšių ir išteklių žvejybos laimikio tikslo, todėl numatant tokią galimybę buvo įrašyti žodžiai „kai įmanoma“.

9 pakeitimas

3 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Konkretūs tikslai	Konkretūs tikslai
Siekiant įgyvendinti 2 straipsnyje nurodytus bendruosius bendros žuvininkystės politikos tikslus visų pirma būtina:	Siekiant įgyvendinti 2 straipsnyje nurodytus bendruosius Bendros žuvininkystės politikos tikslus visų pirma būtina:
a) panaikinti sužvejojamus nepageidaujamų komercinių išteklių žuvų kiekius ir laipsniškai užtikrinti, kad visos sužvejotos tokių išteklių žuvys būtų iškraunamos;	a) <u>laipsniškai</u> panaikinti sužvejojamus nepageidaujamų komercinių išteklių <u>rūšių</u> žuvų kiekius ir <u>tais atvejais, kai maža tikimybė, kad išmestos atgal į jūrą žuvys išgyvens laipsniškai</u> užtikrinti, kad visos sužvejotos tokių <u>išteklių rūšių – išteklių</u> žuvys būtų iškraunamos, taip pat siekti užtikrinti, kad būtų nuolat gerinamas žvejybos įrangos pasirinkimas, ir skatinti tyrimus siekiant nustatyti, kaip geriausiai būtų galima panaudoti paprastai atgal į jūrą išmetamų rūšių žuvis;
b) sudaryti sąlygas veiksmingai žvejybos veiklai, vystant ekonomiškai perspektyvų ir konkurencingą žvejybos sektorių;	b) sudaryti sąlygas veiksmingai žvejybos veiklai, vystant ekonomiškai perspektyvų ir konkurencingą žvejybos sektorių;
c) skatinti su akvakultūra susijusios veiklos vystymą Sąjungoje, siekiant pagerinti aprūpinimą maistu ir užimtumą pakrantės regionuose bei kaimo vietovėse;	c) skatinti <u>ekologiniu požiūriu darnios su akvakultūra susijusios veiklos vystymą Sąjungoje, siekiant pagerinti aprūpinimą maistu ir užimtumą pakrantės regionuose bei kaimo vietovėse;</u>
d) padėti užtikrinti tinkamą nuo žvejybos veiklos priklausomų bendruomenių gyvenimo lygį;	d) <u>padeda siekti, kad aplinka būtų geros būklės ir ją išsaugoti tokią;</u>
e) atsižvelgti į vartotojų interesus;	e) <u>skatinti išsaugoti arba papildyti pereikvotų, nykstančių ar komercinę vertę turinčių žuvų rūšis, įskaitant ichtiologinės veiklos priemonėmis;</u>
f) užtikrinti, kad būtų renkami ir sistemingai bei suderintai tvarkomi duomenys.	f) <u>padėti užtikrinti tinkamą nuo žvejybos veiklos priklausomų bendruomenių gyvenimo lygį atsižvelgiant į skirtingus socialinius ir geografinius ypatumus, ypač į izoliuotumą; apsvaistyti ir moterų žuvininkystės sektoriuje problemą;</u>
	g) atsižvelgti į vartotojų interesus;
	h) užtikrinti, kad būtų renkami ir sistemingai bei suderintai tvarkomi duomenys;
	i) <u>sukurti bendrąją Europos jūros produktų rinką ir skatinti visiškai suvienodinti nacionalinės teisės aktus ir deramai standartizuoti kriterijus ir reikalavimus, taikomus produktams iš trečiųjų šalių;</u>

10 pakeitimas

4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Gero valdymo principai	Gero valdymo principai
Bendra žuvininkystės politika grindžiama šiais gero valdymo principais:	Bendra žuvininkystės politika grindžiama šiais gero valdymo principais:
a) aiškiu Sąjungos, valstybių narių, regionų ir vietos lygmens atsakomybės nustatymu;	a) aiškiu Sąjungos, valstybių narių, regionų ir vietos lygmens atsakomybės nustatymu;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
b) patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis grindžiamų priemonių nustatymu;	b) patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis grindžiamų priemonių nustatymu, atsižvelgiant ir į būtiną laipsniškai įvesti atitinkamus pokyčius;
c) ilgalaikę perspektyvą;	c) <u>laipsniškumo ir pereinamumo kriterijais grindžiamų priemonių nustatymu;</u>
d) aktyviu suinteresuotųjų šalių dalyvavimu visais etapais, nuo priemonių sumanymo iki įgyvendinimo;	d) aktyviu suinteresuotųjų šalių, ypač Patariamųjų tarybų dalyvavimu visais etapais, nuo priemonių sumanymo iki įgyvendinimo;
e) vėliavos valstybės narės pirmine atsakomybe;	e) vėliavos valstybės narės pirmine atsakomybe;
f) darna su integruota jūrų politika ir kitomis Sąjungos politikos sritimis.	f) darna su integruota jūrų politika ir kitomis Sąjungos politikos sritimis.

Paaiškinimas

Manome, kad norint užtikrinti gerą valdymą, priimant šios srities sprendimus, turėtų būti gerbiamas Tarybos ir Parlamento politinis diskretiškumas įgyvendinant tikslus ir principus.

Įterpiamas naujas Bendros žuvininkystės politikos gero valdymo principų c punktas. Bendra žuvininkystės politika turi būti taikoma laipsniškai ir numatant pereinamąjį laikotarpį

Reikia priminti regionalizacijos svarbą Bendroje žuvininkystės politikoje, visų pirma sustiprinant Patariamųjų regioninių tarybų vaidmenį.

Mums kyla neaiškumų dėl g punkto, kuriame Integruotai jūrų politikai ir Bendrai žuvininkystės politikai kaip kitų sričių Sąjungos politikai suteikiama vienoda svarba. manome, kad BŽP turėtų būti sudėtinė IŽP dalis ir svarbu, kad už ją atsakingi asmenys laikytųsi vidinio nuoseklumo.

11 pakeitimas

5 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Apibrėžtys	Apibrėžtys
Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:	Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
— Europos Sąjungos vandenys – vandenys, į kuriuos valstybės narės turi suverenias teises arba kurie priklauso jų jurisdikcijai, išskyrus vandenį greta Sutarties II priede išvardytų teritorijų;	— Europos Sąjungos vandenys – vandenys, į kuriuos valstybės narės turi suverenias teises arba kurie priklauso jų jurisdikcijai, išskyrus vandenį greta Sutarties II priede išvardytų teritorijų;
— jūrų biologiniai ištekliai – esamų ir galimų naudoti jūrų vandens rūšių gyvūnai, įskaitant anadrominių ir katadrominių rūšių gyvūnus visais jų gyvenimo ciklo etapais;	— jūrų biologiniai ištekliai – esamų ir galimų naudoti jūrų vandens rūšių gyvūnai, įskaitant anadrominių ir katadrominių rūšių gyvūnus visais jų gyvenimo ciklo etapais;
— gėlo vandens biologiniai ištekliai – esamų ir galimų naudoti gėlo vandens rūšių gyvūnai;	— gėlo vandens biologiniai ištekliai – esamų ir galimų naudoti gėlo vandens rūšių gyvūnai;
— žvejybos laivas – laivas, turintis verslinei jūrų biologinių išteklių žvejybai skirtą įrangą;	— žvejybos laivas – laivas, turintis verslinei jūrų biologinių išteklių žvejybai skirtą įrangą;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— Sąjungos žvejybos laivas – laivas, plaukiojantis su valtybės narės vėliava ir įregistruotas Sąjungoje;	— Sąjungos žvejybos laivas – laivas, plaukiojantis su valtybės narės vėliava ir įregistruotas Sąjungoje;
— didžiausias tausūs leidžiamas sužvejoti kiekis – didžiausias žuvų kiekis, kurį iš žuvų išteklių galima išžvejoti neribotą laiką;	— didžiausias tausūs leidžiamas sužvejoti kiekis – didžiausias žuvų kiekis, kurį iš žuvų išteklių galima išžvejoti <u>neribotą ilgą laiką arba, kai vykdoma mišrioji žvejyba, visas bendras sugautų visokių rūšių išteklių kiekis;</u>
— žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo principas – principas, pagal kurį tinkamos mokslinės informacijos trūkumas neturėtų būti priežastimi atidėti valdymo priemonės, skirtas tikslinėms rūšims, su jomis susijusioms arba nuo jų priklausomoms rūšims ir netikslinėms rūšims bei jų aplinkai išsaugoti, arba tų priemonių nesiimti;	— žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo principas – principas, pagal kurį tinkamos mokslinės informacijos trūkumas neturėtų būti priežastimi atidėti valdymo priemonės, skirtas tikslinėms rūšims, su jomis susijusioms arba nuo jų priklausomoms rūšims ir netikslinėms rūšims bei jų aplinkai išsaugoti, arba tų priemonių nesiimti;
— ekosisteminis žuvininkystės valdymo metodas – metodas, kurį taikant užtikrinama didelė gyvųjų vandens išteklių nauda, o tiesioginis ir netiesioginis žvejybos operacijų poveikis jūrų ekosistemoms yra nedidelis ir jos nekenkia tolesniam tų ekosistemų gyvavimui, įvairovei bei vientisumui;	— ekosisteminis žuvininkystės valdymo metodas – metodas, kurį taikant užtikrinama didelė gyvųjų vandens išteklių nauda, o tiesioginis ir netiesioginis žvejybos operacijų poveikis jūrų ekosistemoms yra nedidelis ir jos nekenkia tolesniam tų ekosistemų gyvavimui, įvairovei bei vientisumui;
— mirtingumo dėl žvejybos koeficientas – per tam tikrą laiką sužvejotų išteklių žuvų kiekio ir vidutinio per tą laiką galimo sužvejoti išteklių žuvų kiekio santykis;	— mirtingumo dėl žvejybos koeficientas – <u>rodiklis, parodantis pavienių organizmų ar biomasės sumažėjimą dėl žvejybos</u> per tam tikrą laiką sužvejotų išteklių žuvų kiekio ir vidutinio per tą laiką galimo sužvejoti išteklių žuvų kiekio santykis;
— išteklius – išskirtinėmis savybėmis pasižymintis jūrų biologinis išteklius konkrečioje valdymo zonoje;	— išteklius – <u>tam tikros rūšies subpopuliacija, kuri turi įtakos visos populiacijos dinamikai tik vidiniais parametrais (augimu, populiacijos pasipildymu, natūraliu mirtingumu ir mirtingumu dėl žvejybos), o išoriniai parametrai (imigracija ir emigracija) nėra svarbūs; išskirtinėmis savybėmis pasižymintis jūrų biologinis išteklius konkrečioje valdymo zonoje;</u>
— sužvejojamų žuvų kiekio apribojimas – per nustatytą laiką iškraunamų išteklių arba išteklių grupių žuvų kiekio apribojimas;	— sužvejojamų žuvų kiekio apribojimas – per nustatytą laiką iškraunamų išteklių arba išteklių grupių žuvų kiekio apribojimas;
— išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškas – žuvų išteklių populiacijos parametru (pvz., biomasės arba mirtingumo dėl žvejybos koeficiento) reikšmė, naudojama žuvininkystės valdymo srityje, pvz., nustatant priimtina biologinės rizikos lygį arba planuojamų sužvejoti žuvų kiekį;	— išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškas – žuvų išteklių populiacijos parametru (pvz., biomasės arba mirtingumo dėl žvejybos koeficiento) reikšmė, naudojama žuvininkystės valdymo srityje, pvz., nustatant priimtina biologinės rizikos lygį arba planuojamų sužvejoti žuvų kiekį;
— apsaugos priemonė – atsargumo priemonė, skirta apsaugoti nuo to, kas nepageidaujama, arba užkirsti tam kelią;	— apsaugos priemonė – atsargumo priemonė, skirta apsaugoti nuo to, kas nepageidaujama, arba užkirsti tam kelią;
— techninės priemonės – priemonės, kuriomis tuo, kad nustatomos žvejybos įrankių naudojimo sąlygos bei jų struktūra ir ribojama prieiga prie žvejybos rajonų, reguliuojama sužvejojamų kiekio sudėtis pagal rūšis bei žuvų dydį ir žvejybos poveikis ekosistemų komponentams;	— techninės priemonės – priemonės, kuriomis tuo, kad nustatomos žvejybos įrankių naudojimo sąlygos bei jų struktūra ir ribojama prieiga prie žvejybos rajonų, reguliuojama sužvejojamų kiekio sudėtis pagal rūšis bei žuvų dydį ir žvejybos poveikis ekosistemų komponentams;
— žvejybos galimybės – kiekybiškai apibrėžta juridinė teisė sužvejoti žuvis, išreikšta sužvejotų žuvų kiekius ir (arba) žvejybos pastangomis, ir funkciškai susijusios sąlygos, būtinos kiekybiškai apibrėžti tos teisės panaudojimo lygį;	— žvejybos galimybės – kiekybiškai apibrėžta juridinė teisė sužvejoti žuvis, išreikšta sužvejotų žuvų kiekius ir (arba) žvejybos pastangomis, ir funkciškai susijusios sąlygos, būtinos kiekybiškai apibrėžti tos teisės panaudojimo lygį;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— žvejybos pastangos– žvejybos laivo pajėgumų ir veiklos sandauga; laivų grupės žvejybos pastangos – visų grupės laivų žvejybos pastangų suma;	— žvejybos pastangos– žvejybos laivo pajėgumų ir veiklos sandauga; laivų grupės žvejybos pastangos – visų grupės laivų žvejybos pastangų suma;
— perleidžiamoji žvejybos koncesija – atšaukti galima teisė į tam tikrą valstybei narei paskirtą arba pagal Reglamento (EB) Nr. 1967/2006 ⁽¹⁾ 19 straipsnį valstybės narės priimtuose valdymo planuose nustatytų žvejybos galimybių dalį, kurią jos turėtojas gali perduoti kitiems teisėtiems tokių perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams;	— perleidžiamoji žvejybos koncesija – atšaukti galima teisė į tam tikrą valstybei narei paskirtą arba pagal Reglamento (EB) Nr. 1967/2006 ⁽¹⁾ 19 straipsnį valstybės narės priimtuose valdymo planuose nustatytų žvejybos galimybių dalį, kurią jos turėtojas gali perduoti kitiems teisėtiems tokių perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams;
— individualios žvejybos galimybės – metinės žvejybos galimybės, paskirtos valstybės narės perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams remiantis tai valstybei narei priklausančia žvejybos galimybių dalimi;	— individualios žvejybos galimybės – metinės žvejybos galimybės, paskirtos valstybės narės perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams remiantis tai valstybei narei priklausančia žvejybos galimybių dalimi;
— žvejybos pajėgumai – laivo tonažas, išreikštas GT (bendruoju tonažu), ir jo galia, išreikšta kW (kilovatais), kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2930/86 4 ir 5 straipsniuose ⁽²⁾ ;	— žvejybos pajėgumai – laivo tonažas, išreikštas GT (bendruoju tonažu), ir jo galia, išreikšta kW (kilovatais), kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2930/86 4 ir 5 straipsniuose ⁽²⁾ [2];
— akvakultūra – vandens organizmų veisimas ir auginimas naudojant metodus, kuriais siekiama, kad šių organizmų produktyvumas būtų didesnis nei natūralioje aplinkoje, šioms organizmams per visą veisimo ir auginimo laikotarpį iki pat produkcijos surinkimo ir ją surenkant išliekant fizinio arba juridinio asmens nuosavybę;	— akvakultūra – vandens organizmų veisimas ir auginimas naudojant metodus, kuriais siekiama, kad šių organizmų produktyvumas būtų didesnis nei natūralioje aplinkoje, šioms organizmams per visą veisimo ir auginimo laikotarpį iki pat produkcijos surinkimo ir ją surenkant išliekant fizinio arba juridinio asmens nuosavybę;
— žvejybos licencija – licencija, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnio 9 dalyje;	— žvejybos licencija – licencija, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnio 9 dalyje;
— žvejybos leidimas – leidimas, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnio 10 dalyje;	— žvejybos leidimas – leidimas, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnio 10 dalyje;
— žvejyba – natūralioje aplinkoje gyvenančių vandens organizmų rinkimas arba gaudymas arba sąmoningas priemonių, kuriomis juos galima surinkti arba sugauti, naudojimas;	— žvejyba – natūralioje aplinkoje gyvenančių vandens organizmų rinkimas arba gaudymas arba sąmoningas priemonių, kuriomis juos galima surinkti arba sugauti, naudojimas;
— žuvininkystės produktai – vandens organizmai, kurie yra žvejybos veiklos rezultatas;	— žuvininkystės produktai – vandens organizmai, kurie yra žvejybos veiklos rezultatas;
— veiklos vykdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdantis arba turintis įmonę, kuri vykdo veiklą, susijusią su bet kuriuo žuvininkystės ir akvakultūros produktų gavybos, perdirbimo, pardavimo, platinimo ir mažmeninės prekybos etapu;	— veiklos vykdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdantis arba turintis įmonę <u>arba veiklos subjektą, kuris (-i) vykdo veiklą, susijusią su bet kuriuo žuvininkystės ir akvakultūros produktų gavybos, perdirbimo, pardavimo, platinimo ir mažmeninės prekybos etapu;</u>
— sunkus pažeidimas – pažeidimas, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 42 straipsnio 1 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 90 straipsnio 1 dalyje;	— sunkus pažeidimas – pažeidimas, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 42 straipsnio 1 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 90 straipsnio 1 dalyje;
— galutinis mokslinių duomenų vartotojas – subjektas, kurį mokslinių tyrimų ar valdymo tikslais domina mokslinė žuvininkystės sektoriaus duomenų analizė;	— galutinis mokslinių duomenų vartotojas – subjektas, kurį mokslinių tyrimų ar valdymo tikslais domina mokslinė žuvininkystės sektoriaus duomenų analizė;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— leidžiamo sužvejoti kiekio perteklius – ta leidžiamo sužvejoti žuvų kiekio dalis, kurios pakrantės valstybė negali sužvejoti dėl pajėgumų stokos;	— leidžiamo sužvejoti kiekio perteklius – ta leidžiamo sužvejoti žuvų kiekio dalis, kurios pakrantės valstybė negali sužvejoti dėl pajėgumų stokos;
— akvakultūros produktai – vandens organizmai, kurie yra akvakultūros veiklos rezultatas, bet kuriuo gyvenimo ciklo etapu;	— akvakultūros produktai – vandens organizmai, kurie yra akvakultūros veiklos rezultatas, bet kuriuo gyvenimo ciklo etapu;
— neršianti išteklų biomasė – apskaičiuota konkretaus ištekliaus žuvų, kurios dauginasi nustatytu metu, įskaitant tiek patinus, tiek pateles, taip pat gyvavedes žuvis, masė;	— neršianti išteklų biomasė – apskaičiuota konkretaus ištekliaus žuvų, kurios dauginasi nustatytu metu, įskaitant tiek patinus, tiek pateles, taip pat gyvavedes žuvis, masė;
— mišrioji žvejyba – žvejyba, kai rajone, kuriame žvejojama, yra daugiau nei vienos rūšies žuvų ir jos gali būti sužvejotos žvejybos įrankiais;	— mišrioji žvejyba – žvejyba, kai rajone, kuriame žvejojama, yra daugiau nei vienos rūšies žuvų ir jos gali būti sužvejotos žvejybos įrankiais;
— tausios žvejybos susitarimai – tarptautiniai susitarimai, sudaryti su kita valstybe siekiant už Sąjungos finansinį įnašą gauti galimybę naudoti išteklius arba naudotis vandenimis.	— tausios žvejybos susitarimai – tarptautiniai susitarimai, sudaryti su kita valstybe siekiant už Sąjungos finansinį įnašą gauti galimybę naudoti išteklius arba naudotis vandenimis;
(¹) OL L 409, 2006 12 30, p. 11. (²) OL L 274, 1986 9 25, p. 1.	— <u>tradicinė mažos apimtys priekrantės žvejyba – žvejyba žvejybos laivais, kurių bendras ilgis neviršija 12 m ir kurie nenaudoja traukiamųjų žvejybos įrankių, išvardytų 2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 26/2004 dėl Bendrijos žvejybos laivyno registro I priedo 3 lentelėje, neleidžiančio atsižvelgti į regionų ar vietos specifiką, reikalaujančią pritaikytos apibrėžties.</u> — <u>ichtiologinė veikla – tai veikla, kurios tikslas viešuosiuose vandens telkiniuose išsaugoti ir didinti išteklius. Ji apima žuvų auginimą išteklių atkūrimo tikslais visais biologinio vystymosi etapais;</u> (¹) OL L 409, 2006 12 30, p. 11. (²) OL L 274, 1986 9 25, p. 1.

Paiškinimas

Žuvininkystės sektoriuje jau užsiimama ir kitokia veikla. Nebeverta „veiklos vykdytojų“ susiaurinti iki juridinių ar fizinių asmenų, turinčių ar valdančių įmonę. Esama ir asociacijų, ir kitokių subjektų. Pavyzdžiui, kai kuriose Europos dalyse pramoginė žvejyba turi didelės įtakos sprendžiant žuvų išteklių atkūrimo problemą. Vykstant urbanizacijai pramoginė žvejyba padeda žmonėms geriau suprasti gamtą. Pramoginė žvejyba traukia žmones į gamtą ir skatina juos labiau rūpintis savo fizine ir protine sveikata ir poilsiu. Apskritai žvejybinių ekskursijų ir žvejybos turizmo paklausa didėja, auga ir ekonominė jų reikšmė. Todėl reikėtų išplėsti ir „veiklos vykdytojo“ sąvoką. To reikėtų ir todėl, kad pramoginė žvejyba, pavyzdžiui, jau įtraukta į Bendrą žuvininkystės politiką (taikant kontrolės reglamentą ir naujus žuvų rūšių naudojimo ir priežiūros planus).

Mums reikia, kad bet kuri europinė „mažos apimtys priekrantės žvejybos“ apibrėžtis būtų pakankamai lanksti, kad būtų galima atsižvelgti į Europos regionų įvairovę ir specifiką.

Iktiologinė veikla pradeda vaidinti esminį vaidmenį išsaugant aukštos kokybės žuvų išteklius atkuriant jų populiaciją, kad svarbių jų nišinių buveinių neužimtų svetimos kitų kraštų žuvų rūšys.

12 pakeitimas

6 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios nuostatos dėl galimybės naudotis vandenimis	Bendrosios nuostatos dėl galimybės naudotis vandenimis
1. Sąjungos žvejybos laivai turi vienodas galimybes naudotis visais Sąjungos vandenimis, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, ir juose esančiais ištekliais, taikant pagal III skyriaus nuostatas priimtas priemones.	1. Sąjungos žvejybos laivai turi vienodas galimybes naudotis visais Sąjungos vandenimis, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, ir juose esančiais ištekliais, taikant pagal III skyriaus nuostatas priimtas priemones.
2. Valstybėms narėms leidžiama nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. 12 jūrmylių nuo bazinių linijų, į kurias jos turi suverenias teises arba kurios priklauso jų jurisdikcijai, zonos vandenyse apriboti žvejybą leidžiant žvejoti tik tradiciškai tuose vandenyse žvejojantiems žvejybos laivams iš gretimos pakrantės uostų, nepažeidžiant valstybių narių kaimynystės ryšiais grindžiamų nuostatų, taikomų su kitos valstybės narės vėliava plaukiojantiems Sąjungos laivams, ir I priedo nuostatų, kuriomis kiekvienai valstybei narėi nustatomos kitų valstybių narių pakrančių ruožų geografinės zonos, kuriose vykdoma žvejybos veikla, ir leidžiamos žvejoti rūšys. Valstybės narės praneša Komisijai apie pagal šią dalį nustatytus apribojimus.	2. Valstybėms narėms leidžiama nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. 12 jūrmylių nuo bazinių linijų, į kurias jos turi suverenias teises arba kurios priklauso jų jurisdikcijai, zonos vandenyse apriboti žvejybą leidžiant žvejoti tik tradiciškai tuose vandenyse žvejojantiems žvejybos laivams iš gretimos pakrantės uostų, nepažeidžiant valstybių narių kaimynystės ryšiais grindžiamų nuostatų, taikomų su kitos valstybės narės vėliava plaukiojantiems Sąjungos laivams, ir I priedo nuostatų, kuriomis kiekvienai valstybei narėi nustatomos kitų valstybių narių pakrančių ruožų geografinės zonos, kuriose vykdoma žvejybos veikla, ir leidžiamos žvejoti rūšys. Valstybės narės praneša Komisijai apie pagal šią dalį nustatytus apribojimus.
3. Vandenyse, esančiuose iki 100 jūrmylių atstumu nuo Azorų salų, Madeiros ir Kanarų salų bazinių linijų, susijusios valstybės narės gali nuspręsti nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. leisti žvejoti tik minėtų salų uostuose registruotiems laivams. Šie apribojimai netaikomi tradiciškai šiuose vandenyse žvejojantiems Sąjungos laivams, jei jie neviršija tradiciškai taikomų žvejybos pastangų. Valstybės narės praneša Komisijai apie pagal šią dalį nustatytus apribojimus.	3. Vandenyse, esančiuose iki 100 jūrmylių atstumu nuo atokiausių regionų Azorų salų, Madeiros ir Kanarų salų bazinių linijų, susijusios valstybės narės gali nuspręsti nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. leisti žvejoti tik minėtų salų uostuose registruotiems laivams. Šie apribojimai netaikomi tradiciškai šiuose vandenyse žvejojantiems Sąjungos laivams, jei jie neviršija tradiciškai taikomų žvejybos pastangų. Valstybės narės praneša Komisijai apie pagal šią dalį nustatytus apribojimus.
4. Nuostatos, kurios pakeis 2 ir 3 dalyje nustatytas nuostatas, priimamos iki 2022 m. gruodžio 31 d.	4. Nuostatos, kurios pakeis 2 ir 3 dalyje nustatytas nuostatas, priimamos iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Paaiškinimas

Atokiausiuose regionuose padėtis yra sudėtinga, todėl būtina dėmesį skirti visiems atokiausiems regionams ir užtikrinti paramą jų vystymuisi, kuriam didelės įtakos turi gera jūrų išteklių būklė ir apskritai gera jūrų aplinka. Šiuo pakeitimu atkreipiamas dėmesys į visus atokiausius ES regionus.

13 pakeitimas

8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Techninių priemonių rūšys	Techninių priemonių rūšys
i) jų modifikavimą arba papildomų įtaisų įmontavimą siekiant pagerinti įrankio selektyvumą arba sumažinti jo poveikį dugno zonoje;	i) jų modifikavimą arba papildomų įtaisų įmontavimą siekiant pagerinti įrankio selektyvumą arba sumažinti jo poveikį dugno zonoje jūrų aplinkai;

Paaiškinimas

Pirmoji pakeitimo dalis tekstui lietuvių kalba netaikoma (žodį „padidinti“ jame siūloma pakeisti žodžiu „pagerinti“). 8 straipsnyje kalbama ne tik apie dugno zoną, bet ir apie pelagialę ir apie šioje vietovėje naudojamus žvejybos įrankius.

14 pakeitimas

9 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Daugiamečiai planai	Daugiamečiai planai
1. Daugiamečių planų, kuriuose būtų numatytos išteklių išsaugojimo priemonės, kuriomis siekiama išlaikyti arba atkurti tokius žuvų išteklių dydžius, kad būtų galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, nustatymas yra prioritetas.	1. Daugiamečių planų, <u>sudarytų remiantis Patariamųjų tarybų nuomone</u> , kuriuose būtų numatytos išteklių išsaugojimo priemonės, kuriomis siekiama išlaikyti arba atkurti, <u>kai įmanoma</u> , tokius žuvų išteklių dydžius, kad būtų galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą <u>arba didesnius</u> , nustatymas yra prioritetas.
2. Daugiamečiuose planuose turi būti nustatyta:	2. Daugiamečiuose planuose turi būti nustatyta:
(a) pagrindas, kuriuo remiantis nustatomos atitinkamų žuvų išteklių žvejybos galimybės, remiantis iš anksto apibrėžtais išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškais, ir	a) pagrindas, kuriuo remiantis nustatomos atitinkamų žuvų išteklių žvejybos galimybės, remiantis iš anksto apibrėžtais išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškais, ir
(b) priemonės, kuriomis galima veiksmingai užtikrinti, kad nebūtų peržengtos išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškų ribos.	b) priemonės, kuriomis <u>siekiama</u> galima veiksmingai užtikrinti, kad nebūtų peržengtos išteklių išsaugojimo lygio atskaitos taškų ribos, <u>ir</u>
	c) <u>sugautų žuvų išmetimo į jūrą sumažinimo tikslai, nustatyti regionų lygmeniu;</u>
	d) <u>priemonės, kuriomis siekiama atkurti ir išsaugoti gerą aplinkos būklę.</u>
3. Daugiamečiai planai, jei įmanoma, apima tokią žvejybą, kai žvejojamos vienių išteklių žuvis, arba tokią žvejybą, kai žvejojamos įvairių išteklių žuvis, tinkamai atsižvelgiant į išteklių ir tokios žvejybos sąveiką.	3. Daugiamečiai planai, jei įmanoma, apima tokią žvejybą, kai žvejojamos vienių išteklių žuvis, arba tokią žvejybą, kai žvejojamos įvairių išteklių žuvis, tinkamai atsižvelgiant į išteklių ir tokios žvejybos sąveiką <u>bei į ekosistemų klausimu visų pirma saugomose jūrų zonose.</u>
4. Pagal daugiamečius planus žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo principas, ir moksliniu požiūriu atsižvelgiama į turimų duomenų bei vertinimo metodų trūkumą ir visas kiekybines jų nepatikimumo priežastis.	4. Pagal daugiamečius planus žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo principas, ir moksliniu požiūriu atsižvelgiama į turimų duomenų bei vertinimo metodų trūkumą ir visas kiekybines jų nepatikimumo priežastis.

Paiškinimas

Regionines patariamąsias tarybas ES įsteigė 2004 m. siekdama sulaukti svarbių pastabų dėl regionalizuotos Bendros žuvininkystės politikos. Šios tarybos turėtų aktyviau dalyvauti priimančioms sprendimams, visų pirma reikšti nuomonę dėl daugiamečių planų. Bendrai parengtiems planams labiau pritartų sektoriaus subjektai, taigi juos būtų paprasčiau įgyvendinti.

2002 m. Johanėsburgo susitarime pripažįstama, kad gali būti neįmanoma iki 2015 m. užtikrinti kai kurių žuvų rūšių ir žuvų išteklių didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, todėl, numatant tokią galimybę, buvo įrašyti žodžiai „kai įmanoma“. ES nereikėtų mėginti viršyti savo tarptautinius įsipareigojimus. Daugiamečiai planai nustato tikslus laipsniškai sumažinti sugautų žuvų išmetimo į jūrą apimtį priemonėmis, priimtomis regionų lygmeniu. Šios sumažinimo priemonės turi būti grindžiamos daugeliu veiksnių, kuriuos galės siūlyti suinteresuotosios šalys: selektyvumas, erdvės ir laiko valdymas, leistino sugauti kiekio kvotų nustatymas tam tikroms nykstančioms žuvų rūšims tam tikrose zonose. Šioje srityje pagrindinį vaidmenį turėtų atlikti suinteresuotieji subjektai, atstovaujami sustiprintos sudėties regioninių patariamųjų tarybų. Daugiamečiai planai privalo dėmesingai atsižvelgti į saugomų jūrų zonų poreikius, nes daugelyje jų vykdoma intensyvi žvejyba. Todėl daugiamečiuose planuose turi būti numatyta ekosisteminė dimensija, užtikrinanti ilgąjam žuvų išteklių išlaikymą.

Svarbu pabrėžti, kad šiuose daugiamečiuose planuose reikia taip pat numatyti priemones gerai aplinkos būklei atkurti, nes to nenumačius aplinkos būklė ir toliau blogės, mažindama jūrų ekosistemos gebėjimą atkurti išteklius.

Tinkamas saugomų jūrų zonų valdymas yra vienas iš biologinės įvairovės konvencijos tikslų, todėl Bendrai žuvininkystės politika privalo į tai atkreipti dėmesį.

15 pakeitimas

10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Daugiamečių planų tikslai	Daugiamečių planų tikslai
1. Daugiamečiuose planuose numatomas mirtingumo dėl žvejybos koeficiento modifikavimas, siekiant nustatyti tokį mirtingumo dėl žvejybos koeficientą, kuris padėtų iki 2015 m. atkurti ir išlaikyti išteklų dydžius, kurie viršytų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą.	1. Daugiamečiuose planuose numatomas mirtingumo dėl žvejybos koeficiento modifikavimas, siekiant nustatyti tokį mirtingumo dėl žvejybos koeficientą, kuris padėtų iki 2015 m., <u>kur įmanoma</u> , atkurti ir išlaikyti išteklų dydžius, kurie viršytų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą. <u>Juose taip pat numatyti sugautų žuvų išmetimo į jūrą sumažinimo tikslai, įgyvendinami regionų lygmeniu.</u>
2. Kai neįmanoma nustatyti tokio mirtingumo dėl žvejybos koeficiento, kuris padėtų atkurti ir išlaikyti išteklų dydžius, kurie viršytų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, daugiamečiuose planuose turi būti numatytos atsargumo priemonės, užtikrinančios panašų susijusių išteklų išsaugojimo lygį.	2. Kai neįmanoma nustatyti tokio mirtingumo dėl žvejybos koeficiento, kuris padėtų atkurti ir išlaikyti išteklų dydžius, kurie viršytų dydžius, kuriems jau galima taikyti didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principą, daugiamečiuose planuose turi būti numatytos atsargumo priemonės, užtikrinančios panašų susijusių išteklų išsaugojimo lygį.

16 pakeitimas

11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Daugiamečių planų turinys	Daugiamečių planų turinys
Daugiamečiame plane nurodoma:	Daugiamečiame plane nurodoma:
a) taikymo sritis, t. y. ištekliai, žvejybos būdas ir jūrų ekosistemos, kuriems jis taikomas;	a) taikymo sritis, t. y. ištekliai, žvejybos būdas ir jūrų ekosistemos, kuriems jis taikomas;
b) tikslai, atitinkantys 2 ir 3 straipsniuose nustatytus tikslus,	b) tikslai, atitinkantys 2 ir 3 straipsniuose nustatytus tikslus,
c) kiekybiniai tikslai, išreikšti:	c) kiekybiniai tikslai, išreikšti:
i) mirtingumo dėl žvejybos koeficientu ir (arba)	i) mirtingumo dėl žvejybos koeficientu ir (arba)
ii) neršiančia išteklų biomase, ir	ii) neršiančia išteklų biomase, ir
ii) sužvejotų žuvų kiekio stabilumu.	ii) sužvejotų žuvų kiekio stabilumu.
d) tikslus kiekybinių tikslų įgyvendinimo tvarkaraštis;	d) tikslus kiekybinių tikslų įgyvendinimo tvarkaraštis;
e) techninės priemonės, įskaitant nepageidaujamų žuvų sužvejavimo panaikinimą;	e) techninės priemonės, įskaitant nepageidaujamų žuvų sužvejavimo panaikinimą;
f) kiekybiniai rodikliai, susiję su periodišku pažangos, padarytos įgyvendinant daugiamečio plano tikslus, stebėjimu ir vertinimu;	f) kiekybiniai rodikliai, susiję su periodišku pažangos, padarytos įgyvendinant daugiamečio plano tikslus, stebėjimu ir vertinimu;
g) konkrečios priemonės ir tikslai, susiję su anadrominių ir katadrominių rūšių žuvų gyvenimo ciklo dalimi, praleista gėluose vandenyse;	g) konkrečios priemonės ir tikslai, susiję su anadrominių ir katadrominių rūšių žuvų gyvenimo ciklo dalimi, praleista gėluose vandenyse;
h) žvejybos poveikio ekosistemai maksimalus mažinimas;	h) <u>priemonės nykstančių migruojančių žuvų išteklų žvejybos kiekiui koreguoti, kad jį būtų galima reguliuoti atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus žvejojamo ištekliaus tvarumą;</u>
i) apsaugos priemonės ir jų panaudojimo kriterijai;	h) žvejybos poveikio ekosistemai maksimalus mažinimas;
j) visos kitos daugiamečių planų tikslams pasiekti tinkančios priemonės.	i) apsaugos priemonės ir jų panaudojimo kriterijai;
	j) visos kitos daugiamečių planų tikslams pasiekti tinkančios priemonės;
	k) <u>reagavimo į nenumatytas aplinkybes mechanizmai;</u>
	l) <u>socialinių ir ekonominių veiksnių poveikis konkrečiam laivynui ir priemonės neigiamoms pasekmėms sumažinti iki minimalaus lygio.</u>

Paiškinimas

Priemonių migruojantiems žuvų ištekliais reguliuoti reikia norint išsaugoti gamtinę įvairovę ir užtikrinti tausią žvejybą. ES Bendroje žuvininkystės politikoje turėtų būti atskirai aptariamas anadrominių žuvų ištekliai, migruojančių neršti į upes, klausimas. Bendroje žuvininkystės politikoje anadrominiai ir kiti žuvų ištekliai turėtų būti traktuojami skirtingai. Migruojančių žuvų ištekliai žvejyba turėtų būti reguliuojama pagal Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijos V dalies 66 straipsnį, kuris anadrominių rūšių išteklis reglamentuoja atskirai nuo kitų žuvų ištekliai.

Gyvųjų ištekliai valdymas yra dinamiškas procesas, todėl neretai prireikia priimti skubų sprendimą, kas bendro sprendimo priėmimo procese, kuris labai biurokratizuotas ir lėtas, būna labai sunku, kaip tai matyti iš ligšiolinės patirties Baltijos ir Šiaurės jūrose. Daugiamečiuose planuose numatyta išlyga, kad po 3–5 metų bus atliktas jo veiksmingumo vertinimas. Tačiau nėra oficialiai parengtos greitojo reagavimo į nenumatytas situacijas, reikalaujančias skubių veiksmų, instrukcijos. Valstybės narės turėtų imtis apibrėžti, kokiose situacijose reikia imtis skubių veiksmų ir kaip jie turi būti vykdomi.

17 pakeitimas

15 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Įpareigojimas užtikrinti, kad visos sužvejos žuvys būtų iškraunamos 1. Visas toliau nurodytų ištekliai, kuriems taikomi sužvejos kiekio apribojimai, žuvų, sužvejos Sąjungos vandenyse arba Sąjungos žvejybos laivais ne Sąjungos vandenyse, išskyrus gyvam jaukui naudojamas žuvis, kiekis iškeltas į žvejybos laivą, jame laikomas, registruojamas ir iškraunamas laikantis šio tvarkaraščio: a) ne vėliau, kaip nuo 2014 m. sausio 1 d.: — skumbres, silkes, paprastąsias staurides, šiaurinius žydruosius merlangus, smulkiadygles saulažuves, europinius ančiuvius, mažąsias argentiną, sardinėles, paprastąsias stintenes; — paprastuosius tunus, durklažuves, ilgapelekčius tunus, didžiaakius tunus, kitas buriažuvinės. b) ne vėliau, kaip nuo 2015 m. sausio 1 d.: menkes, europines paprastąsias jūrines lydekas, europinius jūros liežuvius; c) ne vėliau, kaip nuo 2016 m. sausio 1 d.: juodadėmes menkes, paprastuosius merlangus, paprastuosius megrimus, velniažuves, jūrines plekšnes, paprastąsias molvas, ledjūrio menkes, sidabrinis polakus, europines mažąsias plekšnes, paprastuosius otus, švelniuosius rombus, melsvąsias molvas, juoduosius kalavijus, bukasnukius ilgauodegius grenadierius, islandinius pjūklapilvius berikus, juoduosius paltusus, paprastąsias brosmes, didžiuosius jūrinius ešerius ir Viduržemio jūros priedugnio žuvis. 2. Remiantis patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis nustatomi 1 dalyje nurodytų žuvų ištekliai mažiausi ištekliai išsaugojimą užtikrinantys orientaciniai dydžiai. Parduoti sužvejos mažesnes nei nustatyto mažiausio ištekliai išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio tų ištekliai žuvis galima tik smulkinimui į žuvų miltus arba naminių gyvūnų ėdalui. 3. Žuvų, sužvejos viršijant nustatytas žvejybos galimybes, pardavimo standartai nustatomi pagal [Reglamento dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo] 27 straipsnį. 4. Valstybės narės užtikrina, kad su jų vėliavomis plaukiojantys Sąjungos žvejybos laivai turėtų priemones, skirtas visai žvejybos ir perdirbimo veiklai dokumentuoti, kad būtų galima stebėti, ar laikomasi įpareigojimo iškrauti visą sužvejos žuvų kiekį.	Įpareigojimas užtikrinti, kad visos sužvejos žuvys būtų iškraunamos <u>Planų dėl sugautų žuvų išmetimo į jūrą sumažinimo įgyvendinimas</u> 1. Visas toliau nurodytų ištekliai, kuriems taikomi sužvejos kiekio apribojimai, žuvų, sužvejos Sąjungos vandenyse arba Sąjungos žvejybos laivais ne Sąjungos vandenyse, išskyrus gyvam jaukui naudojamas žuvis, kiekis iškeltas į žvejybos laivą, jame laikomas, registruojamas ir iškraunamas laikantis šio tvarkaraščio: a) ne vėliau, kaip nuo 2014 m. sausio 1 d.: — skumbres, silkes, paprastąsias staurides, šiaurinius žydruosius merlangus, smulkiadygles saulažuves, europinius ančiuvius, mažąsias argentiną, sardinėles, paprastąsias stintenes; — paprastuosius tunus, durklažuves, ilgapelekčius tunus, didžiaakius tunus, kitas buriažuvinės. b) ne vėliau, kaip nuo 2015 m. sausio 1 d.: menkes, europines paprastąsias jūrines lydekas, europinius jūros liežuvius; c) ne vėliau, kaip nuo 2016 m. sausio 1 d.: juodadėmes menkes, paprastuosius merlangus, paprastuosius megrimus, velniažuves, jūrines plekšnes, paprastąsias molvas, ledjūrio menkes, sidabrinis polakus, europines mažąsias plekšnes, paprastuosius otus, švelniuosius rombus, melsvąsias molvas, juoduosius kalavijus, bukasnukius ilgauodegius grenadierius, islandinius pjūklapilvius berikus, juoduosius paltusus, paprastąsias brosmes, didžiuosius jūrinius ešerius ir Viduržemio jūros priedugnio žuvis. 2. Remiantis patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis nustatomi 1 dalyje nurodytų žuvų ištekliai mažiausi ištekliai išsaugojimą užtikrinantys orientaciniai dydžiai. Parduoti sužvejos mažesnes nei nustatyto mažiausio ištekliai išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio tų ištekliai žuvis galima tik smulkinimui į žuvų miltus arba naminių gyvūnų ėdalui. 3. Žuvų, sužvejos viršijant nustatytas žvejybos galimybes, pardavimo standartai nustatomi pagal [Reglamento dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo] 27 straipsnį. 4. Valstybės narės užtikrina, kad su jų vėliavomis plaukiojantys Sąjungos žvejybos laivai turėtų priemones, skirtas visai žvejybos ir perdirbimo veiklai dokumentuoti, kad būtų galima stebėti, ar laikomasi įpareigojimo iškrauti visą sužvejos žuvų kiekį <u>daugiamečių planų tikslu.</u>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5. 1 dalis taikoma nepažeidžiant tarptautinių įsipareigojimų.	5. 1 dalis taikoma nepažeidžiant tarptautinių įsipareigojimų.
6. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės, kad būtų laikomasi tarptautinių Sąjungos įsipareigojimų.	6. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės, kad būtų laikomasi tarptautinių Sąjungos įsipareigojimų.
	7. <u>Privaloma nustatyti mechanizmą, leidžiantį išimties tvarka neiškrauti visų sužvejotų žuvų situacijose, kai to atlikti neįmanoma dėl salų specifikos ar panašių sunkumų. Tokiais atvejais nustatomi mechanizmai, leidžiantys žvejybos įrankius palaipsniui keisti kitokiais, selektyvesniais įrankiais.</u>
	8. <u>Norint išvengti nepageidaujamo laimikio, žvejybą reikia kreipti link to, kad būtų atsakingiau pasirenkami žvejybos įrankiai ir metodai.</u>

Paaiškinimas

Pakeitimu siūloma rengti daugiamečius žuvų išmetimo į jūrą sumažinimo planus, bet tokio postulato svarstomuose dokumentuose nėra. EK siūlo priimti įpareigojimą nuo tam tikros datos iškrauti visas sužvejotas žuvis. EK sprendimo įgyvendinimo nuostatas turėtų rengti, priklausomai nuo situacijos, arba regioninės patariamiosios tarybos arba valstybės narės. Todėl kalbėti apie daugiamečius planus netikslinga, nes tokie planai turi būti ilgalaikiai.

Sugauta žuvis dėl įvairių priežasčių dažnai išmetama į jūrą. Nepageidaujamą laimikį galima sumažinti parengus žvejybos taisykles ir taikant tokius metodus, kad būtų žvejojama kuo įvairesniais įrankiais. Tai, kas keičiama šiuo pakeitimu, jau yra įtraukta į mūsų nuomonės pradžioje išdėstytas politines rekomendacijas, kurios atspindi RK poziciją, taigi atitinkamai reikėtų papildyti ir pakeitimus.

18 pakeitimas

16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Žvejybos galimybės	Žvejybos galimybės
1. Valstybėms narėms paskirtos žvejybos galimybės kiekvienai valstybei narei užtikrina sąlyginį kiekvienų žuvų išteklų žvejybos veiklos ir kiekvienos rūšies žvejybos veiklos stabilumą. Skiriant naujas žvejybos galimybes atsižvelgiama į kiekvienos valstybės narės interesus.	1. Valstybėms narėms paskirtos žvejybos galimybės kiekvienai valstybei narei užtikrina sąlyginį kiekvienų žuvų išteklų žvejybos veiklos ir kiekvienos rūšies žvejybos veiklos stabilumą. Skiriant naujas žvejybos galimybes atsižvelgiama į kiekvienos valstybės narės interesus.
2. Į bendras žvejybos galimybes įtraukiamas rezervas prigaudos žvejybos galimybėms.	2. Į bendras žvejybos galimybes įtraukiamas rezervas prigaudos žvejybos galimybėms.
3. Žvejybos galimybės atitinka kiekybinius tikslus, tvarumą ir ribas, nustatytus pagal 9 straipsnio 2 dalies ir 11 straipsnio b, c ir h punktus.	3. Žvejybos galimybės atitinka kiekybinius tikslus, tvarumą ir ribas, nustatytus pagal 9 straipsnio 2 dalies ir 11 straipsnio b, c ir h punktus.
4. Valstybės narės gali keisti visomis joms paskirtomis žvejybos galimybėmis arba jų dalimi, apie tai pranešusios Komisijai.	4. Valstybės narės gali keisti visomis joms paskirtomis žvejybos galimybėmis arba jų dalimi, apie tai pranešusios Komisijai.
	5. <u>Kiekviena valstybė narė sprendžia, kokią pagal Sąjungos teisę priskirtą žvejybos galimybių skirstymo metodą ji taikys su jos vėliava plaukiojantiems laivams. Ji informuoja Komisiją apie pasirinktą skirstymo metodą.</u>

Paiškinimas

Straipsnio papildymas nauja dalimi atspindi dabartinį BŽP reglamentą. Žvejybos galimybių skirstymas turėtų ir toliau būti valstybių narių kompetencijos reikalas, nes žvejybos galimybių skirstymas yra pati svarbiausia jų turima priemonė, kuria jos gali daryti įtaką žvejybos sektoriaus struktūrai ir veiklai. Tokie sprendimai turėtų būti daromi valstybių narių lygmeniu, atsižvelgiant į jų socialinius ir ekonominius prioritetus.

19 pakeitimas

17 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pagal daugiamečius planus priimamos išteklių išsaugojimo priemonės	Pagal daugiamečius planus priimamos išteklių išsaugojimo priemonės
1. Valstybės narės gali būti leidžiama pagal 9, 10 ir 11 straipsnius parengtuose daugiamečiuose planuose, priimti su tais planais suderinamas priemonės, kuriomis nustatomos su jų vėliava plaukiojantiems laivams taikomos išsaugojimo priemonės, susijusios su Sąjungos vandenų ištekliais, kurių žvejybos galimybės toms valstybėms narėms paskirtos.	1. <u>Daugiamečiai planai ir priemonės, kurių imamasi jiems įgyvendinti, parengiami po to, kai konsultacinės tarybos pateikia savo nuomones.</u>
2. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šio straipsnio 1 dalį priimtose išteklių išsaugojimo priemonės:	1. 2. Valstybės narės gali būti leidžiama pagal 9, 10 ir 11 straipsnius parengtuose daugiamečiuose planuose, priimti su tais planais suderinamas priemonės, kuriomis nustatomos su jų vėliava plaukiojantiems laivams taikomos išsaugojimo priemonės, susijusios su Sąjungos vandenų ištekliais, kurių žvejybos galimybės toms valstybėms narėms paskirtos.
(a) būtų suderinamos su 2 ir 3 straipsnyje nurodytais tikslais;	2. 3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šio straipsnio 1 2 dalį priimtose išteklių išsaugojimo priemonės:
(b) būtų suderinamos su daugiamečio plano taikymo sritimi ir tikslais;	(a) būtų suderinamos su 2 ir 3 straipsnyje nurodytais tikslais;
(c) padėtų įgyvendinti daugiamečiame plane nustatytus tikslus ir kiekybinius tikslus;	(b) būtų suderinamos su daugiamečio plano taikymo sritimi ir tikslais;
(d) būtų ne mažiau griežtos nei galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos priemonės.	(c) padėtų įgyvendinti daugiamečiame plane nustatytus tikslus ir kiekybinius tikslus;
	(d) būtų ne mažiau griežtos nei galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos priemonės.

Paiškinimas

Regioninės konsultacinės tarybos Europos Sąjungoje buvo įkurtos 2004 m., siekiant tinkamai išryškinti regioninį Bendros žuvininkystės politikos aspektą. Derėtų jas labiau įtraukti į sprendimų priėmimo procesą, paprašius jas pateikti nuomonę dėl daugiamečių planų. Taip pasieksime, kad šioms planams pritars šio sektoriaus darbuotojai ir juos bus daug lengviau įgyvendinti.

20 pakeitimas

21 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Techninės priemonės	Techninės priemonės
Valstybės narės gali būti leidžiama pagal 14 straipsnyje numatytą sistemą priimti su ta sistema suderinamas priemonės, kuriomis nustatomos su jų vėliava plaukiojantiems laivams taikomos techninės priemonės, susijusios su tų valstybių narių vandenų ištekliais, kurių žvejybos galimybės joms paskirtos. Valstybės narės užtikrina, kad šios techninės priemonės:	Valstybės narės gali būti leidžiama pagal 14 straipsnyje numatytą sistemą <u>ir susipažinus su konsultacinių tarybų nuomone</u> priimti su ta sistema suderinamas priemonės, kuriomis nustatomos su jų vėliava plaukiojantiems laivams taikomos techninės priemonės, susijusios su tų valstybių narių vandenų ištekliais, kurių žvejybos galimybės joms paskirtos. Valstybės narės užtikrina, kad šios techninės priemonės:
(a) būtų suderinamos su 2 ir 3 straipsnyje nurodytais tikslais;	(b) būtų suderinamos su 2 ir 3 straipsnyje nurodytais tikslais;
(b) būtų suderinamos su pagal 14 straipsnį priimtų priemonių tikslais;	(c) būtų suderinamos su pagal 14 straipsnį priimtų priemonių tikslais;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(c) padėtų veiksmingai įgyvendinti pagal 14 straipsnį priimtų priemonių tikslus ir	(d) padėtų veiksmingai įgyvendinti pagal 14 straipsnį priimtų priemonių tikslus ir
(d) būtų ne mažiau griežtos nei galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos priemonės.	(e) būtų ne mažiau griežtos nei galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos priemonės.

Paiškinimas

Regioninės konsultacinės tarybos Europos Sąjungoje buvo įkurtos 2004 m., siekiant tinkamai išryškinti regioninį Bendros žuvininkystės politikos aspektą. Derėtų jas labiau įtraukti į sprendimų priėmimo procesą, paprašius jas pateikti nuomonę dėl daugiamečių planų. Taip pasieksime, kad šioms planams pritaris šio sektoriaus darbuotojai ir juos bus daug lengviau įgyvendinti.

21 pakeitimas

27 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d. nustato perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą, taikomą	Kiekviena valstybė narė <u>gali ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d. nustatyti savanorišką</u> perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą, taikomą
(a) visiems žvejybos laivams, kurių bendras ilgis 12 metrų arba didesnis ir	(a) visiems žvejybos laivams, kurių bendras ilgis 12 metrų arba didesnis ir
(b) visiems žvejybos laivams, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų, žvejojantiems traukiamaisiais žvejybos įrankiais.	(b) visiems žvejybos laivams, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų, žvejojantiems <u>traukiamaisiais žvejybos įrankiais</u> reglamentuojamus žuvų išteklius.

Paiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų įvedimas yra skatintinas, tačiau tai turėtų būti valstybių narių kompetencijos reikalas ir nereikėtų nustatyti jokių terminų. PŽK būtų taikomos tik reglamentuojamų išteklių atžvilgiu, o kai kuriuose šaltiniuose pripažįstama, kad laivo dydis neturi reikšmės tokių išteklių žvejybos mastui.

22 pakeitimas

27 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą valstybės narės gali taikyti ir žvejybos laivams, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie naudoja ne traukiamuosius, o kitų rūšių žvejybos įrankius; apie tai jos praneša Komisijai.	1. Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą valstybės narės gali taikyti ir žvejybos laivams, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie naudoja ne traukiamuosius, o kitų rūšių žvejybos įrankius; apie tai jos praneša Komisijai.

Paiškinimas

Vertėjo pastaba. Pakeitimas tekstui lietuvių kalba netaikomas.

23 pakeitimas

28 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų paskyrimas	Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų paskyrimas
1. Perleidžiamosiomis žvejybos koncesijomis suteikiama teisė naudotis pagal 29 straipsnio 1 dalį paskirtomis individualiomis žvejybos galimybėmis.	1. <u>Jei valstybė narė nusprendžia taikyti 27 straipsnyje numatytą perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą,</u> p Perleidžiamosiomis žvejybos koncesijomis suteikiama teisė naudotis pagal 29 straipsnio 1 dalį paskirtomis individualiomis žvejybos galimybėmis.

Paiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema valstybėms narėms turėtų būti neprivaloma. Jei tam pritariama, reikėtų atitinkamai pakeisti kitus straipsnius atsižvelgiant į tai, kad PŽK valdymo sistema turėtų būti taikoma tik jei taip nusprendžia valstybės narės.

24 pakeitimas

28 straipsnis 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Kiekviena valstybė narė, remdamasi skaidriais kriterijais, skiria perleidžiamąsias kiekvienų išteklių ar išteklių grupės, kurių žvejybos galimybės paskirtos pagal 16 straipsnį, išskyrus žvejybos galimybes, paskirtas pagal tausios žuvininkystės susitarimus, žvejybos koncesijas.	Kiekviena Jei valstybė narė nusprendžia taikyti 27 straipsnio 1 dalyje numatytą perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą, ta valstybė narė, remdamasi skaidriais kriterijais, skiria perleidžiamąsias kiekvienų išteklių ar išteklių grupės, kurių žvejybos galimybės paskirtos pagal 16 straipsnį, išskyrus žvejybos galimybes, paskirtas pagal tausios žuvininkystės susitarimus, žvejybos koncesijas.

Paiškinimas**25 pakeitimas**

28 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų paskyrimas	
5. Valstybės narės gali apriboti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų galiojimo laikotarpį iki ne mažiau kaip 15 metų, kad vėliau jos galėtų būti perskirstytos. Jei valstybės narės neapribojo perleidžiamųjų žvejybos koncesijų galiojimo laikotarpio, jos gali atšaukti koncesijas, pranešdamos apie tai ne vėliau kaip prieš 15 metų.	Valstybės narės gali apriboti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų galiojimo laikotarpį iki ne mažiau kaip 15 metų, kad vėliau jos galėtų būti perskirstytos. Jei valstybės narės neapribojo perleidžiamųjų žvejybos koncesijų galiojimo laikotarpio, jos gali atšaukti koncesijas, pranešdamos apie tai ne vėliau kaip prieš 15 metų.

Paiškinimas

Kiekviena valstybė narė turėtų pati spręsti dėl žvejybos koncesijų perleidimo būdų. Latvija ir kai kurios kitos Europos Sąjungos valstybės narės jau turi veiksmingą teisės aktą, reglamentuojantį žvejybos koncesijas. Sukūrus naują sistemą atsirastų didesnių biurokratinių suvaržymų, prireiktų papildomų finansinių išteklių ir nebūtų užtikrinta, kad naujoji sistema būtų veiksmingesnė nei dabartinis mechanizmas.

26 pakeitimas

28 punktą 6 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Atšaukti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas valstybės narės gali ir vėliau apie tai pranešusios, jei nustatoma, kad koncesijų turėtojas padarė sunkų pažeidimą. Koncesijos atšaukiamos nuodugnai laikantis bendros žuvininkystės politikos, proporcingumo principo ir, jei būtina, nedelsiant.	Atšaukti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas valstybės narės gali ir vėliau apie tai pranešusios, jei nustatoma, kad koncesijų turėtojas padarė sunkų <u>koncesijos sąlygų</u> pažeidimą. Koncesijos atšaukiamos nuodugnai laikantis Bendros žuvininkystės politikos, proporcingumo principo ir, jei būtina, nedelsiant.

27 pakeitimas

28 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
7. Nepaisydamos šio straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatų, valstybės narės gali atšaukti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas, jei trejus metus iš eilės nebuvo panaudotos žvejybos laivo veiklai.	7. Nepaisydamos šio straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatų, valstybės narės gali atšaukti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas, jei trejus <u>dvejus</u> metus iš eilės nebuvo panaudotos žvejybos laivo veiklai, <u>išskyrus valstybės narės taikomas išimtis (darbų trukmė, aplinkos taršos pobūdžio sunkumai ir t. t.).</u>

Paiškinimas

Siūlomas trejų metų laikotarpis yra per ilgas, ir dėl to juo jau pradeda spekuliuoti, bet dad būtų išsaugotos žvejybos įmonės, atsidūrusios išskirtinėse aplinkybėse, būtina užtikrinti tam tikrą lankstumą.

28 pakeitimas

28 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Irašyti naują punktą:</u> <u>8. Įvesdamos perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemas valstybės narės turėtų atitinkamai pritaikyti savo taisykles, kad apsaugotų priekrantės žvejybos interesus ir apsaugotų nuo neigiamų sistemos aspektų, kad būtų skurtos tinkamos apsaugos priemonės, kurios užtikrintų ryšį tarp turimos teisės ir žvejybos pajėgumų, kartu garantuotų, kad teisės ir toliau priklausys žvejams, ir ribotų galimybę kaupti šias žvejybos teises.</u>

29 pakeitimas

29 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Individualių žvejybos galimybių paskyrimas	Individualių žvejybos galimybių paskyrimas
1. Individualias žvejybos galimybes 28 straipsnyje nurodytų perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams valstybės narės skiria, atsižvelgdamos į žvejybos galimybes, paskirtas valstybėms narėms arba nustatytas valdymo planuose, kurias valstybės narės priėmė pagal Reglamento (EB) Nr. 1967/2006 19 straipsnį.	1. 1. Individualias žvejybos galimybes 28 straipsnyje nurodytų perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams valstybės narės skiria, atsižvelgdamos į žvejybos galimybes, paskirtas valstybėms narėms arba nustatytas valdymo planuose, kurias valstybės narės priėmė pagal Reglamento (EB) Nr. 1967/2006 19 straipsnį.
2. Valstybės narės nustato tų rūšių, kurių žvejybos galimybių nėra nustatiusi taryba, žvejybos galimybes, kurios, remiantis patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis, gali būti skiriamos su jų vėliavomis plaukiojantiems laivams.	2. 2. Valstybės narės nustato tų rūšių, kurių žvejybos galimybių nėra nustatiusi taryba, žvejybos galimybes, kurios, remiantis patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis, gali būti skiriamos su jų vėliavomis plaukiojantiems laivams.
3. Žvejybos laivai imtis žvejybos veiklos tik tada, kai turi pakankamai individualių žvejybos galimybių visam potencialiam sužvejotam kiekiui.	3. 3. Žvejybos laivai imtis žvejybos veiklos tik tada, kai turi pakankamai individualių žvejybos galimybių visam potencialiam sužvejotam kiekiui.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
4. Valstybės narės gali rezervuoti iki 5 % žvejybos galimybių. Jos nustato tikslus ir skaidrius kriterijus, kuriais remiantis būtų paskirtos šios rezervinės žvejybos galimybės. Tos žvejybos galimybės gali būti paskirtos tik teisėtiems perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams, nurodytiems 28 straipsnio 4 dalyje.	4. 4. Valstybės narės gali rezervuoti iki 5 % žvejybos galimybių. Jos nustato tikslus ir skaidrius kriterijus, kuriais remiantis būtų paskirtos šios rezervinės žvejybos galimybės. Tos žvejybos galimybės gali būti paskirtos tik teisėtiems perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojams, nurodytiems 28 straipsnio 4 dalyje.
5. Valstybė narė, pagal 28 straipsnio nuostatas skirdama perleidžiamąsias žvejybos koncesijas ir pagal šio straipsnio 1 dalį skirdama žvejybos galimybes, gali neviršydamai jei paskirtų žvejybos galimybių numatyti paskatas žvejybos laivams, naudojantiems selektyvius žvejybos įrankius, kurie padeda išvengti nepageidaujamų žuvų sužvejavimo.	1. 5. Valstybė narė, pagal 28 straipsnio nuostatas skirdama perleidžiamąsias žvejybos koncesijas ir pagal šio straipsnio 1 dalį skirdama žvejybos galimybes, gali neviršydamai jei paskirtų žvejybos galimybių numatyti paskatas žvejybos laivams, naudojantiems selektyvius žvejybos įrankius, kurie padeda išvengti nepageidaujamų žuvų sužvejavimo.
6. Valstybės narės gali nustatyti mokestį už naudojamą individualiomis žvejybos galimybėmis, skirtą su žuvininkystės valdymu susijusioms išlaidoms padengti.	2. 6. Valstybės narės gali nustatyti mokestį už naudojamą individualiomis žvejybos galimybėmis, skirtą su žuvininkystės valdymu susijusioms išlaidoms padengti.

Paaiškinimas

Žvejybos galimybių skirstymas turėtų ir toliau būti valstybių narių kompetencijos dalykas.

30 pakeitimas

31 straipsnis 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų perleidimas	Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų perleidimas
1. Valstybės narės ribose teisėti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojai gali vienas kitam perleisti visas jiems priklausančias koncesijas arba jų dalį.	1. <u>Jei valstybė narė įveda 27 straipsnyje numatytą perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą,</u> Valstybės narės ribose teisėti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų turėtojai gali vienas kitam perleisti visas jiems priklausančias koncesijas arba jų dalį.
2. Valstybė narė gali leisti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas perleisti kitoms valstybėms narėms arba gauti iš jų.	2. Valstybė narė gali leisti perleidžiamąsias žvejybos koncesijas perleisti kitoms valstybėms narėms arba gauti iš jų.
3. Valstybės narės gali reguliuoti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų perleidimą, numatydamai skaidriais ir nešališkais kriterijais grindžiamas koncesijų perleidimo sąlygas.	2. 3. Valstybės narės gali reguliuoti perleidžiamųjų žvejybos koncesijų perleidimą, numatydamai skaidriais ir nešališkais kriterijais grindžiamas koncesijų perleidimo sąlygas.

Paaiškinimas

Perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema valstybėms narėms turėtų būti neprivaloma. PŽK valdymo sistema turėtų būti taikoma tik jei taip nusprendžia valstybės narės.

PŽK gali būti perleidžiamos vienos valstybės narės ribose, tačiau tik siekiant užtikrinti 16 straipsnio 1 dalyje patvirtintą sąlyginį stabilumą. Neįmanoma leisti žvejybos koncesijas perleisti kitoms šalims be rizikos, kad bus pažeistas negincijamas bendrasis sąlyginio stabilumo principas.

31 pakeitimas

32 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Individualių žvejybos galimybių nuomojimas	Individualių žvejybos galimybių nuomojimas
1. Visos individualios žvejybos galimybės arba jų dalis gali būti nuomojamos valstybės narės ribose.	1. Visos individualios žvejybos galimybės arba jų dalis gali būti nuomojamos valstybės narės ribose.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2. Valstybė narė gali leisti individualias žvejybos galimybes nuomoti kitoms šalims arba nuomotis iš jų.	2. Valstybė narė gali leisti individualias žvejybos galimybes nuomoti kitoms šalims arba nuomotis iš jų.

Paiškinimas

Individualios žvejybos galimybės (IŽG) gali būti nuomojamos vienos valstybės narės ribose, tačiau tik siekiant užtikrinti 16 straipsnio 1 dalyje patvirtintą sąlyginį stabilumą. Neįmanoma leisti IŽG nuomoti kitoms šalims be rizikos, kad bus pažeistas neginčijamas bendrasis sąlyginio stabilumo principas.

32 pakeitimas

35 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Kiekvienos valstybės narės laivynui taikomos viršutinės žvejybos pajėgumų ribos, nustatytos II priede.	1. Kiekvienos valstybės narės laivynui taikomos viršutinės žvejybos pajėgumų ribos, nustatytos II priede. <u>Tačiau siekiant atsižvelgti į atokiausių regionų žvejybos laivynų specifiką, šioms regionams nustatant viršutinės žvejybos pajėgumų ribas bus palikti galioti dabartiniai atskaitos lygiai.</u>
2. Valstybės narės gali prašyti Komisijos, kad žvejybos laivams, kuriems taikoma pagal 27 straipsnį nustatyta perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema, nebūtų taikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos viršutinės žvejybos pajėgumų ribos. Tuo atveju viršutinės žvejybos pajėgumų ribos perskaičiuojamos atsižvelgiant tik į tuos žvejybos laivus, kuriems netaikoma perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema.	2. Valstybės narės gali prašyti Komisijos, kad žvejybos laivams, kuriems taikoma pagal 27 straipsnį nustatyta perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema, nebūtų taikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos viršutinės žvejybos pajėgumų ribos. Tuo atveju viršutinės žvejybos pajėgumų ribos perskaičiuojamos atsižvelgiant tik į tuos žvejybos laivus, kuriems netaikoma perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, susijusius su 1 ir 2 dalyse nurodytų laivynų pajėgumų viršutinių ribų perskaičiavimu.	3. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, susijusius su 1 ir 2 dalyse nurodytų laivynų

Paiškinimas

Atokiausių regionų laivynams iš esmės būdinga tai, kad pakrančių žvejybai naudojami maži laivai, jų veikla yra nepramoninio pobūdžio, o veiklos pajamos – nepastovios. Nauji atskaitos lygiai, nustatomi pagal 2010 m. gruodžio 31 d. laivyno padėtį, turės katastrofišką padarinių atokiausių regionų laivynų gyvybingumui.

33 pakeitimas

53 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Patariamųjų tarybų užduotys	Patariamųjų tarybų užduotys
1. Patariamiosios tarybos gali:	1. Patariamiosios tarybos gali :
	(a) <u>pagal atitinkamą prašymą teikia savo nuomones dėl daugiamėčių planų ir technines priemones, parengtas laikantis 9 ir 14 straipsnių nuostatų, bei pasiūlymus dėl reglamentuojančių priemonių savo kompetencijos zonose;</u>
	(b) <u>siūlo valdymo priemones, taikytinas savo kompetencijos zonoje, siekiant užtikrinti optimalų išteklių valdymą biologinių jūros išteklių išsaugojimo aspektu;</u>

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(a) teikti Komisijai ar suinteresuotoms valstybėms narėms rekomendacijas ir pasiūlymus žuvininkystės valdymo bei akvakultūros klausimais;	(a) (c) teikti Komisijai ar suinteresuotoms valstybėms narėms rekomendacijas ir pasiūlymus žuvininkystės valdymo bei akvakultūros klausimais;
(b) informuoti Komisiją ir valstybes nares apie žuvininkystės valdymo bei akvakultūros problemas, iškilusias jų kompetencijos zonose;	(b) (d) informuoti Komisiją ir valstybes nares apie žuvininkystės valdymo bei akvakultūros problemas, iškilusias jų kompetencijos zonose;
(c) glaudžiai bendradarbiaudamos su mokslininkais padėti rinkti, teikti ir nagrinėti duomenis, kurie reikalingi išsaugojimo priemonėms plėtoti.	(c) (e) glaudžiai bendradarbiaudamos su mokslininkais padėti rinkti, teikti ir nagrinėti duomenis, kurie reikalingi išsaugojimo priemonėms plėtoti.
2. Komisija ir, atitinkamais atvejais, suinteresuotos valstybės narės per tinkamą laikotarpį atsiliepią į kiekvieną pagal šio straipsnio 1 dalį gautą rekomendaciją, pasiūlymą arba informaciją.	2. Komisija ir, atitinkamais atvejais, suinteresuotos valstybės narės per tinkamą laikotarpį atsiliepią į kiekvieną pagal šio straipsnio 1 dalį gautą rekomendaciją, pasiūlymą arba informaciją.

Paaiškinimas

Reikia skatinti decentralizuoto valdymo įgyvendinimą – jis turėtų būti diegiamas plėtojant Bendros žuvininkystės politikos taisykles, suteikiant daugiau galių regiono pakopai standartų rengimo etape ir ypač įgyvendinimo etape. Regioninės konsultacinės tarybos (RKT) turėtų šiame decentralizuotame valdyme atlikti pagrindinį vaidmenį (gavusios daugiau įgaliojimų teikti pasiūlymus ir labiau atsižvelgiant į jų pateiktas nuomones), o tai taip pat reiškia, kad jų darbuose aktyviau dalyvaus valstybės narės ir įvairūs šios srities dalyviai. Turėdamos tokius įgaliojimus, RKT taps organizacijomis, geriausia tinkančiomis pradėti svarstymus apie atskiroms žuvavietėms taikytinus metodus ir galės įgyvendinti moksliniais tyrimais pagrįstą priežiūrą, atsižvelgdamos į regiono poreikius. RKT gaus finansinę paramą, numatytą EJRŽF reglamente, o į jų sudėtį įeis valstybių narių ir šios srities mokslinių institutų atstovai. Pagal šią naują schemą išplėstos sudėties (su valstybių narių ir visų šios srities dalyvių atstovais) RKT nuomonė bus priimama bendru sutarimu. Po to Komisija pateiktų teisėkūros institucijai naują pasiūlymą, kuriame būtų atsižvelgta į apsvarstytą nuomonę. Prireikus, RKT taip pat galėtų pateikti Komisijai savo pasiūlymus dėl reglamentuojančių teisės aktų.

34 pakeitimas

54 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Patariamųjų tarybų sudėtis, veikimas ir finansavimas	Patariamųjų tarybų sudėtis, veikimas ir finansavimas
1. Patariamąsias tarybas sudaro organizacijos, atstovaujančios žuvininkystės veiklos vykdytojus ir kitas interesų grupes, susijusias su bendra žuvininkystės politika.	1. Patariamąsias tarybas sudaro <u>suinteresuotų valstybių narių organizacijos, atstovaujančios</u> žuvininkystės veiklos vykdytojus, <u>pripažintų mokslinių organizacijų</u> ir kitas <u>interesų grupes</u> , susijusias su Bendra žuvininkystės politika, <u>atstovai</u> .
2. Kiekviena patariamoji taryba susideda iš generalinės asamblėjos ir vykdomojo komiteto; ji priima priemones, reikalingas jos organizavimui ir skaidrumui bei įsiklausymui į visas pareikštas nuomones užtikrinti.	2. Kiekviena patariamoji taryba susideda iš generalinės asamblėjos ir vykdomojo komiteto; ji priima priemones, reikalingas jos organizavimui ir skaidrumui bei įsiklausymui į visas pareikštas nuomones užtikrinti.
3. Patariamąsios tarybos, kaip bendro Europos intereso siekiančios organizacijos, gali prašyti Europos Sąjungos finansinės paramos.	3. Patariamąsios tarybos, kaip bendro Europos intereso siekiančios organizacijos, gali prašyti Europos Sąjungos finansinės paramos.
4. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus dėl patariamųjų tarybų sudėties ir veikimo.	4. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus dėl patariamųjų tarybų sudėties ir veikimo.

Paiškinimas

Kad RKT būtų veiksmingesnės ir įgytų daugiau teisėtumo, į jų sudėtį turėtų būti įtraukti valstybių narių ir pripažintų mokslinių institutų atstovai. Tai užtikrins vaisingesnius debatus, kurių rezultatai bus naudingesni regionų poreikiams tenkinti.

COM(2011) 416 final

35 pakeitimas

8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) kuo geriau panaudoti sužvejotas nepageidaujamas komercinių išteklių žuvis: — iškrautus produktus, kurie neatitinka mažiausių prekybinių dydžių, nurodytų 39 straipsnio 2 dalies a punkte, panaudojant kitoms reikmėms (ne žmonių maistui); — pateikiant rinkai iškrautus produktus, kurie atitinka mažiausius prekybinius dydžius, nurodytus 39 straipsnio 2 dalies a punkte; — nemokamai išdalijant iškrautus produktus labdaros arba šalpos tikslais;	b) kuo geriau panaudoti sužvejotas nepageidaujamas komercinių išteklių žuvis: — iškrautus produktus, kurie neatitinka mažiausių prekybinių dydžių, nurodytų 39 straipsnio 2 dalies a punkte, panaudojant kitoms reikmėms (ne žmonių maistui); — pateikiant rinkai iškrautus produktus, kurie atitinka mažiausius prekybinius dydžius, nurodytus 39 straipsnio 2 dalies a punkte; — leisti nemokamai išdalijant naudotis iškrautais produktais labdaros arba šalpos tikslais;

Paiškinimas

Nemokamo dalijimo (kai sąnaudas padengia gamintojas) negalima painioti su leidimu nemokamai naudotis (kai sąnaudas gali padengti gamintojas arba gavėjas) – tai labai skirtingi dalykai.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Vyresnių žmonių aktyvumas: inovacijos, pažangi sveikatos apsaugos sistema, geresnė gyvenimo kokybė

(2012/C 225/05)

REGIONŲ KOMITETAS

- ragina Europos Komisiją pratęsiant 2012-aisiais Europos metais vykdytą veiklą inicijuoti Europos merų paktą demografinių pokyčių klausimais, kuriuo vietos ir regionų valdžios institucijos būtų suburtos skatinti inovacijų, pažangios sveikatos apsaugos sistemos ir geresnės gyvenimo kokybės sprendimų sklaidą, bei teikti administracinę ir finansinę paramą šiam paktui;
- pritaria 2012-ųjų Europos metų suinteresuotųjų subjektų koalicijos vizijai, kurioje numatoma visoms amžiaus grupėms palanki visuomenė, kurioje kiekvienas turi teisę aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime ir naudotis lygiomis teisėmis bei galimybėmis visais savo gyvenimo etapais, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, socialinės ar ekonominės padėties, seksualinės orientacijos, fizinės ar psichinės būklės arba priežiūros poreikio;
- pabrėžia, kad svarbu konsultuotis su vyresniais žmonėmis ir jų globėjais nustatant jų poreikius, ieškant sprendimų ir vertinant jų veiksmingumą. Toks dalyvavimu grindžiamas požiūris yra palankus socialinei įtraukčiai ir leidžia užtikrinti, kad teikiamos paslaugos kuo geriau atitiktų tikruosius paslaugų gavėjų poreikius;
- Europos Komisijai rekomenduoja numatyti daug aktyvesnį vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą vertinant įvairių aktyvią ir sveiką vyresnių žmonių gyvenseną skatinančių iniciatyvų socialinį poveikį ES lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai įvertintas poveikis vyresnių moterų ir vyrų gyvenimui savo bendruomenėse.

Pagrindinis pranešėjas Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT / ELP), Zarasų rajono savivaldybės meras ir savivaldybės tarybos narys

Pamatinis dokumentas /

I. ĮŽANGA

REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina ES Tarybai pirmininkaujančios Danijos iniciatyvą įtraukti subnacionalines valdžios institucijas į ES lygmeniu vykstantį dialogą, kuriame svarstoma, kaip atremti demografinius iššūkius ir kaip geriausiai išnaudoti teigiamus gyventojų senėjimo aspektus. Kaip nurodyta RK nuomonėje „Sprendžiant ES visuomenės senėjimo daromo poveikio klausimą“⁽¹⁾ ir Europos Parlamento pranešime dėl 2012-ųjų Europos metų⁽²⁾, daugelio valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijos turi svarbiausių gebėjimų trijose srityse – užimtumo, dalyvavimo visuomenės gyvenime ir savarankiško gyvenimo, – kuriomis grindžiama Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų iniciatyva;

2. pabrėžia, kad spręsti visuomenės senėjimo problemas yra vienas iš strategijos „Europa 2020“ tikslų. Kadangi vietos ir regionų valdžios institucijos geriausiai žino piliečių poreikius ir yra atsakingos už daugelio vyresniems žmonėms reikalingų paslaugų teikimą, kad garbaus amžiaus sulaukę žmonės galėtų oriai gyventi, tiesioginis šių institucijų dalyvavimas visose ES diskusijose dėl senėjimo yra labai svarbus siekiant įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir padėtų didinti socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą;

3. palankiai vertina Europos inovacijų partnerystę (EIP) aktyvios ir sveikos vyresnių žmonių gyvensenos klausimais, kuria siekiama suburti įvairius suinteresuotuosius subjektus visais lygmenimis, siekiant, kad dvejis metais pailgėtų amžius, iki kurio galima tikėtis išlaikyti gerą sveikatą (sveiko gyvenimo trukmė), ir primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra kompetentingos visose su trimis EIP ramsčiais susijusiose srityse: 1) prevencijos, tikrinimo ir ankstyvo diagnozės nustatymo, 2) priežiūros ir gydymo ir 3) vyresnių žmonių aktyvumo ir savarankiško gyvenimo;

4. pritaria 2012-ųjų Europos metų suinteresuotųjų subjektų koalicijos vizijai, kurioje numatoma visoms amžiaus grupėms palanki visuomenė, kurioje kiekvienas turi teisę aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime ir naudotis lygiomis teisėmis bei galimybėmis visais savo gyvenimo etapais, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, socialinės ar ekonominės padėties, seksualinės orientacijos, fizinės ar psichinės būklės arba priežiūros poreikio;

5. rekomenduoja teigiamą požiūrį į senėjimą ir pritaria vizijai, kad inovacijos gali padėti teikti geresnes paslaugas mūsų senėjančiai visuomenei. Tačiau būtina pabrėžti, kad inovacijos

neturėtų būti savitikslių – jos reikalingos tam, kad vis sudėtingesnius ir gausesnius poreikius šiais griežtų finansinių apribojimų laikais būtų galima patenkinti kokybiškiau ir ekonominiu požiūriu efektyviau;

6. laikosi nuomonės, kad ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis dar svarbiau nei bet kada iš esmės permąstyti mūsų visuomenės veikseną ir padaryti viską, kad kiekvienas – jaunas ar senas – aktyviai veiktų darbo rinkoje bei savo bendruomenėje ir kuo ilgiau gyventų savarankiškai. Geriausia demografinio senėjimo strategija – visoms amžiaus grupėms palankių bendruomenių kūrimosi skatinimas, kuriose viešojo erdvė, transporto, būsto ir vietinės paslaugos būtų organizuojamos ir teikiamos paisant visų kartų poreikių ir puoselėjant kartų solidarumą bei bendradarbiavimą. Dažniausiai tokios bendruomenės būna ir ekologiškesnės, palankesnės socialinei sanglaudai, taip pat ir kitų pažeidžiamų grupių socialiniam aktyvumui;

7. pabrėžia, kad svarbu konsultuotis su vyresniais žmonėmis ir jų globėjais nustatant jų poreikius, ieškant sprendimų ir vertinant jų veiksmingumą. Toks dalyvavimas grindžiamas požiūris yra palankus socialinei įtraukčiai ir leidžia užtikrinti, kad teikiamos paslaugos kuo geriau atitiktų tikruosius paslaugų gavėjų poreikius;

8. pažymi, kad per pastarąjį dešimtmetį įvairiose Europos dalyse išsiskristavo vyresnių žmonių ekonomikos (angl. *silver economy*) koncepcija, kuria siekiama plėtoti produktų ir paslaugų pasiūlą vis gausėjančiai sveikatos ir priežiūros poreikių turinčių, riboto judrumo ir kasdienės veiksenos vyresnių žmonių amžiaus grupei. Vyresnių žmonių ekonomika dabar apima ir tokius rinkos segmentus kaip sveikatingumas, kūno kultūra, laisvalaikis, kelionės, kultūra, ryšių ir pramogų paslaugos bei viską, kas susiję su galimybėmis naudotis naujosiomis technologijomis. Nemažai kai kurių valstybių narių MVĮ ir verslo branduolių taip pat specializuojasi vyresniems žmonėms skirtų naujų technologijų, pavyzdžiui, namų automatizavimo srityje, o visa tai žada puikias augimo galimybes. Tačiau reikėtų pažymėti ir tai, jog nors ir būtina pripažinti, kad specialiųjų poreikių asmenims reikia specializuotų produktų ir paslaugų, dauguma vyresnių žmonių nori turėti galimybę naudotis įprastais daiktais ir paslaugomis. Todėl reikia skatinti ne tik specialiesiems poreikiams pritaikytų specializuotų nišinių produktų kūrimą, bet ir skleisti platesnį, „visiems tinkamo modelio“ koncepcija grindžiamą požiūrį, kuris leistų visur ir visada paisyti vyresnių žmonių ir neigiamųjų poreikių ir lūkesčių;

9. pažymi, kad vis daugiau regionų ir vietos valdžios institucijų yra linkę taikyti socialines inovacijas ir IRT pagrįstus sprendimus, leidžiančius gerinti sveikatos priežiūros ir ilgalaikės slaugos paslaugų kokybę tiek miestuose, tiek kaimo vietovėse,

⁽¹⁾ CdR 212/2009.

⁽²⁾ Kastler, P7_TA(2011) 0332.

kur tokie sprendimai gali atverti galimybę teikti vyresniems žmonėms gyvybiškai svarbias paslaugas viešiesiems subjektams ir privatiems asmenims palankesne kaina. Tačiau tokioms iniciatyvoms įgyvendinti reikia tam tikrų investicijų ir veiksmų, kuriuos turi vykdyti kitų lygmenų valdžios institucijos, kad bandomieji projektai išsirutuliotų į plataus masto modelius, kuriuos galima diegti nacionaliniu lygmeniu arba pritaikyti ES lygmeniu. Šioje veiklos srityje vietos ir regionų valdžios institucijoms reikalinga kiek galima didesnė tiek nacionalinės vyriausybės, tiek ES lygmeniu teikiama parama;

10. pabrėžia, kad nors daugelis novatoriškų priemonių, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas aktyviai ir sveikai vyresnių žmonių gyvensenai, yra įdiegtos vietos bendruomenėse, o socialiniai inkubatoriai dažnai yra vietinės iniciatyvos, skirtos patenkinti gerai žinomus vietos žmonių poreikius, projektais grindžiama veikla ne visada yra tas modelis, kuris leistų pasiekti kritinę masę ir užtikrintų ilgalaikį tvarumą. Būtina išplėtoti visa apimančią strateginę viziją, kuri aprėptų visiems lygmenims ir sritims aktualias problemas, kad būtų galima sukurti įtraukią ir solidarumui palankią aplinką. Pamokomas pavyzdys yra socialinės inovacijos, kurių ėmėsi Frederisijos savivaldybė Danijoje, kuri, taikydama prevencijos priemones, reabilitaciją, technologijas ir socialinius tinklus, siekia išlaikyti arba atkurti savipagalbos ryšius tarp vyresnių žmonių, kuriems reikia pagalbos kasdieniame gyvenime. Šios savivaldybės taikomas modelis pagrįstas nauju požiūriu į vyresnius piliečius, kurie suvokiami ne kaip „bejėgiai“ pacientai, o kaip „išteklių turintys piliečiai“. Šią iniciatyvą, kaip bandomąjį projektą, rėmė Danijos finansų ministerija, o nuo šiol šis modelis bus diegiamas ir kitose Danijos savivaldybėse;

11. pabrėžia, kad gyventojų senėjimo problemoms būdingas stiprus lyčių aspektas, reikalaujantis skirti ypatingą dėmesį dabartinių socialinės apsaugos sistemos reformų ir socialinių paslaugų mažinimo (ypač vaikų ir vyresnių žmonių priežiūros) poveikiui, dėl kurio mažėja moterų įsidarbinimo galimybės, taip pat nevienodiems vyrų ir moterų atlyginimams ir pensijoms, turint galvoje tai, kad išlaikomo amžiaus šeimos narių priežiūros našta teks neoficialiems slaugytojams, kurių dauguma yra moterys, todėl ateityje jos susidurs su didesne skurdo ir socialinės atskirties rizika, jei nebus nieko daroma siekiant spręsti šias nelygybės problemas. Dėl streso ir viršvalandinio darbo sveikatos priežiūros ir slaugos sektoriuje, kuriame daugiausiai dirba moterys, ateityje gali kilti naujų problemų vyresnėms moterims;

II. RK REKOMENDACIJOS TARYBAI IR EUROPOS KOMISIJAI

12. mano, kad būtina geriau koordinuoti skirtingų lygmenų subjektų, dalyvaujančių kuriant aktyvios ir sveikos vyresnių žmonių gyvensenos sprendimus, veiksmus ir pabrėžia, kad šioje srityje būtina plėtoti daugiapakopį valdymą. Vietos ir regionų valdžios institucijos neturėtų būti laikomos tik įgyvendinančiomis atlikėjomis – jos privalo dalyvauti visame sprendimų priėmimo ir vertinimo procese;

13. gina nuostatą, kad ilgalaikės naudos ES turės tik tuomet, jeigu bus sukurta sistema, kuri leistų viešosioms institucijoms ir visų lygmenų subjektams pasinaudoti vieniems kitų patirtimi,

kaupiti sėkmingų iniciatyvų liudijimus ir mokytis iš nesėkmių, nes šitaip visi galėtų išvengti klaidų pasikartojimo, o savo ribotus išteklius galėtų apdairiai investuoti į pasiteisinusius novatoriškus sprendimus;

14. rekomenduoja pakviesti Regionų komitetą dalyvauti iniciatyvinės grupės Europos partnerystei aktyvios ir sveikos vyresnių žmonių gyvensenos klausimais (angl. EIP-AHA) veikloje, siekiant užtikrinti tinkamą vietos ir regionų valdžios institucijų atstovavimą EIP-AHA sprendimų priėmimo procese ir įgalinti RK skleisti šią iniciatyvą tam, kad būtų sutelktas platus vietos ir regionų valdžios institucijų ratas ir jos įsitrauktų į EIP-AHA įgyvendinimą, nes šios institucijos kompetentingos veikti visose šešiose pagrindinėse veiksmų srityse;

15. remia pasiūlymą, iškeltą Europos partnerystės aktyvios ir sveikos vyresnių žmonių gyvensenos klausimais (EIP-AHA) kontekste, sukurti europinį visoms amžius grupėms palankios aplinkos iniciatyvų tinklą ir palankiai vertina Europos vyresnių žmonių platformos (angl. AGE Platform Europe) ir Pasaulio sveikatos organizacijos pastangas padėti tokio tinklo pagrindus. RK rekomenduoja skirti ES lėšų paremti tinkamai tokio tinklo plėtrai ES, glaudžiai bendradarbiaujant su PSO;

16. rekomenduoja Komisijai prioritetą skirti moksliniams tyrimams apie labai senus žmones. Ši grupė iš dalies dar nauja ir įvairūs suinteresuotieji subjektai dar neturi pakankamai žinių apie ją. Moksliniai tyrimai reikalingi siekiant įvertinti sveikatą stiprinančių ir ligų prevencinių priemonių veiksmingumą ir ekonomiškumą viso gyvenimo ciklo metu, o ypač paskutiniame gyvenimo etape. Be to, reikėtų išsamiau ištirti, kaip galima būtų motyvuoti vyresnius žmones, kuriuos sunkiau paveikti, pakeisti savo įpročius ir gyvenimo būdą. Duomenys apie labai senus žmones turi būti įtraukti į statistiką ir naudojami moksliniuose tyrimuose. Su tokių mokslinių tyrimų rezultatais turi būti supažindinami tie asmenys, kurie dirba su labai senais žmonėmis;

17. ragina Europos Komisiją pratęsiant 2012-aisiais Europos metais vykdytą veiklą inicijuoti Europos merų pakto demografinių pokyčių klausimais, kuriuo vietos ir regionų valdžios institucijos būtų suburtos skatinti inovacijų, pažangios sveikatos apsaugos sistemos ir geresnės gyvenimo kokybės sprendimų sklaidą, bei teikti administracinę ir finansinę paramą šiam pakui;

18. pažymi, kad nors pagrindinė atsakomybė už aktyvios vyresnių žmonių gyvensenos sklaidą tenka valstybėms narėms ir jų vietos bei regionų valdžios institucijoms, Europos Sąjunga gali priimti teisės aktus, kuriais nustatomas vidaus rinkos veikimas, šalinamos kliūtys, trukdančios laisvam asmenų judėjimui, skatinama laisvė teikti paslaugas, taip pat užtikrinama tinkama vartotojų apsauga. Ratifikuodama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, ES prisiėmė naujus teisinius įsipareigojimus, kuriais siekia užtikrinti, kad asmenys su negalia ir sveikatos

sutrikimų turintys vyresni žmonės galėtų naudotis teise į judėjimo laisvę ir, kaip visi piliečiai, visavertiškai dalyvauti ekonominiame ir socialiniame savo bendruomenės gyvenime. Tam ES turi imtis veiksmų siekiant užtikrinti suderintą atsaką ES, nacionaliniu ir vietos bei regionų lygmeniu. Be to, ES gali palengvinti tarpvalstybinį keitimąsi patirtimi ir skatinti negriežtasias priemones, tokias kaip geros praktikos kodeksai, padedantys optimaliai įgyvendinti ES sutartyse įtvirtintas pagrindines laisves;

19. pažymi, kad Europos Komisija planuoja pateikti pasiūlymą dėl Prieinamumo akto ir pabrėžia, kad visų pagrindinių prekių ir paslaugų prieinamumą visoje ES gali užtikrinti tik bendra ES teisinė sistema, kuria būtų sukurtos vienodos sąlygos visai pramonei, įskaitant MVĮ. Šis pasiūlymas turi būti proporcingas ir MVĮ neturėtų užkrauti papildomos biurokratinės naštos. Visoje ES taikytinų standartų nustatymas taip pat būtų naudingas teikiant paramą pramonei ir įtvirtinant veiksmingą bendrąją visoms amžiaus grupėms pritaikytų prekių ir paslaugų rinką. Teisės aktų vykdymą turėtų užtikrinti priežiūros sistema, taip pat turėtų būti rengiami nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijų veiksmų planai ir teikiama parama vietos subjektams bei MVĮ;

20. primena, kad tinkama viešųjų pirkimų teisinė bazė yra labai svarbi visais lygmenimis – ES, nacionaliniu ir vietos, jei norima užtikrinti, kad dėl valstybės investicijų didėtų prieinamumas visiems. Prieinamumo reikalavimas taip pat turėtų būti privaloma sąlyga norint gauti ES finansavimą (struktūrinių fondų, projektų ar mokslinių tyrimų finansavimą), o kad mažiau išsivystę regionai įstengtų atitikti ES teisės aktų reikalavimus ir standartus, jiems būtina skirti paramą. Siekiant plėsti prieinamumą svarstyti ir finansinės paskatos, visų pirma tokios kaip galimybė valdžios institucijoms atnaujinti esamus pastatus ir būstus, kartu remiant investicijas į novatoriškus sprendimus;

21. pabrėžia, kad įgyvendinant pagrindines teises priemones kartu būtina ugdyti sąmoningumą, kad būtų išvengta atotrūkio nuo tikrovės. Žinia turi pasiekti ne tik vietos ir regionų valdžios institucijas, bet ir gamintojus, tiekėjus, paslaugų teikėjus ir plačiąją visuomenę. Siekiant plėsti ir užtikrinti prieinamumą itin svarbi yra švietimo ir mokymo politika: inžinierių, architektų, žiniatinklio dizainerių, statybininkų, miestų planuotojų (ir kitų specialistų) tinkamas mokymas, kad jie gebėtų užtikrinti prieigą visose srityse ir kurti universalaus dizaino projektus, yra esminė sąlyga;

22. primena, kad visą gyvenimą trunkantis mokymasis ir savanoriška veikla yra pagrindiniai aktyvių ir sveikų vyresnių žmonių gyvenimą lemiantys veiksniai. Suaugusiųjų švietimas ir vyresnių žmonių savanorystė turėtų būti remiama ES, nacionaliniu ir vietos lygmenimis, siekiant padėti pratęsti darbingą asmens amžių ir savarankišką gyvenimą bei skatinti pensinio amžiaus žmonių aktyvumą;

23. todėl rekomenduoja vyresnių žmonių aktyvumui ir kartų solidarumui skirtų 2012-ųjų Europos metų bei EIP tikslus įtraukti į visų atitinkamų būsimų ES finansavimo priemonių biudžetą, įskaitant struktūrinius fondus, ir supaprastinti vietos ir regionų subjektams taikomas paraiškų teikimo procedūras;

džiaugiasi Europos kartų solidarumo diena, kuri ypač reikšminga 2012-aisiais Europos metais ir kuri skatina keletą kartų – moksleivių ir vyresnių asmenų – projektus ir tokiu būdu yra svarus indėlis į kartų dialogą;

24. palankiai vertina numatomą Žinių ir inovacijų bendrijos (ŽIB) įkūrimą 2014 m., kuri rūpinsis sveiką ir aktyvią vyresnių žmonių gyvenimą skatinančiomis inovacijomis, o Europos inovacijų ir technologijos institutui (angl. ETI) rekomenduoja padaryti viską, kad įgyvendinant ŽIB uždavinius būtų užtikrintas vietos ir regionų valdžios institucijų ir vietos bei regionų subjektų dalyvavimas;

25. Europos Komisijai rekomenduoja numatyti daug aktyvesnį vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą vertinant įvairių aktyvių ir sveikų vyresnių žmonių gyvenimą skatinančių iniciatyvų socialinį poveikį ES lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai įvertintas poveikis vyresnių moterų ir vyrų gyvenimui savo bendruomenėse;

26. primena, kad aktyvi ir sveika vyresnių žmonių gyvenimo yra strategijos „Europa 2020“ pagrindinis tikslas, kuriuo vadovaujamasi įgyvendinant ne vieną pavyzdinę iniciatyvą (Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms, Kovos su skurdu platforma, Skaitmeninė darbotvarkė) ir platų spektrą ES finansavimo priemonių, kuriomis gali pasinaudoti vietos ir regionų valdžios institucijos, kaip nurodyta Regionų komiteto, Europos Komisijos ir Europos vyresnių žmonių platformos (angl. AGE Platform) bendrai išleistoje brošiūroje „Kaip skatinti vyresnių žmonių aktyvumą Europoje – ES parama vietos ir regionų subjektams“, kuri buvo išleista 2011 m. rugsėjį, pažymint 2012-uosius Europos metus ⁽³⁾;

27. todėl daro išvadą, kad neturėtų kilti jokių klausimų dėl siūlomų iniciatyvų atitikties ES sutartyse įtvirtintam subsidiarumo ir proporcingumo principui;

III. UŽDAVINIAI

28. primena, jog prognozuojama, kad iki 2060 m. visose 27 ES šalyse jaunų žmonių sumažės 9 proc. ⁽⁴⁾, o darbingo amžiaus žmonių (15–64 m.) – 15 proc. Be to, numatoma, kad vyresnių žmonių skaičius išaugs net 79 proc. Šiuos demografinius pokyčius lemia įvairūs reiškiniai, pavyzdžiui, vaisingumo sumažėjimas, gyvenimo trukmės ilgėjimas, bendra grynoji migracija ir demografinio sprogimo kartos žmonių senėjimas. Akivaizdu, kad šios demografinės tendencijos turės didelį poveikį ekonominei, socialinei politikai bei biudžetui nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis. Iš tiesų RK atliktame vyresnių žmonių

⁽³⁾ http://bibli.reseaeurope.net/opac_css/index.php?lvl=author_see&id=264.

⁽⁴⁾ Šaltinis: Eurostat Population structure and ageing statistics.

aktyvumo tyrime ⁽⁵⁾ šis poveikis gana gerai paašškintas; jame nurodoma, kad darbo pasiūla ir užimtumas mažės – tai taps išbandymu ekonomikos augimo požyriui, kartu didės vyresniems žmonėms skirtų paslaugų paklausa. Be to, greičiausiai reikės didinti valstybės išlaidas, kad vyresniems gyventojams būtų teikiamos kokybiškos paslaugos, kartu reikės finansuoti sveikatos priežiūros ir pensijų sistemas, kuriose dalyvaujančių žmonių skaičius didėja. Daugelio vietos ir regionų valdžios institucijų biudžetai drastiškai apriboti, tad joms jau dabar yra itin sudėtinga teikti tinkamos kokybės dinamiškas ir šiuolaikiškas socialines paslaugas;

29. pabrėžia, kad egzistuoja didžiuliai skirtumai tarp šalių ir regionų vyrų ir moterų gyvenimo trukmės, sveiko gyvenimo trukmės rodiklių, amžiaus medianos ir senėjimo indekso požyriui. Gyventojų senėjimas prognozuojamas beveik visuose regionuose, kurių yra 281, 27 ES valstybėse narėse, ir tik septyniuose regionuose amžiaus mediana iki 2030 m. nepadidės: Vienos regione Austrijoje, Hamburgo ir Tryro regionuose Vokietijoje, Graikijos Sterea Elados ir Peloponisos regionuose ir Vest Midlando bei Šiaurės Rytų Škotijos regionuose Jungtinėje Karalystėje ⁽⁶⁾. 2008 m. skirtingų regionų senėjimo indeksų skirtumas buvo trigubas (nuo 9,1 % iki 26,8 %). 2030 m. tas skirtumas bus kone keturgubas (nuo 10,4 % iki 37,3 %) ⁽⁷⁾. Tai reiškia, kad demografinio senėjimo požyriui regionai nėra visiškai vienodi, ir kai kurios vietos ir regionų valdžios institucijos, patiriančios dar ir ekonominės krizės poveikį, dėl šių procesų pateks į daug sunkesnę padėtį nei kitos;

30. taip pat pabrėžia, kad egzistuoja didžiuliai skirtumai tarp šalių ir regionų valstybės skolos požyriui ir kai kurios valstybės susiduria su būtinybe taikyti negailestingas biudžeto karpymo priemonės, dėl kurių jos gali neturėti galimybės pasinaudoti ES struktūrinių fondų finansavimu arba senėjimo problemoms spręsti skirtų bendrų programų ištekliais;

31. primena, kad Nuomonėje dėl adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos ⁽⁸⁾ pažymima, jog vietos ir regionų valdžios institucijos išliks didžiausiu darbdaviu viešajame sektoriuje, taigi valstybinės pensijos ir toliau sudarys pensijų sistemos pagrindą. Tačiau pensijas vis labiau veiks biudžeto priemonės ir reformos. Todėl norint, kad visos vyresnės moterys ir vyrai gautų adekvačias pajamas, įskaitant pagalbą ir nepiniginę pagalbą (globos paslaugas), reikėtų atsižvelgti į vietos ir regionų valdžios institucijų pajėgumą atsverti šį poveikį. Regionų komitetas siūlo makroekonomikos priežiūrą papildyti socialiniu matmeniu, kaip būdą šiems padariniams įveikti;

32. nuomonėje „Orus senėjimas informacinėje visuomenėje“ ⁽⁹⁾ pažymėjo, kad IRT paslaugomis, jas tinkamai pritaikius prie vyresnių žmonių poreikių, galima padidinti socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų našumą, ir primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų dalyvauti nacionaliniuose ir ES moksliniuose IRT sprendimų, skirtų vyresniems žmonėms, tyrimuose, nes jos dažnai pirmos ir pasinaudoja jų rezultatais;

33. vis dėlto primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijos negali pačios remti aktyvios ir sveikos vyresnių žmonių gyvensenos iniciatyvų. Kad užsitikrintų sėkmę, joms reikia palankios teisinės, finansinės ir struktūrinės aplinkos, o kad tokią aplinką turėtume, reikia imtis veiksmų nacionaliniu ir ES lygmeniu. Pavyzdžiui, norint pasinaudoti IRT iniciatyvomis naujovėms ir pažangiai sveikatos priežiūrai įgyvendinti, kad gerėtų gyvenimo kokybė visuose ES regionuose, negalima išsiversti be struktūrinių investicijų ES ir nacionaliniu lygmeniu, kad būtų plečiama plačiajuosčio ryšio prieiga, taip pat būtina ES teisės aktais suderinti prieigos kriterijus ir sąveikumo standartus;

34. pabrėžia, kad dėl didėjančio skaičiaus struktūrinių fondų finansavimo prašantiesiems privalomų sąlygų, apskaitos, finansinių ir audito procedūrų, projektuose vis dažniau dėmesys sutelkiamas į rezultatus, kuriuos galima kiekybiškai įvertinti, o ne į novatoriškesnę ir rizikingesnę veiklą, kurios faktinis teigiamas poveikis būtų juntamas vėliau ir kurios rezultatus kiekybiškai įvertinti yra sunkiau. Praktikoje socialinių inovacijų srityje šiuo metu patiriama sunkumų, kurie dažniau būna susiję su nesuderinamomis audito arba reglamentavimo kultūromis. Iš tiesų, šis klausimas nėra susijęs vien tik su struktūrinių fondų lėšų naudojimu – su šia problema susiduriama įgyvendinant ir daugelį kitų ES ir nacionalinių finansavimo priemonių;

35. vis dėlto pripažįsta, kad būtina keisti struktūrinių fondų lėšų panaudojimo tvarką, kad būtų galima įtraukti faktiniais įrodymais grindžiamas sąlygas, kad nebūtų nuvertinamos pastangos didinti papildomą ES fondų šioje srityje sukuriama vertę ir veiksmingumą. Danija ir Švedija yra įdiegusios tokias įrodymais grindžiamas procedūras, skirtas vertinti įgyvendinimo rezultatus pagal tam tikrus sutartus rodiklius; apdorota informacija grįžta atgal į stebėsenos sistemą, kad būtų nuolat gerinama teikiamų paslaugų, kurioms skiriamas finansavimas, kokybė ir ekonominis efektyvumas. Didžiosios Britanijos vyriausybė neseniai įdiegė socialinio poveikio obligacijas, kuriomis siekia pritraukti „naujų investicijų sutartims, kuriose daugiausia dėmesio skiriama rezultatams ir kurios yra naudingos žmonėms ir jų bendruomenėms, įgyvendinti. Socialinio poveikio obligacijos sudaro galimybę intervencines priemones, kurias įgyvendina patikimi paslaugų teikėjai, finansuoti privačiomis investicijomis. Finansinę grąžą investuotojai iš viešojo sektoriaus gauna

⁽⁵⁾ www.cor.europa.eu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=a18962c0-1f8f-44e9-9f3d-bfa7955830db.

⁽⁶⁾ Eurostat, regional EUROPOP 2008.

⁽⁷⁾ Ten pat.

⁽⁸⁾ CdR 319/2010.

⁽⁹⁾ CdR 84/2007.

tik tada, jei pagerėja socialinio pobūdžio rezultatai. Jei rezultatai nepagerėja, investuotojai savo investicijų neatgauna“⁽¹⁰⁾.

IV. GALIMYBĖS

36. pažymi, kad šalyse, kuriose įdiegti aukšti pastatų, transporto ir IRT prieinamumo standartai, iš kitų šalių išsiskiria didžiausiu vyresnių moterų ir vyrų užimtumo lygiu ir geriausiais sveiko gyvenimo trukmės rodikliais. Šiose šalyse didžiausias ir moterų bei neįgalių asmenų užimtumo lygis, o pagal lyčių lygybės rodiklius (vyrų ir moterų pajamų ir pensijų skirtumai ir kt.) jos taip pat pirmąja. Tai įrodymas, kad aktyvios pastangos kurti visoms amžiaus grupėms palankią vietos aplinką nekenkia ekonomikai – priešingai: nauda visam ūkiui ir visuomenei akivaizdi. Tokia aplinka visiems palengvina gyvenimą ir skatina moterų, vyresnių darbuotojų ir asmenų su negalia dalyvavimą darbo rinkoje, taip pat aktyvų ir turiningą į pensiją išėjusių asmenų dalyvavimą savo bendruomenių gyvenime. Tokioje aplinkoje geriau jaučiasi ir neoficialūs slaugytojai, nes gali lengviau suderinti darbą ir priežiūros pareigas;

37. palankiai vertina tai, kad Pasaulio sveikatos organizacijos visoms amžių grupėms palankių miestų programoje visoje ES jau dalyvauja šimtai vietos ir regionų valdžios institucijų, o keletas valstybių narių parengė nacionalines programas, skirtas remti vietos ir regionų valdžios institucijas, norinčias prisijungti prie PSO visoms amžių grupėms palankių miestų tinklo;

38. atsižvelgdamas į didėjančią Alzheimerio liga ir kitų formų demencija sergančių vyresnių žmonių skaičių, palankiai vertina kai kurių vietos ir regionų valdžios institucijų iniciatyvą kurti Alzheimerio liga sergantiesiems palankią aplinką ir skatinti demencija sergančių vyresnių žmonių ir jų neoficialių slaugytojų įtrauktį į bendruomenės gyvenimą;

39. pabrėžia, kad visiems tinkamos aplinkos, t.y. tokios aplinkos, kurioje ir vyresni žmonės su negalia, ir vyresni asmenys, kurių galimybės veikti yra ribotos, gali ilgiau išlikti savarankiški, puoselėjimas, kaip įrodė patirtis, nėra nuostolingas. Švedijos pastarųjų 15 metų patirtis rodo, jog pagalbos poreikis nuolat mažėjo – to negalima paaiškinti gyventojų sveikatos gerėjimu, nes nėra jokių įrodymų, kad šiuo laikotarpiu vyresnių žmonių sveikata vis gerėjo. Pats įtikinamiausias paaiškinimas, kodėl vyresniems žmonėms Švedijoje vis rečiau prireikia priežiūros, yra tas, kad pagerėjo būsto ir transporto prieinamumas, žmonės turi daugiau galimybių naudotis kompensacine technika – visa tai leidžia vyresniems žmonėms išsiversti be pagalbos.

Verta pažymėti, kad Švedija išsiskiria iš visų ES valstybių narių geriausiais vyresnių darbuotojų, taip pat vyresnių moterų užimtumo rodikliais;

40. tačiau pabrėžia, kad nors vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį kaip prekių ir paslaugų pirkėjos, visų pirma organizuodamos viešuosius pirkimus, ir gali veikti kaip teigiamą požiūrį į senėjimą propaguojantis politinis veiksnys, dar reikia išspręsti esamų ir naujų rinkų, kuriose gali būti diegiami novatoriški vyresnių žmonių aktyvumui palankūs sprendimai, fragmentacijos problemą. Kitaip tariant, reikia siekti, kad vyresnių žmonių ekonomikos rinka iš tikrųjų būtų viena bendra ir atitiktų tiek viešųjų konkursų dalyvių, tiek ir vartotojų lūkesčius ir galimybes. Rengiamu Prieinamumo aktu bus siekiama spręsti problemas, susijusias su kliūtimis, kurios trukdo sukurti ES rinką, kurioje būtų galima lengviau modeliuoti vietos ir regionų lygmens novatoriškus sprendimus ir juos diegti platesniu mastu, kituose ES regionuose. MVĮ dažnai yra naujovių diegimo priešakyje, jos geriau pažįsta vietos rinką. Jos neretai teikia individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas ir prisiderina prie savo klientų reikmių. Mažoms ir vidutinėms įmonėms būtų naudinga turėti aiškias taisykles ir standartus, kurių laikydamosi jos užsitikrintų galimybę veikti bendroje ES rinkoje, o paprastesnė sąveika su kitais prekių tiekėjais ir paslaugų teikėjais leistų siekti optimalių rezultatų;

V. IŠVADOS

41. daro išvadą, kad prieinamos ir palankios vietos aplinkos užtikrinimas vadovaujantis principu „tinkamas visiems“ leis ilginti vyresnių darbuotojų ir moterų darbingą amžių ir mažinti vyresniems žmonėms (kurių skaičius sparčiai didėja) reikalingos priežiūros ir pagalbos paklausą. RK yra įsitikinęs, kad ES veiksmai, skirti aktyviai ir sveikai vyresnių žmonių gyvensenai ir kartų solidarumui paremti, paskatins inovacijas ir didins augimo potencialą visoje ES, o viešojo ir privataus sektoriaus subjektams vietos, nacionaliniu ir ES lygmenimis leis gauti ekonominės naudos;

42. pritaria pirmininkaujančios Danijos požiūriui į senėjimą ir pabrėžia, kad norint visuomenės senėjimo problemas spręsti pasitelkiant socialines inovacijas, nepaprastai svarbu, kad ES pavyktų sukurti bendrą sistemą, kuri ateityje leistų realizuoti visą socialinių inovacijų potencialą. Bendra ES socialinių inovacijų sistema tikrai padėtų socialiniams novatoriams visoje Europoje veikti, gauti finansavimą, užmegzti ryšius ir plėsti savo veiklos mastą.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ <http://www.socialfinance.org.uk/work/sibs>

Regionų komiteto nuomonė. Efektyvus energijos vartojimas miestuose ir regionuose. Skirtumai tarp kaimo vietovių ir miestų

(2012/C 225/06)

REGIONŲ KOMITETAS

- reikalauja, kad energijos vartojimo efektyvumas būtų svarbi ir neatskiriama energetikos politikos dalis ir kad energetikos politikos tikslų hierarchijoje jam būtų skiriama pakankamai aukšta vieta,
- pritaria tam, kad būsimose ES finansavimo programose energijos vartojimo efektyvumui ir taupymui skirtos finansinės paramos priemonės būtų geriau grupuojamos,
- ragina imtis veiksmingesnių priemonių žmonių elgsenai ir energijos vartojimo įpročiams paveikti ir siūlo tuo tikslu derinti „botago ir pyrago“ principu grindžiamas priemones – atsižvelgti į ekonominę padėtį, bet kartu, kai reikia, griežčiau taikyti privalomus reikalavimus,
- pripažįsta, kad dabartinėje politikoje daugiausia dėmesio skiriama miestams, taip siekiant įgyvendinti dabartinius politikos tikslus, bet pabrėžia, kad ne mažiau svarbu nuodugniau ir darniau spręsti kaimo vietovėms kylančius uždavinius ir pasinaudoti jų turimomis galimybėmis energijos vartojimo ir gamybos srityse,
- ragina vietos ir regionų valdžios institucijas dalytis geriausia energijos vartojimo efektyvumo ir taupymo praktika ir skatinti energetinį nepriklausomumą – planuoti ir išbandyti paslaugas, kurioms teikti reikia minimalių energijos sąnaudų.

Pranešėjas

Brian MEANEY (IE/EA), Klero grafystės tarybos ir Vidurio Rytų regiono administracijos narys

Pamatinis dokumentas

2012 m. sausio 12 d. ES Tarybai pirmininkaujančios Danijos prašymas pateikti nuomonę

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS****A. Įžanga**

1. pabrėžia, kad strategijoje „Europa 2020“ energijos vartojimo efektyvumas teisingai vertinamas kaip svarbiausias pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų įgyvendinimo sąlyga; norint pasiekti strategijos tikslus, reikia pereiti prie tausiai išteklius vartojančios ekonomikos. Energijos vartojimo efektyvumas reiškia, kad reikia ne mažinti našumą ar ekonominę veiklą, bet tų pačių našumo tikslų siekti mažinant energijos sąnaudas, tenkančias vienam gamybos vienetui. Todėl reikia įvertinti, kuriose srityse energijos suvartojama nepagrįstai daug ir padėti taisyti, o bendrovės turi sukurti našesnius gamybos metodus;

2. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis prognozėmis, ES iki 2020 m. įvykdys tik pusę priimtų išpareigojimų sutaupyti 20 proc. pirminės energijos. Norint pasiekti 2020 m. nustatytus tikslus, visais lygmenimis – ES, nacionaliniu, regionų ir vietos – reikia koordinuotų veiksmų. Energijos vartojimo efektyvumas yra svarbiausias prioritetasis; norint jį įgyvendinti, visais lygmenimis reikia vykdyti griežtesnę politiką;

3. pakartoja, kad norėdama pasiekti tikslą užtikrinti tvarų, konkurencingą ir saugų energijos tiekimą, ES turi bendromis pastangomis, solidariai ir veiksmingai nustatyti, kokios technologinės naujos yra sukurtos ir kuriamos ir jas diegti bei ugdyti įpročius, kurie padėtų sutaupyti kuo daugiau energijos; šiomis aplinkybėmis ES turėtų suteikti prioritetą efektyviausių ir komerciniu požiūriu konkurencingiausių technologijų įdiegimui trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu;

4. pabrėžia, kad ne tik per vietos ir regionines energetikos institucijas, miestams, regionams ir vietos valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo – sudaryti sąlygas, skatinti ir reguliuoti efektyvesnį energijos vartojimą savo veikloje ir savo infrastruktūros objektuose, taip pat tarp energijos vartotojų ir gamintojų. Regionų komitetas pripažįsta, kad valdžios institucijos, norėdamos atlikti šį darbą ir įgyvendinti bei išplėsti energijos vartojimo efektyvumo priemones, už kurias yra atsakingos, turi turėti pakankamai finansinių lėšų ir paramos;

5. pabrėžia regionų ir vietos administracijų vaidmenį rodant pavyzdį, pritraukiant investicijas ir kuriant darbo vietas ir ragina ES skatinti parengti regioninius ir vietos energinio efektyvumo planus, kurie padės įgyvendinti nacionalinius ir Europos energetikos tikslus ir tobulinti energetikos informacines sistemas, taip pat diegti šiai veiklai būtinus mechanizmus;

6. pritaria Tarptautinių tvarios energijos visiems metų iniciatyvai, nes ji suteikia vertingą galimybę vietos, nacionaliniu, regionų ir tarptautiniu lygmenimis didinti informuotumą apie tai, kaip svarbu energiją vartoti efektyviau ir kokie svarbūs atsinaujinantieji energijos ištekliai; švarios ir įperkamos energijos trūkumas bei nepatikimas jos tiekimas stabdo žmonių raidą ir socialinį bei ekonominį vystymąsi ir yra pagrindinė Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo kliūtis. Visiškai pereinant prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių reikia dėti daugiau pastangų sumažinti energijos vartojimą, o tuo pačiu mažinti priklausomumą nuo iškastinio kuro importo;

7. taip pat pažymi, kad Indijos ir Kinijos ekonomika dar tik išsibėgėja; numatoma, kad Kinijoje energijos paklausa iki 2035 m. išaugs 75 proc. ⁽¹⁾; augant konkurencijai dėl energijos, kurią šiuo metu ES importuoja, gali kilti pasiūlos, paskirstymo ir kainų problemų, kurios gali turėti rimtų ir daugiasluoksnių ekonominių ir socialinių padarinių. Būtina parengti konkrečius ir įgyvendinamus veiksmų planus, kad į šiuos pokyčius būtų galima reaguoti kaip galima greičiau patenkinant poreikius iš vietoje prieinamų atsinaujinančios energijos šaltinių. Į tokių planų rengimo procesą reikėtų įtraukti miestų, regionų ir vietos valdžios institucijas;

8. nurodo, kad savivaldybėse ir regionuose pradėti įgyvendinti ekologiskumo didinimo projektai teikia privalumų visuomenei, tačiau jais nepasinaudojama, ir pabrėžia, kad Europos Komisija ir valstybių narių vyriausybės turėtų numatyti pakankamas finansines priemones energijos vartojimo efektyvumui visuomeniniuose pastatuose didinti;

9. pažymi, kad šiuo metu svarstoma Direktyva dėl energijos vartojimo efektyvumo, ir ragina priimti ryžtingas, plačių užmojų nuostatas. Miestams ir regionams būtų tik į naudą, jei jie energiją vartotojų efektyviau ir sumažintų savo energijos sąnaudas: jie galėtų sumažinti importuojamo kuro dalį, statybos ir būsto atnaujinimo darbų sektoriuje ⁽²⁾ sukurti iki 2 mln. darbo vietų vietos bendruomenei, padėti namų ūkiams ženkliai sumažinti savo sąskaitas už energijos suvartojimą. Be to, ES galėtų dar labiau sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir užsibrėžti dar ambicingesnius tikslus šioje srityje. Todėl siūloma direktyva yra pirmas žingsnis dabartinės krizės keliamoms problemoms spręsti. Tačiau vien šios direktyvos nepakanka, nes ja pirmiausia siekiama ekonominių tikslų, t. y. mažinti naftos ir dujų importą, o sutaupyti milijardus eurų panaudoti ES šalių ekonomikai remti, tačiau kartu

⁽¹⁾ Tarptautinės energijos agentūros 2011 m. pasaulio energijos apžvalgos ataskaita.

⁽²⁾ ES Komisija.

nerengiamos tinkamos konkrečios koncepcijos, skirtos reikalingai didelės apimties energijos iš atsinaujinančių šaltinių plėtrai; labai svarbu valstybėms narėms suteikti galimybę imtis veiksmų atsižvelgiant į savo sąlygas, kad būtų galima parengti kiekvienai šaliai efektyviausias priemones;

10. ypač apgailestauja dėl to, kad nėra darnios ilgalaikės renovuotųjų gyvenamųjų pastatų fondo renovavimo strategijos ir kad nepriimti aiškūs ir konkretūs finansinės paramos įsipareigojimai vietos ir regionų valdžios institucijoms skatinti vietos ir regionines investicijas energijos vartojimo efektyvumui didinti; šiuo atveju reikia skirti visuomenei naudingus ir ekonominius tikslus. Renovuojant pastatą įmonė turi remtis ekonominėmis galimybėmis, tačiau tuo pat metu valstybė turi sudaryti galimybę siekti visuomenei naudingų tikslų;

11. rekomenduoja, kad ES stiprintų sistemas, teikiančias informaciją apie energijos vartojimo efektyvumą, įskaitant informaciją, susijusią tiek su nacionaline, tiek su regionine energijos vartojimo efektyvumo politika, taip pat sistemas, skirtas energijos taupymo kontrolės procedūroms įvertinti; gerintų energijos vartojimo efektyvumo rodiklius, tobulintų taikomų energijos vartojimo efektyvumo priemonių standartų duomenų bazes, parengtų gerosios praktikos vadovus, įgyvendinimo standartus ir kt. Komitetas sutinka su Europos vietos valdžios institucijų asociacijos „Energy cities“ teiginiu, kad svarbiausia siūlomų priemonių įgyvendinimo sąlyga yra finansavimas. RK susirūpinimą taip pat kelia tai, kad siūlomoje Direktyvoje dėl energijos vartojimo efektyvumo nėra nustatyti privalomi tiksliniai rodikliai, nenumatytas prasmingas peržiūros procesas, lengvai suteikiamos galimybės siūlyti alternatyvas. Todėl Regionų komitetas palankiai vertina ES Tarybai pirmininkaujančių Lenkijos ir Danijos pastangas į projektą įtraukti šias trūkstamas priemones. Ypatingai sveikintinas pasiūlymas dėl energetikos bendrovėms taikomo įpareigojimo po 1,5 proc. per metus sumažinti energijos sąnaudas;

12. pabrėžia, kad efektyvaus energijos vartojimo nebus galima pasiekti centralizuotai nustatytais griežtomis priemonėmis, kuriomis neatsižvelgiama į vietos ir regionų sąlygas, todėl siekiant energijos taupymo tikslo ragina numatyti galimybę įgyvendinti alternatyvias strategijas, su sąlyga, kad jas taikant tiek pat sumažės vartojimas, ir suteikti savivaldybėms ir regionams galimybę pasiūlyti energijos taupymo strategijas;

13. pažymi, kad ES vyrauja segmentinė energetikos politika ir mąstymas. Dėmesys sutelkiamas į atskirus sektorius (transporto, statybos ir t. t.), bet neatsižvelgiama į erdvinius ir teritorinius skirtumus bei potencialą, kurį reikia išnaudoti norint užtikrinti pažangą visoje Sąjungoje;

14. prašo planuoti ne tik energijos vartojimo efektyvumo gerinimo, bet ir atitinkamas energijos valdymo / taupymo priemones, ir ragina užsibrėžti tokius energijos valdymo / taupymo tikslus, kurie galėtų padėti pasiekti arba viršyti energijos sąnaudų mažinimo tikslus gerinant energijos vartojimo efektyvumą;

15. prašo, kad ES Tarybai pirmininkaujanti Danija pripažintų, jog vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo įgyvendinant strategijoje „Europa 2020“ nustatytus energijos vartojimo efektyvumo tikslus. Dabartiniame Tarybos derybiniame dokumente dėl Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo ir Europos Komisijos komunikate dėl Energetikos veiksmų plano iki 2050 m. vietos ir regionų valdžios institucijoms neskiriama beveik jokio vaidmens. Komitetas taip pat mano, kad patikslintose nacionalinėse reformų programose ir konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose reikia labiau įtvirtinti įsipareigojimus didinti energijos vartojimo efektyvumą;

16. palankiai vertina finansinę iniciatyvą „Pažangi energetika Europai“ ir siekius pagal šią iniciatyvą šalinti rinkos kliūtis. Įgyvendinant šią iniciatyvą pirmiausia reikėtų skatinti priemones, skirtas įpročiams keisti;

17. Atsižvelgdamas į ypatingą teritorinį problemos aspektą, Regionų komitetas atkreipia dėmesį, kad:

— ES kaimo vietovėse naudojami taršesni energijos šaltiniai negu miestuose, todėl reikėtų ypač skatinti vietoj labai taršaus iškastinio kuro kaip pereinamąjį sprendimą naudoti mažiau taršų iškastinį kurą, o po to, visų pirma, atsinaujinančiuosius energijos išteklius;

— nors kaimo vietovės vystosi vis sparčiau, jų ekonomikos išsivystymo lygis vis dar atsilieka nuo ES vidurkio, ypač palyginti su miestais. Šis atotrūkis tarp kaimo ir miesto ypač akivaizdus Rytų ir Vidurio Europoje, ir kelia susirūpinimą, juolab, kad 2000–2007 m. dėl sparčios didelių miestų ir sostinių plėtros šis atotrūkis dar padidėjo;

B. Miestai, regionų ir vietos valdžios institucijos

18. dar kartą ragina energijos vartojimo efektyvumo politikoje užtikrinti pusiausvyrą tarp miesto ir kaimo vietovių visoje ES ir pabrėžia, kad siekiant strategijoje „Europa 2020“ įtvirtintų energijos vartojimo efektyvumo tikslų reikia išnaudoti kaimo vietovių galimybes. Kaimo vietovėse tikrai esama daug galimybių gaminti energiją ir mažinti vartojimą – pakankamai didelių plotų vėjo ir saulės jėgainėms įrengti galima rasti tik

kaimo vietovėse. Vis dėlto modernaus žemės ūkio veikloje reikalingos nemažos energijos sąnaudos. Tačiau energijos taupymo ir naujų energijos šaltinių plėtros galimybės iš esmės neišnaudojamos;

19. pabrėžia, kad tarp miesto ir kaimo vietovių esama didelių skirtumų. Energijos vartojimo efektyvumo būklė kaimo vietovėse yra kritiška, padėti reikia skubiai taisyti. Kaimo vietovių namų ūkiai ir mažosios įmonės, norėdamos efektyviai vartoti energiją, susiduria su tam tikromis kliūtimis, kurios daugiausia kyla dėl namų ūkių pobūdžio. Kaimo vietovėse pastatai yra daug senesni, o savininkai neišgali jų renovuoti. Viena iš priežasčių – gyventojų tankis: individualūs namų ūkiai kaime negali pasinaudoti masto ekonomija, kuria gali naudotis miestų daugiabučių gyventojai. Dėl to (ši padėtis visose valstybėse narėse yra daugiau ar mažiau panaši) kaimo vietovėse patiriama proporcingai daugiau išlaidų energijai, nors pajamos vienam gyventojui kaimo vietovėse yra 21–62 proc. mažesnės ⁽³⁾;

20. tačiau kalbant apie energetiką, pabrėžia, kad ES energetikos politiką nulėmė didmiesčių poreikiai. Investuotojai vis dar investuoja beveik vien į miesto vietovėms skirtą infrastruktūrą;

21. pabrėžia, kad kaimui ir atokiems regionams apsirūpinimas energija kainuoja brangiau. Be to, energija ne taip efektyviai vartojama dėl to, kad retai kur naudojamos švarios technologijos, šilumos izoliacija yra neveiksminga, todėl tam, kad kaimo vietovės visoje ES šiuo požiūriu galėtų pasivyti miestus, reikalingos valdymo ir finansinės priemonės, visų pirma reikia pasinaudoti galimybėmis, kurių teikia Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir LEADER. Ne vienu geriausios praktikos pavyzdžiu ir ne vienu ES įgyvendintu bandomuoju projektu jau įrodyta, kad kaimo vietovės geba tenkinti savo energijos poreikius naudodamos įvairius šaltinius, pavyzdžiui, šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir anglies dioksido į aplinką neišmetančius energijos šaltinius, biomasę, kuro elementus ir pan.;

22. mano, kad teikiant ESF paramą gebėjimams stiprinti, ypač darbuotojų kvalifikacijai, kuri gali būti susijusi su tradicinės technologijos naudojant šiam regionui būdingas medžiagas taikymu, didinti, reikėtų pripažinti, kad miestų ir kaimų vietovių poreikiai skiriasi, ir į tai atsižvelgti, kad kaimo vietovių darbuotojai neliktų nuošalyje. Antraip gebėjimai diegti kaimo vietovėms reikalingas technologijas menks, o energetinis atotrūkis tarp šių vietovių didės;

23. pabrėžia, kad švietimo politika gali atlikti svarbų vaidmenį didinant informuotumą apie energijos vartojimo efektyvumą ir skatinant reikiamus žmonių elgsenos pokyčius; siūlo

atlikti lyginamąją švietimo iniciatyvų analizę ir išsirinkti geriausią praktiką bei parengti tokias mokymo programas, pagal kurias tvarumo principų būtų galima mokyti kuo anksčiau formalaus mokymo proceso etape; taip pat ragina pagal kitą „Erasmus visiems“ programą kurti universitetų sektorių ir ekologines įmones vienijančias žinių sąjungas, kad būtų galima rengti naujas mokymo programas, skirtas šalinti novatoriškumo ir įgūdžių spragas energijos vartojimo efektyvumo ir taupymo srityje.

24. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos taip pat gali padėti didinti energijos vartojimo efektyvumą, nustatydamos viešųjų pirkimų procedūrose aplinkos apsaugos reikalavimus. Komitetas palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl naujos viešųjų pirkimų direktyvos ⁽⁴⁾. Šiame pasiūlyme nurodoma, kad ir vietos, ir regionų valdžios institucijos organizuodamos viešuosius pirkimus gali atsižvelgti į aplinkos apsaugos veiksnius, tarp jų – į energijos vartojimo efektyvumą. Vietos ir regionų valdžios institucijos, vertindamos pasiūlymus pagal MEAT (ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas), turėtų būti skatinamos atsižvelgti į energijos taupymą visu pasiūlymo galiojimo laikotarpiu;

C. Vartotojai

25. pabrėžia, kad svarbūs ir socialiniai aspektai, dėl kurių energijos nepriteklis gali labai skaudžiai smogti mažesnes pajamas gaunantioms visuomenės grupėms. Net ir kalbant apie energijos nepritekliaus priežastis ir pasekmes, miesto ir kaimo vietovėse jos labai skiriasi ir į šiuos skirtumus būtina atsižvelgti rengiant atitinkamas priemones, o šie skirtumai nebūtinai yra susiję su bendrais tų konkrečių šalių ir regionų energijos vartojimo efektyvumo rodikliais;

26. prašo numatyti priemones, kuriomis vartotojams būtų sudaromos galimybės derėtis su gamintojais ir (arba) tiekėjais ir siekti sau naudingesnių susitarimų mainais už keičiamus vartojimo įpročius, t. y. jei vartotojai paslaugomis masiškai pradeda naudotis ne didžiausio užimtumo valandomis, jiems reikėtų padėti gauti nuolaidas, kurios taikomos didmeniniams pirkėjams. Taip pat reikėtų remti pažangiųjų apskaitos ir apmokėjimo išmaniųjų technologijų tinklų diegimą – jos turėtų būti laikomos viešąja gėrybe, kad būtų galima padidinti tiekėjų (veiksmingai valdant tinklus, geriau prižiūrint tinklus ir įrangą ir kt.) ir vartotojų (geriau juos supažindinant su vartojimo apskaitos ir apmokėjimo priemonėmis, tiekėjų paslaugomis, tinklų paslaugomis, pažangaus sąveikaus vartojimo galimybėmis ir kt.) energijos vartojimo efektyvumo lygį. Be to, komercinis pasipriešinimas šioms naujovėms neturėtų būti toleruojamas ir jos turėtų būti visuotinai diegiamos greičiau negu planuota. Svarbu užtikrinti, kad įdiegus šiuolaikinius apskaitos prietaisus, pernelyg neišaugtų mokesčiai vartotojams;

27. palankiai vertina „Energy Star“ ženklavimo programos atnaujinimą ir tolesnį įgyvendinimą, susijusį su pasiūlymu dėl raštinės įrangos energinio efektyvumo ženklavimo programos ir pažymi, kad pasiūlymas dėl reglamento COM (2012) 109 final numato atnaujinti „Energy Star“ susitarimą remiantis Tarybos

⁽³⁾ Eurostatas.

⁽⁴⁾ COM(2011) 896 final.

sprendimu dėl Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos vyriausybių susitarimo dėl raštinės įrangos energinio efektyvumo ženklinimo programų koordinavimo sudarymo (COM (2012) 108 final). Turėtų būti skatinama naudoti „Energy Star“ ženklą. Pažymima, kad didelės energijos kainos gali paskatinti aukšto energinio efektyvumo įrangos pardavimus. Be to, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę įvesti reikalavimą, kad etiketėje būtų pateikta informacija apie prietaiso pagaminimui suvartotą energiją;

D. Finansavimas

28. primena savo nuomonę dėl klimato kaitos ir ES ateities ⁽⁵⁾ ir vis dar nerimauja dėl to, kad rengiant 2014–2020 m. ES biudžetą daug svarbos teikiama taupymo priemonėms, bet pamirštami kiti realiajai ekonomikai svarbūs klausimai, ypač tai, kad skubiai reikia didinti ES biudžetą vietos ir regionų, miestų ir kaimų investicijoms į tvarią energetiką, kaip raginta ankstesnėse Regionų komiteto nuomonėse. Tačiau palankiai vertina tai, kad vienas iš Bendros strateginės programos investicinių prioritetų yra „perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose“ ⁽⁶⁾, bet pabrėžia, kad nors fondų lėšas pagal bendrą strateginę programą reikia naudoti nustatytoms regionų problemoms spręsti, taip pat būtina užtikrinti pusiausvyrą tarp tvarios gamybos ir energijos vartojimo efektyvumo;

29. apgailestauja, kad, Taryba Direktyvoje dėl energijos vartojimo efektyvumo neįtvirtino nuostatos dėl finansavimo skyrimo, pavyzdžiui dėl nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo fondų panaudojimo; pabrėžia, kad reikia ryžtingai propaguoti Europos investicijų banko (EIB) vaidmenį pasitelkiant nacionalines ir vietos kredito įstaigas tam, kad būtų finansuojamos investicijos energijos vartojimo efektyvumo srityje;

30. prašo ES Tarybai pirmininkaujančios Danijos užtikrinti, kad ateityje skiriamas dotacijas efektyvesnėms patalpų šildymo ir vėsinimo priemonėms remti būtų kiekybiškai vertinama, kiek energijos sutaupyta pagal kiekvieną priemonę;

31. prašo, kad Europos Komisija rengiamame ES biudžete numatytų lėšų siūlomai Direktyvai dėl energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinti ir užtikrintų, kad būtų skiriama lėšų energijos vartojimo efektyvumui didinti kaimo vietovėse;

32. pabrėžia, kad pagrindinė problema kaimo vietovėse – nepakankamas gebėjimas vietos ir regionų lygmenimis pasinaudoti esamomis finansavimo priemonėmis;

— finansinėmis priemonėmis (ELENA ir kt.) ir Europos energijos vartojimo efektyvumo fondų (EVEF) lėšomis ir kt.,

⁽⁵⁾ Perspektyvinė nuomonė „Klimato kaita ir būsimas ES biudžetas“ (CdR 104/2011).

⁽⁶⁾ Pasiūlymas dėl reglamento kuriuo nustatomos ERPF, ESF, Sanglaudos fondai, EŽŪFKP ir EJRŽF, kurių veiklos gairės pateiktos bendroje strateginėje programoje, bendros nuostatos (COM(2011) 615 final).

— dabartinio finansavimo laikotarpio patirtis rodo, kad dėl įvairių priežasčių energijos vartojimo efektyvumui skirtos struktūrinių fondų lėšos negali būti pilnai išnaudotos. Todėl įgyvendinant 2014–2020 m. finansinę programą, kurioje energijos vartojimo efektyvumui numatyta dar didesnė lėšų dalis, būtina vietos ir regionų valdžios institucijoms sudaryti geresnes galimybes gauti šių lėšų.

33. pabrėžia, kad yra ir kitų finansinių priemonių energijos vartojimo efektyvumui skatinti šiuo metu, kai viešųjų lėšų vis labiau trūksta, pavyzdžiui, energijos vartojimo efektyvumo sutartys, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė, nacionaliniai ir regioniniai energijos vartojimo efektyvumo fondai. Iš tiesų, dabartiniu laikotarpiu, kai valstybių ištekliai labai riboti, o daugelis mažųjų ir vidutinių įmonių išgyvena sunkmetį, reikėtų stengtis, kad ES finansavimas stambiai infrastruktūrai ir decentralizuotai energijos gamybai, kuri yra esminė kaimo energetikos sistemų sudedamoji dalis, būtų paskirstytas kuo proporcingiau; be to, primygtinai ragina ES skatinti ir reglamentuoti ES lygmeniu energijos paslaugų įmones kaip įstaigas, kurios finansuoja investicijas energijos vartojimo efektyvumo srityje ir todėl turi galimybę naudotis tam skirtais Europos fondais;

34. laikosi nuomonės, kad norint pagerinti galimybes gauti finansavimą, reikalingos priemonės, kurios vartotojams ir valdžios institucijoms padėtų įvykdyti bendro finansavimo reikalavimus ir parengti novatoriškus planus, kurie padėtų pritraukti kreditų;

35. primena, kad Regionų komiteto „Europa 2020“ stebėsenos platformos 2010 m. pradžioje parengtoje tvarios energetikos politikos apžvalgoje nurodyta, jog vietos ir regioninės iniciatyvos dažniausiai apima kelis sektorius ir kad joms naudojamos kompleksinės priemonės, kurios vienu metu padeda didinti konkurencingumą, augimą ir užimtumą. Todėl ateityje rengiant ES biudžetą svarbu į tai tinkamai atsižvelgti;

36. prašo suteikti galimybę vietos ir regionų valdžios institucijoms į savo kaimo ir miesto vietovių planavimo reikalavimus įtraukti nuostatas dėl energijos vartojimo efektyvumo;

E. Logistika

37. nori pabrėžti, kaip svarbu sukurti ES lygmens logistikos sistemas, kurios leistų padidinti krovinį vežimo efektyvumą, pavyzdžiui sukurti CELS – Centrinės Europos logistikos sistemą. Tai būtų kartografavimo sistema, kuria visų rūšių Europos transportas būtų sujungtas į bendrą geležinkelių, sausumos, oro, jūrų ir vidaus vandenų sistemą;

38. mano, kad CELS galėtų tapti pagalbine vizualaus pavaišdavimo ir sąnaudų analizės priemone, kuria būtų skatinamos ekologiškos, ekonomiškios ir efektyvios įvairiarūšio transporto jungtys. Tai būtų elektroninis krovinį vežimo žinybas, kuriame galėtų registruotis sausumos, geležinkelių, oro, vidaus vandenų ir jūrų transporto įmonės; jis taptų išsamiausiu visų krovinų

vežėjų žinyne. Jame taip pat būtų galima sužinoti, kurie maršrutai yra tinkami skirtingų rūšių transportui, ir taip pasirinkti trumpiausią galimą maršrutą;

39. pabrėžia, kokia kaimo vietovėms būtų naudinga integruota tarpsektorinė tvarios energetikos politika, apimanti ne tik pastatų, transporto ir kitų sričių energijos vartojimo efektyvumo priemones, bet ir decentralizuotą atsinaujinančiosios energijos gamybą;

F. Išvados

40. atsižvelgdamas į visa tai, laikosi nuomonės, kad darniai spręsti šį sudėtingą uždavinį galima per sanglaudos politiką. Kadangi strategijos „Europa 2020“ tikslai yra glaudžiai susiję, ES politikos kūrėjai turi aiškiai suvokti, kad pasiekti pažangą visose strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo srityse bus galima tik tada, jei energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės bus plačiai įgyvendinamos visoje ES;

41. pažymi, kad energijos tiekimo srityje reikia užtikrinti geresnę pusiausvyrą tarp ES vidaus ir išorės išteklių, skatinti vykdyti mokslinius tyrimus ir diegti energijos vartojimo efektyvumo priemones bent tokiau pačiu mastu, koku investuojama į iškastinio kuro tiekimo iš trečiųjų šalių vamzdynus; norėtų priminti Europos Komisijai, kad norint užtikrinti efektyvų energijos vartojimą į būsto ir transporto sektorius dar reikia investuoti milijardus eurų. Būtina pripažinti, kad energijos valdymas / taupymas taip pat yra nuolatinis uždavinys, kurį reikia atitinkamai spręsti;

42. pakartoja, kad valstybės narės, rengdamos nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo planus, turėtų konsultuotis su regionų ir vietos lygmens dalyviais (pagal principą „iš apačios į viršų“), kad šiuose planuose būtų atsižvelgta į vietos ir regionų lygmens tikslus ir turimas priemones; ragina vietos ir regionų lygmens subjektus, – institucijas, atsakingas už įgyvendinimą, – dalyvauti ir stebėsenos veikloje;

43. dar kartą pabrėžia Merų pakto iniciatyvą, kuri akivaizdžiai rodo, kad vietos valdžios institucijos yra pasiryžusios didinti energijos vartojimo efektyvumą ir spręsti klimato kaitos

keliamus uždavinius, tačiau pažymi, kad Merų pakto pasirašiusios šalys netaiko bendros ataskaitų teikimo metodikos. Pagal Merų pakto iniciatyvą iš regionų reikalaujama atsiskaityti už savo energijos vartojimo efektyvumo rodiklius pagal griežtus ir bendrus atsiskaitymo kriterijus ⁽⁷⁾.

44. ragina Komisiją skubiai imtis priemonių, kad susijungimas į ES energijos paskirstymo tinklą taptų realybe. Taip ES galėtų visiems ES piliečiams užtikrinti patikimą energijos tiekimą. Tai svarbu ir dėl saugumo politikos priežasčių siekiant sumažinti Europos priklausymą nuo iškastinio kuro, kurį tiekia autoritarinio režimo valstybės;

45. Pagrindinės nuostatos. Rekomenduojami veiksmai

REGIONŲ KOMITETAS

- a) reikalauja, kad energijos vartojimo efektyvumas būtų svarbi ir neatskiriama energetikos politikos dalis ir kad energetikos politikos tikslų hierarchijoje jam būtų skiriama pakankamai aukšta vieta;
- b) pritaria tam, kad būsimose ES finansavimo programose energijos vartojimo efektyvumui ir taupymui skirtos finansinės paramos priemonės būtų geriau grupuojamos;
- c) ragina imtis veiksmingesnių priemonių žmonių elgsenai ir energijos vartojimo įpročiams paveikti ir siūlo tuo tikslu derinti „botago ir pyrago“ principu grindžiamas priemones – atsižvelgti į ekonominę padėtį, bet kartu, kai reikia, griežčiau taikyti privalomus reikalavimus;
- d) pripažįsta, kad dabartinėje politikoje daugiausia dėmesio skiriama miestams, taip siekiant įgyvendinti dabartinius politikos tikslus, bet pabrėžia, kad ne mažiau svarbu nuodugniau ir darniau spręsti kaimo vietovėms kylančius uždavinius ir pasinaudoti jų turimomis galimybėmis energijos vartojimo ir gamybos srityse;
- e) ragina vietos ir regionų valdžios institucijas dalytis geriausia energijos vartojimo efektyvumo ir taupymo praktika ir skatinti energetinį nepriklausomumą – planuoti ir išbandyti paslaugas, kurioms teikti reikia minimalių energijos sąnaudų.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_thinkbooklet.pdf.

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

95-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2012 M. GEGUŽĖS 3–4 D.

Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl bendrojo reglamento, taikomo bendros strateginės programos fondams

(2012/C 225/07)

REGIONŲ KOMITETAS

- prašo būsimai sanglaudos politikai (2014-2020 m.) skirti ambicingą biudžetą, kad būtų galima įgyvendinti Sutarties ir strategijos „Europa 2020“ plataus užmojo tikslus; taip pat prašo vertinti išsivystymo lygį ir išteklių paskirstymą ne tik pagal BVP, bet ir kitus kriterijus,
- pritaria Komisijos pasiūlytai struktūrai, t.y. dviejų svarbių tikslų nustatymui, tolesniam ESF laikymui sanglaudos politikos priemone, „pereinamojo laikotarpio regionų“ kategorijos sukūrimui ir apsauginio tinklo sukūrimui tiems regionams, kurie nustoja gauti visą konvergencijai skiriamą paramą,
- prašo numatyti lankstesnį struktūrinių fondų lėšų paskirstymą, realiau tenkinantį teritorijų poreikius, tiesiogiai dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms; šis lankstumas turėtų būti taikomas ir išteklių paskirstymui tarp ERPF ir ESF ir išteklių, numatytų kai kuriems teminiams strategijos „Europa 2020“ tikslams; šiuo požiūriu prašo žemiausias ribas, nustatytas konkrečiuose reglamentuose, ženkliai sumažinti arba padaryti lankstesnes,
- pritaria bendros strateginės programos, apimančios visus regionams skirtus išteklius, kuri sudarys galimybes geriau koordinuoti lėšų paskirstymą su EŽŪFKP ir EJRŽF, struktūriniam požiūriui; taip pat pageidauja, kad būtų labiau atsižvelgiama į teritorinės sanglaudos principą įgyvendinant įgyvendinti integruotas teritorines investicijas, miestams skirtus veiksmus, bendrus veiksmų planus, tačiau pageidautų, kad daugiau dėmesio būtų skiriama pramonės pereinamojo laikotarpio regionams arba regionams, turintiems demografinių trūkumų,
- prašo sudaryti galimybę skatinti rengti keleto fondų finansuojamas programas (ERPF, ESF, Sanglaudos fondo, EŽŪFKP, EJRŽF) ir šiuo tikslu prašo Europos Komisijos imtis visų priemonių, kad tokios programos būtų rengiamos ir įgyvendinamos laikantis proporcingumo principo,
- nepritaria makroekonominėms sąlygoms ir veiklos lėšų rezervo sukūrimui, kadangi, jo nuomone, tai prieštarauja pagrindiniam sanglaudos politikos tikslui; priešingai, pritaria pasiūlymui sukurti lankstumo rezervą, kuris būtų sudarytas iš automatinio išsipareigojimų panaikinimo gautų išteklių ir kuris būtų skirtas finansuoti eksperimentines iniciatyvas; taip pat pritaria nuosaikesnėms *ex ante* sąlygoms, kurios yra veikiau prevencinės nei baudžiamosios,
- reikalauja iš tikrųjų supaprastinti valdymo taisykles, ypač susijusias su kontrolės ir audito institucijomis, pajamas generuojančia veikla ir vienodo dydžio sąnaudomis.

Pranešėja

Catuscia MARINI (IT / ESP), Umbrijos regiono pirmininkė

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai, kurių veiklos gairės pateiktos Bendroje strateginėje prognozoje, bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniams fondams ir Sanglaudos fondams taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

COM(2011) 615 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**A. Sąjungos biudžetas ir lėšų skyrimas****REGIONŲ KOMITETAS****Užtikrinti tinkamą ir subalansuotą Sąjungos biudžetą**

1. primena, kad Europos Sąjunga privalo turėti tokios apimties biudžetą, kuris leistų jai užtikrinti veiksmingą sanglaudos politiką ir **pasiekti strategijoje „2020“ užsibrėžtus plataus užmojo tikslus;**

2. prašo kiekvienai regionų kategorijai **išlaikyti bent jau tokį patį Sąjungos pagalbos lygį**, koks numatytas dabartiniu programavimo laikotarpiu;

3. pabrėžia, kad dėl plataus masto dabartinės ekonomikos, finansų ir socialinės krizės Europos lygmeniu nusistovėjęs nepakankamas užimtumo lygis, kuris smarkiai, nors ir skirtingai veikia visus ES regionus. Esant tokiai padėčiai struktūriniai fondai yra pagrindinis finansavimo šaltinis, reikalingas minėtai krizei įveikti ir ES regionų vystymuisi paremti;

Mažinti finansavimo panaudojimo sunkumus

4. prašo Komisijos įgyvendinti ryžtingas iniciatyvas siekiant **mažinti finansavimo panaudojimo sunkumus**, su kuriais susiduria kai kurios valstybės narės, ir šiuo tikslu gerinti Europos Sąjungos lėšų valdymą, visų pirma supaprastinti valdymo ir kontrolės sistemas ir diegti jose naujoves bei skatinti į rezultatus orientuotus veiksmus;

Nustatyti teisingesnius ir labiau subalansuotus išteklių paskirstymo kriterijus

5. mano, kad ekonomikos ir finansų krizė dar labiau sustiprina būtinumą laiku taikyti ne tik palyginamus BVP skaičius, bet ir **papildomus rodiklius**, kad būtų galima kuo tiksliau įvertinti

realų Europos regionų vystymosi lygį ir taip užtikrinti labiau subalansuotą išteklių paskirstymą valstybėms narėms ⁽¹⁾;

6. mano, kad skirstant išteklius reikia vienodai atsižvelgti į valstybių narių, kurioms būdingi ryškūs ekonomikos vidaus skirtumai, ypatumus; ypač nerimauja dėl Bendrai žemės ūkio politikai (BŽŪP) skirtų išteklių paskirstymo remiantis daugiaumete finansine programa kriterijaus, kadangi jį taikant deramai neatsižvelgiama į socialinius, ekonominius ir struktūrinius skirtumus.

B. Sanglaudos politikos architektūra**Supaprastinta struktūra**

7. pritaria **dvių svarbių tikslų nustatymui**, („investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą“ ir „Europos teritorinio bendradarbiavimo“), kurie padeda supaprastinti sanglaudos politikos struktūrą;

8. pritaria **„pereinamojo laikotarpio regionų“** kategorijos sukūrimui. Šios kategorijos regionai turės būti iš esmės finansuojami regionų ir valstybių narių, kurios nebefinansuojamos pagal konvergencijos tikslą ir Sanglaudos fondo lėšomis, ištekliais, nemažinant paramos kitoms dviem regionų kategorijoms ir taip pat pritaria siūlomam apsauginiam tinklui tiems regionams, kurie nustoja gauti visą konvergencijai skiriamą paramą. Tai sudarys galimybę geriau paremti regionus, kurie netrukus nebebus priskiriami konvergencijos tikslui, ir tuos regionus, kurių BVP vienam gyventojui sudaro 75–90 proc. ES vidurkio. Ši nauja kategorija sudarys galimybę pritaikyti ES paramą atsižvelgiant į skirtingą regionų išsivystymo lygį ir sušvelninti šiuo programavimo laikotarpiu nustatytų ribų daromą poveikį; ši nuostata turėtų būti taikoma visiems bendros strateginės programos fondams;

9. pabrėžia, kad priemonės, susijusios su regioninės pagalbos gairėmis 2014–2020 m. laikotarpiui taip pat turi atitikti būsimos sanglaudos politikos struktūrą, o nustatant remtinas teritorijas būtina išvengti prieštaravimų tarp sanglaudos politikos ir konkurencijos teisės;

⁽¹⁾ Regionų komiteto nuomonė „BVP ir kiti rodikliai pažangai vertinti“ (CdR 163/2010 fin).

Užtikrinti deramą Europos socialinio fondo vaidmenį įgyvendinant sanglaudos politiką

10. teigiamai vertina sprendimą **ESF ir toliau laikyti** sanglaudos politikos priemone, kuri yra labai svarbi siekiant skatinti užimtumą, tobulinti asmenų įgytus įgūdžius, taip pat stiprinti socialinę įtrauktį;

11. visgi, vadovaujantis subsidiarumo principu, reikalauja regionų ir kompetentingoms vietos valdžios institucijoms suteikti teisę **nustatyti investavimo prioritetus** ir paskirstyti struktūrinių fondų lėšas ERPF ir ESF;

C. Visiems fondams bendri principai

Sustiprinta partnerystė ir daugiapakopis valdymas

12. reikalauja, kad atsižvelgiant į **daugiapakopio valdymo** principą ir nacionalinių kompetencijos sričių padalijimą visose valstybėse narėse vietos ir regionų valdžios institucijos būtų įtrauktos į įvairių strateginių dokumentų - Bendros strateginės programos, ypač partnerystės sutarčių - rengimo, derybų, įgyvendinimo ir persvarstymo procesą; vietos, regionų ir nacionalinių valdžios institucijų teritoriniai paktai taip pat turėtų būti viena iš galimybių nacionalinėms vyriausybėms įteisinti partnerystės susitarimus;

13. mano, kad neteisinga įgyvendinant **partnerystės principą** regionų ir vietos valdžios institucijas prilyginti ekonominiams ir socialiniams partneriams, kadangi šios institucijos atstovauja savo valdomų bendruomenių bendriems interesams ir užtikrina bendrą valdymą, atsižvelgiant į valstybių narių institucinę struktūrą, ir sanglaudos politikos projektų bendrą finansavimą;

Regionų išsivystymo lygį atitinkanti bendro finansavimo norma

14. dar kartą pabrėžia, kad **remia Europos bendro finansavimo principą**, kuriuo užtikrinama vietos ir regionų dalyvių atsakomybė;

15. PVM turėtų būti tinkamas finansuoti, jeigu jis nėra **grąžintinas**;

16. mano, kad būtina skirti pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus nuo viešojo sektoriaus partnerių. Kompetentingos vietos ir regionų valdžios institucijos arba jų atstovai turėtų dalyvauti derybose ne tik dėl regiono, bet ir dėl valstybės narės lygmens partnerystės sutarties arba susitarimo;

D. Sanglaudos politikos ir strategijos „europa 2020“ sąsajos

Darnus ir lankstus paramos telkimas pagal temas

17. pabrėžia paramos **telkimo pagal temas** principą, atsižvelgiant į svarbiausius strategijos „Europa 2020“ tikslus ir

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 174 straipsnyje nurodytus tikslus, kurie apibrėžti svarbiose ES srityse, tačiau nerimauja, kad trūksta lankstumo pasirenkant teminius tikslus, kurie turėtų būti apibrėžti remiantis teritorine analize;

18. **todėl prašo užtikrinti realų lankstumą** visiems Bendros strateginės programos fondams, kad kiekviena valdymo institucija turėtų kuo didesnę pasirinkimo laisvę nustatydama teminius tikslus, į kuriuos bus sutelkti ištekliai; taip pat prašo **žemiausias ribas**, nustatytas konkrečiuose reglamentuose, ženkliai sumažinti arba padaryti lankstesnes;

E. Strateginis požiūris ir sanglaudos politikos valdymas

Bendra strateginė programa: siekti geresnės regionų tikslams skirtų fondų integracijos

19. pritaria **geresnei bendrai valdomų Europos fondų integracijai ir palankiai vertina tai, kad ERPF ir EJRŽF fondai įtraukti į Bendrą strateginę programą išsaugant kiekvieno jų ypatumus**;

20. laikosi nuomonės, kad Bendrą strateginę programą turėtų tvirtinti Parlamentas ir Taryba, ir tvirtina, kad šis dokumentas turėtų būti priimtas **kuo aktyviau dalyvaujant** Europos Sąjungos institucijoms ir valstybėms narėms, todėl pritaria pasiūlymui Bendrą strateginę programą pateikti kaip bendrojo reglamento priedą;

21. mano, kad Bendroje strateginėje programoje numatyti mechanizmai turi būti **pakankamai lankstūs**, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą sąsają su regionų ir vietos vystymosi politika;

22. mano, kad Bendra strateginė programa pirmiausia turėtų padėti taikyti **teritorinį principą „iš apačios į viršų“ ir integruoti finansavimą**. Bendros strateginės programos rekomendacijos neturėtų būti pernelyg kategoriškos, kad būtų galima pakankamai lanksčiai pasirinkti priemones, kuriomis būtų galima pasiekti struktūrinių ir sanglaudos fondų reglamentuose nustatytus teminius tikslus ir investavimo prioritetus;

23. pabrėžia, kad bendroje strateginėje programoje turėtų būti tinkamai susieti Bendrojo reglamento 9 straipsnyje nurodyti teminiai tikslai ir prioritetinės investicijos, išvardytos reglamentuose dėl ERPF, ESF, SF, EŽŪFKP ir EJRŽF, taip užtikrinant teisinį tikrumą, kad tikslai derėtų tarpusavyje, kartu išvengiant bet kokio jų atotrūkio ir dubliavimosi, kad ne tik keletu fondų bet ir daugiaterminiai prioritetiniai projektai būtų įgyvendinami integruotai ir sklandžiai;

Partnerystės sutartis: veikia sutartis, o ne partnerystė

24. prašo, atsižvelgiant į atitinkamas institucines sistemas, sudaryti galimybę **kompetentingoms regionų ir vietos valdžios institucijoms** aktyviai dalyvauti rengiant partnerystės sutartis, dėl jų derantis, jas įgyvendinant ir keičiant, kadangi šios institucijos finansuoja ir valdo sanglaudos politiką (13 straipsnis 2 dalis);

25. ypač prašo, atsižvelgiant į atitinkamas institucines sistemas, užtikrinti tiesioginių kompetentingų regionų ir vietos valdžios institucijų dalyvavimą apibrėžiant sutarties **vidaus sąlygas** ir su jomis susijusias sankcijas (14 straipsnis);

26. nerimauja dėl galimo vėlavimo, kadangi partnerystės sutartis ir veiksmų programas būtina pateikti vienu metu, todėl prašo nustatyti reikalavimą veiksmų programas pateikti po šešių mėnesių nuo partnerystės sutarties pateikimo (13 straipsnio 4 dalis);

Veiksmų programos: siekti regionalizuoto ir integruoto valdymo

27. rekomenduoja, atsižvelgiant į atitinkamas institucines sistemas, aktyviai įtraukti regionų ir vietos bendruomenes į **Europos fondų valdymą** ir primygtinai ragina įgyvendinti **keleto fondų finansuojamas programas**;

28. pažymi, kad **geriau suderinus** su įvairių fondų įgyvendinimu susijusias bendras nuostatas, būtų paskatinta jų integracija ir padidintas jų veiksmų veiksmingumas ir poveikis bei sumažinta administracinė našta galutiniams paramos gavėjams;

29. prašo Komisijos atlikti šiuo metu įgyvendinamų **makro-regioninių strategijų** veikimo, poveikio ir papildomos naudos vertinimą;

F. Į rezultatus ir vertinimą orientuotas programavimas

Makroekonominės sąlygos: dviguba sankcija valstybėms narėms

30. ryžtingai nepritaria pasiūlymams, kuriais siekiama susieti sanglaudos politiką ir Stabilumo ir augimo pakta (makroekonominės sąlygos). Regionų komitetas mano, kad **makroekonominių sąlygų** ir sanglaudos politikos tikslai skiriasi;

31. todėl mano, kad **regionų valdžios institucijos** negali nukentėti dėl to, kad kai kurios valstybės narės nesilaiko savo įsipareigojimų, visų pirma susijusių su valstybių narių valdžios sektoriaus deficitu (21 straipsnis);

Užtikrinti nuosaikesnes ex ante sąlygas, kurios veikiau prevencinės nei baudžiamosios

32. pritaria **ex ante sąlygų** principui, siekiant žtikrinti, jog būtų numatytos **išankstinės sąlygos, būtinos veiksmingoms investicijoms**, remiantis ankstesnės patirties vertinimu. Svarbu, kad bus vengiama įsipareigojimų, kurie nepriklauso sanglaudos politikai, ir papildomos administracinės naštos;

33. visgi baiminasi, kad sąlygos, siejamos su trečiąja šalimi (pvz., neteisingas ES direktyvų perkėlimas), gali turėti neigiamos įtakos programų ir projektų rengimui ir įgyvendinimui regionų

ir vietos lygmenimis, todėl RK mano, kad **ex ante sąlygos** turi būti nustatytos tik srityse, kurios tiesiogiai susijusios su sanglaudos politikos įgyvendinimu;

34. todėl prašo Komisijos užtikrinti, kad dėl šių **ex ante sąlygų** nebūtų **sustabdomi jokie mokėjimai arba atliekamos finansinės pataisos**, išskyrus sąlygas, kurias valstybė narė yra įsipareigojusi vykdyti;

Veiklos lėšų rezervas

35. išreiškia susirūpinimą dėl **veiklos lėšų rezervo** sudarymo, kadangi baiminasi, kad toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus siekiant tokiu būdu pasinaudoti papildomu finansavimu; taip būtų skatinama įgyvendinti nedidelius projektus ir neskatinama diegti inovacijų; atkreipia dėmesį į Audito rūmų Nuomonę Nr. 7/2011, kurioje pažymėta, kad „veiklos rezultatų rezervas buvo sudarytas ir 2000–2006 m. laikotarpiu, bet šio sumanymo sėkmė buvo ribota, nes tik labai nedidelė išlaidoms skirtų lėšų dalis buvo panaudota laikotarpio vidurio peržiūros metu ir nebuvo tinkamos programų įgyvendinimo pažangos vertinimo metodikos“;

36. priešingai, pritaria pasiūlymui sukurti **lankstumo rezervą**, kuris būtų sudarytas iš automatinio įsipareigojimų panaikinimo gautų išteklių ir kuris būtų skirtas finansuoti eksperimentines pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo iniciatyvas arba jo lėšas panaudoti krizės atveju;

Veiklos rezultatų planas kaip valdymo mechanizmas

37. pabrėžia, kad atliekant **įgyvendinimo rezultatų peržiūrą** nustatomi tarpiniai tikslai, kuriuos iki 2016–2018 m. reikia pasiekti kiekvienoje prioritetinėje srityje. Komitetas mano, kad reikėtų veikiau nustatyti mechanizmą, kuris visu programavimo laikotarpiu padėtų užtikrinti tikslų įgyvendinimo valdymą ir stebėseną, o ne juo remiantis atlikti su atitinkamomis prioritetinėmis kryptimis susijusias finansines pataisas, kai nepavyksta pasiekti tikslų, nustatytų remiantis galutine veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita, kadangi nepavyksta tai padaryti galbūt dėl socialinių ir ekonominių aplinkybių ir dėl nacionalinės ir regionų valdžios institucijų daromų būtinų politikos pakeitimų;

38. mano, kad **nenaudinga šia nauja nuostata papildyti įvairias** Komisijos pasiūlytas **sąlygas** (makroekonominės, **ex ante** ir **ex post**) ir **ex ante**, **in itinere** ir **ex post** vertinimo sistemas, taip pat kiekybinius tikslus ir rezultatų rodiklius; be to, norėtų, kad būtų užtikrinta glaudesnė sąsaja su 48, 49 ir 50 straipsniuose nurodytais **vertinimo veiksmiais**;

Avansu mokamų išmokų padidinimas

39. palankiai vertina pasiūlymą reikalauti, kad vadovaujančiosios institucijos sumokėtų paramos gavėjams išmokas jiems dar nepateikus Komisijai mokėjimo paraiškos, ir ragina užtikrinti **lankstesnę avansu mokamų išmokų sistemą** bei jas padidinti siekiant didesnio minėtų vadovaujančiųjų institucijų likvidumo;

Sankcijos ir finansinės pataisos: siekti užkirsti kelią, o ne bausti

40. prašo tuo atveju, kai valstybė, kurią ištikusi **gili finansų krizė**, gauna Sąjungos paramą, sudaryti galimybę Komisijai iš dalies pakeisti partnerystės sutartį ir veiksmų programas pallaukiant konstruktyvų dialogą su susijusiomis šalimis ir vietos valdžios institucijomis, todėl nori, kad Komisijos ekspertai įsipareigotų padėti nacionalinėms ir regionų valdžios institucijoms ir taip stiprinti jų gebėjimą veiksmingai valdyti ES lėšas;

G. Sanglaudos principo stiprinimas

Skatinti miestų ir vietos plėtrą ir integruotas teritorines investicijas

41. tvirtai pritaria, kad reikia skirti dėmesį integruotos miestų plėtros klausimui, ir ypač palankiai vertina Komisijos pasiūlymus dėl **vietos plėtros veiksmų ir integruotų teritorinių investicijų**, kurios turėtų būti svarbiausios įgyvendinimo priemonės kitą programavimo laikotarpį. Prašo išsamiau paaiškinti, kaip turi būti įgyvendinamos naujosios nuostatos;

42. siekiant, kad būtų **užtikrinta veiksminga integruota vietos plėtra**, norėtų, kad šios nuostatos būtų taikomos ypatingą dėmesį skiriant tam tikroms sąlygoms, pavyzdžiui, įvairių fondų, visų pirma ERPF ir EŽŪFKP priemiesčių ir funkcinėse zonose, paramos koordinavimas, šių fondų integracija, projektų teritorijų nustatymas, nuoseklios strategijos parengimas ir kt.;

43. labai palankiai vertina bendruomenės inicijuotas vietos plėtros paskatas, pagal kurias numatoma bendro finansavimo normą padidinti 10 proc., ir prašo tokią nuostatą taikyti ir integruotoms teritorinėms investicijoms; taip pat mano, kad dėl vietos veiklos grupių struktūros ir veikimo turi susitarti vadovaujančioji institucija ir vietos partneriai nacionaliniu lygiu;

44. reikalauja peržiūrėti taisyklę, pagal kurią valdžios institucijoms negali priklausyti daugiau nei 49 proc. balsavimo teisių, tais atvejais, kai institucinės vietos plėtros partnerystės jau veikia;

45. pabrėžia būtinybę vietos plėtrą traktuoti kaip holistinę koncepciją, pagal kurią galima įgyvendinti integruotas teritorines investicijas, miestams skirtus veiksmus, bendrus veiksmų planus;

Derami veiksmai regionuose, kuriems būdingi specifiniai gamtiniai ir demografiniai ypatumai

46. ragina skirti **ypatingą dėmesį** pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms ir didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, dėl kurių jos atsilieka ekonominės ir teritorinės sanglaudos požiūriu, taip pat atokiausiems regionams (SESV 174 ir 349 straipsniai);

Toliau remti teritorijas jungiančių tinklų plėtrą finansuojant infrastruktūras

47. yra sunerimęs dėl to, kad nenumatyta finansuoti išsivysčiusių regionų infrastruktūros, ypač IRT plačiajuosčio ryšio tinklų plėtros;

H. Valdymo, kontrolės ir audito taisyklių supaprastinimas

Labiau supaprastinti valdymo taisykles ir užtikrinti bendrą atsakomybę už kontrolę

48. reikalauja **faktiškai supaprastinti** fondų įgyvendinimo **nuostatas**, kad jas būtų lengviau taikyti vadovaujančiosioms, kontrolės ir audito institucijoms, ir sudaryti palankias sąlygas paramos gavėjams gauti finansavimą;

49. susirūpinimą kelia tai, kad parama, skirta administraciniam gebėjimams stiprinti, ESF atveju teikiama tik valstybėms narėms, kurių regionai yra mažiau išsivystę arba kurios atitinka paramos Sanglaudos fondo lėšomis skyrimo kriterijus, o ERPF atveju taip nėra, nors abiejų šių fondų atveju nacionalinėms sistemoms taikomi vienodi reikalavimai;

50. norėtų, kad sanglaudos politiką labiau **orientuojant į rezultatus** didesnis dėmesys būtų skiriamas veiklos kontrolei, kokybei ir veiksmingam lėšų naudojimui, o ne formaliam taisyklių laikymuisi ir išlaidų dydžiui;

51. mano, kad **pernelyg dažnai** taikant Komisijos **deleguotuosius aktus** (jie reglamente minimi apie penkiasdešimt kartų) gali būti vėluojama panaudoti lėšas, todėl mano, kad reikia parengti įgyvendinimo reglamentą, kuriame visų pirma būtų numatytos visos įgyvendinimo taisyklės;

Užtikrinti geriau koordinuojamą ir proporcingesnę kontrolę

52. išreiškia abejonę dėl **akreditavimo institucijos**, kuri taptų dar vienas bereikalingas kontrolės lygmuo, **skyrimo** ministrų lygmeniu, kuriai būtų pavesta akredituoti vadovaujančiąsias ir tvirtinančiąsias institucijas remiantis išankstiniu auditu, kadangi Komitetas mano, kad turi būti akredituojamos sistemos, o ne valdančiosios institucijos;

53. pabrėžia, kad neteisingai taikant **proporcingumo principą** gali būti laikomasi nevienodo požiūrio į valstybes nares. Didesnė kontrolės ir auditų administracinė našta teks daugiausia struktūrinių fondų lėšų gaunančioms šalims; be to, jei kontrolės lygis bus nustatomas atsižvelgiant į programų finansavimo dydį, gali būti vengiama rengti keleto fondų finansuojamas programas;

54. mano, kad siūlomas metinis sąskaitų patvirtinimas turėtų būti neprivalomas, kad šia procedūra pasinaudotų tik tos vadovaujančiosios institucijos, kurios taip nori supaprastinti užbaigimo procedūrą laikotarpio pabaigoje ir sutrumpinti apskaitos dokumentų saugojimo trukmę (67, 76, 77, 131 straipsniai);

55. nori, kad būtų išvengta nacionalinių arba regionų audito institucijų, Komisijos ir Audito Rūmų ir pačių ūkinės veiklos vykdytojų atliekamų **tikrinimų daugėjimo**, ir siūlo sistemingai rengti bendras audito akcijas siekiant išvengti dubliavimosi ir skatinti bendrai vertinti padėtį (65 straipsnio 2 dalis);

Užtikrinti tikrai paprastesnę ir į verslumą orientuotą finansų inžineriją

56. laikosi nuomonės, jog būtina išsamiau paaiškinti finansinių priemonių naudojimą, susijusį su ES lėšų naudojimo apskaita, jų priežiūra ir atsakomybe už finansines priemones. Tačiau pritaria, kad reikia **taikyti finansų inžinerijos priemones** siekiant padidinti ES fondų poveikį, jeigu tik jos papildo sanglaudos politiką ir nesumažina su šia politika susijusių subsidijų ir kad parama taikoma tik įprastinėms finansinių priemonių formoms (dalyvavimas kapitalo valdyme, paskolos ir garantijos) ir netaikoma neišskirti finansinėms priemonėms, pavyzdžiui, išvestiniams produktams ar struktūruotoms finansinėms priemonėms;

57. mano, kad reikalavimas panaudoti finansines priemones **per dvejus metus** nuo jų skyrimo programos tikslams ir naudoti ne trumpiau kaip 10 metų nuo programos užbaigimo, yra pernelyg griežtas;

Bendras veiksmų planas: naujovė, kurią reikia išbandyti

58. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą rengti **bendrus veiksmų planus**, kuriuose būtų nurodyti visi projektai, už kurių vykdymą yra atsakingas paramos gavėjas ir kurie sudaro veiksmų programos arba programų dalį, ir tokiu būdu **gerokai**

sumažinti valdymo ir kontrolės taisyklių skaičių, tačiau apgailestauja, kad tokia galimybė nenumatyta infrastruktūros projektų atveju;

59. reikalauja, kad bendrą veiksmų planą rengtų Komisija ir programoje dalyvaujanti valstybė narė ir su programa susijusios vietos ir regionų valdžios institucijos atsižvelgiant į susijusių išteklių dydį ir ragina ribą sumažinti iki 5 mln. EUR;

Pajamas generuojantys veiksmai: būtinas didesnis lankstumas

60. mano, kad geriau būtų sugrįžti prie 2000-2006 m. laikotarpiu taikytų taisyklių, kuriose buvo numatyta **speciali (sumažinta) orientacinė norma**, kuri būtų vienoda visiems pajamas generuojantiems veiksams;

Vienodo dydžio išlaidos: iki šiol neatliktas supaprastinimas

61. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl **įvairių supaprastintų dotacijų formų** ir ragina vadovaujančias institucijas ir paramos gavėjus dažniau taikyti standartinius vieneto įkainius, vienkartinės išmokas ir fiksuoto dydžio finansavimą;

62. prašo Komisijos ir valstybių narių **kuo skubiau nustatyti** sąžiningą, teisingą ir patikrinamą skaičiavimo **metodą**, taip pat metodus ir standartinius vieneto įkainius, kuriuos projekto vykdytojai galėtų taikyti nuo pat programavimo pradžios ir kuriuos nustatant būtų deramai atsižvelgta į dabartiniu programavimo laikotarpiui sukauptą patirtį.

II. PAKEITIMŲ PASIŪLYMAI

1 pakeitimas

14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Komisija deleguotuoju aktu turėtų patvirtinti Bendrą strateginę programą, kurioje pagal Sąjungos tikslus nustatomi pagrindiniai BSP fondų veiksmai, kad valstybėms narėms ir regionams būtų nurodyta aiškesnė strateginė programavimo kryptis. Bendra strateginė programa turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos koordinuoti Sąjungos intervenciją pagal BSP fondus ir kitas susijusias Sąjungos politikos sritis, ir priemones sektorių ir teritoriniu lygmenimis;	Šio reglamento priede Komisija pateikia deleguotuoju aktu turėtų patvirtinti Bendrą strateginę programą, kurioje pagal Sąjungos tikslus nustatomi pagrindiniai BSP fondų veiksmai, kad valstybėms narėms ir regionams būtų nurodyta aiškesnė strateginė programavimo kryptis. Bendra strateginė programa turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos koordinuoti Sąjungos intervenciją pagal BSP fondus ir kitas susijusias Sąjungos politikos sritis, ir priemones sektorių ir teritoriniu lygmenimis;

Paaiškinimas

Deleguotaisiais aktais teisės aktų leidėjas gali deleguoti Komisijai įgaliojimus priimti visuotinai taikomus ne teisėkūros procedūra priimtus teisės aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines teisėkūros procedūra priimto teisės akto nuostatas. Bendros strateginės programos tikslas - nustatyti visų bendrai valdomų fondų gaires ir bendras nuostatas. Taigi šioje programoje yra labai svarbių aspektų, kurie turi būti pateikti visoms ES institucijoms ir, prireikus, iš dalies keičiami.

2 pakeitimas

16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
remdamasi Komisijos patvirtinta Bendra strategine programa kiekviena valstybė narė, bendradarbiaudama su partneriais ir Komisija, turėtų parengti partnerystės sutartį. Partnerystės sutartimi Bendroje strateginėje programoje nustatytos sudedamosios dalys turėtų būti priderintos prie nacionalinių sąlygų ir nustatyti tvirti įsipareigojimai BSP fondų programomis siekti Sąjungos tikslų;	remdamasi Komisijos patvirtinta Bendra strategine programa kiekviena valstybė narė, <u>pitarus jos vietos ir regionų valdžios institucijoms</u> ir bendradarbiaudama su partneriais ir Komisija, turėtų parengti partnerystės sutartį. Partnerystės sutartimi Bendroje strateginėje programoje nustatytos sudedamosios dalys turėtų būti priderintos prie nacionalinių sąlygų ir nustatyti tvirti įsipareigojimai BSP fondų programomis siekti Sąjungos tikslų;

Paaiškinimas

Regionų ir vietos valdžios institucijos turi aktyviai dalyvauti rengiant partnerystės sutartis, dėl jų derantis, jas įgyvendinant ir keičiant, kadangi jos finansuoja ir valdo sanglaudos politiką.

3 pakeitimas

18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
reikėtų nustatyti kiekvienos programos veiklos rezultatų planą, kad per programavimo laikotarpį būtų galima stebėti pažangą siekiant programoje nustatytų tikslų ir uždavinių. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų 2017 ir 2019 m. atlikti veiklos rezultatų peržiūrą. Reikėtų nustatyti veiklos lėšų rezervą ir paskirstyti jį 2019 m., pasiekus veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų. Europos teritorinio bendradarbiavimo programos yra įvairialypės ir įgyvendinamos daugiašaliu pagrindu, todėl joms veiklos lėšų rezervas neturėtų būti nustatomas. Nepasiekus didelės orientyrų arba tikslų dalies, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė sustabdyti mokėjimus programai arba programavimo laikotarpio pabaigoje pritaikyti finansines pataisas, kad būtų užtikrinta, jog Sąjungos biudžetas nebūtų naudojamas išlaidžiai arba neveiksmingai;	reikėtų nustatyti kiekvienos programos veiklos rezultatų planą, kad per programavimo laikotarpį būtų galima stebėti pažangą siekiant programoje nustatytų tikslų ir uždavinių. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų 2017 ir 2019 m. atlikti veiklos rezultatų peržiūrą. <u>Reikėtų nustatyti veiklos lėšų sukurti lankstumo rezervą, kurį sudarytų ištekliai, gauti programavimo laikotarpiu automatiškai panaikinus įsipareigojimus, ir kuris būtų skirtas finansuoti pažangaus, darnaus ir integracinio augimo srities bandomasias iniciatyvas arba naudoti ištikus ekonomikos, socialinei arba aplinkos krizei, susiejant jį su Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu ir Europos Sąjungos solidarumo fondu, ir paskirstyti jį 2019 m., pasiekus veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų.</u> Europos teritorinio bendradarbiavimo programos yra įvairialypės ir įgyvendinamos daugiašaliu pagrindu, todėl joms veiklos lėšų rezervas neturėtų būti nustatomas. Nepasiekus didelės orientyrų arba tikslų dalies, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė sustabdyti mokėjimus programai arba programavimo laikotarpio pabaigoje pritaikyti finansines pataisas, kad būtų užtikrinta, jog Sąjungos biudžetas nebūtų naudojamas išlaidžiai arba neveiksmingai;

Paaiškinimas

Pakeitimu norime pabrėžti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

Tačiau Komitetas pritaria pasiūlymui sukurti **lankstumo rezervą**, kuris būtų sudarytas iš išteklių, gautų automatiškai panaikinus išpareigojimus ir kuris būtų skirtas finansuoti eksperimentines pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo iniciatyvas arba jo lėšas panaudoti krizės atveju;

4 pakeitimas

19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
glaudesnis sanglaudos politikos ir Sąjungos ekonomikos valdysenos ryšys, užtikrins, kad BSP fondų išlaidų veiksmingumas būtų pagrįstas patikima ekonomikos politika ir prireikus BSP fondų paramą būtų galima perskirstyti šalies ekonominėms problemoms spręsti. Šis procesas turi būti laipsniškas ir prasidėti nuo partnerystės sutarties ir programų keitimo, atsižvelgiant į Tarybos rekomendacijas dėl makroekonominio disbalanso ir socialinių bei ekonominių sunkumų. Jeigu nepaisant didesnės BSP fondų paramos valstybė narė nesiima efektyvių ekonomikos valdysenos veiksmų, Komisijai turėtų būti suteikta teisė sustabdyti visus mokėjimus ir išpareigojimų vykdymą, arba jų dalį. Sprendimai dėl sustabdymo turėtų būti proporcingi ir veiksmingi bei juose turėtų būti atsižvelgiama į atskirų programų poveikį atitinkamos valstybės narės ekonominei ir socialinei padėčiai bei į ankstesnius partnerystės sutarties pakeitimus. Spręsdama dėl sustabdymo Komisija taip pat turėtų laikytis vienodo požiūrio į valstybes nares ir visų pirma atsižvelgti į sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Sustabdymas turėtų būti panaikintas ir atitinkama valstybė narė vėl turėtų galėti naudotis lėšomis, kai tik ji įgyvendina reikiamus veiksmus;	glaudesnis sanglaudos politikos ir Sąjungos ekonomikos valdysenos ryšys, užtikrins, kad BSP fondų išlaidų veiksmingumas būtų pagrįstas patikima ekonomikos politika ir prireikus BSP fondų paramą būtų galima perskirstyti šalies ekonominėms problemoms spręsti. Šis procesas turi būti laipsniškas ir prasidėti nuo partnerystės sutarties ir programų keitimo, atsižvelgiant į Tarybos rekomendacijas dėl makroekonominio disbalanso ir socialinių bei ekonominių sunkumų. Jeigu nepaisant didesnės BSP fondų paramos valstybė narė nesiima efektyvių ekonomikos valdysenos veiksmų, Komisijai turėtų būti suteikta teisė sustabdyti visus mokėjimus ir išpareigojimų vykdymą, arba jų dalį. Sprendimai dėl sustabdymo turėtų būti proporcingi ir veiksmingi bei juose turėtų būti atsižvelgiama į atskirų programų poveikį atitinkamos valstybės narės ekonominei ir socialinei padėčiai bei į ankstesnius partnerystės sutarties pakeitimus. Spręsdama dėl sustabdymo Komisija taip pat turėtų laikytis vienodo požiūrio į valstybes nares ir visų pirma atsižvelgti į sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Sustabdymas turėtų būti panaikintas ir atitinkama valstybė narė vėl turėtų galėti naudotis lėšomis, kai tik ji įgyvendina reikiamus veiksmus;

Paiškinimas

Regionų komitetas visiškai nepitaria nuostatoms dėl makroekonominių sąlygų. Taikant su Stabilumo ir augimo paktu susijusias finansines sankcijas ir paskatas, skirtas užtikrinti, kad būtų laikomasi makroekonominių sąlygų, gali nukentėti vietos ir regionų valdžios institucijos, nors jos ir nėra atsakingos dėl to, kad valstybės narės nesilaiko šioje srityje priimtų savo savo išpareigojimų.

5 pakeitimas

29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
norint visais lygmenimis supaprastinti valdymo tvarką, reikia suderinti BSP fondų stebėsenos ir ataskaitų teikimo procedūras. Svarbu užtikrinti, kad ataskaitų teikimo reikalavimai būtų proporcingi, tačiau taip pat būtų teikiama išsami informacija apie pažangą, padarytą sprendžiant pagrindinius klausimus, į kuriuos atsižvelgiama per peržiūrą. Todėl ataskaitų teikimo reikalavimai turėtų atitikti informacijos poreikius atitinkamais metais ir būti suderinti su veiklos rezultatų peržiūros laiku;	norint visais lygmenimis supaprastinti valdymo tvarką, reikia suderinti BSP fondų stebėsenos ir ataskaitų teikimo procedūras. Svarbu užtikrinti, kad ataskaitų teikimo reikalavimai būtų proporcingi, tačiau taip pat būtų teikiama išsami informacija apie pažangą, padarytą sprendžiant pagrindinius klausimus, į kuriuos atsižvelgiama per peržiūrą. Todėl ataskaitų teikimo reikalavimai turėtų atitikti informacijos poreikius atitinkamais metais ir būti suderinti su veiklos rezultatų peržiūros laiku;

Paiškinimas

Veiklos rezultatų plano peržiūros klausimu Komitetas mano, kad visu programavimo laikotarpiu reikėtų taikyti siekiamų tikslų valdymo ir stebėsenos mechanizmą.

6 pakeitimas

43 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
pagal pasidalijamojo valdymo principą už programų veiksmų įgyvendinimą ir kontrolę pirmiausia turėtų būti atsakingos valstybės narės, naudodamosi savo valdymo ir kontrolės sistemomis. Siekiant veiksmingiau kontroliuoti veiksmų atranką ir įgyvendinimą bei valdymo ir kontrolės sistemų veikimą, reikėtų nustatyti vadovaujančiosios institucijos funkcijas;	pagal pasidalijamojo valdymo principą už programų veiksmų įgyvendinimą ir kontrolę pirmiausia turėtų būti atsakingos valstybės narės <u>ir regionų ir vietos valdžios institucijos</u> , naudodamosi savo valdymo ir kontrolės sistemomis. Siekiant veiksmingiau kontroliuoti veiksmų atranką ir įgyvendinimą bei valdymo ir kontrolės sistemų veikimą, reikėtų nustatyti vadovaujančiosios institucijos funkcijas;

Paiškinimas

Bendros strateginės programos fondai priklauso regioninės politikos sričiai, todėl minint dalyvaujančias valdžios institucijas, kaip nurodyta šiuos fondus reguliuojančiame reglamente, negalima pamiršti pagrindinių veikėjų – regionų ir vietos valdžios institucijų.

7 pakeitimas

44 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
siekiant užtikrinti tinkamą <i>ex ante</i> patikinimą dėl pagrindinių valdymo ir kontrolės sistemų sudarymo ir struktūros, valstybės narės turėtų paskirti akreditavimo instituciją, kuri būtų atsakinga už vadovaujančiosios ir kontrolės įstaigų akreditavimą ir akreditacijos panaikinimą;	siekiant užtikrinti tinkamą <i>ex ante</i> patikinimą dėl pagrindinių valdymo ir kontrolės sistemų sudarymo ir struktūros, valstybės narės turėtų paskirti akreditavimo instituciją, kuri būtų atsakinga už vadovaujančiosios ir kontrolės įstaigų akreditavimą ir akreditacijos panaikinimą;

Paiškinimas

Šiuo pakeitimu siekiama, kad nedaugėtų institucijų ir subjektų, dėl kurių gausos valdymo ir kontrolės sistema taptų dar sudėtingesnė.

8 pakeitimas

Nauja konstatuojamoji dalis po 55 konstatuojamosios dalies

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
	Norint užtikrinti strateginį fondų susiejimą, keleto fondų <u>lėšomis finansuojamų programų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos suvienodinimas yra būtinas, ypač siekiant suderinti EŽŪFKP ir ES struktūrinių fondų bendro finansavimo normas ir nustatyti pereinamojo laikotarpio regionų kategorijas. Todėl šias pereinamojo laikotarpio priemones numatyta taikyti ir EŽŪFKP.</u>

Paiškinimas

Ketinama nustatyti bendrąsias nuostatas įvairiems fondams iki šiol neįgyvendintas pereinamojo laikotarpio nuostatų ir su tuo susijusios ES pagalbos (bendro finansavimo normų) atžvilgiu. ERPF ir ESF jau taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (įskaitant „apsauginį tinklą“), o EŽŪFKP jos dar nenustatytos. Tai reikštų labai skirtingas finansavimo sąlygas vykdant šių fondų veiklą. Tai prieštarauja siekiamam suderinimui. Todėl šias pereinamojo laikotarpio priemones būtina taikyti ir EŽŪFKP.

9 pakeitimas

58 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
kad kuo daugiau dėmesio būtų skiriama strategijos „Europa 2020“ rezultatams ir jos tikslų bei uždavinių įgyvendinimui, penki procentai išteklių, skirtų investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, turėtų būti atidėta kaip kiekvieno fondo ir kiekvienos valstybės narės regionų kategorijos veiklos lėšų rezervas;	kad kuo daugiau dėmesio būtų skiriama strategijos „Europa 2020“ rezultatams ir jos tikslų bei uždavinių įgyvendinimui, penki procentai išteklių, skirtų investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, turėtų būti atidėta kaip kiekvieno fondo ir kiekvienos valstybės narės regionų kategorijos veiklos lėšų rezervas;

Paiškinimas

Pakeitimu norime pabrėžti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

Tačiau Komitetas pritaria pasiūlymui sukurti **lankstumo rezervą**, kuris būtų sudarytas iš išteklių, gautų automatiškai panaikinus išpareigojimus, ir kuris būtų skirtas finansuoti eksperimentines pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo iniciatyvas arba jo lėšas panaudoti krizės atveju; šis rezervas būtų susietas su Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondų ir Europos Sąjungos solidarumo fondu.

10 pakeitimas

84 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
be metinio sąskaitų patvirtinimo turėtų būti nustatytas metinis įgyvendintų veiksmų užbaigimas (ERPF ir SF) arba galutinis išlaidų patvirtinimas (ESF). Norint mažinti su veiksmų programų galutiniu užbaigimu susijusias sąnaudas ir paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą bei užtikrinti teisinį tikrumą, metinis užbaigimas turėtų būti privalomas ir, atitinkamai, laikotarpį, per kurį reikia saugoti patvirtinamuosius dokumentus ir per kurį gali būti atliekamas veiksmų auditas bei taikomos finansinės pataisos, reikėtų apriboti;	be metinio sąskaitų patvirtinimo turėtų gali būti nustatytas metinis įgyvendintų veiksmų užbaigimas (ERPF ir SF) arba galutinis išlaidų patvirtinimas (ESF). Norint Norėdamos mažinti su veiksmų programų galutiniu užbaigimu susijusias sąnaudas ir paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą bei užtikrinti teisinį tikrumą, valstybės narės gali pasi- <u>rinkti</u> metinių užbaigimą turėtų būti privalomas ir, atitinkamai, laikotarpį, per kurį reikia saugoti patvirtinamuosius dokumentus ir per kurį gali būti atliekamas veiksmų auditas bei taikomos finansinės pataisos, reikėtų apriboti;

Paiškinimas

Manoma, kad siūlomu metiniu sąskaitų patvirtinimu iš esmės įvedama metinio užbaigimo procedūra, dėl kurios tik padidėtų administracinė našta, būtų privaloma atlikti finansines pataisas atsižvelgiant į Komisijos ir (arba) Europos Audito Rūmų nustatytus pažeidimus, bei sumažėtų 2007–2013 m. laikotarpiu esamas lankstumas deklaruojant ir pakeičiant „viršytas“ išlaidas.

11 pakeitimas

87 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
veiksmų audito dažnis turėtų būti proporcingas Sąjungos paramai iš fondų. Visų pirma reikėtų sumažinti atliekamų auditų skaičių tais atvejais, kai visos tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos neviršija 100 000 EUR. Vis dėlto auditą turėtų būti galima atlikti bet kuriuo metu, kai turima duomenų apie pažeidimą ar sukčiavimą, arba kai atliekamas audito imties auditas atlikus įgyvendinto veiksmo užbaigimo procedūras. Tam, kad Komisijos audito lygis atitiktų riziką, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė mažiau audituoti veiksmų programas, kurias įgyvendinant nenustatyta didelių trūkumų arba kurių audito institucija yra patikima;	veiksmų audito dažnis turėtų būti proporcingas Sąjungos paramai iš fondų. Visų pirma reikėtų sumažinti atliekamų auditų skaičių tais atvejais, kai visos tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos neviršija <u>250 000</u> 100 000 EUR, <u>turėtų būti atliekamas tik vienas auditas</u> . Vis dėlto auditą turėtų būti galima atlikti bet kuriuo metu, kai turima duomenų apie pažeidimą ar sukčiavimą, arba kai atliekamas audito imties auditas atlikus įgyvendinto veiksmo užbaigimo procedūras. Tam, kad Komisijos audito lygis atitiktų riziką, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė mažiau audituoti veiksmų programas, kurias įgyvendinant nenustatyta didelių trūkumų arba kurių audito institucija yra patikima;

Paaiškinimas

Siekiant užtikrinti iš tiesų proporcingą veiksmų programų kontrolę Komitetas siūlo nevykdyti keleto auditų tais atvejais, kai visos tinkamos finansuoti veiksmų išlaidos neviršija 250 000 EUR.

12 pakeitimas

88 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
šio reglamento neesminėms nuostatomis papildyti ir iš dalies keisti, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties 290 straipsnį priimti teisės aktus dėl elgesio kodekso, susijusio su tikslais ir kriterijais, pagal kuriuos būtų įgyvendinama partnerystė, tvirtinama Bendra strateginė programa ir nustatomi šie dalykai: papildomos augimo ir konkurencingumo rezervo skirstymo taisyklės, vietos plėtros strategijų įgyvendinimo vietovės ir gyventojų skaičiaus apibrėžtys, išsamios taisyklės dėl finansinių priemonių (ex ante vertinimas, išlaidų tinkamumas finansuoti, neterminamos veiklos tipai, paramos derinimas, turto perdavimas ir valdymas, mokėjimo prašymai ir metinių finansavimo dalių kapitalizavimas), veiksmams, iš kurių gaunama pajamų, taikomos fiksuoto dydžio sumos apibrėžtis, valstybių narių atsakomybė už pranešimą apie pažeidimus ir neteisėtai išmokėtų sumų susigrąžinimą, valdymo patikimumo deklaracijos pavyzdys, valdymo ir kontrolės sistemos valdymas, nacionalinio audito sąlygos, valdančiųjų ir tvirtinančiųjų institucijų akreditavimo kriterijai, bendrai priimtinos duomenų laikmenos, taikytinas finansinės pataisų dydis, priedų pakeitimai ir konkrečios priemonės, reikalingos norint palengvinti perėjimą nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 taikymo. Komisija taip pat turėtų būti įgaliota iš dalies keisti I ir IV priedus, kad galėtų atsižvelgti į būsimus prisitaikymo poreikius. Labai svarbu, kad parengiamųjų darbų metu Komisija rengtų tinkamas konsultacijas, taip pat su ekspertais;	šio reglamento neesminėms nuostatomis papildyti ir iš dalies keisti, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pagal Sutarties 290 straipsnį priimti teisės aktus dėl elgesio kodekso, susijusio su tikslais ir kriterijais, pagal kuriuos būtų įgyvendinama partnerystė, tvirtinama Bendra strateginė programa ir nustatomi šie dalykai: papildomos augimo ir konkurencingumo rezervo skirstymo taisyklės, vietos plėtros strategijų įgyvendinimo vietovės ir gyventojų skaičiaus apibrėžtys , išsamios taisyklės dėl finansinių priemonių (ex ante vertinimas, išlaidų tinkamumas finansuoti, neterminamos veiklos tipai, paramos derinimas, turto perdavimas ir valdymas, mokėjimo prašymai ir metinių finansavimo dalių kapitalizavimas), veiksmams, iš kurių gaunama pajamų, taikomos fiksuoto dydžio sumos apibrėžtis, valstybių narių atsakomybė už pranešimą apie pažeidimus ir neteisėtai išmokėtų sumų susigrąžinimą, valdymo patikimumo deklaracijos pavyzdys, valdymo ir kontrolės sistemos valdymas, nacionalinio audito sąlygos, valdančiųjų ir tvirtinančiųjų institucijų akreditavimo kriterijai, bendrai priimtinos duomenų laikmenos, taikytinas finansinės pataisų dydis, priedų pakeitimai ir konkrečios priemonės, reikalingos norint palengvinti perėjimą nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 taikymo. Komisija taip pat turėtų būti įgaliota iš dalies keisti I ir IV priedus, kad galėtų atsižvelgti į būsimus prisitaikymo poreikius. Labai svarbu, kad parengiamųjų darbų metu Komisija rengtų tinkamas konsultacijas, taip pat su ekspertais;

Paiškinimas

Deleguotaisiais aktais teisės aktų leidėjas įgalioja Europos Komisiją priimti ne teisėkūros procedūra priimtus teisės aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius teisėkūros procedūra priimto teisės akto nuostatas. Pakeitimu, kuriuo siūloma išbraukti dalį konstatuojamosios dalies teksto, seikiama užtikrinti nuoseklumą su nuomonėje išdėstyta pozicija, visų pirma dėl 12 straipsnio (dėl Bendros strateginės programos), 18 straipsnio (dėl veiklos lėšų rezervo) ir 29 straipsnio (dėl vietos plėtros strategijos).

13 pakeitimas

90 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai: dėl visų BSP fondų įgyvendinimo aktais priimti sprendimus, kuriais patvirtinamos partnerystės sutartys, skirstomas veiklos lėšų rezervas ir dėl valstybių narių ekonominės politikos sustabdomi mokėjimai; dėl fondų įgyvendinimo aktais priimti sprendimus, kuriais patvirtinamos veiksmų programos ir didelės apimties projektai, sustabdomi mokėjimai ir atliekamos finansinės pataisos;	Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai: dėl visų BSP fondų įgyvendinimo aktais priimti sprendimus, kuriais patvirtinamos partnerystės sutartys, skirstomas veiklos lėšų rezervas ir dėl valstybių narių ekonominės politikos sustabdomi mokėjimai; dėl fondų įgyvendinimo aktais priimti sprendimus, kuriais patvirtinamos veiksmų programos ir didelės apimties projektai, sustabdomi mokėjimai ir atliekamos finansinės pataisos;

Paiškinimas

Pakeitimu norime pabrėžti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

14 pakeitimas

5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Partnerystė ir daugiapakopis valdymas	Partnerystė ir daugiapakopis valdymas
1. Dėl kiekvienos partnerystės sutarties ir kiekvienos programos valstybė narė užmezga partnerystės ryšius su šiais partneriais:	1. Dėl kiekvienos partnerystės sutarties ir kiekvienos programos valstybės narės <u>ir regionų ir vietos valdžios institucijos</u> užmezga partnerystės ryšius su šiais partneriais:
a) kompetentingomis regioninėmis, vietos, miesto ir kitomis valdžios institucijomis,	a) kompetentingomis regioninėmis, vietos, miesto ir kitomis <u>kompetentingomis</u> valdžios institucijomis,
b) ekonominiais ir socialiniais partneriais, ir	b) ekonominiais ir socialiniais partneriais, ir
c) įstaigomis, atstovaujančiomis pilietinei visuomenei, įskaitant aplinkosaugos partnerius, nevyriausybinės organizacijas, ir įstaigomis, atsakingomis už moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.	c) įstaigomis, atstovaujančiomis pilietinei visuomenei, įskaitant aplinkosaugos partnerius, nevyriausybinės organizacijas, ir įstaigomis, atsakingomis už moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

Paiškinimas

Šiuo pakeitimu norima priminti, kad atsižvelgiant į **daugiapakopio valdymo principą** visose valstybėse narėse vietos ir regionų valdžios institucijos turi būti aktyviai įtrauktos į įvairių strateginių dokumentų - Bendros strateginės programos, ir ypač partnerystės sutarčių - rengimo, derybų, įgyvendinimo ir persvars-tymo procesą; mano, kad, įgyvendinant **partnerystės principą**, neteisinga regionų ir vietos valdžios institu-cijas prilyginti ekonominiais ir socialiniams partneriams, kadangi šios institucijos atstovauja savo valdomų bendruomenių bendriems interesams ir užtikrina struktūrinių fondų bendrą valdymą ir bendrą finansavimą.

15 pakeitimas

9 straipsnio 6 ir 11 dalys

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
[...]	[...]
6) aplinkosauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas;	6) aplinkosauga <u>ir kultūros paveldo</u> apsauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas;
[...]	[...]
(11) institucinių pajėgumų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas,	11) institucinių pajėgumų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas <u>ir strateginių gairių dėl teritorinės plėtros pagal strategiją „Europa 2020“ teikimas visais valdymo lygiais, pasinaudojant Europos Sąjungos teritorine darbotvarke.</u>

Paaiškinimas

Dėl 6 dalies:

Ypač svarbu Bendros strateginės programos teminiuose tiksluose numatyti kultūros paveldo apsaugos tikslą. Be to, toks pasiūlymas atitinka Pasiūlymo dėl Reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo 5 straipsnio 6 dalies c punkto nuostatas.

Dėl 11 dalies:

Techninė pagalba taip pat turėtų padėti vykdyti strategines įsikišimo pagal principą „iš viršaus į apačią“ priemones. Teritorinėje darbotvarėje 2020, kurią valstybės narės patvirtino 2011 m., pateiktos labai naudingos rekomendacijos dėl teritorinės plėtros ES.

16 pakeitimas

11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendroje strateginėje programoje nustatoma:	Bendroje strateginėje programoje nustatoma:
a) pagal kiekvieną teminį tikslą nustatomi kiekvieno BSP fondo remtini pagrindiniai veiksmai;	a) pagal kiekvieną teminį tikslą nustatomi kiekvieno BSP fondo remtini pagrindiniai veiksmai;
b) pagrindinės teritorinės miestų, kaimų, pakrančių ir žuvininkystės vietovių, taip pat vietovių, kurioms būdingi specifiniai Sutarties 174 ir 349 straipsniuose nurodyti teritoriniai ypatumai, problemos, spręstinos pasitelkiant BSP fondus;	b) pagrindinės teritorinės miestų, kaimų, pakrančių ir žuvininkystės vietovių, taip pat vietovių, kurioms būdingi specifiniai Sutarties 174 ir 349 straipsniuose nurodyti teritoriniai ypatumai, problemos, spręstinos pasitelkiant BSP fondus;
c) horizontalieji BSP fondų įgyvendinimo principai ir politikos tikslai;	c) horizontalieji BSP fondų įgyvendinimo principai ir politikos tikslai;
d) kiekvieno BSP fondo bendradarbiavimo veiklos prioritetinės sritys, kai tinkama, atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;	d) kiekvieno BSP fondo bendradarbiavimo veiklos prioritetinės sritys, kai tinkama, atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;
e) BSP fondų koordinavimo tarpusavyje ir su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis, įskaitant bendradarbiavimo išorės priemones, procedūras;	ee) BSP fondų koordinavimo tarpusavyje ir su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis, įskaitant bendradarbiavimo išorės priemones, procedūras;
f) BSP fondų programavimo nuoseklumo ir atitikties konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir susijusioms Tarybos rekomendacijoms, priimtoms pagal 148 straipsnio 4 dalį, užtikrinimo priemonės.	df) BSP fondų programavimo nuoseklumo ir atitikties konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir susijusioms Tarybos rekomendacijoms, priimtoms pagal 148 straipsnio 4 dalį, užtikrinimo priemonės.

Paaiškinimas

Bendroje strateginėje programoje Komisijos pasiūlyti svarbiausi veiksmai yra dar viena koncentracijos forma. Be to, manoma, kad teritoriniai ypatumai turi būti nagrinėjami veiksmų programose. Tokios nuostatos turi būti laikomasi ir tada, kai galima į makroregionines programas ir strategijas (kai tokios rengiamos) įtrauktų regioninių strategijų sąveika.

17 pakeitimas

12 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą pagal 142 straipsnį dėl Bendros strateginės programos per 3 mėnesius nuo šio reglamento priėmimo.	Šio reglamento priede Komisijai siūlo suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą pagal 142 straipsnį dėl Bendros strateginės programos per 3 mėnesius nuo šio reglamento priėmimo.
Jeigu Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija iš esmės pasikeičia, Komisija Bendrą strateginę programą peržiūri ir, kai tinkama, deleguotuoju aktu pagal 142 straipsnį priima atnaujintą bendrą strateginę programą.	Jeigu Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija iš esmės pasikeičia, Komisija Bendrą strateginę programą peržiūri ir, kai tinkama, deleguotuoju aktu pagal 142 straipsnį priima atnaujintą bendrą strateginę programą.
Per 6 mėnesius nuo atnaujintos Bendros strateginės programos priėmimo valstybės narės, kai reikia, teikia savo partnerystės sutarčių ir programų pakeitimus, kad užtikrintų jų derėjimą su atnaujinta Bendra strategine programa.	Per 6 mėnesius nuo atnaujintos Bendros strateginės programos priėmimo valstybės narės, kai reikia, teikia savo partnerystės sutarčių ir programų pakeitimus, kad užtikrintų jų derėjimą su atnaujinta Bendra strategine programa.

Paaiškinimas

Deleguotaisiais aktais teisės aktų leidėjui suteikiama galimybė įgalinti Komisiją priimti bendro pobūdžio ne pagal teisėkūros procedūrą priimtus aktus, kuriais papildomi arba pakeičiami tam tikri neesminiai teisės akto aspektai. Bendroje strateginėje programoje siekiama pateikti visų bendrai valdomų fondų gaires ir bendras nuostatas. Taigi joje nurydyti svarbiausi klausimai, kurie turi būti pateikti visoms ES institucijoms ir, prireikus, iš dalies keičiami.

18 pakeitimas

13 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Partnerystės sutarties rengimas	Partnerystės sutarties rengimas
1. Kiekviena valstybė narė parengia 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio partnerystės sutartį.	1. Kiekviena valstybė narė, <u>kartu su jos vietos ir regionų valdžios institucijomis</u> , parengia 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio partnerystės sutartį.
2. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais. Partnerystės sutartis rengiama bendradarbiaujant su Komisija.	2. <u>Valstybių narių, kuriose pagal nacionalinės teisės aktus arba administracines nuostatas regionams ir vietos valdžios institucijoms suteikta teisė valdyti veiksmų programas, regionai aktyviai dalyvauja rengiant partnerystės sutartis;</u>
3. Partnerystės sutartis taikoma visai BSP fondų paramai atitinkamoje valstybėje narėje.	2. 3. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
4. Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartį pateikia Komisijai per 3 mėnesius nuo Bendros strateginės programos priėmimo.	3. 4. Partnerystės sutartis rengiama bendradarbiaujant su Komisija. Partnerystės sutartis taikoma visai BSP fondų paramai atitinkamoje valstybėje narėje.
	4. 5. Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartį pateikia Komisijai per 3 5 mėnesius nuo Bendros strateginės programos priėmimo.

Paaiškinimas

Būtina, kad regionų ir vietos valdžios institucijos aktyviai dalyvautų rengiant partnerystės sutartis, dėl jų derantis, jas įgyvendinant ir keičiant, kadangi jos finansuoja ir valdo sanglaudos politiką. Be to, atsižvelgiant į reikalaujamos informacijos kiekį ir tikslumą ir turint omenyje tai, kad programos turi būti pateiktos tuo pat metu kaip partnerystės sutartis (kaip numatyta 23 straipsnio 3 dalyje) ir užtikrinta aktyvi ir veiksminga partnerystė, reikėtų numatyti ilgesnį terminą.

19 pakeitimas

14 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Partnerystės sutarties turinys	Partnerystės sutarties turinys
Partnerystės sutartyje nustatoma:	Partnerystės sutartyje nustatoma:
a) tvarka, kuria užtikrinamas derėjimas su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, taip pat:	a) tvarka, kuria užtikrinamas derėjimas su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, taip pat:
i) netolygumų ir vystymosi poreikių analizė atsižvelgiant į Bendroje strateginėje programoje nustatytus teminius tikslus ir pagrindinius veiksmus, konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, nustatytus uždavinius;	i) netolygumų ir vystymosi poreikių analizė atsižvelgiant į Bendroje strateginėje programoje nustatytus teminius tikslus ir pagrindinius veiksmus, konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, nustatytus uždavinius;
ii) programų <i>ex ante</i> vertinimų, kuriais grindžiamas teminių tikslų pasirinkimas ir BSP fondų paramos preliminarus paskirstymas, analizės santrauka;	ii) programų ex ante vertinimų, kuriais grindžiamas teminių tikslų pasirinkimas ir BSP fondų paramos preliminarus paskirstymas, analizės santrauka;
iii) pagrindinių numatomų kiekvieno teminio tikslo rezultatų kiekvieno BSP fondo atžvilgiu santrauka;	iii) pagrindinių numatomų kiekvieno teminio tikslo rezultatų kiekvieno BSP fondo atžvilgiu santrauka;
iv) Sąjungos paramos iš kiekvieno BSP fondo preliminarus paskirstymas nacionaliniu lygmeniu pagal teminius tikslus, taip pat visa preliminarinė paramos, numatytos klimato kaitos tikslams, suma;	iv) Sąjungos paramos iš kiekvieno BSP fondo preliminarus paskirstymas nacionaliniu lygmeniu pagal teminius tikslus, taip pat visa preliminarinė paramos, numatytos klimato kaitos tikslams, suma;
v) pagrindinės bendradarbiavimo prioritetinės sritys, atsižvelgiant, kai tinkama, į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;	v) pagrindinės bendradarbiavimo prioritetinės sritys, atsižvelgiant, kai tinkama, į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;
vi) horizontalieji BSP fondų įgyvendinimo principai ir politikos tikslai;	iii) vi) horizontalieji BSP fondų įgyvendinimo principai ir politikos tikslai;
vii) pagal ERPF, ESF ir SF įgyvendinamų programų sąrašas, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programas, ir EŽŪFKP ir EJRŽF programų sąrašas, nurodant preliminarų lėšų paskirstymą pagal BSP fondą ir pagal metus;	iv) vii) pagal ERPF, ESF ir SF įgyvendinamų programų sąrašas, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programas, ir EŽŪFKP ir EJRŽF programų sąrašas, nurodant preliminarų lėšų paskirstymą pagal BSP fondą ir pagal metus;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(b) integruotas požiūris į BSP fondų remiamą teritorinį vystymąsi, nurodant:	b) integruotas požiūris į BSP fondų remiamą teritorinį vystymąsi, nurodant:
i) nacionalinio ir regionų lygmens mechanizmai, užtikrinantys BSP fondų ir kitų ES ir nacionalinių finansavimo priemonių koordinavimą su EIB;	i) nacionalinio ir regionų lygmens mechanizmai, užtikrinantys BSP fondų ir kitų ES ir nacionalinių finansavimo priemonių koordinavimą su EIB;
ii) tvarka, kuria užtikrinamas integruotas BSP fondų paramos naudojimas teritoriniam miestų, priemiesčių, kaimų, pakrančių ir žuvininkystės vietovių, taip pat vietovių, kurioms būdingi tam tikri teritoriniai ypatumai, vystymuisi, visų pirma 28, 29 ir 99 straipsnių įgyvendinimo tvarka ir, kai tinkama, taip pat pateikiamas miestų, kurie dalyvauja ERPF reglamento 7 straipsnyje nurodytoje miestų plėtros programoje, sąrašas;	ii) tvarka, kuria užtikrinamas integruotas BSP fondų paramos naudojimas teritoriniam miestų, <u>priemiesčių, funkcinį</u> , kaimų, pakrančių ir žuvininkystės vietovių, taip pat vietovių, kurioms būdingi tam tikri teritoriniai ypatumai, vystymuisi, visų pirma 28, 29 ir 99 straipsnių įgyvendinimo tvarka ir, kai tinkama, taip pat pateikiamas miestų, kurie dalyvauja ERPF reglamento 7 straipsnyje nurodytoje miestų plėtros programoje, sąrašas;
[....]	[....]
e) tvarka, kuria užtikrinamas veiksmingas BSP fondų paramos įgyvendinimas, įskaitant:	e) tvarka, kuria užtikrinamas veiksmingas BSP fondų paramos įgyvendinimas, įskaitant:
i) įvertinimą, ar reikia stiprinti institucijų ir, jei tinkama, paramos gavėjų administracinius pajėgumus, ir atitinkami veiksmai, kurių reikia imtis;	į) įvertinimą, ar reikia stiprinti institucijų ir, jei tinkama, paramos gavėjų administracinius pajėgumus, ir atitinkami veiksmai, kurių reikia imtis;
ii) planuojamų veiksmų ir atitinkamų programų, skirtų paramos gavėjų administracinei naštai mažinti, tikslų santrauką;	ii) planuojamų veiksmų ir atitinkamų programų, skirtų paramos gavėjų administracinei naštai mažinti, tikslų santrauką;
iii) esamų elektroninio keitimosi duomenimis sistemų įvertinimą ir planuojamus veiksmus, kuriais būtų sudarytos sąlygos paramos gavėjams ir už programų valdymą ir kontrolę atsakingoms institucijoms visa informacija keistis vien elektroninio keitimosi duomenimis priemonėmis.	iii) esamų elektroninio keitimosi duomenimis sistemų įvertinimą ir planuojamus veiksmus, kuriais būtų sudarytos sąlygos paramos gavėjams ir už programų valdymą ir kontrolę atsakingoms institucijoms visa informacija keistis vien elektroninio keitimosi duomenimis priemonėmis.
	<u>Teritorinio bendradarbiavimo programos nėra partnerystės sutarties dalis.</u>

Paiškinimas

Partnerystės sutartyje nebūtina pateikti duomenų, kurie jau pateikti veiksmų programose arba dėl kurių derėtasi jas rengiant. Šios nuostatos yra iš tiesų nereikalingos ir neatitinka supaprastinimo siekio. Be to, valstybės narės negali būti atsakingos už regionų ir vietos lygmeniu anksčiau priisiimtus įsipareigojimus.

Integruotas BSP fondų paramos naudojimas yra būtinas priemiesčių zonoms, nes joms gresia pavojus ne tik netekti kaimui skirto finansavimo, bet ir finansavimo, skirto miestams, o juk priemiesčių teritorijų ES atsiranda vis daugiau.

Dėl daugiašalio Europos teritorinio bendradarbiavimo (ETB) pobūdžio jis negali būti valdomas pasitelkiant partnerystės sutarties priemonę. Todėl jis turėtų būti aiškiai atskirtas nuo partnerystės sutarties taikymo srities.

20 pakeitimas

16 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Paramos telkinimas pagal temas	Paramos telkinimas pagal temas
Valstybės narės, vadovaudamosi konkrečioms fondams taikomomis taisyklėmis, teikdamos paramą daugiausia dėmesio skiria veiksams, teikiantiems didžiausią papildomą naudą siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, sprendžiant konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir susijusiose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, nurodytas problemas, ir atsižvelgiant į nacionalinius ir regioninius poreikius.	Valstybės narės, vadovaudamosi konkrečioms fondams taikomomis taisyklėmis, teikdamos paramą daugiausia dėmesio skiria veiksams, teikiantiems didžiausią papildomą naudą siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, sprendžiant konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir susijusiose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, nurodytas problemas, ir atsižvelgiant į nacionalinius ir regioninius poreikius. <u>Pagal subsidiarumo principą vadovaujančioji institucija savarankiškai nustato teminius tikslus ir investavimo prioritetus, kuriuos sutelks visą ES paramą.</u>

Paaiškinimas

Komitetas pritaria pasiūlymui didžiąją dalį išteklių skirti ribotam skaičiui teminių tikslų ir (arba) investavimo prioritetų. Vis dėlto Komitetas mano, kad vadovaujančiosioms institucijoms turi būti palikta teisė nustatyti teminius tikslus ir investavimo prioritetus ir suderinti strategijos „Europa 2020“ ir Bendrosios strateginės programos tikslus suderinti su vietos specifika.

21 pakeitimas

17 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Ex ante sąlygos	Ex ante sąlygos
1. Kiekvienam BSP fondui taikomos <i>ex ante</i> sąlygos nustatomos konkrečiam fondui skirtose taisyklėse.	1. Kiekvienam BSP fondui taikomos <i>ex ante</i> sąlygos nustatomos konkrečiam fondui skirtose taisyklėse.
2. Valstybės narės įvertina, ar taikytinos <i>ex ante</i> sąlygos yra įvykdytos.	2. Valstybės narės, <u>pitarus jų regionų ir vietos valdžios institucijoms</u> , įvertina, ar taikytinos <i>ex ante</i> sąlygos yra įvykdytos <u>laikantis įvairių valdymo lygmenų kompetencijos pasidalijimo principo</u> .
3. Jeigu iki partnerystės sutarties pateikimo <i>ex ante</i> sąlygos neįvykdomos, valstybės narės partnerystės sutartyje pateikia veiksmų, kurių reikia imtis nacionaliniu arba regioniniu lygmenimis, kad šios sąlygos būtų įvykdytos ne vėliau kaip per dvejus metus nuo partnerystės sutarties patvirtinimo arba iki 2016 m. gruodžio 31 d. (taikoma ankstesnė iš šių datų), santrauką ir šių veiksmų įgyvendinimo grafiką.	3. Jeigu iki partnerystės sutarties pateikimo <i>ex ante</i> sąlygos neįvykdomos, valstybės narės partnerystės sutartyje pateikia veiksmų, kurių reikia imtis nacionaliniu arba regioniniu lygmenimis, kad šios sąlygos būtų įvykdytos ne vėliau kaip per dvejus <u>trejus</u> metus nuo partnerystės sutarties patvirtinimo arba iki 2016 m. gruodžio 31 d. (taikoma ankstesnė iš šių datų), santrauką ir šių veiksmų įgyvendinimo grafiką.
4. Valstybės narės atitinkamose programose išsamiai nurodo veiksmus, skirtus <i>ex ante</i> sąlygoms įvykdyti, taip pat jų įgyvendinimo grafiką.	4. Valstybės narės, <u>pitarus jų regionų ir vietos valdžios institucijoms</u> , atitinkamose programose išsamiai nurodo <u>nustato</u> veiksmus, skirtus <i>ex ante</i> sąlygoms įvykdyti, taip pat jų įgyvendinimo grafiką.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
5. Komisija įvertina pateiktą informaciją apie tai, kaip įvykdytos <i>ex ante</i> sąlygos, vertindama partnerystės sutartį ir programas. Tvirtindama programą ji gali nuspręsti sustabdyti visus arba dalį tarpinių mokėjimų pagal programą, kol bus tinkamai užbaigti <i>ex ante</i> sąlygos vykdymo veiksmi. Jeigu <i>ex ante</i> sąlygai įvykdyti skirti veiksmai iki programoje nustatyto termino nebus tinkamai užbaigti, Komisija turės pagrindą sustabdyti mokėjimus.	5. Komisija įvertina pateiktą informaciją apie tai, kaip įvykdytos <i>ex ante</i> sąlygos, vertindama partnerystės sutartį ir programas. Tvirtindama programą ji gali nuspręsti sustabdyti visus arba dalį tarpinių mokėjimų pagal programą, kol bus tinkamai užbaigti <i>ex ante</i> sąlygos vykdymo veiksmi. Jeigu <i>ex ante</i> sąlygai įvykdyti skirti veiksmai iki programoje nustatyto termino nebus tinkamai užbaigti, tai Komisijai gali tapti pagrindu sustabdyti mokėjimus.
6. 1–5 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.	6. 1–5 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

Paaiškinimas

Komitetas mano, kad dėl šių *ex ante* sąlygų neturi būti stabdomi **jokie mokėjimai arba atliekamos finansinės pataisos**, išskyrus sąlygas, kurias valstybė narė yra įsipareigojusi vykdyti. Jei šios *ex ante* sąlygos neįvykdomos programavimo laikotarpio pradžioje, su jomis susijusi investicija negali būti programuojama. Savo ruožtu nebelieka poreikio *a posteriori* taikyti sankcijas. Be to, labai svarbu, kad Komisija atsižvelgtų į kiekvienos valstybės narės institucinę sąrangą ir kompetencijos pasiskirstymą joje. Iš tiesų, atrodo, nesuvaldoma, kad valstybė narė prisiimtų įsipareigojimus, kurie priklauso regionų ir vietos valdžios institucijų kompetencijai ir atvirkščiai.

22 pakeitimas

18 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Veiklos lėšų rezervas	Veiklos lėšų Lankstumo rezervas
5 proc. kiekvienam BSP fondui ir valstybei narei skirtų išteklių, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtus išteklius ir EJRŽF reglamento V antraštinę dalį, įgyvendinti skirtus išteklius, sudaro veiklos lėšų rezervą, skirstytiną pagal 20 straipsnio nuostatas.	<u>Programavimo laikotarpiu ir kiekvienai valstybei narei skirstant asignavimus numatyta sukurti lankstumo rezervą, sudarytą iš išteklių, gautų automatiškai panaikinus įsipareigojimus, ir skirtą:</u> i) <u>finansuoti bandomąsias iniciatyvas pažangaus, darnaus ir integracinio augimo srityje;</u> ii) <u>sudaryti galimybę pasinaudoti struktūriniais fondais išteklius ekonomikos, socialinei ir kultūros krizei šį rezervą susiejant su Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondų ir Europos Sąjungos solidarumo fondu.</u> 5 proc. kiekvienam BSP fondui ir valstybei narei skirtų išteklių, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtus išteklius ir EJRŽF reglamento V antraštinę dalį, įgyvendinti skirtus išteklius, sudaro veiklos lėšų rezervą, skirstytiną pagal 20 straipsnio nuostatas.

Paaiškinimas

Pakeitimu norime parodyti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

Tačiau Komitetas pritaria pasiūlymui sukurti **lankstumo rezervą**, kuris būtų sudarytas iš išteklių, gautų automatiškai panaikinus įsipareigojimus, ir kuri būtų skirta finansuoti eksperimentines pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo iniciatyvas arba jo lėšas panaudoti krizės atveju; šis rezervas liktų kiekvienai valstybei narei skirname krepšelyje.

23 pakeitimas

19 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Veiklos rezultatų peržiūra	Veiklos rezultatų peržiūra
1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, 2017 ir 2019 m. atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą, atsižvelgdama į atitinkamoje partnerystės sutartyje ir programoje nustatytą veiklos rezultatų planą. Veiklos rezultatų planas rengiamas I priede nurodyta tvarka.	1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, 2017 ir 2019 m. atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą, atsižvelgdama į atitinkamoje partnerystės sutartyje ir programoje nustatytą veiklos rezultatų planą. Veiklos rezultatų planas rengiamas I priede nurodyta tvarka.
2. Per šią peržiūrą, remiantis 2017 ir 2019 m. pateiktų pažangos ataskaitų informacija ir vertinimais, nagrinėjama, ar pasiekti programų įgyvendinimo orientyrai prioritetų lygmeniu.	2. Per šią peržiūrą, remiantis 2017 ir 2019 m. pateiktų pažangos ataskaitų informacija ir vertinimais, nagrinėjama, ar pasiekti programų įgyvendinimo orientyrai prioritetų lygmeniu.
	3. <u>Jei atlikus 2017 ir 2019 m. įgyvendinimo rezultatu peržiūrą paaiškėja, kad neįveikti 2016 ir 2018 m. numatyti su vienu iš programos prioritetų susiję svarbūs etapai, Komisija pateikia atitinkamai valstybei narei rekomendacijas ir, prireikus, skiria techninę pagalbą vadovaujančiosioms institucijoms.</u>

Paaiškinimas

Pakeitimu norime parodyti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

Dėl įgyvendinimo rezultatų peržiūros Komitetas mano, kad visu programavimo laikotarpiu reikėtų taikyti siekiamų tikslų valdymo ir stebėsenos mechanizmą, pagal kurį - tuo atveju, kai nepavyksta pasiekti numatytų tikslų - turi būti ne atliekamos finansinės pataisos, o Komisija turi pradėti taikyti techninės pagalbos mechanizmą.

24 pakeitimas

20 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Veiklos lėšų rezervo skirstymas	Veiklos lėšų rezervo skirstymas
1. Jeigu per 2017 m. įgyvendinimo rezultatų peržiūrą paaiškėja, kad pagal programos prioritetą nustatyti 2016 m. orientyrai nepasiekti, Komisija atitinkamoms valstybėms narėms pateikia rekomendacijas.	1. Jeigu per 2017 m. įgyvendinimo rezultatų peržiūrą paaiškėja, kad pagal programos prioritetą nustatyti 2016 m. orientyrai nepasiekti, Komisija atitinkamoms valstybėms narėms pateikia rekomendacijas.
2. Remdamasi 2019 m. atlikta peržiūra Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą dėl kiekvieno BSP fondo ir valstybių narių programų ir prioritetų, kurių orientyrai pasiekti. Valstybės narės teikia pasiūlymą dėl veiklos lėšų rezervo paskirstymo tame Komisijos sprendime nurodytoms programoms ir prioritetams. Komisija tvirtinta atitinkamų programų pakeitimus, laikydamosi 26 straipsnio nuostatų. Jeigu valstybė narė nepateikia informacijos pagal 46 straipsnio 2 ir 3 dalis, atitinkamoms programoms arba prioritetui veiklos lėšų rezervas neskiriamas.	2. Remdamasi 2019 m. atlikta peržiūra Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą dėl kiekvieno BSP fondo ir valstybių narių programų ir prioritetų, kurių orientyrai pasiekti. Valstybės narės teikia pasiūlymą dėl veiklos lėšų rezervo paskirstymo tame Komisijos sprendime nurodytoms programoms ir prioritetams. Komisija tvirtinta atitinkamų programų pakeitimus, laikydamosi 26 straipsnio nuostatų. Jeigu valstybė narė nepateikia informacijos pagal 46 straipsnio 2 ir 3 dalis, atitinkamoms programoms arba prioritetui veiklos lėšų rezervas neskiriamas.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
3. Jeigu atlikus veiklos rezultatų peržiūrą paaiškėja, kad pagal prioritetą veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų pasiekti nepavyko, Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus pagal programos prioritetą arba jų dalį, laikydamasi konkrečioms fondams taikomose taisyklėse nustatytos tvarkos.	3. Jeigu atlikus veiklos rezultatų peržiūrą paaiškėja, kad pagal prioritetą veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų pasiekti nepavyko, Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus pagal programos prioritetą arba jų dalį, laikydamasi konkrečioms fondams taikomose taisyklėse nustatytos tvarkos.
4. Jeigu Komisija, išnagrinėjusi galutinę programos įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad nepavyko pasiekti didelės dalies veiklos rezultatų plane nustatytų tikslų, atitinkamiems prioritetams ji gali pritaikyti finansines pataisas, laikydamasi konkrečioms fondams taikomų taisyklių. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomi kriterijai ir metodika, taikytini nustatant taikytinos finansinės pataisos dydį.	4. Jeigu Komisija, išnagrinėjusi galutinę programos įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad nepavyko pasiekti didelės dalies veiklos rezultatų plane nustatytų tikslų, atitinkamiems prioritetams ji gali pritaikyti finansines pataisas, laikydamasi konkrečioms fondams taikomų taisyklių. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomi kriterijai ir metodika, taikytini nustatant taikytinos finansinės pataisos dydį.
5. 2 dalis netaikoma Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programoms ir EJRŽF reglamento V antraštinėi daliai.	5. 2 dalis netaikoma Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programoms ir EJRŽF reglamento V antraštinėi daliai.

Paiškinimas

Pakeitimu norime parodyti, kad nepritariame pasiūlymui sukurti nacionalinį **veiklos lėšų rezervą**, kadangi toks mechanizmas gali paskatinti nustatyti ypač mažus, taigi ir lengvai pasiekiamus, tikslus tokiu būdu siekiant pasinaudoti papildomu finansavimu; taip pirmenybė būtų teikiama mažo užmojo projektams ir stabdomas noras diegti inovacijas.

25 pakeitimas

21 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Su valstybių narių ekonomikos politikos koordinavimu susijusi sąlyga	Su valstybių narių ekonomikos politikos koordinavimu susijusi sąlyga
[...]	[...]
4. Nukrypstant nuo 1 dalies, jei valstybei narei teikiama finansinė pagalba pagal 1 dalies d punktą ir jei ta pagalba yra susijusi su koregavimo programa, Komisija gali iš dalies keisti partnerystės sutartį ir programas be valstybių narių pasiūlymo, siekdama padidinti esamų BSP fondų poveikį augimui ir konkurencingumui. Siekdama užtikrinti veiksmingą partnerystės sutarties ir atitinkamų programų įgyvendinimą, Komisija dalyvauja jas valdant, kaip nurodyta koregavimo programoje arba susitarimo memorandume, pasirašytame su atitinkama valstybe nare.	4. Nukrypstant nuo 1 dalies, jei valstybei narei teikiama finansinė pagalba pagal 1 dalies d punktą ir jei ta pagalba yra susijusi su koregavimo programa, Komisija gali iš dalies keisti partnerystės sutartį ir programas be valstybių narių pasiūlymo, siekdama padidinti esamų BSP fondų poveikį augimui ir konkurencingumui. Siekdama užtikrinti veiksmingą partnerystės sutarties ir atitinkamų programų įgyvendinimą, Komisija dalyvauja jas valdant, kaip nurodyta koregavimo programoje arba susitarimo memorandume, pasirašytame su atitinkama valstybe nare.
5. Jeigu valstybė narė nesiima veiksmų dėl 1 dalyje nurodyto Komisijos reikalavimo arba nesiima tinkamų veiksmų per vieną mėnesį dėl 2 dalyje nurodytų Komisijos pastabų, Komisija gali per tris mėnesius nuo jos pastabų pateikimo įgyvendinimo aktu priimti sprendimą sustabdyti visus atitinkamų programų mokėjimus arba jų dalį.	5. Jeigu valstybė narė nesiima veiksmų dėl 1 dalyje nurodyto Komisijos reikalavimo arba nesiima tinkamų veiksmų per vieną mėnesį dėl 2 dalyje nurodytų Komisijos pastabų, Komisija gali per tris mėnesius nuo jos pastabų pateikimo įgyvendinimo aktu priimti sprendimą sustabdyti visus atitinkamų programų mokėjimus arba jų dalį.
6. Komisija įgyvendinimo aktais sustabdo visus atitinkamų programų mokėjimus ir išipareigojimų vykdymą, arba jų dalį, jeigu:	6. Komisija įgyvendinimo aktais sustabdo visus atitinkamų programų mokėjimus ir išipareigojimų vykdymą, arba jų dalį, jeigu:

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
a) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė nesilaiko konkrečių Tarybos nurodytų priemonių, kaip nustatyta Sutarties 136 straipsnio 1 dalyje;	a) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė nesilaiko konkrečių Tarybos nurodytų priemonių, kaip nustatyta Sutarties 136 straipsnio 1 dalyje;
b) pagal Sutarties 126 straipsnio 8 dalį arba 126 straipsnio 11 dalį Taryba nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų perviršiniam biudžetui ištaisyti,	b) pagal Sutarties 126 straipsnio 8 dalį arba 126 straipsnio 11 dalį Taryba nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų perviršiniam biudžetui ištaisyti;
c) pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2011 [dėl makroekonominių skirtumų prevencijos ir taisymo] 8 straipsnio 3 dalį Taryba nusprendžia, kad dviem atvejais iš eilės valstybė narė nepateikė tinkamo taisomųjų veiksmų plano, arba Taryba priima sprendimą dėl nesilaikymo, kaip nustatyta to reglamento 10 straipsnio 4 dalyje,	c) pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2011 [dėl makroekonominių skirtumų prevencijos ir taisymo] 8 straipsnio 3 dalį Taryba nusprendžia, kad dviem atvejais iš eilės valstybė narė nepateikė tinkamo taisomųjų veiksmų plano, arba Taryba priima sprendimą dėl nesilaikymo, kaip nustatyta to reglamento 10 straipsnio 4 dalyje,
d) Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nesiėmė priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia neleisti sumokėti tai valstybei narei skirtos finansinės pagalbos, arba	d) Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nesiėmė priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia neleisti sumokėti tai valstybei narei skirtos finansinės pagalbos, arba
e) Europos stabilumo mechanizmo valdyba padaro išvadą, kad dėl ESM finansinės pagalbos, teikiamos kaip ESM paskola atitinkamai valstybei narei, susieta sąlyga nebuvo įvykdyta ir todėl nusprendžia nesumokėti jai skirtos stabilumo paramos.	e) Europos stabilumo mechanizmo valdyba padaro išvadą, kad dėl ESM finansinės pagalbos, teikiamos kaip ESM paskola atitinkamai valstybei narei, susieta sąlyga nebuvo įvykdyta ir todėl nusprendžia nesumokėti jai skirtos stabilumo paramos.
7. Nusprendama sustabdyti visus mokėjimus arba išpareigojimų vykdymą, arba jų dalį, kaip atitinkamai nustatyta 5 ir 6 dalyse, Komisija užtikrina, kad sustabdymas būtų proporcingas ir veiksmingas, atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes, ir užtikrindama vienodą požiūrį į visas valstybes nares, visų pirma dėl sustabdymo poveikio atitinkamos valstybės narės ekonomikai.	7. Nusprendama sustabdyti visus mokėjimus arba išpareigojimų vykdymą, arba jų dalį, kaip atitinkamai nustatyta 5 ir 6 dalyse, Komisija užtikrina, kad sustabdymas būtų proporcingas ir veiksmingas, atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes, ir užtikrindama vienodą požiūrį į visas valstybes nares, visų pirma dėl sustabdymo poveikio atitinkamos valstybės narės ekonomikai.
8. Komisija nedelsdama panaikina mokėjimų ir išpareigojimų vykdymo sustabdymą, jeigu valstybė narė pateikia pasiūlymą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų keitimo, kaip reikalauja Komisijos, pastaroji jį patvirtina ir, kai taikytina:	8. Komisija nedelsdama panaikina mokėjimų ir išpareigojimų vykdymo sustabdymą, jeigu valstybė narė pateikia pasiūlymą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų keitimo, kaip reikalauja Komisijos, pastaroji jį patvirtina ir, kai taikytina:
a) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė laikosi konkrečių Tarybos nurodytų priemonių, kaip nustatyta Sutarties 136 straipsnio 1 dalyje;	a) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė laikosi konkrečių Tarybos nurodytų priemonių, kaip nustatyta Sutarties 136 straipsnio 1 dalyje;
b) perviršinio deficito procedūra sustabdoma pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 9 straipsnį arba Taryba pagal Sutarties 126 straipsnio 12 dalį nusprendė panaikinti sprendimą dėl perviršinio biudžeto buvimo;	b) perviršinio deficito procedūra sustabdoma pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 9 straipsnį arba Taryba pagal Sutarties 126 straipsnio 12 dalį nusprendė panaikinti sprendimą dėl perviršinio biudžeto buvimo;
c) Taryba patvirtino atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [PDP reglamentas] 8 straipsnio 2 dalį pateiktą taisomųjų veiksmų planą arba perviršinio disbalanso procedūra sustabdoma pagal to reglamento 10 straipsnio 5 dalį, arba Taryba pabaigė perviršinio disbalanso procedūrą pagal to reglamento 11 straipsnį;	c) Taryba patvirtino atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [PDP reglamentas] 8 straipsnio 2 dalį pateiktą taisomųjų veiksmų planą arba perviršinio disbalanso procedūra sustabdoma pagal to reglamento 10 straipsnio 5 dalį, arba Taryba pabaigė perviršinio disbalanso procedūrą pagal to reglamento 11 straipsnį;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
d) Komisija padarė išvadą, kad valstybė narė ėmėsi priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia leisti sumokėti tai valstybei narei skirtą finansinę pagalbą, arba	d) Komisija padarė išvadą, kad valstybė narė ėmėsi priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia leisti sumokėti tai valstybei narei skirtą finansinę pagalbą, arba
e) Europos stabilumo mechanizmo valdyba padarė išvadą, kad dėl ESM finansinės pagalbos, teikiamos kaip ESM paskola atitinkamai valstybei narei, susieta sąlyga buvo įvykdyta ir todėl nusprendžia sumokėti jai skirtą stabilumo paramą.	e) Europos stabilumo mechanizmo valdyba padarė išvadą, kad dėl ESM finansinės pagalbos, teikiamos kaip ESM paskola atitinkamai valstybei narei, susieta sąlyga buvo įvykdyta ir todėl nusprendžia sumokėti jai skirtą stabilumo paramą.
Be to, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nusprendžia sustabdytus išpareigojimus pakartotinai įtraukti į biudžetą pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatoma 2014–2020 m. laikotarpio daugiametė finansinė programa, 8 straipsnį.	Be to, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nusprendžia sustabdytus išpareigojimus pakartotinai įtraukti į biudžetą pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. [...], kuriuo nustatoma 2014–2020 m. laikotarpio daugiametė finansinė programa, 8 straipsnį.

Paiškinimas

Pakeitimu išreiškiame ryžtingą nepritimą pasiūlymams, kuriais siekiama susieti sanglaudos politiką ir Stabilumo ir augimo pakta (makroekonominės sąlygos); Regionų komitetas mano, kad **makroekonominės sąlygų** ir sanglaudos politikos tikslai skiriasi; todėl mano, kad **vietos ir regionų valdžios institucijos** negali nukentėti dėl to, kad kai kurios valstybės narės nesilaiko savo išpareigojimų, visų pirma susijusių su valstybių narių valdžios sektoriaus deficitu. Komitetas pripažįsta, kad tam tikrais atvejais turi būti numatyta galimybė keisti partnerystės sutartį ir veiksmų programas, tačiau nepritaria galimybei sustabdyti visus mokėjimus arba jų dalį.

26 pakeitimas

23 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Programų rengimas	Programų rengimas
1. BSP fondų parama įgyvendinama pagal programas laikantis partnerystės sutarties. Kiekviena programa parengiama 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.	1. BSP fondų parama įgyvendinama pagal programas laikantis partnerystės sutarties. Kiekviena programa parengiama 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.
2. Programas rengia valstybės narės arba jų paskirtos institucijos, bendradarbiaudamos su partneriais.	2. Programas rengia valstybės narės arba jų paskirtos institucijos, bendradarbiaudamos su partneriais.
3. Programos teikiamos tuo pat metu kaip partnerystės sutartis, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo programas – šios programos teikiamos per šešis mėnesius nuo Bendros strateginės programos patvirtinimo. Prie visų programų pridedamas 48 straipsnyje nurodytas <i>ex ante</i> vertinimas.	3. Turėtų būti skatinama rengti keleto fondų finansuojamas programas (ERPF, ESF, Sanglaudos fondo, EŽŪFKP, EJRŽF). Šiuo tikslu Europos Komisija imasi visų priemonių, kad tokios programos būtų rengiamos ir įgyvendinamos laikantis proporcingumo principo.
	3. 4. Programos teikiamos tuo pat metu kaip per šešis mėnesius nuo partnerystės sutarties pateikimo, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo programas – šios programos teikiamos per šešis mėnesius nuo Bendros strateginės programos patvirtinimo. Prie visų programų pridedamas 48 straipsnyje nurodytas <i>ex ante</i> vertinimas.

Paiškinimas

Komitetas mano, kad pasiūlymui rengti keleto fondų finansuojamas programos turėtų pritarti ir remti visi – Europos Komisija, valstybės narės ir vietos bei regionų valdžios institucijos. Šiuo tikslu Komisija turėtų pašalinti bet kokias procedūrinio pobūdžio kliūtis ir siekti, kad užtikrinant proporcingumo principo laikymąsi nepadaugėtų kontrolės turint omenyje tai, kad keleto fondų finansuojama programa susijusi su didesniais finansiniais ištekliais. Be to, Komitetas baiminasi, kad dėl reikalavimo tuo pat metu pateikti sutartį ir veiksmų programą gali būti vėluojama pradėti įgyvendinti projektus, todėl siūlo nustatyti šešių mėnesių laikotarpį.

27 pakeitimas

25 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Programų patvirtinimo procedūra	Programų patvirtinimo procedūra
1. Komisija, atsižvelgdama į <i>ex ante</i> vertinimą, vertina programų atitiktį šiam reglamentui ir konkrečioms fondams taikomoms taisyklėms, taip pat jų veiksmingą indėlį siekiant kiekvienam BSP fondui nustatytų konkrečių teminių tikslų ir Sąjungos prioritetų, Bendros strateginės programos ir partnerystės sutarties tikslų, ir įgyvendinant konkrečioms šalims taikomas rekomendacijas pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį. Vertinant visų pirma skiriamas dėmesys programos strategijos, atitinkamų tikslų, rodiklių, uždavinių ir biudžeto išteklių paskirstymo tinkamumui.	1. Komisija, atsižvelgdama į <i>ex ante</i> vertinimą, vertina programų atitiktį šiam reglamentui ir konkrečioms fondams taikomoms taisyklėms, taip pat jų veiksmingą indėlį siekiant kiekvienam BSP fondui nustatytų konkrečių teminių tikslų ir Sąjungos prioritetų, Bendros strateginės programos ir partnerystės sutarties tikslų, ir įgyvendinant konkrečioms šalims taikomas rekomendacijas pagal Sutarties 121 straipsnio 2 dalį ir Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį. Vertinant visų pirma skiriamas dėmesys programos strategijos, atitinkamų tikslų, rodiklių, uždavinių ir biudžeto išteklių paskirstymo tinkamumui <u>ir įvykdomumui</u> .

Paiškinimas

Svarbu pabrėžti, kad atliekant vertinimą turi būti siekiama įrodyti, kad strategija ne tik tinkama, bet ir praktiškai įvykdoma.

28 pakeitimas

28 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendruomenės inicijuota vietos plėtra	Bendruomenės inicijuota vietos plėtra
1. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, kuri EŽŪFKP atveju yra vietos plėtra pagal iniciatyvą LEADER, yra:	1. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, kuri EŽŪFKP atveju yra vietos plėtra pagal iniciatyvą LEADER, yra:
(a) vykdoma konkrečiose subregioninėse teritorijose;	(a) vykdoma konkrečiose subregioninėse teritorijose;
(b) inicijuojama bendruomenės, vietos veiklos grupių, kurias sudaro viešiesiems ir privatesiems vietos socialiniams ir ekonominiams interesams atstovaujantys subjektai ir kuriose sprendimų priėmimo lygmeniu nei viešojo sektoriaus, nei kurios nors vienos interesų grupės atstovai turi ne daugiau kaip 49 proc. balsavimo teisių;	(b) inicijuojama bendruomenės, vietos veiklos grupių, kurias sudaro viešiesiems ir privatesiems vietos socialiniams ir ekonominiams interesams atstovaujantys subjektai ir kuriose sprendimų priėmimo lygmeniu nei viešojo sektoriaus, nei kurios nors vienos interesų grupės atstovai <u>iš esmės neturi</u> ne daugiau kaip 49 proc. balsavimo teisių, <u>leidžiant veiksmų programose daryti išimtį institucinėms vietos plėtos struktūroms, kuriose balsavimo tvarka yra kitokia;</u>

Paaškinimas

Kai vietos partnerystė jau veikia, nesąžininga būtų ją bausti už tai, kad jos vidaus balsavimo tvarka nevisiškai sutampa su numatyta direktyvos projekte. Reglamente turėtų būti numatyta pakankama veiksmų laisvė partneriams rasti tinkamus sprendimus rengiant partnerystės sutartį.

29 pakeitimas

29 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Vietos plėtros strategijos	Vietos plėtros strategijos
1. Vietos plėtros strategiją sudaro bent šios sudedamosios dalys:	1. Vietos plėtros strategiją sudaro bent šios sudedamosios dalys:
a) teritorijos ir gyventojų, kuriems taikoma strategija, apibrėžtis;	a) teritorijos ir gyventojų, kuriems taikoma strategija, apibrėžtis;
b) teritorijos vystymosi poreikių analizė ir galimybės, taip pat pranašumų, trūkumų, galimybių ir grėsmių analizė;	b) teritorijos vystymosi poreikių analizė ir galimybės, taip pat pranašumų, trūkumų, galimybių ir grėsmių analizė;
c) strategijos ir jos tikslų apibūdinimas, integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas, tikslų hierarchija, taip pat aiškūs, išmatuojami našumo arba rezultatų tikslai. Strategija turi atitikti susijusias visų dalyvaujančių BSP fondų programas;	c) strategijos ir jos tikslų apibūdinimas, <u>atskleidžiantis jų integruotą pobūdį; integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas, tikslų hierarchija, taip pat aiškūs, išmatuojami našumo arba rezultatų tikslai. Strategija turi atitikti susijusias visų dalyvaujančių BSP fondų programas, visų pirma strategijų, taikomų priemiesčių ir funkcinėms zonoms, pritraukiant partnerius iš miesto ir kaimo;</u>
d) bendruomenės dalyvavimo rengiant strategiją apibūdinimas;	d) bendruomenės dalyvavimo rengiant strategiją apibūdinimas;
e) veiksmų planas, iš kurio būtų matyti, kaip pagal tikslus nustatomi konkretūs veiksmai;	ed) veiksmų planas, iš kurio būtų matyti, kaip pagal tikslus nustatomi konkretūs veiksmai;
f) strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos apibūdinimas, iš kurio būtų matyti vietos veiklos grupės pajėgumas įgyvendinti strategiją, ir konkrečios vertinimo tvarkos apibūdinimas;	fe) strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos apibūdinimas, iš kurio būtų matyti vietos veiklos grupės pajėgumas įgyvendinti strategiją, ir konkrečios vertinimo tvarkos apibūdinimas;
g) strategijos finansinis planas, taip pat planuojamas kiekvieno BSP fondo lėšų paskirstymas.	gf) strategijos finansinis planas, taip pat planuojamas kiekvieno BSP fondo lėšų paskirstymas, svarbiausia – integruotų teritorinių investicijų, miestų plėtros ir bendrų veiksmų planų taikymas.
[...]	[...]
2. Valstybės narės nustato vietos plėtros strategijų atrankos kriterijus. Atrankos kriterijai gali būti nustatyti konkretiems fondams taikomose taisyklėse.	2. Valstybės narės, <u>pritarus jų vietos ir regionų valdžios institucijoms</u> , nustato vietos plėtros strategijų atrankos kriterijus. Atrankos kriterijai gali būti nustatyti konkretiems fondams taikomose taisyklėse.
[...]	[...]
6. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, susijusius su teritorijos ir gyventojų, kuriems, kaip nustatyta 1 dalies a punkte, taikoma strategija, apibrėžtimi.	6. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, susijusius su teritorijos ir gyventojų, kuriems, kaip nustatyta 1 dalies a punkte, taikoma strategija, apibrėžtimi.

Paiškinimas

Komitetas palankiai vertina Komisijos pasiūlymus dėl **vietos vystymosi veiksmų ir integruotų teritorinių investicijų**, tačiau kartu prašo supaprastinti šias naujas nuostatas ir jų įgyvendinimo tvarką, kad vietos dalyviai nebūtų atgrasinti jas taikyti. Taigi mano, kad nereikėtų numatyti priimti ir deleguotąjį aktą, kuriame būtų nurodyta su vietos plėtros strategija susijusi teritorija ir gyventojai, kadangi tokia užduotis, kuriai atlikti būtinos specialios žinios apie konkrečios teritorijos vystymąsi ir problemas, paprastai priklauso regionų ir vietos valdžios institucijų kompetencijai.

Siekiant nuoseklumo, būtinai turėtų būti sudaryta galimybė vietos plėtros strategijas sujungti su integruotų teritorinių investicijų ir bendrų veiksmų planų įgyvendinimu

Svarbu, kad įgyvendinamos vietos plėtros strategijos sudarytų palankias sąlygas miesto ir kaimo santykiams ir kad vietos bendruomenės priemiesčių zonose galėtų tapti visaverčiais vietos plėtros strategijų partneriais.

30 pakeitimas

35 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Mokėjimo prašymai, įskaitant finansinių priemonių išlaidas	Mokėjimo prašymai, įskaitant finansinių priemonių išlaidas
2. 2. 33 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendintų pagal 33 straipsnio 4 dalies a ir b punktus, atveju į mokėjimo prašyme nurodomą visą tinkamų finansuoti išlaidų sumą įtraukiama ir atskirai nurodoma visa finansinei priemonei sumokėtos arba numatomos sumokėti paramos suma, skirta investicijoms į galutinį paramos gavėją per iš anksto nustatytą ne ilgesnį kaip dvejų metų laikotarpį, įskaitant valdymo sąnaudas arba mokesčius.	2. 2. 33 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendintų pagal 33 straipsnio 4 dalies a ir b punktus, atveju į mokėjimo prašyme nurodomą visą tinkamų finansuoti išlaidų sumą įtraukiama ir atskirai nurodoma visa finansinei priemonei sumokėtos arba numatomos sumokėti paramos suma, <u>skirta įvykdyti teisiškai privalomus įsipareigojimus</u> , susijusius su investicijomis į galutinį paramos gavėją per iš anksto nustatytą ne ilgesnį kaip dvejų metų laikotarpį, įskaitant valdymo sąnaudas arba mokesčius.
3. 3. Pagal 2 dalį nustatyta suma paskesniuose mokėjimo prašymuose atitinkamai koreguojama, atsižvelgiant į skirtumą tarp anksčiau atitinkamai finansinei priemonei sumokėtos paramos sumos ir faktinės investicijų į galutinius paramos gavėjus sumos, įskaitant patirtas valdymo sąnaudas ir mokesčius. Šios sumos mokėjimo prašyme nurodomos atskirai.	3. 3. Pagal 2 dalį nustatyta suma paskesniuose mokėjimo prašymuose atitinkamai koreguojama, atsižvelgiant į skirtumą tarp anksčiau atitinkamai finansinei priemonei sumokėtos paramos sumos ir faktinės investicijų į galutinius paramos gavėjus sumos, įskaitant patirtas valdymo sąnaudas ir mokesčius. Šios sumos mokėjimo prašyme nurodomos atskirai. <u>Kitų mokėjimų prašymų sumos skaičiuojamos kaip nurodyta 2 dalyje. Mokėjimo prašyme atskirai nurodomos faktinės sumos: investuotos į galutinius paramos gavėjus arba panaudotos valdymo sąnaudoms padengti ir mokesčiams sumokėti, ir sąnaudos, patirtos vykdant teisiškai privalomus įsipareigojimus, susijusius su investicijomis į galutinius paramos gavėjus, ir apmokant susijusias valdymo sąnaudas ir mokesčius. Kai su teisiškai privalomų įsipareigojimų vykdymu susijusi faktiškai patirtų išlaidų suma yra 20 proc. mažesnė nei numatyta, ši nedidelė suma atimama iš mokėjimo prašyme nurodytos sumos ir paskesniuose mokėjimo prašymuose į šią sumą bus atsižvelgta tik jei ji bus faktiškai sumokėta.</u>
[...]	[...]

Paiškinimas

Pasiūlyme dėl reglamento ypač skatinama taikyti Komisijos numatytas standartines finansines priemones (mes tokiam tikslui pritariame) siekiant, kad nebūtų pernelyg naudojamos finansinės inžinerijos priemonės siekiant vienintelio tikslo - patvirtinti išlaidas. Komiteto pasiūlytu pakeitimu siekiama pusiausvyros, kuri užtikrinama labiau diversifikuojant terminus ir sąlygas bei nustatant leistiną nuokrypio ribą, susijusią su gebėjimu laikytis to, kas numatyta.

31 pakeitimas

39 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Perimtų išteklių naudojimas po programos užbaigimo Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad kapitalo ištekliai ir pelnas bei kitos pajamos arba uždarbis, gautas iš BSP fondų paramos finansinėms priemonėms, ne trumpiau kaip 10 metų nuo programos užbaigimo būtų naudojami laikantis programos tikslų.	Perimtų išteklių naudojimas po programos užbaigimo Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad kapitalo ištekliai ir pelnas bei kitos pajamos arba uždarbis, gautas iš BSP fondų paramos finansinėms priemonėms, ne trumpiau kaip 10 penkerius metus nuo programos užbaigimo būtų naudojami laikantis programos tikslų.

Paiškinimas

Neturi būti nustatytas toks ilgas laikotarpis, per kurį privaloma panaudoti finansinės inžinerijos priemonės ir su tuo susijusius išteklius. Iš tiesų dešimties metų laikotarpis nuo programos užbaigimo ilgainiui gali lemti teisinį netikrumą.

32 pakeitimas

40 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita 2. 1 dalyse nurodytoje ataskaitoje pateikiama ši informacija apie kiekvieną finansinę priemonę: a) nurodoma programa ir prioritetas, kuriems teikiama BSP fondų parama; [...] e) nurodoma visa pagal finansinę priemonę galutiniams paramos gavėjams pagal programą ir prioritetą arba priemonę sumokėta paramos suma arba garantijų sutarčių atveju – paramos, dėl kurios prisiimti išpareigojimai, suma, įtraukta į Komisijai pateiktus mokėjimo prašymus; f) nurodomos pajamos ir grąžintos lėšos pagal finansinę priemonę; g) nurodomas naudojant finansinę priemonę padarytų investicijų dauginamasis poveikis, investicijų ir dalyvavimo vertė; h) nurodomas finansinės priemonės indėlis siekiant atitinkamos programos ir prioriteto rodiklių. [...]	Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita 2. 1 dalyse nurodytoje ataskaitoje pateikiama ši informacija apie kiekvieną finansinę priemonę: a) nurodoma programa ir prioritetas, kuriems teikiama BSP fondų parama; [...] e) nurodoma visa pagal finansinę priemonę galutiniams paramos gavėjams pagal programą ir prioritetą arba priemonę sumokėta paramos suma arba garantijų sutarčių atveju – paramos, dėl kurios prisiimti išpareigojimai, suma, įtraukta į Komisijai pateiktus mokėjimo prašymus; f) nurodomos pajamos ir grąžintos lėšos pagal finansinę priemonę; g) nurodomas naudojant finansinę priemonę padarytų investicijų dauginamasis poveikis, investicijų ir dalyvavimo vertė; h) nurodomas finansinės priemonės indėlis siekiant atitinkamos programos ir prioriteto rodiklių. [...]

Paiškinimas

Pakeitimo tikslas - siekti, kad būtų supaprastinti su metinėmis ataskaitomis susiję išpareigojimai, būtent duomenys dėl finansinių priemonių įgyvendinimo, kuriuos prašo pateikti Komisija.

33 pakeitimas

42 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
1. Stebėjimo komitetą sudaro vadovaujančiosios institucijos, tarpinių įstaigų ir partnerių atstovai. Kiekvienam stebėsenos komiteto nariui suteikiama balsavimo teisė.	1. Stebėsenos komitetą sudaro vadovaujančiosios institucijos, tarpinių įstaigų ir partnerių atstovai. Kiekvienam stebėsenos komiteto nariui suteikiama balsavimo teisė.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Į Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komitetą taip pat įtraukiami visų toje programoje dalyvaujančių trečiųjų šalių atstovai.	Į Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komitetą taip pat įtraukiami visų toje programoje dalyvaujančių trečiųjų šalių atstovai, <u>jei šios šalys prie šios programos prisideda finansiškai.</u>

Paaiškinimas

Neaišku, kaip bus sprendžiamas trečiųjų šalių ir teritorijų, besiribojančių su atokiausiasiais regionais, dalyvavimo Europos teritoriniame bendradarbiavime klausimas. Žinoma, įgyvendinant Teritorinio bendradarbiavimo direktyvos 28 straipsnyje minimas pagal ENI ir IPA, taip pat iš ERPF finansuojamas programos trečiosios šalys privalo dalyvauti. Tačiau kalbant apie atokiausius regionus, trečiosios šalys ir kaimyniniai regionai (išskyrus Kanarų salas – Maroką) neįtraukiami nei į ENI, nei į IPA. Šios šalys gauna EPF lėšų ir papildomai finansiškai neprisideda prie Europos teritorinio bendradarbiavimo. Nors bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis turi vykti, atokiausių regionų teritorinio bendradarbiavimo programų atveju numatyti tik asignavimai iš ERPF, ir nors 30 proc. šių lėšų gali būti panaudota ne ES teritorijoje, šios dalyvaujančios trečiosios šalys neprivalo būti įtrauktos į stebėsenos komitetus.

34 pakeitimas

43 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Stebėsenos komiteto funkcijos	Stebėsenos komiteto funkcijos
1. Stebėsenos komiteto posėdžiai šaukiami bent kartą per metus, per juos apžvelgiamas programos įgyvendinimas ir pažanga, padaryta siekiant jos tikslų. Tai atlikdamas jis atsižvelgia į finansinius duomenis, bendrus ir konkrečius programos rodiklius, taip pat rezultatų rodiklių pokyčius ir pažangą siekiant kiekybinių tikslų bei veiklos rezultatų plane nustatytus orientyrus.	1. Stebėsenos komiteto posėdžiai šaukiami bent kartą per metus, per juos apžvelgiamas programos įgyvendinimas ir pažanga, padaryta siekiant jos tikslų. Tai atlikdamas jis atsižvelgia į finansinius duomenis, bendrus ir konkrečius programos rodiklius, taip pat rezultatų rodiklių pokyčius ir pažangą siekiant kiekybinių tikslų, <u>taip pat į 49 straipsnyje nurodytą vertinimo plane pateiktą informaciją bei veiklos rezultatų plane nustatytus orientyrus.</u>

Paaiškinimas

Norint įvertinti programą reikia atsižvelgti ir į 49 straipsnio 4 dalyje numatytą vertinimą.

35 pakeitimas

47 straipsnio nauja 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios nuostatos	Bendrosios nuostatos
1. Vertinant siekiama, kad programos būtų kokybiškiau rengiamos ir įgyvendinamos, taip pat kad būtų įvertintas jų efektyvumas, veiksmingumas ir poveikis. Programų poveikis vertinamas remiantis atitinkamų BSP fondų paskirtimi ir atsižvelgiant į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslus bei bendrąjį vidaus produktą (BVP) ir nedarbą, kai tinkama.	1. Vertinant siekiama, kad programos būtų kokybiškiau rengiamos ir įgyvendinamos, taip pat kad būtų įvertintas jų efektyvumas, veiksmingumas ir poveikis. Programų poveikis vertinamas remiantis atitinkamų BSP fondų paskirtimi ir atsižvelgiant į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslus bei bendrąjį vidaus produktą (BVP) ir nedarbą, kai tinkama.
	2. <u>Programų poveikis gali būti vertinamas ne tik remiantis 1 dalyje numatytomis nuostatomis, bet ir kitais svarbiais aspektais atsižvelgiant į konkrečios teritorijos socialinius ir ekonominius ypatumus.</u>

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2. Valstybės narės suteikia išteklius, kurių reikia vertinimams atlikti, ir užtikrina, kad būtų nustatytos vertinimams reikalingų duomenų, įskaitant duomenis apie bendrus ir, kai tinkama, konkrečius programų rodiklius, parengimo ir surinkimo procedūros.	2. <u>3.</u> Valstybės narės suteikia išteklius, kurių reikia vertinimams atlikti, ir užtikrina, kad būtų nustatytos vertinimams reikalingų duomenų, įskaitant duomenis apie bendrus ir, kai tinkama, konkrečius programų rodiklius, parengimo ir surinkimo procedūros.

Paiškinimas

Poveikio vertinimuose svarbu atsižvelgti į kitus taip pat labai svarbius aspektus laikantis požiūrio, pagal kurį taikomas „ne vien tik BVP“ rodiklis. Šis klausimas nagrinėjamas Regionų komiteto nuomonėje „BVP ir kiti rodikliai pažangai vertinti“.

36 pakeitimas

48 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
3. Atliekant <i>ex ante</i> vertinimus vertinama: [....] g) ar siekiami kiekybiniai tikslai yra realistiški atsižvelgiant į numatomą BSP fondų paramą; h) siūlomos paramos formos loginis pagrindimas; i) ar pakankami žmogiškieji ir administraciniai pajėgumai valdyti programą; j) ar tinkamos programos stebėsenai ir vertinimams reikalingų duomenų rinkimo procedūros; k) ar veiklos rezultatų plane pasirinkti orientyrai yra tinkami; l) ar suplanuotos priemonės pakankamos moterų ir vyrų lygybei skatinti, ir diskriminacijos prevencijai; m) ar suplanuotos priemonės tinkamos tvariam vystymuisi skatinti.	3. Atliekant <i>ex ante</i> vertinimus vertinama: [....] g) ar siekiami kiekybiniai tikslai yra realistiški atsižvelgiant į numatomą BSP fondų paramą; <u>h)</u> siūlomos paramos formos loginis pagrindimas; i) ar pakankami žmogiškieji ir administraciniai pajėgumai valdyti programą; j) ar tinkamos programos stebėsenai ir vertinimams reikalingų duomenų rinkimo procedūros; k) ar veiklos rezultatų plane pasirinkti orientyrai yra tinkami; <u>l)</u> ar suplanuotos priemonės pakankamos moterų ir vyrų lygybei skatinti, ir diskriminacijos prevencijai; m) ar suplanuotos priemonės tinkamos tvariam vystymuisi skatinti.

Paiškinimas

Komitetas mano, kad *ex ante* vertinime neturi būti nei aspektų, kurių prieš pradėdant įgyvendinti programą negalima tinkamai įvertinti kiekybiniu požiūriu, nei tų, kurie jau paminėti kitose ataskaitose (pavyzdžiui, valdymo ir kontrolės sistemos, partnerystės sutartys). Todėl siūloma kai kurią informaciją išbraukti.

37 pakeitimas

49 straipsnio nauja 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Vertinimas per programavimo laikotarpį 1. Vadovaujančioji institucija, remdamasi konkrečiais fondams taikomomis taisyklėmis, parengia ir pateikia kiekvienos programos vertinimo planą.	Vertinimas per programavimo laikotarpį 1. Vadovaujančioji institucija, remdamasi konkrečiais fondams taikomomis taisyklėmis, parengia ir pateikia kiekvienos programos vertinimo planą.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2. Valstybės narės užtikrina tinkamus vertinimo pajėgumus.	2. Valstybės narės užtikrina tinkamus vertinimo pajėgumus.
3. Per programavimo laikotarpį vadovaujančioji institucija atlieka kiekvienos programos vertinimus, įskaitant veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio vertinimą, remdama vertinimo planu. Bent kartą per programavimo laikotarpį įvertinama, kaip BSP fondų parama prisideda prie kiekvieno prioriteto tikslų įgyvendinimo. Stebėsenos komitetas išnagrinėja visus vertinimus ir siunčia Komisijai.	3. Per programavimo laikotarpį vadovaujančioji institucija atlieka kiekvienos programos vertinimus, įskaitant veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio vertinimą, remdama vertinimo planu. Bent kartą per programavimo laikotarpį įvertinama, kaip BSP fondų parama prisideda prie kiekvieno prioriteto tikslų įgyvendinimo. Stebėsenos komitetas išnagrinėja visus vertinimus ir siunčia Komisijai.
4. Komisija programas gali vertinti savo iniciatyva.	<u>4. Vadovaujančiosios institucijos, remdamosi 3 dalyje minimų vertinimų išvadomis, jei reikia, pakeičia ir patobulina programos priemones ir įgyvendinimo nuostatas.</u> 4.5. Komisija programas gali vertinti savo iniciatyva.

Paaiškinimas

Siekiant, kad veiksmas būtų labiau orientuoti į rezultatus ir užtikrintas didesnis programų veiksmingumas, svarbu veiksmingai pasinaudoti atliekamuose vertinimuose pateikta informacija.

38 pakeitimas

54 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Veiksmai, iš kurių gaunama pajamų	Veiksmai, iš kurių gaunama pajamų
1. Grynosios pajamos, gautos per tam tikrą ataskaitinį laikotarpį užbaigus veiksmą, nustatomos iš anksto vienu iš šių metodų:	1. Grynosios pajamos, gautos per tam tikrą ataskaitinį laikotarpį užbaigus veiksmą, nustatomos iš anksto vienu iš šių metodų:
a) tam tikro tipo veiksmui taikant procentais išreikštą fiksuoto dydžio sumą;	a) tam tikro tipo veiksmui taikant procentais išreikštą fiksuoto dydžio sumą;
b) apskaičiuojama dabartinė grynyų veiksmo pajamų vertė atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“ ir, jei tinkama, į nuosavo kapitalo aspektus, susijusius su santykinę atitinkamos valstybės narės gerove.	b) apskaičiuojama dabartinė grynyų veiksmo pajamų vertė atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“ ir, jei tinkama, į nuosavo kapitalo aspektus, susijusius su santykinę atitinkamos valstybės narės gerove.
Finansuoti tinkamos veiksmo išlaidos negali viršyti sumos, gautos iš dabartinės investicijų sąnaudų vertės atėmus dabartinę grynyų pajamų vertę, nustatytą pagal vieną iš tų metodų.	Finansuoti tinkamos veiksmo išlaidos negali viršyti sumos, gautos iš dabartinės investicijų sąnaudų vertės atėmus dabartinę grynyų pajamų vertę, nustatytą pagal vieną iš tų metodų.
Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose apibrėžiama a punkte nurodyta fiksuoto dydžio suma.	Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 142 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose Nustatytos tokios ribos apibrėžiama a punkte nurodytose fiksuoto dydžio sumose <u>ribos:</u>
Komisija patvirtina b punkte nurodytą metodiką, priimdama įgyvendinimo aktus pagal 143 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.	<u>c) infrastruktūros investicijoms, kurios generuoja dideles grynasias pajamas, parama negali būti didesnė nei:</u> i) <u>40 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų regionuose, kuriems taikomas konvergencijos tikslas, ir valstybėse narėse, kurios numatytos Sanglaudos fonde, jis gali būti padidintas ne daugiau nei dar 10 proc.;</u> ii) <u>30 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų pereinamojo laikotarpio regionuose;</u>

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
	iii) <u>25 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų regionuose, kuriems taikomas konkurencingumo tikslas;</u> iv) <u>šie dydžiai gali būti padidinti finansavimo būdams, išskyrus tiesioginę paramą, jeigu toks padidinimas nesudaro daugiau kaip 10 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų;</u> d) <u>investicijų į įmones atveju šie dydžiai negali viršyti:</u> i) <u>35 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų regionuose, kuriems taikomas konvergencijos tikslas,</u> ii) <u>25 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų pereinamojo laikotarpio regionuose;</u> iii) <u>15 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų regionuose, kuriems taikomas konkurencingumo tikslas,</u> iv) <u>investicijų į mažas ir vidutines įmones atveju šie dydžiai gali būti padidinti finansavimo būdams, išskyrus tiesioginę paramą, jeigu toks padidėjimas nėra didesnis nei 10 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.</u> Komisija patvirtina b punkte nurodytą metodiką, priimdama įgyvendinimo aktus pagal 143 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

Paiškinimas

Komitetas mano, kad siekiant nenuvilti projektų vykdytojų geriau būtų vėl taikyti 2000-2006 m. laikotarpiu taikytas taisykles, kuriose buvo numatyta **speciali (sumažinta) orientacinė** ir visiems veiksmams, iš kurių gaunama pajamų, vienoda **norma**.

39 pakeitimas

55 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Tinkamumas finansuoti 1. Išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas pagal nacionalines taisykles, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente arba konkrečioms fondams taikomose taisyklėse nustatomos konkrečios taisyklės. [...] 6. Iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, nurodomų galutiniam paramos gavėjo pateikiamame mokėjimo prašyme, išskaitomos grynosios tiesiogiai iš veiksmo per jo įgyvendinimo laikotarpį gautos pajamos, į kurias veiksmo patvirtinimo metu nebuvo atsižvelgta. Ši taisyklė netaikoma finansinėms priemonėms ir apdovanojimams. [...]	Tinkamumas finansuoti 1. Išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas pagal nacionalines taisykles, išskyrus teritorinio bendradarbiavimo <u>projektus</u>, tuos atvejus, kai šiame reglamente arba konkrečioms fondams taikomose taisyklėse nustatomos konkrečios taisyklės. [...] 6. Iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, nurodomų galutiniam paramos gavėjo pateikiamame mokėjimo prašyme, išskaitomos grynosios tiesiogiai iš veiksmo per jo įgyvendinimo laikotarpį gautos pajamos, į kurias veiksmo patvirtinimo metu nebuvo atsižvelgta. Ši taisyklė netaikoma finansinėms priemonėms ir apdovanojimams. [...] 9. <u>Teritorinio bendradarbiavimo projektams Komisija nustato atskirą pagalbos režimą, siekiant išvengti veiklos vykdytojų konkurencijos iškraipymo.</u>

Paiškinimas

Šiuo pakeitimu siūloma išbraukti 6 dalį siekiant neapsunkinti veiksmų patikrinimo proceso tuo metu, kai šie veiksmai yra vykdomi. Turėtų būti įterpta nauja 9 dalis, kadangi teritoriniam bendradarbiavimui būtinas specialus režimas, kadangi taikomos skirtingos nacionalinės taisyklės arba jų suderinimas sudaro pernelyg dideles administracines kliūtis deramam projektų įgyvendinimui.

40 pakeitimas

59 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Specialiosios dotacijų tinkamumo finansuoti taisyklės	Specialiosios dotacijų tinkamumo finansuoti taisyklės
Šios sąnaudos nėra tinkamos finansuoti iš BSP fondų:	Šios sąnaudos nėra tinkamos finansuoti iš BSP fondų:
a) skolos palūkanos;	a) skolos palūkanos;
b) neužstatytos ir užstatytos žemės pirkimas už sumą, viršijančią 10 proc. atitinkamo veiksmo visų tinkamų finansuoti išlaidų. Išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais galima leisti, kad įgyvendinant veiksmus, susijusius su aplinkos apsauga, ši dalis būtų didesnė;	b) neužstatytos ir užstatytos žemės pirkimas už sumą, viršijančią 10 proc. atitinkamo veiksmo visų tinkamų finansuoti išlaidų. Išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais galima leisti, kad įgyvendinant veiksmus, susijusius su aplinkos apsauga, ši dalis būtų didesnė;
c) pridėtinės vertės mokestis. PVM sumos gali būti tinkamos finansuoti, jei pagal nacionalinius PVM teisės aktus jos nėra susigrąžinamos ir jas sumokėjęs paramos gavėjas nėra neapmokestinamasis asmuo, kaip nustatyta Direktyvos 2006/112/EB 13 straipsnio 1 dalyje, o tos PVM sumos nėra patirtos teikiant infrastruktūrą.	c) grąžintinas pridėtinės vertės mokestis. PVM sumos gali būti tinkamos finansuoti, jei pagal nacionalinius PVM teisės aktus jos nėra susigrąžinamos ir jas sumokėjęs paramos gavėjas nėra neapmokestinamasis asmuo, kaip nustatyta Direktyvos 2006/112/EB 13 straipsnio 1 dalyje, o tos PVM sumos nėra patirtos teikiant infrastruktūrą.

Paiškinimas

Komitetas mano, kad tik grąžintinas PVM neturėtų būti tinkamas BSP fondų paramai. Jeigu visų projektų, kuriuos įgyvendina viešojo sektoriaus institucijos, PVM, kuris nėra grąžintinas, bus priskiriamas netinkamoms finansuoti išlaidoms, labai smarkiai padidės valstybių narių nacionalinė bendro finansavimo dalis ir sumažės regionų ir vietos valdžios institucijų pajėgumas įgyvendinti projektus.

Be to, RK mano, kad taisyklė, jog PVM sumos, kurios nėra patirtos teikiant infrastruktūrą yra netinkamos finansuoti paramos gavėjams yra diskriminuojančios kitų tipų operacijų atžvilgiu.

41 pakeitimas

64 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Akreditavimas ir koordinavimas	Akreditavimas ir koordinavimas
[...]	[...]
3. Akreditacija grindžiama nepriklausomos audito institucijos, vertinančios akredituojamos institucijos atitiktį taikytiniams kriterijams, nuomone. Nepriklausoma audito institucija vykdo veiklą, vadovaudamasi tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais.	3. Akreditacija grindžiama nepriklausomos audito institucijos, vertinančios akredituojamos institucijos atitiktį taikytiniams kriterijams, nuomone. Nepriklausoma audito institucija vykdo veiklą, vadovaudamasi tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais.
[...]	[...]

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
5. Valstybė narė gali paskirti koordinavimo instituciją, kuri palaiko ryšius su Komisija ir teikia jai informaciją, skatina suderintai taikyti Sąjungos taisykles, rengia apibendrinamąją ataskaitą, kurioje nacionaliniu lygmeniu apžvelgiamos visos valdymo deklaracijos ir audito nuomonės bei koordinuoja taisomųjų veiksmų dėl bendro pobūdžio trūkumų įgyvendinimą.	5. Valstybė narė gali paskirti koordinavimo instituciją, kuri palaiko ryšius su Komisija ir teikia jai informaciją, skatina suderintai taikyti Sąjungos taisykles, rengia apibendrinamąją ataskaitą, kurioje nacionaliniu lygmeniu apžvelgiamos visos valdymo deklaracijos ir audito nuomonės bei koordinuoja taisomųjų veiksmų dėl bendro pobūdžio trūkumų įgyvendinimą.

Paiškinimas

Šiuo pakeitimu siekiama, kad nedaugėtų institucijų ir subjektų, dėl kurių gausos valdymo ir kontrolės sistema taptų dar sudėtingesnė.

42 pakeitimas

67 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendros mokėjimų taisyklės	Bendros mokėjimų taisyklės
1. Komisija BSP fondų įnašus kiekvienai programai moka pagal biudžeto asignavimus ir atsižvelgdama į turimas lėšas. Kiekvienas mokėjimas priskiriamas seniausiam dar neįvykdytam atitinkamo fondo biudžetiniams įsipareigojimui.	1. Komisija BSP fondų įnašus kiekvienai programai moka pagal biudžeto asignavimus ir atsižvelgdama į turimas lėšas. Kiekvienas mokėjimas priskiriamas seniausiam dar neįvykdytam atitinkamo fondo biudžetiniams įsipareigojimui.
2. Mokėjimai vykdomi kaip išankstiniai, tarpiniai, metinio likučio ir, kai taikytina, galutinio likučio mokėjimai.	2. Mokėjimai vykdomi kaip išankstiniai, tarpiniai, metinio likučio ir, kai taikytina, galutinio likučio mokėjimai.
3. 57 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytos paramos atveju paramos gavėjui sumokėtos sumos yra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.	3. 57 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytos paramos atveju paramos gavėjui sumokėtos sumos yra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis

Paiškinimas

Esame prieš „metinio likučio“ paminėjimą, nes juo nustatomas metinio sąskaitų patvirtinimo principas. Manoma, kad siūlomu metiniu sąskaitų patvirtinimu iš esmės įvedama metinio užbaigimo procedūra, dėl kurios tik padidėtų administracinė našta, būtų privaloma atlikti finansines pataisas atsižvelgiant į Komisijos ir (arba) Europos Audito Rūmų nustatytus pažeidimus, bei sumažėtų 2007–2013 m. laikotarpiu esamas lankstumas deklaruoju ir pakeičiant „viršytas“ išlaidas.

43 pakeitimas

75 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Informacijos pateikimas	Informacijos pateikimas
1. Valstybė narė iki kitų metų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui vasario 1 d. pagal Finansinio reglamento [56 straipsnį] pateikia Komisijai šiuos dokumentus ir informaciją:	1. Valstybė narė iki kitų metų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui vasario 1 d. pagal Finansinio reglamento [56 straipsnį] pateikia Komisijai šiuos dokumentus ir informaciją:
(a) pagal 64 straipsnių akredituotų institucijų patvirtintas metines sąskaitas;	a) pagal 64 straipsnių akredituotų institucijų patvirtintas metines sąskaitas, jei tvirtinančioji institucija <u>nusprendė taikyti metinę apskaitos procedūrą pagal 128 straipsnį;</u>

Paaiškinimas

Būtų naudinga, kaip ir šiuo programavimo laikotarpiu, kad tvirtinančiosios institucijos galėtų pačios rinkti metinį sąskaitų patvirtinimą. Sunku laikytis 75 straipsnyje nurodyto termino, kadangi jis yra per trumpas.

44 pakeitimas

82 straipsnio 2 dalis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
Investicijos į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą	Investicijos į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą
Ištekliai investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą paskirstomi tarp šių trijų NUTS 2 lygio regionų kategorijų:	Ištekliai investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą paskirstomi tarp šių trijų NUTS 2 lygio regionų kategorijų:
(a) mažiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 proc. ES-27 BVP vidurkio;	(a) mažiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 proc. ES-27 BVP vidurkio;
(b) pereinamojo laikotarpio regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–90 proc. ES-27 BVP vidurkio;	(b) pereinamojo laikotarpio regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–90 proc. ES-27 BVP vidurkio;
(c) labiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra daugiau kaip 90 proc. ES-27 BVP vidurkio.	(c) labiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra daugiau kaip 90 proc. ES-27 BVP vidurkio.
Šios trys regionų kategorijos nustatomos palyginant jų BVP vienam gyventojui, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais pagal 2006–2008 m. Sąjungos rodiklius, ir ES-27 to paties laikotarpio BVP vidurkį.	Šios trys regionų kategorijos nustatomos palyginant jų BVP vienam gyventojui, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais pagal <u>turimus 2006–2008 m. pastarųjų trejų metų</u> Sąjungos rodiklius, ir ES-27 to paties laikotarpio BVP vidurkį.

Paaiškinimas

Norima paaiškinti, kad, siekiant nustatyti, ar regionas turi teisę į paramą, turėtų būti naudojamos ne tais rodikliais, kurie buvo 2006–2008 m. laikotarpiu, t. y. iki krizės, bet pastarojo laikotarpio rodikliais.

45 pakeitimas

83 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Visi ištekliai	Visi ištekliai
Nepažeisdama šio straipsnio 3 dalies ir 84 straipsnio 7 dalies, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo visus išteklius suskirsto pagal valstybes nares ir pagal metus..	Nepažeisdama šio straipsnio 3 dalies ir 84 straipsnio 7 dalies, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo visus išteklius suskirsto pagal valstybes nares <u>pagal tikslą „Investavimas ekonomikos augimui ir užimtumui skatinti“ ir pagal bendradarbiavimo programą pagal tikslą „Teritorinis bendradarbiavimas“.</u>

Paaiškinimas

RK nori užtikrinti, kad Komisija asignavimus teritorinio bendradarbiavimo programai skirtų pagal bendradarbiavimo sritį, o ne pagal nacionalinius paketus.

46 pakeitimas

84 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą ir Europos teritoriniam bendradarbiavimui skiriami ištekliai	Investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą ir Europos teritoriniam bendradarbiavimui skiriami ištekliai
2. Pagal valstybes nares ištekliai paskirstomi remiantis šiais kriterijais:	2. Pagal valstybes nares ištekliai paskirstomi remiantis šiais kriterijais:
a) mažiau išsivysčiusiems ir pereinamojo laikotarpio regionams – reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nacionalinė gerovė ir nedarbo lygis;	a) mažiau išsivysčiusiems ir pereinamojo laikotarpio regionams – reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nacionalinė gerovė, <u>dideli ir nuolatiniai gamtiniai ir demografiniai regiono trūkumai, nurodyti 111 straipsnio 4 dalyje</u> , ir nedarbo lygis;
b) labiau išsivysčiusiems regionams – reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nedarbo lygis, užimtumo lygis, išsilavinimo lygis ir gyventojų tankumas;	b) labiau išsivysčiusiems regionams – reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nedarbo lygis, užimtumo lygis, išsilavinimo lygis ir <u>gyventojų tankumas; gyventojų pasiskirstymas ir demografinis senėjimas; jei asignavimas yra atvirkščiai proporcingas gyventojų tankumui</u> ;
c) paramai iš Sanglaudos fondo – gyventojų skaičius, nacionalinė gerovė ir plotas.	c) paramai iš Sanglaudos fondo – gyventojų skaičius, nacionalinė gerovė ir plotas.
3. Bent 25 proc. mažiau išsivysčiusiems regionams, 40 proc. pereinamojo laikotarpio regionams ir 52 proc. labiau išsivysčiusiems regionams skiriamų struktūrinių fondų išteklių kiekvienoje valstybėje narėje skiriama ESF. Taikant šią nuostatą parama valstybei narei pagal [Paramos skurstantiems gyventojams maisto produktais priemone] laikoma struktūrinių fondų ESF skirtų lėšų dalimi	3. Bent <u>25 20</u> proc. mažiau išsivysčiusiems regionams, <u>40 35</u> proc. pereinamojo laikotarpio regionams ir <u>52 40</u> proc. labiau išsivysčiusiems regionams skiriamų struktūrinių fondų išteklių kiekvienoje valstybėje narėje skiriama ESF. Taikant šią nuostatą parama valstybei narei pagal [Paramos skurstantiems gyventojams maisto produktais priemone] laikoma struktūrinių fondų ESF skirtų lėšų dalimi.
[...]	[...]
5. Struktūrinių fondų parama [skurstantiems gyventojams skirtiems maisto produktams] pagal investicijas į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą yra 2 500 000 000 EUR.	5. Struktūrinių fondų parama [skurstantiems gyventojams skirtiems maisto produktams] <u>pagal investicijas į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą</u> sudaro 2 500 000 000 EUR.
Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš kiekvienos valstybės narės struktūrinių fondų asignavimo išlaidų kategorijai „Gamtos išteklių apsauga ir valdymas“ <u>pervestinių lėšų suma visam laikotarpiui</u> . Kiekvienai valstybei narei skirtas struktūrinių fondų asignavimas atitinkamai sumažinamas.	Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma suma, kuri bus pervesta iš <u>kiekvienos valstybės narės struktūrinių fondų</u> asignavimo, skirto <u>Europos Sąjungos finansinės programos išlaidų kategorijai „Gamtos išteklių apsauga ir valdymas“</u> <u>pervestinių lėšų suma visam laikotarpiui</u> . Kiekvienai valstybei narei skirtas struktūrinių fondų asignavimas atitinkamai sumažinamas.
Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą struktūrinių fondų paramą, nuo 2014 m. biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas [paramos maisto produktų skurstantiems gyventojams priemonės] biudžeto eilutes.	<u>Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą struktūrinių fondų paramą, nuo 2014 m. biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas [paramos maisto produktų skurstantiems gyventojams priemonės] biudžeto eilutes.</u>
6. 5 proc. investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui skiriamų išteklių paliekama veiklos lėšų rezerve, kuris paskirstomas pagal 19 straipsnį.	6. 5 proc. investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui skiriamų išteklių paliekama veiklos lėšų rezerve, kuris paskirstomas pagal 19 straipsnį.
[...]	[...]
	8. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skiriami ištekliai sudaro 3,48 proc. fondų biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. numatytų visų išteklių (t. y. iš viso 11 700 000 004 EUR). <u>Šie ištekliai bus išskaičiuoti iš sanglaudos politikai skirtų bendrų išteklių remiantis paskirstymu pagal bendradarbiavimo programą.</u>

Paiškinimas

Be kriterijų, kurie paprastai naudojami skiriant paramą valstybėms narėms, Regionų komitetas ragina atsižvelgti į tokius kriterijus kaip gamtiniai ir demografiniai trūkumai, išdėstyti SESV 174 straipsnyje. Kiti kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti, yra gyventojų pasiskirstymas, gyventojų skaičiaus mažėjimas tam tikrose regiono dalyse, pvz., kaimo vietovėse ir pasienyje, ir net gyventojų senėjimas, kuris gali turėti rimtą poveikį ekonomikos vystymui ir viešųjų paslaugų kainai.

Be to, Komitetas mano, kad Europos socialiniam fondui numatyta skirti minimali struktūrinių fondų procentinė dalis yra pernelyg didelė. Todėl prašo sumažinti šią ribą kiekvienai regionų kategorijai. Komitetas mano, kad svarbu regionams sudaryti galimybę investuoti į sektorius, kuriuose sukurtos ir gali būti kuriamos darbo vietos, ir užtikrinant jiems plataus užmojo finansavimą užimtumo ir socialinių reikalų srityje.

Struktūrinių fondų reglamentavimo sistema gali tapti nauju ES paramos maisto produktais skurstantiems gyventojams priemonės teisiniu pagrindu, tačiau finansiniu požiūriu ši sistema jokių būdu negali pakeisti pagalbos maistu programos, kurios tikslai susiję su Bendra žemės ūkio politika.

Galiausiai, Komitetas norėtų užtikrinti, kad Europos Komisija lėšas teritorinio bendradarbiavimo programoms skirtų kiekvienai bendradarbiavimo teritorijai.

47 pakeitimas

86 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Papildomumas	Papildomumas
4. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis per laikotarpį buvo išlaikytas, tikrinama tik tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena ne mažiau kaip 15 proc. gyventojų.	4. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis per laikotarpį buvo išlaikytas, tikrinama tik tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena ne mažiau kaip 20 proc. gyventojų.
Tose valstybėse narėse, kuriose kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena ne mažiau kaip 70 proc. gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu lygmeniu.	Tose valstybėse narėse, kuriose kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena ne mažiau kaip 70 proc. gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu lygmeniu.
Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 70 proc. gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Tuo tikslu valstybės narės Komisijai teikia informaciją apie išlaidas mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose kiekvienu tikrinimo proceso etapu.	Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena daugiau kaip 20+5 proc., bet mažiau kaip 70 proc. gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Tuo tikslu valstybės narės Komisijai teikia informaciją apie išlaidas mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose kiekvienu tikrinimo proceso etapu.

Paiškinimas

Netikslinga ir nereikia numatyti tikrinimo atsižvelgiant į gyventojų skaičių, kadangi šio pobūdžio kontrolės tvarką turi nustatyti pačios valstybės narės. Palankiai vertinama tai, kad papildomumo principo patikrinimo nereikės atlikti valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose gyvena tik nedidelis gyventojų dalis. Laikantis proporcingumo principo ir siekiant administracinio supaprastinimo, ribinę vertę siūloma padidinti iki 20 proc.

48 pakeitimas

87 straipsnio 2 dalies c ir h punktai

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programų turinys ir tvirtinimas	Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programų turinys ir tvirtinimas
2. Veiksmų programoje išdėstoma:	2. Veiksmų programoje išdėstoma:
[...]	[...]
c) indėlis į partnerystės sutartyje išdėstytą integruotą teritorinio vystymosi strategiją, taip pat:	c) indėlis į partnerystės sutartyje išdėstytą integruotą teritorinio vystymosi strategiją, taip pat:
i) priemonės, kuriomis užtikrinamas fondų, EŽŪFKP ir EJRŽF koordinavimas tarpusavyje ir su kitomis Sąjungos bei nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir EIB;	i) priemonės, kuriomis užtikrinamas fondų, EŽŪFKP ir EJRŽF koordinavimas tarpusavyje ir su kitomis Sąjungos bei nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir EIB;
ii) kai tinkama, planuojamas integruotas miestų, kaimų ir pakrančių bei žuvininkystės vietovių ir vietovių, kurioms būdingi specifiniai teritoriniai ypatumai, teritorinio vystymosi metodas, visų pirma 28 ir 29 straipsnių įgyvendinimo tvarka;	ii) kai tinkama, planuojamas integruotas miestų, kaimų ir pakrančių bei žuvininkystės vietovių ir vietovių, kurioms būdingi specifiniai teritoriniai ypatumai, teritorinio vystymosi metodas, visų pirma 28 ir 29 straipsnių įgyvendinimo tvarka;
iii) miestų, kuriuose bus įgyvendinami integruoti tvarios miestų plėtros veiksmai, sąrašas, preliminarūs ERPF paramos metiniai asignavimai tiems veiksams, įskaitant miestams valdymo tikslams pagal Reglamento (ES) Nr. [ERPF] 7 straipsnio 2 dalį skiriamus išteklius ir preliminarus metinius ESF paramos asignavimus integruotiems veiksams;	iii) <u>miestų ir funkcinų teritorijų, kurių projektai, skirti kuriuose bus įgyvendinami integruotai tvariai miestų plėtrai, nugalėjo nacionaliniuose projektų kokybės konkursuose veiksmai, orientacinis sąrašas; Šis sąrašas turi būti rengiamas bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis bei tinkamai atsižvelgiant į konkrečios valstybės narės institucinę sistemą, kad kiekvienai vietos valdžios institucijai būtų užtikrinta prieigos galimybė tuo atveju, jei ji norėtų patobulinti integruotas urbanizacijos priemones; preliminarūs ERPF paramos metiniai asignavimai tiems veiksams, įskaitant miestams valdymo tikslams pagal Reglamento (ES) Nr. [ERPF] 7 straipsnio 2 dalį skiriamus išteklius ir preliminarus metinius ESF paramos asignavimus integruotiems veiksams;</u>
iv) sritys, kuriose bus įgyvendinamos bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvos;	iv) sritys, kuriose bus įgyvendinamos bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvos;
v) tarpregioninių ir tarpvalstybinių veiksmų, kai paramos gavėjai veikia dar bent vienoje valstybėje narėje, tvarka;	v) tarpregioninių ir tarpvalstybinių veiksmų, kai paramos gavėjai veikia dar bent vienoje valstybėje narėje, tvarka;
vi) kai tinkama, planuojamų intervencijų indėlis į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;	vi) <u>pristatomos veiksmų programų pagal tikslą „Investicijos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti“, teritorinio bendradarbiavimo programų ir su kaimynystės programomis bei EPF susijusių regionų programų koordinavimo priemonės.</u>
d) indėlis į partnerystės sutartyje nurodytą integruotą strategiją, skirtą specifiniams geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba atskirties riziką, poreikiams tenkinti, ypač didelį dėmesį atkreipiant į marginalias bendruomenes, jei reikia, nurodant preliminarus finansinius asignavimus;	vii) kai tinkama, planuojamų intervencijų indėlis į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas ar <u>funkcines kalnų teritorijas;</u>
[...]	dviii) indėlis į partnerystės sutartyje nurodytą integruotą strategiją, skirtą specifiniams geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba atskirties riziką, poreikiams tenkinti, ypač didelį dėmesį atkreipiant į marginalias bendruomenes, jei reikia, nurodant preliminarus finansinius asignavimus;
[...]	[...]

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
h) veiksmų programų įgyvendinimo nuostatos, tarp jų:	hg) veiksmų programų įgyvendinimo nuostatos, tarp jų:
i) nurodoma akredituota institucija, vadovaujančioji institucija, tvirtinančioji institucija, jei yra, ir audito institucija;	i) nurodoma akredituota institucija , vadovaujančioji institucija, tvirtinančioji institucija, jei yra, ir audito institucija;
ii) nurodoma įstaiga, kuriai Komisija turi pervesti mokėjimus.	ii) nurodoma įstaiga, kuriai Komisija turi pervesti mokėjimus.

Paaiškinimas

Komisijos pasiūlymas nustatyti fiksuotą miestų skaičių yra pernelyg ribojamojo pobūdžio. Todėl siūloma, kad šis sąrašas būtų orientacinis. Bet to, toks sąrašas turėtų būti parengtas bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžia.

Siūloma d punktą prijungti prie c punkto, tokiu būdu pirmasis tampa vii punktu ir taip papildomas punktas dėl integruotos strategijos. Be to, atsižvelgiant į 64 straipsnio 3 dalies pakeitimą, siūloma panaikinti nuorodą į akredituotą instituciją.

49 pakeitimas

91 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Komisijai teiktina informacija	Komisijai teiktina informacija
2. Komisijai tvirtinti pateikti didelės apimties projektai įtraukiami į veiksmų programos didelės apimties projektų sąrašą. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija šį sąrašą peržiūri po dvejų metų nuo veiksmų programos patvirtinimo ir šis sąrašas valstybės narės prašymu gali būti tikslinamas 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, ypač jei reikia įtraukti didelės apimties projektus, kuriuos ketinama užbaigti iki 2022 m. pabaigos.	2. Komisijai tvirtinti pateikti didelės apimties projektai, <u>kiek įmanoma</u> , įtraukiami į veiksmų programos didelės apimties projektų sąrašą. <u>Didelės apimties projektai gali būti tvirtinami ir programavimo laikotarpiu. Tokiems projektams numatytas išlaidas bus galima deklaruoti netgi prieš patvirtinant Komisijai projektą. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija šį sąrašą peržiūri po dvejų metų nuo veiksmų programos patvirtinimo ir šis sąrašas valstybės narės prašymu gali būti tikslinamas 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, ypač jei reikia įtraukti didelės apimties projektus, turės būti kuriuos ketinama užbaigti iki 2022 m. pabaigos.</u>

Paaiškinimas

Regionų komitetas nori, kad programavimo laikotarpiu pateiktus didelės apimties projektus būtų galima pradėti įgyvendinti nelaukiant, kol Komisija juos patvirtins esamu programavimo laikotarpiu. Komitetas prašo, kad būtų galima deklaruoti išlaidas prieš Komisijai patvirtinant didelės apimties projektus, kad nebūtų vėlinamasi pradėti veiksmus.

50 pakeitimas

93 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
1. Bendras veiksmų planas – tai veiksmas, nustatytas ir valdomas pagal pasiektiną našumą ir rezultatus. Jį sudaro grupė projektų, nesusijusių su infrastruktūros teikimu, už kurių vykdymą yra atsakingas paramos gavėjas, ir kuris sudaro veiksmų programos arba programų dalį. Bendro	1. Bendras veiksmų planas – tai veiksmas, nustatytas ir valdomas pagal pasiektiną našumą ir rezultatus. Jį sudaro grupė projektų, nesusijusių su infrastruktūros teikimu , už kurių vykdymą yra atsakingas paramos gavėjas, ir kuris sudaro

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
veiksmų plano našumo ir rezultatų rodikliai suderinami tarp valstybės narės ir Komisijos, jie padeda siekti konkrečių veiksmų programų tikslų ir sudaro pagrindą skirti fondų paramą. Rezultatai – tai tiesioginiai bendro veiksmų plano įgyvendinimo padariniai. Paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas. Bendri veiksmų planai nėra laikomi didelės apimties projektais.	veiksmų programos arba programų dalį. <u>Kai bendras veiksmų planas yra susijęs su infrastruktūros projektais, visos sąnaudos infrastruktūrai negali viršyti 8 milijonų EUR.</u> Bendro veiksmų plano našumo ir rezultatų rodikliai suderinami tarp valstybės narės ir Komisijos, jie padeda siekti konkrečių veiksmų programų tikslų ir sudaro pagrindą skirti fondų paramą. Rezultatai – tai tiesioginiai bendro veiksmų plano įgyvendinimo padariniai. Paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas. Bendri veiksmų planai nėra laikomi didelės apimties projektais.

Paiškinimas

Komitetas pažymi, kad bendras veiksmų planas palengvina ESF įgyvendinimą, ypač vykdam tam tikrus konkrečius veiksmus, tačiau apgailestauja, kad ERPF bus sunku taikyti toki mechanizmą, kadangi jis netaikomas infrastruktūros projektams.

51 pakeitimas

93 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
93 straipsnis	93 straipsnis
Taikymo sritis	Taikymo sritis
2. Bendram veiksmų planui skiriama viešoji parama yra bent mažesnioji iš šių sumų: 10 000 000 EUR arba 20 proc. viešosios paramos veiksmų programai arba programoms.	2. Bendram veiksmų planui skiriama viešoji parama yra bent mažesnioji iš šių sumų: 10 500 000 500 000 EUR arba 20 10 proc. viešosios paramos veiksmų programai arba programoms.

Paiškinimas

Mažesnis ribinis dydis laikomas tinkamesniu, kad ši priemonė tiktų esamai kritinei masei. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad tai tik teisinis minimumas ir daugelyje valstybių narių derybų procese bus susitarta dėl gerokai didesnio ribinio dydžio.

52 pakeitimas

102 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Finansinių duomenų teikimas	Finansinių duomenų teikimas
1. Iki sausio 31 d., balandžio 30 d., liepos 31 d. ir spalio 31 d. vadovaujančioji institucija elektroniniu būdu Komisijai stebėsenos tikslais apie kiekvieną veiksmų programą pateikia šiuos duomenis pagal prioritetines kryptis:	1. Iki sausio 31 d., balandžio 30 d. ir liepos 31 d. ir spalio 31 d. vadovaujančioji institucija elektroniniu būdu Komisijai stebėsenos tikslais apie kiekvieną veiksmų programą pateikia šiuos duomenis pagal prioritetines kryptis:
a) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti veiksmų sąnaudas ir paramai atrinktų veiksmų skaičių;	a) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti veiksmų sąnaudas ir paramai atrinktų veiksmų skaičių;
b) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti sąnaudas pagal sutartis arba kitus teisinius įsipareigojimus, kuriuos paramos gavėjai yra prisiėmę, kad įgyvendintų paramai atrinktą veiksmą;	b) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti sąnaudas pagal sutartis arba kitus teisinius įsipareigojimus, kuriuos tarp vadovaujančiosios institucijos ir paramos gavėjų yra prisiėmę, kad įgyvendintų paramai atrinktą veiksmą;
c) visas paramos gavėjų vadovaujančiajai institucijai deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.	c) visas paramos gavėjų vadovaujančiajai institucijai deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.

Paiškinimas

Komitetas nori, kad būtų supaprastinta finansinių duomenų perdavimo tvarka juos perduodant ne keturis, o du kartus per metus. Komitetas taip pat nori, kad būtų supaprastinta su atrinktais veiksmiais susijusi informacija, t. y., kad būtų reikalaujama nurodyti tik visas ir viešąsias tinkamas finansuoti sąnaudas pagal sutartis arba kitus teisinius įsipareigojimus tarp vadovaujančiosios institucijos ir paramos gavėjų.

53 pakeitimas

105 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Informavimas ir viešinimas	Informavimas ir viešinimas
1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos yra atsakingos už šiuos dalykus:	1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos yra atsakingos už šiuos dalykus:
(a) už užtikrinimą, kad būtų sukurta viena bendra interneto svetainė arba portalas, kur būtų skelbiama informacija apie visas tos valstybės narės veiksmų programas ir galimybę jomis naudotis;	a) už užtikrinimą, kad būtų sukurta viena bendra interneto svetainė arba portalas, kur būtų skelbiama informacija apie visas tos valstybės narės veiksmų programas ir galimybę jomis naudotis;
(b) už tai, kad galimi paramos gavėjai būtų informuojami apie finansavimo pagal veiksmų programas galimybes;	b) už tai, kad galimi paramos gavėjai būtų informuojami apie finansavimo pagal veiksmų programas galimybes;
(c) už tai, kad įgyvendinant informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su partnerystės sutarčių, veiksmų programų ir veiksmų rezultatais ir poveikiu, Sąjungos piliečiai būtų informuojami apie sanglaudos politikos ir fondų vaidmenį ir pasiekimus.	c) už tai, kad įgyvendinant informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su partnerystės sutarčių, veiksmų programų ir veiksmų rezultatais ir poveikiu, Sąjungos piliečiai būtų informuojami apie sanglaudos politikos ir fondų vaidmenį ir pasiekimus.
2. Kad užtikrintų fondų paramos skaidrumą, valstybės narės sudaro ir pildo veiksmų pagal veiksmų programas ir fondus sąrašą CSV arba XML formatais, jį skelbia vienoje bendroje interneto svetainėje arba portale, kur pateikiamas visų tos valstybės narės veiksmų programų sąrašas ir santauka.	<u>2. Informavimo veiksmus gali taip pat vykdyti ES institucijos ir patariamieji organai, kad būtų paaiškinta sanglaudos politika ir jos pridėtinė vertė Europos Sąjungai.</u>
Veiksmų sąrašas atnaujinamas ne rečiau kaip kas tris mėnesius.	<u>2. 3.</u> Kad užtikrintų fondų paramos skaidrumą, valstybės narės sudaro ir pildo veiksmų pagal veiksmų programas ir fondus sąrašą CSV arba XML formatais, jį skelbia vienoje bendroje interneto svetainėje arba portale, kur pateikiamas visų tos valstybės narės veiksmų programų sąrašas ir santauka.
Būtiniausia informacija, kurią reikia pateikti veiksmų sąrašė, nurodyta V priede.	Veiksmų sąrašas atnaujinamas ne rečiau kaip kas tris šešis mėnesius.
	Būtiniausia informacija, kurią reikia pateikti veiksmų sąrašė, nurodyta V priede.

Paiškinimas

Reglamentuose turėtų būti numatyta, kad Europos Komisija kartu su Regionų Komitetu rengia ir vykdo bendrus informavimo veiksmus, padėdamos vietos ir regionų valdžios institucijoms aiškinti, kaip veikia sanglaudos politika (*ex ante*, politikos įgyvendinimo metu ir *ex post*). RK turėtų turėti galimybę paremti vietos ir regionų valdžios institucijas, kurios yra sanglaudos fondų paramos gavėjos, iš kurių reikalaujama užtikrinti rezultatus vietoje. RK turėtų taip pat turėti priemonių, kaip aiškinti piliečiams fondų veikimo principus ir atskleisti Europos Sąjungos vaidmenį šiuose procesuose.

Be to, Komitetas nori supaprastinti informavimo procedūras, todėl pakaktų operacijų sąrašą atnaujinti 2 kartus per metus.

54 pakeitimas

110 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendro finansavimo normų nustatymas	Bendro finansavimo normų nustatymas
3. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip: (a) Sanglaudos fondui – 85 proc., (b) valstybių narių, kurių 2007–2009 m. laikotarpiu BVP vienam gyventojui vidurkis buvo mažesnis kaip 85 proc. ES-27 vidurkio tuo laikotarpiu, mažiau išsivysčiusiems regionams, ir atokiausiems regionams – 85 proc., (c) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b punkte, 2014 m. sausio 1 d. atitinkantiems Sanglaudos fondo pereinamojo laikotarpio tvarkos taikymo kriterijus, – 80 proc., (d) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b ir c punktuose, ir visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 proc. ES-25 vidurkio atitinkamu laikotarpiu, tačiau kurių BVP vienam gyventojui padidėjo iki daugiau kaip 75 proc. ES-27 vidurkio, – 75 proc., (e) pereinamojo laikotarpio regionams, išskyrus nurodytus d punkte, – 60 proc., (f) labiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus d punkte, – 50 proc. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip 75 proc.	3. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip: (a) Sanglaudos fondui – 85 proc., (b) valstybių narių, kurių 2007–2009 m. laikotarpiu BVP vienam gyventojui vidurkis buvo mažesnis kaip 85 proc. ES-27 vidurkio tuo laikotarpiu, mažiau išsivysčiusiems regionams, ir atokiausiems regionams – 85 proc., (c) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b punkte, 2014 m. sausio 1 d. atitinkantiems Sanglaudos fondo pereinamojo laikotarpio tvarkos taikymo kriterijus, – 80 proc., (d) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b ir c punktuose, ir visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 proc. ES-25 vidurkio atitinkamu laikotarpiu, tačiau kurių BVP vienam gyventojui padidėjo iki daugiau kaip 75 proc. ES-27 vidurkio, – 75 proc., (e) pereinamojo laikotarpio regionams, išskyrus nurodytus d punkte, – 60 proc., (f) labiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus d punkte, – 50 proc. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip 75 85 proc. <u>Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo veiksmų programoms, kai ne mažiau kaip vienas dalyvis priklauso valstybėms narėms, kurių vidutinis bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui 2001–2003 m. buvo mažesnis nei 85 proc. 25 ES narių vidurkio tuo pačiu laikotarpiu, Europos regioninės plėtros fondo parama neviršija 85 proc. finansavimui tinkamų išlaidų. Visoms kitoms veiksmų programoms Europos regioninės plėtros fondo parama neviršija 75 proc. finansavimui tinkamų išlaidų, kurias bendrai finansuoja ERPF. Fondų parama prioritetinių krypčių lygiu nustatoma tam, kad būtų laikomasi didžiausios fondų paramos sumos ir kiekvieno fondo didžiausių paramos dydžių veiksmų programų lygiu.</u>

Paaiškinimas

Siūloma 75 proc. bendro finansavimo norma, taikoma pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamoms veiksmų programoms, yra mažesnė nei nustatyta mažiau išsivysčiusiems regionams, kurie priskiriami investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui. Dėl tokios žemos normos šios Europos teritorinio bendradarbiavimo programos mažiau išsivysčiusiuose regionuose yra ne tokios patrauklios. Todėl Regionų Komitetas nepritaria pasiūlymui Europos teritorinio bendradarbiavimo programoms nustatyti tokią žemą 75 proc. bendro finansavimo normą. Regionų komitetas mano, kad toks skirtumas yra nepagrįstas ir prašo abiejų tikslų atveju nustatyti vienodą 85 proc. normą. Siekiant užtikrinti kokybišką bendradarbiavimą būtina toliau taikyti šiuo metu galiojančias sąlygas, numatytas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 (nustatančiame bendrąsias nuostatas) 53 straipsnio 3 ir 4 dalyse:

„3. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo veiksmų programoms, kai ne mažiau kaip vienas dalyvis priklauso valstybės narėms, kurių vidutinis bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui 2001–2003 m. buvo mažesnis nei 85 % 25 ES narių vidurkio tuo pačiu laikotarpiu, ERPF parama neviršija 85 % tinkamų finansuoti išlaidų. Visoms kitoms veiksmų programoms ERPF parama neviršija 75 % tinkamų finansuoti išlaidų, kurias bendrai finansuoja ERPF.

4. Fondų paramai prioritetinių krypčių lygiu III priedo 3 dalyje nustatytos viršutinės ribos netaikomos. Tačiau jos nustatomos tam, kad būtų laikomasi fondų paramos didžiausios sumos ir kiekvieno fondo didžiausių paramos dydžių veiksmų programų lygiu.“

Be to, Regionų komitetas mano, kad būtų tikslinga kiekvienai prioritetinei krypčiai nustatyti didžiausią bendro finansavimo normą. Ši priemonė nesudaro galimybės nustatyti kitokią bendro finansavimo sumą kiekvienai prioritetinei krypčiai, kad būtų galima paskatinti paramos gavėjus įgyvendinti tam tikrus strateginius prioritetus.

55 pakeitimas

111 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendro finansavimo normų moduliavimas	Bendro finansavimo normų moduliavimas
(4) tai, ar įtraukiamos šios vietovės, kuriose susiduriama su didelėmis ir nuolatinėmis gamtinėmis arba demografinėmis kliūtimis:	(4) tai, ar įtraukiamos šios vietovės, kuriose susiduriama su didelėmis ir nuolatinėmis gamtinėmis arba demografinėmis kliūtimis:
(a) salose esančios valstybės narės, kurios atitinka Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, ir kitos salos, išskyrus salas, kuriose yra valstybės narės sostinė arba kurias su pagrindine valstybės teritorija jungia nuolatinė jungtis;	(a) salose esančios valstybės narės, kurios atitinka Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, ir kitos salos, išskyrus salas, kuriose yra valstybės narės sostinė arba kurias su pagrindine valstybės teritorija jungia nuolatinė jungtis;
(b) kalnuotos vietovės, apibrėžtos valstybės narės nacionaliniuose teisės aktuose;	(b) kalnuotos vietovės, apibrėžtos valstybės narės nacionaliniuose teisės aktuose;
(c) retai (mažiau kaip 50 gyventojų viename kvadratiniam kilometre) ir labai retai (mažiau kaip 8 gyventojai viename kvadratiniam kilometre) apgyvendintos vietovės.	(c) retai (mažiau kaip 50 gyventojų viename kvadratiniam kilometre) ir labai retai (mažiau kaip 8 gyventojai viename kvadratiniam kilometre) apgyvendintos vietovės.
	(d) <u>kitos didelių ir nuolatinių demografinių trūkumų turinčios vietovės.</u>

56 pakeitimas

112 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Valstybių narių pareigos	Valstybių narių pareigos
2. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso bei susigrąžina neteisėtai sumokėtas sumas ir visus delspinigius. Apie šiuos pažeidimus jos praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie susijusių administracinių ir teisinių procedūrų eigą.	2. Valstybės narės <u>nustato procedūras</u> , skirtas užkerta kelią pažeidimams, juos nustatę ir ištaisę bei susigrąžinę neteisėtai sumokėtas sumas ir visus delspinigius. Apie šiuos pažeidimus jos praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie susijusių administracinių ir teisinių procedūrų eigą.

Paiškinimas

Pritarta Komisijos dokumento teksto patikslinimui. Visgi nemanome, kad diegiant elektroninio keitimosi duomenimis sistemas reikėtų apsiriboti tik viešojo sektoriaus paramos gavėjais.

57 pakeitimas

113 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Institucijų paskyrimas	Institucijų paskyrimas
[...]	[...]
5. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir audito institucijų funkcijas gali vykdyti ta pati viešosios valdžios institucija arba įstaiga, jeigu laikomasi funkcijų atskyrimo principo. Tačiau veiksmų programų, kurioms skiriama fondų parama yra daugiau kaip 250 000 000 EUR, ta pati viešosios valdžios institucija arba įstaiga, kuri vykdo vadovaujančiosios institucijos funkcijas, negali vykdyti audito institucijos funkcijų.	5. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir audito institucijų funkcijas gali vykdyti ta pati viešosios valdžios institucija arba įstaiga, jeigu laikomasi funkcijų atskyrimo principo. Tačiau veiksmų programų, kurioms skiriama fondų parama yra daugiau kaip 250 000 000 EUR, ta pati viešosios valdžios institucija arba įstaiga, kuri vykdo vadovaujančiosios institucijos funkcijas, negali vykdyti audito institucijos funkcijų.
[...]	[...]
7. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali dalies veiksmų programos valdymą patikėti tarpinei įstaigai pagal rašytinį valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos ir tarpinės įstaigos susitarimą (toliau – bendrųjų įgaliojimų suteikimas). Tarpinė įstaiga pateikia garantijas dėl savo mokumo ir kompetencijos atitinkamoje srityje ir jos administracinio bei finansų valdymo.	7. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali dalies veiksmų programos valdymą patikėti tarpinei įstaigai pagal rašytinį valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos ir tarpinės įstaigos susitarimą (toliau – bendrųjų įgaliojimų suteikimas). Tarpinė įstaiga pateikia garantijas dėl savo mokumo ir kompetencijos atitinkamoje srityje ir jos administracinio bei finansų valdymo. <u>Tokios garantijos nereikalaujama, kai tarpinė įstaiga yra viešosios teisės subjektas.</u>
[...]	[...]

Paaiškinimas

RK mano, jog reikia išsaugoti dabartinę sistemą, kai programų, kurioms skiriama fondų parama yra daugiau kaip 250 000 000 EUR, ta pati viešosios valdžios institucija, kuri vykdo vadovaujančiosios institucijos funkcijas, gali vykdyti audito institucijos funkcijas.

RK taip pat mano, kad nereikia reikalauti, kad tarpinė įstaiga pateiktų garantiją, jei ji yra viešosios teisės subjektas.

58 pakeitimas

114 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Vadovaujančiosios institucijos funkcijos	Vadovaujančiosios institucijos funkcijos
2. Valdydama veiksmų programą vadovaujančioji institucija:	2. Valdydama veiksmų programą vadovaujančioji institucija:
(a) teikia pagalbą stebėsenos komitetui šiam atliekant savo darbą, teikia jam informaciją, kuri yra reikalinga jo funkcijoms vykdyti, visų pirma duomenis, susijusius su veiksmų programų pažanga siekiant jų tikslų, finansinius duomenis bei duomenis apie rodiklius ir orientyrus;	a) teikia pagalbą stebėsenos komitetui šiam atliekant savo darbą, teikia jam informaciją, kuri yra reikalinga jo funkcijoms vykdyti, visų pirma duomenis, susijusius su veiksmų programų pažanga siekiant jų tikslų, finansinius duomenis bei duomenis apie rodiklius ir orientyrus;
(b) rengia ir, stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia Komisijai metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;	b) rengia ir, stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia Komisijai metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;
(c) tarpinėms įstaigoms ir paramos gavėjams teikia informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksmams įgyvendinti;	c) tarpinėms įstaigoms ir paramos gavėjams teikia informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksmams įgyvendinti;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(d) nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą;	d) nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą;
(e) užtikrina, kad d punkte nurodyti duomenys būtų renkami, įvedami į sistemą ir joje saugomi ir kad duomenys apie rodiklius būtų suskirstyti pagal lytis, jei to reikalaujama pagal ESF reglamento I priedą.	e) užtikrina, kad d punkte nurodyti duomenys būtų renkami, įvedami į sistemą ir joje saugomi ir kad duomenys apie rodiklius būtų suskirstyti pagal lytis, jei to reikalaujama pagal ESF reglamento I priedą.

Paaiškinimas

Manome, kad svarbu išsaugoti su veiksmais su sijusius duomenis, kurie gali būti naudingi dėl įvairių priežasčių, pavyzdžiui, ginčo atveju ir pan.

59 pakeitimas

117 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos akreditavimas ir akreditacijos panaikinimas	Vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos akreditavimas ir akreditacijos panaikinimas
1. Akreditavimo institucija priima oficialų sprendimą akredituoti tas vadovaujančiąsias ir tvirtinančiąsias institucijas, kurios atitinka Komisijos deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 142 straipsnį, nustatytus akreditavimo kriterijus.	1. Akreditavimo institucija priima oficialų sprendimą akredituoti tas vadovaujančiąsias ir tvirtinančiąsias institucijas, kurios atitinka Komisijos deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 142 straipsnį, nustatytus akreditavimo kriterijus.
2. 1 dalyje nurodytas oficialus sprendimas grindžiamas nepriklausomos audito įstaigos, kuri vertina valdymo ir kontrolės sistemą, jai priklausančių tarpinių įstaigų vaidmenį ir tai, kaip ji atitinka 62, 63, 114 ir 115 straipsnius, ataskaita ir nuomone. Akreditavimo institucija atsižvelgia į tai, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos yra panašios į tas, kurios veikė ankstesnį programavimo laikotarpį, taip pat į visus duomenis apie jų veikimo veiksmingumą.	2. 1 dalyje nurodytas oficialus sprendimas grindžiamas nepriklausomos audito įstaigos, kuri vertina valdymo ir kontrolės sistemą, jai priklausančių tarpinių įstaigų vaidmenį ir tai, kaip ji atitinka 62, 63, 114 ir 115 straipsnius, ataskaita ir nuomone. Akreditavimo institucija atsižvelgia į tai, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos yra panašios į tas, kurios veikė ankstesnį programavimo laikotarpį, taip pat į visus duomenis apie jų veikimo veiksmingumą.
3. Valstybė narė 1 dalyje nurodytą oficialų sprendimą perduoda Komisijai per šešis mėnesius nuo sprendimo, kuriuo patvirtinta veiksmų programa, priėmimo.	3. Valstybė narė 1 dalyje nurodytą oficialų sprendimą perduoda Komisijai per šešis mėnesius nuo sprendimo, kuriuo patvirtinta veiksmų programa, priėmimo.
4. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR, Komisija gali paprašyti per du mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto oficialaus sprendimo gavimo pateikti nepriklausomos audito įstaigos ataskaitą ir nuomonę bei valdymo ir kontrolės sistemos aprašą.	4. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR, Komisija gali paprašyti per du mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto oficialaus sprendimo gavimo pateikti nepriklausomos audito įstaigos ataskaitą ir nuomonę bei valdymo ir kontrolės sistemos aprašą.
Komisija gali pateikti pastabas per du mėnesius nuo šių dokumentų gavimo.	Komisija gali pateikti pastabas per du mėnesius nuo šių dokumentų gavimo.
Nusprendama, ar prašyti šių dokumentų, Komisija atsižvelgia į tai, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos yra panašios į tas, kurios veikė ankstesnį programavimo laikotarpį, ar vadovaujančioji institucija taip pat vykdo ir tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ir į visus duomenis apie jų veikimo veiksmingumą.	Nusprendama, ar prašyti šių dokumentų, Komisija atsižvelgia į tai, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos yra panašios į tas, kurios veikė ankstesnį programavimo laikotarpį, ar vadovaujančioji institucija taip pat vykdo ir tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ir į visus duomenis apie jų veikimo veiksmingumą.

Paiškinimas

Nepritaria planuojamam valdančiosios ir kontrolės institucijos akreditavimui. Valstybių narių atsakomybė už sanglaudos politikos įgyvendinimą atitinka ES subsidarumo principą. Kai kurių valstybių narių administracinės teisės aktai nenumato galimybės vienai valstybės įstaigai akredituoti kitą valstybės įstaigą, todėl tai vertinama kaip valstybių narių organizacinio suverenumo pažeidimas.

60 pakeitimas

118 straipsnio nauja 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendradarbiavimas su audito institucijomis	Bendradarbiavimas su audito institucijomis <u>4. Audito institucija neprivalo Komisijai pristatyti audito strategijos dėl veiksmų programų, kurių visų viešųjų tinkamų finansuoti išlaidų suma yra mažesnė arba lygi 750 milijonų EUR ir kurių bendro finansavimo norma neviršija 40 proc. visų viešųjų sąnaudų.</u>

Paiškinimas

Regionų komitetas siūlo įtraukti 2007-2013 m. programavimo laikotarpiu taikyto 74 straipsnio 1 dalies nuostatas siekiant supaprastinti tvarką kontrolės proporcingumo srityje.

61 pakeitimas

121 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Mokėjimo paraiškos 1. Mokėjimo paraiškose pagal kiekvieną prioritetinę kryptį nurodoma: a) visa paramos gavėjų įgyvendinant veiksmus sumokėtų tinkamų finansuoti išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas; b) visa įgyvendinant veiksmus gauta viešoji parama, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas; c) atitinkama tinkama finansuoti paramos gavėjui išmokėta viešoji parama, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas.	Mokėjimo paraiškos 1. Mokėjimo paraiškose pagal kiekvieną prioritetinę kryptį nurodoma: a) visa paramos gavėjų įgyvendinant veiksmus sumokėtų tinkamų finansuoti išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas; b) visa įgyvendinant veiksmus gauta viešoji parama, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas; c) atitinkama tinkama finansuoti paramos gavėjui išmokėta viešoji parama, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas.

Paiškinimas

RK mano, kad Komisijai skirtose mokėjimo paraiškose nebūtina nurodyti paramos gavėjui išmokėtos viešosios paramos sumos. Todėl Komitetas siūlo supaprastinti pateikiamą informaciją.

62 pakeitimas

124 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Išankstinio finansavimo mokėjimas 1. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama tokiomis dalimis: a) 2014 m.: 2 proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos;	Išankstinio finansavimo mokėjimas 1. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama tokiomis dalimis: a) 2014 m.: 2 proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
b) 2015 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos;	b) 2015 m.: 1 <u>3</u> proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos;
c) 2016 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos.	c) 2016 m.: 1 <u>3</u> proc. viso programavimo laikotarpio fondų paramos veiksmų programai sumos.
2015 m. arba vėliau patvirtintoms veiksmų programoms skirtos ankstesnės dalys išmokamos patvirtinimo metais.	2015 m. arba vėliau patvirtintoms veiksmų programoms skirtos ankstesnės dalys išmokamos patvirtinimo metais.

Paiškinimas

Komitetas palankiai vertina pasiūlymą reikalauti, kad vadovaujančiosios institucijos sumokėtų dalį paramos gavėjams jiems dar nepateikus Komisijai mokėjimo paraiškos. Visgi tokiai nuostatai įgyvendinti būtina užtikrinti lankstesnę avansu mokamų išmokų sistemą siekiant sudaryti galimybę valdymo institucijai apsirūpinti pakankamais ištekliais, kad galėtų patenkinti paramos gavėjų paraiškas. Todėl Komitetas prašo padidinti Komisijos siūlomos paramos sumas. Tai padės kai kurioms valstybėms narėms sumažinti sunkumus, su kuriais jos susiduria šiuo krizės laikotarpiu, kai eina kalba apie nacionalinį viešąjį indėlį.

63 pakeitimas

128 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Metinių sąskaitų turinys	Metinių sąskaitų turinys
1. Patvirtintos kiekvienos veiksmų programos metinės sąskaitos sudaromos ataskaitiniams metams, į jas įtraukiami šie kiekvienos prioritetinės krypties duomenys:	1. <u>Patvirtinančiai institucijai suteikiama galimybė pateikti patvirtintas metines sąskaitas pagal 75 straipsnio nuostatas.</u> Patvirtintos kiekvienos veiksmų programos metinės sąskaitos sudaromos ataskaitiniams metams, į jas įtraukiami šie kiekvienos prioritetinės krypties duomenys:
(a) visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, įrašyta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas kaip suma, kurią paramos gavėjai sumokėjo įgyvendindami veiksmus, atitinkama sumokėta tinkama finansuoti viešoji parama ir visa viešosios paramos, skirtos veiksmams įgyvendinti, suma;	(a) visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, įrašyta į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas kaip suma, kurią paramos gavėjai sumokėjo įgyvendindami veiksmus, atitinkama sumokėta tinkama finansuoti viešoji parama ir visa viešosios paramos, skirtos veiksmams įgyvendinti, suma;
(b) per ataskaitinius metus panaikintos ir susigrąžintos sumos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos sumos, pagal 61 straipsnį susigrąžintos sumos ir nesusigrąžinamos sumos;	(b) per ataskaitinius metus panaikintos ir susigrąžintos sumos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos sumos, pagal 61 straipsnį susigrąžintos sumos ir nesusigrąžinamos sumos;
(c) kiekvienos prioritetinės krypties ERPF ir Sanglaudos fondo paremtų veiksmų, kurie buvo įgyvendinti per ataskaitinius metus, sąrašas;	(c) kiekvienos prioritetinės krypties ERPF ir Sanglaudos fondo paremtų veiksmų, kurie buvo įgyvendinti per ataskaitinius metus, sąrašas;
(d) kiekvienos prioritetinės krypties pagal a punktą nurodytų išlaidų ir už tuos pačius ataskaitinius metus mokėjimo paraiškose deklaruotų išlaidų suderinimas ir visų skirtumų paaiškinimas.	(d) kiekvienos prioritetinės krypties pagal a punktą nurodytų išlaidų ir už tuos pačius ataskaitinius metus mokėjimo paraiškose deklaruotų išlaidų suderinimas ir visų skirtumų paaiškinimas.

Paiškinimas

Būtų naudinga, kad, kaip yra šiuo programavimo laikotarpiu, metinis sąskaitų tvarkymas būtų neprivalomas, ir sprendimą dėl jo priimtų pati patvirtinančioji institucija. 75 straipsnyje nustatytų terminų sunku laikytis, nes jie per griežti.

64 pakeitimas

134 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Mokėjimų sustabdymas	Mokėjimų sustabdymas
1. Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus arba jų dalį prioritетinių krypčių arba veiksmų programų lygmeniu, jei:	1. Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus arba jų dalį prioritетinių krypčių arba veiksmų programų lygmeniu, jei:
a) esama svarbių veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, kuriems pašalinti nesiimta taisomųjų priemonių;	a) esama svarbių veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, kuriems pašalinti nesiimta taisomųjų priemonių;
b) išlaidų suvestinėje pateiktos išlaidos susijusios su pažeidimu, turinčiu svarbių finansinių pasekmių, dėl kurių nesiimta taisomųjų veiksmų;	b) išlaidų suvestinėje pateiktos išlaidos susijusios su pažeidimu, turinčiu svarbių finansinių pasekmių, dėl kurių nesiimta taisomųjų veiksmų;
c) valstybė narė nesiėmė reikiamų veiksmų, kad ištaisytų padėtį, dėl kurios pagal 74 straipsnį sustabdyti mokėjimai;	c) valstybė narė nesiėmė reikiamų veiksmų, kad ištaisytų padėtį, dėl kurios pagal 74 straipsnį sustabdyti mokėjimai;
d) esama didelių stebėsenos sistemos arba duomenų apie bendrus ir konkrečius rodiklius kokybės ir patikimumo trūkumų;	d) esama didelių stebėsenos sistemos arba duomenų apie bendrus ir konkrečius rodiklius kokybės ir patikimumo trūkumų;
e) valstybė narė nesiėmė veiksmų programose numatytų veiksmų, kad įvykdytų ex ante sąlygas;	e) valstybė narė nesiėmė veiksmų programose numatytų veiksmų, kad įvykdytų ex ante sąlygas;
f) per ankstesnę veiklos rezultatų peržiūrą nustatyta, kad pagal prioritетinę sritį nepavyko pasiekti veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų;	f) per ankstesnę veiklos rezultatų peržiūrą nustatyta, kad pagal prioritетinę sritį nepavyko pasiekti veiklos rezultatų plane nustatytų orientyrų;
g) valstybė nesiima veiksmų arba nesiima tinkamų veiksmų pagal 20 straipsnio 5 dalį;	g) valstybė nesiima veiksmų arba nesiima tinkamų veiksmų pagal 20 straipsnio 5 dalį;
h) nustatomas vienas iš 21 straipsnio 6 dalies a–e punktuose nurodytų atvejų.	h) nustatomas vienas iš 21 straipsnio 6 dalies a–e punktuose nurodytų atvejų.
2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nuspręsti sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę pateikti pastabas.	2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nuspręsti sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę pateikti pastabas.
3. Komisija nutraukia visų tarpinių mokėjimų ar jų dalies sustabdymą, jei valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, leidžiančių jį nutraukti.	3. Komisija nutraukia visų tarpinių mokėjimų ar jų dalies sustabdymą, jei valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, leidžiančių jį nutraukti.

Paaiškinimas

Regionų komitetas mano, kad taikyti principą, pagal kurį Komisija gali sustabdyti visą tarpinį mokėjimą arba jo dalį, tikslinga tik esant dideliems valdymo ir kontrolės sistemos trūkumams.

65 pakeitimas

140 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Proporcinga veiksmų programų kontrolė	Proporcinga veiksmų programų kontrolė
1. Veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 100 000 EUR, auditas atliekamas ne daugiau kaip kartą, auditą atlieka audito institucija arba Komisija iki visų atitinkamų išlaidų galutinio patvirtinimo pagal 131 straipsnį. Kitų veiksmų auditą audito institucija arba Komisija atlieka ne dažniau kaip kartą per ataskaitinius metus iki visų atitinkamų išlaidų galutinio patvirtinimo pagal 131 straipsnį. Šios nuostatos taikomos nepažeidžiant 4 dalies.	1. Veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 100 000 <u>250 000</u> EUR, auditas atliekamas ne daugiau kaip kartą, auditą atlieka audito institucija arba Komisija iki visų atitinkamų išlaidų galutinio patvirtinimo pagal 131 straipsnį. Kitų veiksmų auditas audito institucija arba Komisija atliekamas ne dažniau kaip kartą per ataskaitinius metus iki visų atitinkamų išlaidų galutinio patvirtinimo pagal 131 straipsnį. Šios nuostatos taikomos nepažeidžiant 4 dalies.

Paaiškinimas

Siekiant užtikrinti iš tiesų proporcingą veiksmų programų kontrolę Komitetas siūlo nevykdyti keleto auditų tais atvejais, kai visos tinkamos finansuoti veiksmų išlaidos neviršija 250 000 EUR.

66 pakeitimas

IV PRIEDAS

Ex ante sąlygos

Teminės ex ante sąlygos 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11 punktai

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas (MTTP tikslas) (nurodytas 9 straipsnio 1 dalyje)	1.1. <i>Moksliniai tyrimai ir inovacijos</i> : parengta nacionalinė arba regioninė mokslinių tyrimų ir inovacijų strategija, skirta pažangiajai specializacijai pagal nacionalinę reformų programą, siekiant pritraukti privačių lėšų MTI išlaidoms dengti, kuri atitinka gerai veikiančias nacionalines arba regionines mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas ⁽³⁾ .	— Parengta nacionalinė arba regioninė inovacijų strategija, skirta pažangiajai specializacijai ir: — pagrįsta SSGG (angl. SWOT) analize, siekiant išteklius sutelkti pagal tam tikrą mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetų skaičių <u>atsižvelgiant, kai tai įmanoma, į įgytos patirties vertinimą</u> ; — kurioje išdėstomos priemonės privačioms investicijoms į MTTP skatinti; — kurioje numatyta stebėsenos ir peržiūros sistema. — Valstybė narė patvirtino programą, kurioje nustatomi biudžeto ištekliai, kuriuos galima skirti moksliniams tyrimams ir inovacijoms; — valstybė narė patvirtino daugiametį biudžeto ir investicijų prioritetų planą, susijusį su ES prioritetais (Europos strateginis mokslinių tyrimų infrastruktūros forumas, ESFR).
2. Informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas (Plėtojamosios ryšio tikslas) (nurodytas 9 straipsnio 2 dalyje)	2.1. <i>Skaitmeninis augimas</i> : nacionalinėje arba regioninėje inovacijų strategijoje, skirtoje pažangiajai specializacijai, yra atskiras skaitmeniniam augimui skirtas skyrius, kuriame numatoma skatinti prieinamų, geros kokybės ir sąveikių IRT grindžiamų privačiųjų ir viešųjų paslaugų paklausą, skatinti piliečius, įskaitant pažeidžiamas grupes, verslo ir viešojo administravimo sektorius jomis naudotis, be kitų priemonių, įgyvendinant tarpvalstybines iniciatyvas.	— Į nacionalinę arba regioninę inovacijų strategiją, skirtą pažangiajai specializacijai, įtrauktas skaitmeninio augimo skyrius, kuriame: — planuojamas biudžetas ir nustatomi veiksmų prioritetai, atsižvelgiant į SSGG analizę, atliktą remiantis Europos skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestine ⁽⁴⁾ ; — išnagrinėtos subalansuotos informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paklausos ir pasiūlos paramos galimybės; — kiekviškai įvertinami intervencijų skaitmeninio raštingumo, igūdžių, e. įtraukties, e. prieinamumo ir e. sveikatos srityse rezultatų tikslai, suderinti su galiojančiomis atitinkamomis sektorių nacionalinėmis arba regioninėmis strategijomis ; — įvertinti poreikiai intensyviau stiprinti IRT pajėgumus.
	2.2. <i>Naujos kartos prieigos (NKP) infrastruktūra</i> : parengti nacionaliniai arba regioniniai NKP planai, kuriuose atsižvelgta į regioninius veiksmus, siekiant įgyvendinti ES didelės spartos interneto prieigos tikslus ⁽⁵⁾ ir skatinti teritorinę sanglaudą, daugiausia dėmesio skiriant toms sritims, kuriose nustatyta, kad reikia negali prieinamomis sąnaudomis suteikti pakankamos kokybės atviros infrastruktūros , laikantis ES konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių, ir teikti pažeidžiamoms grupėms prieinamas paslaugas.	— Galiojančiame nacionaliniame arba regioniniame NKP plane pateikiama: — reguliariai atnaujinamas investicijų į infrastruktūrą planas, kuriame įvertinta bendra paklausa, nurodytos investicijos ir paslaugos; — tvarūs investicijų modeliai, kuriais skatinama konkurencija, suteikiama galimybė naudotis atvira, prieinama, kokybiška ir perspektyvia infrastruktūra ir paslaugomis; — privačių investicijų skatinimo priemonės.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
3. Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) konkurencingumo didinimas (nurodytas 9 straipsnio 3 dalyje)	3.1. Imtasi konkrečios veiksmingo iniciatyvos „Small business act“ (SBA) ir jos 2011 m. vasario 23 d. apžvalgos ⁽⁶⁾ įgyvendinimo, įskaitant principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“ veiklos.	— Konkretūs veiksmai: — stebėsenos tvarka, skirta užtikrinti, kad būtų įgyvendinama iniciatyva SBA, įskaitant įstaigą, atsakingą už MVĮ klausimų koordinavimą įvairiais administraciniais lygmenimis (MVĮ atstovas); — priemonės, skirtos įmonės steigimo laikotarpiui sutrumpinti iki 3 darbo dienų, o sąnaudoms sumažinti iki 100 EUR; — priemonės, skirtos licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpiui sutrumpinti iki 3 mėnesių; — sistemiškas teisės aktų poveikio MVĮ vertinimas taikant „MVĮ tyrimą“, kartu, jei reikia, atsižvelgiant į įmonių dydžio skirtumus.
	3.2. 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius ⁽⁷⁾ , perkėlimas į nacionalinę teisę.	— Minėtos direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę pagal direktyvos 12 straipsnį (iki 2013 m. kovo 16 d.).
6. Aplinkos apsauga ir tausaus išteklių naudojimo skatinimas (nurodytas 9 straipsnio 6 dalyje)	6.1. Vandens sektorius: nustatyta a) vandens kainodaros politika, kuria užtikrinama, kad naudotojai būtų tinkamai skatinami veiksmingai naudotis vandens ištekliais, ir b) įvairiose vandens naudojimo srityse būtų tinkamai sugrąžinamos vandens paslaugų sąnaudos pagal 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽⁸⁾ , 9 straipsnį.	— Valstybė narė užtikrino, kad įvairiose vandens naudojimo srityse pagal sektorius būtų padengiamos vandens paslaugų sąnaudos pagal Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnį, garantuojančioms visiems vienodą galimybę naudotis šiuo bendru turtu. — Upės baseino rajonui, į kurį bus investuojama, būtų sudarytas upės baseino valdymo planas, kaip nustatyta 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽⁹⁾ , 13 straipsnyje.
	6.2. Atliekų sektorius: 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas ⁽¹⁰⁾ , įgyvendinimas, visų pirma nuostatų dėl atliekų tvarkymo planų rengimo įgyvendinimas pagal tą direktyvą ir atliekų hierarchiją.	— Valstybė narė Komisijai pranešė apie Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnyje nustatytą tikslą įgyvendinimo pažangą, nesėkmių priežastis ir numatomus veiksmus tikslams pasiekti; — valstybė narė užtikrino, kad jos kompetentingos institucijos pagal Direktyvos 2008/98/EB 1, 4 13 ir 16 straipsnius parengtų vieną arba kelis atliekų tvarkymo planus, kaip to reikalaujama direktyvos 28 straipsnyje; — ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 12 d. valstybė narė pagal Direktyvos 2008/98/EB 1 ir 4 straipsnius parengė atliekų prevencijos programas, kaip to reikalaujama direktyvos 29 straipsnyje; — valstybė narė ėmėsi reikiamų priemonių, kad pasiektų 2020 m. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo tikslą pagal Direktyvos 2000/98/EB 11 straipsnį.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
7. Tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas (nurodytas 9 straipsnio 7 dalyje)	7.1. Keliai: parengtas išsamus nacionalinis transporto planas, kuriame nustatyti tinkami investicijų į pagrindinį transeuropinį transporto infrastruktūros tinklą (TEN-T), visapusišką tinklą (kitos investicijos, ne į pagrindinį TEN-T) ir antrinį tinklą (įskaitant regioninį ir vietos viešąjį transportą) prioritetai.	— Parengtas išsamus transporto planas, kuriame išdėstyta: — investicijų į pagrindinį TEN-T tinklą, visapusišką tinklą ir antrinį tinklą prioritetai. Nustatant prioritetus reikėtų atsižvelgti į investicijų indėlį į judumą, tvarumą, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimą ir indėlį į bendrą Europos transporto erdvę; — realistiškas ir apgalvotas projektų srautas (su numatytu grafiku, biudžetu); — strateginis aplinkos vertinimas, atitinkantis transporto planui keliamus teisinius reikalavimus; — priemonės, skirtos stiprinti tarpinių įstaigų ir paramos gavėjų pajėgumą įgyvendinti projektus pagal numatytą srautą.
	7.2. Geležinkeliai: išsamiam nacionaliniame transporto plane yra konkretus geležinkelių plėtrai skirtas skyrius, kuriame nustatyti tinkami investicijų į pagrindinį transeuropinį transporto infrastruktūros tinklą (TEN-T), visapusišką tinklą (kitos investicijos, ne į pagrindinį TEN-T) ir antrinį geležinkelių sistemos tinklą prioritetai, atsižvelgiant į jų indėlį į judumą, tvarumą, poveikį nacionaliniams ir Europos tinklams. Investicijos apima mobilųjį turtą, sąveiką ir pajėgumų stiprinimą.	— Išsamiam transporto plane yra geležinkelių plėtrai skirtas skyrius, kuriame pateikiama: — realistiškas ir apgalvotas projektų srautas (su numatytu grafiku, biudžetu); — strateginis aplinkos vertinimas, atitinkantis transporto planui keliamus teisinius reikalavimus; — priemonės, skirtos stiprinti tarpinių įstaigų ir paramos gavėjų pajėgumą įgyvendinti projektus pagal numatytą srautą.
8. Užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas (Užimtumo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio 8 dalyje)	8.1. <i>Ieškantiems darbo asmenims ir neaktyviems gyventojams suteikiama galimybė gauti darbą, pasitelkiant vietos užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą:</i> parengtos ir įgyvendinamos aktyvios darbo rinkos strategijos, laikantis užimtumo gairių ir bendrų valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos gairių ⁽¹⁾ nuostatų dėl sąlygų naujoms darbo vietoms kurti sudarymo.	— Užimtumo tarnybos geba pasiekti ir pasiekia, kad: — visiems darbo ieškantiems asmenims būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės; — būtų numatomas ilgalaikis užimtumas, kurį lemia struktūriniai darbo rinkos pokyčiai, pavyzdžiui, perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, taip pat konsultuojama tuo klausimu; — būtų teikiama skaidri ir sistemiška informacija apie naujas laisvas darbo vietas. — užimtumo tarnybos sukūrė tinklus, kurie jungia darbdavius ir švietimo institucijas.
	8.2. <i>Savarankiškas darbas, verslumas ir įmonių steigimas:</i> parengta išsami strategija, kuria pagal iniciatyvą „Small business act“ ⁽¹²⁾ ir laikantis užimtumo gairių ir bendrų valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos gairių ⁽¹³⁾ nuostatų dėl sąlygų naujoms darbo vietoms kurti sudarymo, teikiama integracinė parama veiklai pradėti.	— Parengta išsami strategija, kurioje nustatyta: — priemonės, skirtos įmonės steigimo laikotarpiui sutrumpinti iki trijų darbo dienų, o sąnaudoms sumažinti iki 100 EUR; — priemonės, skirtos licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpiui sutrumpinti iki trijų mėnesių; — veiksmų, kuriais susiejamos tinkamos verslo plėtros paslaugos ir finansinės paslaugos (prieiga prie kapitalo), aprėpiant socialiai remtinas grupes ir nepalankioje padėtyje esančias vietas.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	8.3. Darbo rinkos institucijų modernizavimas ir stiprinimas, taip pat veiksmai tarptautiniam darbo jėgos judumui didinti ⁽¹⁴⁾: — darbo rinkos institucijos modernizuotos ir sustiprintos remiantis užimtumo gairėmis; — prieš vykdant darbo rinkos institucijų reformas parengta aiški strategija ir ex ante vertinimas atsižvelgiant į lyčių aspektą.	— Veiksmai, skirti pertvarkyti užimtumo tarnybas, siekiant užtikrinti jų pajėgumą ⁽¹⁵⁾: — kad visiems darbo ieškantiems asmenims būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir būtų įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės; — konsultuoti dėl ilgalaikio užimtumo galimybių, kurias lemia struktūriniai darbo rinkos pokyčiai, pavyzdžiui, perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos; — Sąjungos lygmeniu teikti skaidrią ir sistemišką informaciją apie naujas laisvas darbo vietas. — Per užimtumo tarnybų reformą bus kuriami tinklai, jungiantys darbdavius ir švietimo.
	8.4. Aktyvus ir sveikas senėjimas: parengta ir pagal užimtumo gaires ⁽¹⁶⁾ įgyvendinama aktyvaus senėjimo politika.	— Aktyvaus ir sveiko senėjimo klausimo sprendimo veiksmai ⁽¹⁷⁾: — rengiant ir įgyvendinant aktyvaus senėjimo politiką dalyvauja susiję suinteresuotieji subjektai; — valstybė narė nustatė priemones, skirtas aktyvaus senėjimo skatinimui, kad būtų rečiau anksti pasitraukiama iš darbo rinkos.
	8.5. Darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymas prie pokyčių; nustatyta politika, kuria siekiama padėti numatyti ir tinkamai valdyti pokyčius ir restruktūrizavimą visais atitinkamais lygmenimis (nacionaliniu, regioniniu, vietos ir sektoriniu) ⁽¹⁸⁾.	— Taikomos veiksmingos socialinių partnerių ir valdžios institucijų paramos priemonės, kad šios plėtotų iniciatyvų požiūrį į pokyčius ir restruktūrizavimą.
9. Investicijos į įgūdžius, švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą (Švietimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio 10 dalyje)	9.1. Mokyklos nebaigusių asmenų skaičius: nustatyta išsami strategija mokyklos nebaigusių asmenų skaičiui mažinti pagal 2011 m. birželio 28 d. Tarybos rekomendaciją dėl politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių ⁽¹⁹⁾.	— Nustatyta sistema, pagal kurią renkami ir analizuojami duomenys bei informacija apie mokyklos nebaigusių asmenų skaičių nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, kuri: — suteikia tinkamą įrodymais grindžiamą pagrindą tikslinei politikai plėtoti; — sistemiškai taikoma pokyčiams atitinkamu lygmeniu stebėti. — Parengta strategija dėl mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus: — kuri yra pagrįsta įrodymais; — kuri yra visapusiška (pvz., apima visus švietimo sektorius, įskaitant ankstyvąjį vaiko vystymąsi) ir kuri, kai įmanoma, nustato atitinkamas prevencines, intervencines ir kompensacines priemones, skirtas mokyklos nebaigimo problemai; — kurioje nustatyti Tarybos rekomendaciją dėl politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, atitinkantys tikslai; — kuri taikoma ne vienam sektoriui, o apima visus politikos sektorius ir suinteresuotuosius subjektus, svarbius sprendžiant mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus klausimą; pagal ją ši sritis koordinuojama.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	9.2. <i>Aukštasis mokslas</i>: parengtos nacionalinės arba regioninės strategijos, skirtos skatinti įgyti tretinį išsilavinimą, taip pat gerinti jo kokybę ir veiksmingumą, laikantis 2006 m. gegužės 10 d. Komisijos komunikato „Universitetų modernizavimo plano įgyvendinimo rezultatai – Švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės“⁽²⁰⁾.	— Parengta nacionalinė arba regioninė aukštojo mokslo strategija, kurioje numatytos bent dvi iš toliau nurodytų pagrindinių priemonių: — priemonės dalyvavimui ir išsilavinimui skatinti, kuriomis: — tobulinamas būsimų studentų orientavimas; — užtikrinama, kad mažas pajamas gaunančių grupių ir kitų nepakankamai atstovaujamų grupių atstovai labiau siektų aukštojo išsilavinimo; — skatinamas suaugusių besimokančių asmenų dalyvavimas; — (jei reikia) mažinamas mokslo nebaigusių asmenų skaičius / gerinamas mokslą baigusiųjų skaičiaus rodiklis; — kokybės gerinimo priemonės, kuriomis: — skatinamas novatoriškas turinys ir programų struktūra; — skatinami aukšti mokymo kokybės standartai; — priemonės, skirtos įsidarbinimo galimybėms ir verslumui didinti, kuriomis: — skatinama pagal visas aukštojo mokslo programas ugdyti universaliuosius, taip pat verslumo, igūdžius; — mažinami lyčių skirtumai priimanč sprendimus dėl akademinio ir profesinio pasirinkimo, ir studentai skatinami rinktis karjerą mažiau populiariuose sektoriuose, siekiant sumažinti lyčių atskyrimą darbo rinkoje; — užtikrinamas informacija grindžiamas mokymas, remiantis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros verslo praktikoje suteiktomis žiniomis.
	9.3. <i>Mokymasis visą gyvenimą</i>: parengta nacionalinė ir (arba) regioninė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, atitinkanti Sąjungos lygmens politikos gaires⁽²¹⁾.	— Parengta nacionalinė arba regioninė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, kurioje numatytos priemonės, kuriomis siekiama: — remti mokymosi visą gyvenimą įgyvendinimą ir igūdžių ugdymą, kuri gali sudaryti numatant galimybę įtraukti suinteresuotuosius subjektus, pvz., socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės asociacijas, ir užmegzti su jais partnerystės ryšius; — veiksmingai ugdyti profesinių igūdžių besimokančio jaunimo, suaugusiųjų, į darbo rinką grįžtančių moterų, žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus bei kitų socialiai remtinų esančių grupių asmenų igūdžius; — plėsti galimybes mokytis visą gyvenimą, įskaitant veiksmingai įgyvendinamas skaidrumo priemones (Europos kvalifikacijų sąranga, nacionalinė kvalifikacijų sąranga, Europos profesinio mokymo kreditų sistema, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistema), mokymosi visą gyvenimą paslaugų (švietimo ir mokymo, konsultacijų, tvirtinimo) plėtojimą ir integravimą; — didinti švietimo ir mokymo aktualumą ir prisitaikyti nuo nustatytų tikslinių grupių poreikių.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
10. Socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu (Skurdo mažinimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio 9 dalyje)	10.1. Aktyvi įtrauktis. <i>Marginalių bendruomenių, pavyzdžiui, romų, integravimas:</i> parengta ir įgyvendinama nacionalinė skurdo mažinimo strategija, laikantis 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendacijos dėl iš darbo rinkos išstuntų asmenų aktyvios įtraukties⁽²²⁾ ir užimtumo gairių. — Pagal ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendruosius principus⁽²³⁾ parengta nacionalinė romų įtraukties strategija. — pagalbos siekiant padėti pasinaudoti fondų parama teikimas atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams.	— Parengta nacionalinė skurdo mažinimo strategija: — kuri yra pagrįsta įrodymais. Tam reikalinga sistema, pagal kurią būtų renkami ir analizuojami duomenys bei informacija, kuri suteiktų pakankamai įrodymų skurdo mažinimo politikai formuoti. Ši sistema naudojama pokyčių stebėsenai; — kuri atitinka nacionalinį skurdo ir socialinės atskirties mažinimo tikslą (nustatytą nacionalinėje reformų programoje), pagal kurią taip pat siekiama didinti užimtumo galimybes socialiai remtinoms esančioms grupėms; — kurioje pateikiamas platesnis nei regioninio NUTS 3 lygmens arba NUTS 3 lygmens teritorinio veiklos sutelkimo planas, skirtas atskirtoms ir socialiai remtinoms asmenų grupėms, įskaitant romus; — kuri rodo, kad socialiniai partneriai ir atitinkami suinteresuotieji subjektai dalyvauja planuojant aktyvią įtrauktį; — kurioje numatytos perėjimo nuo stacionarių priežiūros paslaugų prie bendruomenės priežiūros paslaugų priemonės; — nurodomos aiškos priemonės visų sričių segregacijos prevencijai ir kovai su ja. — Parengta nacionalinė romų įtraukties strategija: — kurioje nustatyti pasiekiami nacionaliniai romų integracijos mažinant atskirtį nuo kitų gyventojų tikslai. Šiais tikslais turėtų būti bent jau siekiama romų integracijos bent jau vieno iš keturių ES lygmens tikslų, susijusių su išsilavinimo, užimtumo, sveikatos priežiūros ir būsto galimybėmis; — kuri atitinka nacionalinę reformų programą; — kurioje nustatyti, kai tinkama, nepalankioje padėtyje esantys mikroregionai arba atskirti rajonai, kurių bendruomenės ypač skurdžios, vadovaujantis turimais socialiniais, ekonominiais ir teritoriniais rodikliais (pvz., labai žemas išsilavinimo lygis, ilgalaikis nedarbas ir pan.); — kuria iš nacionalinių biudžetų skiriamas pakankamas finansavimas, kuris, kai tinkama, bus papildytas tarptautinių ir ES šaltinių finansavimu; — kurioje nustatyti patikimos stebėsenos metodai, kad būtų galima įvertinti romų integracijos veiksmų poveikį ir strategijos pritaikymo ją peržiūrėti tvarką; — kuri yra rengiama, įgyvendinama ir stebima nuolat glaudžiai bendradarbiaujant su romų pilietine visuomene, regionų ir vietos valdžios institucijomis; — kurioje nurodytas nacionalinės romų integracijos strategijos nacionalinis ryšių centras, įgaliojamas koordinuoti strategijos rengimą ir įgyvendinimą. — Atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams teikiama parama teikiant projektų paraiškas ir įgyvendinant bei valdant atrinktus projektus.

Teminiai tikslai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	10.2. <i>Sveikata</i> : parengta nacionalinė arba regioninė sveikatos strategija, kuria užtikrinamos galimybės naudotis kokybiškais sveikatos paslaugomis ir ekonominis tvarumas.	— Parengta nacionalinė arba regioninė sveikatos strategija, kurioje: — numatytos suderintos priemonės, kuriomis būtų sudaromos geresnės ir išplėtos galimybės naudotis kokybiškais sveikatos paslaugomis; — numatytos sveikatos sektoriaus skatinimo priemonės, taip pat tam, kad būtų taikomos veiksmingos novatoriškos technologijos, paslaugų teikimo modeliai ir infrastruktūra; — numatyta stebėsenos ir peržiūros sistema. — Valstybė narė arba regionas patvirtino programą, kurioje nurodomi biudžeto ištekliai, kuriuos galima skirti sveikatos priežiūrai.
11. Institucinių pajėgumų ir veiksmingo viešojo administravimo stiprinimas (nurodytas 9 straipsnio 11 dalyje)	<i>Valstybių narių administracinis veiksmingumas</i> : — parengta valstybės narės administracinio veiksmingumo stiprinimo strategija, įskaitant viešojo administravimo pertvarką ⁽²⁴⁾ .	— Parengta ir įgyvendinama valstybių narių arba regionų administracinio veiksmingumo stiprinimo strategija, ⁽²⁵⁾ kurioje: — pateikiama teisinių, organizacinių ir (arba) procedūrinių pertvarkos veiksmų analizė ir strateginis planavimas; — numatyta plėtoti kokybės valdymo sistemas; — nurodyti integruoti veiksmai, kuriais paprastinamos ir racionalizuojamos administravimo procedūros; — numatyta rengti ir įgyvendinti žmogiškųjų išteklių strategijas ir politiką, aprėpiančius darbuotojų įdarbinimo planus ir karjeros galimybes, kompetencijos stiprinimą ir aprūpinimą ištekliais; — numatyta visais lygmenimis ugdyti igūdžius; — numatyta parengti stebėsenos ir vertinimo procedūras ir priemones.

⁽³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga““ (COM(2010) 546 galutinis, 2010 10 6). 24 / 25 išipareigojimai ir I priedas „Savęs vertinimo priemonė. Gerai veikiančių nacionalinių ir regioninių mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų ypatumai“. Konkurencingumo tarybos išvados dėl pavyzdinės iniciatyvos „Inovacijų sąjunga“ (dok. 17165/10, 2010 11 26).

⁽⁴⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninė darbotvarkė (COM(2010) 245 galutinis/2, 2010 8 26); Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinė (SEC(2011) 708, 2011 5 31). Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos išvados dėl Europos skaitmeninės darbotvarkės (dok. 10130/10, 2010 m. gegužės 26 d.).

⁽⁵⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninė darbotvarkė (COM(2010) 245 galutinis/2, 2010 8 26); Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinė (SEC(2011) 708, 2011 5 31).

⁽⁶⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ Europos iniciatyva „Small Business Act“ (COM(2008) 394, 2008 6 23); Konkurencingumo tarybos išvados dėl principo „Visų pirma galvokime apie mažuosius. Europos iniciatyva „Small Business Act““ (dok. 16788/08, 2008 12 1); Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Smulkiojo verslo akto Europai apžvalga“, (COM(2008) 78 galutinis, 2011 2 23); Konkurencingumo tarybos išvados dėl smulkiojo verslo akto Europai apžvalgos, (dok. 10975/11, 2011 5 30).

⁽⁷⁾ OL L 48, 2011 2 23, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁽⁹⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

⁽¹¹⁾ 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacija (2010/410/ES), OL L 191, 2010 7 23, p. 28.

⁽¹²⁾ 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacija (2010/410/ES), OL L 191, 2010 7 23, p. 28.

⁽¹³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ Europos iniciatyva „Small Business Act“ (COM (2008) 394, 2008 6 23); Konkurencingumo tarybos išvados dėl principo „Visų pirma galvokime apie mažuosius. Europos iniciatyva „Small Business Act““ (dok. 16788/08, 2008 12 1); Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Smulkiojo verslo akto Europai apžvalga“, (COM(2008) 78 galutinis, 2011 2 23); Konkurencingumo tarybos išvados dėl smulkiojo verslo akto Europai apžvalgos, (dok. 10975/11, 2011 5 30).

⁽¹⁴⁾ Jeigu konkrečiai šaliai pateikta Tarybos rekomendacija, tiesiogiai susijusi su šia sąlyga, tada vertinant, ar ji įvykdyta, bus atsižvelgiama į konkrečiai šaliai pateiktos Tarybos rekomendacijos vykdymo vertinimą.

⁽¹⁵⁾ Visų išvardytų aspektų įgyvendinimo terminai gali sukakti per programų įgyvendinimo laikotarpį.

⁽¹⁶⁾ Jeigu konkrečiai šaliai pateikta tokia Tarybos rekomendacija, tiesiogiai susijusi su šia sąlyga, tada vertinant, ar ji įvykdyta, bus atsižvelgiama į konkrečiai šaliai pateiktos Tarybos rekomendacijos vykdymo vertinimą.

⁽¹⁷⁾ Visų šiame skirsnyje išvardytų aspektų įgyvendinimo terminai gali sukakti per programų įgyvendinimo laikotarpį.

⁽¹⁸⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendras įsipareigojimas užimtumo srityje“ (COM(2009) 257 galutinis).

⁽¹⁹⁾ OL C 191, 2011 7 1, p. 1.

⁽²⁰⁾ COM(2006) 208 galutinis [(2011 m. rugsėjo mėn. pabaigoje bus pakeistas kitu komunikatu)].

⁽²¹⁾ 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvados dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) (2009/C 119/02).

⁽²²⁾ 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendacija dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties (OL L 307, 2008 11 18, p. 11).

⁽²³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendrieji principai iki 2020 m.“ COM(2011) 173.

⁽²⁴⁾ Jeigu konkrečiai šaliai pateikta tokia Tarybos rekomendacija, tiesiogiai susijusi su šia sąlyga, tada vertinant, ar ji įvykdyta, bus atsižvelgiama į konkrečiai šaliai pateiktos Tarybos rekomendacijos įvykdymo vertinimą.

⁽²⁵⁾ Visų šiame skirsnyje išvardytų aspektų įgyvendinimo terminai gali sukakti per programų įgyvendinimo laikotarpį.

Ex ante sąlygos

Teminės ex ante sąlygos 2, 4, 5, 6 punktai

2. Lyčių lygybė	Parengta lyčių lygybės skatinimo strategija ir veiksmingo jos įgyvendinimo užtikrinimo tvarka.	— Toliau nurodytomis priemonėmis užtikrinama, kad atskira lyčių lygybės skatinimo strategija būtų įgyvendinama ir taikoma veiksmingai: — nustatyta pagal lytis suskirstytų duomenų ir rodiklių rinkimo ir analizės sistema, naudojama įrodymais pagrįstai lyčių politikai rengti; — parengtas lyčių lygybės tikslų integravimo, taikant lyčių standartus ir gaires, planas ir ex ante kriterijai; — nustatyta įgyvendinimo tvarka, be to, rengiant, stebint ir vertinant intervenciją dalyvauja lyčių lygybės institucija.
4. Viešieji pirkimai	Parengta tinkamo direktyvų 2004/18/EB ir 2004/17/EB įgyvendinimo, taikymo ir tinkamos priežiūros ir stebėjimo užtikrinimo tvarka.	— Toliau nurodytomis priemonėmis užtikrinama, kad direktyvos 2004/18/EB ir 2004/17/EB būtų įgyvendinamos ir taikomos veiksmingai: — direktyvos 2004/18/EB ir 2004/17/EB visiškai perkeltos į nacionalinę teisę; — sudaryti institucijų susitarimai dėl ES viešųjų pirkimų teisės įgyvendinimo, taikymo ir priežiūros; — taikomos skaidrių sutarčių sudarymo procedūrų tinkamos priežiūros ir stebėjimo užtikrinimo priemonės ir apie tas procedūras tinkamai informuojama; — nustatyta fondų paramą įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo strategija;
5. Valstybės pagalba	Parengta veiksmingo ES valstybės pagalbos teisės įgyvendinimo ir taikymo užtikrinimo tvarka.	— Toliau nurodytomis priemonėmis užtikrinama, kad ES valstybės pagalbos teisė būtų įgyvendinama ir taikoma veiksmingai: — sudaryti institucijų susitarimai dėl ES valstybės pagalbos teisės įgyvendinimo, taikymo ir priežiūros; — nustatyta fondų paramą įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo strategija; — taikomos priemonės, kuriomis stiprinami administraciniai pajėgumai įgyvendinti ir taikyti ES valstybės pagalbos taisykles.
6. Aplinkos apsaugos suties teisės aktai, susiję su poveikio aplinkai vertinimu (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimu (SPAV)	Nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas veiksmingas su PAV ir SPAV susijusių Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimas ir taikymas, kaip nustatyta 1985 m. birželio 27 d. Direktyvoje 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo ⁽¹⁾ ir 2001 m. birželio 27 d. Direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo ⁽²⁾ ⁽¹⁾ OL L 175, 1985 7 5, p. 40. ⁽²⁾ OL L 197, 2001 7 21, p. 30.	— Toliau nurodytomis priemonėmis užtikrinama, kad Sąjungos aplinkos apsaugos teisė būtų įgyvendinama ir taikoma veiksmingai: — PAV ir SPAV direktyvos išsamiai ir tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę; — sudaryti institucijų susitarimai dėl PAV ir SPAV direktyvų įgyvendinimo, taikymo ir priežiūros; — nustatyta PAV ir SPAV direktyvas įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo strategija; — taikomos priemonės, kuriomis užtikrinami pakankami administraciniai pajėgumai.

Paiškinimas

Toliau pateikiamais pakeitimais siekiama aiškesnio teksto, kadangi mūsų nuomone Komisijos pasiūlyme pateikta pernelyg daug informacijos, ypač dalyje, kurioje kalbama apie sąlygų įvykdymo kriterijų patikrinimą.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*

Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl Europos regioninės plėtros fondo reglamento

(2012/C 225/08)

REGIONŲ KOMITETAS

- nurodo, kad pernelyg sutelkus lėšas į teminius tikslus ribojami strateginiai sprendimai, todėl mano, kad siekiant didesnio regionų konkurencingumo reikia daugiau lankstumo;
- todėl ragina Europos Komisiją per dialogą su valstybėmis narėmis ir regionais lanksčiau nustatyti atskirų investavimo prioritetų turinį ir aprėptį kiekvienu konkrečiu atveju;
- palankiai vertina bendrus rodiklius, tačiau mano, kad kai ką dar reikėtų patobulinti;
- mano, kad turi būti sudaryta galimybė ERPF lėšas naudoti lanksčiai ir neteikiant pirmenybės tam tikriems vietovių tipams ir jų nediskriminuojant, atsižvelgiant į visų tipų kaimo vietas ir priemiesčius bei funkcinės vietas;
- siūlo užtikrinti geresnę programos „Horizontas 2020“ ir struktūrinių fondų tarpusavio ryšį, abiejose programose įtvirtinant sąsajas ir jungtis;
- pabrėžia, kad miestų, kuriuose reikėtų įgyvendinti tvarios miestų plėtros veiksmus, sąrašas turėtų būti tik orientacinio pobūdžio. Jis turėtų būti parengtas partnerystės principu vykstančių diskusijų su kompetentingomis regionų ir vietos valdžios institucijomis metu, paskelbus kvietimą teikti paraiškas. Regionams turi būti suteikta galimybė lanksčiai teikti paramą atsižvelgiant į regioninius bei vietos poreikius;
- pabrėžia, kad ERPF lėšų dalis, kuri turi būti skirta tvariai miestų plėtrai ir plėtrai vietos lygmeniu apskritai skatinti turėtų būti veiksmų programų planavimo rezultatas;
- atkreipia dėmesį į programos URBACT veiklą ir prašo Europos Komisijos pagrįsti šio miestų plėtros forumo papildomą naudą;
- siekdamas aktyvesnio politinio dialogo miestų plėtros koncepcijų ir Europos miesto ir kaimo vietovių bendradarbiavimo klausimais, siūlo Europos Komisijai glaudžiai bendradarbiauti su Regionų komitetu;
- ragina veiksmų programose labiau atsižvelgti į gamtinių ar demografinių trūkumų turinčioms vietovėms tenkančius sunkumus, kaip numatyta Bendrų nuostatų reglamento 111 straipsnyje.

Pranešėjas	Michael SCHNEIDER (DE / ELP), Valstybės sekretorius, Saksonijos-Anhalto žemės įgaliotasis atstovas Vokietijos federalinėje vyriausybėje
Pamatinis dokumentas	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl konkrečių su Europos regioninės plėtros fondu ir investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006
	COM(2011) 614 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendras įvertinimas

1. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą kaip tinkamą pagrindą tęsti derybas dėl būsimų Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) paramos formų Europoje;

2. mano, kad dar reikėtų atlikti kai kuriuos pakeitimus, ypač tam, kad būtų atsižvelgta į Europos Sąjungos vietos ir regionų valdžios institucijų pageidavimus;

3. daro nuorodą į Regionų komiteto nuomonę dėl bendrojo reglamento ⁽¹⁾ ir į ankstesnes nuomones dėl būsimos sanglaudos politikos krypties po 2013 m. ⁽²⁾;

Bendrosios nuostatos (1–5 straipsniai)

4. atkreipia dėmesį į **ERPF užduotis, apibrėžtas 2 straipsnyje**, pagal kurį siekiama ištaisyti pagrindinius regionų pusiausvyros sutrikimus ir tokiu būdu didinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, ir pažymi, kad ir ateityje, nustatant ERPF paramos pobūdį, reikia orientuotis į šiuos tikslus. Vis dėlto Komitetas nurodo, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 ir 176 straipsnius, ERPF tenka dar viena užduotis – padėti mažinti įvairių regionų išsivystymo skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimo mastą. Ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas tokių regionų kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms ir didelių bei nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms (pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams ir saloms, pasienio bei kalnuotiems regionams);

5. taip pat pabrėžia, kad ERPF ištekliai visų pirma turės būti naudojami ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimo tikslui, deramai atsižvelgiant į atokiausių regionų specifiinę ir išskirtinę padėtį, pripažintą SESV 349 straipsnyje;

6. mano, kad 3 straipsnyje nustatyta **paramos iš ERPF aprėptis** iš esmės yra tinkama stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, mažinti regionų pusiausvyros sutrikimus

ir siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad dėl vidinių vystymosi skirtumų net ir labiau išsivysčiusiuose regionuose gali tekti investuoti į piliečiams pagrindines paslaugas teikiančią aplinkos, transporto ir informacinių ir ryšių technologijų (IRT) infrastruktūrą;

7. todėl, nepaisant Europos infrastruktūros tinklų priemonės, ragina išsamiau paaiškinti sprendimą neremti infrastruktūros ir kartu su valstybėmis narėmis ir regionais rasti lankstesnį sprendimą. Šiuo požiūriu svarbu atsižvelgti į kiekvieno regiono gamybos struktūrą;

8. palankiai vertina tai, kad MVĮ konkurencingumas įtrauktas į prioritetinių investicijų sąrašą (ERPF reglamento projekto 5 straipsnis), ir pabrėžia, kad šis klausimas itin svarbus krizės metu, kai MVĮ itin sudėtinga gauti finansavimą ir pritraukti investicijų, nors jų vaidmuo užimtumo ir inovacijų srityse labai svarbus sanglaudai ir ekonomikos atsigavimui. Kita vertus, Komitetas pabrėžia, kad ir didelės įmonės ateityje galėtų gauti pagalbą investicijoms. Šios įmonės struktūrinėje politikoje atlieka svarbų vaidmenį, pavyzdžiui, kaip partnerės kuriant pramonės branduolius, siekiant pavyzdinės iniciatyvos „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“ tikslų, ir ypač kaip MVĮ užsakovės;

9. mano, kad būtina reikia paaiškinti 3 straipsnyje nurodytos paramos aprėpties santykį su 5 straipsnyje išvardytais investavimo prioritetais, ir prašo šį klausimą patikslinti;

10. mano, kad dėl ribotų viešųjų lėšų ateityje gali išaugti privataus sektoriaus iniciatyvų svarba ir todėl į paramos iš ERPF aprėptį turėtų patekti valstybinės ir privačios moksline tyrimų ir inovacijų įstaigos. Komitetas pabrėžia, kad svarbu ES lygmeniu toliau skatinti privačiųjų įmonių, universitetų ir tyrimo centrų kartu vykdomus mokslinius tyrimus;

11. mano, kad į 3 straipsnio 1 dalies d punkto iv papunktyje nurodytą regionų, miestų ir susijusių socialinių, ekonominių ir aplinkos apsaugos veikėjų tinklų kūrimą, bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi reikėtų įtraukti ir mokslo bei mokslinių tyrimų atstovus ir tai paaiškinti;

⁽¹⁾ CdR 4/2012.

⁽²⁾ CdR 210/2009 fin

12. iš esmės pritaria tam, kad lėšos būtų telkiamos aiškiems teminiams tikslams. Vis dėlto tinkamas lygmuo, kuriame turi būti telkiamos lėšos, yra regionų veiksmų programos; todėl Komitetas nepitaria centralizuotam kvotų ir lėšų, skiriamų iš atskirų fondų, dydžio arba investavimo prioritetų nustatymui. Kaip numatyta 4 straipsnyje, **lėšų telkimas pagal temas**, laikantis subsidiarumo principo, turi būti partnerystės dalis. Valstybės narės ir Europos Komisijos partnerystės sutartis turi būti paremta valstybės narės ir vietos ir regionų valdžios institucijų susitarimais. Valstybėms narėms ir regionams bei vietos valdžios institucijoms reikia suteikti galimybę planavimo procese savarankiškai rengti savo teritorines vystymosi strategijas, nustatyti ir pagrįsti savo individualius prioritetus tiek siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, tiek ir atsižvelgiant į savo konkrečius, su regionine politika susijusius poreikius;

13. todėl prieštarauja ribotam ERPF lėšų telkimui tik teminiams tikslams „mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, „MVĮ konkurencingumo didinimas“ ir „perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas“, visų pirma tuose regionuose, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis nei 75 proc. ES-25 BVP vidurkio atskaitiniu laikotarpiu;

14. nurodo, kad daug dėmesio skiriant tik šiems trimis tikslams, apribojamos ERPF galimybės visapusiškai remti pažangų, tvarų ir integracinį augimą ir jo gebėjimas mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus Europos Sąjungoje. Reikėtų atsiminti, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 176 straipsnyje numatyta, jog Europos regioninės plėtros fondo paskirtis – padėti ištaisyti pagrindinius Sąjungos regionų pusiausvyros sutrikimus. Taigi, nors ERPF gali būti naudojamas siekiant suteikti postūmį strategijai „Europa 2020“, tai neturi trukdyti įgyvendinti pagrindinį tikslą – mažinti regionų skirtumus. Be to, susitelkus tik į šiuos tris tikslus, valstybėms narėms ir regionams tampa sunkiau visiškai patenkinti 7 straipsnio (lygybės skatinimas) ir 8 straipsnio (tvarus vystymasis ir klimato kaita) reikalavimus, nes riboti teminiai tikslai neleidžia tinkamai spręsti šių klausimų. Pernelyg sutelkus lėšas taip pat ribojami strateginiai sprendimai, kurie daromi tik atlikus *ex ante* vertinimą, taip nuvertinant *ex ante* vertinimo procesą. Norint įgyvendinti kompleksines programas tvariam integraciniam regionų ekonomikos vystymuisi remti reikia daugiau lankstumo vietos lygmeniu, o šių programų įgyvendinimas yra būtinas siekiant didesnio regionų konkurencingumo;

15. dar kartą atmeta pasiūlymą atskirų ar sujungtų teminių tikslų išlaidoms taikyti nelankstų kvotų nustatymo metodą. Labai skirtingas regionų (net priklausančių tai pačiai kategorijai) potencialas ir poreikiai prieštarauja tam, kad būtų nustatomi nediferencijuoti teminiai tikslai. Sanglaudos politikos pridėtinę vertę, kuri sukurama individualiai pritaikytomis regionų ir teritorinio vystymosi strategijomis, sunaikina centralizuotai nustatytos išlaidų kvotos;

16. pažymi, kad 5 straipsnyje siūlomi **investavimo prioritetai**, kuriuos ERPF turėtų remti pagal atskirus teminius tikslus, aprėpia svarbias fondo remtinas sritis. Tačiau sunku suprasti, kodėl Europos Komisija į investavimo prioritetus neįtraukia tam tikrų investicijų, pavyzdžiui, į transporto srautų perkėlimą, nors jos akivaizdžiai paremtų strategiją „Europa 2020“;

17. palankiai vertina tai, kad prioritetas suteikiamas investicijoms į „perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos“, ir norėtų pažymėti, kad tai svarbu Europos atečiai. Tačiau Komitetas mano, kad ERPF lėšų procentinė dalis, Komisijos siūlymu skirtina šiam tikslui siekti, turėtų būti nustatoma Komisijos, atitinkamos valstybės narės ir vietos bei regionų valdžios institucijų partnerystės susitarime, nes tuomet būtų galima skirtingų ERPF lėšų procentinę dalį pako-reguoti, atsižvelgiant į skirtingas valstybės nares ir regionus;

18. mano, kad šioje srityje reikėtų imtis veiksmų visų pirma pagal teminį tikslą „MVĮ konkurencingumo didinimas“. Atsižvelgiant į šio tikslo svarbą augimui ir užimtumui Europoje ir į labai platų perspektyvų paramos galimybių spektrą, būtent čia reikėtų gerokai išplėsti investavimo prioritetus. Regionų komiteto nuomone, visų pirma reikia remti pelningas investicijas, kurios padeda steigti, plėsti įmones ar įvairinti jų veiklą, arba iš esmės keisti produktų gamybos procesus ir paslaugų teikimą ir tokiu būdu kurti ir išsaugoti tvarias darbo vietas. Tokios investicijos į įmones yra išankstinė sąlyga, kad Europoje įvyktų būtini struktūriniai pokyčiai ir kad apskritai būtų galima pasiekti augimo ir užimtumo tikslus. Jei ERPF parama įmonių investicijoms apsiribos tik investicijomis, susijusiomis su naujų įmonių steigimu, kaip Europos Komisija ketina padaryti, tokiu atveju nebus atsižvelgta į vystymosi poreikius regionuose ir Europoje;

19. be to, ragina paramą investicijoms į ekonominę veiklą orientuotą infrastruktūrą, turizmo infrastruktūros plėtrą, profesinio rengimo ir tolesnio mokymo infrastruktūros plėtrą ir į verslo inkubatorius visuose regionuose priskirti prie tų ERPF investavimo prioritetų, kuriems gali būti skirtas konkretus dėmesys, kai rengiant veiksmų programas nustatomos temos;

20. todėl ragina Europos Komisiją per dialogą su valstybėmis narėmis ir regionais lanksčiau nustatyti atskirų investavimo prioritetų turinį ir aprėptį kiekvienu konkrečiu atveju. Neturėtų būti nustatomi valstybei narei skirti ERPF prioritetai, o kiekviena veiksmų programa turėtų turėti galimybę nustatyti aktualius prioritetus;

ERPF paramos siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo rodikliai (6 straipsnis)

21. palankiai vertina 6 straipsnyje siūlomus **bendrus rodiklius** ERPF paramos rezultatams įvertinti siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo. Vis dėlto kai ką dar reikėtų patobulinti. Pavyzdžiui, labai sunku ir gerokai vėluojama nustatyti rinkai pateiktų naujų produktų, pagamintų remiantis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektais, skaičių. Norint rezultatus įvertinti Europos lygmeniu, šis rodiklis bus toks pat netinkamas, kaip ir rodiklis „Numatomas mažesnis nuotėkis vandens paskirstymo tinkle“;

22. ragina Europos Komisiją, kartu su valstybėmis narėmis ir regionais, dar kartą apsvastyti 43 bendrų rodiklių turinį, aiškumą ir ypač jų taikomumą ir, jei reikia, juos supaprastinti. Kiekviena veiksmų programa turėtų turėti galimybę pasirinkti tik tuos rodiklius, kurie atitinka jos prioritetus. O vadovaujančiosios institucijos ir paramos gavėjai neturi būti laikomi atsakingi už tų rodiklių neįvykdymą, dėl kurių jie neprisiėmė tiesioginės atsakomybės;

Konkrečios nuostatos dėl tam tikrų teritorinių aspektų (7–11 straipsniai)

23. palankiai vertina tai, kad pagal ERPF, be kita ko, bus galima remti tvarios miestų plėtros integruotuosius veiksmus miestų vietovių ekonominėms, aplinkos, klimato ir socialinėms problemoms spręsti; pažymi, kad dabartinį finansavimo laikotarpį iš ERPF jau teikiama visapusiška parama miestų matmeniui, todėl pritaria Europos Komisijos ketinimui kitu paramos laikotarpiu stiprinti miestų matmenį;

24. vis dėlto mano, kad iš esmės turi būti sudaryta galimybė ERPF lėšas naudoti lanksčiai ir neteikiant pirmenybės tam tikriems vietovių tipams ir jų nediskriminuojant, kadangi gali kilti pavojus, kad ERPF lėšomis negalės pasinaudoti kaimo vietovės ir priemiesčiai bei funkcinės vietovės. Sprendimai, kokiems vietovių tipams bus skirtos ERPF lėšos, turėtų būti priimami partnerystėje su vietos ir regionų valdžios institucijomis grindžiamo programavimo proceso metu;

25. siūlo užtikrinti geresnį programos „Horizontas 2020“ ir struktūrinių fondų tarpusavio ryšį, abiejose programose įtvirtinant sąsajas ir jungtis. Kol kas pagal Europos mokslinių tyrimų programą ir iš struktūrinių fondų negalima remti integruotųjų projektų. Labiau susiejus abi programas padidėtų sinergija ir visuose regionuose sustiprėtų žinių bazė, todėl veiksmų programose ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir pažangiosios specializacijos strategijose reikėtų tinkamai užtikrinti, kad programa „Horizontas 2020“ ir struktūriniai fondai papildytų vienas kitą;

26. 7 straipsnyje numatyto įpareigojimo valstybėms narėms iš anksto pateikti miestų, kuriuose reikėtų įgyvendinti **tvarios**

miestų plėtros veiksmus, sąrašą, atžvilgiu, atkreipia dėmesį į tai, kad šis sąrašas turėtų būti tik orientacinio pobūdžio. Jis turėtų būti parengtas partnerystės principu vykstančių diskusijų su kompetentingomis regionų ir vietos valdžios institucijomis metu, paskelbus kvietimą teikti paraiškas, kuriame galėtų dalyvauti visi atskirų valstybių narių miestai. Tvarios miestų plėtros galimybės iš esmės turėtų būti atviros visiems atitinkamoje teritorijoje, kurioje vykdoma programa, esantiems miestams, įskaitant mažus ir vidutinio dydžio miestus. Regionams turi būti suteikta galimybė lanksčiai teikti paramą remiantis savo veiksmų programomis ir finansine programa ir atsižvelgiant į regioninius bei vietos poreikius;

27. pabrėžia, kad valstybei narei skirtų ERPF lėšų dalis, kuri turi būti skirta tvariai miestų plėtrai ir plėtrai vietos lygmeniu apskritai skatinti turėtų būti veiksmų programų planavimo rezultatas. Tačiau pabrėžia, kad visos valstybės narės turės teisę šią dalį padidinti, kad būtų įmanoma į veiksmų programas įtraukti įvairias paramos priemones tvariai miestų ir vietos plėtrai skatinti. Šias priemones, kai tai būtina vietos geografinių ypatumų požiūriu, turi būti įmanoma susieti su reikalavimu užmegzti partnerystę su priemiesčiais, kaimyninėmis kaimo ir funkcinėmis vietovėmis ir, reikalui esant, viršmunicipaliniu lygmeniu vykdomu integruotu strateginiu planavimu. Valstybės narėms ir regionams paramos laikotarpiu turi būti užtikrintas reikiamas lankstumas šias priemones įgyvendinti pagal regioninius ir struktūrinius poreikius ir projektus atrinkti pagal kokybę;

28. pabrėžia, jog reikėtų pasiūlyti galimybę, kad, taikant Bendrų nuostatų reglamento 99 straipsnyje apibrėžtą integruotųjų teritorinių investicijų priemonę, veiksmai būtų pavedami miestams. Vietos ir regionų valdžios institucijos, atsižvelgdamos į savo institucinius ir techninius pajėgumus, turi turėti galimybę pačios nuspręsti, ar ir kokių mastu jos imsis veiksmų;

29. kalbant apie 8 straipsnyje siūlomą **miestų plėtros forumą**, atkreipia dėmesį į ligšiolinę programos URBACT veiklą, kuri visų pirma orientuota į keitimąsi patirtimi, igyta įgyvendinant įvairias miestų plėtros koncepcijas, Europos Sąjungoje, todėl prašo Europos Komisijos pagrįsti šio forumo, kokį siūlo Europos Komisija, papildomą naudą, kad būtų išvengta šio forumo ir URBACT veiklos dubliavimosi, ir tiksliau nurodyti, kokia vieta URBACT programai teks būsimu programavimo laikotarpiu;

30. siekdamas aktyvesnio politinio dialogo miestų plėtros koncepcijų ir Europos miesto ir kaimo vietovių bendradarbiavimo klausimais, siūlo Europos Komisijai glaudžiai bendradarbiauti su Regionų komitetu ir imtis bendrų priemonių (kasmetinės bendros konferencijos), nes mano, kad šioje srityje Regionų komitetas galėtų atlikti svarbų vaidmenį;

31. palankiai vertina pasiūlymo dėl reglamento 9 straipsnyje siūlomą paramą **novatoriškiems tvarios miestų plėtros veiksams**, nes tai yra galimybė remti novatoriškus projektus, nedidinant biurokratinės naštos tiems regionams, kurie iš esmės atsako už juos dėl to, kad yra taikomos šios specialios paramos priemonės; Komitetas palankiai vertina ir tai, kad sąvoka „inovacijos“ reiškia ne tik technologines, bet ir socialinės inovacijas; be to, pasisako už tai, kad ir regionams būtų suteikta galimybė vykdančioms programoms patiems išbandyti novatoriškus rėmimo metodus, taip pat ir pažangiosios specializacijos srityje;

32. atsižvelgdamas į pasiūlymo dėl reglamento 10 straipsnyje pateiktus teiginius dėl **gamtinių arba demografinių trūkumų turinčių vietovių**, ragina veiksmų programose labiau atsižvelgti į demografinių pokyčių keliamus sunkumus, kaip numatyta Bendrų nuostatų reglamento 111 straipsnyje dėl bendro finansavimo normų moduliavimo. Dėl akivaizdaus gyventojų mažėjimo, ypač dėl jaunų ir aukštos kvalifikacijos asmenų emigracijos, ir dėl vis labiau senėjančių gyventojų demografiniai pokyčiai tampa sunkiu ir ilgalaikiu iššūkiu, kuriam, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 174 straipsniu, sanglaudos politikoje turi būti skirtas ypatingas dėmesys. Į tai reikėtų atsižvelgti galvojant apie sritis, kuriose būtų galima naudoti ERPF lėšas. Nustatant teminius tikslus ir investavimo prioritetus reikėtų užtikrinti pakankamą veiksmų laisvę ieškoti novatoriškų sprendimų ir juos įgyvendinti;

33. pritaria 11 straipsnyje pateiktiems pasiūlymams dėl **atokiausių regionų** ir mano, kad tai yra tinkamas pagrindas toliau remti šiuos regionus; mano, kad šiems regionams reikėtų skirti pakankamą paramą ir numatyti lankstesnes lėšų telkimo pagal temas galimybes;

Baigiamosios nuostatos (12–17 straipsniai)

34. kalbant apie pasiūlymo dėl reglamento 13 straipsnyje numatytą **įgaliojimų suteikimą** nurodo, kad rimtų abejonių

kelia deleguotųjų aktų taikymas. Pagal SESV 290 straipsnį įgaliojimai gali būti deleguojami tik dėl tam tikrų neesminių nuostatų, aiškiai apibrėžiant tokio delegavimo tikslus, turinį, taikymo sritį ir trukmę;

Subsidiarumo ir proporcingumo vertinimas

35. mano, kad Europos Komisijos pasiūlymo dėl reglamento projekte pernelyg susiaurinamas ERPF paramos spektras ir regioninėje bei struktūrinėje politikoje valstybėms narėms ir regionams nepaliekama pakankamai laisvės individualiai pritaikyti teritorinėmis priemonėmis siekti Sutarties ir strategijos „Europa 2020“ tikslų. Deja, tuo apribojamos galimybės skatinti ERPF lėšomis įgyvendinti integruotąsias teritorinės plėtros strategijas, kuriomis būtų atsižvelgiama į tam tikros teritorijos pranašumus ir poreikius ir tokiu būdu prisidedama prie ekonomikos augimo ir užimtumo didinimo;

36. laikosi nuomonės, kad vykstant deryboms reikėtų dar labiau atsižvelgti į subsidiarumo ir proporcingumo principus siekiant išvengti centralizuoto, pernelyg reguliuojamo ir labai biurokratiško ERPF. Kitaip negalima tikėtis palankaus regionų gyventojų ir įmonių požiūrio į Europos sanglaudos politiką, pablogėtų ir jos įvaizdis;

37. todėl mano, kad projektą reikia gerokai patobulinti ir ragina Europos Komisiją, pasikonsultavus su Taryba ir Europos Parlamentu, reglamento projektą atitinkamai peržiūrėti;

38. siūlo Europos Komisijai, Tarybai ir Europos Parlamentui šiame derybų procese ir toliau remtis vietos ir regionų valdžios institucijų sukaupta patirtimi.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnis

Įterpti antrą dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
...	Pagal SESV 174 ir 176 straipsnius ERPF tenka dar viena užduotis – padėti mažinti įvairių regionų išsivystymo skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimo mastą. Ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas tokių regionų kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms ir didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams, saloms, pasienio ir kalnuotiems regionams;

Paaiškinimas

Žr. 4 punktą.

Darant nuorodą į Sutarties straipsnį, reikia nurodyti visą straipsnį, o ne tik jo dalį.

2 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Labiau išsivysčiusiuose regionuose ERPF neremia investicijų į piliečiams teikiamų pagrindinių paslaugų infrastruktūrą aplinkos, transporto ir IRT srityse.	<u>Siekiant sumažinti vidinius vystymosi skirtumus, net ir</u> Labiau išsivysčiusiuose regionuose ERPF neremia investicijų <u>gali būti būtina investuoti</u> į piliečiams teikiamų pagrindinių paslaugų infrastruktūrą aplinkos, transporto ir IRT srityse.

Paaiškinimas

Žr. 6 punktą.

3 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalies a punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(a) pelningas investicijas, kuriomis padedama kurti ir išsaugoti tvarias darbo vietas teikiant tiesioginę pagalbą investicijoms į mažąsias ir vidutines įmones (MVI);	(a) pelningas investicijas, kuriomis padedama kurti ir išsaugoti tvarias darbo vietas <u>visų pirma</u> teikiant tiesioginę pagalbą investicijoms į mažąsias ir vidutines įmones (MVI);

Paaiškinimas

Žr. 8 punktą.

4 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalies c punktą

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(c) investicijas į socialinę, sveikatos ir švietimo infrastruktūrą;	(c) investicijas į socialinę, sveikatos, <u>kultūros paveldo</u> ir švietimo infrastruktūrą

5 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalies d punktą ir i įtrauką

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
d) vidaus potencialo plėtojimą remiant regionų ir vietos plėtrą, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Šios priemonės apima:	d) vidaus potencialo plėtojimą remiant regionų ir vietos plėtrą, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Šios priemonės apima:
i) kapitalo investicijas į įrangą ir nedidelius infrastruktūros objektus;	i) kapitalo investicijas į įrangą ir nedidelius infrastruktūros objektus;

Paaiškinimas

Šis pakeitimas skirtas nuomonės 9 punktui. Galimos ERPF paramos susiejimas tik su „nedidelėmis“ investicijomis į įrangą ir infrastruktūros objektus yra nesuderinamas su regionų plėtros poreikiais įvairiose srityse. Pavyzdžiui, ši nuostata prieštarauja 5 straipsnio 1 dalies a punktui, kur kalbama apie mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) infrastruktūros tobulinimą ir MTI gebėjimų tobulinti kompetenciją lavinimą.

6 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalies d punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
iii) paramą valstybinėms mokslinių tyrimų ir inovacijų įstaigoms ir investicijas į technologiją bei taikomuosius mokslinius tyrimus įmonėse;	iii) paramą valstybinėms mokslinių tyrimų ir inovacijų įstaigoms ir investicijas į technologiją bei taikomuosius mokslinius tyrimus įmonėse, <u>taip pat valstybinių mokslinių tyrimų įmonių kartu su privačiomis įmonėmis vykdomą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą;</u>

Paaiškinimas

Žr. 10 punktą.

7 pakeitimas

3 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalies d punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
iv) regionų, miestų ir susijusių socialinių, ekonominių ir aplinkos apsaugos veikėjų tinklų kūrimą, bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi;	iv) regionų, miestų ir susijusių socialinių, ekonominių ir aplinkos apsaugos veikėjų, <u>taip pat mokslo ir mokslinių tyrimų srities suinteresuotųjų subjektų</u> tinklų kūrimą, bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi;

Paiškinimas

Žr. 11 punktą.

8 pakeitimas

Iš dalies pakeisti 4 straipsnį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnyje išdėstyti teminiai tikslai ir šio reglamento 5 straipsnyje nurodyti atitinkami investavimo prioritetai, prie kurių gali prisidėti ERPF, sutelkiami taip:	Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnyje išdėstyti teminiai tikslai ir šio reglamento 5 straipsnyje nurodyti atitinkami investavimo prioritetai, prie kurių gali prisidėti ERPF, sutelkiami taip:
(a) labiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose:	(a) labiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose:
i) bent 80 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytiems teminiams tikslams ir	i) bent 80 <u>60</u> proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu iš esmės skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytiems teminiams tikslams ir
ii) bent 20 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 4 dalyje nustatytam teminiam tikslui;	ii) bent 20 <u>15</u> proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 4 dalyje nustatytam teminiam tikslui;
(b) mažiau išsivysčiusiuose regionuose:	(b) mažiau išsivysčiusiuose <u>ir pereinamojo laikotarpio</u> regionuose:
i) bent 50 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytiems teminiams tikslams;	i) bent 50 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytiems teminiams tikslams;
ii) bent 6 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 4 dalyje nustatytam teminiam tikslui.	ii) bent 6 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 4 dalyje nustatytam teminiam tikslui.
Nukrypstant nuo a dalies i punkto, tuose regionuose, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis nei 75 proc. ES-25 BVP ataskaitiniu laikotarpiu, bet kurie 2014–2020 m. laikotarpiu atitinka pereinamojo laikotarpio arba labiau išsivysčiusių regionų finansavimo reikalavimus, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 82 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, bent 60 proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama kiekvienam iš Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nurodytų teminių tikslų.	Nukrypstant nuo a dalies i punkto, tuose regionuose, kurių BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis nei 75 proc. ES-25 BVP ataskaitiniu laikotarpiu, bet kurie 2014–2020 m. laikotarpiu atitinka pereinamojo laikotarpio arba labiau išsivysčiusių regionų finansavimo reikalavimus, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 82 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, bent 60 <u>50</u> proc. visų ERPF išteklių nacionaliniu lygmeniu skiriama kiekvienam iš Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nurodytų teminių tikslų.

Paaiškinimas

Žr. 12–15 punktus.

9 pakeitimas

5 straipsnis

Įterpti naują 4 dalies c punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
...	c) <u>pelningų investicijų, kurios padeda steigti, plėsti įmones ar įvairinti jų veiklą, arba iš esmės keisti produktų gamybos procesus ir paslaugų teikimą ir tokiu būdu kurti ir išsaugoti tvarias darbo vietas;</u>

Paaiškinimas

Žr. 18 punktą.

10 pakeitimas

5 straipsnio 3 ir 4 dalys

Iš dalies pakeisti

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. MVĮ konkurencingumo didinimas:	5(3). <u>Visų pirma</u> MVĮ konkurencingumo didinimas:
...	...
4.	d) <u>verslui skirtos infrastruktūros skatinimas.</u>
...	5 (4).
b) energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo skatinimas MVĮ;	...
...	b) energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo skatinimas, <u>visų pirma</u> MVĮ;
	...

Paaiškinimas

Dėl 5 straipsnio 3 dalies: regioninės politikos srityje, stengiantis padidinti įmonių konkurencingumą dėmesys sutelktas į mažąsias ir vidutines įmones. Tačiau didesnės įmonės atlieka svarbų vaidmenį struktūrinės politikos srityje, pavyzdžiui, kuriant pramonės branduolius. Laikantis pavyzdinės iniciatyvos „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“, reikėtų iš esmės ir ateityje sudaryti galimybę remti dideles įmones, tačiau prioritetą, kaip ir anksčiau, turėtų būti teikiamas.

MVĮ. Dėl 5 straipsnio 3 dalies d punkto: verslui skirtos infrastruktūros projektai – regioninės ekonomikos skatinimo priemonės, tiesiogiai susijusios su įmonių steigimusi ir vystymusi. Šiuolaikinė infrastruktūra prisideda prie įmonių ekonominės veiklos rezultatų ir yra vienas iš svarbių veiksnių, lemiančių vietos ekonominį patrauklumą.

Dėl 5 straipsnio 4 dalies b punkto: Reglamentas dėl ERPF turėtų suteikti realią perspektyvą skatinti klimato ir aplinkos apsaugos priemonės siekiant tvaraus vystymosi. Šiuo požiūriu atrodo pernelyg siaura apsiriboti MVĮ, kad būtų galima visiškai pasiekti šį tikslą.

11 pakeitimas

6 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Šio reglamento priede pateikti bendri rodikliai taikomi, jei reikia, ir pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 24 straipsnio 3 dalį. Bendriems rodikliams nustatomas nulinis atskaitos taškas ir 2022 m. bendrieji tikslai.	1. Šio reglamento priede pateikti <u>išvardyti</u> bendri rodikliai taikomi, jei reikia, <u>suderinus su valstybėmis narėmis ir regionais</u> ir pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 24 straipsnio 3 dalį. Bendriems rodikliams nustatomas nulinis atskaitos taškas ir 2022 m. bendrieji tikslai.

Paaiškinimas

Žr. 21–22 punktus.

Regionai atlieka svarbų vaidmenį nustatant rodiklius, kaip nurodyta nuomonės 22 punkte. Todėl manome, kad regionus reikėtų paminėti ir 11 pakeitime.

12 pakeitimas

7 straipsnis

Iš dalies pakeisti 2 dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartyje sudaro miestų, kuriuose reikėtų įgyvendinti integruotuosius tvarios miestų plėtros veiksmus, sąrašą ir orientacinius metinius asignavimus šiems veiksams nacionaliniu lygmeniu.	Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartyje sudaro <u>orientacinį</u> miestų, kuriuose reikėtų įgyvendinti integruotuosius tvarios miestų plėtros veiksmus, sąrašą ir orientacinius metinius asignavimus šiems veiksams nacionaliniu lygmeniu. <u>Šis sąrašas galėtų būti parengtas valstybėje narėje paskelbus kvietimą teikti paraiškas, kuriame galėtų dalyvauti visi jos miestai ir kurio rezultatai priklausytų nuo integruotųjų miestų strategijų kokybės;</u>
Bent 5 proc. nacionaliniu lygmeniu skirtų ERPF išteklių skiriama integruotiesiems tvarios miestų plėtros veiksams, kurie pavesti miestams, valdymui taikant Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 99 straipsnyje nurodytas integruotąsias teritorines investicijas.	Bent 5 proc. nacionaliniu lygmeniu skirtų ERPF išteklių skiriama integruotiesiems tvarios miestų plėtros veiksams, <u>kurie pavesti miestams, valdymui. Šie veiksmai gali būti valdomi ir</u> taikant Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 99 straipsnyje nurodytas integruotąsias teritorines investicijas.

Paiškinimas

Žr. 26–28 punktus.

Pakeitimu pritariama Komisijos pasiūlymui bent 5 proc. nacionaliniu lygmeniu skirtų ERPF išteklių skirti tvariai miestų plėtrai, tačiau siūloma iš anksto nenurodyti kokių teisės aktų reikėtų taikyti.

13 pakeitimas

8 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 ir 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Siekdama skatinti gebėjimų stiprinimą ir miestų tinklų kūrimą bei dalijimąsi miestų politikos patirtimi Sąjungos lygmeniu su ERPF investicijų prioritetais ir tvaria miestų plėtra susijusiose srityse, Komisija pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 51 straipsnį įsteigia miestų plėtros forumą.	1. Siekdama skatinti politinį dialogą ir gebėjimų stiprinimą ir miestų bei tinklų kūrimą, taip pat ir politinį dialogą ir dalijimąsi miestų politikos patirtimi Sąjungos lygmeniu, ypač su ERPF investicijų prioritetais ir tvaria miestų plėtra susijusiose srityse, Komisija pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 51 straipsnį įsteigia ir bendradarbiaudama su Regionų komitetu, atitinkamoms teritorinio bendradarbiavimo programoms remiant, reguliariai rengia miestų plėtros forumą.
2. Remdamasi partnerystės sutartyse pateiktais sąrašais, Komisija įgyvendinimo aktais tvirtina šiame forume dalyvaujančių miestų sąrašą. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.	2. Remdamasi partnerystės sutartyse pateiktais sąrašais, Komisija įgyvendinimo aktais tvirtina šiame forume dalyvaujančių miestų sąrašą. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.
Šis sąrašą sudaro daugiausia 300 miestų, ne daugiau kaip po 20 iš kiekvienos valstybės narės. Miestai atrenkami pagal šiuos kriterijus:	I ši forumą įtraukiami ir valstybių narių partnerystės susitarimuose nurodyti miestai, kuriuose turėtų būti įgyvendinami integruotieji tvarios miestų plėtros veiksmų.
	Šis sąrašą sudaro daugiausia 300 miestų, ne daugiau kaip po 20 iš kiekvienos valstybės narės. Miestai atrenkami pagal šiuos kriterijus:
(a) gyventojų skaičių atsižvelgiant į nacionalinių miestų sistemų ypatumus;	(a) gyventojų skaičių atsižvelgiant į nacionalinių miestų sistemų ypatumus;
(b) integruotųjų veiksmų strategijos, skirtos miestų vietovių ekonominėms, aplinkos, klimato ir socialinėms problemoms spręsti, buvimą.	(b) integruotųjų veiksmų strategijos, skirtos miestų vietovių ekonominėms, aplinkos, klimato ir socialinėms problemoms spręsti, buvimą.
3. Šis forumas taip pat remia visų miestų, kurie Komisijos iniciatyva imasi novatoriškų veiksmų, tinklų kūrimą.	3. Šis forumas taip pat remia visų miestų, kurie Komisijos iniciatyva imasi novatoriškų veiksmų, tinklų kūrimą.

Paiškinimas

Žr. 29–30 punktus.

Siūlomo pakeitimo keitimas: nėra jokios priežasties apriboti miestų tinklų ir patirties mainų aprėptį. Programa URBACT ir toliau bus labai svarbi forume nedalyvaujantiems miestams, tačiau ji galėtų peraugti į miestų bendradarbiavimo forumą ir už jo ribų plėtojimo programą.

14 pakeitimas

9 straipsnis

Iš dalies pakeisti

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Novatoriški tvarios miestų plėtros veiksmai	Novatoriški tvarios miestų plėtros veiksmai
1. Jei skiriama iki 0,2 proc. viso metinio ERPF asignavimo, Komisijos iniciatyva ERPF gali remti novatoriškus tvarios miestų plėtros veiksmus. Šie veiksmai apima tyrimus ir bandomuosius projektus, kuriais siekiama nustatyti arba išbandyti Sąjungos lygmeniu svarbius su tvaria miestų plėtra susijusių problemų sprendimus.	1. Jei skiriama iki 0,2 proc. viso metinio ERPF asignavimo, Komisijos iniciatyva ERPF gali remti novatoriškus tvarios miestų plėtros veiksmus, <u>kuriuos privaloma atsižvelgti į priemiesčių ir funkcinį vietovių problemas</u> . Šie veiksmai apima tyrimus ir bandomuosius projektus, kuriais siekiama nustatyti arba išbandyti Sąjungos lygmeniu svarbius su tvaria miestų plėtra susijusių problemų sprendimus, <u>įskaitant projektus, kuriais plėtojami miestų kaimo bei priemiesčių suinteresuotųjų subjektų tinklai</u> .

Paaiškinimas

Tvarią miestų plėtrą galima užtikrinti tik plėtojant tvirtą miestų ir priemiesčių bei kaimyninių kaimo vietovių partnerystę. Svarbu, kad įgyvendinami novatoriški veiksmai skatintų miesto ir kaimo santykius ir vietos dalyviai iš priemiesčių taptų pilnateisiais tokių novatoriškų veiksmų partneriais.

15 pakeitimas

9 straipsnis

Įtraukti naują 4 punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Regionams ir vietos valdžios institucijoms taip pat suteikiama galimybė įgyvendinant atitinkamas veiksmų programas išbandyti novatoriškus rėmimo metodus.</u>

Paaiškinimas

Žr. 31 punktą.

Reikėtų atsižvelgti į skirtingas valstybių narių institucines sistemas ir įtraukti vietos valdžios institucijas. Reikia pažymėti, kad kai kuriose valstybėse narėse yra tik vieno lygmens savivaldos sistema.

16 pakeitimas

Iš dalies pakeisti 10 straipsnį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Reglamento (ES) Nr. [...]/2012 [BNR] 111 straipsnio 4 dalyje nurodytas didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčias vietas apimančiose veiksmų programose, bendrai finansuojamose iš ERPF, ypatingas dėmesys skiriamas šių vietovių konkretiems sunkumams spręsti.	Reglamento (ES) Nr. [...]/2012 [BNR] 111 straipsnio 4 dalyje ir SESV 174 straipsnyje nurodytas didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčias vietas apimančiose veiksmų programose, bendrai finansuojamose iš ERPF, ypatingas dėmesys skiriamas šių vietovių konkretiems sunkumams spręsti.

Paaiškinimas

Žr. 32 punktą.

17 pakeitimas

13 straipsnis

Papildyti 1 dalį

Komisijos siūlomas tekstas	KK pakeitimas
Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.	Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis. <u>Pagal SESV 290 straipsnį igaliojimai gali būti deleguojami tik dėl tam tikrų neesminių nuostatų, aiškiai apibrėžiant tokio delegavimo tikslus, turinį, taikymo sritį ir trukmę;</u>

Paaiškinimas

Žr. 34 punktą.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl reglamento dėl Europos socialinio fondo

(2012/C 225/09)

REGIONŲ KOMITETAS

- su pasitenkinimu konstatuoja, kad Europos socialinis fondas (ESF) išsaugos struktūrinio fondo savybes, išlieka gerai įsitvirtinusi ES sanglaudos politikos sudėtinė dalimi ir netaps vieno sektoriaus politika,
- abejoja, ar kuklaus ESF skiriamų lėšų padidinimo pakaks keliamiems plataus užmojo tikslams paremti,
- prašo paramai maisto produktais skurstantiems nedelsiant surasti tinkamesnį pagrindą nei ESF,
- su susirūpinimu atkreipia dėmesį, kad ESF „visapusiškai“ priderinant prie strategijos „Europa 2020“ tikslų gali nukentėti jam sanglaudos politikos srityje patikėta misija, kuri numatyta Sutartyje (plg. dėl kaimo regionų, pramonės permainas patiriančių regionų, salų, pasienio ar kalnų regionų),
- apgailestauja, kad pasiūlyme nepamainėtas darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros skatinimas darbo rinkoje, nurodytas strategijos „Europa 2020“ integruotose gairėse (septintoji gairė),
- palankiai vertina nuostatą, kad visos valstybės narės bent 20 proc. visų ESF išteklių turės skirti teminiam tikslui „skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu“,
- nors ir pritaria lėšų telkimo pagal temas tikslui, nesutinka su Komisijos šiam tikslui įgyvendinti pasirinktu būdu ir tvarka ir norėtų daugiau lankstumo,
- nusivylęs, kad pasiūlymo dėl reglamento 6 straipsnyje dėl partnerių dalyvavimo ir konstatuojamosios dalies 9 punkte visiškai neužsimenama apie vietos valdžios institucijas paminint tik socialinius partnerius ir nevyriausybinės organizacijas,
- stebisi, kad Komisijos pasiūlyme nenumatytas tarptautinį bendradarbiavimą papildantis pasienio ir tarpregioninis bendradarbiavimas,
- džiaugiasi, kad atkreiptas dėmesys į būtinybę įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ „sutelkti regionų ir vietos suinteresuotuosius subjektus“ ir numatytos galimybės šiam tikslui pasiekti naudoti teritorinius paktus, tačiau norėtų, kad jie būtų naudojami įgyvendinant ir kitus fondus.

Pranešėjas	Konstantinos SIMITSIS (EL / ESP), Kavala miesto meras
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 COM(2011) 607 final – 2011/0268 (COD)

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

A. Bendrosios pastabos

1. su pasitenkinimu konstatuoja, kad Europos socialinis fondas (ESF), kuris yra nepakeičiama paramos užimtumui, socialinės įtraukties skatinimo ir kovos su skurdu priemonė, išsaugos struktūrinio fondo savybes netgi po 2013 m., išlieka gerai įsitvirtinusi ES sanglaudos politikos sudėtinė dalimi ir netaps vieno sektoriaus politika;

2. palankiai vertina tai, kad išlieka, peržiūrimi ir išplečiami pagrindiniai teminiai ESF priemonių tikslai, kurie suskirstyti į keturias grupes nustatant nemažai kiekvienos grupės investicinių prioritetų;

3. ypač palankiai vertina tai, kad šiuo metu, kai sunkios ekonomikos krizės, kuri ištiko daugelį Europos piliečių, sąlygomis socialinė apsauga yra ypač svarbi, veiksmai, skirti „skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu“ laikomi prioritetu ir tapo vienu pagrindiniu teminiu tikslu;

4. pritaria pasiūlymui šiek tiek padidinti ESF turimą biudžetą, kuris 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu sieks 84 mlrd. EUR ir sudarys 25 proc. viso sanglaudos politikos biudžeto (palyginti su dabartiniu programavimo laikotarpiu atitinkamai turimais 75 mlrd. EUR arba 23 proc.);

5. vis tik abejoja, ar šio kuklaus ESF skiriamų lėšų padidinimo pakaks keliamiems plataus užmojo tikslams paremti, ypač turint omenyje tai, kad padidinimas yra mažesnis negu atrodytų, kadangi į mažiausią ESF išteklių sumą įskaičiuojamas ir paramos skurstantiesiems maisto produktais biudžetas (2,5 mlrd. EUR), kuris iš bendros žemės ūkio politikos biudžeto perkeltas į ESF biudžetą;

6. abejoja, ar parama maisto produktais skurstantiesiems (kuriai RK iš esmės labai pritaria) yra numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 162 straipsnyje apibrėžtuose tiksluose; be to, pažymi, kad apie paramą maisto produktais skurstantiesiems reglamento projekto dėl ESF tekste ir numatytose veiklos srityse neužsimenama (visų pirma 3 straipsnyje dėl paramos aprėpties); todėl prašo paramai maisto produktais skurstantiesiems nedelsiant surasti tinkamesnį teisinį pagrindą nei ESF;

7. kelia klausimą, ar nereikėtų apskritai sanglaudos politikai ir konkrečiai ESF skiriamoms lėšoms nustatyti platesnio užmojo tikslų, kadangi šiuo metu Europą ypač stipriai palietė ekonomikos krizė, kurios socialiniai padariniai dramatiški;

8. nusivylė, kad Komisija dar kartą nedrįso pasirinkti Komiteto siūlytos pozicijos, t. y. pasiektą pažangą vertinti taikant kitus nei BVP kriterijus, apimančius ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos rodiklius;

9. ragina Europos Komisiją ir kitus šioje srityje kompetentingus ES organus dėti didesnes pastangas, kad būtų galima pasinaudoti pačiais naujausiais statistiniais duomenimis – 2009–2011 m. laikotarpio valstybių narių ir 2008–2010 m. laikotarpio regionų (o ne atitinkamai 2007–2009 m. ir 2006–2008 m.), kad būtų galima kuo tiksliau įvertinti itin nepalankią ekonominę padėtį ir ESF galėtų patenkinti dėl jos išaugusius poreikius; kad prieš įstatymą visi būtų lygūs, Komitetas prašo, kad lėšų skirstymo metodikoje būtų aiškiai pasakyta, jog regionai, kuriems taikomas konvergencijos tikslas, visada turi turėti teisę į didesnę finansavimą nei pereinamojo laikotarpio regionai;

10. prieštarauja bet kokiam pasiūlymui dėl makroekonominių finansavimo sąlygų įvedimo, ypač ESF atveju, kadangi jas taikant regionų valdžios institucijos ir galiausiai – fondo, kuris, kaip nurodyta pasiūlymo dėl reglamento 2 straipsnio 3 dalyje, „turi būti naudingas žmonėms, įskaitant pažeidžiamiausias grupes, būtent ilgalaikius bedarbius, neigaliuosius, migrantus, etnines mažumas, marginalias bendruomenes, socialinę atskirtį patiriančius žmones“, paramą gaunantys asmenys bei įmonės tokiu atveju būtų „nubausti“ už galimą nacionalinės valdžios vėlavimą vykdyti reformas, kurias ji įsipareigojo vykdyti pagal nacionalines reformų programas;

11. reiškia savo susirūpinimą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų nesilaikymo problemų, kurios gali kilti dėl tam tikrų Komisijos pasiūlymo punktų, pavyzdžiui, tų, kurie yra susiję su tam tikrų temų koncentracija, kadangi dėl to sumažės galimybės ESF intervencines priemones priderinti prie atskirų regionų poreikių ir ypatumų;

12. primena, kad vadovaujantis sutarčių nuostatomis Komisija privalo laikytis subsidiarumo principo, kuris Komitetui ypač svarbus, turint omenyje, kad ir Protokolo dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo 2 straipsnyje nurodoma, kad teisėkūros procedūra priimamo teisės akto priėmimo proceso metu vykstant konsultacijoms visada turi būti „atsižvelgiama į regioninius ir vietinius numatomo veiksmo aspektus“; be to, to paties protokolo 5 straipsnyje skelbiama, kad Komisijos pasiūlymai turi būti pagrįsti. Šiame pasiūlyme apie ESF intervencines priemones kalbama apibendrintai ir aptakiai, todėl jas vargu ar galima laikyti pagrįstomis;

13. atkreipia dėmesį, kad dėl numatytų privalomo pobūdžio nuostatų dėl mažiausios procentinės dalies, finansavimo dalies ir išteklių telkimo pagal temas ribojimo ir tarptautinio bendradarbiavimo kyla pavojus, kad Komisija strateginės partnerės ir patarėjos vaidmenį iškeis į prižiūrėtojos vaidmenį ir apsiribos misija tikrinti ir patvirtinti, kad valstybių narių ir regionų programos atitinka Europos lygmeniu nustatytus reikalavimus, kurie gali visiškai neatpindėti jų poreikių;

14. pasisako už naujos tarpinės regionų, kurių BVP sudaro nuo 75 iki 90 proc. ES vidurkio, kategorijos sukūrimą ir už tai, kad teisė pasinaudoti ESF finansavimu būtų suteikta visiems regionams, įskaitant tuos, kurie nors ir nėra menkliau išsivystę jų statistinių vidurkių požiūriu, bet vis tik dažnai susiduria su socialinės sanglaudos problemomis, kadangi juose yra skurstančių ir nepakankamai išsivysčiusių vietovių;

15. besąlygiškai teigia, kad dėl naujosios regionų klasifikavimo tvarkos neturi drastiškai sumažėti parama regionams palyginti su ta, kurią jie gauna dabartiniu programavimo laikotarpiu, ir prašo numatyti apsaugos priemones, kurios užtikrintų, kad sumos, kurios bus skiriamos regionams 2014–2020 m. laikotarpiu, sudarytų ne mažiau kaip du trečdalius 2007–2013 m. laikotarpiu gautos paramos;

16. pritaria iniciatyvai nustatyti prioritetus ESF paramos procentinei daliai, tačiau prašo ją sumažinti, kad ji būtų proporcingesnė ir suteiktų valstybėms narėms ir regionams galimybę lanksčiau planuoti ir tai daryti arčiau lygmens, įkūnijančio vietos galimybes ir problemas;

17. mano, kad mažiausia ESF paramos procentinė dalis pagal regiono kategoriją turės būti orientacinio pobūdžio, kadangi tai leistų ją keisti kiekvieno konkretaus regiono atveju derantis dėl partnerystės sutarties;

18. teigiamai vertina tai, kad ES ir toliau sieks koordinuoti skirtingų struktūrinių fondų veiklą ir jos nuoseklumą ir ypač ERPF ir ESF intervencinių priemonių tarpusavio papildomumą vykdant sanglaudos politiką ir strategiją „Europa 2020“, kadangi šis požiūris gali užtikrinti plataus masto sąveiką;

19. viena vertus, pritaria pastangoms socialinius partnerius ir nevyriausybinės organizacijas skatinti dalyvauti ESF veiklos planavimo ir vykdymo procedūrose;

20. tačiau, antra vertus, apgailestaudamas atkreipia dėmesį į pastebimą bendrą Komisijos nepasitikėjimą vietos ir regionų valdžios institucijomis, kurios yra ir turi išlikti svarbiausiais veiksmų programų sudarymo ir įgyvendinimo subjektais;

B. ESF paramos misija ir aprėptis

21. pritaria pagrindiniam pamatiniam principui ESF užduotis ir veiksmus susieti su pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija „Europa 2020“;

22. tačiau su susirūpinimu atkreipia dėmesį, kad ESF „visapusiškai“ priderinant prie strategijos „Europa 2020“ tikslų gali nukentėti jam sanglaudos politikos srityje patikėta misija, kuri numatyta Sutartyje, ir ypač užduotis remti kuo labiau derančias

ir integruotas programavimo gaires deramą dėmesį skiriant teritoriniam aspektui;

23. mano, kad ESF susiejant su strategijos „Europa 2020“ tikslais svarbiausia fondo misija yra Sutarties dėl ES veikimo 174 straipsnyje nurodytų regionų (kaimo regionų, pramonės permainingas patiriančių regionų, šiaurusių, mažo gyventojų tankumo regionų arba salų, pasienio ar kalnų regionų) atsilikimo mažinimas. Komitetas pakartoja savo nuogąstavimą, kad ESF, kuris yra pagrindinis sanglaudos politikos svertas, nebūtų pertvarkytas vien į strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui skirtą priemonę;

24. be to, apgailestauja, kad derinant ESF ir strategijos „Europa 2020“ tikslus deramai neatsižvelgta į specifinę ir išskirtinę atokiausių regionų padėtį, kuri pripažinta SESV 349 straipsnyje;

25. palankiai vertina ir remia pasirinktą suderintą ir nuoseklų požiūrį, kurio laikydamosi Komisija nusprendė sukurti ESF paramos aprėpties struktūrą; teikiant šią paramą norima tiesiogiai paremti keturis teminius tikslus ir netiesiogiai keturis kitus tikslus iš vienuolikos tikslų, kurie bendrojo reglamento dėl fondų 9 straipsnyje numatyti bendros strateginės programos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo srityje. Pasirinkti teminiai tikslai savo ruožtu suskirstyti į aštuoniolika investicinių prioritetų;

26. pabrėžia, kad taip ESF ir toliau vykdys esminę Sutartimi jam pavestą misiją „pagerinti darbuotojų galimybes įsidarbinti“ ir bus pajėgus tenkinti dėl išskirtinai nepalankios ekonominės padėties kylančius socialinius poreikius imdamasis „skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu“, t. y. veiklos, kuriai skirta daugiau dėmesio iš investicinio prioriteto ją paverčiant konkrečiu teminiu tikslu;

27. apgailestauja, kad pasiūlyme nepaminėtas darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros skatinimas, nurodytas strategijos „Europa 2020“ integruotose gairėse (septintoji gairė);

28. džiaugiasi, kad vyraujant viešųjų investicijų į šiuos sektorius mažėjimo tendencijai ESF numato konkrečią paramą švietimui, moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, ir pasisako už tai, kad ESF remtų investicijas į fizinį kapitalą, kurios yra susijusios su ESF tikslais, pavyzdžiui, investicijos į švietimo infrastruktūrą;

29. prašo ESF reglamente nurodyti gamtinių ir demografinių kliūčių turinčias vietas, panašiai, kaip yra nurodyta reglamento projekto dėl Europos regioninės plėtros fondo 10 straipsnyje;

30. atsižvelgdamas į daugelyje valstybių narių vykstančius didelio masto demografinius pokyčius, dėl kurių reikia iš esmės pakeisti švietimo struktūras, mano, kad ši sritis turi būti tarp investicinių prioritetų. Komitetas daro prielaidą, kad atsižvelgiant į demografinius pokyčius jo raginimas investuoti į tvirtų švietimo struktūrų užtikrinimą ir kvalifikuotą darbo jėgą atitinka 3 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunktį;

31. ypač palankiai vertina tai, kad daugelis paramos sričių, kurios yra investiciniai prioritetai, yra tiesiogiai susijusios su vietos ir regionų valdžios institucijų įgaliojimais, todėl padės joms atlikti patikėtą misiją; tačiau, atsižvelgiant į šią padėtį, minėtoms institucijoms būtina skubiai suteikti svarų vaidmenį rengiant ir vykdančias atitinkamas veiksmų programas;

32. ragina Komisiją patikslinti tam tikrų investicinių prioritetų, kurių esmė yra neaiški, turinį ir pabrėžti kitus, taip pat ir – kai to reikia – numatyti naujus investicinius prioritetus, pavyzdžiui, siekiant skatinti ESF intervencinių priemonių teritorinį aspektą;

C. Nuoseklumas ir lėšų telkimas pagal temas

33. palankiai vertina numatytą valstybių narių prievolę užtikrinti, kad jų veiksmų programose nustatyta strategija ir veiksmai būtų nuoseklūs, kai jais siekiama spręsti nacionalinėse reformų programose įvardytus uždavinius, kad jais būtų prisidedama prie pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslų užimtumo, švietimo ir skurdo mažinimo srityse įgyvendinimo turint omenyje tai, kad optimaliems sanglaudos politikos rezultatams pasiekti būtina patikima makroekonominė aplinka;

34. dar kartą atkreipia dėmesį, kad siūloma formuluotė (valstybės narės „užtikrina, kad veiksmų programose nustatyta strategija ir veiksmai būtų nuoseklūs ir jais būtų siekiama spręsti (...) uždavinius“, nors galiojančiame reglamente prašoma, kad jie „juos remtų“) patvirtina, kad ESF iš pagrindinio sanglaudos politikos svarto gali būti pertvarkytas į vieną iš strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui skirtą priemonę (žr. ankstesnius 21–24 punktus);

35. kalbant apie lėšų telkimą, palankiai vertina nuostatą, kad visos valstybės narės bent 20 proc. visų ESF išteklių turės skirti teminiam tikslui „skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu“;

36. abejoja, ar šiam tikslui numatyta mažiausia 20 proc. dalis (arba visam laikotarpiui skirtas 16,8 mlrd. EUR biudžetas) bus veiksminga turint omenyje tai, kad pati Europos Komisija savo pasiūlyme pripažįsta, kad maždaug ketvirtadalis europiečių, t. y. daugiau kaip 113 milijonų žmonių, gyvena ties skurdo ar atskirties riba;

37. nors ir pritaria lėšų telkimo pagal temas tikslui, nesutinka su Komisijos šiam tikslui įgyvendinti pasirinktu būdu ir tvarka, nurodytiems pasiūlymo dėl reglamento dėl ESF 4 straipsnio 3 dalyje. Įpareigodama kiekvienos veiksmų programos lėšas sutelkti daugiausia į keturis iš aštuoniolikos galimų investicinių prioritetų ir nurodydama nepaprastai didelius šio sutelkimo procentinius dydžius – nuo 80 iki 60 proc., atsižvelgiant į kategoriją, kuriai priklauso atitinkamas regionas, – Komisija nusižengia subsidarumo ir proporcingumo principams, kadangi gali paaiškėti, kad ši sistema nepajėgi patenkinti atskirų regionų konkrečių poreikių ir prioritetų;

38. kalbant apie lėšų telkimo tvarką, Komitetas – priešingai – pasisako už tai, kad būtų nustatyti mažesni už Komisijos siūlomus atskirų veiksmų programų lėšų sutelkimo procentiniai dydžiai ir nurodytas tik orientacinis keturių investicinių prioritetų skaičius, kuris taptų Europos Sąjungos atskaitine verte ir

galėtų būti didinamas iki šešių prioritetų vykstant deryboms dėl veiksmų programų, kad vykdančios minėtą lėšų telkimą būtų siekiama ir deramai patenkinti konkrečius atskirų regionų poreikius ir prioritetus;

D. Stebėsenos ir vertinimo sistemos

39. iš principo pritaria, kad būtų taikoma bendrų programų našumo ir rezultatų rodiklių sistema. Šios pastangos, kurių jau seniai reikėjo imtis, Europos Sąjungos lygmeniu suderinti ESF intervencinių priemonių rezultatų vertinimo taisykles padės iš esmės pagerinti stebėsenos procedūrų patikimumą, kokybę ir viešumą;

40. vis tik yra įsitikinęs, kad šiuo metu, t. y. pradiniam programų veiksmingumo rodiklių derinimo etape, kai Komisijos siūlomi bendrai naudoti rodikliai dar nebuvo išbandyti, ir turint omenyje tai, kad ESF lėšomis finansuojamų priemonių poveikį neabejotinai yra sudėtingiau įvertinti negu kitokio pobūdžio paramos, šie rodikliai turėtų būti tik orientaciniai ir neprivalomi ir jokių būdu negali būti laikomi paramos gavimo sąlyga;

41. tačiau sutinka, kad tikslo pagerinti stebėsenos procedūrų patikimumą, kokybę ir viešumą galima pasiekti nacionalinės ir subnacionalinės valdžios institucijoms numatant galimybę derėtis dėl *vidinių konkrečių programų našumo rodiklių*, kurie turėtų būti iš dalies arba visiškai grindžiami Komisijos pasiūlytais bendrais našumo ir rezultatų rodikliais, suteikiant jų nustatymui būtiną lankstumą;

E. Partnerių dalyvavimas

42. nusivylęs konstatuoja, kad pasiūlymo dėl reglamento 6 straipsnyje dėl partnerių dalyvavimo ir konstatuojamosios dalies 9 punkte visiškai neužsimenama apie vietos valdžios institucijas paminint tik socialinius partnerius ir nevyriausybinės organizacijos ir taip parodant jau minėtą nepasitikejimą vietos ir regionų valdžios institucijomis;

43. kalbant apie partnerystę laikosi nuomonės, kad neteisinga vietos ir regionų valdžios institucijas prilyginti socialiniams ir ekonominiams partneriams turint omenyje tai, kad atstovaudamos jų administruojamų bendruomenių bendram interesui, vietos ir regionų valdžios institucijos, kiek leidžia valstybės narės institucinė sistema, užtikrina bendrą sanglaudos politikos projektų valdymą ir finansavimą;

44. apgailestauja, kad šioje nuostatoje nėra aiškiai paminėti visi partneriai, išvardyti pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos struktūrinių fondų bendrosios nuostatos, 5 straipsnyje. Iš tikrųjų, bendrųjų nuostatų reglamento 5 straipsnyje kompetentingos vietos ir regionų valdžios institucijos pripažįstamos pagrindinėmis nacionalinės valdžios institucijų partnerėmis įgyvendinant minėtų ES struktūrinių fondų, įskaitant ir ESF, programas kartu su socialiniais partneriais ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Todėl būtina įtraukti tokią nuostatą;

45. džiaugiasi, kad šiuo reglamentu skatinamas socialinių partnerių ir nevyriausybinių organizacijų aktyvumas užtikrinant, kad jiems iš ESF lėšų bus skirta atitinkama suma jų programų rengimo ir įgyvendinimo gebėjimų stiprinimo veiklai;

46. vis tik pasisako už tai, kad smulkesnės vietos valdžios institucijos, pavyzdžiui, mažos kaimo seniūnijos, būtų raginamos būti aktyvios ir pasinaudoti ESF remiamomis priemonėmis imantis atitinkamų gebėjimų stiprinimo veiksmų ir ESF parama vietos ir regionų valdžios institucijų iniciatyvoms kurti tinklus, kurie joms suteiks galimybę ES lygiu keistis patirtimi visiems rūpimais klausimais, pavyzdžiui, jaunimo nedarbo, gyventojų senėjimo, romų integracijos ir pan.;

F. Lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimas

47. pritaria pasiūlymo dėl reglamento nuostatomis, kuriomis skatinama vyrų ir moterų lygybė ir vienodos visų asmenų galimybės, įskaitant prieinamumo užtikrinamą neigaliesiems, šiuo tikslu į reglamentą įtraukiant nediskriminavimo principą, kadangi šios nuostatos rodo naujas pastangas panaikinti bet kurią iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 19 straipsnyje nurodytų diskriminacijos rūšių. Ypač palankiai vertina ir padarytos pažangos įrodymu laiko tai, kad aptariamame pasiūlyme, skirtingai nei galiojančiame reglamente, neapsiribojama valstybių narių įpareigojimu užtikrinti, kad veiksmų programose būtų aprašyta, „kaip bus skatinama lyčių lygybė ir lygios galimybės“, bet jos įpareigojamos į teisės aktus integruoti lyčių lygybės ir lygių galimybių aspektą;

G. Socialinės inovacijos ir tarptautinis bendradarbiavimas

48. palankiai vertina paramą „socialinėms inovacijoms“, kurių skatinimui jau skirta reikšmingų iniciatyvų, pavyzdžiui, 2011 m. gegužės mėn. surengtas Socialinių inovacijų forumas, tačiau mano, kad derėtų konkrečiai paminėti vietos ir regionų valdžios institucijas, kurioms reikėtų suteikti galimybę dalyvauti kartu su valstybėmis narėmis nustatant socialinių inovacijų temas;

49. pasisako už tai, kad būtų tęsiamas ir stiprinamas tarptautinis bendradarbiavimas siekiant skatinti abipusį mokymąsi ir taip padidinti ESF lėšomis remiamų politikos sričių veiksmingumą;

50. stebisi, kad Komisijos pasiūlyme, priešingai negu galiojančiame reglamente, nenumatytas tarptautinį bendradarbiavimą papildantis tarpregioninis bendradarbiavimas, ypač turint omenyje tai, kad pasibaigus Bendrijos iniciatyvai *Equal* (2000–2006 m.) tarptautinis bendradarbiavimas susilpnėjo ir tarp kai kurių valstybių narių beveik visiškai nutrūko;

51. nepritaria ribojamojo pobūdžio nuostatai, pagal kurią valstybės narės gali pasirinkti tarptautinio bendradarbiavimo temas iš Komisijos pasiūlyto ir ESF komiteto patvirtinto sąrašo, kadangi ją laiko pernelyg ribojamojo pobūdžio, todėl prašo ją išbraukti;

H. Konkrečios nuostatos dėl tam tikrų teritorinių aspektų

52. ypač vertina tai, kad numatoma remti vietos subjektų inicijuojamas vietos plėtros strategijas, teritorinius paktus, vietos užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties iniciatyvas ir integruotas teritorines investicijas, kurios suteikia puikias galimybes atsižvelgti į teritorinius ypatumus, ir prašo šio požiūrio laikytis ir kitų struktūrinių fondų ir paramos sričių atveju;

53. džiaugiasi, kad atkreiptas dėmesys į būtinybę įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ „sutelkti regionų ir vietos suinteresuotuosius subjektus“ ir numatytos galimybės šiam tikslui pasiekti naudoti teritorinius paktus;

54. ta proga primena anksčiau RK išreikštą pritarimą plačiau naudoti teritorinius paktus įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ arba vykdant sanglaudos politiką, kadangi jie suteikia galimybę „įforminti partnerystės struktūras „žemesniu“ už partnerystės sutartis lygmeniu“;

55. visiškai pritaria teiginiui, kad būtina užtikrinti ESF ir ERPF intervencinių priemonių papildomumą, kai ESF remia darnios miestų plėtros strategijas. Daugeliui vietos valdžios institucijų dažnai buvo sunku ar net neįmanoma integruotuosius miestų plėtros veiksmus finansuoti pasinaudojant šių abiejų fondų ištekliais, kadangi fondai laikėsi labai skirtingų administravimo taisyklių, dėl kurių skyrėsi vadovaujančiosios institucijos ir buvo nustatomi skirtingi terminai;

56. vis tik reikalauja šią priemonę pradėti taikyti ir kaimo regionų integruotos plėtros strategijoms. Iš tiesų galimybė sutelkti ESF ir ERPF finansavimą būtų labai naudinga siekiant įveikti ypač didelį skurdą kaimo vietovėse, pavyzdžiui, Centrinės ir Rytų Europos romų gyvenvietėse;

I. Paprastinimo priemonės ir novatoriškos finansinės priemonės

57. palankiai vertina šias Komisijos pasiūlytas supaprastinimo priemones ir konkrečiai – tinkamumo finansuoti taisyklių skaičiaus sumažinimą, kad ESF finansavimas taptų prieinamesnis smulkesniems teisė į jį turintiems subjektams ir veiksams, paramos natūra tinkamumą finansuoti šiomis lėšomis, platesnį bendrųjų įgaliojimų naudojimą, įkainių ir vienkartinį sumų nustatymo supaprastinimą, įskaitant privalomą jų naudojimą mažesnių, 50 000 EUR neviršijančių iniciatyvų atveju. Taikomos kartu su persvarstant ES finansinį reglamentą pasiūlytomis priemonėmis šios priemonės padės iš tiesų sumažinti administracinę naštą teisė į paramą turintiems subjektams ir vadovaujančiosioms institucijoms ir yra ypač naudingos vykdant daugelį smulkių paramos veiksmų užimtumo ir socialinių reikalų sektoriuose ir turint omenyje veikiau investicijas į nematerialųjį nei į materialųjį turtą. Dabar šių intervencinių priemonių administracinė našta gali būti tokia neproporcingai didelė, kad ji užgožia galimą naudą vietos ir regionų valdžios institucijoms ir pastarosios nebenori teikti paraiškų ESF projektams;

58. vis tik yra įsitikinęs, kad dar yra supaprastinamo galimybių nustatant kitas priemones, aptartas ESF komiteto *ad-hoc* grupės Europos socialinio fondo ateities klausimais posėdyje. Be kitų galima paminėti pasiūlymą pakeisti tam tikrų prioritetinių krypčių bendro finansavimo taisyklės, ypač smulkesnių projektų, arba nustatyti veiksmingesnę išmokų mokėjimo tvarką dažniau naudojant išankstinį finansavimą;

59. pritaria novatoriškoms finansinėms priemonėms, kurios siūlomos ESF vykdomam projektų rėnimui (rizikos pasidalijimo sistemos, vertybiniai ir skolos popieriai, taip pat garantiniai

fondai, kontroliuojantys fondai ar paskolų fondai), ir tam, kad atskirai paminėtos „politika pagrįstos garantijos“, skirtos padidinti nacionalinio ir regioninio lygmens viešųjų ar privačiųjų įstaigų galimybes patekti į kapitalo rinkas;

60. prašo Komisijos į šį sąrašą įtraukti apyvartinius kredito fondus mikrokreditų teikimo veiksmams, RK forume socialinių inovacijų tema aptartą novatorišką „socialinių obligacijų“ priemonę ir rengiant RK nuomones dėl ES biudžeto peržiūros ir naujosios daugiametės finansinės programos po 2013 m. pasiūlytas „piliečių obligacijas“.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

Konstatuojamoji dalis (9 punktas)

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(9) ESF lėšomis remiamų veiksmų veiksmingą ir produktyvų įgyvendinimą lemia geras valdymas ir visų susijusių teritorinių ir socialinių bei ekonominių dalyvių, ypač socialinių partnerių ir nevyriausybinių organizacijų, partnerystė. Todėl būtina, kad valstybės narės ragintų socialinius partnerius ir nevyriausybines organizacijas dalyvauti įgyvendinant ESF lėšomis remiamą veiklą;	(9) ESF lėšomis remiamų veiksmų veiksmingą ir produktyvų įgyvendinimą lemia geras valdymas ir visų susijusių teritorinių ir socialinių bei ekonominių dalyvių, ypač <u>vietos ir regionų valdžios institucijų</u> , socialinių partnerių ir nevyriausybinių organizacijų, partnerystė. Todėl būtina, kad valstybės narės ragintų socialinius partnerius ir nevyriausybines organizacijas, <u>taip pat vietos valdžios institucijas, kurios šiuo metu tokios galimybės neturi</u> , dalyvauti įgyvendinant ESF lėšomis remiamą veiklą;

Paaiškinimas

Žr. politinių rekomendacijų 42–43 punktus.

2 pakeitimas

1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1 straipsnis Dalykas Šiame reglamente nustatoma Europos socialinio fondo (ESF) misija, jo paramos aprėptis, konkrečios nuostatos bei tinkamos paramai gauti išlaidų rūšys.	1 straipsnis Dalykas Šiame reglamente nustatomia Europos socialinio fondo (ESF) misija <u>uždaviniai</u> , jo paramos aprėptis, konkrečios nuostatos bei tinkamos paramai gauti išlaidų rūšys.

Paaiškinimas

Apibrėžiant ESF misiją turi būti vadovaujama sutartimis (žr. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 162 ir 174–175 straipsnius). Todėl siūloma sugrąžinti galiojančiame reglamente (Reglamente (EB) Nr. 1081/2006) naudojamą formuluotę. Tuomet pasiūlymo dėl reglamento formuluotė visiškai atitiktų Sutarties formuluotę: iš tiesų SESV 177 straipsnyje nurodoma, kad „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, nustato struktūrinių fondų uždavinius, prioritetinius tikslus ir sąrangą, galinčią apimti ir fondų grupavimą.“

3 pakeitimas**2 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2 straipsnis	2 straipsnis
Misija	Misija
	<u>Uždaviniai</u>
1. ESF skatina aukštą užimtumo lygį ir darbo kokybę, remia geografinį ir profesinį darbuotojų judumą, palengvina jų prisitaikymą prie pokyčių, skatina aukštą švietimo ir mokymo lygį, lyčių lygybę, lygias galimybes ir nediskriminavimą, didina socialinę įtrauktį ir stiprina kovą su skurdu, taip padėdamas siekti su didesne ekonomine, socialine ir teritorine sanglauda susijusių Europos Sąjungos prioritetų.	1. ESF skatina aukštą užimtumo lygį ir darbo kokybę, remia geografinį ir profesinį darbuotojų judumą, palengvina jų prisitaikymą prie pokyčių, skatina aukštą švietimo ir mokymo lygį, lyčių lygybę, lygias galimybes ir nediskriminavimą, didina socialinę įtrauktį ir stiprina kovą su skurdu, taip padėdamas siekti su didesne ekonomine, socialine ir teritorine sanglauda susijusių Europos Sąjungos prioritetų.
2. Tai daroma remiant valstybių narių siekius įgyvendinti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ prioritetus ir pagrindinius tikslus. ESF lėšomis remiamas politikos ir veiksmų rengimas ir įgyvendinimas, atsižvelgiant į integruotąsias valstybių narių ekonomikos ir užimtumo politikos gaires ir Tarybos rekomendacijas dėl nacionalinių reformų programų.	2. Tai daroma remiant valstybių narių siekius įgyvendinti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ prioritetus ir pagrindinius tikslus. ESF lėšomis remiamas politikos ir veiksmų rengimas ir įgyvendinimas, <u>be kita ko</u> , atsižvelgiant į integruotąsias valstybių narių ekonomikos ir užimtumo politikos gaires ir Tarybos rekomendacijas dėl nacionalinių reformų programų.
3. ESF turi būti naudingas žmonėms, įskaitant pažeidžiausias grupes, būtent ilgalaikius bedarbius, neįgaliuosius, migrantus, etnines mažumas, marginalias bendruomenes, socialinę atskirtį patiriančius žmones. ESF taip pat remia įmones, sistemas ir struktūras, kad joms būtų lengviau prisitaikyti prie naujų uždavinių, kad būtų skatinamas geras valdymas ir reformų įgyvendinimas, visų pirma užimtumo, švietimo ir socialinės politikos srityse.	3. ESF turi būti naudingas žmonėms, įskaitant pažeidžiausias grupes, būtent ilgalaikius bedarbius, neįgaliuosius, migrantus, etnines mažumas, marginalias bendruomenes, socialinę atskirtį patiriančius žmones. ESF taip pat remia įmones, sistemas ir struktūras, kad joms būtų lengviau prisitaikyti prie naujų uždavinių, kad būtų skatinamas geras valdymas ir reformų įgyvendinimas, visų pirma užimtumo, švietimo ir socialinės politikos srityse.

Paaiškinimas

1. Dėl straipsnio pavadinimo žr. 1 straipsnio pakeitimo paaiškinimą.
2. Siekiant pabrėžti nuo sanglaudos politikos neatsiejamą teritorinį matmenį ir teisingai susieti regionų problemas ir skirtumus su strategija „Europa 2020“, siūloma įterpti posakį „be kita ko“, kuris sušvelnina įpareigojantį gairių ir rekomendacijų dėl ESF veiksmų programų pobūdį.
3. Keista, kad tarp visuomenės grupių, kurioms turi būti naudingas ESF, paminėtos etninės mažumos. Nurodžius atskirą etninių mažumų kategoriją daugelyje šalių gali kilti rimtų tarptautinės ir nacionalinės teisės problemų.

4 pakeitimas**3 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3 straipsnis	3 straipsnis
Paramos aprėptis	Paramos aprėptis
1. Atsižvelgiant į toliau nurodytus teminius tikslus ir vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsniu, ESF lėšomis remiami šie investiciniai prioritetai:	1. Atsižvelgiant į toliau nurodytus teminius tikslus ir vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsniu, ESF lėšomis remiami šie investiciniai prioritetai:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(a) didinti užimtumą ir remti darbo jėgos judumą:	(a) didinti užimtumą ir remti darbo jėgos judumą:
i) suteikiant ieškantiems darbo ir neaktyviems asmenims galimybę gauti darbą, pasitelkiant vietos užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą;	i) suteikiant ieškantiems darbo ir neaktyviems asmenims galimybę gauti darbą, pasitelkiant vietos užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą; <u>ypač labiausiai į šiaurę nutolusiuose, kuriuose itin mažas gyventojų tankis, salų ir kalnuotose vietovėse bei atokiuose regionuose;</u>
ii) į darbo rinką ilgam integruojant nedirbančius ir nesimokančius jaunuolius;	ii) į darbo rinką ilgam integruojant nedirbančius ir nesimokančius jaunuolius;
iii) skatinant savarankišką darbą, verslumą ir verslo kūrimą;	iii) skatinant savarankišką darbą, verslumą ir verslo kūrimą;
iv) užtikrinant vyrų ir moterų lygybę ir sudarant sąlygas derinti darbinį ir asmeninį gyvenimą;	iv) užtikrinant vyrų ir moterų lygybę ir sudarant sąlygas derinti darbinį ir asmeninį gyvenimą;
v) padedant darbuotojams, įmonėms ir verslininkams prisitaikyti prie pokyčių;	v) padedant darbuotojams, įmonėms ir verslininkams prisitaikyti prie pokyčių, <u>ypač pramonės perėjimo laikotarpiu regionuose;</u>
vi) aktyviai ir sveikai senėjant;	vi) aktyviai ir sveikai senėjant;
vii) modernizuojant ir stiprinant darbo rinkos institucijas, taip pat imantis veiksmų tarptautiniam darbo jėgos judumui didinti;	vii) modernizuojant ir stiprinant darbo rinkos institucijas, taip pat imantis veiksmų tarptautiniam darbo jėgos judumui didinti;
(b) investuoti į švietimą, igūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą:	(b) investuoti į švietimą, igūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą:
i) mažinant mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių ir užtikrinant lygias galimybes gauti geros kokybės ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį išsilavinimą;	i) mažinant mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių ir užtikrinant lygias galimybes gauti geros kokybės ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį išsilavinimą;
ii) gerinant aukštojo ar lygiaverčio lygmens mokslo kokybę, veiksmingumą ir atvirumą, kad būtų pritraukta daugiau studentų ir didėtų pažangumas;	ii) gerinant aukštojo ar lygiaverčio lygmens mokslo kokybę, veiksmingumą ir atvirumą, kad būtų pritraukta daugiau studentų ir didėtų pažangumas;
iii) didinant galimybes mokytis visą gyvenimą, ugdam darbo jėgos igūdžius ir keliant kvalifikaciją bei siekiant švietimo ir mokymo sistemas labiau pritaikyti darbo rinkos poreikiams;	iii) didinant galimybes mokytis visą gyvenimą, ugdam darbo jėgos igūdžius ir keliant kvalifikaciją bei siekiant švietimo ir mokymo sistemas labiau pritaikyti darbo rinkos poreikiams;
(c) skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu:	(c) skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu:
i) užtikrinant aktyvią įtrauktį;	i) užtikrinant aktyvią <u>iš darbo rinkos išstumtų asmenų</u> įtrauktį;
ii) integruojant marginalias bendruomenes, pavyzdžiui, romų;	ii) integruojant marginalias bendruomenes, pavyzdžiui, romų;
iii) kovojant su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba lytinės orientacijos;	iii) kovojant su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba lytinės orientacijos;
iv) didinant galimybes gauti įperkamas, tvarias ir aukštos kokybės paslaugas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas;	iv) didinant galimybes gauti įperkamas, tvarias ir aukštos kokybės paslaugas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas;
v) skatinant socialinę ekonomiką ir socialines įmones;	v) skatinant socialinę ekonomiką ir socialines įmones;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
vi) įgyvendinant bendruomenės inicijuojamas vietos plėtros strategijas;	vi) įgyvendinant bendruomenės inicijuojamas vietos plėtros strategijas;
(d) stiprinti institucinius gebėjimus ir veiksmingą viešąjį administravimą:	(d) stiprinti institucinius gebėjimus ir veiksmingą viešąjį administravimą:
i) investuojant į institucinius gebėjimus ir veiksmingesnį viešąjį administravimą bei viešąsias paslaugas siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo.	i) investuojant į institucinius gebėjimus ir veiksmingesnį viešąjį administravimą bei viešąsias paslaugas siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo.
Šis investicijų prioritetas nustatomas visoje teritorijoje valstybių narių, kuriose yra bent vienas NUTS 2 lygmens regionas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte, arba Sanglaudos fondo paramos skyrimo reikalavimus atitinkančiose valstybėse narėse;	Šis investicijų prioritetas nustatomas visoje teritorijoje valstybių narių, kuriose yra bent vienas NUTS 2 lygmens regionas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte, arba Sanglaudos fondo paramos skyrimo reikalavimus atitinkančiose valstybėse narėse;
ii) didinant suinteresuotųjų subjektų, įgyvendinančių užimtumo, švietimo ir socialinę politiką, gebėjimus ir sudarant sektorių ir teritorinius paktus dėl pasirengimo vykdyti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformas.	ii) didinant suinteresuotųjų subjektų, įgyvendinančių užimtumo, švietimo ir socialinę politiką, gebėjimus ir sudarant sektorių ir teritorinius paktus dėl pasirengimo vykdyti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformas.
	<u>iii) didinant gebėjimus įgyvendinti teritorinius paktus ir vietos iniciatyvas, kad sustiprėtų ESF teritorinis aspektas.</u>
2. Skirdamas lėšų 1 dalyje nurodytiems investiciniams prioritetams ESF taip pat padės siekti kitų teminių tikslų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsnyje:	2. Skirdamas lėšų 1 dalyje nurodytiems investiciniams prioritetams ESF taip pat padės siekti kitų teminių tikslų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsnyje:
(a) remti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, atsparios klimato kaitos poveikiui, tausiai išteklius naudojančios ir ekologiškesnės ekonomikos, vykdančios švietimo ir mokymo sistemų reformą, pritaikant reikiamus įgūdžius ir kvalifikaciją, keliant darbo jėgos kvalifikaciją ir kuriant naujas darbo vietas su aplinka ir energetika susijusiuose sektoriuose;	(a) remti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, atsparios klimato kaitos poveikiui, tausiai išteklius naudojančios ir ekologiškesnės ekonomikos, vykdančios švietimo ir mokymo sistemų reformą, pritaikant reikiamus įgūdžius ir kvalifikaciją, keliant darbo jėgos kvalifikaciją ir kuriant naujas darbo vietas su aplinka ir energetika susijusiuose sektoriuose;
(b) gerinti prieigą prie informacinių ir ryšių technologijų, tokių technologijų naudojimą ir kokybę, didinant skaitmeninių raštingumą, investicijas į e. įtrauktį ir e. įgūdžius bei į susijusius verslumo įgūdžius;	(b) gerinti prieigą prie informacinių ir ryšių technologijų, tokių technologijų naudojimą ir kokybę, didinant skaitmeninių raštingumą, investicijas į e. įtrauktį ir e. įgūdžius bei į susijusius verslumo įgūdžius;
(c) stiprinti mokslinius tyrimus, technologijų plėtrą ir inovacijas, tobulinant antrosios ir trečiosios pakopos aukštojo mokslo studijas, rengiant mokslo darbuotojus ir sukuriant aukštojo mokslo įstaigų, mokslinių tyrimų ir technologijų centrų bei įmonių tinklus ir sudarant partnerystės susitarimus;	(c) stiprinti mokslinius tyrimus, technologijų plėtrą ir inovacijas, tobulinant antrosios ir trečiosios pakopos aukštojo mokslo studijas, rengiant mokslo darbuotojus ir sukuriant aukštojo mokslo įstaigų, mokslinių tyrimų ir technologijų centrų bei įmonių tinklus ir sudarant partnerystės susitarimus;
(d) didinti mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą ugdant įmonių ir darbuotojų prisitaikymą ir skatinant daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą.	(d) didinti mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą ugdant įmonių ir darbuotojų prisitaikymą ir skatinant daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą.

Paaiškinimas

Išvardijama atsižvelgiant į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 174 ir 349 straipsniuose nurodytus regionų tipus. Šiais pakeitimais norima suteikti aiškumo, patobulinti sėkmingai įgyvendintą nuostatą ir kartu geriau supažindinti su teritorinių paktų priemone ir ją sustiprinti.

5 pakeitimas

4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4 straipsnis	4 straipsnis
Nuoseklumas ir lėšų telkimas pagal temas	Nuoseklumas ir lėšų telkimas pagal temas
1. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmų programose nustatyta strategija ir veiksmai būtų nuoseklūs ir jais būtų siekiama spręsti nacionalinėse reformų programose ir susijusiose Tarybos rekomendacijose, pateiktose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, įvardytus uždavinius, ir taip būtų siekiama pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslų užimtumo, švietimo ir skurdo srityse. 2. Kiekviena valstybė narė bent 20 proc. visų ESF išteklių skiria teminiam tikslui skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu, nustatytam Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsnio 9 dalyje. 3. Valstybės narės išteklius telkia pagal temas ir juos paskirsto taip: a) labiau išsivysčiusiuose regionuose valstybės narės 80 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje; b) pereinamojo laikotarpio regionuose valstybės narės 70 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje; c) mažiau išsivysčiusiuose regionuose valstybės narės 60 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje.	1. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmų programose nustatyta strategija ir veiksmai būtų nuoseklūs ir jais būtų siekiama padėti spręsti nacionalinėse reformų programose ir susijusiose Tarybos rekomendacijose, pateiktose pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį, įvardytus uždavinius, ir taip būtų siekiama pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslų užimtumo, švietimo ir skurdo srityse. 2. Kiekviena valstybė narė bent 20 proc. visų ESF išteklių skiria teminiam tikslui skatinti socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu, nustatytam Reglamento (ES) Nr. [...] 9 straipsnio 9 dalyje. 3. Valstybės narės išteklius telkia pagal temas ir juos paskirsto taip: a) labiau išsivysčiusiuose regionuose valstybės narės 80 70 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje; b) pereinamojo laikotarpio regionuose valstybės narės 70 60 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje; c) mažiau išsivysčiusiuose regionuose valstybės narės 60 50 proc. visų kiekvienai veiksmų programai skirtų lėšų sutelkia daugiausia į keturis investicinius prioritetus, nurodytus 3 straipsnio 1 dalyje. d) pirmiau nurodytas keturių investicinių prioritetų skaičius gali būti padidintas iki šešių 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų prioritetų, jei yra konkrečių tokių padidinimą pateisinančių priežasčių ir tai leis geriau patenkinti atskirų regionų poreikius ir konkrečius prioritetus.

Paaiškinimas

Žr. politinių rekomendacijų 37 ir 38 punktus.

6 pakeitimas

5 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5 straipsnis	5 straipsnis
Rodikliai	Rodikliai
1. Šio reglamento priede nustatyti bendri rodikliai ir konkrečios programos rodikliai naudojami pagal Reglamento (ES) Nr. [...] 24 straipsnio 3 dalį ir 87 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį. Visi rodikliai išreiškiami absoliučiais skaičiais.	1. Šio reglamento priede nustatyti bendri rodikliai ir konkrečios programos rodikliai naudojami pagal Reglamento (ES) Nr. [...] 24 straipsnio 3 dalį ir 87 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį. Visi rodikliai išreiškiami absoliučiais skaičiais.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Bendri ir konkrečios programos našumo rodikliai yra susiję su iš dalies arba visiškai įvykdytais veiksmais. Jei, atsižvelgiant į remiamų veiksmų pobūdį, yra galimybė, 2022 metams nustatomos kaupiamosios kiekybinės siektinos vertės. Nustatomi nuliniai atskaitos rodikliai. Bendri ir konkrečios programos rezultatų rodikliai yra susiję su prioritetinėmis kryptimis arba su antriniais pagal kiekvieną prioritetinę kryptį nustatytais prioritetais. Atskaitos rodikliai nustatomi atsižvelgiant į naujausius turimus duomenis. 2022 metams nustatomos kaupiamosios kiekybinės siektinos vertės. 2. Teikdama metines įgyvendinimo ataskaitas vadovaujančioji institucija pateikia ir elektroninėmis priemonėmis sutvarkytus kiekvieno investicinio prioriteto struktūrizuotus duomenis. Šie duomenys apima suskirstymą į kategorijas, našumo ir rezultatų rodiklius.	Bendri ir konkrečios programos našumo rodikliai yra susiję su iš dalies arba visiškai įvykdytais veiksmais. Jei, atsižvelgiant į remiamų veiksmų pobūdį, yra galimybė, 2022 metams nustatomos kaupiamosios kiekybinės siektinos vertės. Nustatomi nuliniai atskaitos rodikliai. Bendri ir konkrečios programos rezultatų rodikliai yra susiję su prioritetinėmis kryptimis arba su antriniais pagal kiekvieną prioritetinę kryptį nustatytais prioritetais. Atskaitos rodikliai nustatomi atsižvelgiant į naujausius turimus duomenis. 2022 metams nustatomos kaupiamosios kiekybinės siektinos vertės. 2. Teikdama metines įgyvendinimo ataskaitas vadovaujančioji institucija pateikia ir elektroninėmis priemonėmis sutvarkytus kiekvieno investicinio prioriteto struktūrizuotus duomenis. Šie duomenys apima suskirstymą į kategorijas, našumo ir rezultatų rodiklius. 1. <u>Valstybių narių ir atitinkamų partnerių susitarimu veiksmų programose nustatomi našumo ir rezultatų rodikliai, naudojami pagal Reglamento (ES) Nr. [...] 24 straipsnio 3 dalį ir 87 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį. Visi rodikliai išreiškiami absoliučiais skaičiais.</u> 2. <u>Šio reglamento priede apibrėžti bendri rodikliai yra orientacinio pobūdžio ir pavyzdys konkrečios programos našumo ir rezultatų rodiklius nustatančioms valstybių narių valdžios institucijoms ir partneriams.</u> 3. <u>Pasirinktus konkrečios programos rodiklius Komisija patvirtina ir pripažįsta pagal Reglamento (ES) Nr. [...] 87 straipsnio 5 dalį.</u>

Paiškinimas

RK siūlo iš esmės pakeisti 5 straipsnį atsižvelgiant į politinių rekomendacijų 39–41 punktuose išdėstytas pastabas.

7 pakeitimas

6 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
6 straipsnis Partnerių dalyvavimas 1. Socialiniai partneriai ir kiti suinteresuotieji subjektai, visų pirma nevyriausybinių organizacijų, įgyvendinant veiksmų programas gali dalyvauti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] 5 straipsnyje, jiems suteikiant bendrąją įgaliojimą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] 112 straipsnio 7 dalyje. Tokiu atveju veiksmų programoje nurodoma programos dalis, dėl kurios suteikiamas bendrasis įgaliojimas, įskaitant pagal kiekvieną prioritetinę kryptį numatomus jai skirti finansinius asignavimus. 2. Siekiant skatinti tinkamą socialinių partnerių dalyvavimą vykdant ESF lėšomis remiamą veiklą, Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžto regiono arba Sanglaudos fondo paramos skyrimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių veiksmų programos vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad tinkama ESF išteklių suma būtų skiriama gebėjimų stiprinimo veiklai – mokymams, tinklų kūrimo priemonėms, socialinio dialogo stiprinimui ir veiklai, kurios imamosi kartu su socialiniais partneriais.	6 straipsnis Partnerių dalyvavimas 1. <u>Svietos ir regionų valdžios institucijos, socialiniai partneriai ir kiti suinteresuotieji subjektai, visų pirma nevyriausybinių organizacijų, įgyvendinant veiksmų programas gali dalyvauti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] 5 straipsnyje, jiems suteikiant bendrąją įgaliojimą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. [...] 112 straipsnio 7 dalyje. Tokiu atveju veiksmų programoje nurodoma programos dalis, dėl kurios suteikiamas bendrasis įgaliojimas, įskaitant pagal kiekvieną prioritetinę kryptį numatomus jai skirti finansinius asignavimus.</u> 2. Siekiant skatinti tinkamą socialinių partnerių dalyvavimą vykdant ESF lėšomis remiamą veiklą, Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžto regiono arba Sanglaudos fondo paramos skyrimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių veiksmų programos vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad tinkama ESF išteklių suma būtų skiriama gebėjimų stiprinimo veiklai – mokymams, tinklų kūrimo priemonėms, socialinio dialogo stiprinimui ir veiklai, kurios imamosi kartu su socialiniais partneriais.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Siekiant skatinti tinkamą nevyriausybinių organizacijų galimybę dalyvauti vykdant ESF lėšomis remiamą veiklą, konkrečiai socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir lygių galimybių srityse, Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžto regiono arba Sanglaudos fondo paramą galinčių gauti valstybių narių veiksmų programos vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad tinkama ESF išteklių suma būtų skiriama nevyriausybinių organizacijų gebėjimų stiprinimo veiklai.	3. Siekiant skatinti tinkamą nevyriausybinių organizacijų galimybę dalyvauti vykdant ESF lėšomis remiamą veiklą, konkrečiai socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir lygių galimybių srityse, Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžto regiono arba Sanglaudos fondo paramą galinčių gauti valstybių narių veiksmų programos vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad tinkama ESF išteklių suma būtų skiriama nevyriausybinių organizacijų gebėjimų stiprinimo veiklai. <u>4. Siekiant skatinti tinkamą mažų vietos valdžios institucijų dalyvavimą vykdant ESF lėšomis remiamą veiklą, Reglamento (ES) Nr. [...] 82 straipsnio 2 straipsnio 2 dalies a punkte apibrėžto regiono arba Sanglaudos fondo paramos skyrimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių veiksmų programos vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad tinkama ESF išteklių suma būtų skiriama mažų vietos valdžios institucijų gebėjimų stiprinimui.</u>

Paaiškinimas

Žr. politinių rekomendacijų 42–46 punktus.

8 pakeitimas

9 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
9 straipsnis Socialinės inovacijos 1. ESF skatina socialines inovacijas visose ESF aprėpties srityse, nustatytose šio reglamento 3 straipsnyje, visų pirma siekiant išbandyti inovatyvius sprendimus ir diegti juos plačiau, kad būtų tenkinami socialiniai poreikiai. 2. Valstybės narės savo veiksmų programose nustato socialinių inovacijų temas, atitinkančias konkrečius jų poreikius. 3. Komisija padeda ugdyti su socialinėmis inovacijomis susijusius gebėjimus, visų pirma remdama abipusį mokymąsi, tinklų kūrimą, gerosios patirties ir metodikų sklaidimą.	9 straipsnis Socialinės inovacijos 1. ESF skatina socialines inovacijas visose ESF aprėpties srityse, nustatytose šio reglamento 3 straipsnyje, visų pirma siekiant išbandyti inovatyvius sprendimus ir diegti juos plačiau, kad būtų tenkinami socialiniai poreikiai. 2. Valstybės narės <u>su savo vietos ir regionų lygmens partneriais susitaria dėl savo veiksmų programose nustatytų socialinių inovacijų temų, atitinkančių konkrečius jų poreikius. Šios temos atitinka konkrečius regionų poreikius ir nustatomos veiksmų programose.</u> 3. Komisija padeda ugdyti su socialinėmis inovacijomis susijusius gebėjimus, visų pirma remdama abipusį mokymąsi, tinklų kūrimą, gerosios patirties ir metodikų sklaidimą. <u>Ji taip pat užtikrina, kad socialinių inovacijų veiksmams, vykdomi remiant ESF, būtų derinami su veiksmais, vykdomais įgyvendinant Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programą, ir juos papildytų.</u>

Paaiškinimas

- Žr. politinių rekomendacijų 48 punktą.
- Tai nuoroda į Pasiūlymo dėl reglamento dėl Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programos 8 straipsnį. Dėl šio pasiūlymo RK ECOS komisija parengė atskirą nuomonę (CdR 335/2012, pranešėjas Enrico Rossi (IT / ESP)), kuri priimta 2012 m. gegužės 3 d.

9 pakeitimas

10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
10 straipsnis	10 straipsnis
Tarptautinis bendradarbiavimas	<u>Pasienio, tarptautinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas</u>
1. Skatindamos abipusį mokymąsi, valstybės narės remia tarptautinį bendradarbiavimą ir taip didina ESF lėšomis remiamų politikos sričių veiksmingumą. Tarptautiniu bendradarbiavimu laikomas bent dviejų valstybių narių partnerių bendradarbiavimas.	1. Skatindamos abipusį mokymąsi, valstybės narės remia <u>pasienio, tarptautinį ir (arba) tarpregioninį</u> bendradarbiavimą ir taip didina ESF lėšomis remiamų politikos sričių veiksmingumą. <u>Tarptautiniu ir tarpregioniniu bendradarbiavimu laikomas bent dviejų valstybių narių partnerių bendradarbiavimas.</u>
2. Valstybės narės gali pasirinkti tarptautinio bendradarbiavimo temas iš Komisijos pasiūlyto ir ESF komiteto patvirtinto sąrašo.	2. Valstybės narės gali pasirinkti <u>pasienio, tarptautinio ir / arba tarpregioninio</u> bendradarbiavimo temas iš Komisijos pasiūlyto ir ESF komiteto patvirtinto sąrašo.
3. Komisija padeda tarptautiniu mastu bendradarbiauti 2 dalyje nurodytomis temomis pasitelkdama abipusio mokymosi ir suderintos ar bendros veiklos galimybes. Visų pirma Komisija vadovauja ES lygmens platformai, leidžiančiai keistis patirtimi, ugdyti gebėjimus, užmegzti ryšius, taip pat skleisti informaciją apie susijusius rezultatus. Be to, Komisija, siekdama palengvinti tarptautinį bendradarbiavimą, sukuria suderintą įgyvendinimo sistemą, įskaitant bendrus tinkamumo kriterijus, veiksmų rūšis ir tvarkaraštį, bendras stebėsenos ir vertinimo metodikas.	3. Komisija padeda <u>pasienio, tarptautiniu ir / arba tarpregioniniu</u> mastu bendradarbiauti 2 dalyje <u>nurodytomis temomis</u> pasitelkdama abipusio mokymosi ir suderintos ar bendros veiklos galimybes. Visų pirma Komisija vadovauja ES lygmens platformai, leidžiančiai keistis patirtimi, ugdyti gebėjimus, užmegzti ryšius, taip pat skleisti informaciją apie susijusius rezultatus. Be to, Komisija, siekdama palengvinti <u>pasienio, tarptautinį ir tarpregioninį</u> bendradarbiavimą, sukuria suderintą įgyvendinimo sistemą, įskaitant bendrus tinkamumo kriterijus, <u>veiksmų rūšis ir tvarkaraštį</u> , bendras stebėsenos ir vertinimo metodikas. <u>Pasienio, tarptautinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas įgyvendinant ESF turėtų būti suderintas su ETB reglamentu, kad būtų užtikrintas fondų koordinavimas, kaip numatyta tame reglamente.</u>

Paaiškinimas

1. Žr. politinių rekomendacijų 49–51 punktus.
2. Pagal pradinę formuluotę nebuvo užtikrintas bendradarbiavimo įgyvendinantis ESF ir bendradarbiavimo pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo reglamentą tarpusavio nuoseklumas.
3. Teritorinis bendradarbiavimas gali būti trejopas: pasienio, tarptautinis ir tarpregioninis.

10 pakeitimas

12 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
12 straipsnis	12 straipsnis
Konkrečios nuostatos dėl tam tikrų teritorinių aspektų	Konkrečios nuostatos dėl tam tikrų teritorinių aspektų
1. ESF lėšomis gali būti remiamos bendruomenės inicijuojamos vietos plėtros strategijos, minimos Reglamento (ES) Nr. [...] 28 straipsnyje, teritoriniai paktai ir vietos užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties iniciatyvos, visų pirma pasitelkiant integruotas teritorines investicijas, minimas Reglamento (ES) Nr. [...] 99 straipsnyje.	1. ESF lėšomis gali būti remiamos bendruomenės inicijuojamos vietos plėtros strategijos, minimos Reglamento (ES) Nr. [...] 28 straipsnyje, teritoriniai paktai ir vietos užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties iniciatyvos, visų pirma pasitelkiant integruotas teritorines investicijas, minimas Reglamento (ES) Nr. [...] 99 straipsnyje.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. ERPF intervencinėms priemonėms, minimoms Reglamento (ES) Nr. [ERPF] 7 straipsnyje, papildyti, ESF lėšomis gali būti remiama darni miestų plėtra vykdant strateginius planus, kuriuose nustatomi integruotieji veiksmai ekonominiams, aplinkos ir socialiniams uždaviniams, darantiems poveikį partnerystės sutartyje nurodytų miestų teritorijoms, spręsti.	2. ERPF intervencinėms priemonėms, minimoms Reglamento (ES) Nr. [ERPF] 7 straipsnyje, papildyti, ESF lėšomis gali būti remiama darni miestų plėtra vykdant strateginius planus, kuriuose nustatomi integruotieji veiksmai ekonominiams, aplinkos ir socialiniams uždaviniams, darantiems poveikį partnerystės sutartyje nurodytų miestų teritorijoms, spręsti.
	3. <u>ERPF intervencinėms priemonėms, minimoms Reglamento (ES) Nr. [ERPF] 7 straipsnyje, papildyti, ESF lėšomis gali būti remiamos kaimo vietovių integruotos plėtros strategijos ekonominiams, aplinkos ir socialiniams uždaviniams, darantiems poveikį partnerystės sutartyje nurodytiems kaimo regionams, spręsti.</u>
	4. <u>Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 111 straipsnio 4 dalyje nurodytas didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčias vietas apimančiose veiksmų programose, bendrai finansuojamose iš ESF, ypatingas dėmesys skiriamas šių vietovių konkrečioms sunkumams spręsti.</u>

Paiškinimas

Žr. politinių rekomendacijų 29 ir 56 punktus.

11 pakeitimas

14 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
14 straipsnis	14 straipsnis
Sąnaudų apskaitos supaprastinimas	Sąnaudų apskaitos supaprastinimas
1. Be Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnyje nurodytų metodų, Komisija gali kompensuoti valstybių narių patirtas išlaidas taikydama Komisijos nustatytus standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas. Taip apskaičiuotos sumos laikomos paramos gavėjams sumokėta viešąja parama ir, taikant Reglamentą (ES) Nr. [...], tinkamomis finansuoti išlaidomis.	1. Be Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnyje nurodytų metodų, Komisija gali kompensuoti valstybių narių patirtas išlaidas taikydama Komisijos nustatytus standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas. Taip apskaičiuotos sumos laikomos paramos gavėjams sumokėta viešąja parama ir, taikant Reglamentą (ES) Nr. [...], tinkamomis finansuoti išlaidomis.
Šiuo tikslu, laikantis 16 straipsnio, Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus dėl tinkamų veiklos rūšių, standartinių vieneto įkainių ir vienkartinės sumų nustatymo ir didžiausių jų dydžių, kurie gali būti koreguojami laikantis taikytinų visuotinai pripažintų metodų.	Šiuo tikslu, laikantis 16 straipsnio, Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus dėl tinkamų veiklos rūšių, standartinių vieneto įkainių ir vienkartinės sumų nustatymo ir didžiausių jų dydžių, kurie gali būti koreguojami laikantis taikytinų visuotinai pripažintų metodų, <u>atsižvelgiant ir į ankstesniu programavimo laikotarpiu įgytą patirtį.</u>
Finansiniu auditu siekiama tik įsitikinti, kad įvykdytos sąlygos, leidžiančios Komisijai kompensuoti išlaidas, apskaičiuotas taikant standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas.	Finansiniu auditu siekiama tik įsitikinti, kad įvykdytos sąlygos, leidžiančios Komisijai kompensuoti išlaidas, apskaičiuotas taikant standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas.
Kai taikomos tokios finansavimo formos, valstybė narė veiksmams remti gali taikyti savo apskaitos normas. Taikant šį reglamentą ir Reglamentą (ES) Nr. [...] šios apskaitos normos ir gautos sumos netikrinamos audito institucijos ar Komisijos.	Kai taikomos tokios finansavimo formos, valstybė narė veiksmams remti gali taikyti savo apskaitos normas. Taikant šį reglamentą ir Reglamentą (ES) Nr. [...] šios apskaitos normos ir gautos sumos netikrinamos audito institucijos ar Komisijos.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Remiantis Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnio 1 dalies d punkto ir 4 dalies d punkto nuostatomis, nustatyto dydžio norma, neviršijanti 40 proc. tinkamų finansuoti tiesioginių personalo sąnaudų, gali būti naudojama likusioms tinkamoms finansuoti veiklos išlaidoms padengti.	2. Remiantis Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnio 1 dalies d punkto ir 4 dalies d punkto nuostatomis, nustatyto dydžio norma, neviršijanti 40 proc. tinkamų finansuoti tiesioginių personalo sąnaudų, gali būti naudojama likusioms tinkamoms finansuoti veiklos išlaidoms padengti.
3. Tinkamas finansuoti veiksmų sąnaudas padengiančios dotacijos, kurių viešosios paramos dalis neviršija 100 000 EUR, nustatomos skiriant vienodo dydžio finansavimą arba taikant standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnio 1 dalyje, gali būti apskaičiuojamos kiekvienam projektui atskirai, remiantis biudžeto projektu, kuriam <i>ex ante</i> pritarė vadovaujančioji institucija.	3. Tinkamas finansuoti veiksmų sąnaudas padengiančios dotacijos, kurių viešosios paramos dalis neviršija 100 000 EUR, nustatomos skiriant vienodo dydžio finansavimą arba taikant standartinius vieneto įkainius ir vienkartinės sumas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] 57 straipsnio 1 dalyje, gali būti apskaičiuojamos kiekvienam projektui atskirai, remiantis biudžeto projektu, kuriam <i>ex ante</i> pritarė vadovaujančioji institucija.
4. Išskyrus veiklą, remiamą pagal valstybės pagalbos schemą, dotacijos, kurių viešosios paramos dalis neviršija 50 000 EUR, gali būti skiriamos kaip vienkartinės sumos arba standartiniai vieneto įkainiai.	4. Išskyrus veiklą, remiamą pagal valstybės pagalbos schemą, dotacijos, kurių viešosios paramos dalis neviršija 50 000 EUR, gali būti skiriamos kaip vienkartinės sumos arba standartiniai vieneto įkainiai.
	5. <u>Planuojant veiklą dotacijų dalį suteikiant bendrąjį įgaliojimą galima skirti vietos arba regionų veiksmams numatant atitinkamas prieinamumą nevyriausybiniams organizacijoms ir vietos lygmens partnerystei užtikrinančias sąlygas, pavyzdžiui, didesnę bendro finansavimo normą arba išankstinį projekto vykdytojų apmokėjimą.</u>

Paaiškinimas

1. Žr. politinių rekomendacijų 57 punktą.
2. Naująja formuluote siekiama užtikrinti reikiamą ir pakankamą lankstumą panaudojant ESF išteklius.

12 pakeitimas

15 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
15 straipsnis	15 straipsnis
Finansinės priemonės	Finansinės priemonės
1. Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. [...] 32 straipsniu, į ESF paramos aprėptį patenkančią veiklą ir politikos sritis galima finansuoti naudojant finansines priemones, pavyzdžiui, rizikos pasidalijimo sistemas, vertybinius ir skolos popierius, ir skolinimosi priemones per garantinius fondus, kontroliuojančiuosius fondus ir paskolų fondus.	1. Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. [...] 32 straipsniu, į ESF paramos aprėptį patenkančią veiklą ir politikos sritis galima finansuoti naudojant finansines priemones, pavyzdžiui, rizikos pasidalijimo sistemas, vertybinius ir skolos popierius, ir skolinimosi priemones per garantinius fondus, kontroliuojančiuosius fondus ir paskolų fondus, <u>taip pat apyvartinius kredito fondus mikrokreditų teikimo veiksmams, „socialines obligacijas“ ir „piliečių obligacijas“.</u>
2. ESF galima pasinaudoti siekiant padidinti nacionalinio ir regioninio lygmens viešųjų ar privačiųjų įstaigų, vykdančių į ESF paramos aprėptį ir veiksmų programą patenkančią veiklą ir politiką, galimybes patekti į kapitalo rinkas pasinaudojant ESF politika pagrįstomis garantijomis, jei tik Komisija tam pritaria.	2. ESF galima pasinaudoti siekiant padidinti nacionalinio ir regioninio lygmens viešųjų ar privačiųjų įstaigų, vykdančių į ESF paramos aprėptį ir veiksmų programą patenkančią veiklą ir politiką, galimybes patekti į kapitalo rinkas pasinaudojant ESF politika pagrįstomis garantijomis, jei tik Komisija tam pritaria.
Komisija, laikantis 16 straipsnio, įgaliojama priimti deleguotuosius aktus, kad nustatytų konkrečias valstybių narių paraiškoms taikomas taisykles ir sąlygas, įskaitant paramos politikai garantijų viršutinę ribą, pirmiausia užtikrindama, kad jas naudojant nesusidarytų pernelyg didelė viešųjų įstaigų skola.	Komisija, laikantis 16 straipsnio, įgaliojama priimti deleguotuosius aktus, kad nustatytų konkrečias valstybių narių paraiškoms taikomas taisykles ir sąlygas, įskaitant paramos politikai garantijų viršutinę ribą, pirmiausia užtikrindama, kad jas naudojant nesusidarytų pernelyg didelė viešųjų įstaigų skola.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisija įvertina kiekvieną paraišką ir patvirtina kiekvieną „paramos politikai ESF garantiją“, jei ji patenka į veiksmų programos sritį, apibrėžtą Reglamento (ES) Nr. [...] 87 straipsnyje, ir atitinka konkrečias nustatytas taisykles ir sąlygas.	Komisija įvertina kiekvieną paraišką ir patvirtina kiekvieną „paramos politikai ESF garantiją“, jei ji patenka į veiksmų programos sritį, apibrėžtą Reglamento (ES) Nr. [...] 87 straipsnyje, ir atitinka konkrečias nustatytas taisykles ir sąlygas.

Paaiškinimas

Žr. politinių rekomendacijų 60 punktą.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Reglamentas dėl sanglaudos fondo

(2012/C 225/10)

REGIONŲ KOMITETAS

- pažymi, kad investicijų į infrastruktūrą, kurios daugelį metų finansuotos Sanglaudos fondo lėšomis, pridėtinė vertė Europai pasirodė esanti labai didelė. Tokiomis investicijomis ES gerina piliečių gyvenimo sąlygas ir suteikia įmonėms vystymosi galimybių,
- palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą 2014-2020 m. laikotarpiu Sanglaudos fondui ir toliau skirti nemažus asignavimus siekiant, kad politiniai Sąjungos tikslai transporto, aplinkos ir energetikos srityse būtų remiami iš ES biudžeto,
- laikosi nuomonės, kad sanglaudos politika yra ir turi būti ES narių solidarumo išraiška bei veiksminga priemonė, padedanti užbaigti kurti Europos bendrąją rinką,
- ragina taikyti požiūrį, pagal kurį visas dėmesys skiriamas rezultatams, ir geriau nustatyti investavimo prioritetus vietos ir regionų lygiu,
- mano, kad Sanglaudos fondas turėtų finansuoti integruotus pastatų ir būstų energetinio naudingumo projektus,
- pritaria, kad būtina išmaniai investuoti į infrastruktūrą Europos lygmeniu,
- pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka atsakomybė investicijas į transporto infrastruktūrą ir už susijusių antrinių ir tretinių transeuropinių tinklų jungčių įgyvendinimą. Reikia aktyviai jas įtraukti į sprendimų dėl visuotinės svarbos prioritetinių projektų pasirinkimo priėmimo procesą, kad būtų užtikrintas viešųjų ir privačiųjų investicijų derėjimas visais lygmenimis,
- priešinsis bet kokiai iniciatyvai, galinčiai sumažinti sanglaudos politikai skirtą biudžetą, visų pirma Europos infrastruktūros tinklų priemonei iš Sanglaudos fondo skirtus 10 milijardų eurų.

Pranešėjas

Romeo STAVARACHE (RO / LDAE), Bakeu departamento Bakeu savivaldybės meras

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sanglaudos fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006

COM(2011) 612 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų politinį, reguliavimo ir administracinį vaidmenį ir dažnai turi nacionaliniu lygmeniu aiškiai apibrėžtus įgaliojimus investicijų planavimo, transporto, aplinkos ir energetikos politikos įgyvendinimo ir ypač infrastruktūros tinklų plėtojimo savo teritorijoje srityse;

2. pabrėžia būtinybę praktiškai įdiegti daugiapakopį valdymą, kad būtų užtikrintas sklandus ir subsidiarumo principą atitinkantis teritorinis vystymasis. Vietos ir regionų valdžios institucijos turi visapusiškai dalyvauti priimant sprendimus dėl nacionalinių ir Europos lygmens investicijų, finansuojamų iš Sanglaudos fondo lėšų, prioritetų;

3. palankiai vertina Europos Komisijos išipareigojimą biudžeto lėšomis remti investicijas į transporto, aplinkos ir energetikos infrastruktūrą, be kurios neįmanomas ekonomikos vystymasis, ir ypač tai, kad pasiūlyme dėl 2014-2020 m. daugiametės finansinės programos atsižvelgiama į atskirų ES valstybių narių ir regionų skirtumus bei skiriamas ypatingas dėmesys mažiausiai išsivysčiusiems regionams;

4. laikosi nuomonės kad, visoje ES teikiant prioritetą infrastruktūros vystymui, bus sudarytos būtinos sąlygos sklandžiai veikti Europos Sąjungai kaip bendrai ekonominei erdvei, baigti įgyvendinti Europos bendrąją rinką ir išreikšti solidarumą su mažiau išsivysčiusiomis valstybėmis narėmis;

5. pažymi, kad investicijų į infrastruktūrą, kurios daugelį metų finansuotos Sanglaudos fondo lėšomis, pridėtinė vertė Europai pasirodė esanti labai didelė. Be Europos Sąjungos finansinės paramos šios investicijos negalėtų būti įgyvendintos valstybėse narėse, kuriose BVP vienam gyventojui yra nedidelis. Tokiomis investicijomis ES gerina piliečių gyvenimo sąlygas ir suteikia įmonėms vystymosi galimybių;

6. nurodo kad, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo protokole Nr. 28, Sanglaudos fondas teiks finansinę

paramą aplinkos ir transeuropinių tinklų projektams valstybėse narėse, kurių BVP vienam gyventojui sudaro mažiau nei 90 proc. Sąjungos vidurkio;

7. ypač palankiai vertina valstybių narių europinį solidarumą. Sanglaudos fondas teikia reikiamas lėšas mažiau išsivysčiusių šalių regionų vidaus ir miestų investicijoms į transporto ir aplinkos infrastruktūrą;

8. atkreipia dėmesį į RK rekomendacijas dėl naujos daugiametės programos po 2013 m. ir visiškai pritaria pasiūlymams dėl sanglaudos politikos ir sąlygų ⁽¹⁾;

9. palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą 2014-2020 m. laikotarpiu Sanglaudos fondui ir toliau skirti nemažus asignavimus siekiant, kad politiniai Sąjungos tikslai transporto, aplinkos ir energetikos srityse būtų remiami iš ES biudžeto. Komitetas taip pat pritaria pasiūlymui, kad Sanglaudos fondo finansavimas ir toliau sudarytų trečdalį viso sanglaudos politikai nacionaliniu lygmeniu skirto biudžeto valstybėse narėse, turinčiose teisę gauti finansavimą;

10. gerai suvokdamas, kad būtina imtis reikiamų priemonių ekonominei ir biudžetinei disciplinai ES lygmeniu palaikyti, Komitetas vis dėlto laikosi nuomonės, kad sanglaudos politika negali būti naudojama kaip koregavimo priemonė siekiant įvesti Sąjungoje griežtą finansinę discipliną. Struktūriniai fondai ir sanglaudos fondas privalo atitikti SESV 171, 174, 177 ir 192 straipsniuose nustatytus tikslus. Todėl Komitetas mano, kad jei bus nustatyta makroekonominė sąlyga, ji turi būti taikoma visoms, o ne vien sanglaudai skirtoms biudžeto eilutėms;

Geresnis strateginis planavimas ir veiksmingesnis lėšų naudojimas

11. laikosi nuomonės, kad sanglaudos politika yra ir turi būti ES narių solidarumo išraiška bei veiksminga priemonė, padedanti užbaigti kurti Europos bendrąją rinką. Sanglaudos politikos veiksmingumą patvirtins galimybės investuoti į pažangų, tvarų, integracinį ir subalansuotą augimą ES lygmeniu. Šias galimybes įgyvendins Europos, nacionalinės, vietos ir regionų valdžios institucijos prieš jas įtvirtinant struktūrinių fondų investicinėse programose naujuoju programavimo laikotarpiu;

⁽¹⁾ Regionų komiteto nuomonė „Naujoji daugiametė finansinė programa po 2013 m.“, pranešėja Flo Clucas (UK / LDAE), Liverpulio savivaldybės tarybos narė.

12. primena, kad pagrindinis vietos ir regionų valdžios institucijų tikslas naujuoju programavimo laikotarpiu – gerinti už Europos mokesčių mokėtojų pinigų išgyvendintų priemonių kokybę ir pasiekti kuo geresnių rezultatų, kuriuos būtų galima įvertinti ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu;

13. palankiai vertina naujus pasiūlymus, pateiktus teisės aktų dėl Europos sanglaudos politikos ateities rinkinyje, kuriais siekiama užtikrinti, kad fondų lėšos būtų naudojamos veiksmingiau, ir glaudžiau susieti Europos politinius tikslus ir biudžetą daugiausia dėmesio skiriant prioritetams, užtikrinant investicijų kritinę masę, suteikiant daugiau lankstumo finansinio planavimo priemonėms ir supaprastinant procedūras fondų finansavimui gauti;

14. pabrėžia, kad strateginiam fondų lėšų naudojimo planavimui reikalingas visapusiškas lėšų gavėjų, visų pirma vietos ir regionų valdžios institucijų, geriausiai žinančių, kokia yra reali vietos padėtis ir galimybės, dalyvavimas, tokiu būdu užtikrinant, kad iš viešųjų lėšų finansuojamos investicijos būtų suderinamos regiono lygiu. Šiuo tikslu reikia skatinti principo „iš apačios į viršų“ taikymą, kad kiekvienas regionas ar miestas galėtų išnaudoti savo potencialą, pasinaudoti tinkamiausiomis priemonėmis, kad prisidėtų prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, ir pasinaudoti Europos fondų lėšomis;

15. pabrėžia, kad investicijos į infrastruktūrą labai prisideda prie miestų ir regionų ekonominio ir socialinio vystymosi, jei tik jos planuojamos ir valdomos su partneriais, jei jų teritorinis poveikis visiškai pagrįstas, o vietos subjektai arba vietos ir regionų valdžios institucijos už jas prisiima atsakomybę;

16. strateginis investicijų į transeuropinius transporto, energetikos ir ryšių infrastruktūros tinklus planavimas turi vykti kuo skaidriau ir dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad būtų derinami integruoti teritorinio vystymosi planai;

17. pritaria partnerystės principu grindžiamam planavimui. Naujuosiuose teisės aktuose dėl sanglaudos politikos po 2013 m. visų lygmenų kompetentingos valdžios institucijos bus įpareigosios skirti daugiau dėmesio partnerystės principo taikymui kiekviename planavimo proceso etape ir konkrečiai įtraukti naujus rodiklius, įvertinančius partnerystės kokybę valstybės narėse;

18. ragina taikyti požiūrį, pagal kurį visas dėmesys skiriamas rezultatams. Šiuo tikslu reikia parengti strateginio planavimo priemones, kuriomis vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų naudotis vertindamos vienos kitų vystymosi strategijas pagal bendrus ir tinkamus rodiklius, padedančius įvertinti investicijų naudą ir jų didinamąjį poveikį;

19. rekomenduoja kitu planavimo laikotarpiu daugiau dėmesio skirti investavimo prioritetų vietos ir regionų lygmeniu

nustatymui naudojantis bendrojoje strateginėje programoje nustatytomis finansavimo priemonėmis, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo arba plataus masto investicijų planavimo neturint užtikrinto finansavimo;

20. pabrėžia, kad valdymo institucijos privalo tinkamai naudotis technine pagalba, kad ji padėtų gerinti strateginį planavimą, skatinti plataus masto projektų rengimą vietos ir regiono lygmenimis ir gerinti projekto vykdytojams ir gavėjams teikiamą pagalbą, ir nenaudoti jos jokiems kitiems tikslams. Siekiant išvengti pagalbos išskaidymo, svarbu geriau koordinuoti techninės pagalbos projektus Europos ir nacionaliniu lygmenimis;

21. pritaria Europos Komisijos, Europos investicijų banko (EIB) ir kitų tarptautinių finansų įstaigų partnerystei ir finansų inžinerijos priemonių, papildysiančių Sanglaudos fondą ir suteikiančių finansavimą Europos Sąjungos infrastruktūros projektams, plėtojimui;

22. pritaria Komisijos transporto baltojoje knygoje nustatytam plataus užmojo tikslui iki 2050 m. 60 proc. sumažinti teršalų kiekį transporto sektoriuje. Sanglaudos fondo finansuojamos investicijos bus kur kas atidžiau nagrinėjamos tvarumo, poveikio aplinkai vertinimo ir ilgalaikio pelningumo požiūriu;

23. dar kartą pabrėžia, kad svarbu geriau koordinuoti Sanglaudos fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės veiklą ir užtikrinti įvairių Europos ir nacionalinių finansavimo programų ir priemonių sąveiką siekiant sumažinti biurokratiją;

Investicijos į pagrindinę infrastruktūrą

24. primena, kad Sanglaudos fondas yra itin svarbi priemonė investicijoms į pagrindinę infrastruktūrą, kurios nauda ir veiksmingumas seniai įrodyti ir kuri padėjo mažiau išsivysčiusioms šalims finansuoti bendros europinės svarbos projektus;

25. remia Komisijos pasiūlymus dėl tikslų ir veiklos sričių, tačiau mano, kad Sanglaudos fondas galėtų taip pat finansuoti integruotus pastatų energinio naudingumo srities projektus;

26. džiaugiasi, kad Sanglaudos fondo investavimo prioritetai papildyti miestų aspektu, ir tai vertina kaip didelio miestų indėlio į ekonominę, socialinę ir teritorinę ES sanglaudą pripažinimą;

27. pabrėžia, kad svarbu labiau atsižvelgti į TEN-T rekomendacijas ir laikytis Bendrijos *acquis* bei nacionalinių teisės aktų nuostatų. Šiuo atžvilgiu *ex-ante* vertinimai galėtų iš anksto užkirsti kelią tam tikroms problemoms, dėl kurių dažnai labai vėluojama įgyventi infrastruktūros projektus, pavyzdžiui,

kadastro registrus, turto nusavinimo procedūras, leidimų išdavimą, viešųjų pirkimų procedūras, ginčų sprendimo tvarką ir t. t.;

28. mano, kad nacionalinių, vietos ir regionų valdžios institucijų nustatyti Sanglaudos fondo investavimo prioritetai turi būti suderinti su strategija „Europa 2020“ ir su teminiais bendrosios strateginės programos prioritetais, taip pat su 2011 m. ministrų, atsakingų už teritorinį planavimą ir plėtrą, sutartomis strategijos „Europa 2020“ teritorinės darbotvarkės, rekomendacijomis ⁽²⁾;

Transporto tinklai

29. dar kartą atkreipia dėmesį į transporto tinklų kokybės ir prieinamumo skirtumus tarp ES vakarinių ir pietinių regionų ir į tai, kad transporto infrastruktūros plėtotės poreikis daug didesnis mažiau išsivysčiusiuose regionuose;

30. laikosi nuomonės, kad Sanglaudos fondas yra veiksminga priemonė investuoti į transeuropinių (TEN-T), nacionalinių ir regionų transporto tinklų modernizavimą, kurie yra strategiškai svarbūs ekonominiams, socialiniams ir teritoriniams Europos Sąjungos vystymuisi. Todėl negalima abejoti Sanglaudos fondo teikiama pridėtine verte Europai;

31. pritaria, kad būtina išmaniai investuoti į infrastruktūrą Europos lygmeniu, t. y., išplėsti transporto tinklus ir juos prižiūrėti, diegti novatoriškus sprendimus ir technologijas siekiant pagerinti eismo valdymą, kurti IT sistemas ir diegti veiksmingus įvairiarūšio vežimo sprendimus ir t. t. Europos transporto sistemos konkurencingumas priklausys ne vien nuo ES gebėjimo plėtoti Europos transporto tinklus, bet ir nuo jos gebėjimo valdyti kiekvieną logistikos grandį, sumažinant vėlavimą dėl eismo ir pagerinant transporto paslaugų kokybę;

32. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka atsakomybė už plataus masto investicijas į transporto infrastruktūrą ir už susijusių antrinių ir tretinių transeuropinių tinklų jungčių įgyvendinimą. Reikia aktyviai jas įtraukti į sprendimų dėl visuotinės svarbos prioritetinių projektų pasirinkimo priėmimo procesą, kad būtų užtikrintas viešųjų ir privačiųjų investicijų derėjimas visais – Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos – lygmenimis, kaip tai numatyta Sprendime Nr. 661/2010/EB dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių;

33. palankiai vertina tai, kad prioritetinės Sanglaudos fondo investicijos aprėps ir svarbius projektus, kuriais siekiama gerinti judumą miestuose ir skatinti aplinką tausojantį transportą ir kitas investicijas, kurių tikslas – plėtoti pažangias ir tvarias transporto sistemas regionų ir vietos lygmenimis;

34. pritaria pasiūlymui įtraukti rodiklius, skirtus veiksmingiau naudoti išteklius transporto srityje, kad Sanglaudos fondas taptų strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimą skatinančiu veiksmu;

35. mano, kad naujosios transeuropinių transporto tinklų plėtojimo gairės taps strateginiu pagrindu vystyti infrastruktūrą, kuri labai padidins judumą ES, kadangi investicijos bus tinkamiau suskirstytos pagal prioritetus. Šios investicijos bus padalytos į dvi dalis, t. y., visuotiniam tinklui (angl. *comprehensive network*) ir pagrindiniam tinklui (angl. *core network*), ir bus daug veiksmingesnės dėl naujų įgyvendinimo priemonių. Daugiausia dėmesio bus skiriama būtinybei sukurti trūkstamas tarpvalstybines jungtis tarp įvairių transporto rūšių ir pagrindinių miesto transporto mazgų;

36. atkreipia dėmesį į investicijų iš skirtingų finansavimo šaltinių koordinavimo problemas ir į pažangiųjų transporto sistemų planavimą. Jos turėtų padėti padidinti saugumą, saugą ir mažesnę poveikį aplinkai ir užtikrinti geresnį eismo valdymą diegiant integruotas rezervavimo, bilietų, informacijos apie įvairių transportą paslaugas ir t. t.;

Su aplinka ir energetikos tinklais susijusi infrastruktūra

37. ryžtingai remia būtinybę investuoti į infrastruktūrą, padėsiančią sukurti integruotą Europos energetikos tinklą, nes, atsisakius šių investicijų, ateityje jos atsietų daug brangiau ir sumažėtų ES konkurencingumas;

38. laikosi nuomonės, kad Sanglaudos fondas yra veiksminga priemonė pasiekti Sąjungos energetikos politikos tikslus ⁽³⁾ (konkurencingumas, tvarumas ir tiekimo saugumo užtikrinimas) ir spręsti ES ekonomikos vystymosi, strategijos „Europa 2020“ ar pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai naudojanti išteklius Europa“ problemas. Šiems tikslams įgyvendinti būtina keisti energetikos tinklų planavimo, statybos ir eksploatavimo metodus;

39. dar kartą primena, kad investicijos į energetikos infrastruktūrą visų ES regionų gyventojams ir įmonėms turi užtikrinti galimybę turėti besąlygišką prieigą prie energijos už prieinamą kainą panaikinant monopolius ir visas kliūtis laisvai konkurencijai, kad kiekvienas regionas turėtų pasirinkimo bent jau iš dviejų tiekėjų galimybę;

40. mano, kad metodas, taikomas infrastruktūros ir europinės svarbos projektų nustatymui ir atrankai, turi būti skaidrus ir jį taikant turi būti atsižvelgta į padėtį neturtingiausiuose regionuose ir tuose regione, kuriuose kyla grėsmė energijos tiekimo saugumui;

41. džiaugiasi, kad Sanglaudos fondas ir toliau remia aplinkai naudingus energetikos projektus, pavyzdžiui, investicijas į energijos vartojimo efektyvumą ir į atsinaujinančiųjų išteklių energiją. RK primena, kad pastarosios investicijos gali būti įgyvendintos tik plėtojant partnerystę su vietos ir regionų valdžios institucijomis, kurios turi realias galimybes tinkamai išnaudoti vietos potencialą;

⁽²⁾ <http://www.eu-territorial-agenda.eu/>.

⁽³⁾ COM(2010) 677 final.

42. pabrėžia, kad už investicijas į prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, stichinių nelaimių prevenciją, nuotekų ir atliekų tvarkymo infrastruktūrą, biologinės įvairovės išsaugojimą, dirvožemio ir ekosistemų apsaugą ir aplinkos kokybės gerinimą dažniausiai yra atsakingi ES regionai, miestai ir savivaldybės arba su jais sudaryta partnerystė;

43. džiaugiasi, kad iš ES Sanglaudos fondo lėšų gali būti finansuojamos investicijos, skirtos miesto aglomeracijų centrinio šildymo ir vėsinimo tinklams modernizuoti ir kintamosios srovės keitimo į nuolatinę srovę nuostoliams mažinti, nes jų pridėtinė vertė yra labai didelė;

Europos infrastruktūros tinklų priemonė

44. atkreipia dėmesį į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijos budriai reaguos ir priešinsis bet kokiai iniciatyvai, galinčiai sumažinti sanglaudos politikai skirtą biudžetą. 20 proc. Europos infrastruktūros tinklų priemonei skirtą biudžeto sudaro Sanglaudos fondo lėšos, t. y., 10 milijardų eurų, kurie bus panaudoti tarpvalstybiniais transporto projektams finansuoti teikiant pirmenybę geležinkelio infrastruktūrai;

45. domisi naująja Europos infrastruktūros tinklų priemone, kuri gali suteikti didelės pridėtinės vertės Europai ir kuria Komisija siekia ištaisyti rinkos trūkumus kuriant trūkstamas grandis, šalinant kliūtis ir užtikrinant tinkamas tarpvalstybines jungtis;

46. reiškia susirūpinimą, kad nėra aiškos formulės, kaip apskaičiuoti nacionalinį Europos infrastruktūros tinklų

priemonei skirtą biudžetą, ir rekomenduoja, kad šie asignavimai būtų proporcingi numatomi projektų, kurie bus finansuojami valstybės narėse, vertei;

47. dar kartą pabrėžia, kad kalbant apie problemas, su kuriomis susiduria tarpvalstybinių projektų vykdytojai, reikia paminėti menką gebėjimą parengti iš tiesų kokybiškus projektus, nes jie itin sudėtingi. Dėl šios priežasties lėšos, kurios pradžioje numatytos tarpvalstybiniais projektams, vėliau dažnai būna skiriamos tolesnio rengimo etapo projektams finansuoti.

48. reiškia susirūpinimą, kad centralizuotas Europos infrastruktūros tinklų priemonės valdymas negalės stiprinti kokybiškų tarpvalstybinių projektų rengimo gebėjimų, todėl išauga grėsmė, kad priemonės biudžeto lėšos negalės būti naudojamos Komisijos iš anksto atrinktiems projektams finansuoti.

49. reiškia abejonių dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo sąlygų, lankstumo stokos ir biurokratijos, kuriuos galėtų atsirasti taikant šią priemonę, taip pat dėl sąsajos su kitomis Komisijos finansavimo priemonėmis;

50. primygtinai ragina sudarant partnerystės sutartis aiškiai atskirti šia priemone finansuojamus projektus nuo projektų, finansuojamų iš Sanglaudos fondo arba ERPF lėšų. Atlikus institucinių pajėgumų *ex-ante* vertinimą, bus galima nustatyti, kokia privaloma pagalba, teikiama pagal JASPERS programą arba kitas techninės pagalbos programas, reikalinga rengiant projektus. Reikiamos sumos bus laikomos išlaidomis, atitinkančiomis Europos infrastruktūros tinklų priemonės finansavimo reikalavimus.

II. SIŪLOMI PAKĖITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2 straipsnis	2 straipsnis
Sanglaudos fondo paramos aprėptis	Sanglaudos fondo paramos aprėptis
1. Užtikrinant tinkamą pusiausvyrą ir atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konkrečius poreikius investicijų bei infrastruktūros srityse, Sanglaudos fondo lėšomis remiama:	1. Užtikrinant tinkamą pusiausvyrą ir atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konkrečius poreikius investicijų bei infrastruktūros srityse, Sanglaudos fondo lėšomis remiama:
(a) investicijos į aplinką, įskaitant sritis, susijusias su tvariu vystymusi ir energetika, kurios turi aplinkosauginės naudos;	(a) investicijos į aplinką, įskaitant sritis, susijusias su tvariu vystymusi ir energetika, kurios turi aplinkosauginės naudos;
(b) transeuropiniai tinklai transporto infrastruktūros srityje pagal Sprendimu Nr. 661/2010/ES priimtas gaires;	(b) transeuropiniai tinklai transporto infrastruktūros srityje pagal Sprendimu Nr. 661/2010/ES priimtas gaires;
(c) techninė pagalba.	(c) techninė pagalba.
2. Sanglaudos fondo lėšomis neremiamas:	2. Sanglaudos fondo lėšomis neremiamas:
(d) atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas;	(d) atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas;
(e) šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimas įrenginiuose, patenkančiuose į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį;	(e) šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimas įrenginiuose, patenkančiuose į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį;
(f) aprūpinimas būstu.	(f) aprūpinimas būstu.

Paaškinimas

Pakeitimas padarytas laikantis nuomonės 25 punkte pateiktų rekomendacijų.

2 pakeitimas**3 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3 straipsnis	3 straipsnis
Investavimo prioritetai	Investavimo prioritetai
Pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 16 straipsnį, Sanglaudos fondas remia toliau išvardytus investavimo prioritetus pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnyje nustatytus teminius tikslus:	Pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 16 straipsnį, Sanglaudos fondas remia toliau išvardytus investavimo prioritetus pagal Reglamento (ES) Nr. [...] /2012 [BNR] 9 straipsnyje nustatytus teminius tikslus:
(a) perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose:	(a) perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose:
i) skatinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą ir paskirstymą;	i) skatinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą ir paskirstymą;
ii) skatinant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos vartojimą mažosiose ir vidutinėse įmonėse;	ii) skatinant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos vartojimą mažosiose ir vidutinėse įmonėse;
iii) remiant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos vartojimą viešojoje infrastruktūroje;	iii) remiant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos vartojimą viešojoje infrastruktūroje, <u>taip pat ir pastatų energinio naudingumo sektoriuje</u> ;
iv) plėtojant žemosios įtampos pažangiąsias skirstomąsias sistemas;	iv) plėtojant žemosios įtampos pažangiąsias skirstomąsias sistemas;
(v) skatinant anglies dioksido kiekio mažinimo miestuose strategijas;	(v) skatinant anglies dioksido kiekio mažinimo miestuose strategijas;
(b) skatinimą prisitaikyti prie klimato kaitos, gerinti rizikos prevenciją ir administravimą:	(b) skatinimą prisitaikyti prie klimato kaitos, gerinti rizikos prevenciją ir administravimą:
i) remiant specialias investicijas, skirtas prisitaikyti prie klimato kaitos;	i) remiant specialias investicijas, skirtas prisitaikyti prie klimato kaitos;
ii) skatinant investicijas, skirtas specifinei rizikai valdyti, užtikrinant geresnį reagavimą į nelaimes ir plėtojant nelaimių valdymo sistemas;	ii) skatinant investicijas, skirtas specifinei rizikai valdyti, užtikrinant geresnį reagavimą į nelaimes ir plėtojant nelaimių valdymo sistemas;
(c) aplinkos apsaugą ir išteklių veiksmingumo skatinimą:	(c) aplinkos apsaugą ir išteklių veiksmingumo skatinimą:
i) patenkinant didelį investicijų į atliekų sektorių poreikį, kad būtų įvykdyti Sąjungos aplinkos srities acquis reikalavimai;	i) patenkinant didelį investicijų į atliekų sektorių poreikį, kad būtų įvykdyti Sąjungos aplinkos srities acquis reikalavimai;
ii) patenkinant didelį investicijų į vandens sektorių poreikį, kad būtų įvykdyti Sąjungos aplinkos srities acquis reikalavimai;	ii) patenkinant didelį investicijų į vandens sektorių poreikį, kad būtų įvykdyti Sąjungos aplinkos srities acquis reikalavimai;
iii) saugant ir atkuriant biologinę įvairovę, taip pat plėtojant žaliąją infrastruktūrą;	iii) saugant ir atkuriant biologinę įvairovę, taip pat plėtojant žaliąją infrastruktūrą;
iv) gerinant miestų aplinką, įskaitant apleistų pramoninių sklypų atkūrimą ir oro taršos mažinimą;	iv) gerinant miestų aplinką, įskaitant apleistų pramoninių sklypų atkūrimą ir oro taršos mažinimą;
(d) tvaraus transporto skatinimą ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimą:	(d) tvaraus transporto skatinimą ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimą:
i) remiant įvairiarūšę bendrą Europos transporto erdvę, investuojant į transeuropinius transporto tinklus;	i) remiant įvairiarūšę bendrą Europos transporto erdvę, investuojant į transeuropinius transporto tinklus;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
ii) kuriant aplinką tausojančias ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias transporto sistemas, įskaitant tvaraus judumo miestuose viešimą;	ii) kuriant aplinką tausojančias ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias transporto sistemas, įskaitant tvaraus judumo miestuose viešimą;
iii) kuriant visa apimančias, kokybiškas ir sąveikias geležinkelių sistemas;	iii) kuriant visa apimančias, kokybiškas ir sąveikias geležinkelių sistemas;
(e) institucinių pajėgumų stiprinimą ir veiksmingą viešąjį administravimą, stiprinant su Sanglaudos fondo įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų ir viešųjų tarnybų institucinius pajėgumus ir veiksmingumą.	(e) institucinių pajėgumų stiprinimą ir veiksmingą viešąjį administravimą, stiprinant su Sanglaudos fondo įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų ir viešųjų tarnybų institucinius pajėgumus ir veiksmingumą.

Paaiškinimas

Pakeitimas padarytas laikantis nuomonės 25 punkte pateiktų rekomendacijų.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. TEN-T teisės aktų sistemos persvarstymas

(2012/C 225/11)

REGIONŲ KOMITETAS

- primena, kad Europos transporto politika turi sudaryti palankias sąlygas patekti į vidaus rinką ir visų ES regionų tvarų vystymąsi bei Europos žemyno ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą,
- pritaria Europos Komisijos pasiūlytam dviejų lygmenų transporto tinklo, susidedančio iš 10 koridorių ir 30 prioritetinių projektų, reguliavimo būdui,
- sutinka, kad prioritetu turi būti sąveika ir daugiarūšiškumas, taip pat trūkstamos jungtys ir pralaidumo problemos,
- palankiai vertina ketinimą daugiau pastangų dėti transporto rūšių keitimo, pereinant prie geležinkelio, upių ir jūrų transporto, ir pažangių eismo valdymo metodų srityse,
- pabrėžia, kad Europos Komisijai turi būti suteikti platūs įgaliojimai TEN-T projektų valdymo ir sprendimų priėmimo srityse ir ragina išplėsti „Europos koordinatoriaus“ įgaliojimus,
- atkreipia dėmesį į vietos ir regionų lygmens institucijų įgaliojimus sprendimų priėmimo, planavimo ir finansavimo srityse,
- pageidauja, kad vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimas koridorių centrų veikloje būtų privalomas, ir ragina pasirašyti Europos Sąjungos, kiekvienos valstybės narės ir atitinkamų regionų „programos įgyvendinimo sutartis“,
- pritaria pagrindinio tinklo finansavimo naudojant Europos infrastruktūros tinklų priemonę principui ir primygtinai ragina numatyti naujus Europos finansavimo šaltinius, pavyzdžiui, Europos obligacijas,
- pageidauja, kad būtų sukurta Europos Sąjungos transporto mokesčių sistema, grindžiama taršiausių transporto rūšių išorės sąnaudų internalizavimo principu.

Pranešėjas	Bernard SOULAGE (FR / ESP), Ronos-Alpių regiono tarybos pirmininko pavaduotojas
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių COM (2011) 650 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina Europos Komisijos siekį **paspartinėti** transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) **plėtrą**, kurios rezultatai po 20 metų atrodo gana kukliai palyginti su jai keliamais plataus užmojo esminiais tikslais;

2. pritaria **Europos transporto politikos tikslams** ir TEN-T skirtam vaidmeniui, kurie turėtų visų pirma skatinti:

— Europos Sąjungos miestų ir regionų konkurencingumo ir ekonominio pajėgumo augimą,

— visų ES regionų galimybę patekti į vidaus rinką,

— pažangiausių technologinių ir veiklos principų diegimą (4 straipsnio 1 dalies c punktas),

— socialinę, ekonominę ir teritorinę Europos žemyno sanglaudą (4 straipsnio 1 dalies d punktas),

— tvarų vystymąsi, ypač siekį sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (4 straipsnio 1 dalies b punktas),

— darnų visų Europos regionų, įskaitant ir atokiausius regionus, vystymąsi (4 straipsnio 2 dalies j punktas).

3. pritaria Europos Komisijos tyrimo išvadoms, kuriose teigiama, kad, nors kuriant transeuropinį transporto tinklą padaryta didelė pažanga, **šiuo metu veikianti infrastruktūra** vis dar labai **suskaidyta** tiek geografiniu, tiek ir atskirų transporto rūšių požiūriais; ši problema dar aštresnė fizinių kliūčių turinčiose vietovėse, pavyzdžiui, salose, kalnų arba atokiuose regionuose;

4. mano, kad siūlomoje transporto politikoje turėtų būti aiškiai nurodyti bendrieji ES tikslai, nustatyti strategijoje „**Europa 2020**“, ir ji turėtų skatinti socialinę ir teritorinę sanglaudą visoje Europos Sąjungoje;

5. pritaria Europos Komisijos pasirinktam ryžtingam, daugiapusiui ir pragmatiškam požiūriui, grindžiamam investicijų planavimu, kuriame numatytas dviejų lygmenų transporto tinklas:

— **visuotinis tinklas** (angl. *comprehensive network*), kuris turi būti sukurtas ne vėliau kaip 2050 m. gruodžio 31 d.,

— **pagrindinis tinklas** (angl. *core network*), aprėpiantis svarbiausias strategines kryptis ir užtikrinantis didžiausią Europos pridėtinę vertę, kuris turi būti sukurtas iki 2030 m. gruodžio 31 d.

6. tikisi, kad **vietos ir regionų valdžios institucijoms** bus užtikrintos visos galimybės dalyvauti rengiant ir įgyvendinant veiksmų projektus, numatytus programuojant TEN-T;

7. kelia klausimą dėl **finansinių priemonių**, kuriomis būtų galima realiai pasinaudoti investicijoms įgyvendinti, atsižvelgiant į valstybės narės ir vietos bei regionų valdžios institucijoms nustatytus griežtus biudžetinius reikalavimus mažinti viešąsias išlaidas, kad būtų didinama visų ES regionų sanglauda ir skatinamas vystymasis;

Reguliavimo sistema

8. pritaria Komisijos **pasiūlymui priimti reglamentą**, kadangi jis taikomas tiesiogiai. Tik toks pasirinkimas:

— užtikrins geriausią daugelio įvairaus pobūdžio TEN-T tinklo naudotojų, t. y., „valstybių narių regioninių ir vietos institucijų, infrastruktūros valdytojų, transporto operatorių ir atitinkamai kitų viešojo ir privačiojo sektoriaus subjektų“ (5 straipsnis) veiklos koordinavimą,

— yra tinkamiausias siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi plataus užmojo darbų tvarkaraščio,

— tinka norint įpareigoti valstybes nares laikytis darbų tvarkaraščio ir bendro finansavimo.

9. pritaria sprendimui naujoje reguliavimo sistemoje pirmenybę teikti **sąveikai**. Tai užtikrina realią galimybę sukurti integruotą Europos transporto sistemą skatinant įdiegti visiems Europos subjektams bendras procedūras ir standartus. Be to, Komitetas pageidauja, kad kuriant tiek krovinių, tiek ir keleivių transporto infrastruktūrą (34 straipsnis) **daugiarūšiškumas** būtų pagrindiniu jos veiksmu, užtikrinančiu eismo srautų nenutrūkumą ir suteikiančiu konkretumo transporto grandinės

sąvokai. Yra galimybė įdiegti daugelį patobulinimų keleivių aptarnavimo srityje, tokių kaip integruota bilietų įsigijimo sistema, aiškesni tvarkaraščiai ir persėdimo grafikų suderinimas, ir krovinių vežimo srityje patikimumo ir paslaugų kokybės požiūriu;

TEN-T tinklo principai ir architektūra

TEN-T tinklo principai

10. Pritaria Komisijos pasirinkimui ir ryžtui sukurti TEN-T tinklą, kartu baigiant įgyvendinti dabartinius prioritetus: **30 prioritetinių projektų ir horizontaliuosius prioritetus**, kuriais siekiama plėtoti sąveiką tobulinančias transporto srautų valdymo priemones; kalbant apie anksčiau prioritetiniais laikytus projektus, prašo Europos Komisijos atsižvelgti į šioje srityje jau atliktą darbą, kad būtų tinkamai užtikrintas Europos dalyvavimo tęstinumas;

11. teigiamai vertina tai, kad infrastruktūros projektai **grindžiami esamais tinklais** juos modernizuojant ir siekiant jų sąveikos (7 straipsnis). Įgyvendinant pasirinktus projektus galės būti kuriama nauja transporto infrastruktūra, bet taip pat bus užtikrinta esamos transporto infrastruktūros techninė priežiūra, rekonstrukcija ir modernizavimas skatinant išteklius naudoti kuo efektyviau;

12. džiaugiasi, kad TEN-T tinklui atrinkti projektai grindžiami **bendros svarbos** principu (7 straipsnis):

— jiems taikoma socialinė ekonominė sąnaudų ir naudos analizė, kuri lemia teigiamą grynąją vertę,

— sukuria neginčijamą Europos pridėtinę vertę,

— atitinka visuotinio tinklo ar pagrindinio tinklo valdymo principus.

13. džiaugiasi **įvairių rūšių transportą aprėpiančiais veiksmams**, skirtais vystyti pažangius eismo valdymo metodus plėtojant šias sistemas: geležinkelių transportui skirtą ERTMS, oro transportui - SESAR, vidaus vandenų transportui - UIP, kelių transportui - ITS ir Europos navigacijos ir vietos nustatymo sistemą GALILEO. Visos jos skatina **sąveiką**, kuri yra esminė sąlyga plataus masto Europos transporto tinklui sukurti;

14. ir toliau pritaria „mėlynųjų zonų“ kūrimo idėjai, abejodamas realia svarba, kurią Komisija teikia **jūros greitkelių** principui (25 straipsnis), kadangi jie atlieka labai menką vaidmenį dešimtyje koridorių bei mano, kad Europos Komisijos gairių projekte nepakankamai atsižvelgta į jūrų transportą;

15. abejoja konkrečiu Komisijos ir valstybių narių pasiryžimu **pakeisti padėtį judumo poreikių srityje**, o ne taikytis prie begalinio judumo poreikių augimo;

Visuotinis tinklas

16. pritaria principui, pagal kurį šis tinklas turi tapti bendrosios rinkos „**eismo apytakos sistema**“, užtikrinančia netrikdomą asmenų ir prekių judėjimą visoje Europos Sąjungoje, kurios tikslas – 2050 m. sudaryti sąlygas daugumai įmonių ir piliečių užtrukti visuotiniame tinkle ne daugiau kaip 30 minučių;

17. pritaria **pastangoms vystyti geležinkelio transportą**; šios rūšies prioritetas grindžiamas daugeliu ekonominių, finansinių ir ekologinių argumentų;

18. abejoja **visos Europos Sąjungos teritorijos aprėpties veiksmingumu** laikantis teritorinės sanglaudos principo ir tuo, kad sukūrus visuotinį tinklą jis galės būti pavyzdine priemone teritorijų planavimui Europos mastu;

19. primena, kad **visuotinio tinklo techninė priežiūra** yra vienintelė galimybė **atokiems regionams**, kuriuose nevykdomi prioritetiniai projektai, pasinaudoti Europos Sąjungos finansuojamomis transporto infrastruktūros paslaugomis; tik taip bus užtikrintas visų regionų prieinamumas;

20. siūlo imtis veiksmų, kad būtų pagerintos transporto jungtys su **salų, atokiausiais ir kalnų regionais bei šiuose regionuose**;

Pagrindinis tinklas

21. pritaria Komisijos iniciatyvai greitai laiku (ne vėliau kaip iki 2030 m) sukurti **strateginį tinklą, užtikrinantį didelę Europos pridėtinę vertę**, siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų, nustatytų pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje „Europa 2020“;

22. džiaugiasi tuo, kad daug reikšmės teikiama „daugiarūšiams transporto koridoriams“ kaip priemonei, kuri padės koordinuoti įgyvendinti pagrindinį tinklą, grindžiamą daugiarūšio transporto integracija, sąveika ir suderintu bei veiksmingu išteklių valdymu (48 straipsnis); apgailestauja, kad siūlant kurti koridorius per mažai dėmesio skiriama jūrų greitkeliams;

23. pritaria Komisijos sprendimui sukurti **dešimt koridorių**, tapsiančių prioritetiniais pagrindinio tinklo keliais, ir **metodologijai**, pasirinktai pagrindiniam tinklui apibrėžti. Jis taip pat pritaria Komisijos sprendimui bent jau 2014–2020 m. laikotarpiu daugiausia lėšų skirti **tarpvalstybinių projektų**, sukuriančių didelę Europos pridėtinę vertę, finansavimui;

24. pritaria nuostatai skirti už atskirą koridorių atsakingą „**Europos koordinatorių**“ (51 straipsnis), kuris veikia Komisijos vardu ir jos naudai siekiant užtikrinti, kad būtų ginami ES interesai, vadovauja numatytiems darbams taip, kad nebūtų pažeistas nustatytas grafikas ir skirtas finansavimas, praneša apie įgyvendinimo pažangą ir iškilusius sunkumus bei dirba konsultuodamasis su visomis suinteresuotomis šalimis;

25. džiaugiasi, kad daug dėmesio skiriama „pagrindinio tinklo **transporto mazgams**“ (47 straipsnis) **siekiant transporto rūšių sąveikos**, tačiau siūlo patikslinti ir išsamiau apibrėžti „**miesto transporto mazgo**“ sąvoką (3 straipsnio o punktas), įtraukiant į ją su miestais susijusias logistikos ir uostų zonas;

26. vis dėlto mano, kad į pagrindinį tinklą reikėtų ne tik labiau įtraukti uostus, kurie yra svarbūs valstybių narių eksportui ir importui ir kurie nepriklauso miesto transporto mazgams, bet ir gerinant sausumos ir jūrų greitkelių sinergiją kurti infrastruktūrą jungtims su trečiosiomis šalimis, visų pirma šalimis kandidatėmis, plėtoti;

Švarus, tvarus ir pažangus transportas

27. palankiai vertina sprendimą daugiau pastangų skirti transporto rūšių keitimui pereinant prie geležinkelio, upių ir jūrų transporto;

28. mano, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, bendradarbiaudamos su Europos Sąjunga, turi skatinti visas **kolektyvinio transporto** rūšis, visų pirma viešąjį transportą, ir įgyvendinti veiksmingus **judumo užtikrinimo miestuose** planus, kuriais būtų mažinamas eismo intensyvumas miestų centruose;

29. taip pat mano, kad atskiras keleivių ir krovinių vežimo valdymas atsižvelgiant į skirtingus šių dviejų transporto rūšių poreikius sudarytų sąlygas efektyvesniam jų funkcionavimui;

30. pritaria **pažangių eismo valdymo metodų** (ERTMS, SESAR, UIP, *SafeSeaNet*, ITS) vystymo veiksams, turintiems lemiamos reikšmės kuriant integruotą Europos transporto sistemą;

Valdymo sistema

31. pabrėžia, kad **Europos Komisijai** turi būti suteikti platūs įgaliojimai TEN-T projektų valdymo ir sprendimų priėmimo srityse, nes tik ji viena, konsultuodamasi su kitomis Europos institucijomis ir organais, gali užtikrinti Europos pridėtinę vertę ir visų Europos žemyno mastu įgyvendinamų projektų nuoseklumą, kad būtų sukurtas tikras Europos lygmens tinklas, neapsiribojantis vien tik nacionalinių infrastruktūrų sujungimu;

32. pažymi, kad reglamentas atitinka **subsidiarumo principą** ir suteikia Europos Sąjungai galimybę imtis atitinkamų priemonių, kai nustatytų tikslų neįmanoma tinkamai įgyvendinti nacionaliniu ir subnacionaliniu lygmenimis;

33. palankiai vertina valstybių narių veiksmų kuriant TEN-T tinklą **stebėsenos sistemą**, užtikrinančią, kad valstybės narės nuolat informuos Komisiją apie bendros svarbos projektų įgyvendinimo eigą ir šiuo tikslu skiriamas investicijas, bei nuostatą, pagal kurią Komisija kas dveji metai visoms kompetentingoms Europos Sąjungos institucijoms pateiks įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Jis taip pat palankiai vertina Komisijai suteiktus įgaliojimus priimti deleguotuosius teisės aktus, kad būtų atsižvelgiama į galimus pakeitimus, padarytus remiantis kiekybinėmis ribinėmis vertėmis (54 straipsnis);

34. teigiamu žingsniu laiko **pagrindinio tinklo koridorių valdymo principą** (52 straipsnis), pagal kurį atsakomybė suteikiama „Europos koordinatoriui“, pritaria jo skyrimo būdai (51 straipsnio 2 dalis), jo užduočių sąrašui (51 straipsnio 5 dalis), taip pat Komisijai suteiktai galimybei priimti sprendimą dėl pagrindinio tinklo koridorių įgyvendinimo (53 straipsnio 3 dalis);

35. vis dėlto, siekdamas, kad būtų vykdoma koridorių įgyvendinimui numatytų projektų pažangos stebėseną, ragina **išplėsti „Europos koordinatoriaus“ įgaliojimus**. Jam turėtų būti suteikta galimybė ne tik tarpininkauti ginčų atveju, bet ir skubiai pranešti Europos Komisijai ir Europos Parlamentui apie kliūtis, stabdančias projekto eigą (51 straipsnio 5 dalies b punktas);

36. palankiai vertina **koridorių centrų** steigimą ir jiems suteiktą atsakomybę už pagrindinių tikslų nustatymą bei koridorių kūrimui numatytų priemonių parengimą ir jų priežiūrą (52 straipsnis), tačiau stebisi, kodėl į pagrindinio tinklo koridorių valdymą (52 straipsnis) neįtrauktos **vietos ir regionų valdžios institucijos**. Komitetas ragina jų **dalyvavimą koridorių centrų veikloje padaryti privalomą**. Šis pasiūlymas aiškinamas tuo, kad koridoriaus centrui suteikti platūs įgaliojimai, tačiau savo įgaliojimais ir užduotimis vietos ir regionų valdžios institucijos taip pat atlieka svarbų pagrindinių transporto politikos dalyvių vaidmenį, dažnai reikšmingai prisidedamos prie bendro finansavimo ir, turėdamos demokratinį legitimumą, tikėtina, kad galės užtikrinti projektų įgyvendinimą;

37. pabrėžia, kad **miestus ir regionus** būtina įtraukti į transeuropinių transporto tinklų ir jų pačių prioritetų nustatymo procesą, kad būtų galima atsižvelgti į kiekvieno regiono ypatumus; be to, pabrėžia, kad vietos ir regionų lygmens institucijos turi **prisidėti priimant sprendimus, planuojant ir finansuojant** transporto srities iniciatyvas, siekiant užtikrinti jų dermę su vietos ir regionų teritorijų planavimo planais;

38. norėtų sužinoti, kokia vieta koridorių projektų nustatymo procese skiriama bendradarbiavimui su regionais, kuriuose numatyta juos įgyvendinti, ir rekomenduoja, kad **bendradarbiavimas** su regiono lygmens dalyviais būtų viena iš **koridorių centrų** užduočių, kad būtų galima veiksmingai panaudoti

regionų valdžios institucijų praktinę patirtį šiose srityse. Todėl laikosi nuomonės, kad šešių mėnesių terminas, skirtas pagrindinio tinklo koridoriaus plėtros planui parengti (53 straipsnis) nesuderinamas su realiu konsultacijų įgyvendinimo procesu;

39. ragina Europos Sąjungą, kiekvieną valstybę narę ir suinteresuotuosius regionus pagal „teritorinius pakтус“ **pasirašyti „programos įgyvendinimo sutartis“**, kuriose būtų nustatyti abipusiai finansiniai įsipareigojimai ir darbų įgyvendinimo grafikas. Šios sutartys turėtų apimti ne tik TEN-T infrastruktūrą, bet ir antrinę infrastruktūrą, kurią įsipareigoję sukurti valstybės narės ir regionai, siekdami užtikrinti sklandų pagrindinių tinklų veikimą;

Finansavimo priemonės

TEN-T tinklo finansavimo principai

40. gerai supranta TEN-T tinklo **strateginę reikšmę** Europos Sąjungos gyvybingumui, tai pat ir didelių **finansinių išteklių**, reikalingų jam sukurti, poreikį, todėl ragina pasinaudoti europine paskola, kuri platesniu mastu nei Europos Komisijos siūlomos ES transporto infrastruktūrai finansuoti skirtos „projektų obligacijos“, užtikrins dideles investicijas į Europos transporto sistemą, kuri būtina siekiant užtikrinti žemyno konkurencingumą, įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus (ypač aplinkosaugos srityje) ir atgaivinti ekonomiką šiuo krizės laikotarpiu;

41. nuogąstauja dėl **finansavimo lygio**, kurį numatys Taryba ir Europos Parlamentas, priimdami artimiausią **daugiametę ES finansavimo programą**. Dabartiniai biudžetiniai sunkumai neturėtų tapti priežastimi (ilgainiui gresiančia nuostoliais) atsisakyti ES užmojų dėl šių projektų, turinčių struktūrinės reikšmės ateičiai;

42. primena, kad didelės investicijos į TEN-T reikalauja stiprios ir nuolatinės **politinės valios aukščiausiu lygmeniu**;

43. pabrėžia, kad finansuojant pirmenybė turi būti teikiama trūkstams jungtims (visų pirma tarpvalstybinėse atkarpose) ir pralaidumo problemoms spręsti;

44. džiaugiasi **Europos bendro finansavimo dalimi**, kuri pagrindinio tinklo atveju paprastai yra tokia: iki 20 proc. skiriama darbų vykdymui, 40 proc. tarpvalstybiniais geležinkelio ir vidaus vandenų kelių projektams, 50 proc. tyrimams ir iki 50 proc. gali būti skiriama intelektinėms transporto sistemoms ir pereinamajame etape esančioms valstybėms narėms;

45. primena apie **svarius daugelio vietos ir regionų valdžios institucijų įnašus** finansuojant TEN-T, papildančius valstybių narių ir Europos Sąjungos finansavimą ir pateisinančius jų aktyvų dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant infrastruktūros projektus;

46. mano, kad, įgyvendinant kai kuriuos labai plataus masto projektus, **Europos indėlis turi būti įtvirtintas** sudarant bendruosius finansavimo planus, nes šiuo metu tai nenumatyta galiojančiose Europos subsidijų skyrimo nuostatose, kuriose apsiribojama septynerių metų biudžeto laikotarpiu (trumpesniu nei trunka labai didelių projektų įgyvendinimas);

47. pritaria principui, pagal kurį pagrindinis tinklas finansuojamas infrastruktūros fondo lėšomis, o visuotinis tinklas – kitais nacionaliniais ištekliais, įskaitant ir ERPF; vis tik primena, kad sanglaudos politika turi savo tikslus ir visuotinio tinklo finansavimas įgyvendinant integruotą plėtros strategiją, nustatytą regiono lygmeniu, neturi sanglaudos politikai suteikti sektoriaus pobūdžio;

48. norėtų sužinoti, **koks bus šio reglamento poveikis** vietos ir regionų valdžios institucijoms, ypač **finansavimui**, kurį jos skiria bendram TEN-T infrastruktūros finansavimui. Šį poveikį dar reikia patikslinti ir atlikti jo vertinimą kiekvienu konkrečiu atveju;

Naujosios TEN-T tinklo finansavimo priemonės

49. pritaria sprendimui ieškoti **naujų finansavimo šaltinių** siekiant pagreitinti TEN-T kūrimo veiksmų įgyvendinimą, išskaidyti rizikos faktorius ir pritraukti daugiau privačių investicijų, tačiau primena, kad šie nauji potencialūs finansavimo šaltiniai jokių būdu neturi pakeisti tradicinio ES finansavimo, o tik jį papildyti;

50. pritaria, kad tam tikru mastu būtų plėtojama **viešojo ir privataus sektorių partnerystė**, kadangi ji gali užtikrinti didesnę finansavimo skaidrumą ir padėti dalyviams laikytis nustatytų infrastruktūros tinklų įgyvendinimo terminų; vis tik primena, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystė nėra visų problemų sprendimo priemonė, ir pabrėžia, kad, kai darbai vykdomi plėtojant partnerystę, būtina atkreipti dėmesį į infrastruktūros nuosavybės aspektą;

51. ragina skubiai Europos Sąjungos mastu įdiegti **transporto mokesčių sistemą**, grindžiamą principu, pagal kurį taršiausių transporto rūšių išorės sąnaudos būtų internalizuojamos suderintais mokesčiais, o gautos pajamos būtų skiriamos tvaresnių transporto rūšių infrastruktūros kūrimui (ypač Eurovinjetė);

52. ragina nepamiršti apie **Europos investicijų banko** vaidmenį, nes jis kasmet skiria apie 10 milijardų eurų su transportu susijusiems projektams ir yra patikimas investicijų į pačius sudėtingiausius projektus šaltinis;

53. palankiai vertina naują Europos Sąjungos finansavimo priemonę **„Europos infrastruktūros tinklų priemonė“**, kurią naudojant bus finansuojama prioritetinga ES transporto, energetikos ir skaitmeninio plačiajuosčio ryšio infrastruktūra, ir vertina jos didelį **svėro poveikį**.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

3 straipsnio o) punktas

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
o) miestų transporto mazgai – miesto zona, kurioje transeuropinio transporto tinklo infrastruktūra sujungiama su kitomis šios infrastruktūros dalimis, taip pat su regioninio ir vietinio eismo infrastruktūra;	o) miestų transporto mazgai – miesto zona, <u>apimanči visą</u> kurioje miesto aglomeracijoje ir aplink ją esanči transeuropinio transporto tinklo infrastruktūrą ir <u>(uostus, oro uostus, logistikos centrus, krovinių terminalus...), kuri</u> sujungiama su kitomis šios infrastruktūros dalimis, taip pat su regioninio ir vietinio eismo infrastruktūra;

Paaiškinimas

Labai svarbu, kad plėtojant pagrindinį tinklą į jį būtų įtraukti su vieta susiję logistikos paslaugų centrai (uostai, oro uostai, logistikos centrai, krovinių terminalai ir kt.). Siūloma formuluote siekiama aiškiau apibrėžti šias natūralias jungtis.

2 pakeitimas

4 straipsnio 2 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4 straipsnis	4 straipsnis
Transeuropinio transporto tinklo tikslai	Transeuropinio transporto tinklo tikslai
2. Plėtojant transeuropinio transporto tinklo infrastruktūrą siekiama šių tikslų:	2. Plėtojant transeuropinio transporto tinklo infrastruktūrą siekiama šių tikslų:
(j) pritaikyti transporto infrastruktūrą prie konkrečių aplinkybių skirtingose Sąjungos dalyse ir užtikrinti Europos regionų nuoseklią aprėptį, įskaitant atokiausius regionus ir kitus periferinius regionus;	(j) pritaikyti transporto infrastruktūrą prie konkrečių aplinkybių skirtingose Sąjungos dalyse ir užtikrinti Europos regionų nuoseklią aprėptį, įskaitant atokiausius regionus ir kitus periferinius <u>ir kalnų</u> regionus;

Paaiškinimas

Turint omenyje kalnų regionams būdingas susisiekimo problemas, reikia užtikrinti, kad TEN-T jiems skirtų ypatingą dėmesį kaip ir kitiems pažeidžiamiems regionams, pavyzdžiui, atokiems ir atokiausiems regionams.

3 pakeitimas

9 straipsnio 3 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Valstybės narės užtikrina, kad visuotinis tinklas būtų sukurtas ir atitiktų visas susijusias šio skyriaus nuostatas ne vėliau 2050 m. gruodžio 31 d.	3. Valstybės narės užtikrina, kad visuotinis tinklas būtų sukurtas ir atitiktų visas susijusias šio skyriaus nuostatas ne vėliau 2050 m. gruodžio 31 d. <u>Pageidautina, kad šiuo tikslu Europos Sąjunga, kiekviena valstybė narė ir suinteresuotieji regionai sudarytų „programos įgyvendinimo sutartį“.</u>

Paiškinimas

Dažnai vietos ir regionų valdžios institucijos, veikdamos pagal įstatymus, neturi galimybių išreikšėti iš valstybių narių, kad šios laikytųsi priimtų įsipareigojimų. Pranešėjas siūlo sudaryti „programos įgyvendinimo sutartis“, analogiškas teritoriniams paktams.

4 pakeitimas

45 straipsnio 1 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
45 straipsnis	45 straipsnis
Reikalavimai	Reikalavimai
1. Pagrindinis tinklas yra pritaikytas tenkinti kintančius eismo poreikius ir naudoti daugiarūšį transportą. Siekiant užtikrinti veiksmingą išteklių skirstymą pagrįstą transporto infrastruktūros naudojimą ir numatyti pakankamus jos pajėgumus, atsižvelgiama į pažangiausias technologijas, reguliavimo ir tvarkymo priemonės.	1. Pagrindinis tinklas yra pritaikytas tenkinti kintančius eismo poreikius ir naudoti daugiarūšį transportą. Siekiant užtikrinti veiksmingą išteklių skirstymą pagrįstą transporto infrastruktūros naudojimą ir numatyti pakankamus <u>тік</u> <u>keleivių, tiek krovinių vežimo pajėgumus, kai to reikia, sukuriant tik jiems skirtas eismo juostas jos pajėgumus</u> , atsižvelgiama į pažangiausias technologijas, reguliavimo ir tvarkymo priemonės.

Paiškinimas

Krovinių vežimui būtina sukurti pakankamus pajėgumus turinčią infrastruktūrą, kuri užtikrintų jo efektyvumą, ir suteikti pirmenybę keleivių vežimo atžvilgiu.

5 pakeitimas

46 straipsnio 3 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Nepažeisdamos 47 straipsnio 2 ir 3 dalių valstybės narės užtikrina, kad pagrindinis tinklas būtų sukurtas ir atitiktų šio skyriaus nuostatas ne vėliau 2030 m. gruodžio 31 d.	3. Nepažeisdamos 47 straipsnio 2 ir 3 dalių, valstybės narės užtikrina, kad pagrindinis tinklas būtų sukurtas ir atitiktų šio skyriaus nuostatas ne vėliau 2030 m. gruodžio 31 d. <u>Pageidautina, kad šiuo tikslu Europos Sąjunga, kiekviena valstybė narė ir suinteresuotieji regionai sudarytu „programos įgyvendinimo sutartis“.</u>

Paiškinimas

Dažnai vietos ir regionų valdžios institucijos, veikdamos pagal įstatymus, neturi galimybių išreikšėti iš valstybių narių, kad šios laikytųsi priimtų įsipareigojimų. Pranešėjas siūlo sudaryti „programos įgyvendinimo sutartis“, analogiškas teritoriniams paktams.

6 pakeitimas

47 straipsnis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
47 straipsnis	47 straipsnis
Pagrindinio tinklo transporto mazgai	Pagrindinio tinklo transporto mazgai
Pagrindinio tinklo transporto mazgai nustatyti II priede ir aprėpia:	Pagrindinio tinklo transporto mazgai nustatyti II priede ir aprėpia:
— miestų transporto mazgus, įskaitant jų uostus ir oro uostus;	— miestų transporto mazgus, įskaitant jų uostus ir oro uostus;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— jūrų uostus; — sienos kirtimo punktus.	— jūrų uostus, <u>logistikos platformas ir krovinių terminalus</u> ; — sienos kirtimo punktus.

Paaiškinimas

Manome, kad norint užtikrinti efektyvų keleivių ir krovinių vežimą, labai svarbu, atsižvelgiant į pranešėjo pasiūlytą apibrėžtį (nuomonės projekto 1 pakeitime, kuriuo siūloma iš dalies pakeisti EK pasiūlymo 3 straipsnyje pateiktą „miestų transporto mazgų“ apibrėžtį), į pagrindinio tinklo miestų transporto mazgus įtraukti vietos logistikos struktūras (uostus, oro uostus, logistikos platformas, krovinių terminalus ir kt.).

7 pakeitimas

51 straipsnio 5 dalies b) punktas

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5. Europos koordinatorius: [...]	5. Europos koordinatorius: [...]
b) valstybėms narėms, Komisijai ir, jei reikia, visiems kitiems plėtojant pagrindinio tinklo koridorių tiesiogiai dalyvaujantiems subjektams praneša apie visus iškilusius sunkumus ir prisideda prie reikiamų sprendimų paieškos;	b) valstybėms narėms, Komisijai ir, jei reikia, visiems kitiems plėtojant pagrindinio tinklo koridorių tiesiogiai dalyvaujantiems subjektams praneša apie visus iškilusius sunkumus ir prisideda prie reikiamų sprendimų paieškos <u>bei skubiai praneša Europos Komisijai apie kliūtis, stabdančias projekto eigą, kad ši imtųsi priemonių pagal 59 straipsnį</u> ;

Paaiškinimas

Kad būtų užtikrinta koridorių kūrimo projektų sėkminga eiga, pranešėjas siūlo sustiprinti (arba tiksliau apibrėžti) Europos koordinatoriui suteiktus įgaliojimus. Tvarkaraščio nesilaikymo atveju koordinatorius apie tai galės skubiai pranešti Komisijai, kad ši paprašytų atitinkamos valstybės narės nurodyti vėlavimo priežastis ir, atsižvelgdama į proporcingumo principą, nuspręstų, kokių priemonių imtis.

8 pakeitimas

52 straipsnio 1 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(1) Atitinkama valstybė narė įsteigia už kiekvieno pagrindinio tinklo koridoriaus pagrindinių tikslų apibrėžimą ir 53 straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių parengimą ir jų priežiūrą atsakingą koridoriaus centrą.	(1) <u>Paskirtas Europos koordinatorius kartu su</u> Atitinkama valstybė narė įsteigia <u>koridoriaus centrą, padėsiantį apibrėžti už kiekvieno pagrindinio tinklo koridoriaus pagrindinių tikslų apibrėžimą ir rengti bei prižiūrėti</u> 53 straipsnio 1 dalyje nurodytas priemones parengimą ir jų priežiūrą atsakingą koridoriaus centrą.

Paaiškinimas

Atsižvelgiant į planuojamas Europos koordinatoriaus pareigas ir jo įgaliojimų stiprinimą būtų tikslinga jam perduoti atsakomybę už koridoriaus centro kūrimą, nes taip būtų galima išvengti daug laiko ir pastangų reikalaujančio valstybių narių veiksmų koordinavimo.

9 pakeitimas

52 straipsnio 2 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Koridoriaus centrą sudaro atitinkamų valstybių narių atstovai ir, jei reikia, kiti valstybės ir privatūs subjektai. Bet kuriuo atveju 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo apibrėžti atitinkami infrastruktūros valdytojai dalyvauja koridoriaus centro veikloje.	2. Koridoriaus centrą sudaro atitinkamų valstybių narių <u>bei regionų</u> atstovai ir, jei reikia, kiti valstybės ir privatūs subjektai. Bet kuriuo atveju 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo apibrėžti atitinkami infrastruktūros valdytojai dalyvauja koridoriaus centro veikloje.

Paiškinimas

Svariai prisidėdami prie bendro transporto tinklų finansavimo regionai automatiškai turi būti įtraukti į pagrindinio tinklo koridorių valdymo centrų veiklą.

10 pakeitimas

53 straipsnio 1 dalis

Iš dalies pakeisti taip

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Bendradarbiaudama su koridoriaus centru, per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkama valstybė narė parengia kiekvieno pagrindinio tinklo koridoriaus plėtros planą ir perduoda jį Komisijai.	Bendradarbiaudama su koridoriaus centru per <u>tam tikrą laikotarpį, suderintą su teisės aktais, pagal kuriuos organizuojamos konsultacijos su suinteresuota visuomene, šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo</u> atitinkama valstybė narė parengia kiekvieno pagrindinio tinklo koridoriaus plėtros planą ir perduoda jį Komisijai. <u>Šis laikotarpis neturi būti ilgesnis kaip 18 mėnesių</u> nuo šio reglamento įsigaliojimo.

Paiškinimas

Šešių mėnesių terminas, skirtas pagrindinio tinklo koridoriaus plėtros planui parengti (53 straipsnio 1 dalis), nesuderinamas su realiu konsultacijų įgyvendinimo procesu. Daugelio Europos Sąjungos šalių teisė suteikia galimybę jų visuomenei dalyvauti priimant sprendimus, susijusius su viešąja infrastruktūra. Šie konsultacijų etapai ilgi ir paprastai trunka ilgiau nei šešis mėnesius. Todėl svarbu, kad siūlomame tekste būtų numatyti terminai, derantys su nacionalinėje teisėje numatytais organizuojamų konsultacijų etapų laikotarpiais.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

**Regionų komiteto nuomonė. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas
(2014–2020 m.)
(2012/C 225/12)**

REGIONŲ KOMITETAS

- teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymą pratęsti EGF veiklą ir po 2013 m. ir ypač pritaria sprendimui palikti persvarstytą taikymo sritį ir intervencijos kriterijus, kurie buvo nustatyti 2009 m.,
- apgailestauja dėl Tarybos sprendimo nuo 2011 m. gruodžio 31 d. nebetaikyti dėl krizės nukrypti leidžiančių nuostatų,
- rekomenduoja, kad paramai pagal EGF įmonių ramstį turėtų būti skirtos aukštesnės bendro finansavimo normos nei pagal kitus ramsčius, kad būtų skatinama kurti įmones ir ugdyti verslumą,
- nepritaria EGF taikymo srities išplėtimui apimant ūkininkus, nes jie jau yra remiami pagal bendrą žemės ūkio politiką, kurioje numatytos priemonės sumažinti svyravimus pasaulio rinkose,
- pabrėžia, kad pagal dabartinį reglamentą valstybės narės gali nurodyti, kurie regionai gali tiesiogiai kreiptis dėl EGF paramos ir ragina valstybes nares reguliariau naudotis šia galimybe,
- mano, kad vertėtų pasiūlyme aiškiau paminėti vietos ir regionų valdžios institucijas, ypač 8 straipsnio 2 dalyje (paraiškose turėtų būti pateikta informacija apie konsultavimosi su vietos ir regionų valdžios institucijomis tvarką ir nurodytos agentūros, kurios įgyvendina priemonių paketą) ir 11 straipsnio 4 dalyje (nurodant, kad Komisija turėtų konsultuoti vietos ir regionų valdžios institucijas dėl EGF naudojimo).

Pranešėjas

Gerry BREEN (IE / ELP), Dublino miesto tarybos ir Dublino regiono valdžios narys

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prisi-
taikymo prie globalizacijos padarinių fondo (2014–2020 m.)

COM(2011) 608/3 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS**

1. mano, kad Europos prisi-
taikymo prie globalizacijos pada-
rinių fondas (EGF) yra naudinga priemonė, kurią galima panau-
doti masinio darbuotojų atleidimo atvejais, siekiant išvengti ilga-
laikio nedarbo sunkiomis darbo rinkos sąlygomis. Tai taip pat
svarbus ES mechanizmas, leidžiantis pademonstruoti solidarumą
su darbo vietas praradusiais žmonėmis;

2. pripažįsta, kad 2009–2010 m. EGF pavyko padėti apie 10
proc. atleistų darbuotojų Europos Sąjungoje, o 40 proc. remtinų
darbuotojų fondo pastangomis buvo sėkmingai sugrąžinti į
darbo rinką ⁽¹⁾, tačiau dar kartą ragina Europos Komisiją ir vals-
tybes narses gerinti bendradarbiavimą su vietos ir regionų
valdžios institucijomis bei kitais suinteresuotaisiais subjektais
įgyvendinant EGF;

3. pritaria tam, kad Europos socialinis fondas (ESF) remtų
ilgalaike aktyvią darbo rinkos politiką ir prisidėtų prie nedarbo
prevencijos ir ankstyvos intervencijos, tačiau mano, kad reikia
operatyvaus intervencinio mechanizmo, tokio kaip EGF, kuris
teiktų pagalbą nedarbo krizių atvejais;

4. teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymą pratęsti
EGF veiklą ir po 2013 m. ir ypač pritaria sprendimui palikti
persvarstytą taikymo sritį ir intervencijos kriterijus, kurie buvo
nustatyti 2009 m. Atkreipia dėmesį į tai, kad nuo to laiko
išaugo paraiškų skaičius, o tai rodo, kad intervencija neabejo-
tinai reikalinga tais atvejais, kai atleidžiama 500 darbuotojų arba
mažiau; teigia, kad iki šiol EGF lėšų panaudojama gerokai
mažiau fondui numatyto biudžeto ribos;

5. remia pastangas tobulinti ir paprastinti EGF procesą, tačiau
siūlo, kad ateityje EGF:

— taptų veiksmingesnis ir operatyvesnis – būtų tikrai operaty-
vios intervencijos mechanizmas;

— taptų tinkama ir patrauklia priemone valstybėms narėms,
kurios susiduria su masinio atleidimo iš darbo atvejais –
tai reiškia, kad reikės paprastesnių procedūrų, didesnių
bendro finansavimo normų ir fondo panaudojimo didesnio
lankstumo, ir

— užtikrintų papildomumą – teiktų papildomą naudą ir
kitiems ES fondams ir papildančioms priemonėms, kurių
reikia imtis pagal nacionalinę ar Bendrijos teisę arba kolek-
tyvinius susitarimus;

6. mano, kad siūlymas EGF taikyti ir ūkininkams, kurie
nukentėjo dėl prekybos susitarimų, rodo, kad esama pamatinių
neatitikimų tarp ES prekybos ir žemės ūkio politikos;

7. mano, kad išplėtus EGF aprėptį ir paramą pradėjus teikti
žemės ūkio sektoriui įvyko labai radikalus EGF pobūdžio poky-
tis, ir yra susirūpinęs, kad šiuo pasiūlymu iš tiesų sukuriama du
EGF – vienas žemės ūkio sektoriaus darbuotojams, o kitas –
kitiems darbuotojams, taikant skirtingus kriterijus, paraiškų
pateikimo procedūras, valdymo ir finansinės kontrolės tvarką;

8. supranta pagrindinę priežastį, bet abejoja, ar EGF ir kiti
siūlomi krizės sureguliuojimo mechanizmai turėtų likti už
daugiametės finansinės programos taikymo srities;

9. apgailestauja dėl Tarybos sprendimo nuo 2011 m. gruodžio
31 d. ⁽²⁾ nebetaikyti dėl krizės nukrypti leidžiančių
nuostatų, ypač tuomet, kai daugelio šalių ekonomika visais
įmanomais būdais stengiasi įveikti tebesitęsiančios „valstybių
skolų krizės“ poveikį ir atsirandantį spaudimą užimtumo ir
blogėjančioms socialinėms sąlygoms. Be to, apgailestauja, kad
šis sprendimas buvo priimtas tuomet, kai gerokai padaugėjo
EGF paraiškų dėl 2009 m. nustatytų nukrypti leidžiančių prie-
monių ir kai fondo veikla duoda teigiamų rezultatų;

10. pabrėžia, kad Tarybos sprendimas neturėtų daryti
poveikio deryboms dėl siūlomos EGF veiklos 2014–2020 m.
laikotarpiu;

EGF aprėptis

11. palankiai vertina sprendimą EGF lėšas skirti mikroįmo-
nių, mažųjų ir vidutinių įmonių savininkams (vadovams) ir sava-
rankiškai dirbantiems asmenims, tačiau mano, kad galbūt
reikėtų išsamiau paaiškinti EGF taikymą savarankiškai dirban-
tiems asmenims, atsižvelgiant į tai, kad tokių asmenų bedarbio
statusas valstybėse narėse skiriasi;

12. teigiamai vertina lankstumą taikyti EGF nedidelėms darbo
rinkoms arba išskirtinėmis aplinkybėmis, tačiau mano, kad
Europos Komisija turėtų papildomai nurodyti, kokie kriterijai

⁽¹⁾ COM(2011) 0500 final.

⁽²⁾ Užimtumo reikalų taryba, 2011 m. gruodžio 1 d.

bus taikomi tokiomis aplinkybėmis; pabrėžia, kad turi būti apsvarstytas atleidimų poveikio vietovėse ar regionuose mastas, o ne absoliutus atleidimų skaičius;

13. mano, kad įtraukus finansinę nuostatą dėl investicijų į pradedančiųjų savarankišką veiklą ar verslą materialųjų turtą išplečiamas paslaugų, kurias gali remti EGF, paketas; ir rekomenduoja, kad paramai pagal EGF įmonių ramstį turėtų būti skirtos aukštesnės bendro finansavimo normos nei pagal kitus ramščius, kad būtų skatinama kurti įmones ir ugdyti verslumą;

14. pabrėžia, kad galimybę pasinaudoti aukštajam išsilavinimui skirta intervencine priemone šiuo metu riboja akademinis ciklas, nes atleidimų laikas varžo EGF galimybes remti nukentėjusius darbuotojus ištisus dvejus mokymo metus; siūlo sudaryti sąlygas atleistiems darbuotojams pasinaudoti bent jau dvejų metų trukmės mokymu, kurį remtų EGF, sušvelninant dabartinius apribojimus arba numatant tam skirtą finansavimą;

15. pabrėžia, kad EGF privalo remti tik tokias priemones, kurios papildo, o ne pakeičia priemones, kurių reikalauja nacionalinė ar Bendrijos teisė ar kolektyviniai susitarimai; pabrėžia, kad būtų prieštaravimų tarp EGF tikslų ir kai kurių nelanksčių nacionalinių politikos programų, galinčių trukdyti veiksmingai EGF veiklai; ragina valstybės narės vertinti EGF kaip galimybę ugdyti naują ir dinamišką požiūrį, skirtą paremti tuos darbuotojus, kurie buvo atleisti;

16. teigiamai vertina pasiūlymą numatyti valstybės narėms galimybę keisti paramos darbuotojams paslaugų paketą, papildant jį kitais reikalavimus atitinkančiais veiksmais; prašo nustatyti maksimalų (pavyzdžiui, vieno mėnesio) laikotarpį, per kurį Europos Komisija turėtų pritarti tokiems pakeitimams;

Paraiškų teikimas – operatyvesnė intervencija ir paprastesnės procedūros

17. vertina ES institucijų norą paspartinti įgyvendinimo ir vertinimo procedūras, tačiau apgailestauja, kad pasiūlymas yra šiek tiek neadekvatus, kad EGF būtų galima mobilizuoti kaip iš tiesų operatyvų intervencinį mechanizmą;

18. mano, kad kai kurios priemonės, kuriomis siekiama padidinti EGF efektyvumą, iš tiesų gali gerokai padidinti administracinę naštą ir sąnaudas įgyvendinančioms institucijoms; dėl griežtesnės priežiūros ir atskaitomybės reikalavimų EGF gali tapti mažiau patrauklus valstybės narėms kilus užimtumo krizei;

19. mano, kad nesant nacionalinių atleidimo iš darbo nuostatų, paraiškų teikimo procedūra vyktų sklandžiau, jei tiesiogiai ir ankstyvame etape dalyvautų darbuotojai arba jų atstovai, ir siūlo valdžios institucijoms paskatinti darbuotojus dalyvauti procese parodant, kad iš EGF jie gaus papildomos paramos (be tos, kuri dar numatyta įstatymais);

20. be to, siūlo 8 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad paraiškoje būtų nurodytas atleistų darbuotojų profilis ir pradinis darbuotojų išsilavinimo ir mokymo poreikis bei ketinimai steigti įmonę, kad būtų parengtas konkrečiam asmeniui skirtos pagalbos paketas, atitinkantis darbuotojų reikalavimus ir su fondu susijusius lūkesčius;

21. siūlo, kad valstybės narės paraiškų teikimo laikotarpiu konsultuotųsi ne tik su socialiniais partneriais, bet ir atitinkamomis vietos ir regionų valdžios institucijomis, paraiškose turėtų būti aiškiai nustatyta įgyvendinimo tvarka, įskaitant derinimą tarp agentūrų, bendravimo su darbuotojai tvarka ir jų informavimas apie galimą paramą ir kokia yra kreipimosi tvarka;

22. siūlo, kad paraiškų teikimo gairėse būtų nuoroda ir į informaciją apie rinką, o svarbiausia – ES įgūdžių panoramą⁽³⁾, kad iš EGF finansuojamos priemonės geriau atitiktų ES darbo rinkos poreikius ir dar mano, kad EGF reglamente numatyta judumo pašalpa galėtų būti skirta paremti darbuotojus, kad jie užpildytų darbo rinkose susidariusias įgūdžių spragas kitose Sąjungos šalyse;

23. palankiai vertina pastangas supaprastinti išlaidų tinkamumo reikalavimus, tačiau patirtis parodė, kad valstybės narės nenusiteikusios išlaidauti, kol nėra sprendimo dėl EGF įgyvendinimo; nurodo, kad dėl to bereikalingai delsiama, darbuotojai nusivilia ir menksta EGF veiksmingumas bei pasitikėjimas juo; teigia, kad būtinas didesnis tikrumas, jeigu norima darbuotojus paremti skubiai;

24. rekomenduoja kitame institucijų susitarime numatyti spartesnį tvirtinimo procesą, o jei ne, siūlo Europos Komisijai skirti valstybės narėms tarpinį mokėjimą po paraiškos pradinio įvertinimo ir patvirtinimo, kad būtų užtikrintas didesnis tikrumas, spręsti atleidimų iš darbo kritiniu laikotarpiu problemą ir mažiau delsti skiriant EGF finansuojamą paramą iš darbo atleistiems darbuotojams;

⁽³⁾ Kaip numatyta „Europa 2020“ pavyzdinėje iniciatyvoje „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“.

25. viliasi, kad paraiškų kokybė pagerės, kai bus gauta daugiau informacijos apie EGF ir šiuo požiūriu ragina valstybes narės išsaugoti bendras žinias apie fondą ir jo įgyvendinimą; be to, siūlo Europos Komisijai rasti ekspertus, turinčius EGF paraiškų teikimo srities patirties, kurie galėtų teikti konsultacijas dėl paraiškų rengimo ir keistis patirtimi su potencialiais naujais pareiškėjais;

Bendro finansavimo normos

26. turėdamas omeny Tarybos sprendimą vėl pradėti taikyti 50 proc. normą (nuo 2012 m. sausio 1 d.), vis dar pritaria galimybei skirti didesnę bendro finansavimo normą EGF nei pasiūlytoji, kad būtų įveikta bendro finansavimo išteklių trūkumo problema ir padidėtų EGF patrauklumas;

27. mano, kad pasiūlytos bendro finansavimo normos (nuo 50 proc. iki 65 proc.) nėra pakankamos;

28. palankiai vertina nuostatą padengti išlaidas, susijusias su EGF paraiškų parengiamąja, valdymo, informavimo, viešinimo, kontrolės ir atskaitomybės veikla, kurią vykdo EGF paraišką įgyvendinančios institucijos (7 straipsnio 3 dalis), ir siūlo, kad išlaidų riba neviršytų 5 proc. visų išlaidų;

EGF aprėpties išplėtimas apimant žemės ūkio sektorių

29. nepritaria EGF taikymo srities išplėtimui apimant ūkininkus, kaip yra siūloma, ir pabrėžia, kad derybose dėl prekybos susitarimų turi būti užtikrinta, kad bus nuosekliai laikomasi bendros žemės ūkio politikos tikslų;

30. mano, kad EGF taikymas žemės ūkio sektoriui, suteikiant ūkininkams galimybę pritaikyti savo veiklą žemės ūkio sektoriuje ir (arba) už jo ribų, iš dalies neatitinka bendrosios žemės ūkio politikos tikslų išsaugoti žemės ūkį visose teritorijose ir noro apsaugoti sektoriaus įvairovę Europos lygiu;

31. klausia, ar sumažinus viršutinę biudžeto ribą, išplėtus naudos gavėjų ratą ir labiau stengiantis padaryti EGF prieinamesnį ir patrauklesnį, siūlomo biudžeto balansas atitinka fondo tikslus, kai žemės ūkio sektoriui numatoma skirti iki 2,5 milijardo eurų (iš 3 milijardų bendro biudžeto); teigia, kad ši suma būtų pernelyg didelė EGF kaip skubiai intervencinei priemonei ir pernelyg maža, siekiant kompensuoti numatytus realius ūkininkavimo ir maisto sektoriaus nuostolius, jeigu bus sudaryti dvišaliai prekybos susitarimai;

32. atkreipdamas dėmesį į šias pamatines išlygas dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant žemės ūkio sektorių, Komitetas turi ir kitų pastabų dėl tokio pasiūlymo aspekto:

— mano, kad pasiūlyme nėra aiškiai pasakyta, kada EGF bus taikomas individualiems ūkininkams, o konkrečiai niaišku, kas bus laikoma ūkio veiklos „prisitaikymu“ prie naujų rinkos sąlygų,

— be to, mano, kad pasiūlytos procedūros EGF paramai, skirtai žemės ūkiui, gauti reikalauja, kad Europos Komisija priimtų nemažai Europos Komisijos deleguotųjų teisės aktų, kuriuos reikėtų išsamiau apsvarstyti,

— mano, kad paramos skyrimas trejų metų laikotarpiui po prekybos susitarimo įgyvendinimo yra nepakankamas, atsižvelgiant į tai, kad tokių susitarimų poveikis žemės ūkio veiklai gali ir nebūti nedelsiamas,

— siūlo naudojant EGF žemės ūkio sektoriaus reikmėms neapsiriboti ūkininkais ir ūkių darbuotojais – fondo lėšas reikėtų naudoti teikiant gavėjų poreikiams pritaiktą paramą darbuotojams ir tiekėjams, kurie vykdo su žemės ūkiu susijusią tolesnės gamybos grandies veiklą (pavyzdžiui, maisto perdirbimo veiklą), kuriai įtakos turi ir prekybos susitarimai;

33. pripažįsta, kad fondas neturėtų būti naudojamas papildyti pajamas ūkininkams, kuriuos neigiamai paveikė prekybos susitarimas; mano, kad pasiūlyme nepakankamai apgalvota sąsaja su Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP), ir siūlo, kad Europos Komisija pateiktų daugiau informacijos šiuo klausimu;

Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo

34. pabrėžia, kad valstybės narės nepakankamai išnaudojo vietos ir regionų valdžios institucijų galimybes naudojant EGF ir ragina pasinaudoti partnerystės principu ir daugiapakopiu valdymu⁽⁴⁾ rengiant ir įgyvendinant EGF paraiškas ir prižiūrint bei vertinant fondo veiksmingumą;

35. atsižvelgdamas į iki šiol sukaupą patirtį, teigia, kad EGF yra veiksmingesnis, kai rengiant ir įgyvendinant suderintą priemonių, skirtų darbuotojams, paketą yra laikomasi koordinuoto vietinio tarpžinybinio požiūrio ir kai vietos kontaktiniai centrai teikia aiškias ir nuoseklias konsultacijas bei gaires atleistiems darbuotojams;

36. pabrėžia, kad pagal dabartinį reglamentą valstybės narės gali nurodyti, kurie regionai gali tiesiogiai kreiptis dėl EGF paramos; todėl ragina valstybes narės reguliariau naudotis šia galimybe, ypač kai regionai turi sukaupę patirties mokymo, švietimo srityje ir (arba) dalyvauja remiant įmones ir jas vystant; mano, kad taip būtų išvengta delsimo teikiant paraiškas ir

⁽⁴⁾ Partnerystės ir daugiapakopio valdymo principai, nustatyti Reglamentu, kuriuo nustatomos struktūrinių fondų ir kitų ES fondų bendrosios nuostatos (COM(2011) 615 final).

sprendžiant pajėgumų klausimus nacionaliniu lygiu, nes valstybių narių ministerijoms dažnai nepakanka nei būtinų gebėjimų, nei išteklių kurti ir teikti vietos (regionines) paramos paslaugas;

37. siūlo Europos Komisijai sukurti geriausios praktikos pavyzdžių įgyvendinimo duomenų bazę, o paraiškų teikimo gairėse (minimose 12 straipsnio 2 dalyje) numatyti kriterijus dėl daugiapakopės partnerystės;

38. mano, kad tebesitęsiant valstybės garantuotų skolų krizei ir valstybių biudžetams jaučiant jos padarinius, galima būtų apsvarstyti galimybę EGF taikyti tais atvejais, kai viešasis sektorius atsikrato didelio skaičiaus darbuotojų ir kai toks darbuotojų atleidimas padaro neigiamą poveikį darbo rinkai kai kurių šalių vietos (regionų) ekonomikoje;

39. mano, kad vertėtų pasiūlyme aiškiau paminėti vietos ir regionų valdžios institucijas, ypač 8 straipsnio 2 dalyje (paraiškose turėtų būti pateikta informacija apie konsultavimosi su vietos ir regionų valdžios institucijomis tvarką ir nurodytos agentūros, kurios įgyvendina priemonių paketą) ir 11 straipsnio 4 dalyje (nurodant, kad Komisija turėtų konsultuoti vietos ir regionų valdžios institucijas dėl EGF naudojimo).

40. mano, kad komunikacijos priemonės turi būti patobulintos a) aiškiau numatius komunikacijos būdus tarp institucijų, atsakingų už EGF valdymą, pradedant Europos Komisija, baigiant nacionaliniais ir vietos (regionų) valdžios organais, ir b) veiksmingiau, prisiderinant prie konkrečių atvejų, bendrauti su darbuotojais, EGF paramos gavėjais, ir siūlo tam tikslui sukurti tinklalapį, kuriame būtų pateikta bendra informacija, ir portalo svetainę, leidžiančią atleistiems darbuotojams ir paramos agentūroms konfidencialiai keistis asmeninio pobūdžio informacija.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(10) rengdamos suderintą aktyvių darbo rinkos politikos priemonių paketą, valstybės narės pirmenybę turėtų teikti toms priemonėms, kurios geriausiai padėtų didinti atleistų darbuotojų galimybes įsidarbinti. Valstybės narės turėtų siekti, kad per 12 mėn. nuo paraiškos pateikimo dienos į darbo rinką reintegravotųsi bent 50 proc. remtinų darbuotojų;	(10) rengdamos suderintą aktyvių darbo rinkos politikos priemonių paketą, valstybės narės pirmenybę turėtų teikti toms priemonėms, kurios geriausiai padėtų didinti atleistų darbuotojų galimybes įsidarbinti. Valstybės narės turėtų siekti, kad per 12 mėn. nuo <u>lėšų patvirtinimo</u> dienos į darbo rinką reintegravotųsi bent 50 proc. remtinų darbuotojų;

Paiškinimas

Nuo paraiškos pateikimo iki lėšų patvirtinimo vidutiniškai praeina nuo 12 iki 17 mėn. Daugelis valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų negali per šį laikotarpį suteikti lėšų. Reikalavimas, kad per 12 mėn. po paraiškos pateikimo datos 50 proc. remtinų darbuotojų įsidarbintų, kai kuriuos asmenis gali atgrasyti teikti paraišką dėl paramos.

2 pakeitimas

4 straipsnio 2 punktą

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4 straipsnis Intervencijos kriterijai 2. Mažose darbo rinkose arba paraišką teikiančios valstybės narės tinkamai pagrįstomis išskirtinėmis aplinkybėmis pagal šį straipsnį teikiama paraiška skirti finansinę paramą gali būti laikoma priimtina, net jei nevisiškai atitinka 1 dalies a arba b punktuose nustatytus kriterijus, kai darbuotojų atleidimas turi didelės įtakos užimtumo lygiui ir vietos ekonomikai. Valstybės narės nurodo, kurių iš 1 dalies a arba b punktuose nustatytų intervencijos kriterijų nevisiškai laikomasi.	4 straipsnis Intervencijos kriterijai 2. Mažose darbo rinkose arba paraišką teikiančios valstybės narės tinkamai pagrįstomis išskirtinėmis aplinkybėmis, <u>pavyzdžiui, mažų valstybių narių ar atokių regionų atveju</u> , pagal šį straipsnį teikiama paraiška skirti finansinę paramą gali būti laikoma priimtina, net jei nevisiškai atitinka 1 dalies a arba b punktuose nustatytus kriterijus, kai darbuotojų atleidimas turi didelės įtakos užimtumo lygiui ir vietos ekonomikai. Valstybės narės nurodo, kurių iš 1 dalies a arba b punktuose nustatytų intervencijos kriterijų nevisiškai laikomasi.

Paiškinimas

Ši galimybė numatyta aptariamo pasiūlymo 6 konstatuojamojoje dalyje, todėl norint užtikrinti didesnę teisinę tikrumą ją derėtų įtraukti ir į pasiūlymo straipsnius. Kadangi pasiūlyme dėl reglamento dėl EGF konkrečiai nurodomi „atokūs regionai“, manome, kad vadovaujantis SESV 349 straipsniu yra labai svarbu, kad būtų aišku, kad kalbėdami apie atokius regionus mes omenyje turime būtent atokiausius regionus, kad jie taip pat galėtų pasinaudoti tomis išimtimis, leidžiančiomis gauti visapusišką šio fondo paramą. Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad atokiausiems regionams priklauso didžiausią nedarbo lygį turintys Europos regionai ir kad ribotas jų ekonomikos dydis neleidžia kurti įmonių, kuriose dirbtų EGF fondo paramai gauti reikiamas darbuotojų skaičius, ir todėl jie atsidurtų akivaizdžiai nepalankioje padėtyje.

3 pakeitimas

8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Su paraiška pateikiama ši informacija ir dokumentai:	Su paraiška pateikiama ši informacija ir dokumentai:
a) analizė, pagrindžianti darbuotojų atleidimo sąsają su esminiais pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais, rimtais vietos, regiono ar nacionalinės ekonomikos sutrikdymais, kuriuos sukėlė netikėta krizė, naujomis rinkos sąlygomis žemės ūkio sektoriuje valstybėje narėje, atsiradusiomis dėl Europos Sąjungos parafluoto prekybos susitarimo pagal GATT XXIV straipsnį arba daugiašalio PPO narių parafluoto susitarimo, laikantis 2 straipsnio c punkto. Ši analizė grindžiama tinkamiausio lygmens statistiniais duomenimis ir kita informacija, kad būtų įvertinta atitiktis intervencijos kriterijams, nustatytiems 4 straipsnyje;	a) analizė, pagrindžianti darbuotojų atleidimo sąsają su esminiais pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais, rimtais vietos, regiono ar nacionalinės ekonomikos sutrikdymais, kuriuos sukėlė netikėta krizė, naujomis rinkos sąlygomis žemės ūkio sektoriuje valstybėje narėje, atsiradusiomis dėl Europos Sąjungos parafluoto prekybos susitarimo pagal GATT XXIV straipsnį arba daugiašalio PPO narių parafluoto susitarimo, laikantis 2 straipsnio c punkto. Ši analizė grindžiama tinkamiausio lygmens statistiniais duomenimis ir kita informacija, kad būtų įvertinta atitiktis intervencijos kriterijams, nustatytiems 4 straipsnyje;
b) atleistų darbuotojų skaičius pagal 5 straipsnį ir įvykių, lėmusių jų atleidimą, paaiškinimas;	b) atleistų darbuotojų skaičius pagal 5 straipsnį ir įvykių, lėmusių jų atleidimą, paaiškinimas;
c) prireikus darbuotojus atleidžiančių įmonių, tiekėjų ar tolesnės gamybos grandies įmonių, sektorių išvardijimas ir remtinų darbuotojų kategorijos;	c) prireikus darbuotojus atleidžiančių įmonių, tiekėjų ar tolesnės gamybos grandies įmonių, sektorių išvardijimas ir remtinų darbuotojų kategorijos;
d) tikėtinas darbuotojų atleidimo poveikis vietos, regiono ar nacionalinei ekonomikai ir užimtumui;	d) tikėtinas darbuotojų atleidimo poveikis vietos, regiono ar nacionalinei ekonomikai ir užimtumui;
	e) <u>atleistų darbuotojų profilis ir pradinis darbuotojų išsilavinimo ir mokymo poreikių bei ketinimų steigti įmonę vertinimas;</u>
e) preliminarus remtiniams darbuotojams skirto suderinto individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketo kiekvienos priemonės biudžetas;	ef) preliminarus remtiniams darbuotojams skirtu suderinto individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketo kiekvienos priemonės biudžetas;
f) data, kada pradėta arba planuojama pradėti teikti individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas atleistiems darbuotojams ir pradėti EGF paramos panaudojimo veiklą, kaip nustatyta 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse;	fg) data, kada pradėta arba planuojama pradėti teikti individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas atleistiems darbuotojams ir pradėti EGF paramos panaudojimo veiklą, kaip nustatyta 7 straipsnio 1 ir 3 dalyse;
g) tvarka, pagal kurią buvo konsultuotasi su socialiniais partneriais ar kitomis susijusiomis organizacijomis;	gh) tvarka, pagal kurią buvo konsultuotasi su <u>atleistais darbuotojais arba jų atstovais</u> , socialiniais partneriais, <u>vietos ir regionų valdžios institucijomis</u> ar kitomis susijusiomis organizacijomis;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
h) patvirtinimas, kad prašoma EGF parama atitinka procedūrinės ir materialinės Sąjungos valstybės pagalbos taisykles, ir patvirtinimas, kad individualiems poreikiams pritaikytos paslaugos nepakeičia priemonių, kurias įmonės privalo taikyti pagal nacionalinius teisės aktus arba kolektyvines sutartis;	h) patvirtinimas, kad prašoma EGF parama atitinka procedūrinės ir materialinės Sąjungos valstybės pagalbos taisykles, ir patvirtinimas, kad individualiems poreikiams pritaikytos paslaugos nepakeičia priemonių, kurias įmonės privalo taikyti pagal nacionalinius teisės aktus arba kolektyvines sutartis;
i) nacionalinio bendro finansavimo šaltiniai;	i) <u>įrodymai, kad taip yra papildomos dabar taikomos nacionalinės paramos priemonės ir egzistuoja sinergija su dabartinėmis struktūrinių fondų veiklos programomis;</u>
j) prireikus, bet kokie kiti reikalavimai, kurie gali būti nustatyti pagal 4 straipsnio 3 dalį priimtame deleguotajame akte.	j) prireikus, bet kokie kiti reikalavimai, kurie gali būti nustatyti pagal 4 straipsnio 3 dalį priimtame deleguotajame akte.

Paaiškinimas

Šiomis papildytais nuostatomis siekiama užtikrinti, kad paraiškos EGF paramai gauti geriau atitiktų atleistų darbuotojų poreikius ir lūkesčius ir kad finansuojamos priemonės visapusiškai atitiktų ES ir nacionalinę politiką.

4 pakeitimas

11 straipsnio 4 dalis

Techninė pagalba Komisijos iniciatyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisijos techninė pagalba apima informacijos teikimą ir valstybių narių konsultavimą EGF naudojimo, stebėjimo ir vertinimo klausimais. Komisija informaciją apie EGF naudojimą taip pat gali teikti Europos ir nacionaliniams socialiniams partneriams.	Komisijos techninė pagalba apima informacijos teikimą ir valstybių narių konsultavimą EGF naudojimo, stebėjimo ir vertinimo klausimais. Komisija <u>aiškias gaires</u> apie EGF naudojimą taip pat teiks Europos ir nacionaliniams socialiniams partneriams <u>bei vietos ir regionų valdžios institucijoms</u> .

Paaiškinimas

Savaime aišku.

5 pakeitimas

13 straipsnio 1 dalis

Finansinės paramos nustatymas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisija, remdamasi pagal 8 straipsnio 3 dalį atliktu vertinimu, ypač atsižvelgdama į remtinų darbuotojų skaičių, siūlomus veiksmus ir numatomas sąnaudas, kuo greičiau įvertina ir pasiūlo finansinės paramos, jei ji skiriama, sumą, kuri negali viršyti turimų išteklių. Ši suma negali viršyti 60 proc. visų 8 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytų numatytų sąnaudų arba 75 proc. šių sąnaudų,	Komisija, remdamasi pagal 8 straipsnio 3 dalį atliktu vertinimu, ypač atsižvelgdama į remtinų darbuotojų skaičių, siūlomus veiksmus ir numatomas sąnaudas, kuo greičiau įvertina ir pasiūlo finansinės paramos, jei ji skiriama, sumą, kuri negali viršyti turimų išteklių. Ši suma negali viršyti 60 proc. visų 8 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytų numatytų sąnaudų arba 75 proc. šių sąnaudų,

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
kai paraišką pateikė valstybė narė, <u>kuri gauna paramą iš Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės arba pagal Mokėjimų balanso reglamentą.</u>	kai paraišką pateikė valstybė narė, kurios teritorijoje yra bent vienas NUTS II lygmens regionas, <u>kuris yra „mažiau išsivystęs“, todėl atitinka</u> struktūrinių fondų paramos reikalavimus, <u>arba kuri gauna paramą iš Europos stabilumo mechanizmo arba pagal Mokėjimų balanso reglamentą.</u> Vertindama tokias paraiškas Komisija nusprendžia, ar <u>75</u> proc. bendro finansavimo norma yra pagrįsta.

Paiškinimas

Europos Komisijos pasiūlymui trūksta aiškumo, tikrumo ir nešališkumo. Atsižvelgiant į 2011 m. gruodžio 1 d. Užimtumo tarybos sprendimą vėl grįžti prie 50 proc. bendro finansavimo normos, pasiūlyme siūloma aukštesnė bazinė bendro finansavimo norma ir didesnė norma valstybėms narėms, labiausiai pajutusioms dabartinės valstybės garantuotų skolų krizės padarinius; tokia didesnė norma turėtų padėti įveikti bendro finansavimo lėšų stygių ir suteikti valstybėms narėms daugiau tikrumo rengiant paraišką.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programa

(2012/C 225/13)

REGIONŲ KOMITETAS

- pakartoja, kad pagal programą vykdomus veiksmus visų pirma būtina nukreipti į nuo krizės ypač nukentėjusį jaunimą. Kadangi jaunimo nedarbas viršija 20 proc., jam turėtų būti teikiamas prioritetas. Ne mažesnis dėmesys turėtų būti skiriamas ir ilgalaikiams bedarbiams – grupei, kuriai šiuo metu vidutiniškai priklauso 3,8 proc. darbingo amžiaus žmonių ES valstybėse narėse;
- dar kartą pabrėžia esąs įsitikinęs, kad socialinėms inovacijoms skirtoje pasiūlymo dalyje reikia numatyti eksperimentavimui vietoje skirti kur kas didesnę lėšų dalį nei nurodo Komisija, visų pirma projektams, susijusiems su politikos prioritetais ir ypač jaunimo socialine įtrauktimi;
- patvirtina, kad svarbu Europos lygmeniu remti geografinį darbuotojų judumą, ir mano, kad EURES tinklas bus dar naudingesnė priemonė, jeigu jis iš tikrųjų padės susieti darbo paklausą su pasiūla ir jeigu jo rezultatus bus galima veiksmingai įvertinti. Komitetas pabrėžia galimą regionų ir vietos valdžios institucijų indėlį šioje srityje;
- vis dėlto abejoja dėl sprendimo socialinių inovacijų programoje nebeminėti lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija klausimų;

Pranešėjas

Enrico ROSSI (IT / ESP), Toskanos regiono pirmininkas

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programos

COM(2011) 609 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS**

1. palankiai vertina Komisijos sprendimą 2014–2020 m. laikotarpiui pristatyti naujus programas „Progress“, mikrofinansų skyrimo priemonės ir EURES tinklo taisyklės, įtrauktas į Socialinių pokyčių ir inovacijų programą;

2. pabrėžia būtinybę išsamiau išnagrinėti socialinių inovacijų sąvoką ir vertinti inovacijas kaip pagrindinę priemonę, padedančią užkirsti kelią socialinei atskirčiai ir kovoti su jau patiriama atskirtimi, ypač krizės, kuri gali susilpninti Europos sanglaudą ir socialinį modelį, laikotarpiu;

3. vis dėlto abejoja dėl sprendimo socialinių inovacijų programoje nebeminėti lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija klausimų;

4. pakartoja, kad pagal programą vykdomus veiksmus visų pirma būtina nukreipti į nuo krizės ypač nukentėjusį jaunimą. Kadangi jaunimo nedarbas viršija 20 proc., jam turėtų būti teikiamas prioritetas. Ne mažesnis dėmesys turėtų būti skiriamas ir ilgalaikiams bedarbiams – grupei, kuriai šiuo metu vidutiniškai priklauso 3,8 proc. darbingo amžiaus žmonių ES valstybėse narėse;

5. taip pat pabrėžia, jog reikia aiškiau apibrėžti „socialinės ekonomikos“ sąvoką, ir siūlo atsižvelgti į Europos Parlamento ataskaitą apie socialinę ekonomiką ⁽¹⁾;

6. primena, kad svarbu nuosekliai naudoti ir šiai programai skirtas Europos socialinio fondo lėšas. Komitetas pabrėžia, jog būtina, kad Komisija ir pačios regionų valdžios institucijos prisiimtų įsipareigojimą užtikrinti šį nuoseklumą Komisijos nustatytomis priemonėmis. Šis požiūris jau galėtų būti atspindėtas rengiant viešųjų sutarčių ir projektų nagrinėjimo procedūrų gaires;

7. dar kartą pabrėžia esąs įsitikinęs, kad socialinėms inovacijoms skirtoje pasiūlymo dalyje reikia numatyti eksperimentavimui vietoje skirti kur kas didesnę lėšų dalį nei nurodo Komisija, visų pirma projektams, susijusiems su politikos prioritetais ir ypač jaunimo socialine įtrauktimi;

8. patvirtina, kad dabartinėmis politinėmis ir ekonominėmis sąlygomis svarbus vaidmuo tenka mikrokreditams, kurie turėtų padėti piliečiams (visų pirma jaunimui ir moterims) pradėti savarankišką verslą, didinti jų verslumą arba veiklos pajėgumus;

9. dar kartą pabrėžė, kad šiame sektoriuje taip pat didžiausią dėmesį reikėtų skirti silpnoms ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms ar socialinėms įmonėms; primena iki šiol veiksmingai vykdyto mikrofinansavimo patirtį turint omenyje tiek sėkmingas investicijas, tiek žemą negrąžintų paskolų rodiklį;

10. patvirtina, kad svarbu Europos lygmeniu remti geografinį darbuotojų judumą, ir mano, kad EURES tinklas bus dar naudingesnė priemonė, jeigu jis iš tikrųjų padės susieti darbo paklausą su pasiūla ir jeigu jo rezultatus bus galima veiksmingai įvertinti. Komitetas pabrėžia galimą regionų ir vietos valdžios institucijų indėlį šioje srityje;

11. primena, kad, nepaisant institucijų įsipareigojimo, vietos lygmeniu vis dar pastebimos didelės kliūtys geografiniam darbuotojų judumui ES teritorijoje, ypač tų darbuotojų, kurie gyvena nuo žemyno labiau nutolusiuose arba ypač atokiuose regionuose;

12. pabrėžia, jog būtina tobulinti vertinimo procedūras, kad būtų galima suprasti visos programos poveikį, ir prašo, kad Komisija įsipareigotų operatyviai imtis priemonių pagal numatyto galutinio šiuo metu vykdomų atitinkamų programų vertinimo rezultatus – prireikus pakoreguotų naujas programas;

13. **pabrėžia, kad socialinės inovacijos** padeda užkirsti kelią socialinei atskirčiai ir kovoti su jau patiriama atskirtimi, ypač krizės, kuri gali susilpninti Europos sanglaudą ir socialinį modelį, laikotarpiu; primena, kad iš tikrųjų kyla pavojus, kad mus užklups „kartų krizė“, galinti turėti nesuskaičiuojamų pasekmių mūsų visuomenės modeliui ir pačiai demokratinei sistemai; todėl prašo, kad Europa prisiimtų atsakomybę, skatintų socialinius eksperimentus ir skleistų su jais susijusią gerąją praktiką siekdama nustatyti veiksmingus ir visai Sąjungai tinkamus veiklos modelius;

14. primena 2009 m. spalio 7 d. Komiteto nuomonę dėl **mikrofinansų priemonės** ⁽²⁾, ir jos galimą reikšmingą vaidmenį kovojant su atskirtimi. Komitetas, svarstydamas kategorijų, kurioms ši priemonė skirta, apibrėžtį ir paaškindamas, kad ši priemonė skirta ne vartojimo, o naujai steigiamų įmonių finansavimui arba mažų novatoriškų ar socialinių įmonių, paprastai negalinčių naudotis bankų paskolomis, stiprinimui, siekia tiksliau apibrėžti šios priemonės paskirtį. Pabrėžia, kad Europos veiksmai tėra antraeiliai: ji remia kreditą suteikiančius nacionalinius, regionų ar vietos subjektus; be to, akcentuoja, kad ši priemonė svarbi tuo, kad sukuria paramą gaunančių

⁽¹⁾ Europos Parlamento ataskaita apie socialinę ekonomiką (2008/2250(INI))

⁽²⁾ Mikrofinansų priemonė Progress, CdR 224/2009.

įmonių savifinansavimo mechanizmą, kuris dėl aukšto grąžinamosios išmokos dydžio padeda atkurti disponuojamas lėšas. Todėl ragina Europos lygmeniu siekti tvirto europinio reguliavimo, pagal kurį būtų apibrėžtos bendros nuostatos siekiant suderinti ir suvienodinti praktiką mikrokreditų srityje. Be to, Komitetas atkreipia Komisijos dėmesį į puikią praktiką, kai ne pelno organizacijos sėkmingai teikia mikrokreditus. Kad tokia tvarka išliktų svarbu, kad ES nesukurtų savo lygiagrečios sistemos, o remtų dabartines pastangas;

15. kalbant apie **EURES**, prašo Komisiją užtikrinti, kad ši priemonė taptų veiksmingesnė – pasiūla būtų suderinta su paklausa ir būtų pasinaudota nacionalinių bei regioninių užimtumo tarnybų paslaugomis; prašo, kad EURES geriau atitiktų pirmosios darbo vietos ieškančio jaunimo poreikius ir sudarytų palankias sąlygas profesinės patirties neturinčių asmenų judumui, sykiu atsižvelgiant į tai, kad mažesniuose miestuose ir kaimo vietovėse reikalingi jauni kvalifikuoti darbuotojai; taip pat pabrėžia, kad būtina ryžtingai šalinti kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui, viena šių kliūčių – didelis atstumas iki žemyno; reikia, kad ši priemonė padėtų įveikti šias kliūtis ir neapsiribotų vien tik tinkamo darbo paieškos paslaugų teikimu;

Konkretūs klausimai

16. nerimauja dėl to, kad priešingai nei dabartinėje programoje „Progress“, nebeminimi lyčių lygybės ir nediskriminavimo klausimai; tai kelia dvejopą pagrindinį pavojų: dėmesys nukreipiamas nuo būtinybės panaikinti lygybei trukdančias socialines kliūtis ir pasitenkinama tiesiog tradiciniu teisių pripažinimu; kitas pavojus kyla dėl padrikų novatoriškų veiksmų socialinėje srityje;

17. patvirtina, kad programos biudžetas ir toliau netenkina poreikių, ypač socialinio eksperimentavimo srityje, nors Komisija siūlo šiam tikslui skirti 17 proc. biudžeto;

18. mikrofinansų klausimu mano, kad reikia pakartoti, kas buvo pasakyta Komiteto 2009 m. nuomonėje, ypač atsižvelgiant į tai, kad EIB ir EIF bendrai finansuojama programa buvo įgyvendinama tik šiek tiek daugiau nei metus; nurodo, kad ypatingą papildomą dėmesį reikėtų skirti konkretiems paramos mikrokreditų operatoriams veiksams, kad jie būtų pajėgūs laikytis būtiniausių pusiausvyros ir tvarumo sąlygų, primindamas, kad mikrofinansų priemonių veiksmingumas yra glaudžiai susijęs su operatorių dydžiu ir teikiamų mikrofinansų paslaugų kokybe. Todėl reikia skatinti ir remti nacionalinius ir (arba) regionų mikrofinansų tinklus, kurie veikia kaip atskirų vietos operatorių antro lygmens paramos struktūros;

19. pakartoja, kad tais atvejais, kai vykdoma keletas inovacijų mikrofinansų srityje programų, būtina, kad ES veiksmai būtų nuoseklūs; prašo užtikrinti didesnę Socialinių pokyčių ir inovacijų programos ir ESF nuoseklumą atsižvelgiant į tai, kad jų valdymo institucijos yra skirtingos: Komisija šios programos atveju, o nacionalinės ir regionų valdžios institucijos –socialinio fondo atveju; šioje srityje pateikia tris pasiūlymus: regionai turėtų išsipareigoti naudotis socialiniu ar kitais fondais šioje srityje nustatyti gerai praktikai įgyvendinti; Regionų komitetas turėtų pateikti nuoseklumo gaires skelbiant konkursus; atitinkamos vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų, jeigu tai tikslinga atsižvelgiant į projektų teritorinį aspektą, pateikti savo nuomonę dėl kiekvieno iš siūlomų projektų, kad būtų užtikrinta sinergija ir suderinamumas su ESF naudojimu;

20. galiausiai pažymi, kad sudėtinga tiksliau įvertinti trijų programos kryptių, ypač mikrofinansų ir EURES, veiksmingumą ir nustatyti, ar daug pasiekta arba kiek asmenų iš tikrųjų susirado darbą pagal šią programą. Mano, kad Komisija turėtų išsipareigoti greičiau pristatyti vykdomų programų įvertinimo rezultatus, kuriuos ketinama skelbti tik išgaliojus naujoms programoms, ir prireikus pasiūlyti jas iš dalies pakeisti ar papildyti.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

19 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(19) pagal Sutarties 9 straipsnį programa turėtų užtikrinti, kad nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politikos kryptis bei veiksmus būtų paisoma poreikio skatinti didelį užimtumą, užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą ir kovoti su socialine atskirtimi;	(19) pagal Sutarties 9 straipsnį ir siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų programa turėtų užtikrinti, kad nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politikos kryptis bei veiksmus būtų paisoma poreikio skatinti didelį užimtumą, užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą ir kovoti su socialine atskirtimi;

Paiškinimas

Būtina pabrėžti tai, kad įgyvendinant šią programą būtų atsižvelgiama į strategiją „Eropa 2020“.

2 pakeitimas**4 straipsnio 1 punktą**

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4 straipsnis	4 straipsnis
<i>Programos bendrieji tikslai</i>	<i>Programos bendrieji tikslai</i>
1. Programa siekiama šių bendrųjų tikslų:	1. Programa siekiama šių bendrųjų tikslų:
(a) ...	(a) ...
(b) skatinant gerą valdymą, abipusį mokymąsi ir socialines inovacijas remti tinkamų, prieinamų ir veiksmingų socialinės apsaugos sistemų bei darbo rinkų kūrimą ir palengvinti politikos reformas;	(b) skatinant <u>visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą</u> , gerą valdymą, abipusį mokymąsi ir socialines inovacijas remti tinkamų, prieinamų ir veiksmingų socialinės apsaugos sistemų bei darbo rinkų kūrimą ir palengvinti politikos reformas;
(c) ...	(c) modernizuoti Sąjungos teisės aktus pagal pažangaus reglamentavimo principus ir užtikrinti, kad darbo sąlygas reglamentuojantys Sąjungos teisės aktai būtų veiksmingai taikomi;
(d) kuriant atviras ir visiems prieinamas Sąjungos darbo rinkas skatinti geografinį darbuotojų judumą ir didinti galimybes įsidarbinti;	(d) kuriant atviras ir visiems prieinamas Sąjungos darbo rinkas skatinti geografinį darbuotojų judumą ir didinti galimybes įsidarbinti;
(e) didinant mikrofinansavimo galimybes pažeidžiamoms grupėms ir labai mažoms įmonėms, taip pat gerinant socialinių įmonių finansavimo galimybes skatinti užimtumą ir socialinę įtrauktį.	(e) didinant mikrofinansavimo galimybes <u>jaunimui</u> , pažeidžiamoms grupėms ir labai mažoms įmonėms, taip pat gerinant socialinių įmonių finansavimo galimybes skatinti užimtumą ir socialinę įtrauktį.
	(f) <u>remiant visų atitinkamų subjektų aktyvų įsitraukimą į tolesnę veiklą, susijusią su tokiais ES prioritetais, dėl kurių jau susitarta, kaip aktyvi įtrauktis, benamystė ir būsto atskirtis, vaikų skurdas, energijos nepriteklis ir migrantų bei etninių mažumų skurdas.</u>

Paiškinimas

Dėl b punkto – reikia skatinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą vystant socialinės apsaugos sistemą. Dėl e punkto – mikrofinansavimas gali būti vienintelis būdas padėti jaunimui įsteigti arba išplėsti įmonę. Dėl f punkto – aktyvus visų atitinkamų subjektų įtraukimas yra būtina šios programos sąlyga.

3 pakeitimas

5 straipsnio 2 punkto a įtrauka

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Asignavimai 3 straipsnio 1 dalyje nustatytoms programos kryptims paskirstomi tokiomis preliminaromis procentinėmis dalimis: (a) „Progress“ kryptčiai – 60 proc.; bent 17 proc. šių asignavimų bus skirta socialiniams eksperimentams, kaip novatoriškų sprendimų bandymo, vertinimo ir vėlesnės sklaidos metodui, skatinti; (b) EURES kryptčiai – 15 proc.; (c) mikrofinansų ir socialinio verslumo kryptčiai – 20 proc.	Asignavimai 3 straipsnio 1 dalyje nustatytoms programos kryptims paskirstomi tokiomis preliminaromis procentinėmis dalimis: (a) „Progress“ kryptčiai – 60 proc.; bent 17 25 proc. šių asignavimų bus skirta socialiniams eksperimentams, kaip novatoriškų sprendimų bandymo, vertinimo ir vėlesnės sklaidos metodui, skatinti ir bent 10 proc. – kovoti su jaunimo nedarbu; ši procentinė dalis konkrečiu atveju gali būti padvigubinta siekiant remti su politikos prioritetais ir visų pirma jaunimo įtrauktimi susijusius socialinio eksperimentavimo projektus atsižvelgiant į 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos komunikatą „Jaunimo galimybių iniciatyva“ ir įgyvendinamą strategijos „Europa 2020“ pavyzdinę iniciatyvą „Judus jaunimas“; (b) EURES kryptčiai – 15 proc.; (c) mikrofinansų ir socialinio verslumo kryptčiai – 20 proc.

Paiškinimas

Labai svarbu pabrėžti, kad reikia atskirai skirti dėmesį konkrečioms eksperimentams ir kovai su jaunimo nedarbu, ypač atsižvelgiant į naujausius statistinius duomenis.

4 pakeitimas

8 straipsnio 1 punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
8 straipsnis Nuoseklumas ir papildomumas Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina, kad programos veikla derėtų su kita Sąjungos veikla – visų pirma su Europos socialinio fondo (ESF) veikla, taip pat veikla tokiose srityse kaip socialinis dialogas, teisingumas ir pagrindinės teisės, švietimas, profesinis mokymas ir jaunimo politika, moksliniai tyrimai ir inovacijos, verslumas, sveikata, ES plėtra ir išorės santykiai, bendra ekonominė politika, ir ją papildytų.	8 straipsnis Nuoseklumas ir papildomumas Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina, kad programos veikla derėtų su kita Sąjungos veikla – visų pirma su Europos socialinio fondo (ESF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ veikla, taip pat veikla tokiose srityse kaip socialinė apsauga ir įtrauktis, socialinis dialogas, teisingumas ir pagrindinės teisės, švietimas, profesinis mokymas ir jaunimo politika, moksliniai tyrimai ir inovacijos, verslumas, sveikata, ES plėtra ir išorės santykiai, bendra ekonominė politika, ir ją papildytų. Šiuo tikslu nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijos, skirstydamos ES lėšas, visų pirma ESF lėšas, pirmenybę teikia sėkmingų eksperimentų įgyvendinimui. Kad būtų užtikrintas projektų ir regioninių programų nuoseklumas, turi būti konsultuojamasi su tiesiogiai pasiūlytame projekte dalyvaujančiais regionais ir (arba) ESF lėšų pagal veiklos programas gavėjais, kad per Komisijos nustatytą terminą jie galėtų pateikti savo nuomonę dėl projektų ir minėto nuoseklumo. Ju nuomonė gali padėti įvertinti projektus.

Paiškinimas

ERPF vis dažniau finansuoja socialinę veiklą, todėl būtų naudinga užtikrinti, kad jis papildytų finansavimą iš kitų šaltinių. Atsižvelgiant į santykinį Europos ir nacionalinių viešųjų lėšų trūkumą, labai svarbu užtikrinti išlaidų nuoseklumą ir sinergiją. Todėl svarbu sustiprinti veiklos tęstinumą tarp eksperimentinių veiksmų, nustatytos gerosios praktikos ir veiksmų, finansuojamų, pavyzdžiui, Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), ypač ESF, lėšomis. Daugeliu atveju svarbu patikrinti, ar užtikrintas nuoseklumas tarp išlaidų eksperimentams ir vėlesnių veiklos išlaidų, vadovaujantis kompetentingų regionų valdžios institucijų nustatytais gairėmis ir neribojant Komisijos teisės pagal atitinkamas taisykles savarankiškai priimti sprendimus dėl projektų patvirtinimo.

5 pakeitimas

13 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<i>Stebėseną</i> Siekdama reguliariai stebėti programą ir nustatyti reikiamus jos politikos bei finansavimo prioritetų pakeitimus, Komisija rengia ir Europos Parlamentui bei Tarybai kas dvejus metus teikia stebėjimo ataskaitas. Tokiose ataskaitose išdėstomi programos rezultatai ir aprašoma, kaip jos veikloje atsižvelgta į lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija, įskaitant prieinamumą, klausimus.	<i>Stebėseną</i> Siekdama reguliariai stebėti programą ir nustatyti reikiamus jos politikos bei finansavimo prioritetų pakeitimus, Komisija rengia ir Europos Parlamentui, bei Tarybai ir Regionų komitetui kas dvejus metus teikia stebėjimo ataskaitas. Tokiose ataskaitose išdėstomi programos rezultatai ir aprašoma, kaip jos veikloje atsižvelgta į lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija, įskaitant prieinamumą, klausimus.

Paiškinimas

Daugelis programoje numatytų veiksmų turi didelės įtakos regioninei veiklai ir yra jos skatinami. Todėl reikia, kad RK turėtų galimybę pateikti savo nuomonę ir pasiūlyti Komisijai regioninę politiką atitinkančias rekomendacijas.

6 pakeitimas

22 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<i>Konkretūs tikslai</i> Kartu su 4 straipsnyje nustatytais bendraisiais tikslais nustatomi mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties konkretūs tikslai: 1. didinti mikrofinansų prieinamumą ir galimybes juos gauti: (a) asmenims, kurie prarado arba kuriems gresia pavojus prarasti darbą arba kuriems sunku patekti ar sugrįžti į darbo rinką, taip pat asmenims, kuriems gresia socialinė atskirtis, ir pažeidžiamiems asmenims, kurie neturi palankių sąlygų pasinaudoti įprastos kredito rinkos paslaugomis ir nori įsteigti arba išplėsti labai mažą įmonę; (b) labai mažoms įmonėms, ypač toms, kuriose dirba a punkte nurodyti asmenys;	<i>Konkretūs tikslai</i> Kartu su 4 straipsnyje nustatytais bendraisiais tikslais nustatomi mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties konkretūs tikslai: 1. iki minimumo sumažinti administracinių kliūčių skaičių ir nekurti naujų, sunkinančių didinti mikrofinansų prieinamumą ir galimybes juos gauti: (a) asmenims, kurie prarado darbą arba kuriems gresia pavojus prarasti darbą arba kuriems sunku patekti ar sugrįžti į darbo rinką, taip pat asmenims, kuriems gresia socialinė atskirtis, jaunimui ir pažeidžiamiems asmenims, kurie neturi palankių sąlygų pasinaudoti įprastos kredito rinkos paslaugomis ir nori įsteigti arba išplėsti labai mažą įmonę savarankiškai ar kartu su kitais tokioje pačioje padėtyje atsidiurais asmenimis; asmenys, kurie nori įsteigti arba išplėsti labai mažą įmonę turi turėti galimybę ne tik gauti mikrofinansavimą, bet ir naudotis kuravimu ir mokymo programomis; (b) labai mažoms įmonėms, ypač toms, kuriose dirba a punkte nurodyti asmenys;

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. stiprinti mikrokreditų teikėjų institucinius gebėjimus;	2. stiprinti mikrokreditų teikėjų institucinius gebėjimus <u>pagerinant jų veiklos sąlygas ir užtikrinant didesnę tvarumą;</u>
3. remti socialinių įmonių plėtrą, visų pirma sudarant galimybes lengviau gauti finansavimą.	<u>3. remti kuravimo ir mokymo programas, skirtas a punkte aptartiems asmenims, kurie nori įsteigti arba išplėsti labai mažą įmonę;</u> <u>3.4.</u> remti socialinių įmonių plėtrą, visų pirma sudarant galimybes lengviau gauti finansavimą.

Paiškinimas

Pirmojo punkto pataisymas reikalingas tam, kad būtų patikslintos gamybai ar profesiniam tobulinimui skirto mikrokredito galutinių gavėjų kategorijos. Antruoju pataisymu pabrėžiama Europos Komisijos ir mikrokreditų sektoriuje aktyviai veikiančių pilietinės visuomenės organizacijų iškelta problema. Kaip tik šiame sektoriuje verslumas, įskaitant mažas įmones, turi būti skatinamas ir remiamas.

7 pakeitimas

23 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<i>Dalyvavimas</i>	<i>Dalyvavimas</i>
1. Mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties veikloje gali dalyvauti 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų valstybių nacionalinio, regioninio arba vietos lygmens viešosios ir privačios organizacijos, kurios tose valstybėse:	1. Mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties veikloje gali dalyvauti 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų valstybių nacionalinio, regioninio arba vietos lygmens viešosios ir privačios organizacijos, kurios tose valstybėse:
(a) teikia mikrofinansus asmenims ir labai mažoms įmonėms;	(a) teikia mikrofinansus asmenims ir labai mažoms įmonėms;
(b) finansuoja socialines įmones.	(b) finansuoja socialines įmones.
2. 1 dalies a punkte nurodytą veiklą vykdančios viešosios ir privačios organizacijos, siekdamos, kad parama pasiektų galutinius jos gavėjus ir kad steigiamos labai mažos įmonės būtų konkurencingos ir perspektyvios, glaudžiai bendradarbiauja su organizacijomis, kurios atstovauja mikrokreditų galutinių gavėjų interesams, ir su organizacijomis, kurios tiems galutiniams gavėjams siūlo kuravimo ir mokymo programas, ypač su tomis, kurias remia ESF.	2. 1 dalies a punkte nurodytą veiklą vykdančios viešosios ir privačios organizacijos, siekdamos, kad parama pasiektų galutinius jos gavėjus ir kad steigiamos labai mažos įmonės būtų konkurencingos ir perspektyvios, glaudžiai bendradarbiauja su organizacijomis, kurios atstovauja mikrokreditų galutinių gavėjų interesams, ir su organizacijomis, kurios tiems galutiniams gavėjams siūlo kuravimo ir mokymo programas, ypač su tomis, kurias remia ESF.
3. 1 dalies a punkte nurodytą veiklą vykdančios viešosios ir privačios organizacijos laikosi aukštų valdymo, administravimo ir vartotojų apsaugos standartų pagal Europos mikrokreditų teikėjų gero elgesio kodeksą ir stengiasi, kad asmenys ir įmonės per daug neįsiskolintų.	3. 1 dalies a punkte nurodytą veiklą vykdančios viešosios ir privačios organizacijos laikosi aukštų valdymo, administravimo ir vartotojų apsaugos standartų pagal Europos mikrokreditų teikėjų gero elgesio kodeksą ir stengiasi <u>užkirsti kelią praktikai, kai mikrokreditai siūlomi taikant labai didelę palūkanų normą ir dažniausiai tokiomis sąlygomis, kurios lemia pernelyg didelį</u> asmenų ir įmonių per daug neįsiskolintumą.

2012 m. gegužės 3 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų dėl bendros žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos po 2013 m. reformos

(2012/C 225/14)

REGIONŲ KOMITETAS

- mano, kad Komisijos pasiūlymai ir toliau negali būti laikomi nuodugnia BŽŪP politikos reforma, kuri būtina norint išsaugoti Europos žemės ūkį ir visas kaimo vietas,
- laikosi nuomonės, kad Komisija daro strateginę klaidą pirmenybę teikdama krizių valdymui *a posteriori*, o ne tiekėjų rinkos reguliavimui,
- prašo Komisijos, kai bus gauti naujų poveikio vertinimų rezultatai, persvarstyti pasiūlymą panaikinti įvairias kvotų ir gamybos teisių sistemas,
- mano, kad būtina nustatyti maisto grandinėje dalyvaujantiems gamintojams palankią jėgų pusiausvyrą,
- laikosi nuomonės, kad Europos Sąjungos prekybos politikos reforma yra gyvybiškai svarbi žemės ūkio sektoriui,
- pritaria, kad labai svarbu subalansuoti paramą, tačiau mano, kad Komisijos pasiūlymo nepakanka norint didinti mažų ir vidutinių ūkių konkurencingumą,
- prašo Komisijos sumažinti išmokų mažinimo ribas nuo 100 000 EUR paramos ir nustatyti 200 000 EUR paramos vienam ūkiui viršutinę ribą,
- norėtų, kad būtų nustatytas preliminarus visiško paramos suvienodinimo Europos mastu grafikas,
- prašo, kad vietovėms, kuriose esama gamtinių arba kitų specifinių kliūčių, skirtoms paramos priemonėms finansuoti valstybės narės galėtų naudoti 10 proc. metinės nacionalinės viršutinės ribos,
- mano, kad labai svarbu skirti pakankamai EŽŪFKP lėšų vietos infrastruktūros kaimo vietovėse vystymui ir užtikrinti kaimo bendruomenėms galimybę pasinaudoti sanglaudos politikos lėšomis iš EŽŪFKP įgyvendinant bendrą kaimo plėtros politiką,
- rekomenduoja vykdant reformą taikyti subsidiarumo principą, kad valstybės narės ir regionai turėtų didesnę veiksmų laisvę,
- tikisi, kad galimybė skirti išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą regionų lygmeniu galėtų paskatinti vietos ir regionų valdžios institucijas ir ūkininkų grupes sudaryti teritorinius paktus,
- prašo užtikrinti visapusišką kaimo vietovių atstovų dalyvavimą partnerystės sutarčių rengimo procese.

Pranešėjas

René SOUCHON (FR / ESP), Overnės regiono tarybos pirmininkas

Pamatiniai dokumentai

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos schemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, COM(2011) 625 final/2

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkos organizavimas (Vieno BRO reglamentas),

COM(2011) 626 final/2

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis,

COM(2011) 627 final/2

Pasiūlymas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos,

COM(2011) 628 final/2

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkos organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės,

COM (2011) 629 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 nuostatos, susijusios su tiesioginėmis išmokomis ūkininkams 2013 m.,

COM(2011) 630 final

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 nuostatos, susijusios su bendrosios išmokos schema ir parama vynuodžių augintojams,

COM(2011) 631 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS**

lūkesčius, laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatų, bei garantuoti vienodas sąlygas visiems Europos ūkininkams;

BŽŪP prioritetai

1. pritaria nustatytiems Europos Komisijos būsimos žemės ūkio politikos tikslams, susijusiems su tvariu gamtos išteklių valdymu, aprūpinimu maistu, žemės ūkio veiklos išsaugojimu visoje Europoje, subalansuota regionų plėtra, Europos žemės ūkio konkurencingumu ir BŽŪP supaprastinimu;

2. vis dėlto mano, kad Komisijos pasiūlymai ir toliau negali būti laikomi nuodugnia BŽŪP politikos reforma, kuri būtina norint išsaugoti Europos žemės ūkį ir visas kaimo vietas ir kuri turi būti formuojama atsižvelgiant į Europos ūkininkų

3. mano, kad Bendra žemės ūkio politika, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, privalo užtikrinti kaimo gyventojams deramą gyvenimo lygį, prilygstantį visos visuomenės gyvenimo lygiui. Šiam tikslui pasiekti būtinos rinkos stabilizavimo priemonės, kurios užtikrintų reguliarias kainas gamintojams ir pagrįstas kainas vartotojams;

4. mano, kad Komisijos pasiūlymas iš naujo subalansuoti paramą yra gyvybiškai svarbus žingsnis, tačiau to nepakanka norint dėmesį sutelkti į mažų ir vidutinių ūkių, taip pat į vietovių, kuriose esama gamtinių kliūčių, konkurencingumą, ir norėtų, kad, stengiantis iš naujo subalansuoti paramą, būtų atsižvelgiama ir į kitus kriterijus, pavyzdžiui, užimtumą;

5. rekomenduoja vykdant reformą siekti kuo didesnio subsidarumo, kad valstybės narės ir regionai turėtų didesnę veiksmų laisvę;

6. mano, kad ypač svarbu supaprastinti žemdirbiams taikomas Bendros žemės ūkio politikos įgyvendinimo administracines taisykles, tačiau laikosi nuomonės, kad šiuo supaprastinamu neturėtų būti pernelyg suvienodinti kriterijai, į kuriuos būtina atsižvelgti, nes priešingu atveju nebūtų įvertinti vietos ir regionų ypatumai;

7. svarbu, kad BŽŪP galėtų padėti gerinti žemės ūkio produktų, visų pirma produktų, kuriems oficialiai suteikiamas kokybės ženklas, kokybę. Todėl prašo Europos Komisijos labiau susieti BŽŪP su kokybės politika;

Rinkų reguliavimas

8. reiškia nusivylimą Komisijos siūlomomis rinkų reguliavimo priemonėmis, kuriomis neabejotinai žengiama atgal Bendros žemės ūkio politikos raidoje. Nors rinkų stabilizavimas numatytas Lisabonos sutartyje, Komisija nesiūlo jokio veiksmingo valstybės gamybos kontrolės mechanizmo;

9. laikosi nuomonės, kad Komisija daro strateginę klaidą pirmenybę teikdama krizių valdymui *a posteriori*, o ne tiekėjų rinkos reguliavimui, kas leistų veiksmingiau ir mažesnėmis sąnaudomis kovoti su kainų svyravimais;

10. prašo Komisijos, kai bus gauti naujų poveikio vertinimų rezultatai, persvarstyti pasiūlymą panaikinti įvairias kvotų ir gamybos (cukraus, pieno ir vynuogių sodinimo) teisių sistemas, visų pirma nepalankiausioje padėtyje esančių regionų ir ypač kalnų regionų atžvilgiu;

11. prašo Komisijos išsaugoti Bendrijos preferencijų sistemą⁽¹⁾ ir pirmenybę teikti intervencinėms ir saugojimo (privataus ir viešojo) priemonėms;

12. mano, kad siekiant būsimoje BŽŪP politikoje Komisijos nustatytų aprūpinimo maistu tikslų, reikia, kad būtų užtikrinta maisto grandinėje dalyvaujantiems gamintojams palanki galios pusiausvyra;

13. laikosi nuomonės, kad Europos Sąjungos prekybos politikos reforma yra gyvybiškai svarbi žemės ūkio sektoriui, kurio sąskaita neturėtų būti plėtojamas tik eksportas į trečiąsias šalis pramonės ir paslaugų sektoriuose;

14. mano, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo numatyta 2,5 mlrd. EUR suma yra nepakankama norint reaguoti į kai kurių žemės ūkio sektoriuje sudaromų

prekybos sutarčių pasekmes. Be to, šio fondo paskirtis nėra sumažinti numatomą dvišalių prekybos sutarčių, dėl kurių vyksta derybos, poveikį;

Konvergencija

15. mano, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, deramai atsižvelgdamos į kiekvienos valstybės narės institucinę sąrangą, turi teisinį pagrindą dalyvauti įgyvendinant BŽŪP pagal pirmąjį ramstį, kadangi regionų lygmens subjektų dalyvavimas gali padėti paramą nukreipti teisingesne kryptimi, t. y. atsižvelgiant į žemės ūkio socialinius, aplinkos, agronominius ir teritorijų ypatumus ir tokiu būdu užtikrinti veiksmingesnį fondų lėšų panaudojimą;

16. džiaugiasi, kad Komisijos pasiūlyme atsiskaičiuojama istoriškai susiklosčiusių tiesioginės paramos išmokų dydžio, kadangi tai yra nevienodomis sąlygomis ir neteisingai ūkininkams skiriamos paramos sistema;

17. vis dėlto laikosi nuomonės, kad Komisijos siūlomas paramos paskirstymas nepakankamai teisingas naujų valstybių narių ir ypač Baltijos šalių, kurios gauna mažiausiai tiesioginės Europos Sąjungos paramos, atžvilgiu ir apgailestauja, kad Komisija tiksliai nenurodo, kada parama valstybėms narėms turi būti visiškai suvienodinta. Suvienodinimo sąlygos ir grafikas turėtų būti nustatomi atsižvelgiant gamybos sąnaudas kiekvienoje valstybėje narėje;

18. norėtų, kad bazinės išmokos kiekvienoje valstybėje narėje būtų suvienodinamos palaipsniui, tačiau per priimtina laikotarpį atsižvelgiant ir į skirtingą valstybių narių pradinę padėtį, ir būtų nustatytas preliminarus visiško paramos suvienodinimo Europos mastu grafikas;

Laipsniškas išmokų mažinimas ir ribojimas

19. mano, kad išmokų viršutinės ribos ir išmokų mažinimo ribos yra pernelyg aukštos, todėl prašo Komisijos sumažinti išmokų mažinimo ribas nuo 100 000 EUR paramos ir nustatyti 200 000 EUR viršutinę ribą vienam ūkiui išskaičiuojant ūkininko faktiškai išmokėtus ir deklaruotus atlyginimus, įskaitant atlyginimą už ūkininko darbą;

20. prašo Komisijos, kad dėl šio laipsniško išmokų mažinimo sutaupyta lėša būtų galima skirti priemonėms ir veiksams, kuriuos kiekviena valstybė narė mano esant reikalingus savo teritorijoje, finansuoti;

Paramos susiejimas

21. mano, kad paramos susiejimas kai kuriuose gamybos sektoriuose ar tam tikruose pažeidžiamuose regionuose yra būtinas siekiant išsaugoti pakankamą gamybos ir pridėtinės vertės kūrimo lygį;

⁽¹⁾ RK nuomonė „BŽŪP ateitis po 2013 m.“, René Souchon, 2010 m., Cdr 127/2010 fin.

22. prašo Komisijos valstybėms narėms suteikti galimybę teikiant susietąją paramą ūkininkams pačioms nuspręsti, kurie žemės ūkio sektoriai patiria tam tikrų sunkumų ir yra ypatingai svarbūs dėl ekonominių, socialinių ar su aplinkos apsauga susijusių priežasčių; taip pat ragina Komisiją sustiprinti susiejimo priemones regionuose, kuriuose esama gamtinių kliūčių, salose ir atokiausiuose regionuose, skiriant dėmesį ne tik reglamento projekte minimiems produktams, bet ir žemės ūkio produktams, kuriems suteiktas oficialus kokybės, taip pat ekologiško žemės ūkio produkto ženklas;

23. mano, kad siekiant įgyvendinti Europos žemės ūkio rinkų stabilizavimo strategijas nesukuriant dirbtinių paramos pagal antrąjį ramstį schemų reikėtų, kad valstybės narės ir (arba) regionai savo nuožiūra pradėtų savanoriškai taikyti su rinkos rizikos valdymu susijusių priemonių dalį (kurią reikia panaikinti kaimo plėtros srityje), kuri neviršytų 7 proc. viršutinės nacionalinės ribos;

Klimatui ir aplinkai naudinga žemės ūkio veikla

24. mano, kad būtina keisti Komisijos siūlomą Europos žemės ūkio gamybos modelį siekiant didesnio ekologiškumo, tačiau ekologiškumo didinimo priemonių grafikas yra per griežtas, kad leistų rasti sprendimų, atitinkančių regionų ir vietos lygmens poreikius, ir optimaliai prisidėti įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus;

25. laikosi nuomonės, kad perėjimą prie tvarių gamybos metodų Europos žemės ūkyje ir šio sektoriaus prisitaikymą prie klimato kaitos reikia labiau remti visų pirma skatinant naujovių novatoriškų prietaikų diegimą žemės ūkyje. Europos Sąjungos įsipareigojimas sukurti tvarią ir novatorišką ekonomiką reikalauja didesnės žemės ūkio ir žuvininkystės politikos, kovos su klimato kaita ir energetikos politikos, regioninės ir mokslinių tyrimų politikos sinergijos. Šiuo atžvilgiu RK pabrėžia būtinybę plėtoti mokslinius tyrimus maisto produktų srityje ir novatoriškų prietaikų potencialą ekologiškų produktų sektoriuje;

26. mano, kad Komisijos siūlomos priemonės yra nepakankamai pritaikytos, kadangi yra pernelyg abstrakčios, todėl prašo labiau laikytis subsidiarumo principo, kad priemonės ekologiškumui didinti būtų įgyvendinamos kiek galima geriau atsižvelgiant į vietos agronominę, aplinkos ir socialinę bei ekonominę padėtį ir leisti vietos ir regionų valdžios institucijoms imtis iniciatyvos taikyti ir valdyti konkrečias agrarinės aplinkosaugos priemones, taip pat suteikti joms galimybę sudaryti teritorines sutartis su ūkininkais ar jų atstovais. Be to, Komitetas norėtų tvirtinti, kad visiems ūkiams turi būti užtikrinta galimybė taikyti šias priemones šiuo tikslu atlikus plataus masto galimų priemonių tipologijos peržiūrą;

27. mano, kad ūkininkams, gavusiems agroekologijos sertifikata, pripažįstamą valstybėse narėse, turėtų būti sudaryta visapusiška galimybė gauti paramą ekologiškumo didinimo priemonėms tuo atveju, jei su šiomis procedūromis susijusios specifikacijos yra pakankamai griežtos ir Europos Komisijos oficialiai

pripažintos, siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse būtų laikomasi vienodų būtiniausių reikalavimų;

28. laikosi nuomonės, kad keliamas reikalavimas 7 proc. žemės ūkio paskirties ploto nenaudoti žemės ūkio tikslais ir priskirti ekologiniu požiūriu svarbiai vietai, gali pasirodyti pernelyg griežtas ir prašo Komisijos laikytis lankstesnio požiūrio ir suteikti regionams galimybę nustatyti šią ribą atsižvelgiant į vietovės ypatumus, taip pat galimybę įtraukti daugiamečių ganyklas;

29. visų pirma prašo Komisijos pasiūlyti tinkamomis priemonėmis įgyvendinti „baltymų planą“ Europos Sąjungoje siekiant paskatinti baltyminių ir ankštinių augalų auginimą, kad būtų galima užtikrinti savarankišką Europos gyvulininkystės ūkių apsirūpinimą baltymais, sumažinti sintetinių azoto trąšų naudojimą ir pagerinti dirvožemio derlingumą;

30. prašo Komisijos iš dalies pakeisti pasiūlyme pateiktą daugiamečių pievų apibrėžtį ir išlaikyti dabar galiojančią apibrėžtį, kurioje nėra nuorodos į žolinių augalų vyravimą;

Vietovės, kuriose esama gamtinių kliūčių

31. prašo regionams, kuriuose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, skiriamas paramos priemones visose valstybėse narėse paskelbti privalomomis. Šios priemonės sudarytų trečią paramos lygį, papildantį bazinės išmokas ir paramą siekiant didesnio ekologiškumo;

32. prašo, kad vietovėms, kuriose esama gamtinių arba kitų specifinių kliūčių, skirtoms paramos priemonėms finansuoti valstybės narės galėtų naudoti 10 proc. metinės nacionalinės viršutinės ribos;

33. prašo, kad nustatant vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, dėmesys taip pat būtų skiriamas teritorinės sanglaudos ir teritorijų planavimo kriterijams, kad būtų galima įvertinti izoliuotumą ar prieigą prie infrastruktūros, ekosistemų pažeidžiamumą, kaip siūloma ankstesnėse RK rekomendacijoje (?);

Įsikūrimas

34. mano, kad Komisijos pasiūlymas dėl bazinės išmokas papildančios specialios paramos jauniems ūkininkams yra žingsnis teisinga kryptimi, tačiau nepakankamas, o ši priemonė turėtų būti neprivaloma;

35. prašo Komisijos imtis ryžtingesnių veiksmų sudarant palankesnes sąlygas ūkininkų įsikūrimui;

36. laikosi nuomonės, kad įsikūrimo problemos yra iš esmės susijusios su sunkumais įsigyti dirbamos žemės ar gauti banko paskolą, todėl prašo, laikantis subsidiarumo principo, paraginti valstybes nars numatyti žemės nuosavybės ir banko garantijų priemones;

(2) „Parama ūkininkams, vykdančioms veiklą gamtinių kliūčių turinčiose vietovėse“, Regionų komitetas, Luis Durnwalder, 2010 m., CdR 314/2009 fin.

Aktyvus ūkininkas ir smulkus ūkininkas

37. prašo Komisijos tiksliau apibrėžti sąvoką „aktyvus ūkininkas“, kad tiesioginės išmokos nebūtų skiriamos fiziniams arba juridiniams asmenims, kurie nedalyvauja ūkio valdyme ir veikloje;

38. mano, kad labai svarbus Komisijos pasiūlymas pripažinti specifinį smulkaus ūkininko statusą, kadangi žemės ūkio veikla sudaro didelę dalį užimtumo kaimo vietovėse daugelyje ES valstybių narių, ir laikosi nuomonės, kad pasiūlyta sistema prisideda prie BŽŪP supaprastinimo, tačiau norėtų, kad žemiausia paramos riba būtų padidinta iki 1 000 EUR;

Kaimo plėtra

39. teigiamai vertina pasiūlymą dėl visiems fondams, įskaitant EŽŪFKP, skirtos Bendros strateginės programos;

40. mano, kad Bendros strateginės programos įgyvendinimas gali būti galimybė sanglaudos politikos srityje taikomą zonų nustatymą taikyti ir kaimo plėtros politikoje. Toks taikymo išplėtimas padėtų geriau suderinti bendrą finansavimą. Todėl prašo Komisijos išnagrinėti tokio taikymo išplėtimo poveikį;

41. laikosi nuomonės, kad Komisijos siekis įtraukti kaimo plėtrą į strategiją „Europa 2020“ ir – dar svarbiau – integruoti ją į bendrą strateginę programą šalia ERPF, ESF, SF ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, atveria galimybes darniam ir integruotam kaimo vietovių vystymui. Daugelyje Europos Sąjungos valstybių narių negalima kaimo vietovių sutapatinti su žemės ūkiu, nes jos kartu yra smulkaus verslo ir gyvenamoji erdvė;

42. todėl mano, kad svarbiausia, viena vertus, skirti pakankamai EŽŪFKP lėšų vietos infrastruktūros kaimo vietovėse vystymui, kita vertus, užtikrinti kaimo bendruomenėms galimybę pasinaudoti sanglaudos politikos lėšomis iš EŽŪFKP įgyvendinant bendrą kaimo plėtros politiką;

43. mano, kad apibrėžiant „mažiau palankias ūkininkauti vietas“ reikia remtis visoje ES įvestais bendrais objektyviais ir palyginamais kriterijais. Šiuo tikslu reikia remtis nauja mažiau palankių ūkininkauti vietovių apibrėžtimi, kuri vis dėlto turėtų būti išplėsta įtraukiant į ją kitus kriterijus, pagal kuriuos Europos Sąjungos lygmeniu būtų atsižvelgiama į kaimo vietovių poreikius ir ypatumus;

44. teigia, kad paskelbtieji šeši prioritetai yra mažai susiję tarpusavyje ir su vienuolika teminių bendrų nuostatų reglamente nustatytų tikslų ir ši nauja struktūra nei suderinama su šiuo metu galiojančiu reglamentu, kurį sudaro keturios ašys, nei padeda užtikrinti integruotą požiūrį įgyvendinant kitus fondus pagal bendrą strateginę programą;

45. todėl prašo Komisijos sukurti Europos kaimo plėtros strategiją, kurią kiekviena valstybė narė galėtų pritaikyti sudarydama partnerystės sutartis pagal regionų ypatumus;

46. pritaria galimybei iki 10 proc. pirmajam ramsčiui skirtų fondų lėšų perkelti į antrąjį ramstį;

47. palankiai vertina tai, kad naujame Bendrų nuostatų reglamente nustatomos bendrosios EŽŪFKP ir ERPF, ESF, SF bei Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo taisyklės, ir vertina tai kaip esminį proveržį užtikrinant, kad visi šie fondai būtų įgyvendinami laikantis integruoto teritorinio požiūrio;

48. mano, jog labai svarbu, kad kaimo plėtros reglamentu siekiama kurti su žemės ūkiu nesusijusias darbo vietas kaimo vietovėse, tačiau RK nuomone, taip pat svarbu, kad vykdant visų struktūrinių fondų veiklą būtų atsižvelgta į kaimo vietovių problemas, ir nerimauja dėl kaimo vietovėms numatytos ES paramos pokyčių, kurie nenurodyti naujajame ERPF reglamente;

49. mano, kad netikslinga įtraukti į reglamentą kaimo plėtros rizikos valdymo mechanizmą ir prašo Komisijos jį išbraukti ir suteikti pirmenybę pirmojo ramsčio reguliavimo priemonėms;

50. labai palankiai vertina tai, kad išplėstos LEADER nuostatos, ir bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą bus galima remti ir iš kitų fondų, o tai užtikrins integruotą vietos plėtros strategijų įgyvendinimą ir rėmimą iš tinkamiausių fondų;

51. atkreipia dėmesį į tai, kad miestų apylinkių ūkininkai ir kaimo vietovės atlieka ypatingą vaidmenį propaguojant strategijos „Europa 2020“ tikslus atitinkančius metodus ir mano, kad miestų apylinkėse esančios vietovės, kuriose vykdoma žemės ūkio veikla, pasižymi specifiniais privalumais ir joms taikomi suvaržymai, kurie pagrindžia teminių paprogramių pagal antrąjį ramstį įgyvendinimą;

Valdymas

52. mano, kad labai svarbu bendrame finansavime dalyvaujančias vietas ir regionų valdžios institucijas pripažinti svarbiomis vadovaujančiųjų institucijų partnerėmis įgyvendinant kaimo plėtros reglamentą, kadangi įgyvendinant projektus vietos ir regionų lygmeniu galima geriau ir veiksmingiau panaudoti Europos fondų lėšas;

53. laikosi nuomonės, kad norint sėkmingai reformuoti Bendrą žemės ūkio politiką po 2013 m., būtina sukurti daugapakopio – ES, nacionalinio, regioninio – lygmens valdymo sistemą;

54. prašo užtikrinti visapusišką kaimo vietovių atstovų dalyvavimą partnerystės sutarčių rengimo procese;

55. mano, kad galimybė sukurti paprogramius specifinėms (pvz., kalnų) vietovėms ir salų regionams arba specifiniams sektoriams yra įdomus pasiūlymas, tačiau šie paprogramiai sukurs realios pridėtinės vertės tik tuo atveju, jei jie bus numatyti ir struktūrinių fondų reglamentuose, kad su teritorijų vystymu susiję veiksmai apimtų visas ES finansavimo priemones ir kad su šiais paprogramiais dirbtų vietos ir regionų valdžios institucijos;

56. prašo, kad Regionų komitete būtų vienas vietos ir regionų valdžios institucijų atstovas kaimo plėtros klausimams, kuris padėtų Komisijai atitinkamai suderinti deleguotuosius aktus; Apskritai, parašo peržiūrėti Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato konsultacinių grupių sudėtį, kad šiose grupėse būtų daugiau kaimo vietovėms atstovaujančių narių;

Biudžetas

57. mano, kad 2014–2020 m. laikotarpiu 435,6 mlrd. EUR biudžetas, numatytas daugiametėje finansavimo programoje BŽŪP, kaip integruotai politikai, turėtų būti realiai užtikrintas tiek pagal pirmąjį, tiek pagal antrąjį ramsčius, kadangi artimiausiais metais žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriui teks įveikti rimtus iššūkius;

58. vis dėlto nerimauja dėl Europos masto valstybių skolos krizės ir jos keliamos grėsmės būsimos bendros žemės ūkio politikos biudžetui ir todėl mano, kad naujai BŽŪP reikėtų palikti aukšto lygio finansavimą.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

COM (2011) 626 final

1 pakeitimas

21 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Rengdamos strategijas valstybės narės sudaro vaisių ir daržovių, perdirbtų vaisių bei daržovių ir bananų sektorių produktų, kurie tenkina atitinkamų jų programų reikalavimus, sąrašą. Tačiau į šį sąrašą neįtraukiami produktai, kurie buvo pašalinti iš sąrašo Komisijos deleguotaisiais aktais pagal 22 straipsnio 2 dalies a punktą patvirtintomis priemonėmis. Valstybės narės atrinka produktus remdamosi objektyviais kriterijais, įskaitant, pavyzdžiui, sezoniskumą, galimybę gauti tam tikrų produktų ar aplinkosaugos aspektus. Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės gali teikti pirmenybę Sąjungos kilmės produktams.	Rengdamos strategijas valstybės narės sudaro vaisių ir daržovių, perdirbtų vaisių bei daržovių ir bananų sektorių produktų, kurie tenkina atitinkamų jų programų reikalavimus, sąrašą. Tačiau į šį sąrašą neįtraukiami produktai, kurie buvo pašalinti iš sąrašo Komisijos deleguotaisiais aktais pagal 22 straipsnio 2 dalies a punktą patvirtintomis priemonėmis. Valstybės narės atrinka produktus remdamosi objektyviais kriterijais, įskaitant, pavyzdžiui, sezoniskumą, galimybę gauti tam tikrų produktų ar aplinkosaugos aspektus. Atsižvelgiant į tai, valstybės narės gali teikti pirmenybę produktams, įtraukti į Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programą, turi būti tik Sąjungos kilmės produktams.

Paaiškinimas

Reikia taikyti pirmenybės teikimo Sąjungos produktams sistemą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos ne trečiųjų šalių, o Europos produktams.

2 pakeitimas

Naujas punktas po 101 punkto

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Remdamasi 2012 m. gruodžio 31 d. numatytais pateikti pieno kvotų sistemos ir draudimo sodinti vynuogynus panaikinimo poveikio vertinimo rezultatais, Komisija iki 2013 m. birželio 30 d. pateiks pasiūlymą dėl tolesnių pieno kvotų sistemos ir draudimo sodinti vynuogynus ir cukrinius runkelius panaikinimo procedūrų arba jų peržiūrų.</u>

Paaikškinimas

Ekspertų ataskaitos rodo, kad draudimo sodinti panaikinimas (Tyrimas dėl vynui skirtų vynuogių augintojų teisių liberalizavimo socialinio, ekonominio ir teritorinio poveikio, AREV – MOISA, 2012 m. kovo mėn.) ir kvotų sistemos atsisakymas reiškia gamybos koncentraciją tam tikrose teritorijose, kas turi ekonominių, regioninių ir aplinkos pasekmių, kurias Komisija nepakankamai įvertina.

3 pakeitimas**108 straipsnio 1 dalies pakeitimas**

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Tarpšakinės organizacijos	Tarpšakinės organizacijos
1. Gavusios prašymą valstybės narės pripažįsta bet kuriame iš 1 straipsnio 2 dalyje išvardytų sektorių veikiančias tarpšakines organizacijas:	1. Gavusios prašymą valstybės narės pripažįsta bet kuriame iš 1 straipsnio 2 dalyje išvardytų sektorių veikiančias tarpšakines organizacijas:
a) kurias sudaro ekonominės veiklos, susijusios su produktų gamyba, prekyba jais ir (arba) jų perdirbimu viename ar keliuose sektoriuose, vykdytojai;	a) kurias sudaro ekonominės veiklos, susijusios su produktų gamyba, prekyba jais ir (arba) jų perdirbimu viename ar keliuose sektoriuose, vykdytojai;
b) kurios yra įsteigtos visų ar kai kurių jas sudarančių organizacijų ar asociacijų iniciatyva;	b) kurios yra įsteigtos visų ar kai kurių jas sudarančių organizacijų ar asociacijų iniciatyva;
c) kurios siekia konkretaus tikslo, galinčio apimti bent vieną iš toliau nurodytų tikslų:	c) kurios siekia konkretaus tikslo, galinčio apimti bent vieną iš toliau nurodytų tikslų:
i) tobulinti žinias ir didinti gamybos bei rinkos skaidrumą, be kita ko, skelbiant statistinius duomenis apie kainas, kiekius ir prieš tai sudarytų sutarčių galiojimo trukmę, taip pat teikiant galimų būsimų rinkos pokyčių analizę regioniniu ar nacionaliniu lygmeniu;	i) tobulinti žinias ir didinti gamybos bei rinkos skaidrumą, be kita ko, skelbiant statistinius duomenis apie kainas, kiekius ir prieš tai sudarytų sutarčių galiojimo trukmę, taip pat teikiant galimų būsimų rinkos pokyčių analizę regioniniu ar nacionaliniu lygmeniu;
ii) padėti geriau koordinuoti produktų pardavimo būdus, visų pirma pasitelkiant mokslinius ir rinkos tyrimus;	ii) padėti geriau koordinuoti produktų pardavimo būdus, visų pirma pasitelkiant mokslinius ir rinkos tyrimus, <u>be kita ko, parengiant rodiklius, kurie atspindėtų kainas, ir rinkos tendencijas;</u>
iii) parengti Sąjungos taisykles atitinkančias tipines sutarčių formas;	iii) parengti Sąjungos taisykles atitinkančias tipines sutarčių formas;
iv) geriau išnaudoti produktų potencialą;	iv) geriau išnaudoti produktų potencialą;
v) teikti informaciją ir atlikti tyrimus, būtinus siekiant racionalizuoti, patobulinti ir orientuoti gamybą į produktus, kurie geriau atitinka rinkos poreikius ir vartotojų skonį bei lūkesčius, visų pirma teikti informaciją ir atlikti tyrimus, susijusius su produktų kokybe (įskaitant ypatingas produktų, kuriems suteikta saugoma kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografinė nuoroda, savybes) ir aplinkos apsauga;	v) teikti informaciją ir atlikti tyrimus, būtinus siekiant racionalizuoti, patobulinti ir orientuoti gamybą į produktus, kurie geriau atitinka rinkos poreikius ir vartotojų skonį bei lūkesčius, visų pirma teikti informaciją ir atlikti tyrimus, susijusius su produktų kokybe (įskaitant ypatingas produktų, kuriems suteikta saugoma kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografinė nuoroda, savybes) ir aplinkos apsauga;
vi) ieškoti būdų riboti gyvūnų sveikatos apsaugos ar augalų apsaugos produktų bei kitų priemonių naudojimą, taip pat užtikrinti produktų kokybę ir išsaugoti dirvožemio bei vandens kokybę;	vi) ieškoti būdų riboti gyvūnų sveikatos apsaugos ar augalų apsaugos produktų bei kitų priemonių naudojimą, taip pat užtikrinti produktų kokybę ir išsaugoti dirvožemio bei vandens kokybę;

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
vii) kurti metodus ir priemones produktų kokybei gerinti visais gamybos ir prekybos etapais;	vii) kurti metodus ir priemones produktų kokybei gerinti visais gamybos ir prekybos etapais;
viii) išnaudoti ekologinio ūkininkavimo potencialą ir saugoti bei skatinti tokį ūkininkavimą, taip pat skatinti naudoti kilmės vietos nuorodas, kokybės ženklus ir geografines nuorodas;	viii) išnaudoti ekologinio ūkininkavimo potencialą ir saugoti bei skatinti tokį ūkininkavimą, taip pat skatinti naudoti kilmės vietos nuorodas, kokybės ženklus ir geografines nuorodas;
ix) skatinti integruotą tausią gamybą ar kitus aplinkai nekenksmingus gamybos metodus, taip pat vykdyti šių sričių mokslinius tyrimus;	ix) skatinti integruotą tausią gamybą ar kitus aplinkai nekenksmingus gamybos metodus, taip pat vykdyti šių sričių mokslinius tyrimus;
x) skatinti sveikai vartoti produktus ir informuoti apie pavojingo vartojimo žalą;	x) skatinti sveikai vartoti produktus ir informuoti apie pavojingo vartojimo žalą;
xi) vykdyti pardavimo skatinimo veiklą, visų pirma trečiosiose valstybėse.	xi) vykdyti pardavimo skatinimo veiklą, visų pirma trečiosiose valstybėse.

Paaiškinimas

Būtina, kad rinka turėtų su kainomis susijusį atskaitos tašką, kuris apimtų įvairius veiksmus, net jeigu šis atskaitos taškas nebūtų laikomas privalomu. Sąjungos kilmės produktų pardavimo skatinimo veikla neturėtų būti vykdoma trečiosiose šalyse, nes labai svarbu ją vykdyti vidaus rinkoje, kurioje importuoti trečiųjų šalių produktai daro spaudimą pasiūlai.

4 pakeitimas

112 straipsnio dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Lengviau pritaikyti pasiūlą prie rinkos poreikių padedančios priemonės	Lengviau pritaikyti pasiūlą prie rinkos poreikių padedančios priemonės
Atsižvelgiant į poreikį paskatinti 106–108 straipsniuose nurodytas organizacijas imtis veiksmų, kurie padėtų lengviau pritaikyti pasiūlą prie rinkos poreikių, išskyrus veiksmus, susijusius su pašalinimu iš rinkos, Komisija įgaliojama pagal 160 straipsnį priimti su gyvų augalų, galvijienos, kiaulienos, avienos ir ožkienos, kiaušinių ir paukštienos sektoriais susijusius deleguotuosius aktus dėl priemonių, kuriomis:	Atsižvelgiant į poreikį paskatinti 106–108 straipsniuose nurodytas organizacijas imtis veiksmų, kurie padėtų lengviau pritaikyti pasiūlą prie rinkos poreikių, išskyrus veiksmus, susijusius su pašalinimu iš rinkos, Komisija įgaliojama pagal 160 straipsnį priimti su <u>visais 1 straipsnio 2 dalyje išvardytais gyvų augalų, galvijienos, kiaulienos, avienos ir ožkienos, kiaušinių ir paukštienos</u> sektoriais susijusius deleguotuosius aktus dėl priemonių, kuriomis:
a) gerinama kokybė;	a) gerinama kokybė;
b) skatinama geriau organizuoti gamybą, perdirbimą ir prekybą;	b) skatinama geriau organizuoti gamybą, perdirbimą ir prekybą;
c) sudaromos palankesnės sąlygos registruoti rinkos kainų tendencijas;	c) sudaromos palankesnės sąlygos registruoti rinkos kainų tendencijas;
d) leidžiama sudaryti trumpalaikes ir ilgalaikes prognozes remiantis taikomais gamybos būdais.	d) leidžiama sudaryti trumpalaikes ir ilgalaikes prognozes remiantis taikomais gamybos būdais.

Paaiškinimas

ES teisės aktuose reikia numatyti visus įmanomus veiksmus, kad šios priemonės būtų taikomos visiems sektoriams, nes šie klausimai aktualūs visiems sektoriams, o ne tik jų daliai, be to, jie yra labai svarbi gamintojų organizacijų, gamintojų organizacijų asociacijų ir visų sektorių tarpšakinių organizacijų veiklos dalis.

5 pakeitimas

117 straipsnio dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios taisyklės	Bendrosios taisyklės
1. Nepažeidžiant atvejų, kai importo ar eksporto licencijų reikalaujama pagal šį reglamentą, importuojant vieną ar kelis žemės ūkio produktus, išleistinus į laisvą apyvartą, arba eksportuojant vieną ar kelis tokius produktus į Sąjungą arba iš jos, gali būti reikalaujama pateikti licenciją, atsižvelgiant į tai, kad licencijų reikia siekiant valdyti atitinkamas rinkas ir visų pirma siekiant vykdyti prekybos atitinkamais produktais stebėseną.	1. Nepažeidžiant atvejų, kai importo ar eksporto licencijų reikalaujama pagal šį reglamentą, importuojant vieną ar kelis žemės ūkio produktus, išleistinus į laisvą apyvartą, arba eksportuojant vieną ar kelis tokius produktus į Sąjungą arba iš jos, gali būti reikalaujama pateikti licenciją, atsižvelgiant į tai, kad licencijų reikia siekiant valdyti atitinkamas rinkas ir visų pirma siekiant vykdyti prekybos atitinkamais produktais stebėseną.
2. Išskyrus atvejus, kai pagal Sutarties 43 straipsnio 2 dalį priimtame teisės akte numatyta kitaip, licencijas visiems pareiškėjams, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos Sąjungoje, išduoda valstybės narės, nepažeisdamos priemonių, priimtų šio skyriaus nuostatomis taikyti.	2. Išskyrus atvejus, kai pagal Sutarties 43 straipsnio 2 dalį priimtame teisės akte numatyta kitaip, licencijas visiems pareiškėjams, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos Sąjungoje, išduoda valstybės narės, nepažeisdamos priemonių, priimtų šio skyriaus nuostatomis taikyti.
3. Licencijos galioja visoje Sąjungoje.	3. Licencijos galioja visoje Sąjungoje.
	4. <u>Importuojami produktai turi atitikti ir ES produktams taikomas produktų tiekimo į rinką srities nuostatas, įskaitant veterinarijos, augalų apsaugos ir maisto produktų sektorių nuostatas, priimtas siekiant užtikrinti, kad produktai atitiktų higienos ir sveikatos reikalavimus ir apsaugoti žmonių, augalų ir gyvūnų sveikatą bei gyvūnų gerovę, ir aplinkos apsaugos reikalavimus. Importo licencijos neišduodamos Europos Sąjungos importuojamiems produktams, kurie neatitinka minėtų nuostatų.</u>

Paaiškinimas

*Vertėjo pastaba. 117 straipsnio 1 dalies pakeitimas redakcijai lietuvių kalba netaikomas.

117 straipsnio 4 dalis – į rinką tiekiamiems Europos produktams turi būti taikomi kokybės reikalavimai, todėl jie turi atitikti maisto saugos, atsekamumo ir sveikatos, aplinkos apsaugos ir gyvūnų gerovės standartus, privalomus ES gamintojams. Šios taisyklės turi būti taikomos išorės santykių politikoje, visų pirma susitarimuose su trečiosiomis šalimis.

6 pakeitimas

131 straipsnio dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Apsaugos priemonės	Apsaugos priemonės
1. Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 260/2009 dėl bendrų importo taisyklių ⁽¹⁾ ir 2009 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 625/2009 dėl bendrų importo iš tam tikrų trečiųjų šalių taisyklių ⁽²⁾ , taiko Sąjungos rinkos apsaugos nuo importo priemones.	1. Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 260/2009 dėl bendrų importo taisyklių ⁽¹⁾ ir 2009 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 625/2009 dėl bendrų importo iš tam tikrų trečiųjų šalių taisyklių ⁽²⁾ , taiko Sąjungos rinkos apsaugos nuo importo priemones.
2. Išskyrus tuos atvejus, kai pagal kitus Europos Parlamento ir Tarybos teisės aktus, taip pat kitus Tarybos teisės aktus numatyta kitaip, Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalimi, taiko Sąjungos rinkos apsaugos nuo importo priemones, numatytas pagal Sutarties 218 straipsnį sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose.	2. Išskyrus tuos atvejus, kai pagal kitus Europos Parlamento ir Tarybos teisės aktus, taip pat kitus Tarybos teisės aktus numatyta kitaip, Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalimi, taiko Sąjungos rinkos apsaugos nuo importo priemones, numatytas pagal Sutarties 218 straipsnį sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose.
3. Valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija įgyvendinimo aktais gali imtis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų priemonių. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.	3. Valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija įgyvendinimo aktais gali imtis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų priemonių. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Gavusi valstybės narės prašymą, sprendimą dėl jo Komisija įgyvendinimo aktais priima per penkias darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.	Gavusi valstybės narės prašymą, sprendimą dėl jo Komisija įgyvendinimo aktais priima per penkias darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.
Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių Komisija, laikydamasi 162 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus.	Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių Komisija, laikydamasi 162 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus.
Apie priimtas priemones nedelsiant pranešama valstybėms narėms, ir šios priemonės iškart įsigalioja.	Apie priimtas priemones nedelsiant pranešama valstybėms narėms, ir šios priemonės iškart įsigalioja.
4. Komisija įgyvendinimo aktais gali panaikinti pagal šio straipsnio 3 dalį priimtas Sąjungos apsaugos priemones arba jas iš dalies pakeisti. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.	4. Komisija įgyvendinimo aktais gali panaikinti pagal šio straipsnio 3 dalį priimtas Sąjungos apsaugos priemones arba jas iš dalies pakeisti. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 162 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.
Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių Komisija, laikydamasi 162 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus.	Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių Komisija, laikydamasi 162 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikomus įgyvendinimo aktus.
	<u>5. Reikėtų patvirtinti apsaugos priemones, visų pirma jei iš trečiųjų šalių importuojami žemės ūkio produktai negarantuoja maisto saugos ir atsekamumo, neatitinka visų vidaus rinkai taikomų sanitarijos, aplinkosaugos ar gyvūnų gerovės reikalavimų, kai rinkose susidaro nepaprasta padėtis arba kai nustatoma, jog nesilaikoma importo licencijose numatytų sąlygų, susijusių su kainomis, kiekiu arba terminais. Šią žemės ūkio produktų importui taikomų sąlygų laikymosi kontrolę turi atlikti realiuoju laiku veikianti integruota ES importo kontrolės sistema.</u>
(¹) OL L 84, 2009 3 31, p. 1.	(¹) OL L 84, 2009 3 31, p. 1.
(²) OL L 185, 2009 7 17, p. 1.	(²) OL L 185, 2009 7 17, p. 1.

Paiškinimas

Prie ES sienų reikia įdiegti lanksčias kontrolės procedūras, kad būtų paprasčiau nustatyti, kurie importuojami žemės ūkio produktai galėtų paskatinti nesąžiningą konkurenciją ES produktams arba pažeisti vidaus rinkos pusiausvyrą, ir kuo skubiau užkirsti kelią jų importui.

7 pakeitimas

144 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
BŽŪP tikslams, ūkininkams ir jų asociacijoms taikomos išimtys	BŽŪP tikslams, ūkininkams ir jų asociacijoms taikomos išimtys
1. Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma šio reglamento 143 straipsnyje nurodytiems susitarimams, sprendimams ir veiksams, kurie būtini Sutarties 39 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti.	1. Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma šio reglamento 143 straipsnyje nurodytiems susitarimams, sprendimams ir veiksams, kurie būtini Sutarties 39 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Sutarties 101 straipsnio 1 dalis visų pirma netaikoma ūkininkų, ūkininkų asociacijų ar tokių asociacijų susivienijimų arba pagal šio reglamento 106 straipsnį pripažintų gamintojų organizacijų, arba pagal šio reglamento 107 straipsnį pripažintų gamintojų organizacijų asociacijų susitarimams, sprendimams ir veiksams, kurie susiję su žemės ūkio produktų gamyba ar prekyba jais arba bendros infrastruktūros naudojimu žemės ūkio produktams sandėliuoti, apdoroti ar perdirbti, ir kuriais neįpareigojama nustatyti vienodų kainų, nebent taip būtų pašalinama konkurencija arba kiltų pavojus, kad nebus pasiekti Sutarties 39 straipsnyje nustatyti tikslai. 2. Pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir išklausiusi atitinkamų įmonių arba įmonių asociacijų ir bet kurių kitų, jos manymu, tinkamų fizinių ar juridinių asmenų nuomonę, Komisija turi išimtinę teisę, su sąlyga, kad jos sprendimus gali peržiūrėti Teisingumo Teismas, įgyvendinimo aktais priimamu sprendimu, kuris paskelbiamas, nustatyti, kurie susitarimai, sprendimai ir veiksmai atitinka 1 dalyje nurodytas sąlygas. Komisija priima tokį sprendimą savo iniciatyva arba valstybės narės kompetentingos institucijos arba suinteresuotosios įmonės ar įmonių asociacijos prašymu. 3. Skelbiant 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą, nurodomi šalių pavadinimai ir sprendimo esmė. Skelbiant sprendimą, atsižvelgiama į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis.	Sutarties 101 straipsnio 1 dalis visų pirma netaikoma a) ūkininkų, ūkininkų asociacijų ar tokių asociacijų susivienijimų arba pagal šio reglamento 106 straipsnį pripažintų gamintojų organizacijų, arba pagal šio reglamento 107 straipsnį pripažintų gamintojų organizacijų asociacijų susitarimams, sprendimams ir veiksams, kurie susiję su žemės ūkio produktų gamyba ar prekyba jais arba bendros infrastruktūros naudojimu žemės ūkio produktams sandėliuoti, apdoroti ar perdirbti, ir kuriais neįpareigojama nustatyti vienodų kainų, nebent taip būtų pašalinama konkurencija arba kiltų pavojus, kad nebus pasiekti Sutarties 39 straipsnyje nustatyti tikslai; b) <u>susitarimams, sprendimams ir veiksams, vykdomiems pagal šio reglamento II skyriaus II antraštinės dalies 3 ir 4 skirsnius;</u> c) <u>susitarimams, sprendimams ir veiksams, kuriais nustatomi rodikliai siekiant užtikrinti, kad gamintojai galėtų padengti savo sąnaudas.</u> 2. Pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir išklausiusi atitinkamų įmonių arba įmonių asociacijų ir bet kurių kitų, jos manymu, tinkamų fizinių ar juridinių asmenų nuomonę, Komisija turi išimtinę teisę, su sąlyga, kad jos sprendimus gali peržiūrėti Teisingumo Teismas, įgyvendinimo aktais priimamu sprendimu, kuris paskelbiamas, nustatyti, kurie susitarimai, sprendimai ir veiksmai atitinka 1 dalyje nurodytas sąlygas. Komisija priima tokį sprendimą savo iniciatyva arba valstybės narės kompetentingos institucijos arba suinteresuotosios įmonės ar įmonių asociacijos prašymu. 3. Skelbiant 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą, nurodomi šalių pavadinimai ir sprendimo esmė. Skelbiant sprendimą, atsižvelgiama į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis.

Paaiškinimas

Pirmoje maisto grandinės grandyje užmezgamiems santykiams ir vykdomoms deryboms dėl sutarčių turėtų būti netaikomos konkurencijos taisyklės. Tai dar svarbiau pieno ir pieno produktų, vaisių ir daržovių sektoriams (žr. Dokumento COM 626 105 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimus), kuriuos reguliuoja ta pati BRO. Mūsų manymu, ši išimtis yra visiškai pagrįsta atsižvelgiant į Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje išvardytas galimas išimtis ir iš dalies pakeistuose 144 straipsnio b ir c punktuose numatytas garantijas. Kita vertus, būtina leisti, kad tam tikromis sąlygomis būtų galima nustatyti rinkos kainų rodiklius, į kuriuos reikia atsižvelgti produktų tiekimo į rinką proceso metu. Šiais rodikliais turi būti atsižvelgiama į gamybos sąnaudas, pasiūlą, paklausą, kainų raidą ir kitus istorinius, struktūrinius ar konjunktūrinius veiksnius, darančius įtaką kainai. Šie rodikliai nėra nustatomi tam, kad būtų nustatomos sąlygos, o tam, kad subjektai galėtų į juos atsižvelgti priimdami sprendimus dėl kainų pirkimo ir pardavimo metu.

8 pakeitimas

155 straipsnio 5 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Sąjunga teikia dalinį finansavimą, kuris atitinka 50 % valstybių narių išlaidų 1 dalyje numatytoms priemonėms.	Sąjunga teikia dalinį finansavimą, kuris atitinka 50 % valstybių narių išlaidų 1 dalyje numatytoms priemonėms.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Tačiau tais atvejais, kai kovojama su snukio ir nagų liga, galvijienos, pieno ir pieno produktų, kiaulienos, avienos ir ožkienos sektoriuose Sąjunga teikia dalinį finansavimą, kuris atitinka 60 % tokių išlaidų.	Tačiau tais atvejais, kai kovojama su snukio ir nagų liga, <u>ir tais atvejais, kai kovojama su kiekvienos valstybės narės patvirtintose programose numatytais ligomis, siekiama jas kontroliuoti arba panaikinti</u> , galvijienos, pieno ir pieno produktų, kiaulienos, avienos ir ožkienos sektoriuose Sąjunga teikia dalinį finansavimą, kuris atitinka 60 % tokių išlaidų.

Paaiškinimas

Mūsų manymu, būtina, kad valstybių narių kovos su pripažintomis gyvūnų ligomis, jų kontrolės ir panaikinimo programos būtų prilygintos kovos su snukio ir nagų liga priemonėms ir turėtų gauti 60 proc. Sąjungos finansavimo.

COM (2011) 625 final/2

9 pakeitimas

9 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Tiesioginės išmokos neskiriamos fiziniams ar juridiniams asmenims arba fizinių ar juridinių asmenų grupėms, jei:	Tiesioginės išmokos neskiriamos <u>arba negali būti perleidi</u> amos fiziniams ar juridiniams asmenims arba fizinių ar juridinių asmenų grupėms, jei
a) metinė tiesioginių išmokų suma sudaro mažiau nei 5 % jų bendrų per paskutinius finansinius metus vykdant ne žemės ūkio veiklą gautų pajamų arba	a) metinė tiesioginių išmokų suma sudaro mažiau nei 5 % jų bendrų per paskutinius finansinius metus vykdant ne žemės ūkio veiklą gautų pajamų arba jie reguliariai nedalyvauja arba dalyvauja laikinai ūkio valdyme ir ūkio darbuose, paliekant pačioms valstybėms narėms teisę nustatyti dalyvavimo kriterijus,
b) jų žemės ūkio paskirties žemę sudaro daugiausia ganyti ar kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikoma žemė ir toje žemėje jie nevykdo minimalios valstybių narių pagal 4 straipsnio 1 punkto c dalį nustatytos veiklos.	b) <u>asmenims ir asmenų grupėms, kurių pajamos, gaunamos vykdant ne žemės ūkio veiklą, sudaro daugiau kaip 75 proc. skiriamos ne didesnės kaip 10 000 EUR tiesioginės paramos išmokos;</u> bc) jų žemės ūkio paskirties žemę sudaro daugiausia ganyti ar kultivuoti tinkamos būklės natūraliai laikoma žemė ir toje žemėje jie nevykdo minimalios valstybių narių pagal 4 straipsnio 1 punkto c dalį nustatytos veiklos.

10 pakeitimas

11 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Konkrečiais kalendoriniais metais pagal šį reglamentą ūkininkui skirtinų tiesioginių išmokų suma sumažinama taip:	Konkrečiais kalendoriniais metais pagal šį reglamentą ūkininkui skirtinų tiesioginių išmokų, <u>iskaitant išmokas už 29 straipsnyje nurodytą klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą</u> , suma sumažinama taip:

Paaiškinimas

Išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą susijusios su gamyba, pasiūlymas jas įtraukti į išmokų ribojimo ir mažinimo priemones taip pat grindžiamas siekiu teisingiau paskirstyti paramą.

11 pakeitimas

14 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Lankstus lėšų pervedimas tarp ramsčių	Lankstus lėšų pervedimas tarp ramsčių
1. Iki 2013 m. rugpjūčio 1 d. valstybės narės gali nuspręsti skirti papildomą paramą priemonėms pagal kaimo plėtros programas, finansuojamas iš EŽŪFKP, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. [...] [RDR], kuri 2014–2019 kalendoriniais metais sudarytų iki 10 % šio reglamento II priede nustatytų valstybių narių metinių nacionalinių viršutinių ribų. Todėl atitinkama suma nebegali būti naudojama tiesioginėms išmokoms skirti.	1. Iki 2013 m. rugpjūčio 1 d. valstybės narės gali nuspręsti skirti papildomą paramą priemonėms pagal kaimo plėtros programas, finansuojamas iš EŽŪFKP, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. [...] [RDR], kuri 2014–2019 kalendoriniais metais sudarytų iki 10 % šio reglamento II priede nustatytų valstybių narių metinių nacionalinių viršutinių ribų. Todėl atitinkama suma nebegali būti naudojama tiesioginėms išmokoms skirti.
Apie pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą Komisijai pranešama iki toje pastraipoje nurodytos datos.	Apie pirmoje pastraipoje nurodytą sprendimą Komisijai pranešama iki toje pastraipoje nurodytos datos.
Pirmoje pastraipoje nurodytais metais procentinis dydis, apie kurį pranešama pagal antrą pastraipą, yra tas pats.	Pirmoje pastraipoje nurodytais metais procentinis dydis, apie kurį pranešama pagal antrą pastraipą, yra tas pats. Šio reglamento 20 straipsnio taikymo atveju valstybės narės gali skirti šias sumas regionams, vadovaudamosi objektyviais ir nediskriminuojančiais kriterijais, numatytais EŽŪFKP nustatytos viršutinės ribos paskirstymui.

Paaiškinimas

Tikslinga numatyti, kad lėšos kaimo plėtrai būtų skiriamos vadovaujantis antrajam ramsčiui numatytais skirstymo kriterijais. Ši sistema turėtų būti lanksti. Pavyzdžiui, jei Lombardijos lygumos (it. *Pianura Lombarda*) regioninei teritorijai nustatoma nacionalinė viršutinė riba, jai priklausantys regionai gali būti suinteresuoti dalį savo išteklį skirti savo kaimo plėtros programoms siekdami įgyvendinti sektorių politiką.

12 pakeitimas

22 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Valstybės narės, besinaudojančios 2 dalyje numatyta galimybe, dalį viršutinės ribos, likusios pritaikius minėtą straipsnio dalį, naudoja teisių į išmokas vertei padidinti tais atvejais, kai bendra pagal bazinės išmokos schemą ūkininko turimų teisių į išmokas vertė, apskaičiuota pagal 2 dalį, yra mažesnė už bendrą 2013 m. gruodžio 31 d., pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 taikant bendrosios išmokos schemą, jo turimų teisių į išmokas, įskaitant specialiąsias teises į išmokas, vertę.	Valstybės narės, besinaudojančios 2 dalyje numatyta galimybe, dalį viršutinės ribos, likusios pritaikius minėtą straipsnio dalį, naudoja teisių į išmokas vertei padidinti tais atvejais, kai bendra pagal bazinės išmokos schemą ūkininko turimų teisių į išmokas vertė, apskaičiuota pagal 2 dalį, yra mažesnė už bendrą 2013 m. gruodžio 31 d. , pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 taikant bendrosios išmokos schemą, jo turimų teisių į išmokas, įskaitant <u>jam priklausančias ir išmokai pagal bendrąją paraišką gauti naudojamas</u> specialiąsias teises į išmokas, vertę.
Todėl kiekvienų susijusio ūkininko teisių į išmokas vienetų vertė nacionaliniu ar regionų lygmeniu padidinama bendros teisių į išmokas pagal bazinės išmokos schemą vertės, apskaičiuotos pagal 2 dalį, ir bendros 2013 m. gruodžio 31 d. ūkininko, pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 taikant bendrosios išmokos schemą, turimų teisių į išmokas, įskaitant specialiąsias teises į išmokas, vertės skirtumo dalimi.	Todėl kiekvienų susijusio ūkininko teisių į išmokas vienetų vertė nacionaliniu ar regionų lygmeniu padidinama bendros teisių į išmokas pagal bazinės išmokos schemą vertės, apskaičiuotos pagal 2 dalį, ir bendros 2013 m. gruodžio 31 d. ūkininko, pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 taikant bendrosios išmokos schemą, turimų teisių į išmokas, įskaitant specialiąsias teises į išmokas, vertės skirtumo dalimi.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Valstybė narė, apskaičiuodama padidinimą, taip pat gali atsižvelgti į 2013 kalendoriniais metais pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 52 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį ir 68 straipsnio 1 dalies b punktą skirtą paramą, jei valstybė narė pagal šio reglamento IV antraštinę dalį atitinkamiems sektoriams nusprendžia netaikyti savanoriškos susietosios paramos.	Valstybė narė, apskaičiuodama padidinimą, taip pat gali atsižvelgti į 2013 kalendoriniais metais pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 52 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį ir 68 straipsnio 1 dalies b punktą skirtą paramą, jei valstybė narė pagal šio reglamento IV antraštinę dalį atitinkamiems sektoriams nusprendžia netaikyti savanoriškos susietosios paramos.
Taikant pirmą pastraipą, 2013 m. gruodžio 31 d. teisės į išmokas turintis ūkininkas – tai ūkininkas, kuriam iki tos datos teisės į išmokas buvo skirtos arba galutinai perduotos.	Taikant pirmą pastraipą, 2013 m. gruodžio 31 d. teisės į išmokas turintis ūkininkas – tai ūkininkas, kuriam iki tos datos teisės į išmokas buvo skirtos arba galutinai perduotos.

Paaiškinimas

Iš dalies keičiama 22 straipsnio 3 dalis (paskutinė dalis). Nustatant teisės į išmokas 2014 m. bus sukurti veiklą nutraukusių asmenų teisių perdavimo ją vykdančioms asmenims mechanizmai. Gruodžio 31 d. terminas gali paskatinti sukčiavimą. Teisės į išmokas turi būti apibrėžtos pagal vertybinių popierių portfelį, naudojimą 2013 m. išmokai pagal bendrąją paraišką gauti.

13 pakeitimas

22 straipsnio 5 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Ne vėliau kaip 2019 paraiškų teikimo metais visų valstybės narės arba, jei taikomas 20 straipsnis, regiono teisių į išmokas vieneto vertė turi būti vienoda.	Ne vėliau kaip 2019 paraiškų teikimo metais visų valstybės narės arba, jei taikomas 20 straipsnis, regiono teisių į išmokas vieneto vertė turi būti vienoda. <u>Komisija per trejus metus nuo reformos pradžios pateikia preliminarų teisių į bendrą išmoką suvienodinimo 27 ES valstybėse narėse grafiką.</u>

Paaiškinimas

Komisija siūlo suvienodinti išmokas valstybėse narėse, tačiau nenurodo nei išmokų valstybėms narėms suvienodinimo termino, nei tvarkos.

14 pakeitimas

Naujas punktas prieš 29 straipsnį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>20 ir 29 straipsniuose numatyta galimybė skirti išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą regionų lygmeniu gali paskatinti vietos ir regionų valdžios institucijas ir ūkininkų grupes sudaryti teritorinius paktus ir tokiu atveju būtų taikoma 33 straipsnyje numatyta 30 proc. viršutinė riba. Teritoriniai paktai suteikia galimybę įgyvendinti konkrečias plataus užmojo kolektyvines iniciatyvas remtinoje žemės ūkio paskirties žemėje, kurių tikslas gerinti vandens išteklių padėtį, vystyti biologinę įvairovę, gerinti dirvožemį atsižvelgiant į vietos ypatumus ir vadovaujantis bendrais ir įvertinamais tikslais.</u>

15 pakeitimas

Naujas punktas prieš 29 straipsnį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>Valstybės narės sukuria „baltymų planą“, pagal kurį būtų skatinama auginti aliejinės ir baltyminės kultūros geriausiai augančias vietas dirvožemio ir klimato sąlygomis ir tokiu atveju būtų taikoma 33 straipsnyje numatyta 30 proc. viršutinė riba.</u>

16 pakeitimas

29 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios taisyklės	Bendrosios taisyklės
1. Ūkininkai, turintys teisę į išmokas pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą, savo reikalavimus atitinkančiuose hektaruose, apibrėžtuose 25 straipsnio 2 dalyje, vykdo šią klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą:	1. Ūkininkai, turintys teisę į išmokas pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą, savo reikalavimus atitinkančiuose hektaruose, apibrėžtuose 25 straipsnio 2 dalyje, vykdo šią klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą:
a) jų ariamoje žemėje auginami bent trys skirtingi pasėliai, jei ūkininko ariama žemė užima daugiau kaip 3 hektarus ir nenaudojama vien tik žolei auginti (sėjamai ar augančiai natūraliai), nepaliekama vien tik pūdymui arba ji didžiąją metų dalį nenaudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti;	a) jų ariamoje žemėje auginami bent trys skirtingi pasėliai, jei ūkininko ariama žemė užima daugiau kaip 3 hektarus ir nenaudojama vien tik žolei auginti (sėjamai ar augančiai natūraliai), nepaliekama vien tik pūdymui arba ji didžiąją metų dalį nenaudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti;
b) jų valdoje išlaikoma esama daugiametė pieva ir	b) jų valdoje išlaikoma esama daugiametė pieva ir
c) jų žemės ūkio paskirties žemėje yra ekologiniu požiūriu svarbi vietovė.	c) jų žemės ūkio paskirties žemėje yra ekologiniu požiūriu svarbi vietovė.
	2. <u>Nukrypstant nuo 1 punkto, šios nuostatos gali būti pritaikytos ūkininkams, sudariusiems teritorinę sutartį, kaip numatyta 29 straipsnyje, suteikiant galimybę sumažinti ūkyje naudojamą medžiagą (trašos, fitosanitariniai produktai ir kt.) ir drėkinimui skirtą vandens kiekį, didinti anglies dioksido kiekį dirvožemyje, sumažinti dirvožemio erozijos ir įdruskėjimo pavojų.</u>

17 pakeitimas

29 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
4. Ūkininkai, kurie laikosi Reglamento (EB) Nr. 834/2007 29 straipsnio 1 dalyje nustatytų ekologinio ūkininkavimo reikalavimų, turi teisę ipso facto gauti šiame skyriuje nurodytą išmoką.	4. Ūkininkai, kurie laikosi Reglamento (EB) Nr. 834/2007 29 straipsnio 1 dalyje nustatytų ekologinio ūkininkavimo reikalavimų, turi teisę <i>ipso facto</i> gauti šiame skyriuje nurodytą išmoką.
Pirma pastraipa taikoma tik valdos vienetams, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 11 straipsnį vykdoma ekologinė gamyba.	<u>Ši rekomendacija taikoma ir tiems ūkininkams, kurių žemės ūkio valda yra valstybių narių pripažintoje nacionalinėje ar regioninėje aplinkos apsaugos zonoje, ir ūkininkams, kurie laikėsi agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimų pagal kaimo plėtros programas.</u> Pirma pastraipa taikoma tik valdos vienetams, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 11 straipsnį vykdoma ekologinė gamyba.

18 pakeitimas

30 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pasėlių įvairinimas	Pasėlių įvairinimas
1. Jei ūkininko ariama žemė užima daugiau kaip 3 hektarus ir nenaudojama vien tik žolei auginti (sėjamai ar augančiai natūraliai), nepaliekama vien tik pūdymui arba ji didžiąją metų dalį nenaudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, tokioje ariamoje žemėje auginami bent trys skirtingi pasėliai. Nė vienam iš minėtų trijų pasėlių neturi būti skiriama mažiau kaip 5 % ariamos žemės, o pagrindiniam pasėliui neturi būti skirta daugiau kaip 70 % ariamos žemės.	1. Jei ūkininko ariama žemė užima daugiau kaip 3 hektarus ir nenaudojama vien tik žolei auginti (sėjamai ar augančiai natūraliai), nepaliekama vien tik pūdymui arba ji didžiąją metų dalį nenaudojama vien tik pasėliams vandenyje auginti, tokioje ariamoje žemėje auginami bent trys skirtingi pasėliai. Nė vienam iš minėtų trijų pasėlių neturi būti skiriama mažiau kaip 5 % ariamos žemės, o pagrindiniam pasėliui neturi būti skirta daugiau kaip 70 % ariamos žemės.
2. Komisija įgaliojama pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatyti sąvokos „pasėlis“ apibrėžtį ir tikslaus skirtingų pasėlių dalių apskaičiavimo taisyklės.	2. Komisija įgaliojama pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatyti sąvokos „pasėlis“ apibrėžtį ir tikslaus skirtingų pasėlių dalių apskaičiavimo taisyklės.
	<u>3. Nukrypstant nuo 1 dalies, šios nuostatos gali būti pritaikytos ūkininkams, sudariusiems teritorinę sutartį, kaip numatyta 29 straipsnyje.</u>

19 pakeitimas

32 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Ūkininkai užtikrina, kad bent 7 % jų reikalavimus atitinkančių hektarų, apibrėžtų 25 straipsnio 2 dalyje, pavyzdžiui, pūdymui palikta žemė, terasos, kraštovaizdžio elementai, apsauginės juostos ir 25 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodyti miškais apželdinti plotai, išskyrus daugiamečių pievų plotus, būtų priskirti ekologiniu požiūriu svarbiai vietai.	Ūkininkai užtikrina, kad bent 7 % jų reikalavimus atitinkančių hektarų, apibrėžtų 25 straipsnio 2 dalyje , pavyzdžiui, pūdymui palikta žemė, terasos, kraštovaizdžio elementai, apsauginės juostos, <u>nuolatinės ganyklos ir 25 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodyti miškais apželdinti plotai</u> , išskyrus daugiamečių pievų plotus, būtų priskirti ekologiniu požiūriu svarbiai vietai.
	<u>Kai sudaroma vietos ir regionų valdžios institucijų ir ūkininkų teritorinė sutartis, kaip numatyta 29 straipsnyje, didžiausia 7 proc. norma bus taikoma visiems sutartyje nurodytiems plotams. Tai leistų ūkiams sutelkti savo išteklius.</u>

Paiškinimas

Agronominiu ir aplinkos požiūriu nustatyti plotų ribas atskirų ūkių mastu nėra tinkamas sprendimas, suvaržantis ūkininkų veiksmus. Tokios ribos turėtų būti nustatomos keleto ūkių ar nedidelių žemės ūkio veiklą vykdančių regionų mastu, numatant išteklių sutelkimo priemonę, leidžiančią taikyti bendrą vidutinę ribą.

20 pakeitimas

33 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
33 straipsnis	33 straipsnis
Finansinės nuostatos	Finansinės nuostatos
1. Šiame skyriuje nurodytai išmokai finansuoti valstybės narės naudoja 30 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.	1. Šiame skyriuje nurodytai išmokai finansuoti valstybės narės naudoja 30 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.
	2. <u>20 straipsnio taikymo atveju valstybės narės gali nustatyti skirtingo lygio finansavimą minėtame straipsnyje apibrėžtomis regioninėms teritorijoms.</u>

Paiškinimas

Numačius skirtingą ekologiskumo didinimui skirtą finansavimo lygį būtų užtikrintas didesnis lankstumas ir geresnis subsidiarumo principo taikymas.

21 pakeitimas**34 straipsnio pakeitimas**

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
<i>Bendrosios taisyklės</i>	<i>Bendrosios taisyklės</i>
1. Valstybės narės gali skirti išmoką ūkininkams, kurie turi teisę į išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą ir kurių visa valda arba jos dalis yra vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių ir kurias valstybės narės nustatė pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 33 straipsnio 1 dalį.	1. Valstybės narės gali skirti išmoką ūkininkams, kurie turi teisę į išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą ir kurių visa valda arba jos dalis yra vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių ir kurias valstybės narės nustatė pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 33 straipsnio 1 dalį.
2. Valstybės narės gali nuspręsti 1 dalyje nurodytą išmoką skirti už visas vietas, kurioms taikoma minėta dalis, arba, taip pat vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, išmoką skirti tik už kai kurias Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 33 straipsnio 1 dalyje nurodytas vietas.	2. Valstybės narės gali nuspręsti 1 dalyje nurodytą išmoką skirti už visas vietas, kurioms taikoma minėta dalis, arba, taip pat vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, išmoką skirti tik už kai kurias Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 33 straipsnio 1 dalyje nurodytas vietas.
3. Nepažeidžiant 2 dalies ir taikomos finansinės drausmės, laipsniško išmokų mažinimo ir ribojimo, 7 straipsnyje nurodyto linijinio mažinimo ir bet kokio pagal Reglamento (ES) Nr. [...] HZR 65 straipsnį taikomo išmokų mažinimo ir neskyrimo, 1 dalyje nurodyta išmoka skiriama kasmet už vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, esantį reikalavimus atitinkanti hektarą ir išmokama, kai tuos hektarus turintis atitinkamas ūkininkas pasinaudoja teisėmis į išmokas.	3. Nepažeidžiant 2 dalies ir taikomos finansinės drausmės, laipsniško išmokų mažinimo ir ribojimo, 7 straipsnyje nurodyto linijinio mažinimo ir bet kokio pagal Reglamento (ES) Nr. [...] HZR 65 straipsnį taikomo išmokų mažinimo ir neskyrimo, 1 dalyje nurodyta išmoka skiriama kasmet už vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, esantį reikalavimus atitinkanti hektarą ir išmokama, kai tuos hektarus turintis atitinkamas ūkininkas pasinaudoja teisėmis į išmokas.
4. 1 dalyje nurodytai išmokai už hektarą apskaičiuoti suma, gauta pritaikius 35 straipsnį, padalijama iš reikalavimus atitinkančių hektarų, deklaruotų pagal 26 straipsnio 1 dalį ir esančių vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, skaičiaus.	4. 1 dalyje nurodytai išmokai už hektarą apskaičiuoti suma, gauta pritaikius 35 straipsnį, padalijama iš reikalavimus atitinkančių hektarų, deklaruotų pagal 26 straipsnio 1 dalį ir esančių vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, skaičiaus.
5. Valstybės narės šioje dalyje nustatytais sąlygomis šiame skyriuje nurodytą išmoką gali taikyti regionų lygmeniu.	5. Jei būtų taikomas šio reglamento 20 straipsnis, valstybės narės šioje dalyje nustatytais sąlygomis šiame skyriuje nurodytą išmoką gali taikyti regionų lygmeniu.
Tuo atveju valstybės narės regionus nustato vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, pavyzdžiui, su jų gamtinėmis kliūtimis susiję ypatumai ir agronominės sąlygos.	Tuo atveju valstybės narės regionus nustato vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, pavyzdžiui, su jų gamtinėmis kliūtimis susiję ypatumai ir agronominės sąlygos.
35 straipsnio 1 dalyje nurodytą nacionalinę viršutinę ribą valstybė narė regionams paskirsto vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.	35 straipsnio 1 dalyje nurodytą nacionalinę viršutinę ribą valstybė narė regionams paskirsto vadovaudamasi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.
Išmokai regionų lygmeniu apskaičiuoti regioninė viršutinė riba, apskaičiuota pagal trečią pastraipą, padalijama iš reikalavimus atitinkančių hektarų, deklaruotų pagal 26 straipsnio 1 dalį ir esančių vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, skaičiaus.	Išmokai regionų lygmeniu apskaičiuoti regioninė viršutinė riba, apskaičiuota pagal trečią pastraipą, padalijama iš reikalavimus atitinkančių hektarų, deklaruotų pagal 26 straipsnio 1 dalį ir esančių vietovėse, už kurias valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį nusprendė skirti išmoką, skaičiaus.

Paiškinimas

Sudaro galimybę taikyti regioniniu pagrindu pagal 20 straipsnį.

22 pakeitimas

35 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
34 straipsnyje nurodytai išmokai finansuoti valstybės narės iki 2013 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti panaudoti iki 5 % II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.	34 straipsnyje nurodytai išmokai finansuoti valstybės narės iki 2013 m. rugpjūčio 1 d. gali nuspręsti panaudoti iki 5 <u>10</u> proc. II priede nustatytos metinės nacionalinės viršutinės ribos.

Paaiškinimas

2007–2013 m. laikotarpiu parama vietovėms, kuriose esama gamtinių kliūčių, sudaro 12,6 mlrd. eurų. Padvigubinus siūlomą paramą iki 10 proc. t. y., iki 31,7 mlrd. eurų vietovėms, kuriose esama gamtinių kliūčių arba mažiau palankioms ūkininkauti, skiriama paramos dalis gerokai padidėtų.

23 pakeitimas

36 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Valstybės narės skiria metinę išmoką jauniems ūkininkams, kurie turi teisę gauti išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą.	1. Valstybės narės skiria metinę išmoką jauniems ūkininkams <u>naujakuriams</u> , kurie turi teisę gauti išmoką pagal 1 skyriuje nurodytą bazinės išmokos schemą.
2. Šiame skyriuje „jaunieji ūkininkai“:	2. Šiame skyriuje „ jaunieji ūkininkai <u>naujakuriai</u> “ yra
a) fiziniai asmenys, kurie žemės ūkio valdą kaip valdos vadovai kuria pirmą kartą arba kurie tokią valdą jau įkūrė per penkerius metus iki pirmosios paraiškos pagal bazinės išmokos schemą pateikimo dienos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] [HZR] 73 straipsnio 1 dalyje, ir	a) fiziniai asmenys, kurie žemės ūkio valdą kaip valdos vadovai kuria pirmą kartą arba kurie tokią valdą jau įkūrė per penkerius metus iki pirmosios paraiškos pagal bazinės išmokos schemą pateikimo dienos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. [...] [HZR] 73 straipsnio 1 dalyje, ir
b) kurie a punkte nurodytos paraiškos teikimo dieną yra jaunesni nei 40 metų.	b) kurie a punkte nurodytos paraiškos teikimo dieną yra jaunesni nei 40 metų.

24 pakeitimas

38 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1) Valstybės narės susietąją paramą ūkininkams gali teikti šiame skyriuje nustatytais sąlygomis. Susietoji parama gali būti teikiama šiems sektoriams ir gamybai: grūdų, aliejinių kultūrų sėklų, baltyminių augalų, ankštinių javų, linų, kanapių, ryžių, riešutų, krakmolinių bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus, šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorijų, vaisių ir daržovių, trumpos rotacijos želdinių.	1) Valstybės narės susietąją paramą ūkininkams gali teikti šiame skyriuje nustatytais sąlygomis. Susietoji parama gali būti teikiama teikti šiems sektoriams ir gamybai: žemės ūkio produktams, kuriems suteiktas oficialus kokybės ženklas , grūdų, aliejinių kultūrų sėklų, baltyminių augalų, ankštinių javų, linų, kanapių, ryžių, riešutų, krakmolinių bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus, šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorijų, vaisių ir daržovių, trumpos rotacijos želdinių, <u>žemės ūkio produktams, kuriems suteiktas oficialus kokybės, taip pat ekologinio ūkininkavimo ženklas. Jos gali pačios nustatyti kokiems papildomiems sektoriams skirti susietąją paramą.</u>
(...)	(...)

Paaiškinimas

Paramos susiejimas yra būtinas ekonominiu ir teritoriniu požiūriu, siekiant užtikrinti susijusių sektorių gamybos lygį.

25 pakeitimas

38 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Susietoji parama gali būti skiriama tiek, kiek reikia siekiant atitinkamuose regionuose paskatinti išlaikyti dabartinę gamybos lygį.	4. Susietoji parama gali būti skiriama tiek, kiek reikia siekiant atitinkamuose regionuose, <u>visų pirma vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių, pavyzdžiui, salų regionuose ir atokiausiuose regionuose</u> , paskatinti išlaikyti dabartinę gamybos lygį <u>ir kiek yra naudinga užimtumą skatinantiems gamybos sektoriams</u> ;

Paaiškinimas

Paramos susiejimas yra būtinas ekonominiu ir teritoriniu požiūriu siekiant užtikrinti atitinkamų regionų gamybos lygį.

26 pakeitimas

38 straipsnio 5 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios taisyklės	Bendrosios taisyklės
1. Valstybės narės susietąją paramą ūkininkams gali teikti šiame skyriuje nustatytais sąlygomis.	1. Valstybės narės susietąją paramą ūkininkams gali teikti šiame skyriuje nustatytais sąlygomis.
Susietoji parama gali būti teikiama šiems sektoriams ir gamybai: grūdų, aliejinių kultūrų sėklų, baltyminių augalų, ankštinių javų, linų, kanapių, ryžių, riešutų, krakmolinių bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus, šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorių, vaisių ir daržovių, trumpos rotacijos želdinių.	Susietoji parama gali būti teikiama šiems sektoriams ir gamybai: grūdų, aliejinių kultūrų sėklų, baltyminių augalų, ankštinių javų, linų, kanapių, ryžių, riešutų, krakmolinių bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus, šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorių, vaisių ir daržovių, trumpos rotacijos želdinių.
2. Susietoji parama gali būti teikiama tik tiems valstybės narės sektoriams arba regionams, kuriuose taikant konkrečius ūkininkavimo būdus arba kurių konkrečiuose žemės ūkio sektoriuose, ypač svarbiuose dėl ekonominių ir (arba) socialinių, ir (arba) aplinkosaugos priežasčių, patiriama tam tikrų sunkumų.	2. Susietoji parama gali būti teikiama tik tiems valstybės narės sektoriams arba regionams, kuriuose taikant konkrečius ūkininkavimo būdus arba kurių konkrečiuose žemės ūkio sektoriuose, ypač svarbiuose dėl ekonominių ir (arba) socialinių, ir (arba) aplinkosaugos priežasčių, patiriama tam tikrų sunkumų.
3. Nukrypstant nuo 2 dalies, susietoji parama taip pat gali būti teikiama ūkininkams, kurie 2013 m. gruodžio 31 d. turi teises į išmokas, jiems suteiktas pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 3 skyriaus 2 skirsnį bei 71m straipsnį ir pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 60 straipsnį ir 65 straipsnio ketvirtą pastraipą, ir kurie neturi reikalavimus atitinkančių hektarų, kad galėtų pasinaudoti teisėmis į išmokas pagal bazinės išmokos schemą, kaip nurodyta šio reglamento III antraštinės dalies 1 skyriuje.	3. Nukrypstant nuo 2 dalies, susietoji parama taip pat gali būti teikiama ūkininkams, kurie 2013 m. gruodžio 31 d. turi teises į išmokas, jiems suteiktas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 III antraštinės dalies 3 skyriaus 2 skirsnį bei 71m straipsnį ir pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009 60 straipsnį ir 65 straipsnio ketvirtą pastraipą, ir kurie neturi reikalavimus atitinkančių hektarų, kad galėtų pasinaudoti teisėmis į išmokas pagal bazinės išmokos schemą, kaip nurodyta šio reglamento III antraštinės dalies 1 skyriuje.
4. Susietoji parama gali būti skiriama tiek, kiek reikia siekiant atitinkamuose regionuose paskatinti išlaikyti dabartinę gamybos lygį.	4. Susietoji parama gali būti skiriama tiek, kiek reikia siekiant atitinkamuose regionuose paskatinti išlaikyti dabartinę gamybos lygį.
5. Susietoji parama išmokama kasmet, laikantis nustatytų kiekybinių apribojimų ir atsižvelgiant į nustatytus plotus ir derlių arba į nustatytą gyvulių skaičių.	<u>5. 20 straipsnio taikymo atveju valstybės narės gali nustatyti skirtingo lygio finansavimą šiame straipsnyje apibrėžtomis regioninėms teritorijoms.</u>
6. Bet kokia pagal šį straipsnį teikiama susietoji parama turi derėti su kitomis Sąjungos priemonėmis ir politikos sritimis.	5-6. Susietoji parama išmokama kasmet, laikantis nustatytų kiekybinių apribojimų ir atsižvelgiant į nustatytus plotus ir derlių arba į nustatytą gyvulių skaičių.
	6-7. Bet kokia pagal šį straipsnį teikiama susietoji parama turi derėti su kitomis Sąjungos priemonėmis ir politikos sritimis.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
7. Komisija įgaliojama pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, susijusius su:	7.8. Komisija įgaliojama pagal 55 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, susijusius su:
a) šiame skyriuje nurodytos paramos teikimo sąlygomis,	a) šiame skyriuje nurodytos paramos teikimo sąlygomis,
b) suderinamumo su kitomis Sąjungos priemonėmis ir paramos sumavimo taisyklėmis.	b) suderinamumo su kitomis Sąjungos priemonėmis ir paramos sumavimo taisyklėmis.

Paiškinimas

Sudaro galimybę taikyti regioniniu pagrindu pagal 20 straipsnį.

27 pakeitimas

47 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Bendrosios taisyklės	Bendrosios taisyklės
1. Ūkininkai, turintys 2014 m. jiems pagal 21 straipsnį skirtas teises į išmokas ir tenkinantys būtiniausias 10 straipsnio 1 dalyje numatytus reikalavimus, gali pasirinkti šioje antraštinėje dalyje nustatytomis sąlygomis dalyvauti supaprastintoje schemoje (toliau – smulkiųjų ūkininkų schema).	1. Ūkininkai, turintys 2014 m. jiems pagal 21 straipsnį skirtas teises į išmokas ir tenkinantys būtiniausias 10 straipsnio 1 dalyje numatytus reikalavimus, gali pasirinkti šioje antraštinėje dalyje nustatytomis sąlygomis dalyvauti supaprastintoje schemoje (toliau – smulkiųjų ūkininkų schema).
2. Pagal smulkiųjų ūkininkų schemą skiriamos išmokos pakeičia pagal III ir IV antraštinės dalis teiktinas išmokas.	2. Pagal smulkiųjų ūkininkų schemą skiriamos išmokos pakeičia pagal III ir IV antraštinės dalis teiktinas išmokas.
3. Smulkiųjų ūkininkų schemoje dalyvaujantys ūkininkai atleidžiami nuo reikalavimo vykdyti III antraštinės dalies 2 skyriuje numatytą žemės ūkio veiklą.	3. Smulkiųjų ūkininkų schemoje dalyvaujantys ūkininkai atleidžiami nuo reikalavimo vykdyti III antraštinės dalies 2 skyriuje numatytą žemės ūkio veiklą.
4. Valstybės narės užtikrina, kad išmokos nebūtų skiriamos ūkininkams, jei nustatoma, kad nuo Komisijos pateikto šio reglamento pasiūlymo paskelbimo dienos jie padalija savo valdą vien tik siekdami pasinaudoti smulkiųjų ūkininkų schema. Tai taikoma ir ūkininkams, kurių valda yra šio padalijimo pasekmė.	4. Valstybės narės užtikrina, kad išmokos nebūtų skiriamos ūkininkams, jei nustatoma, kad nuo Komisijos pateikto šio reglamento pasiūlymo paskelbimo dienos jie padalija savo valdą vien tik siekdami pasinaudoti smulkiųjų ūkininkų schema. Tai taikoma ir ūkininkams, kurių valda yra šio padalijimo pasekmė.
	<u>5. 20 straipsnio taikymo atveju valstybės narės gali nustatyti skirtingo lygio finansavimą šiame straipsnyje apibrėžtomis regioninėms teritorijoms.</u>

Paiškinimas

Sudaro galimybę taikyti regioniniu pagrindu pagal 20 straipsnį.

28 pakeitimas

48 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Smulkiųjų ūkininkų schemoje norintys dalyvauti ūkininkai paraišką pateikia iki 2014 m. spalio 15 d.	Smulkiųjų ūkininkų schemoje norintys dalyvauti ūkininkai paraišką pateikia iki 2014 m. spalio 15 d.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Ūkininkai, nepateikę paraiškos dalyvauti smulkiųjų ūkininkų schemoje iki 2014 m. spalio 15 d., nusprendę joje nebedalyvauti po minėtos datos arba atrinkti paramai gauti pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 20 straipsnio 1 dalies c punktą, nebetenka teisės dalyvauti toje schemoje.	Ūkininkai, nepateikę paraiškos dalyvauti smulkiųjų ūkininkų schemoje iki 2014 m. spalio 15 d., <u>gali pakeisti savo nuomonę vėliausiai iki 2016 m. spalio 15 d.</u> Ūkininkai, nepareiškę noro dalyvauti smulkiųjų ūkininkų schemoje iki 2016 m. spalio 15 d., nusprendę joje nebedalyvauti po minėtos datos po 2014 m. ir 2016 m. nustatytu terminu arba atrinkti paramai gauti pagal Reglamento (ES) Nr. [...] [RDR] 20 straipsnio 1 dalies c punktą, nebetenka teisės dalyvauti toje schemoje.

COM (2011) 627 final

29 pakeitimas

3 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
EŽŪFKP prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo skatindamas tvarią kaimo plėtrą visoje Sąjungoje ir papildydamas kitas bendros žemės ūkio politikos (toliau – BŽŪP) priemones, sanglaudos politiką ir bendrą žuvininkystės politiką. Jis siekia, kad Sąjungos žemės ūkio sektorius būtų labiau subalansuotas teritorijos ir aplinkos požiūriu, palankus klimatui, atsparus jo kaitai ir grindžiamas inovacijomis.	EŽŪFKP prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, <u>visų pirma Europos kaimo plėtros strategija</u> , skatindamas tvarią kaimo plėtrą visoje Sąjungoje ir papildydamas kitas bendros žemės ūkio politikos (toliau – BŽŪP) priemones <u>ir derindamas papildomus veiksmus su sanglaudos politiką ir bendrą žuvininkystės politiką</u> . Jis siekia, kad Sąjungos žemės ūkio sektorius būtų labiau subalansuotas teritorijos ir aplinkos požiūriu, palankus klimatui, atsparus jo kaitai ir grindžiamas inovacijomis.

Paiškinimas

Būtina tikra Europos Sąjungos lygmens kaimo plėtros strategija. Tokia strategija nenumatyta Komisijos pasiūlymuose. Kaimo plėtros strategija turėtų būti įgyvendinama kiekvienoje valstybėje narėje sudarant partnerystės sutartis ir atsižvelgiant į darnaus teritorijų vystymo reikalavimą.

30 pakeitimas

5 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1) skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims:	1) skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims, <u>kurioms kiekviena valstybė narė galės išleisti ne mažiau kaip 10 proc. EŽŪFKP skirtų lėšų:</u>
a) inovacijų skatinimui ir žinių bazės vystymui kaimo vietovėse,	a) <u>konkrečių sektorių</u> inovacijų skatinimui ir žinių bazės vystymui kaimo vietovėse,
b) žemės ūkio bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimui,	b) žemės ūkio bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimui,
c) mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose skatinimui.	c) mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose skatinimui.

Paiškinimas

Šiomis pastangomis, skirtomis moksliniams tyrimams žemės ūkio srityje remti, siekiama ilgalaikėje perspektyvoje stiprinti Europos žemės ūkio konkurencingumą tiek ekonominiu, tiek ekologiniu požiūriu. Šios pastangos atitinka žemdirbių ir Europos piliečių lūkesčius tikintis sveikų ir kokybiškų produktų ir siekiant išsaugoti aplinką. Kad būtų geriau atsižvelgiama į gamtos išteklių ribotumą ir klimato kaitą, ES mastu inovacijoms bus skiriama 10 proc., t. y., 1,45 mlrd. eurų. Palyginimui galime nurodyti, kad pagal pirmąjį

BŽŪP ramstį ekologiškumui didinti skirti 30 proc. sudaro 13,6 mlrd. eurų. Aplinkos apsaugos iššūkiams įveikti reikalingos didesnės pastangos mokslinių tyrimų, susijusių su inovacijomis žemės ūkyje, srityje. Šios papildomos pastangos ypač būtinos siekiant įveikti klimatą, nes jos pasekmės ilgainiui gali lemti tradicinės žemdirbystės vietovių poslinkį.

31 pakeitimas

5 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(2) didinti visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą ir ūkių perspektyvumą, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims:	2) didinti visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą ir ūkių perspektyvumą, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims:
(a) ūkių, kurie susiduria su didelėmis struktūrinėmis problemomis, visų pirma ūkių, kurių dalyvavimo rinkoje laipsnis mažas, tam tikrų sektorių į rinką orientuotų ūkių ir ūkių, kuriems reikalingas žemės ūkio veiklos įvairinimas, restruktūrizavimo palengvinimui,	a) ūkų, kurie susiduria su didelėmis struktūrinėmis problemomis, visų pirma ūkių, kurių dalyvavimo rinkoje laipsnis mažas, tam tikrų sektorių į rinką orientuotų ūkių ir ūkių, kuriems reikalingas žemės ūkio veiklos įvairinimas, restruktūrizavimo <u>ir modernizavimo</u> palengvinimui,
(b) kartų kaitos žemės ūkio sektoriuje palengvinimui;	b) kartų kaitos žemės ūkio sektoriuje palengvinimui;

32 pakeitimas

5 straipsnio 6 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
6) skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims:	6) skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims, <u>kurioms kiekviena valstybė narė galės išleisti ne mažiau kaip 10 proc. EŽŪFKP skirtų lėšų:</u>
a) veiklos įvairinimo, naujų mažų įmonių ir darbo vietų kūrimo lengvinimui,	a) <u>ekonominės</u> veiklos įvairinimo, naujų mažų įmonių ir darbo vietų kūrimo lengvinimu <u>skatinimui</u> ,
b) vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimui,	b) vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimui,
c) prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT) plėtrai, jų naudojimo skatinimui ir kokybės gerinimui kaimo vietovėse.	c) prieigos prie <u>naujų technologijų</u> ir informacinių ir ryšių technologijų (IRT) plėtrai, jų naudojimo skatinimui ir kokybės gerinimui
	d) <u>sąlygų jaunimui, visų pirma moterims, sudarymui įsikurti kaimo vietovėse, remiant priemones, palengvinančias šeiminių ir profesinio gyvenimo derinimą.</u>

33 pakeitimas

7 straipsnio pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
<i>Kaimo plėtros programos</i>	<i>Kaimo plėtros programos</i>
1. EŽŪFKP lėšomis teikiama parama valstybėse narėse įgyvendinama per kaimo plėtros programas. Šiomis programomis įgyvendinama strategija, kuria siekiama įgyvendinti Sąjungos kaimo plėtros prioritetus taikant III antraštinėje dalyje apibrėžtų priemonių rinkinį; šiems prioritetams įgyvendinti bus prašoma pagalbos EŽŪFKP lėšomis.	1. EŽŪFKP lėšomis teikiama parama valstybėse narėse įgyvendinama per kaimo plėtros programas. Šiomis programomis įgyvendinama strategija, kuria siekiama įgyvendinti Sąjungos kaimo plėtros prioritetus taikant III antraštinėje dalyje apibrėžtų priemonių rinkinį; šiems prioritetams įgyvendinti bus prašoma pagalbos EŽŪFKP lėšomis.

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
2. Valstybė narė gali pateikti bendrą nacionalinę visos jos teritorijos programą arba regioninių programų rinkinį.	2. Valstybė narė gali pateikti bendrą nacionalinę visos jos teritorijos programą arba regioninių programų rinkinį. <u>Valstybė narė, kuri pateikia regioninių programų rinkinį, vis dėlto gali pasilikti teisę planuoti ir įgyvendinti konkrečias priemones pagal nacionalines programas; tokiu atveju regioninės programos negali apimti nacionalinėse programose numatytų priemonių.</u>
3. Valstybės narės, kurios pasirenka parengti regioninių programų rinkinį, taip pat gali pateikti nacionalinę sistemą, į kurią būtų įtraukti šioms programoms bendri elementai ir kuriai nebūtų skiriama atskirų biudžeto lėšų.	3. Valstybės narės, kurios pasirenka parengti regioninių programų rinkinį, taip pat gali pateikti nacionalinę sistemą, į kurią būtų įtraukti šioms programoms bendri elementai ir kuriai nebūtų skiriama atskirų biudžeto lėšų.

Paiškinimas

Šis pakeitimas išlaiko tiesioginį regioninių kaimo plėtros programų sudarymą, kartu sudaromos galimybės tam tikras priemones, pvz., numatytas rizikos valdymo pakete (37 straipsnis), taikyti nacionaliniu lygmeniu, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas įgyvendinimas, turint omenyje pakankamai didelių išteklių poreikį ir vienodas įgyvendinimo procedūras, kurios neiškraipytų konkurencijos. Užtikrinus, kad pagal nacionalines ir regionines programas nebus įgyvendinamos tos pačios priemonės, Komisija turėtų garantiją, kad priemonės ir finansavimas nebus dubliuojami.

34 pakeitimas

8 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Valstybės narės gali į savo kaimo plėtros programas įtraukti teminius paprogramius, kuriais prisidėtų prie Sąjungos kaimo plėtros prioritetų įgyvendinimo, kurie būtų skirti specifiniams poreikiams patenkinti ir kurie visų pirma būtų susiję su:	Valstybės narės gali į savo kaimo plėtros programas įtraukti teminius paprogramius, kuriais prisidėtų prie Sąjungos kaimo plėtros prioritetų įgyvendinimo, kurie būtų skirti specifiniams poreikiams patenkinti ir kurie visų pirma būtų susiję su:
a) jauniems ūkininkams,	a) ūkininkais naujakuriais <u>jaunaisiais ūkininkais</u> ,
b) 20 straipsnio 2 dalies trečiojoje pastraipoje nurodytais mažais ūkiais,	b) 20 straipsnio 2 dalies trečiojoje pastraipoje nurodytais mažais ūkiais,
c) 33 straipsnio 2 dalyje nurodytomis kalnų vietovėmis,	c) 33 straipsnio 2 dalyje nurodytomis kalnų vietovėmis,
d) trumpomis tiekimo grandinėmis.	d) trumpomis tiekimo grandinėmis,
	e) <u>produktų su oficialiai suteiktu kokybės, taip pat ekologinio ūkininkavimo ženklu gamybos vystymui ir propagavimui,</u>
	f) <u>ūkininkavimu užmiesto teritorijose.</u>
III priede pateiktas orientacinis priemonių ir veiksmų tipų, kuriems teminiuose paprogramiuose teikiama ypatinga svarba, sąrašas.	III priede pateiktas orientacinis priemonių ir veiksmų tipų, kuriems teminiuose paprogramiuose teikiama ypatinga svarba, sąrašas.

35 pakeitimas

21 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Investicijos pagal 1 dalį atitinka paramos skyrimo reikalavimus, kai atitinkami veiksmai įgyvendinami pagal kaimo vietovių savivaldybių ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planus, jei tokie planai yra, ir atitinka vietos plėtros strategiją, jei tokia yra.	Investicijos pagal 1 dalį atitinka paramos skyrimo reikalavimus, kai atitinkami veiksmai įgyvendinami pagal kaimo vietovių savivaldybių ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planus, jei tokie planai yra, ir arba atitinka <u>bet kurią kitą</u> vietos plėtros strategiją, jei tokia yra.

Paaiškinimas

Investicijos bet koku atveju turi derėti su kaimo vietovių savivaldybių vystymo ir jų pagrindinių paslaugų planais, kad investicijos būtų veiksmingai panaudotos ir užtikrintas jų įtraukimas į savivaldybių vystymą.

36 pakeitimas

29 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Agrarinės aplinkosaugos ir klimato išmokos skiriamos ūkininkams, jų grupėms arba ūkininkų ir kitų žemės valdytojų grupėms, kurie savanoriškai prisiima žemės ūkio paskirties žemėje atlikti veiksmus pagal vieną ar kelis agrarinės aplinkosaugos ir klimato išpareigojimus. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai siekiama aplinkos tikslų, agrarinės aplinkosaugos ir klimato išmokos gali būti skiriamos ir kitiems žemės valdytojams arba jų grupėms.	Agrarinės aplinkosaugos ir klimato išmokos skiriamos ūkininkams, jų grupėms arba ūkininkų ir kitų žemės valdytojų grupėms, kurie savanoriškai prisiima žemės ūkio paskirties žemėje atlikti veiksmus, pagal atitinkančius vieną ar kelis agrarinės aplinkosaugos ir klimato išpareigojimus. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai siekiama aplinkos tikslų, agrarinės aplinkosaugos ir klimato išmokos gali būti skiriamos ir kitiems žemės valdytojams arba jų grupėms.

Paaiškinimas

Reikėtų išbraukti su priemonėmis susijusį apribojimą „žemės ūkio paskirties žemėje“, nes jis gali labai pakenkti svarbių tikslų aplinkos ir klimato srityse įgyvendinimui. Tai gali būti taikoma, pavyzdžiui, plotų, kurie nelaikomi žemės ūkio paskirties žeme, pavertimui ganyklomis arba agrarinės aplinkosaugos priemonių taikymui tvenkinių, pelkių ir vandens telkinių pakrančių zonose.

37 pakeitimas

46 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Paramos skyrimo reikalavimus atitinka tik šios išlaidos:	Paramos skyrimo reikalavimus atitinka tik šios išlaidos:
(a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo, įskaitant išperkamąją nuomą, ir gerinimo išlaidos;	a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo, įskaitant išperkamąją nuomą, ir gerinimo išlaidos;
(b) naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant programinę įrangą, pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, nevirsijančios to turto rinkos vertės;	b) naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant programinę įrangą, pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, nevirsijančios to turto rinkos vertės;
(c) bendrosios sąnaudos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, galimybių studijos, patentų ir licencijų įsigijimas.	c) <u>investicijos į drėkinimo įrenginių, kurie įtraukti į valstybių narių ar regionų planus arba programas ir kurių poveikis aplinkai po išsamaus tyrimo yra įvertintas teigiamai tiek vandens kokybės, tiek išteklių kiekio požiūriais, modernizavimą ar įrengimą;</u> d) bendrosios sąnaudos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, galimybių studijos, patentų ir licencijų įsigijimas.

38 pakeitimas

64 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Komisija įgyvendinimo aktu atlieka 1 dalyje nurodytų sumų metinį paskirstymą valstybėms narėms, prieš tai atėmusi 2 dalyje nurodytą sumą ir atsižvelgdama į Reglamento (ES) Nr. DP/2012 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą lėšų pervedimą. Atlikdama metinį paskirstymą, Komisija atsižvelgia į:	Komisija įgyvendinimo aktu atlieka 1 dalyje nurodytų sumų metinį paskirstymą valstybėms narėms, prieš tai atėmusi 2 dalyje nurodytą sumą ir atsižvelgdama į Reglamento (ES) Nr. DP/2012 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą lėšų pervedimą. Atlikdama metinį paskirstymą, Komisija atsižvelgia į:
a) objektyvius kriterijus, susijusius su 4 straipsnyje nurodytais tikslais, ir	a) objektyvius kriterijus, susijusius su 4 straipsnyje nurodytais tikslais, ir
b) ankstesnės veiklos rezultatus.	b) ankstesnės veiklos rezultatus –1
	c) <u>gyventojų tankumą.</u>
	d) <u>didelės gamtinės vertės teritorijų dydį.</u>

39 pakeitimas

64 straipsnio 6 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Siekiant paskirstyti veiklos rezervą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. [CSF/2012] 20 straipsnio 2 dalyje, turimos asignuotosios įplaukos, EŽŪFKP surinktos pagal Reglamento (ES) Nr. HR/2012 45 straipsnį, pridedamos prie sumų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. [CSF/2012] 18 straipsnyje. Rezervas paskirstomas valstybėms narėms proporcingai jų daliai bendroje EŽŪFKP paramos sumoje.	Siekiant paskirstyti veiklos rezervą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. [CSF/2012] 20 straipsnio 2 dalyje, turimos asignuotosios įplaukos, EŽŪFKP surinktos pagal Reglamento (ES) Nr. HR/2012 45 straipsnį, pridedamos prie sumų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. [CSF/2012] 18 straipsnyje. Rezervas paskirstomas valstybėms narėms proporcingai jų daliai bendroje EŽŪFKP paramos sumoje.

COM(2011) 628 final

40 pakeitimas

34 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Priėmusi sprendimą dėl programos patvirtinimo, Komisija išmoka pradinę išankstinio finansavimo sumą už visą programavimo laikotarpį. Ši suma sudaro 4 proc. EŽŪFKP įnašo į tą programą. Ji gali būti padalyta į ne daugiau kaip tris dalines išmokas, priklausomai nuo turimų biudžeto išteklių. Pirmoji dalinė išmoka sudaro 2 proc. EŽŪFKP įnašo į tą programą.	Priėmusi sprendimą dėl programos patvirtinimo, Komisija išmoka pradinę išankstinio finansavimo sumą už visą programavimo laikotarpį. Ši suma sudaro 4 7 proc. EŽŪFKP įnašo į tą programą. Ji gali būti padalyta į ne daugiau kaip tris dalines išmokas, priklausomai nuo turimų biudžeto išteklių. Pirmoji dalinė išmoka sudaro 2 proc. EŽŪFKP įnašo į tą programą.

Paiškinimas

Atsižvelgiant į didelę kaimo vietovėms skirtų priemonių (EŽŪFKP) svarbą ir platų jų poveikį, iki šiol skirta pradinę išankstinio finansavimo suma turėtų ir toliau sudaryti 7 proc. EŽŪFKP įnašo į šią kaimo plėtros programą. Pasiūlymo dėl finansinio reglamento 34 straipsnio 1 dalyje numatoma tik atitinkama 4 proc. dydžio išankstinio finansavimo suma. Šis stiprus likvidumo sumažinimas programos lygmeniu lemtų nepažeidžiamą kaimo plėtrai skirtos programos įgyvendinimo vilkinimą arba dideles papildomas išankstinio finansavimo sąnaudas.

41 pakeitimas

43 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pagal šį straipsnį taikomais sumažinimais ir sustabdymais nepažeidžiami Reglamento (ES) Nr. CR/xxx 17, 20 ir 21 straipsniai.	Pagal šį straipsnį taikomais sumažinimais ir sustabdymais nepažeidžiamas Reglamento (ES) Nr. CR/xxx 17, 20 ir 21 straipsniai.
Reglamento (ES) Nr. CR/xxx 17 ir 20 straipsniuose nurodyti sustabdymai taikomi pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.	Reglamento (ES) Nr. CR/xxx 17 ir 20 straipsniuose nurodyti sustabdymai taikomi pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.

Paaiškinimas

EŽŪFKP priemonių atveju, Bendra strateginė programa struktūriniams fondams (įskaitant EŽŪFKP ir Europos jūrų ir žuvininkystės fondą) numato, kad sumažinimai gali būti taikomi, jei nesilaikoma *ex ante* sąlygų (17 straipsnis). Be to, numatoma uždrausti naudotis 5 proc. dydžio veiklos rezervu, kurio paskirtymas priklausytų nuo nustatytų tikslų įgyvendinimo (18, 20 ir 21 straipsniai). Šioms taisyklėms nepritariama, nes tai labai padidins administracinę naštą, o pažanga nebus padaryta. Šis nepritarimas atitinka ir RK poziciją nuomonės projekte dėl Bendros strateginės programos struktūriniams fondams.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. „Erasmus visiems“

(2012/C 225/15)

REGIONŲ KOMITETAS

- ypač palankiai vertina siūlymą padidinti programai skirtą finansavimą. Finansavimas turėtų būti paskirstytas švietimo ir jaunimo sektoriams taip, kad biudžeto padidinimas būtų naudingas visoms sritims;
- pabrėžia mokymosi visą gyvenimą svarbą – būtent dėl šios priežasties programa turi būti vienodai skirta visoms amžiaus grupėms ir visoms mokymosi sritims;
- mano, kad turėtų būti skiriamas didžiausias finansavimas toms sritims, kuriose tikimasi jo didžiausio poveikio. Todėl lėšas reikėtų aiškiai perskirstyti, t. y. jos turėtų būti nukreiptos projektams, kurie skirti iki šiol mažiausiai judumo programose dalyvavusiems, pavyzdžiui, mokykloms, jaunuoliams, nedalyvaujantiems formaliojo mokslo programose, ir besimokantiems ar besitobulinantiems suaugusiesiems;
- laikosi nuomonės, kad pavykus įveikti iššūkius vietos ir regionų lygmeniu, žmonės bus pasiruošę ateičiai, pasižymintys nuolatiniais pokyčiais. Jie bus pasirengę mokymuisi visą gyvenimą. Vis daugiau žmonių užbaigs pradėtą mokslą, imsis studijų aukštojoje mokykloje ir ieškos galimybių baigti tam tikrus savo studijų etapus įvairiose Europos šalyse, taip pat laikys visą Europą potencialia darbo vieta;
- gali išvelgti institucijų bendradarbiavimo, įskaitant judumo projektuose, naudą. Institucinėje struktūroje vykdomas judumas gali sudaryti tvirtesnę pagrindą aukštesnei kokybei ir tvaresniam strateginiam poveikiui;
- atkreipia dėmesį į savo teigiamą patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnių programų, pavyzdžiui, COMENIUS Regio, dalis, sudarančias palankias sąlygas dalyvauti nemokyklinėms įstaigoms ir kurių tikslas – skatinti europinių mokyklų bendradarbiavimą vietos ir regionų lygiu.

Pranešėja	Yoomi RENSTRÖM (SE / ESP), Ovanåker savivaldybės tarybos narė
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas bendra švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus visiems“
	COM(2011) 788 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Pagrindiniai iššūkiai

1. mano, kad Europa susiduria su iššūkiais, kurie dėl finansų ir ekonomikos krizės didėja. Dar labiau išryškėjo struktūrinės problemos: mažas našumo augimas, didelis bedarbių lygis, nuolat augantis sveikatos ir priežiūros paslaugų poreikis dėl gyventojų senėjimo ir valstybių biudžetų deficitas;

2. stebi toliau didėjančias ekonomikos vystymosi spragas, galinčias kelti grėsmę demokratijai. Per didelė dalis jaunimo baigia mokslą taip ir neišmąstę, reikalingų dalyvauti demokratiname procese ir sėkmingam profesiniam gyvenimui, kuriam bus būdingas kaitumas. Svarbiausia stiprios demokratijos ir būsimo ekonomikos augimo sąlyga yra kiekvieno mūsų galimybė dalyvauti visą gyvenimą trunkančiame mokymesi. Įveikiant nedarbą ir socialinę atskirtį, būtina pašalinti darbo rinkos segregaciją pagal lytį;

3. laikosi nuomonės, kad švietimas yra pagrindinė ES priemonė įveikti didelius iššūkius ir leisti visiems dalyvauti žinių visuomenėje, todėl atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą parengti naują programą, kuri pakeis ankstesnes jaunimo reikalų ir švietimo programas ir sujungs jas į bendrą programą. Pabrėždama europinį matmenį, programa gali stiprinti ES pilietinę ir padėti skatinti socialinę sanglaudą, vis didesniai skaičiui piliečių viso jų gyvenimo metu įgyjant pilnavertį išsilavinimą. Svarbu, kad visos ankstesnių programų tikslinės grupės ir ateityje turėtų pakankamai galimybių gauti ES paramą;

4. visiškai pritaria abiem pagrindiniams strategijos „Europa 2020“ tikslams, kurie ypač svarbūs siūlomai švietimo programai: 1. sumažinti anksti mokyklą paliekančių asmenų dalį iki mažiau nei 10 proc. ir 2. užtikrinti, kad mažiausiai 40 proc. 30–34 metų amžiaus gyventojų būtų įgiję tretinį išsilavinimą. Siekiant įgyvendinti šiuos tikslus, švietimas turi būti organizuojamas ir įgyvendinamas kitaip, nei tais laikais, kai išsilavinimą įgydavo vos vienas kitas. Dėl to kyla nauji reikalavimai vietos ir regionų lygmenims – visiems užtikrinti geresnę švietimo kokybę ir geresnį švietimo prieinamumą;

5. yra įsitikinęs, kad didelis iššūkis pasiekti visas visuomenės grupes – o tai suformuluota ir Komisijos dokumente – reiškia tai, kad mokykloms reikalingi nauji darbo metodai. Teikiant pilnaverčio švietimo paslaugas gerai įrengtose ikimokyklinio ugdymo įstaigose jau ankstyvoje vaikystėje galima pažadinti ir skatinti vaiko smalsumą ir norą mokytis. Norint skatinti mokymąsi visą gyvenimą, reikia ne tik mokymosi ir kvalifikacijos kėlimo visą gyvenimą galimybių ir galimybių keisti profesinę veiklą, bet ir atitinkamo vaikų ir jaunimo požiūrio į švietimą, kaip į pirmą mokymosi visą gyvenimą žingsnį;

6. mano, kad reikia atverti aukštųjų mokyklų duris kuo didesniai žmonių skaičiui. Darbo rinka ateityje taip pat kels naujus reikalavimus, o tai reiškia, kad būtina toliau dėti pastangas geriau derinti žmonių gebėjimus ir darbo rinkos siūlomas galimybes, tiek ES, tiek valstybių narių, savivaldybių ir regionų lygiu. Todėl svarbu sujungti skirtingas strategijas „Europa 2020“ iniciatyvas ir aiškiai parodyti, kad įgyvendinant švietimo programos prioritetus bus remiamos visos svarbios iniciatyvos⁽¹⁾;

7. laikosi nuomonės, kad norint pasiekti visas gyventojų grupes, reikalingas platus švietimo galimybių spektras. Tai gali būti išsamus naudojimas naujausiomis technologijomis (IRT), įvairiausiomis tikslinėms grupėms skirtos regioninės aukštojo mokslo įstaigos, jaunimo ir suaugusiųjų savišvietos ir neformaliojo mokymosi skatinimas, siekiant suteikti antrą galimybę mokytis ir apskritai sudaryti visas reikalingas sąlygas pradėti mokslams užbaigti ir padėti mokytis visą gyvenimą;

Vietos ir regionų valdžios institucijų kompetencijos sritis

8. siūlo atsižvelgti į tai, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka pagrindinis vaidmuo įgyvendinant tiek Europos švietimo ir mokymo programas, tiek ir kitas ES šios sritys iniciatyvas. Daugelyje ES valstybių narių regionams ir savivaldybėms tenka pagrindinė atsakomybė už pradinį ir vidurinį bendrąjį ir profesinį ugdymą bei suaugusiųjų švietimą;

⁽¹⁾ Su tuo susijusios strategijos „Europa 2020“ pavyzdinės iniciatyvos: „Judus jaunimas“, „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“, „Inovacijų sąjunga“ ir „Europos skaitmeninė darbotvarkė“.

9. pažymi, kad vietos ir regionų lygmuo koordinuoja vietos ir regiono vystymąsi ir augimą, todėl yra suinteresuotas darbo jėgos įgūdžių ugdymu. Būsimi įgūdžių poreikiai darbo rinkoje anksčiausiai ir tiksliausiai nustatomi vietos ir regionų lygmeniu, todėl šiame lygmenyje galimas veiksmingas įgūdžių adaptacijos procesas, kuris apima nuolatinį asmens mokymąsi;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad sukurta daug vietos ir regionų lygmens partnerysčių, skirtų skatinti inovacijas ir žinias, kuriose valdžios institucijos, vietos verslo įmonės, jaunimo organizacijos, regioninės aukštosios mokyklos ir kiti švietimo paslaugų teikėjai kuria įvairias bendradarbiavimo galimybes. Tokioms partnerystėms gali tekti labai svarbus vaidmuo švietimo ir mokymo programas derinant prie visuomenės ir darbo poreikių, taip pat prie konkrečių su panašiomis problemomis susiduriančių regionų poreikių. Todėl įgyvendindamos ES švietimo programą nacionalinės programų agentūros turėtų siekti bendradarbiavimo su šiomis partnerystėmis, kurios yra strategiškai svarbios, nes skatina tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei kompetencijos mainus tarp vietos ir regionų valdžios institucijų;

11. mano, kad tolesnė priežastis užtikrinti aktyvų vietos ir regionų lygmens dalyvavimą įgyvendinant ES švietimo programą yra susijusi su svarbiu demokratinio aspektu, t. y. galimybe būti demokratinės visuomenės dalimi, į ją įaugti ir puoselėti;

12. nurodo, kad vietos ir regionų lygmuo turi didžiausią poveikį ir imigrantams ir skatina jų integraciją naujojoje tėvynėje ir šiuo atveju tiek vaikų, tiek suaugusiųjų švietimui ir mokymui tenka esminis vaidmuo. Kiekvienoje šalyje su tuo susijusi padėtis gali būti labai skirtinga;

Bendrosios pastabos dėl siūlomos programos

13. pastebi, kad ES švietimo, mokymo ir jaunimo programa „Erasmus visiems“ siekiama gerinti mokymo ir mokymosi kokybę bei skatinti europinį matmenį internacionalizavimo būdu. Komitetas remia šį svarbų tikslą ir mano, kad Komisijos pasiūlymas yra puikus pagrindas siekiant realių pokyčių. Aktyvesni mainai skatins pažangių idėjų ir metodų sklaidą ir padės įgyvendinti modernioms švietimo sistemoms reikalingas reformas;

14. mano, kad programa galėtų labai padėti sutelkti visus susijusius dalyvius, siekiant paspartinti švietimo sistemos ir darbo su jaunimu pokyčius, siekiant patenkinti naujos, žiniomis paremtos ekonomikos poreikius ir įgyvendinti Bendrijos siekius, kad žmonės dalyvautų visuomenėje ir prisiimtų atsakomybę;

15. pabrėžia, kad bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo užsienyje laikotarpiai, taip pat stažuotės užsienyje labai veiksmingai prisideda prie asmenybės ugdymo ir padeda įgyti naudingos patirties, reikalingos tolesniam mokymuisi ir darbui.

Naujoje aplinkoje pritaikant asmeninius gebėjimus tobulinamos tiek konkrečios, tiek bendrosios žinios, didinamas savarankiškumas ir gerinami komunikaciniai įgūdžiai;

16. yra įsitikinęs, kad vis sparčiau vykstant globalizacijai ir plečiantis tarpvalstybiniams visų gyvenimo ir darbo sričių tinkams, bendrakultūrinės kompetencijos, kalbų mokėjimas ir tarp-tautinė patirtis tampa vis svarbesnės;

17. sutinka su Komisija, kad judumas skatina gilesnį jaunų žmonių Europos tapatybės ir Europos pilietybės prasmės suvokimą ir mažina ksenofobiją;

18. primena, kad yra įsitikinęs, kad reikia imtis konkrečių priemonių siekiant visiems besimokantiems užtikrinti vienodas judumo mokymosi tikslais galimybes nepriklausomai nuo jų regiono geografinės padėties ⁽²⁾, ir ypač svarbu, kad šiomis galimybėmis pasinaudotų tie asmenys, kurie gyvena retai apgyvendintose vietovėse, salose, kalnuotose vietovėse ir atokiausiuose regionuose;

19. laikosi nuomonės, kad pavykus įveikti iššūkius vietos ir regionų lygmeniu, žmonės bus pasiruošę ateičiai, pasižyminti nuolatiniais pokyčiais. Jie bus pasirengę mokymuisi visą gyvenimą. Vis daugiau žmonių užbaigs pradėtą mokslą, ims studijų aukštojoje mokykloje ir ieškos galimybių baigti tam tikrus savo studijų etapus įvairiose Europos šalyse, taip pat laikys visą Europą potencialia darbo vieta;

Platus švietimo vaidmuo ir įvairūs tikslai

20. visiškai pritaria siekiui gerinti žmonių žinias, įgūdžius ir patirtį, siekiant palengvinti integraciją į darbo rinką ir pagerinti įsidarbinimo galimybes. Tačiau Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad švietimas ir mokymas neturėtų būti skirtas tik įsidarbinimo galimybių gerinimui – pagrindinis tikslas yra visapusiškas asmenybės ugdymas. Be to, Komitetas pabrėžia ir mokymosi visą gyvenimą svarbą – būtent dėl šios priežasties programa turi būti vienodai skirta visoms amžiaus grupėms ir visoms mokymosi sritims;

21. taip pat pabrėžia, kad švietimas ir mokymas turėtų skatinti žmonių kūrybingumą ir naujovių kūrimo potencialą bei praturinti dvasiniu ir socialiniu požiūriais. Savaime aišku, kad ekonomikos krizės ir didelio nedarbo laikais daugiausiai dėmesio skiriama mokymo vaidmeniui didinti įsidarbinimo galimybes. Tačiau Komitetas norėtų pabrėžti, kad net ir krizės

⁽²⁾ CdR 290/2011 fin

laikotarpiu svarbu užtikrinti ilgalaikę pozityvią raidą, kad ateityje Europa būtų stipresnė. Todėl reikia skatinti įtraukią švietimo sistemą, grindžiamą visybiniu požiūriu į žmogų, ir plėtoti mokymosi visą gyvenimą sistemas;

22. pabrėžia, kad profesinį rengimą labai svarbu laikyti mokymosi visą gyvenimą elementu. Pagrindiniai veiksniai šiuo atveju yra žinios ir švietimas, o šiuolaikinėje profesinėje veikloje keliami didesni reikalavimai, pavyzdžiui, susiję su kalbų mokėjimu. Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad profesinis rengimas apima daug veiklos sričių ir jam tenka svarbus vaidmuo tiek integruojant pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis, tiek skatinant kompetencijos ugdymą įvairiose profesinėse srityse;

23. atkreipia dėmesį į pagrindinį vietos ir regionų lygmens veikėjams tenkantį vaidmenį skatinant jaunimo kūrybiškumą ir naujovių kūrimo potencialą bei sudarant galimybes jų intelektiniam ir socialiniam ugdymui. Tai nepaprastai svarbu jaunimo asmeninei emancipacijai ir socialinei integracijai. Todėl reikia užtikrinti ir priemones, kurios sudarytų jaunimui galimybę mokymąsi ir profesiją derinti su šeiminiu gyvenimu;

24. pabrėžia, kad aukštojo mokslo įstaigos yra ne tik švietimo įstaigos – joms tenka svarbus vaidmuo plėtojant regionus, be to, šios įstaigos yra reikšmingas būsimų inovacijų šaltinis. Todėl aukštąjį mokslą būtina modernizuoti. 2012 m. vasario mėn. Komitetas pateikė Komisijai savo poziciją dėl aukštojo mokslo sistemai reikalingų pokyčių⁽³⁾. Būtina aiškiai susieti tris žinių trikampio sudedamąsias dalis – „švietimą, mokslinius tyrimus ir naujoves“. Tokia sąsaja yra abipusiai naudinga. Todėl būtinas vietos, regionų, nacionalinio ir Europos lygmenų bendradarbiavimas įvairiais būdais, taip pat ir per vietos bei regionų partnerystes;

25. atkreipia dėmesį į tai, kad suaugusiųjų mokymas(is) kiekvienam žmogui suteikia galimybę visą gyvenimą tobulinti savo individualius gebėjimus. Suaugusiųjų mokymas(-is) padeda įsitvirtinti pakeitus profesiją – šiuo metu to reikalauja lanksti ir nuolat besikeičianti darbo rinka – be to, jis suteikia daug papildomos naudos žmonių socialiniam, profesiniam, pilietiniam, kultūriniam ir ekonominiam gyvenimui. Partnerystė grindžiamas suaugusiųjų mokymo(si) programos yra pagrindinė žmonių ir vietos bendruomenių galimybė prisiimti didesnę atsakomybę. Todėl nepaprastai svarbu, kad ES švietimo programa remtų suaugusiųjų mokymo(si) vystymą valstybėse narėse ir regionuose;

Konkrečios pastabos dėl pasiūlymo

Programos pagrindas – Sutartis ir subsidiarumo principas

26. sutinka su Komisija, kad siūloma programa grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsniuose nustatytais tikslais ir turi būti įgyvendinama laikantis

subsidiarumo principo. Todėl rengiant, įgyvendinant ir valdant nurodytas priemones labai svarbus vietos ir regionų valdžios institucijų ir sprendimų priėmėjų dalyvavimas. Atsižvelgdamas į 174 straipsnį dėl teritorinės sanglaudos, Komitetas pabrėžia, kad būtina visapusiškai atsižvelgti į ES regioninius skirtumus ir į skirtingas regionų galimybes įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus;

Programos struktūra

27. pabrėžia, kad atskirų rūšių veikla pagal pasiūlytą suskirstymą į tris pagrindines sritis (judumas, institucinis bendradarbiavimas ir priemonių formavimas) turi būti taip organizuojama, kad visoms tikslinėms grupėms būtų suteiktas patikimas pagrindas dalyvauti ir taip įgyvendinti programos tikslus. Siūloma struktūra turėtų būti siekiama padėti glaudžiau bendradarbiauti tarpsektorinėje srityje ir skleisti geriausią praktiką ir rezultatus. Tačiau Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad reikėtų daugiau dėmesio skirti užmokyklinio jaunų žmonių mokymosi ir savišvietos ypatumams, ir galiausiai siūlo, kaip sporto atveju, bent jau įtraukti atskirą skyrių, skirtą jaunimui;

28. mano, kad ypač svarbu naujojoje programoje patenkinti skirtingų tikslinių grupių paramos poreikį, kad jos galėtų dalyvauti. Nuosekli programa paraiškų teikėjams yra aiškesnė ir skaidresnė. Tačiau svarbu veiklą organizuoti taip, kad ji būtų įgyvendinama tikslinei grupei tinkamu būdu. Dalyvavimui judumo programose ir bendradarbiavimo projektuose taikomos skirtingos sąlygos, pagal tai, kur dalyviai mokosi arba kokioje jaunimo srities veikloje dalyvauja. Reikėtų atsižvelgti į įvairių tikslinių grupių poreikius, susijusius su informacija, paraiškų teikimo procedūromis, biudžeto taisyklėmis ir įvairioms iniciatyvoms taikomais kriterijais. Pavyzdžiui, būtų galima tam tikrą lėšų dalį numatyti įvairių tikslinių grupių dalyvavimui, nustatyti atskiras įvairių tikslinių grupių struktūras, numatyti tam tikrai tikslinei grupei ypač svarbią veiklą ir pan. Be to, būtina užtikrinti, kad ir mažos įstaigos galėtų dalyvauti, kurios dažniausiai yra aktyvios mokyklų, darbo su jaunimu ir suaugusiųjų švietimo srityse. Komitetas tvirtai remia priemones, skatinančias nepalankioje padėtyje esančių asmenų dalyvavimą;

29. palankiai vertina tikslą padidinti programos veiksmingumą ir ją supaprastinti, visų pirma, naudotojams. Nepaprastai svarbu, kad administraciniai supaprastinamai būtų naudingi programos naudotojams;

30. gali išžvelgti institucijų bendradarbiavimo, įskaitant judumo projektuose, naudą. Institucinėje struktūroje vykdomas judumas gali sudaryti tvirtesnę pagrindą aukštesnei kokybei ir tvaresniam strateginiam poveikiui. Tai gali būti naudinga ir atskiriems žmonėms, pavyzdžiui, supaprastinant kreditų

⁽³⁾ Regionų komiteto nuomonė 290/2011 fin.

perkėlimą. Tačiau svarbu, kad formuojant tokias institucines struktūras būtų atsižvelgta į įvairias programoje dalyvaujančias organizacijas;

31. mano, kad būtina judumo projektų darbo dalis - gerinti pasirengimą nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu toliau remti judumą projektams pasibaigus, kad būtų galima išsaugoti sukurtas struktūras ir kontaktus. Projektams siekiama padėti pašalinti kliūtis ir skatinti nuolatinius mainus, kad pasibaigus projektui judumas taptų įprastos veiklos dalimi;

32. mano, jog svarbu, kad skirtingose šalyse taikomos studentų finansavimo formos sudarytų galimybę dalį savo studijų baigti kitoje valstybėje narėje;

33. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą, kartu su Europos Centrinio Banku sukurti Europos paskolų sistemą studentams, papildančią nacionalines sistemas. Komitetas pabrėžia, kad būtina užtikrinti, kad tokia sistema nelemtų judumo mokymosi tikslais komercializacijos, ir abejoja, ar ši programa turėtų daugiausia remtis EIB grupe, nes garantijų išlaidos yra didelės, o valstybių narių poreikiai labai skirtingi;

34. pabrėžia, kad bendradarbiavimui politikos formavimo srityje labai svarbu sukurti platformas pagrindinių švietimo srities ir įmonių suinteresuotųjų subjektų dialogui ir atkreipia dėmesį į svarbų vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį tiek taikant atvirąjį koordinavimo metodą, tiek įgyvendinant programą;

Savišvieta ir neformalusis mokymasis. Jaunimas ir sportas

35. mano, kad svarbu sudaryti judumo galimybes mokantis bet kuria forma. Vienas būdų tai padaryti - pabrėžti visų mokymosi formų - formaliojo mokymosi, savišvieta ir neformaliojo mokymosi svarbą. Komitetas atkreipia dėmesį, kad Komisija į tą pačią programą nori įtraukti visas mokymosi formas, tačiau pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, kad savišvieta ir neformalaus mokymo organizavimui už švietimo įstaigų ribų keliama visai kitokie reikalavimai, tai turėtų tinkamai atsispindėti programos struktūroje. Šiuo požiūriu svarbu imtis priemonių, kuriomis būtų skatinamas ir remiamas jaunuolių iniciatyvumas;

36. ypač palankiai vertina priemones, kuriomis skatinamas kurio nors atžvilgiu socialiai nepalankioje padėtyje esančių asmenų dalyvavimas; ragina skatinti socialinę įtrauktį, savanorišką sportą bendruomenėse, savanorystę, lygias galimybes ir sveikatos stiprinamąjį fizinį aktyvumą daugiau sportuojant, daugiausia dėmesio skiriant nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupėms, pavyzdžiui, asmenims su protine ar fizine negalia;

37. laikosi nuomonės, kad programos struktūra galėtų būti taikoma visoms mokymosi rūšims. Komitetas pabrėžia, jog svarbu, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms būtų suteikta galimybė dalyvauti numatant projekto įgyvendinimą ir stebėseną, kad tas dalis, kurios vietos lygmeniu gali kelti problemų, dar būtų galima koreguoti;

38. mano, kad dar reikia atlikti kai kuriuos pakeitimus ir pašalinti neaiškumus, kad būtų sudarytos galimybės dalyvauti per mažesnes organizacijas ir būtų galimas siauresnis bendradarbiavimas; tai pasakytina visų pirma apie jaunimo organizacijas ir suaugusiųjų švietimo įstaigas, tačiau daugeliu atvejų ir apie mokyklas bei priešmokyklinio ugdymo įstaigas;

39. nurodo, kad savišvieta ir neformalusis mokymasis itin populiarus sporto srityje. Be to, esama klausimų, kurie yra labai glaudžiai susiję su sportu ir kurie ypač svarbūs politiniame bendradarbiavime, pavyzdžiui, kova su dopingu, smurtu ir rasizmu, taip pat gerai veikiančių sporto organizacijų rėmimas;

40. pripažįsta ypač teigiamus rezultatus įgyvendinant priemones jaunimo dalyvavimui politikoje remti pagal dabartinę programą „Aktyvus jaunimas“, visų pirma struktūruoto dialogo ir jaunimo seminarų jaunimą dominančiais socialiniais, kultūriniais ir politiniais klausimais, rezultatus; pabrėžia jų svarbą ir pasisako už tai, kad jos būtų tęsiamos ir toliau plėtojamos pagal naujos kartos programą;

41. todėl mano, kad programa turėtų ypač remti vadovų ir ugdytojų judumą, kaip savišvieta ir neformaliojo mokymosi dalį, remiantis bendrai suderintais standartais ir abipusiu regionų ir valstybių narių pripažinimu;

42. taip pat džiaugiasi, kad programoje remiami tarptautiniai bendradarbiavimo projektai sporto srityje, o galimybę vykdyti tarpvalstybinius sporto projektus visose programoje numatytose srityse vertina kaip labai reikšmingą europinę pridėtinę vertę;

43. palankiai vertina ir su tarptautinių projektų vykdymu susijusį supaprastinimą; sutinka su Komisijos nuomone dėl būtinybės remti trečiųjų šalių gebėjimų ugdymą, įskaitant ir plėtros šalis, ypatingą dėmesį skiriant kaimyninėms šalims; tačiau pabrėžia, kad turi būti visapusiškai panaudotos ir ES finansinės priemonės, skirtos išorės bendradarbiavimui;

Biudžeto klausimai

44. ypač palankiai vertina siūlymą padidinti programai skirtą finansavimą: biudžeto dydis parodys, kokią svarbą Komisija teikia švietimo kokybės gerinimui, kadangi švietimas yra lemiamas ES horizontaliųjų tikslų įgyvendinimo veiksnys. Finansavimas turėtų būti paskirstytas švietimo ir jaunimo sektoriams taip, kad biudžeto padidinimas būtų naudingas visoms sritims;

45. mano, jog ES lėšos turi būti naudojamos efektyviai, kad būtų galima pasiekti programoje nustatytus tikslus, ir kad turi būti sudarytos galimybės lėšas nukreipti į tas sritis, kuriose jų poveikis yra didžiausias ir kuriose jos gali būti efektyviausiai panaudotos, remiantis skaidriais kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais. Todėl pabrėžia, kad nuolatinė programos stebėseną visais lygmenimis yra būtina, kad būtų galima nustatyti, koku mastu lėšas reikia perskirstyti. Be to, svarbu į lėšų perskirstymą pažvelgti iš vietos ir regionų perspektyvos, kad būtų atsižvelgiama į lėšų paskirstymą šalies viduje. Taip pat turi būti galima lėšas perskirstyti ir pačioje valstybėje narėje, kad lėšos būtų kuo efektyviau naudojamos atsižvelgiant į vietos ir regionines sąlygas;

46. mano, kad valstybės narės turi spręsti dėl nacionalinių agentūrų struktūros, kadangi jos atsakingos už nacionalinių decentralizuotų programos priemonių įgyvendinimą ir administravimą;

47. todėl mano, kad likus pakankamai laiko iki programos pradžios Komisija turėtų išdėstyti, kaip bus vertinamas veiksmingumas ir kokie rodikliai bus naudojami. Kad valstybės narės, vietos ir regionų valdžios institucijos ir susiję asmenys žinotų savo galimybes, rodikliai ir atitinkami kriterijai turi būti iš anksto aiškiai įvardyti. Regionų komiteto nuomone, šiuose rodikliuose turi atsispindėti tiek kiekybiniai, tiek ir kokybiniai aspektai;

48. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija dalį veiklos, kuri anksčiau priklausė Mokymosi visą gyvenimą programai, ateityje nori finansuoti iš Europos socialinio fondo. Kad tai pavyktų, reikia užtikrinti, kad socialinio fondo nuostatos leistų tai daryti ir kad valstybės narės ir vietos bei regionų atstovai žinotų apie tokių pakeitimą ir jam pritarę;

49. mano, kad administravimo ir apskaitos reikalavimai turėtų būti proporcingi finansinės pagalbos dydžiui. Vykdamas mažesnius projektus neturėtų būti reikalaujama atlikti tokią pat išsamią ir daug pastangų reikalaujančią kontrolę kaip ir įgyvendinant stambius projektus;

50. kartu atkreipia dėmesį į tai, kad dalyvavimo programoje sąlygos ir galimybės yra skirtingos, todėl tai gali turėti poveikio išlaidoms. Tai, pavyzdžiui, gali būti susiję su mokymosi igūdžių stoka, negalia, galimybėmis padengti kelionės ir pragyvenimo išlaidas ar įvairiomis regioninėmis sąlygomis;

Svarbiausi gebėjimai – kertinis akmuo

51. mano, kad tolimesniam darbui labai svarbu, kad Komisijos pasiūlyme pagrindu taptų mokymasis visą gyvenimą, ir pabrėžia, jog ypač svarbu, kad visi turėtų galimybę įgyti pagrindinių žinių ir igūdžių, kurie minimi rekomendacijoje dėl svarbiausių gebėjimų⁽⁴⁾;

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų, (2006/962/EB).

52. mano, kad programos atskaitos taškas turi būti visų asmenų pastangų išsiugdyti pagrindinius gebėjimus rėmimas. Tai reiškia, kad pagrindinės tikslinės grupės yra moksleiviai ir mokytojai mokyklose, formalaus išsilavinimo neturintys jaunuoliai ir suaugusieji, kuriems reikia toliau mokytis;

Išvados

Daugiau dėmesio ankstyviems veiksams ir žinių skleidėjams

53. daro nuorodą į RK ankstesnę nuomonę⁽⁵⁾, kurioje pabrėžiama, kad dar ankstyvame etape turi būti skatinamas pasirengimas vykti į užsienį mokytis. Kalbant apie vaikus ir jaunuolius, būtina anksti sužadinti jų domėjimąsi kitomis kultūromis ir suteikti jiems galimybę suprasti mokymosi vieniems iš kitų naudą. Ankstyvas dalyvavimas Europos programose skatina pasirengimą ir ugdo gebėjimą mokymosi ar darbo tikslais vykti į užsienį, o tai savo ruožtu stiprina bendrą darbo rinką, augimą ir Sąjungos pilietybę; primena, kad vaikai lengviau ir efektyviau išmoksta užsienio kalbų;

54. atkreipia dėmesį į tai, kad vienas Regionų komitetui aktualiausių klausimų – socialinė įtrauktis; šioje srityje programa gali padaryti labai didelį poveikį. Tai pasakytina apie dideles, nevienalytes moksleivių grupes, kurioms dėl mokymosi sunkumų, socialinių problemų ir atskirties, arba todėl, kad auga svetimoje šalyje ir svetimoje kultūroje, reikalinga skirtinga pagalba. Šiuo metu susiduriama su problema, kad daug jaunuolių pertraukia mokslą arba palieka mokyklą jos nebaigę ir neįgiję pagrindinių žinių. Turi būti sudarytos galimybės remti metodikos rengimą ir žinių mainus tokiu būdu paremiant vietos, regionų ir nacionalinius šios srities sprendimų priėmėjus;

55. pabrėžia, kad dėl to labai sunku pasiekti menko išsilavinimo ir ekonomiškai silpnus visuomenės sluoksnius, todėl ypač svarbu kuo anksčiau įgyvendinti europinius projektus mokyklose ir ikimokyklinėse įstaigose. Taip galima pasiekti visus moksleivius, todėl ir programa gali veikti kaip kompensacinė priemonė ir sustiprinti europinį matmenį;

56. pritaria Komisijos nuomonei, kad svarbu į šią veiklą įtraukti strategiškai svarbius asmenis arba asmenis, kurie turi gerą galimybę skleisti informaciją ir gerus pavyzdžius. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, mokytojai, dėstytojai, su jaunimu dirbantys asmenys, buvę judumo programų dalyviai, mokyklų vadovai arba sprendimus priimančios asmenys; Komitetas norėtų, kad šioms grupėms būtų skirta daugiau dėmesio, nes jos atlieka pagrindinį vaidmenį skatinant judumą;

⁽⁵⁾ RK nuomonė „Žalioji knyga „Besimokančio jaunimo judumo skatinimas“, CdR 246/2009.

57. atkreipia dėmesį į savo teigiamą patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnių programų, pavyzdžiui, COMENIUS Regio, dalis, sudarančias palankias sąlygas dalyvauti nemokyklinėms įstaigoms ir kurių tikslas – skatinti europinių mokyklų bendradarbiavimą vietos ir regionų lygiu, kai partneriai gali bendradarbiauti bendrų interesų srityse, keistis patirtimi ir kurti tvarias bendradarbiavimo struktūras;

Svarbiausios tikslinės grupės

58. mano, kad turėtų būti vykdoma reguliari programos stebėseną visais lygmenimis siekiant užtikrinti, kad ji padėtų įgyvendinti horizontalius tikslus. Pagal naujos kartos programą taip pat turi būti galima remti priemones, kurių poveikį sunku arba tik po ilgesnio laiko, t. y. tik programos laikotarpio pabaigoje, galima įvertinti, tačiau kurį galima įrodyti kitais būdais. Komiteto nuomone, jei, pavyzdžiui, kitų tyrimų rezultatai rodo, kad svarbu imtis ankstyvų veiksmų, tuomet tai taikytina ir europinio matmens skatinimui;

59. nevienareikšmiškai vertina tai, kad dabartinis biudžetas labai orientuotas į judumo projektus – tai matyti ir iš programos pavadinimo; mano, kad biudžete turėtų geriau atsispindėti tai, kad pagerinti švietimo kokybę ir gauti didžiausią europinę pridėtinę vertę galima per bendradarbiavimo projektus ir institucijų bendradarbiavimą. Taip būtų galima remti ir mažesnius bendradarbiavimo projektus, kurie yra labiau pritaikyti prie tikslinių grupių arba kurie gali būti didesnio masto bendradarbiavimo pradžia;

60. mano, kad įžangoje Komisijos minimi iššūkiai tinkamai atsispindi pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse. Tačiau to negalima pasakyti apie siūlomą lėšų paskirstymą. Čia prioritetas akivaizdžiai teikiamas didesniams projektams ir judumo aukštojo mokslo srityje finansavimui. Europos programos turėtų remti ir skatinti pageidaujamą vystymąsi ir geresnę kokybę, todėl turėtų būti skiriamas didžiausias finansavimas toms sritims, kuriose jo labiausiai reikia ir kuriose tikimasi jo didžiausio poveikio. Dėl šios priežasties lėšas reikėtų aiškiai perskirstyti, t. y. jos turėtų būti nukreiptos projektams, kurie skirti iki šiol mažiausiai judumo programose dalyvavusiems, pavyzdžiui,

mokykloms, jaunuoliams, nedalyvaujantiems formaliojo mokslo programose, ir besimokantiems ar besitobulinantiems suaugusiems;

61. palankiai vertina ketinimą ir ateityje skatinti Europos integracijos studijų ir mokslinių tyrimų veiklą pagal „Jean Monnet“ programą; tačiau mano, kad ši konkreti parama neturėtų apsiriboti tik šiomis dviem ES Komisijos pasiūlyme minimomis institucijomis. Komitetas pabrėžia, kad ateityje vertėtų atsižvelgti į šešias Europos aukštąsias mokyklas, kurios 2007–2013 m. laikotarpiu gauna paramą pagal „Jean Monnet“ programą – Europos teisės akademija, Europos kolegija, Europos universitetinis institutas, Tarptautinis Europos mokslo centras, Europos viešojo administravimo institutas ir Europos specialiųjų poreikių ugdymo plėtros agentūra, kad būtų galima pagerinti šių Europai svarbių aukščiausiojo lygio institutų geografinį pasiskirstymą ir kultūrinę įvairovę;

62. norėtų atkreipti dėmesį į glaudų ryšį tarp prastų rezultatų mokykloje ir nepalankių socialinių ir ekonominių sąlygų, nes tai – pagrindiniai veiksniai, dėl kurių tam tikra jaunuolių dalis nei dirba, nei mokosi. Įveikti šį užburimą ratą yra labai didelis iššūkis vietos ir regionų valdžios institucijoms visoje Europoje, todėl programoje šiam reiškiniiui turėtų būti teikiamas prioritetas, kuris iš dalies atitinka švietimo ir užimtumo tikslus ir kuris remiamas ne vienos pavyzdinės iniciatyvos; pageidautų, kad skirstant lėšas šiai perspektyvai būtų skiriama daugiau dėmesio;

63. visiškai pritaria pasiūlymo dėl naujos švietimo ir jaunimo sričių programos konstatuojamosiose dalyse išdėstyto Komisijos tikslo ir noro atsižvelgti į daugelį asmenų grupių, kad skirtingu gyvenimo etapu šie asmenys turėtų galimybę vystytis kaip asmenybės ir gauti aukštos kokybės mokymo paslaugas. Todėl reikia aiškiai apibūdinti programos tikslą, kad visos tikslinės grupės jaustų esančios šios programos dalis. Tačiau programos pavadinimas „Erasmus visiems“ tarsi reiškia, kad prioritetas teikiamas aukštajam mokslui; atsižvelgdamas į šį prieštaravimą užsibrėžtam plataus užmojo tikslui ir tam, kad būtų galima pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus, rekomenduoja koreguoti biudžetą ir programos pavadinimą.

II. SIŪLOMI PAKĖITIMAI

1 pakeitimas

Pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „ERASMUS VISIEMS“	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „ERASMUS VISIEMS“ BESIMOKANTI EUROPA“

Paiškinimas

Kai kalbama apie programą „Erasmus“ iš karto kyla labai stipri asociacija su aukštuoju mokslu ir judumu. Naujoji ES programa yra daug platesnė, todėl pavadinimas „Erasmus visiems“ gali klaidinti.

2 pakeitimas

Konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(3) tai, kad valstybių narių ir trečiųjų šalių visuomenė programos „Erasmus“ pavadinimą laiko Sąjungos besimokančio asmens judumo sinonimu, reiškia, kad ši prekės ženklą reikėtų naudoti visuose pagrindiniuose Programa reglamentuojamuose švietimo lygmenyse;	(3) tai, kad valstybių narių ir trečiųjų šalių visuomenė programos „Erasmus“ pavadinimą laiko Sąjungos besimokančio asmens judumo sinonimu, reiškia, kad ši prekės ženklą reikėtų naudoti visuose pagrindiniuose Programa reglamentuojamuose švietimo lygmenyse;

Paaiškinimas

Pakeitimas daromas todėl, kad prašoma pakeisti programos pavadinimą.

3 pakeitimas

Konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(27) reikia nustatyti veiklos kriterijus, kuriais būtų vadovujamasi valstybėms narėms skiriant biudžetą nacionalinių agentūrų valdomai veiklai įgyvendinti;	(27) reikia nustatyti veiklos kriterijus, kuriais būtų vadovujamasi valstybėms narėms <u>ir jų viduje</u> skiriant biudžetą nacionalinių agentūrų valdomai veiklai įgyvendinti, <u>ir kartu deramai atsižvelgti į vietos ir regioninius ypatumus;</u>

Paaiškinimas

Veiklos rezultatams didelės įtakos gali turėti regionų skirtumai, todėl skirtingiems regionams reikės skirti nevienodai biudžeto lėšų.

4 pakeitimas

Konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(30) Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrame komunikate „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ ⁽¹⁾ , be kita ko, iškėlė tikslą toliau gerinti kaimynystės šalių dalyvavimą Sąjungos aukštojo mokslo srities judumo ir pajėgumų didinimo veikloje ir suteikti galimybę šioms šalims dalyvauti būsimose švietimo programose;	(30) Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrame komunikate „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ ⁽¹⁾ , be kita ko, iškėlė tikslą toliau gerinti kaimynystės šalių dalyvavimą Sąjungos aukštojo mokslo srities judumo ir pajėgumų didinimo veikloje <u>mokyklose („eTwinning“)</u> ir suteikti galimybę šioms šalims dalyvauti būsimose švietimo programose;
⁽¹⁾ COM(2011)303 final, 2011 5 25.	⁽¹⁾ COM(2011)303 final, 2011 5 25.

Paaiškinimas

Bendrame komunikate aiškiai kalbama apie mokyklų bendradarbiavimą pagal programą „eTwinning“.

5 pakeitimas

Konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(33) siekiant, kad Programos įgyvendinimo laikotarpiu būtų nedelsiant reaguojama į kintančias reikmes, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl veiklos kriterijų nuostatų ir nacionalinių agentūrų valdomos veiklos. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus, Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;	(33) siekiant, kad Programos įgyvendinimo laikotarpiu būtų nedelsiant reaguojama į kintančias reikmes, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl veiklos kriterijų nuostatų ir nacionalinių agentūrų valdomos veiklos. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. <u>Prireikus bus konsultuojamasi su Regionų komitetu, ypač tais klausimais, kurie susiję su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu.</u> Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus, Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai. <u>Prireikus bus konsultuojamasi su Regionų komitetu, ypač tais klausimais, kurie susiję su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu.</u>

Paiškinimas

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 307 straipsnį į konsultacijų procesą turėtų būti įtrauktas ir Regionų komitetas.

6 pakeitimas

1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Šiuo reglamentu sukurama Sąjungos veiksmų švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse programa „Erasmus visiems“ (toliau – Programa).	Šiuo reglamentu sukurama Sąjungos veiksmų švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse programa „ Erasmus visiems <u>Besimokanti Europa</u> “ (toliau – Programa).

Paiškinimas

Pakeitimas daromas todėl, kad prašoma pakeisti programos pavadinimą.

7 pakeitimas

5 straipsnio c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
remti Europos mokymosi visą gyvenimą erdvės kūrimą, skatinti nacionalinio lygmens politines reformas, remti švietimo ir mokymo, įskaitant neformalųjį, sistemų modernizaciją, remti Europos bendradarbiavimą jaunimo reikalų srityje, visų pirma stiprinant politinį bendradarbiavimą, geriau naudoti pripažinimo ir skaidrumo priemonės ir skleisti gerą patirtį.	remti Europos mokymosi visą gyvenimą erdvės kūrimą, skatinti nacionalinio lygmens politines reformas, remti švietimo ir mokymo, įskaitant <u>savišvietą</u> ir neformalųjį mokymą, sistemų modernizaciją, remti Europos bendradarbiavimą jaunimo reikalų srityje, visų pirma stiprinant politinį bendradarbiavimą, geriau naudoti pripažinimo ir skaidrumo priemonės ir skleisti gerą patirtį.
Susijęs rodiklis: valstybių narių, nacionalinės politikos plėtotės srityje taikančių atvirąjį koordinavimo metodą, skaičius;	Susijęs rodiklis: valstybių narių, nacionalinės politikos plėtotės srityje taikančių atvirąjį koordinavimo metodą, skaičius;

Paiškinimas

Pakeitimas daromas siekiant suderinti jį su visą gyvenimą trunkančio mokymosi apibrėžtimi (2 straipsnio 1 dalis).

8 pakeitimas

6 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Programos veiksmai	Programos veiksmai
1. Švietimo, mokymo ir jaunimo reikalų srityje Programos tikslų siekiama trijų tipų veikla:	1. Švietimo, mokymo ir jaunimo reikalų srityje Programos tikslų siekiama trijų tipų veikla:
(a) pavienių asmenų judumas mokymosi tikslais;	(a) <u>pavienių asmenų, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą, judumas vienodomis sąlygomis</u> mokymosi tikslais;
(b) bendradarbiavimas inovacijų ir gerosios patirties sklaidos tikslais;	(b) bendradarbiavimas inovacijų ir gerosios patirties sklaidos tikslais;
(c) politinių reformų rėmimas.	(c) politinių reformų rėmimas.

Paiškinimas

ES privalo užtikrinti visiems savo piliečiams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, galimybę vienodomis sąlygomis dalyvauti judume. Studentų, gyvenančių atokiausiuose ES regionuose, judumo galimybes varžo didžiulis atstumas iki žemyno. Todėl, vadovaujantis SESV 349 straipsniu, būtina įgyvendinti judumo skatinimo priemonės, kad šiomis iniciatyvomis, kurioms bus skirta 63 proc. lėšų, galėtų vienodomis sąlygomis naudotis visas jaunimas, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą. Raginame siekti, kad, kaip nurodyta Europos Komisijos nario Michel Barnier prašymu buvusio EK nario ir buvusio Ispanijos žemės ūkio, ekonomikos ir finansų ministro Pedro Solbes parengtoje ataskaitoje *Europos atokiausieji regionai ir bendroji rinka. ES įtaka pasaulyje*, „jaunimo ir universitetų studentų judumo politika būtų vystoma programos Erasmus finansavimą papildant taip, kad būtų padengiamos studentų iš atokiausių regionų kelionės iki jų valstybės narės sostinės papildomos išlaidos, o kitų valstybių narių studentams, norintiems pagal Erasmus programą mokytis vienoje iš atokiausių regionų aukštojo mokslo įstaigų – kelionės iš šios valstybės narės sostinės iki atokiausio regiono išlaidos. Kad atokiausių regionų aukštesnės studijų pakopos studentų judumo projektams būtų užtikrintos palankios galimybės, reikia nacionaliniu lygmeniu skatinti ir remti kalbų mokymąsi ir mainus jaunesniame amžiuje.“

9 pakeitimas

10 straipsnio c punktas

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
c) remti šias Europos akademines institucijas, siekiančias Europai svarbaus tikslo:	c) remti šias Europos akademines institucijas, siekiančias Europai svarbaus tikslo:
(i) Florencijoje įsikūrusį Europos universitetinį institutą;	(i) Florencijoje įsikūrusį Europos universitetinį institutą;
(ii) Briugėje ir Natoline įsikūrusią Europos kolegiją;	(ii) Briugėje ir Natoline įsikūrusią Europos kolegiją;
	<u>(iii) Tryre įsikūrusią Europos teisės akademiją;</u>
	<u>(iv) Nicoje įsikūrusį Tarptautinį Europos mokymo centrą;</u>
	<u>(v) Maastrichte įsikūrusį Europos viešojo administravimo institutą;</u>
	<u>(vi) Midelfarte įsikūrusią Europos specialiųjų poreikių ugdymo plėtros agentūrą;</u>

Paiškinimas

I šias šešias Europos aukštąsias mokyklas, kurios pagal „Jean Monnet“ programą 2007–2013 m. gauna paramą, reikėtų atsižvelgti ir ateityje, kad būtų galima pagerinti šių Europai svarbių aukščiausiojo lygio institutų geografinį pasiskirstymą ir kultūrinę įvairovę.

10 pakeitimas

16 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pagrindiniuose švietimo sektoriuose, kuriuose įgyvendinama Programa, veikiantys viešieji ar privatieji subjektai informacijos perdavimo ir sklaidos tikslais vartoja pavadinimą „Erasmus“; šis prekės ženklas bus susietas su svarbiausiais švietimo sektoriais:	Pagrindiniuose švietimo sektoriuose, kuriuose įgyvendinama Programa, veikiantys viešieji ar privatieji subjektai informacijos perdavimo ir sklaidos tikslais vartoja pavadinimą „Erasmus“; šis prekės ženklas bus susietas su svarbiausiais švietimo sektoriais:
— „Erasmus. Aukštasis mokslas“ – su visų rūšių Europos ir tarptautinio lygmens aukštuoju mokslu;	— „ <u>Besimokanti Europa</u> ir Aukštasis mokslas“ – su visų rūšių Europos ir tarptautinio lygmens aukštuoju mokslu;
— „Erasmus. Profesinis rengimas ir mokymas“ – su profesiniu švietimu ir mokymu bei suaugusiųjų mokymu(si);	— „ <u>Besimokanti Europa</u> ir Erasmus. Profesinis rengimas ir mokymas“ – su profesiniu švietimu ir mokymu bei suaugusiųjų mokymu(si);
— „Erasmus. Mokyklos“ – su bendruoju lavinimu;	— „ <u>Besimokanti Europa</u> ir Erasmus. Mokyklos“ – su bendruoju lavinimu;
— „Erasmus. Jaunimo dalyvavimas“ – su jaunimo neformaliuoju mokymusi.	— „ <u>Besimokanti Europa</u> ir Jaunimo dalyvavimas“ – su jaunimo neformaliuoju mokymusi.

Paiškinimas

Pakeitimas daromas todėl, kad prašoma pakeisti programos pavadinimą.

11 pakeitimas

18 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
Pagal Programą remiamas bendradarbiavimas su trečiųjų, visų pirma kaimynystės, šalių partneriais vykdant 6 ir 10 straipsniuose nustatytą veiklą.	Pagal Programą remiamas bendradarbiavimas su trečiųjų, visų pirma kaimynystės, šalių partneriais vykdant 6, ir 10 ir 12 straipsniuose nustatytą veiklą.

Paiškinimas

Norime, kad būtų sudarytos galimybės sporto veikloje dalyvauti partneriams iš kaimyninių šalių.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Transeuropiniai telekomunikacijų tinklai

(2012/C 225/16)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina Europos Komisijos (toliau – Komisija) iniciatyvą parengti Pasiūlymą dėl reglamento dėl transeuropinių telekomunikacijų tinklų gairių,
- pabrėžia, kad visos šiame dokumente nurodytos prioritetinės sritys – spartaus ryšio tinklų, tarpvalstybinių viešųjų paslaugų, viešojo sektoriaus informacijos ir įvairiomis kalbomis teikiamų paslaugų, saugos, saugumo ir pažangiosios energetikos paslaugų – yra sritys, kuriose miestai ir regionai vienu metu yra ir suinteresuotieji subjektai, ir paslaugų teikėjai, ir paslaugų gavėjai,
- pripažįsta transeuropinių telekomunikacijų tinklų svarbą siekiant užtikrinti ES tarptautinį konkurencingumą ir tvarų vystymąsi ir pabrėžia, kad valstybės narės ir kiti regionai turėtų intensyviau keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais,
- pažymi su nauja finansine programa susijusias galimybes labai sumažinti skaitmeninį atotrūkį ir įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir kartu patenkinti kai kuriuos būtiniausius Europos piliečių socialinius, kultūrinius ir ekonominius poreikius,
- pabrėžia, kad greitai ir patikimai veikiančios ryšių jungtys, papildytos veiksmingomis bevielio ir judriojo ryšio paslaugomis, atlieka labai svarbų vaidmenį skatinant regioninį konkurencingumą, prieinamumą ir vienodų sąlygų sudarymą visiems žmonėms, ir primena, kad būtina užtikrinti veiksmingą informacinės visuomenės infrastruktūrą visiems gyventojams, nepaisant to, kur jie gyvena.

Pranešėjas

Alin Adrian NICA (RO / LDAE), Dudești Noi meras

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinių telekomunikacijų tinklų gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1336/97/EB

COM(2011) 657 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Regionų komiteto požiūris

1. palankiai vertina Europos Komisijos (toliau – Komisija) iniciatyvą parengti Pasiūlymą dėl reglamento dėl transeuropinių telekomunikacijų tinklų gairių;

2. pabrėžia, kad visos šiame dokumente nurodytos prioritetinės sritys – spartaus ryšio tinklų, tarpvalstybinių viešųjų paslaugų, viešojo sektoriaus informacijos ir įvairiomis kalbomis teikiamų paslaugų, saugos, saugumo ir pažangiosios energetikos paslaugų – yra sritys, kuriose miestai ir regionai vienu metu yra ir suinteresuotieji subjektai, ir paslaugų teikėjai, ir paslaugų gavėjai;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad pagrindinį vaidmenį propaguojant konstruktyvų dialogą su visuomene, kartu su piliečiais sprendžiant visuomenei rūpimus klausimus ir įvairių lygmenų valdžios institucijose lengvinant informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) vartotojų ir gamintojų bendradarbiavimą atlieka vietos ir regionų valdžios institucijos;

4. pabrėžia, kad transeuropiniai telekomunikacijų tinklai svarbūs ir komerciniais, ir nekomerciniais tikslais. Be to, svarbu investuoti į mokslinius tyrimus, skirtus tam tikroms veiklos rūšims paremti ir ateityje pritaikomiems sprendimams sukurti, siekiant padidinti telekomunikacijų sektoriaus vertę;

5. pripažįsta transeuropinių telekomunikacijų tinklų svarbą siekiant užtikrinti ES tarptautinį konkurencingumą ir tvarų vystymąsi ir pabrėžia, kad valstybės narės ir kiti regionai turėtų intensyviau keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais;

6. atkreipia dėmesį į infrastruktūros, reikalingos dideliame telekomunikacijų tinkluose naudojimų duomenų kiekiui tvarkyti, svarbą ir ragina skatinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į kaimo vietoves, mažo gyventojų tankio sritis ir atokiausius regionus;

7. mano, kad būtina kiekvienu lygmeniu nustatyti saugumo reikalavimus, kad būtų galima optimaliai užtikrinti asmens

duomenų slaptumą ir apsaugą ir kad būtų užkirstas kelias neteisėtam bet kokios asmeninės informacijos, pavyzdžiui, pirkimo įpročių, sveikatos būklės, ligos istorijos ir pan., sekimui ir rūšiavimui;

8. palankiai vertina Komisijos sumanymą išnagrinėti galimybes sukurti naują kainų nustatymo modelį, kurį taikant būtų sumažinta prieigos prie varinių tinklų kaina, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui nuo varinių prie šviesolaidinių tinklų, ir pažymi, jog labai svarbu, kad tinklai būtų atviri įvairiems operatoriams;

9. pažymi su nauja finansine programa susijusias galimybes labai sumažinti skaitmeninį atotrūkį ir įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir kartu patenkinti kai kuriuos būtiniausias Europos piliečių socialinius, kultūrinius ir ekonominius poreikius;

10. dar kartą patvirtina sąveikos tarp bendrosios programos, struktūrinių fondų ir nacionalinės politikos svarbą siekiant platesnio pobūdžio ES tikslų – konkurencingumo ir sanglaudos;

11. mano, jog norint paskatinti plačiau naudotis esama infrastruktūra, kuri gali integruoti plačiajuosčio ryšio tinklus, ir tokiu būdu sumažinti socialines, ekonomines ir aplinkosaugines sąnaudas, būtina išspręsti finansinių ir ekonominių priemonių reguliavimo ir procedūrų klausimus;

12. pritaria Komisijos pasiūlymui sudaryti aukšto lygio ekspertų grupę, kuriai būtų pavesta sukurti transeuropinių telekomunikacijų tinklų strategiją, ir prašo Komisijos kuo anksčiau informuoti apie veiklą, susijusią su šia grupe, įskaitant tyrimus ir politines rekomendacijas;

Regionų komiteto rekomendacijos

13. pripažįsta, kad IRT, kurios yra visiems atviros informacinės visuomenės pagrindas, turėtų tenkinti visų visuomenės narių, įskaitant tuos, kuriems gresia socialinė atskirtis, poreikius;

14. dar kartą patvirtina, kad Komisija ir valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių, kad užtikrintų visapusišką ir veiksmingą vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą su IRT susijusių iniciatyvų valdyne⁽¹⁾;

⁽¹⁾ CdR 283/2008 fin.

15. siūlo išnaudoti visas Europos galimybes, susijusias su IRT paslaugų plėtojimu viešajame ir privačiame sektoriuose, ir panaudoti IRT gerinant vietos ir regionų valdžios institucijų paslaugas įvairiose srityse, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros, švietimo, viešųjų pirkimų, saugumo ir socialinių paslaugų;

16. siūlo įsteigti naujosios kartos tinklų kūrimo ir plėtos Europos teritorijoje observatoriją, kuri vykdytų informacijos ir statistinių duomenų apie viešuosius darbus rinkimo ir kaupimo funkcijas, kadangi šie duomenys gali būti iš dalies arba visiškai panaudoti kuriant naujosios kartos tinklus, būtų atsakinga už duomenų bazės, skirtos minėtų viešųjų darbų stebėsenai ir Europos telekomunikacijos tinklų registro sukūrimui, valdymą, skatintų techninio pobūdžio ir reguliavimo veiklą, vykdytų tiriamąją veiklą ir mokslinius tyrimus, taip pat rinktų ir platintų techninę dokumentaciją ir duomenis;

17. primena, kad ES remiamas vietos ir regionų valdžios institucijų ir IRT srityje dirbančių mažųjų ir vidutinių įmonių bendradarbiavimas viešųjų IRT paslaugų srityje pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės priemonę gali būti puikus pagrindas ugdyti vietos gebėjimus ir skleisti žinias ES mastu (2);

18. siūlo naudotis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės priemone teikiant plačiajuosčio ryšio paslaugas, ypač kaimo vietovėse, ir vengti privačiųjų investicijų išstūmimo;

19. primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms būtina užsitikrinti skaitmeninimui reikalingus vidinius pajėgumus ir ilgalaikius finansinius išteklius. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė ir e. mokymosi rinkų vystymas tikrai suteikia alternatyvių turinio skaitmeninimui reikalingo finansavimo galimybių. Viešojo sektoriaus informacija gali pati generuoti pajamas, kurios padėtų kurti duomenis ir juos skaitmeninti. Be to, nereikėtų pamiršti tinklų bei sąveikių bendruomenių reikšmės, nes jie padeda mažinti sąnaudas kuriant atvirą programinę įrangą (3);

20. prašo Komisijos ypatingą dėmesį skirti nediskriminavimo politikos kūrimui, taip pat atotrūkio tarp rinkoje įsitvirtinusių operatorių ir naujų konkurentų panaikinimui, ypač bandant padidinti Europos spartaus plačiajuosčio ryšio tinklų ekonominę reikšmę;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad įgyvendinant Europos infrastruktūros tinklų priemonę neturi būti užkertamas kelias siekti sanglaudos politikos tikslų, kad įgyvendinant siūlomas priemones neturi atsirasti papildomų biurokratinių kliūčių ir administracinės naštos ir kad būtina pateikti daugiau informacijos ir paaiškinti, kaip naudotis naujomis finansinėmis priemonėmis ir koks yra jų daromas svertas poveikis; reikėtų įvertinti ir jų veiksmingumą; negali būti apeinamas įpareigojimas laikytis biudžeto

drausmės, nesiskolinti ir užtikrinti biudžeto aiškumą; ES turi būti atsakinga tik už pirminį įnašą; negali atsirasti neapibrėžtųjų įsipareigojimų;

22. primygtinai ragina imtis esminių permainų, susijusių su struktūrinių fondų naudojimu regionuose, ypač skatinti mokslinių tyrimų ir inovacijų paklausą ir remti vartotojų skatinamas ir atviras inovacijas, kaip regionų potencialą (4);

23. primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo padedant visiems vienodomis sąlygomis ir prieinamomis kainomis užtikrinti prieigą prie plačiajuosčio ryšio vietovėse, kuriose to neįmanoma pasiekti rinkos mechanizmais, įgyvendinant bandomuosius projektus, skirtus e. prieinamumo atotrūkiui sumažinti, ir kuriant naujus būdus, kaip viešąsias e. paslaugas pritaikyti prie piliečių poreikių (5);

24. dar kartą patvirtina, kad finansavimu ir kitomis paramos priemonėmis turi būti skatinama atvira prieiga prie plačiajuosčio ryšio tinklų, kuriems būdinga horizontalių sluoksnių tinklo struktūra, ir pabrėžia poreikį sukurti verslo modelį, leidžiantį atskirti fizinę prieigą prie tinklo ir paslaugų teikimą (6);

25. pabrėžia, kad greitai ir patikimai veikiančios ryšių jungtys, papildytos veiksmingomis bevielio ir judriojo ryšio paslaugomis, atlieka labai svarbų vaidmenį skatinant regioninę konkurencingumą, prieinamumą ir vienodų sąlygų sudarymą visiems žmonėms, ir primena, kad būtina užtikrinti veiksmingą informacinės visuomenės infrastruktūrą visiems gyventojams, nepaisant to, kur jie gyvena (7);

26. prašo daugiau dėmesio skirti informuotumo didinimui vietos ir regionų lygmenimis ir infrastruktūros atnaujinimo skatinimui, nes tai būtini transeuropinių telekomunikacijų tinklų vystymo ir įgyvendinimo elementai;

27. pabrėžia, kad būtina užtikrinti viešąsias investicijas į tarp-tinklinio ryšio infrastruktūrą, padedančią sujungti vidutinio dydžio ir mažų miestų arba kaimo savivaldybių tinklų mazgus ir skatinančią investicijas į prieigos tinklų atnaujinimą;

28. pažymi, kad, jeigu aukštos kokybės plačiajuosčio ryšio paslaugos būtų teikiamos už prieinamą kainą, padaugėtų vietos ir regionų valdžios institucijų teikiamų paslaugų ir pagerėtų jų kokybė, taip pat būtų lengviau vykdyti produktų rinkodarą (8);

(2) CdR 156/2009 fin.

(3) CdR 247/2009 fin.

(4) CdR 263/2007 fin.

(5) CdR 5/2008 fin.

(6) CdR 104/2010 fin.

(7) CdR 104/2010 fin.

(8) CdR 252/2005 fin.

29. primena bendrų taisyklių ir praktikos, susijusių su viešojo sektoriaus informacijos naudojimu ir pakartotiniu naudojimu, svarbą ir būtinumą siekiant užtikrinti, kad visiems Europos informacijos rinkos dalyviams būtų taikomi vienodi pagrindiniai reikalavimai, kad pakartotinio naudojimosi tokia informacija sąlygos būtų skaidresnės ir nebūtų iškreipiama vidaus rinka⁽⁹⁾;

30. pabrėžia, kad pakartotinio viešojo sektoriaus informacijos naudojimo potencialą būtų galima visiškai atskleisti, jei būtų labiau įtraukiamos vietos ir regionų valdžios institucijos – tai neabejotinai paragintų pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus informaciją konkurencingumui didinti ir darbo vietoms kurti⁽¹⁰⁾;

31. ragina vietos ir regionų valdžios institucijas plačiai bendradarbiauti, siekiant pagerinti viešojo administravimo institucijų sąveiką ir viešųjų paslaugų teikimo veiksmingumą⁽¹¹⁾;

32. atkreipia dėmesį į tai, kad tarptautinio bendradarbiavimo srityje regionai išsiskiria tuo, kad vykdydami savo mokslinių tyrimų politiką pasitelkia pagalbines programavimo, struktūrines ir teisėkūros priemones;

33. laikosi nuomonės, kad pasiūlyme dėl reglamento suplanuoti veiksmai, kokie jie numatomi šiuo metu, nekelia abejonių dėl atitikties subsidarumo ir proporcingumo principams.

II. PAKEITIMŲ REKOMENDACIJOS

1 pakeitimas

Preambulė

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
21. kad būtų atsižvelgta į informacijos ir ryšių technologijų sričių raidą, šio reglamento priedo pakeitimų atžvilgiu įgaliojimai priimti teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti deleguoti Komisijai. Itin svarbu, kad Komisija, atlikdama parengiamąjį darbą, tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas su ekspertais. Šio delegavimo tikslas – spręsti su naujais technologiniais ir rinkos pokyčiais, naujais politikos prioritetais ar dėl skirtingų rūšių (pvz., transporto ir energetikos) infrastruktūros sinergijos atsiradusiomis naujomis galimybėmis susijusius klausimus. Įgaliojimų delegavimas taikomas tik bendros svarbos projektų aprašymo pakeitimams, bendros svarbos projekto įtraukimui į sąrašą ar nebeaktualaus bendros svarbos projekto išbraukimui iš sąrašo remiantis iš anksto nustatytais, aiškiais ir skaidriais kriterijais;	21. kad būtų atsižvelgta į informacijos ir ryšių technologijų sričių raidą, šio reglamento priedo pakeitimų atžvilgiu įgaliojimai priimti teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti deleguoti Komisijai. Itin svarbu, kad Komisija, atlikdama parengiamąjį darbą, tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas su ekspertais <u>ir konsultacijas vietos ir regionų lygmenimis</u> . Šio delegavimo tikslas – spręsti su naujais technologiniais ir rinkos pokyčiais, naujais politikos prioritetais ar dėl skirtingų rūšių (pvz., transporto ir energetikos) infrastruktūros sinergijos atsiradusiomis naujomis galimybėmis susijusius klausimus. Įgaliojimų delegavimas taikomas tik bendros svarbos projektų aprašymo pakeitimams, bendros svarbos projekto įtraukimui į sąrašą ar nebeaktualaus bendros svarbos projekto išbraukimui iš sąrašo remiantis iš anksto nustatytais, aiškiais ir skaidriais kriterijais;

Paiškinimas

Būtų ypač naudinga į konsultacijų procesą įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, nes jos dalyvauja valdymo procesuose ir yra centrinės valdžios institucijų, piliečių ir privačių bendrovių jungiamoji grandis.

2 pakeitimas

4 straipsnio a punktą

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) itin spartaus plačiajuosčio ryšio, kuriuo užtikrinama 100 Mbps ir didesnė duomenų perdavimo sparta, tinklų diegimas;	(a) itin spartaus plačiajuosčio ryšio, kuriuo užtikrinama 100 Mbps ir didesnė duomenų perdavimo sparta, tinklų diegimas, <u>atsižvelgiant į itin spartaus interneto ryšio poreikį</u> ;

⁽⁹⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 10/2009 fin.

Paiškinimas

Investicijos į itin spartaus plačiajuosčio ryšio tinklus yra susijusios su didele rizika. Statistiniai duomenys rodo, kad naudojimasis spartaus interneto ryšiu yra daug mažesnio masto nei tikroji plačiajuosčio ryšio aprėptis. Todėl vykdant finansuotinių technologijų ir projektų atranką reikėtų atsižvelgti į tikrąją prieigos prie plačiajuosčio ryšio tinklų poreikį.

3 pakeitimas

4 straipsnio b punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) plačiajuosčio ryšio tinklų diegimas siekiant sujungti salas, sunkiai prieinamus ir periferinius regionus su centriniais Sąjungos regionais, užtikrinant, kad duomenų perdavimo sparta tuose regionuose būtų pakankama 30 Mbps arba didesnei plačiajuosčio ryšio spartai užtikrinti;	(b) plačiajuosčio ryšio tinklų diegimas siekiant sujungti salas, sunkiai prieinamus ir periferinius regionus su centriniais Sąjungos regionais, užtikrinant, kad duomenų perdavimo sparta tuose regionuose būtų pakankama 30 Mbps arba didesnei plačiajuosčio ryšio spartai užtikrinti, <u>atsižvelgiant į itin spartaus interneto ryšio poreikį</u> ;

Paiškinimas

Žr. pirmesnį paiškinimą.

4 pakeitimas

5 straipsnio 3 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Valstybės narės ir (arba) kiti už bendros svarbos projektų įgyvendinimą atsakingi ar prie jų įgyvendinimo prisidedantys subjektai pagal atitinkamus šio reglamento reikalavimus imasi reikiamų teisinių, administracinių, techninių ir finansinių priemonių.	3. Valstybės narės ir (arba) kiti už bendros svarbos projektų įgyvendinimą atsakingi ar prie jų įgyvendinimo prisidedantys subjektai, <u>įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas</u> , pagal atitinkamus šio reglamento reikalavimus imasi reikiamų teisinių, administracinių, techninių ir finansinių priemonių.

Paiškinimas

Paminėti vietos ir regionų valdžios institucijas būtų naudinga dėl tos pačios pirmiau nurodytos priežasties.

5 pakeitimas

5 straipsnis (8 dalies c punktas)

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) akivaizdi jo europinė pridėtinė vertė.	(c) akivaizdi jo europinė pridėtinė vertė, <u>kaip rodo galimybių ir ekonominės naudos vertinimo rezultatai</u> .

Paiškinimas

Galimybių vertinimas būtų geriausia priemonė parodyti pridėtinę vertę.

6 pakeitimas

7 straipsnio 4 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Šiose ataskaitose Komisija taip pat vertina, ar bendros svarbos projektų sritis ir toliau atitinka politinius prioritetus, technologijų raidą arba padėtį atitinkamose rinkose. Svarbiausių projektų ataskaitose pateikiama poveikio aplinkai analizė, kurioje atsižvelgiama į prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių ir poreikį juos mažinti, taip pat į atsparumą nelaimėms. Tokia peržiūra taip pat gali būti atliekama bet kada, kai manoma esant reikalinga.	Šiose ataskaitose Komisija taip pat vertina, ar bendros svarbos projektų sritis ir toliau atitinka politinius prioritetus, technologijų raidą arba <u>ir</u> projekto įgyvendinimo gali- mybes, atsižvelgiant į padėtį atitinkamose rinkose. Svarbiausių projektų ataskaitose pateikiama poveikio aplinkai analizė, kurioje atsižvelgiama į prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių ir poreikį juos mažinti, taip pat į atsparumą nelaimėms. Tokia peržiūra taip pat gali būti atliekama bet kada, kai manoma esant reikalinga.
	<u>5. Komisijai, be kita ko, talkins naujosios kartos tinklų kūrimo ir plėtros Europos teritorijoje observatorija, kuri vykdys informacijos ir statistinių duomenų apie viešuosius darbus rinkimo ir kaupimo funkcijas, kadangi šie duomenys gali būti iš dalies arba visiškai panaudoti kuriant naujosios kartos tinklus, bus atsakinga atsakinga už duomenų bazės, skirtos minėtų viešųjų darbų stebėsenai ir Europos telekomunikacijos tinklų registro sukūrimui, valdymą, skatins techninio pobūdžio ir reguliavimo veiklą, vykdys tiriamąją veiklą ir mokslinius tyrimus, taip pat rinks ir platins techninę dokumentaciją ir duomenis;</u>

Paaiškinimas

Žr. pirmesnę paaiškinimą.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Vartotojų programa 2014–2020 m.

(2012/C 225/17)

REGIONŲ KOMITETAS

- pritaria tikslui stiprinti ir plėtoti vartotojų apsaugą Europos Sąjungoje, nes tai yra *sine qua non* bendrosios rinkos veikimo sąlyga;
- mano, kad dėl pavojų, susijusių su produktų gamybos grandinės globalizacija, valdžios institucijos privalo veiksmingiau bendradarbiauti siekdamos užkirsti kelią pavojingų produktų patekimui į bendrąją rinką ir kiekvienu atveju, kai tai įvyksta, imtis atitinkamų priemonių;
- mano, kad Komisijos siūlomas 197 mln. eurų vartotojų apsaugos programos 2014–2020 m. laikotarpio biudžetas (vienam Europos vartotojui tenka mažiau nei 5 euro centai) yra nepakankamas;
- pabrėžia, kad šioje srityje pagrindinį vaidmenį turėtų atlikti vietos ir regionų valdžios institucijos, nes jos yra arčiausiai vartotojų. Atsižvelgiant į ribotas dabartinio biudžeto lėšas ir, atitinkamai, ribotas galimybes, daugiau dėmesio reikia skirti regioniniam bendradarbiavimui. Komisija taip pat turėtų būti aktyvesnė ir prisidėti kuriant tinklą, kuris sudarytų galimybę vietos organizacijoms lengviau dalytis įgyta patirtimi;
- mano, kad labai svarbu pabrėžti mokymo, kuriuo siekiama tinkamai informuoti vartotojus, logistinius aspektus, atsižvelgiant į kompetencijos pasidalijimą ES lygmeniu. Įvairių mokymo sistemų programos labai skiriasi tiek savo tematika, tiek ir metodais. Reikėtų parengti ir pasiūlyti suderintą vartotojų apsaugos srities mokomąją medžiagą, kurios turinys būtų pritaikytas pagal mokymo pakopas;
- mano, kad itin svarbu pabrėžti paramą vartotojų apsaugos organizacijoms;
- susirūpinęs pažymi, kad, nors Europos Komisija dar savo 2007–2013 m. vartotojų programoje paskelbė ketinanti sukurti vartotojams skirtą kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmą, kuriuo vartotojai galėtų naudotis tais atvejais, kai pažeidžiami jų apsaugos teisės aktai, iki šiol nepateiktas joks pasiūlymas dėl teisės akto.

Pranešėjas

Istvan SÉRTŐ-RADICS (HU / LDAE), Užskos meras

Pamatinis dokumentas

Pasiūlymas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Vartotojų programos 2014–2020 m.

COM(2011) 707 final

I. BENDROSIOS PASTABOS**REGIONŲ KOMITETAS**

1. pritaria politiniam tikslui tęsti vidaus rinkos derinimą ir gerinti jos veikimą, kad ji atitiktų vartotojų ir įmonių interesus ir visų pirma MVĮ, nes Europoje jų yra didelė dauguma (daugiau nei 90 proc.). Vis dėlto RK laikosi nuomonės, kad reikia ir toliau stiprinti ir plėtoti vartotojų apsaugą Europos Sąjungoje, nes tai yra *sine qua non* bendrosios rinkos veikimo sąlyga;

2. todėl palankiai vertina pasiūlymą, kuriame svarbiausias vaidmuo bendrojoje rinkoje skiriamas Sąjungos piliečiams, kaip gerai informuotiems vartotojams. Komiteto nuomone, tai padės užtikrinti Europos piliečiams galimybę geriausiai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamu potencialu. Pagrindiniai programos tikslai - užtikrinti Europos gyventojų saugą ir ginti jų ekonominius interesus. ES vartotojų politika remiama ir papildoma valstybių narių politika šioje srityje. Mobilizavus didžiulį ekonominį vartotojų, kurių išlaidos atitinka 56 proc. ES BVP, potencialą, bus galima geriau įgyvendinti Sąjungos nustatytą tikslą – paskatinti ekonomiką vėl augti;

3. primygtinai ragina išlaikyti šiuo metu vykdomų ir ateityje numatomų programų tęstinumą, laikantis vartotojų apsaugos programos ir strategijos laikotarpio vidurio analizės išvadų, kuriose pabrėžta, kad Europos lygmeniu ši programa pradėta įgyvendinti gana neseniai, todėl, siekiant jos veiksmingumo, svarbiausia užtikrinti tęstinumą;

4. mano, kad vartotojų apsaugos programai skirtas biudžetas yra nepakankamas. Programos 2014–2020 m. laikotarpiui Komisija rekomenduoja skirti 197 mln. eurų. Tai yra nedidelė suma atsižvelgiant į tai, kad vienam Europos vartotojui tenka mažiau nei 5 euro centai;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad kiekvienai valstybei narei turi būti užtikrinta pakankama veiksmų laisvė, kad ji galėtų apsaugoti nacionalinius ypatumus vykdant viešojo sektoriaus įgyvendinamą ir finansuojamą veiklą, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir gydymo bei švietimo sektoriuose;

II. KONKREČIOS PASTABOS**Sauga**

6. mano, kad dėl skirtingai valstybių narių taikomų produktų saugos srities teisės aktų, taip pat dėl pavojingų produktų patekimo į bendrąją vidaus rinką ir dėl pavojų, susijusių su produktų gamybos grandinės globalizacija, nacionalinės valdžios institucijos privalo veiksmingiau bendradarbiauti siekdamos užkirsti

kelių pavojingų produktų patekimui į bendrąją rinką ir kiekvienu atveju, kai tai įvyksta, imtis atitinkamų priemonių;

7. mano, kad rinkos priežiūros mechanizmai, tokie kaip RAPEX, veiksmingai padeda i atkreipti dėmesį į pavojingų produktų sąrašą, tačiau šie produktai nevienodai veiksmingai šalinami iš rinkos skirtingose valstybėse narėse. Todėl, viena vertus, reikia teikti finansinę paramą RAPEX tinklo, vartotojų apsaugos bendradarbiavimo tinklo ir kosmetikos gaminių duomenų bazės valdymui ir tinkamam veikimui palaikyti, tačiau, antra vertus, būtina Europos lygmeniu suderinti skirtingas priežiūros sistemas, nes kol kas šioje srityje labai maža pažangos;

8. apgailestauja, kad dėl saugos stokos tarpvalstybinė prekyba vis dar nepasiekė norimo lygio. 2010 m. pasitikėjimas tarpvalstybiniais sandoriais, t. y., vartotojų, kurie išreiškė pasitikėjimą prekeiviais internetu, įsisteigusiais kitoje Sąjungos valstybėje narėje, skaičius siekė tik 37 proc. Dabartinėmis ekonomikos sąlygomis labai svarbu kuo geriau pasinaudoti bendrosios rinkos galimybėmis, todėl per artimiausius 7 metus reikėtų padidinti pirmiau minėtų skaičių iki 50 proc;

9. įsitikinęs, kad saugos srityje įgyvendinant ES masto veiksmus ir Bendrosios produktų saugos direktyvos (BPSD) tinklo veikloje užtikrinant bendradarbiavimą galima pasiekti geresnių rezultatų nei pavieniais valstybių narių veiksmais, kadangi tai leistų užpildyti informacijos spragas naudojant kitų šalių (pavyzdžiui, Kinijos) sukauptą informaciją ir būtų išvengta netolygumų bendrojoje rinkoje. Todėl RK mano, kad būtina atkreipti dėmesį į trečiųjų šalių dalyvavimo Europos rinkos priežiūros sistemoje svarbą. Kadangi didžioji dalis rinkoje esančių pavojingų ir prastos kokybės produktų į ją patenka iš šių šalių labai svarbu bendradarbiauti su šių valstybių institucijomis siekiant užtikrinti prevenciją.

Informavimas ir švietimas

10. pabrėžia, kad siekiant atlikti visapusišką bendrosios rinkos veikimo analizę ir nustatyti atskaitos taškus, reikia kaupti ir tirti palyginamus duomenis tik visos Europos mastu. Duomenys turi būti pakankamai patikimi ir atspindintys tikrąją padėtį, kad juos būtų galima naudoti ne vien Europos, bet ir nacionaliniu lygmeniu. Kitos priemonės, padėsiančios sukurti pažangesnius teisės aktus, galėtų būti su nacionaline politika susiję elgsenos tyrimai ir atitinkami testai;

11. įsitikinęs, kad būtina aktyviau remti vartotojų apsaugos asociacijas. RK mano, kad šios asociacijos yra vienintelės organizacijos, galinčios ryžtingai ir vieningai atstovauti vartotojams Europos lygmeniu ir pateikti Sąjungos institucijoms ir ES lygmens dialogui iš vartotojų gautus suderintus duomenis, kurie reikalingi priimant Europos lygmens sprendimus;

12. mano, kad labai svarbu pabrėžti mokymo, kuriuo siekiama tinkamai informuoti vartotojus, logistinius aspektus, atsižvelgiant į kompetencijos pasidalijimą ES lygmeniu. Įvairių mokymo sistemų programos labai skiriasi tiek savo tematika, tiek ir metodais. Galima parengti ir pasiūlyti suderintą vartotojų apsaugos srities mokomąją medžiagą, kurios turinys būtų pritaikytas pagal mokymo pakopas. Tvirtesnis vartotojų švietimas Europos lygmeniu padėtų išvengti neatitikimų šioje srityje; be to, jis mano, kad vartotojų švietimas turi būti įtvirtintas visose mokyklinėse sistemose kaip mokomasis dalykas ir pritaikytas atitinkamai mokymo pakopai. Pagal kompetencijos pasidalijimą ES, tai – valstybių narių atsakomybė. Vartotojų švietimo svarbos pripažinimas visoje ES paskatintų mokyklose šiai temai skirti pakankamai laiko;

13. įsitikinęs, kad visų pirma reikia užtikrinti tęstinį vartotojų organizacijų darbuotojų švietimą, nes kaip tik jie gali geriausiai teikti bendro pobūdžio informaciją vartotojams, visų pirma sudėtingų sutarčių su paslaugų teikėjais sudarymo atvejais. Šioje srityje neįmanoma užtikrinti, kad užduotys būtų atliekamos centralizuotai Europos lygmeniu. Surengiant Europos lygmeniu konkursą, jos galėtų būti skiriamos vietos ir regionų organizacijoms, kurios pačios jas atliktų atsižvelgdamos į galiojančius vietos teisės aktus.

14. be to, Komitetas mano, kad būtina nepamiršti apie valstybinės ir savivaldybių administracijos institucijų, įpareigotų prižiūrėti vartotojų apsaugos srities teisės aktų įgyvendinimą, pareigūnų mokymo svarbą. Šiuo tikslu reikėtų skatinti sudaryti sąlygas, reikalingas užtikrinti nacionalinių institucijų bendradarbiavimą, standartų taikymą ir rizikos vertinimą paremiant mokymą ES lygiu;

Teisės ir jų gynimo priemonės

15. apgailestauja, kad, nors užduotys šiam tikslui įgyvendinti yra praktiškai vienodos visoms su vartotojų apsauga susijusioms instancijoms, skirtingų kategorijų organizacijos (pilietinės organizacijos, valstybinės ar savivaldybių įstaigos, informacijos ir pagalbos teikimo biurai) jas įgyvendina kiekviena savaip, neretai atlikdamos tą patį darbą tiek Europos, tiek ir nacionaliniu lygmeniu ir nepakankamai veiksmingai.

16. mano, kad šios problemos susijusios su vartotojų skundų nagrinėjimu, kadangi dauguma bylų vartotojų apsaugos organizacijoms pateikiama skundų forma. Kadangi šioje srityje nepavyko padidinti veiksmingumo, ir toliau didėja vartotojų nepasitenkinimas;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad tik 8 proc. programos biudžeto lėšų bus skirta naujų taisyklių kūrimui;

18. mano, kad svarbu pabrėžti būtinybę išanalizuoti pačių teisės aktų galimybių ribas. Į nacionalinius teisės aktus įtraukus vartotojų sudaromas sutartis, vartotojų gynimo organizacijoms dėl kompetencijos stokos tapo daug sunkiau nagrinėti pagrįstai pateiktus pranešimus, susijusius su skundais dėl kokybės. Pagrindine ieškinių dėl teisių gynimo teikimo instancija tapo kompetentingi teismai;

19. susirūpinęs pažymi, kad, nors Europos Komisija dar savo 2007–2013 m. vartotojų programoje paskelbė ketinanti sukurti vartotojams skirtą kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmą, kuriuo vartotojai galėtų naudotis tais atvejais, kai pažeidžiami jų apsaugos teisės aktai, iki šiol nepateiktas joks pasiūlymas dėl teisės akto;

20. todėl norėtų pabrėžti, kad šiuo metu keturiolikoje ES valstybių narių nacionaliniu lygmeniu vykdomas kolektyvinis žalos atlyginimas per teismą užtikrina nukentėjusiesiems geras galimybes atlyginti kolektyvinę žalą, visų pirma atšauktų skrydžių, nekokybiškų gaminių ar neatsakingų finansinių patarimų atvejais. Todėl būtina taikyti šią veiksmingą priemonę ir kitose ES valstybėse narėse ir tarpvalstybinių ginčų atvejais. Vertinimų duomenimis, neatlyginta žala dėl konkurenciją ribojančią veiklą draudžiančių Europos teisės aktų nesilaikymo viršija 20 mlrd. eurų per metus. Vis dėlto nesutinkama su nepasirinktinu (angl. *opt-out*) kolektyviniu ieškiniu pagal JAV „grupės ieškinio“ (angl. *class action*) modelį. Vartotojai turi patys nuspręsti, ar dėl individualių teisių įgyvendinimo pareikšti ieškinį (angl. *opt-in*);

21. pabrėžia, kad Komisijos pasiūlymai turi apsiriboti pagrindiniais teisės aktais. Kaip ir Direktyvoje 98/27/EB dėl draudimų ginant vartotojų interesus juose galbūt turėtų būti numatyti reikalavimai laikytis nacionalinių būtiniausių standartų ir valstybėms narėms palikta teisė pačioms spręsti dėl kolektyvinės teisės apsaugos priemonių taikymo, atsižvelgiant į nacionalines teisės tradicijas, detalių. Jei ES siekia kompetencijos reguliuoti papildomas kolektyvines teisės priemones, tokiu atveju jos turėtų būti suderintos su atitinkamomis valstybių narių teisėtvarkos ir teisės įgyvendinimo sistemomis;

22. mano, kad būtina įdiegti sąsają, užtikrinančią ginčų sprendimo internetu galimybę. Suprantama, tokia priemonė padės veiksmingai ginti vartotojų interesus tik su sąlyga, kad ja bus lengva naudotis ir ji bus parengta visomis oficialiomis valstybių narių kalbomis. Internetinės sistemos pranašumas yra tas, kad jos veikimo netrikdo dėl atskirų valstybių narių teisės aktų ar jų taikymo ypatumų atsirandančios kliūtys;

23. pabrėžia, kad būtina užtikrinti galimybę tarptautiniu mastu kreiptis į neteismines institucijas ir užtikrinti ginčų sprendimą internetu. Tačiau derėtų apsvaistyti galimybes ir būdus

sustiprinti šių institucijų priimamų sprendimų priimtinumą-šalims. Taip pat būtų tikslinga leisti vartotojui pasirinkti tą iš įvairių šalių kompetentingų institucijų, kuri jam suteikia daugiausia teisių;

24. mano, kad būtina sukurti nevyriausybiniams vartotojų apsaugos organizacijoms skirtas specialias priemones, kuriomis būtų remiama jų teisinio atstovavimo ir konsultavimo veikla ginant vartotojus. Sudarius galimybę stoti į ES mastu kompetentingas pilietines organizacijas, kurioms teikiama Europos parama, būtų gerokai sustiprintas šių organizacijų pagrindą ir suteikta pasitikėjimo jose dirbantiems vartotojams. Įmonės labiau laikytųsi sprendimų, priimamų dėl jų bylų, jei jau anksčiau tyrimo stadijoje galėtų tikėtis veiksmingo teisinio atstovavimo, kuris padėtų išvengti galimos teisminės procedūros.

Perkėlimas į nacionalinę teisę

25. pabrėžia, kaip svarbu, kad reglamente dėl vartotojų apsaugos būtų numatytos ir nuostatos dėl bendrų projektų, bendrų įgyvendinimo priemonių ir pareigūnų mainų. Reikia pažymėti, kad suderinti keleto valstybių narių veiksmai (bendrai finansuojami programos ir suinteresuotų valstybių narių lėšomis), tokie kaip patikros operacijos, yra labai veiksminga priemonė;

26. todėl mano, jog būtina patikslinti, kad tarpvalstybiniai skundai gali būti nagrinėjami tik bendradarbiaujant. Labai reikšmingos ir iniciatyvos, kurių imamasi skundų nagrinėjimo srityje, visų pirma, bendros Europos lygmens duomenų bazės kūrimas. Tačiau, kaip ir kitų plataus masto europinių sistemų (RAPEX) atveju, reikia plėtoti praktinį jų taikymą, kad bendradarbiaujant įvairioms institucijoms jos galėtų būti labiau naudojamos;

27. mano, kad Europos vartotojų centrai, kuriuos finansuoja Europos Komisija ir valstybės narės, yra būtina ir labai naudinga priemonė. Tai Europos masto tinklas, teikiantis informaciją ir paramą vartotojų teisių srityje; vartotojai gali kreiptis į šiuos centrus dėl žalos atlyginimo, kurio reikalaujama iš kitoje valstybėje narėje įsisteigusio rinkos operatoriaus, kilus problemoms, susijusioms su tarpvalstybiniais pirkimais;

28. apgailestaudamas konstatuoja, kad daugeliu atvejų Europos vartotojų centrai iš esmės nepriskirtini ginčų sprendimo struktūromis dėl kompetencijos stokos konkrečių žalos atlyginimo bylų srityje. Kol trūksta teisinių priemonių, užtikrinančių kompetentingoms institucijoms galimybę imtis veiksmingų priemonių - kas vėliau bus nesuderinama su Europos Sąjungos reguliavimo principais - teks atsižvelgti į tai, kad nepasitenkinimas nuolat stiprės.

III. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

29. pabrėžia, kad šioje srityje pagrindinį vaidmenį turėtų atlikti vietos ir regionų valdžios institucijos, nes jos yra arčiausiai vartotojų. Atsižvelgiant į ribotas dabartinio biudžeto lėšas ir, atitinkamai, ribotas galimybes, daugiau dėmesio reikia skirti regioniniam bendradarbiavimui. Komisija taip pat turėtų būti aktyvesnė ir prisidėti kuriant tinklą, kuris sudarytų galimybę vietos organizacijoms lengviau dalytis įgyta patirtimi;

30. atkreipia dėmesį, kad vartotojų interesus būtina ginti lygiagrečiai vietos ir valstybių narių lygmenimis. Siekiant užtikrinti geresnį sąnaudų ir veiksmingumo santykį būtina teritoriniu lygmeniu organizuoti mokymą vartotojų apsaugos klausimais. Vis dėlto, vartotojų skundų nagrinėjimą reikėtų grįsti laipsnišku metodu. Ekonominės krizės laikotarpiu vartojimas tampa ypač svarbus.

31. mano, kad būtina įtraukti regionų lygmens struktūras į Europos organizacijų tinklą, kad jos galėtų naudotis Komisijos finansavimu. Tai padėtų užtikrinti vartotojams galimybę kreiptis dėl savo problemų į geografiniu požiūriu arčiausiai esančią instituciją. Daug veiksmingiau yra planuoti veiksmus vietos organizacijų lygmeniu.

32. laikosi nuomonės, kad regionų kompetenciją vartotojų apsaugos srityje bus galima sustiprinti teikiant paramą regionų universitetiniams centrums, vykdančiams atitinkamus mokslinius tyrimus. Tada šie centrai gebės sukurti žinių bazę, užtikrinančią vietos ir regionų valdžios institucijoms galimybę veiksmingai įgyvendinti regioninę vartotojų apsaugos politiką.

IV. SIŪLOMI PAKĖITIMAI

1 pakeitimas

5 straipsnio 1 dalies a punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
jos yra nevyriausybinės ir pelno nesiekiančios, jų interesai nesikerta su pramonės, komercijos, verslo ar kitais konfliktiniais interesais, jų pagrindiniai tikslai ir veikla susiję su vartotojų sveikatos, saugos, ekonominių ir teisinių interesų skatinimu ir apsauga,	jos yra nevyriausybinės ir pelno nesiekiančios, jų interesai nesikerta su pramonės, komercijos, verslo ar kitais konfliktiniais interesais, jų pagrindiniai tikslai ir veikla susiję su vartotojų sveikatos, saugos, ekonominių, socialinių ir teisinių interesų skatinimu ir apsauga,

2 pakeitimas

5 straipsnio 2 dalies a punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
jos yra nevyriausybinių ir pelno nesiekiančios, jų interesai nesikerta su verslo ar kitais konfliktiniais interesais, jų pagrindiniai tikslai ir veikla susiję su vartotojų sveikatos, saugos, ekonominių ir teisinių interesų skatinimu ir apsauga;	jos yra nevyriausybinių ir pelno nesiekiančios, jų interesai nesikerta su verslo ar kitais konfliktiniais interesais, jų pagrindiniai tikslai ir veikla susiję su vartotojų sveikatos, saugos, ekonominių, socialinių ir teisinių interesų skatinimu ir apsauga;

3 pakeitimas

5 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
sudaro sąlygas vartotojų atstovams Sąjungoje ir trečiojoje šalyje formaliai prisidėti prie politinių debatų ir politikos formavimo, rengia susitikimus su politikais ir reguliavimo institucijomis, siekdamos kartu su valdžios institucijomis palaikyti ir ginti vartotojų interesus, nustato daugeliui vartotojų bendras problemas ir iššūkius, skatina juos reikšti savo nuomonę, kai plėtojami dvišaliai Sąjungos ir trečiųjų šalių santykiai, prisideda prie keitimosi techninėmis ir kitomis žiniomis apie vartotojų problemas bei jų viešinimo Sąjungoje ir trečiojoje šalyje ir rengia rekomendacijas dėl politikos.	sudaro sąlygas vartotojų atstovams Sąjungoje ir trečiojoje šalyje formaliai prisidėti prie politinių debatų ir politikos formavimo, rengia susitikimus su politikais ir reguliavimo institucijomis, siekdamos kartu su valdžios institucijomis bei su vietos ir regionų valdžios institucijomis palaikyti ir ginti vartotojų interesus, nustato daugeliui vartotojų bendras problemas ir iššūkius, skatina juos reikšti savo nuomonę, kai plėtojami dvišaliai Sąjungos ir trečiųjų šalių santykiai, prisideda prie keitimosi techninėmis ir kitomis žiniomis apie vartotojų problemas bei jų viešinimo Sąjungoje ir trečiojoje šalyje ir rengia rekomendacijas dėl politikos.

Paiškinimas

Į programos paramos gavėjų veiklos sritį būtina įtraukti ir vietos bei regionų valdžios institucijų veiklą, kad ją vykdant būtų galima organizuoti susitikimus su pareigūnais, dirbančiais vartotojų apsaugos srityje.

4 pakeitimas

5 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Dotacijos gali būti skirtos viešojo sektoriaus institucijai arba pelno nesiekiančiai organizacijai, kurią, taikydama skaidrią tvarką, atrenka ir paskiria šio reglamento 7 straipsnyje nurodyta valstybė narė arba trečioji šalis. Paskirtoji institucija turi priklausyti informaciją ir pagalbą vartotojams teikiančiam Sąjungos tinklui, padedančiam jiems naudotis savo teisėmis ir tinkamais ginčo sprendimo būdais (Europos vartotojų centrų tinklui).	Dotacijos gali būti skirtos viešojo sektoriaus, vietos ir regionų lygmens institucijoms ai arba pelno nesiekiančioms ai organizacijoms ai , kurias ę , taikydama skaidrią tvarką, atrenka ir paskiria šio reglamento 7 straipsnyje nurodyta valstybė narė arba trečioji šalis. Paskirtoji institucija turi priklausyti informaciją ir pagalbą vartotojams teikiančiam Sąjungos tinklui, padedančiam jiems naudotis savo teisėmis ir tinkamais ginčo sprendimo būdais (Europos vartotojų centrų tinklui).

Paaiškinimas

Vietos ir regionų valdžios institucijų organizacijos taip pat turi būti paramos gavėjai.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

Regionų komiteto nuomonė. Trečioji daugiametė ES sveikatos srities veiksmų 2014–2020 m. programa „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“

(2012/C 225/18)

REGIONŲ KOMITETAS

- atkreipia dėmesį į tai, kad pasirinktame programos pavadinime „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“ pabrėžiamas tik su sveikata susijusios ekonominės naudos apsektas neskiriant dėmesio žmogui,
- palankiai vertina svarbiausius programos tikslus,
- abejoja, ar pakaks 2014–2020 m. laikotarpiu numatytų lėšų, kurios palyginti su ankstesnėmis programomis yra padidintos ir siekia 446 mln. eurų. Komitetas apgailestauja, kad Komisija nenumato gerokai daugiau lėšų atsižvelgiant į ekonominę naudą, kai išvengiama ligų gydymo sąnaudų ir neatvykimo į darbą dėl ligos,
- palankiai vertina nuostatą skirti subsidijas tik tada, kai akivaizdi ES papildoma nauda, ir primena, kad ši novatoriška papildoma nauda turėtų būti apibrėžta kaip nauda pacientams, o ne vien kaip nauda siekiant komercinių tikslų ir sumažinti sveikatos priežiūros sąnaudas,
- mano, kad bendras priemonių finansavimas turi būti reguliuojamas atsižvelgiant į struktūriniams fondams taikomus principus, kad struktūriniu požiūriu silpni regionai galėtų pasinaudoti derama parama,
- tikisi, kad regionų ir vietos valdžios institucijos ir nevyriausybines organizacijas bus įtrauktos į programos, atskirų projektų ir tyrimų rengimo, įgyvendinimo, vertinimo ir analizės procesą.

Pranešėjas

Tilman TÖGEL (DE / ESP), Saksonijos-Anhalto žemės parlamento narys

Pamatinis dokumentas

Trečioji daugiametė ES sveikatos srities veiksmų 2014–2020 m. programa „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“

COM(2011) 709 final

1. Regionų komitetas remia pastangas ir iniciatyvas, kuriomis siekiama Europos gyventojams užtikrinti viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas ir žmonių labui jas teikti remiantis naujais moksliniais išvadomis. Tai turi būti visų Europos, nacionalinio, regionų ir vietos lygmens sveikatos politikos formuotojų ir sveikatos priežiūros sistemos dalyvių tikslas.

2. Regionų komitetas šiuo aspektu pabrėžia, kad siekiant tvarios sveikatos politikos visada reikia atsižvelgti ir į sveikatą gerinančius ir nuo ligų saugančius veiksnius, pavyzdžiui, socialines aplinkybes, gyvenimo būdą, kultūrą, išsilavinimą, aplinkos veiksnius ir socialines sąlygas. Pasitelkus tinklavėiką reikia diegti inovacijas visose socialiniu požiūriu svarbiose srityse, kad būtų galima kuo anksčiau atpažinti šiuos rizikos veiksnius ir sušvelninti jų neigiamas pasekmes.

3. Regionų komitetas pastebi, kad, nustatant programos prioritetus, sveikatos srities skirtumus linkstama vertinti tik kaip nevienodas galimybes gauti tam tikrų rūšių gydymą. Dėl to gali likti nuošalėje pastangos šalinti socialinius skirtumus, dėl kurių atsiranda skirtumai sveikatos srityje.

4. Pateiktos programos antraštėje vartojama „augimo“ sąvoka, kuri yra visiškai neapibrėžta. Todėl kol nebus apsvaistyta ši sąvoka, jos naudojimas kaip programos tikslas bus abejotinas. Nors programoje prioritetas teikiamas inovacijų diegimui ir komunikacijos tarp įvairiausių sveikatos priežiūros sistemos dalyvių mechanizmus skatinti, tačiau dėmesio centre turi būti žmogus ir jo sveikata. Žinoma, visiškai teisinga pabrėžti ekonomikos augimo ir investicijų į sveikatos priežiūrą sąsajas, tačiau pasiūlyme tam skiriama pernelyg daug dėmesio. Dėl to kyla pavojus, kad investicijos į sveikatos sritį bus vertinamos tik ekonominiu požiūriu, todėl peršasi išvada, kad ES trūksta ryžto skatinti fizinę ir psichinę gerovę.

5. Regionų komitetas dar kartą nurodo, kad jam nerimą kelia nacionalinių finansų sistemų konsolidavimo priemonės, dėl kurių dažniausiai sumažėja investicijų į viešąjį sektorių, taigi daromas neigiamas poveikis ir sveikatos sistemų kokybei bei stabilumui. Todėl, Regionų komiteto nuomone, prioritetą reikia teikti sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimui. Komitetas daro prielaidą, kad viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sinergija gali būti sukurta ir šioje programoje tam, kad sveikatos priežiūros sistemos galėtų įveikti būsimus iššūkius.

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS**REGIONŲ KOMITETAS****Bendros pastabos**

6. vertina ir remia Europos Komisijos, kuri pateikė ES veiksmų programą „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“, pastangas tęsti sveikatos srities programas pagal strategijos „Europa 2020“ tikslus. Ypač palankiai vertinamas dėmesio sutelkimas į novatoriškas ir tvarias sveikatos priežiūros sistemas, geresnį išteklių naudojimą, sveikatą gerinančias priemones, ligų prevenciją ir tarptautinius grėsmių sveikatai prevencijos ir kovos su jomis tinklus;

7. ypač atkreipia dėmesį į tai, kad pasirinktas programos pavadinimas „Sveikata ekonomikos augimui skatinti“ gali būti suprastas tik kaip grynai ekonominės naudos siekimas, mažai dėmesio skiriant pačiam žmogui. Taigi pagal tokį programos pavadinimą neatsižvelgiama į 4 straipsnyje išvardytus programos, pavyzdžiui, 2 dalies „Geresnis piliečių prieinamumas prie geresnės ir saugesnės sveikatos priežiūros“ ir 4 dalies „Piliečių apsauga nuo tarpvalstybinių grėsmių sveikatai“, tikslus;

8. ragina Komisiją atkreipti dėmesį į tai, kad pasirinktas programos pavadinimas gali diskriminuoti ligotus ir neįgalius asmenis, nes pavadinimą galima suprasti taip, kad tik sveiki žmonės gali prisidėti prie ekonomikos augimo, taigi tik jie ekonominiu požiūriu yra pageidautini. Neatsižvelgiama į tai, kad ligoti ir neįgalūs žmonės taip pat gali lygiomis teisėmis dalyvauti darbo rinkoje ir jų indėlis į ekonomiką gali būti vertinamas, jei bus numatytos juos remiančios priemonės;

9. pažymi, kad turinio požiūriu sunku atpažinti programos ir Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) strategijos „Sveikata 21: Sveikata visiems 21-ajame amžiuje“ sąsajas ir kad skiriasi siektini tikslai. PSO kaip sveikatos strategijos tikslą pabrėžia būtinybę mažinti skirtumus socialinių ir ekonominių galimybių požiūriu siekiant pagerinti visų gyventojų sveikatą. Be to, ši organizacija ragina numatyti priemones ypač remtiniams ir nuo ligų kenčiantiems asmenims, šalinti paslaugų teikimo trūkumus ir spręsti diskriminavimo sveikatos ir socialinėje srityje problemas (PSO deklaracijos „Sveikata visiems XXI amžiuje“ II dalis, 51-oji PSO asamblėja). Būtent šių aspektų programoje trūksta ir viensipusiškai pabrėžiamos ekonomikos vystymosi galimybės.

Regionų komitetas tikisi, kad Komisija glaudžiai bendradarbiaus su PSO regioniniu komitetu rengdama būsimą PSO sveikatos strategiją Europai „Sveikata 2020“;

I skyrius. Bendrosios nuostatos

10. palankiai vertina tai, kad pateikta programa pratęs iki 2013 m. įgyvendinamą 2-ąją veiksmų programą ir 1-ąją veiksmų programą (2003–2007 m.);

11. vis dėlto kritikuoja, kad trūksta šių programų įvertinimo, ir nurodo, kad vien tik į Finansinės pažymos 6.5.3 punktą įtrauktos „Visuomenės sveikatos 2003–2007 m. programos *ex post* vertinimo ir sveikatos 2008–2013 m. programos tarpinio vertinimo suvestinės“ nepakanka norint įvertinti Audito rūmų rekomendacijas ir tai, kaip į jas šioje programoje atsižvelgta;

12. palankiai vertina 2 straipsnyje suformuluotą programos tikslą:

— gerinti valstybių narių bendradarbiavimą siekiant sukurti veiksmingą inovacijų sveikatos priežiūros srityje mainų sistemą,

— stiprinti finansinį pavienių valstybių narių sveikatos priežiūros sistemų tvarumą atsižvelgiant į daromą demografinį ir finansinį spaudimą ir

— skatinti apsaugą nuo tarptautinių grėsmių sveikatai,

— kad būtų nuolat gerinama piliečių sveikata;

13. nurodo, kad pasigenda tam būtino regionų ir vietos valdžios institucijų, kurios paprastai atsako už būtinų sąlygų gerai sveikatai sukūrimą ir sveikatos paslaugų pagal poreikius užtikrinimą ir sveikatos paslaugų organizavimą, įtraukimo ir išankstinio konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais;

14. todėl tikisi, kad regionų ir vietos valdžios institucijos ir NVO bus įtrauktos į programos, atskirų projektų ir tyrimų rengimo, įgyvendinimo, vertinimo ir analizės procesą;

15. kritiškai vertina tai, kad reglamento projekte pateikiamos kai kurios naujos sąvokos ir priemonės, kurių turinys ir taikymo sritis nėra aiškios. Todėl nepakankamai aišku, kokias pirmajame tikslu įvardytas „bendras priemonės ir mechanizmus ES lygmeniu, kad būtų galima spręsti žmoniškųjų ir finansinių išteklių trūkumo problemą, sudaryti daugiau galimybių įsisavinti sveikatos priežiūros inovacijas (...)“ reikėtų parengti. Dėl naujų

priemonių neturi būti sukurtos dubliuojančios struktūros ir padidėti finansinė ar administracinė našta;

II skyrius. Tikslai ir veiksmai

16. remia programos planus skatinti politikos formuotojus, sveikatos priežiūros specialistus ir sveikatos priežiūros įstaigas naudoti novatoriškus ir aukštos kokybės produktus ir paslaugas, kurios yra sveikatos priežiūros srities priemonių, mechanizmų ir gairių plėtojimo rezultatas. Tokiu būdu siekiama ilgainiui sumažinti sąnaudas ir kartu padidinti sveikatos priežiūros sistemų veiksmingumą ir tvarumą. Komitetas ragina vidutinės trukmės laikotarpiu apsvarstyti galimybes taikyti paskatų sistemą, kuri veiksmingai ir papildomai sustiprintų šį poveikį;

17. remia tikslus gerinti prieigą prie medicininių žinių ir informacijos, susijusių su specialiomis būklėmis, ir už nacionalinių sienų ribų, ieškoti sveikatos priežiūros kokybei ir pacientų saugai gerinti skirtų bendrų sprendimų ir rengti gaires. Reikia skatinti sveikatos politikos sprendimus priimančius asmenis ir sveikatos priežiūros specialistus naudotis veikiančių Europos pavyzdinių tinklų sukauptomis specialiosiomis žiniomis ir vadovautis parengtomis gairėmis. Be to, reikėtų apsvarstyti galimybę remti įvairių sveikatos apsaugos srities personalo kategorijų, pavyzdžiui, gydytojų, slaugytojų, priežiūros darbuotojų ir sveikatos apsaugos srities specialistų, mainų programas;

18. pritaria, kad reikia gerinti bendradarbiavimą sveikatos technologijų vertinimo srityje ir atskleisti e. sveikatos potencialą, ir reikalauja, kad bendradarbiaujant elektroninių pacientų registrų srityje būtų laikomasi su duomenų apsauga, profesinės paslapties saugojimu ir paciento savarankiškumu susijusių kriterijų ir reikalavimų;

19. mano, kad teisinga dėmesį sutelkti į sėkmingai įgyvendintų prevencijos priemonių ir projektų, skirtų sveikatos gerinimui ir kovai su ligomis, kurias sukelia, pavyzdžiui, rūkymas, netinkama mityba, nepakankamas fizinis aktyvumas, piktnaudžiavimas alkoholiu, nesaugūs lytiniai santykiai, nustatymą, sklaidą ir skatinimą perimti. Be to, Komitetas tikisi, kad taip pat bus svarstomi vis didesnio atsparumo antibiotikams ir sąsajų su antibiotikų naudojimu gyvulininkystės, ypač pramoninės gyvulininkystės sektoriuje, klausimai ir būtinybė užtikrinti ligų profilaktiką atliekant vakcinavimą. Programoje taip pat reikėtų apsvarstyti sveikatos srityje esančių skirtumų, psichikos sveikatos, socialinių sveikatos veiksnių ir gerovės temą, į kurią dar neatsižvelgta, ir jos sąsają su besitęsiančia finansų ir ekonomikos krize;

20. remia 4 straipsnio 1 punkte apibrėžtas priemones, kurioms gali būti skirta parama, ypač bendradarbiavimo technologijų vertinimo srityje plėtojimą ir e. sveikatos priemonių sąveikumo gerinimą siekiant sustiprinti pacientų teises;

21. ragina atlikti poveikio sveikatai vertinimą, papildant bendradarbiavimą sveikatos srities technologijų vertinimo srityje, ypač atsižvelgiant į esamas arba naujas sveikatos ir ne sveikatos sektorių strategijas, planus ir programas;

22. prašo išnagrinėti, ar rengiant ES lygmeniu koordinuojamas priemonės, kurių tikslas – pasinaudoti galimybėmis gauti sveikatos priežiūros paslaugas kitoje šalyje, be valstybių narių, pacientų organizacijų ir suinteresuotųjų šalių, galėtų dalyvauti ir savipagalbos grupės;

23. remia programos plačiai skatinamą „žinių suteikimą“ ir nurodo, kad svarbiausias tikslas turėtų būti – perduoti metodinius gebėjimus sprendimus priimančioms asmenims ir sprendimus rengiančioms institucijoms siekiant nacionaliniu ir regionų lygmeniu rasti individualiai pritaikytus ir atskiroms temoms skirtus sprendimus, kuriuos būtų galima įgyvendinti konkrečiai šaliai būdingose per ilgą laiką nusistovėjusiose struktūrose ir sistemose;

24. džiaugiasi, kad numatomos priemonės kovoti su darbuotojų stygiumi sveikatos priežiūros ir slaugos srityse, ir mano, kad priemonių sveikatos priežiūros ir slaugos sektoriaus darbo jėgos tvarumui stiprinti neturėtų sužlugdyti specialistų perviliojimas iš kitų valstybių narių;

25. šiuo klausimu atkreipia dėmesį į tai, kad rengiant sveikatos priežiūros ir slaugos specialistus, būtina orientuotis į 21 amžiaus poreikius, kaip nurodyta Lancet ataskaitoje „Nauja pasaulinė iniciatyva, skirta sveikatos priežiūros specialistų reformai“; be to, ragina tęsti dialogą kompetentingose ES institucijose dėl naujų gairių nustatymo rengiant sveikatos priežiūros specialistus;

26. palankiai vertina visas 4 straipsnio 2 ir 3 punktuose išdėstytas priemones, kuriomis siekiama gerinti piliečių prieigą prie geresnės ir saugesnės sveikatos priežiūros ir įgyvendinti ligų prevenciją, ir tikisi, kad bus ne tik sukurti pavyzdiniai tinklai ir (arba) centrai, visų pirma skirti Europoje mažai paplitusių ir nedidelį poveikį turinčių ligų analizei ir moksliniams tyrimams, diagnostikai ir gydymui, perduodama praktinė patirtis ir sukurta sveikatos srities žinių sistema, bet ir parengtos gairės dėl atsargios antibiotikų naudojimo, taip pat numatytos susijusios priemonės gyventojus skatinti apskritai atsargiau vartoti vaistus, ypač parduodamus be recepto;

27. vertina piliečių apsaugos nuo tarpvalstybinių grėsmių sveikatai tikslą – kurti bendrus metodus parengčiai ekstremalioms sveikatai situacijoms ir koordinavimo esant tokiai situacijai stiprinti, numatant, kad rengiant šiuos metodus bus

nepažeidžiami nacionaliniai ir regionų įgaliojimai, o tarpvalstybinio bendradarbiavimo mechanizmai bus nustatomi laikantis šių įgaliojimų;

28. šiuo požiūriu nurodo, kad valstybėse narėse atsakomybė už sveikatos apsaugą ir civilinę saugą tenka regionų ir vietos struktūroms, todėl šių lygmenų dalyvavimas rengiant, įgyvendinant, vertinant ir atliekant šių priemonių analizę yra būtinas;

29. atkreipia dėmesį ir į sveikatinimo darbo vietoje svarbą. Todėl valstybių narių sveikatos politikoje turėtų būti įtvirtintas sveikatinimas verslo ir darbo pasaulyje;

III skyrius. Finansavimo nuostatos

IV skyrius. Įgyvendinimas

30. abejoja, ar planuojamų lėšų, kurios, palyginti su ankstesnėmis programomis, yra padidintos ir siekia 446 mln. eurų 2014–2020 m. laikotarpiu, pakaks. Komitetas apgailestauja, kad Komisija nenumato gerokai daugiau lėšų atsižvelgiant į ekonominę naudą, kai išvengiama ligų gydymo sąnaudų ir neatvykimo į darbą dėl ligos;

31. tikisi, kad lėšos – kurios iš esmės yra per mažos – bus skaidriai ir proporcingai paskirstytos ir kad Komitetas bus laiku įtrauktas rengiant paskirstymo kriterijus, visų pirma sudarant 11 straipsnio 1 punkte nustatytas metines darbo programas;

32. ragina aiškiai nustatyti viešųjų pirkimų sutartims skiriamą lėšų dalį iš bendro biudžeto ir valstybėms narėms, regionams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams suteikti galimybę susipažinti su viešųjų pirkimų sutarčių rezultatais;

33. palankiai vertina, kad programoje gali dalyvauti trečiosios šalys, nes tokių temų kaip sveikatos priežiūra kitoje valstybėje, specialistų stygiaus sprendimas ir civilinė sauga „neturi riboti sienos“;

34. atkreipia dėmesį į sąsajas su Europos teritorinio bendradarbiavimo grupe (ETBG) ir jos teigiamo poveikio bei galimybių naudojimą, visų pirma valstybių narių pasienio regionuose;

35. iš principo palankiai vertina, kad pagal 7 straipsnio 2 punktą subsidijos skiriamos tik tada, kai yra aiški papildoma nauda ES; primena, kad ši novatoriška papildoma nauda turėtų būti apibrėžta kaip nauda pacientams, o ne vien tik kaip nauda siekiant komercinių tikslų ir sumažinti sveikatos priežiūros sąnaudas;

36. vis dėlto apgailestauja, kad 6.5.2 finansinės pažymos punkte tik išdėstomas tokios papildomos naudos pagrindas nurodant būtiną koordinavimą, valdymą ir finansavimą Europos lygiu, kad būtų galima pasiekti programos tikslus. Tačiau tai jau yra išankstinė sąlyga, kad būtų galima pateisinti Europos, t. y. viršvalstybinius veiksmus, laikantis 168 straipsnyje įtvirtinto subsidarumo principo;

37. pastebi, kad finansinės pažymos 6.5.2 punkte apibrėžti aspektai kaip „veiksmai, kuriais galima formuoti lyginamosios analizės sistemą; masto ekonomijos gerinimas vengiant išteklių švaistymo dėl veiklos dubliavimo ir finansinių išteklių

naudojimo optimizavimas“ turi turėti patikrinamą pagrindą, kad būtų galima nustatyti tokią papildomą naudą;

38. mano, kad bendras priemonių finansavimas pagal 7 straipsnio 3 punktą turi būti reguliuojamas atsižvelgiant į struktūrinius fondus, kad būtų galima atitinkamai finansuoti struktūriniu požiūriu silpnus regionus;

39. palankiai vertina planuojamą paraiškų teikimo ir administravimo procedūrų supaprastinimą ir pabrėžia, kad jau dėl dabartinės programos (2007–2013 m.) administracinės naštos programa buvo mažiau naudojama.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
14) Programoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendradarbiavimui su nacionalinėmis sveikatos kompetentingomis institucijomis ir paskatoms aktyviai dalyvauti visoms valstybėms narėms. Visų pirma, turėtų būti aktyviai skatinamas valstybių narių, kurių bendros nacionalinės pajamos mažesnės nei 90 proc. Sąjungos vidurkio, dalyvavimas;	14) Programoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendradarbiavimui su nacionalinėmis sveikatos kompetentingomis institucijomis valstybėse narėse ir paskatoms aktyviai dalyvauti visoms valstybėms narėms kompetentingoms institucijoms. Visų pirma, turėtų būti aktyviai skatinamas valstybių narių arba regionų, kurių bendros nacionalinės pajamos vidaus produktas (BVP) mažesnis nei 90 proc. Sąjungos vidurkio, dalyvavimas;

Paiškinimas

Už sveikatos priežiūrą valstybėse narėse dažnai atsakomybė tenka regionų arba vietos lygmeniui. Nederėtų visą dėmesį sutelkti į „sanglaudos valstybes“. Programos tikslas – struktūriniu požiūriu silpnų regionų dalyvavimas. Klausimas dėl ypatingo atsižvelgimo į struktūriniu požiūriu silpnus regionus išsamiau nagrinėjamas pakeitime dėl 7 straipsnio 3 punkto c papunkčio.

2 pakeitimas

16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
16) vykdant programą turėtų būti skatinamos sinergijos kartu vengiant šios ir kitų susijusių Sąjungos programų ir veiksmų dubliavimo. Turėtų būti naudojamos ir kitų Sąjungos fondų bei programų galimybės, visų pirma dabartinės ir būsimos Sąjungos pagrindinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ir jų rezultatų, struktūrinių fondų, socialinių pokyčių ir inovacijų programos, Europos solidarumo fondo, Europos darbuotojų sveikatos strategijos, konkurencingumo ir inovacijų programos, pagrindinės aplinkos ir klimato srities veiksmų programos, Sąjungos vartotojų politikos srities veiksmų 2014–2020 m. programos, 2014–2020 m. teisingumo programos, „Kasdienį gyvenimą palengvinančios bendrosios programos“, programos „Švietimas Europoje“ ir Sąjungos statistikos programos atitinkamos priemonės;	16) vykdant programą turėtų būti skatinamos sinergijos kartu vengiant šios ir kitų susijusių Sąjungos programų ir veiksmų dubliavimo. Turėtų būti naudojamos ir kitų Sąjungos fondų, priemonių bei programų galimybės, visų pirma dabartinės ir būsimos Sąjungos pagrindinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ir jų rezultatų, struktūrinių fondų, Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) socialinių pokyčių ir inovacijų programos, Europos solidarumo fondo, Europos darbuotojų sveikatos strategijos, konkurencingumo ir inovacijų programos, pagrindinės aplinkos ir klimato srities veiksmų programos, Sąjungos vartotojų politikos srities veiksmų 2014–2020 m. programos, 2014–2020 m. teisingumo programos, „Kasdienį gyvenimą palengvinančios bendrosios programos“, programos „Švietimas Europoje“ ir Sąjungos statistikos programos atitinkamos priemonės;

Paiškinimas

Žr. nuomonės 34 punktą.

3 pakeitimas

Antraštė

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Sveikata ekonomikos augimui skatinti	Sveikata ekonomikos augimui skatinti Geresnė sveikata tvariam augimui skatinti

4 pakeitimas

7 straipsnio 3 punkto c papunktis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) 60 proc. reikalavimus atitinkančių išlaidų 2 dalies a punkte nurodytu atveju, išskyrus valstybes nares, kurių bendrosios nacionalinės pajamos vienam gyventojui yra mažesnės nei 90 proc. Sąjungos vidurkio ir kurioms skirta finansinio įnašo dydis daugiausia gali būti iki 80 proc. reikalavimus atitinkančių išlaidų. Ypatingo naudingumo atvejais finansinis įnašas 2 dalies a punkte nurodytiems veiksams gali daugiausia siekti iki 80 proc. reikalavimus atitinkančių visų valstybių narių ar Programoje dalyvaujančių trečiųjų šalių kompetentingų institucijų išlaidų.	c) 60 proc. reikalavimus atitinkančių išlaidų 2 dalies a punkte nurodytu atveju, išskyrus valstybes nares arba regionus, kurių bendrosios nacionalinės pajamos vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui yra mažesnės nei 90 proc. Sąjungos vidurkio ir kurioms skirta finansinio įnašo dydis daugiausia gali būti iki 80 proc. reikalavimus atitinkančių išlaidų. Ypatingo naudingumo atvejais finansinis įnašas 2 dalies a punkte nurodytiems veiksams gali daugiausia siekti iki 80 proc. reikalavimus atitinkančių visų valstybių narių ar Programoje dalyvaujančių trečiųjų šalių kompetentingų institucijų išlaidų.

2012 m. gegužės 4 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*

Mercedes BRESSO

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT